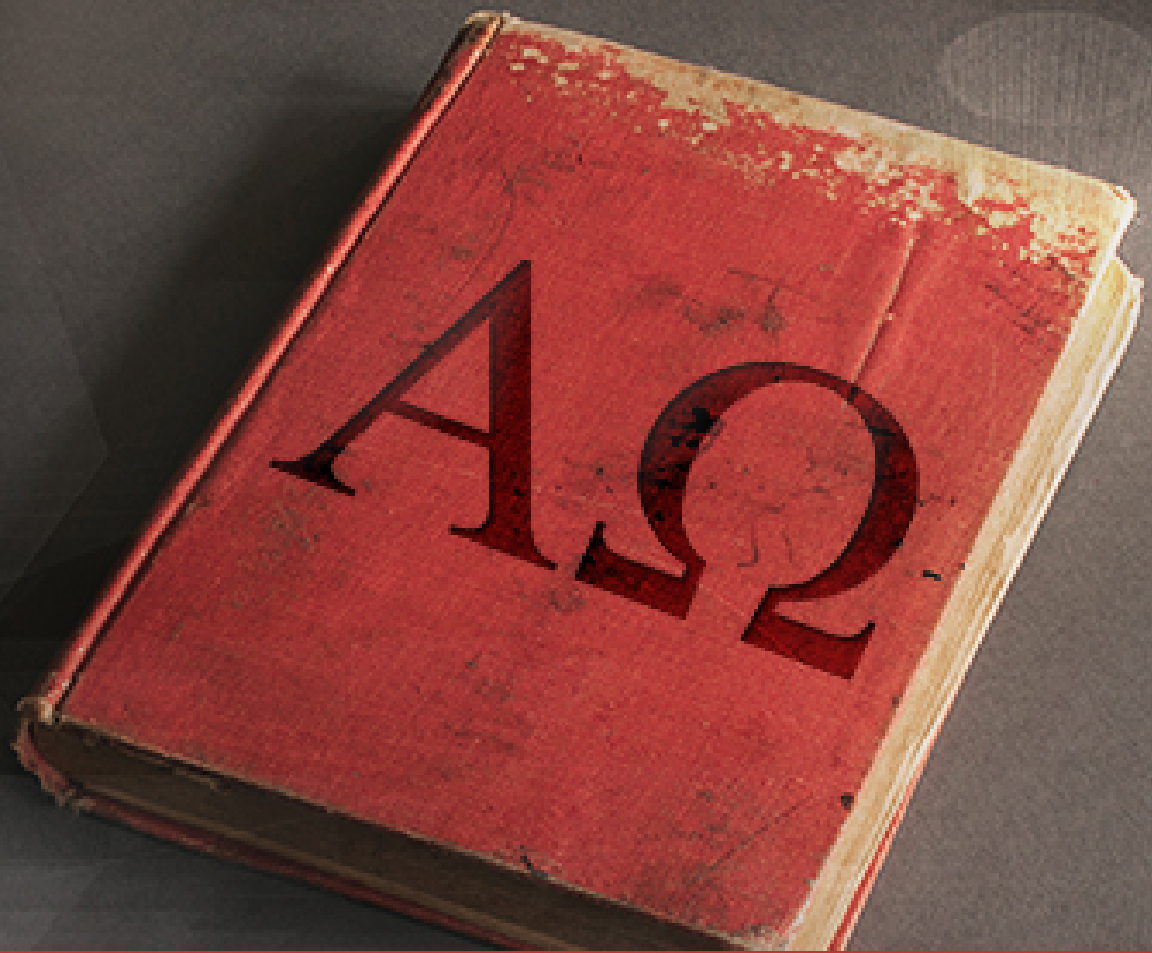

ELLEN G. WHITE ESTATE

ALFA JA OMEGA VOL.1

ELLEN G. WHITE

Alfa Ja Omega Vol.1

Ellen G. White

1984

**Copyright © 2023
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby. (See [EGW Writings End User License Agreement](#).)

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at

mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

Sisältö

Information about this Book	i
Alkusanat	ix
Luku 1—Pahan olemassaolon ongelma	12
Synnin alkuperä	14
Jumalan pitkämielisyys	18
Luku 2—Luominen	23
Suurenmoinen luonto	23
Ihminen, luomistyön kruunu	23
Avoliitto	25
Luomistyön muisto	26
Valinnan vapaus	27
Ihmisen alkuperäinen koti	28
Työn merkitys	29
Avartuva tiedon maailma	30
Luku 3—Kiusaus ja syntiinlankeemus	32
Eeva petetään	33
Aadamin lankeemus	36
Synnin seuraukset	38
Luku 4—Lunastussuunnitelma	44
Lunastussuunnitelma ja enkelit	45
Lunastussuunnitelma paljastetaan ihmiselle	47
Lunastussuunnitelma ja muut maailmat	50
Luku 5—Kain ja Aabel koetteella	53
Luku 6—Seet ja Eenok	60
Seet ja hänen jälkeläisensä	60
»Kainin tie”	61
Ihmiset ennen vedenpaisumusta	63
Eenok, vanhurskauden saarnaaja	64
Luku 7—Vedenpaisumus	70
Laajaa turmelusta	70
Nooa saarnaa vedenpaisumuksesta	72
Arkkiin turvaan	76
Myrsky puhkeaa	77
»Niinkuin oli Nooan päivinä”	79

Luku 8—Vedenpaisumuksen jälkeen	83
Liiton kaari	84
Maa vedenpaisumuksen jälkeen	85
Luku 9—Kirjaimellinen viikko	89
Tiede ja Raamattu	90
Jumala ylläpitää elämää	93
Luku 10—Baabelin torni	95
Nooan pojat	95
Tornin rakentaminen	97
Kielten sekoitus	97
Meidän aikamme »Babylon»	100
Luku 11—Aabrahamin kutsuminen	102
Lupaus ja kutsu	102
Matka Kanaaniin	103
Egyptissä	106
Luku 12—Aabraham Kanaanissa	109
Arvostettu heimopäällikkö	110
Lootin vapauttaminen	111
Aabrahamin jalomielisyys	113
Aabrahamin kolme vierasta	115
Aabraham perheensä päänä	118
Luku 13—Uskon koetus	123
Iisakin syntymä	124
Aabraham pannaan koetteelle	125
Matka Mooriaan	127
Suuri koetus	128
Luku 14—Sodoman hävitys	133
Sodoman synnillisuus	133
Lootin kaksi vierasta	135
Pako Sodomasta	137
Opetuksia Sodoman tuhosta	140
Lootin varoittava esimerkki	143
Aabrahamin suuri perintö	145
Luku 15—Iisakin avioliitto	147
Vaimon noutaminen Iisakille	147
Ei-uskovaisen aviopuolison vaikutus	150
Vanhempien vastuu aviopuolison valinnassa	151
Luku 16—Jaakob ja Eesau	154

Eesaun ja Jaakobin erilaisuus	154
Eesau myy esikoisuutensa	156
Iisak siunaa Jaakobin	156
Eesaun osa	158
Luku 17—Jaakobin maanpakolaisuus	160
»Jaakobin tikapuut»	160
Jaakobin lupaukset	162
Laabanin palveluksessa	163
Hyvä paimen	165
Lähtö Laabanin luota	167
Luku 18—Öinen kamppailu	170
Jaakob etsii sovintoa	171
Paini enkelin kanssa	172
Taistelun seuraukset	173
Jumalan kansan »Jaakobin ahdistus»	174
Luku 19—Jälleen Kanaanissa	178
Syntiä Jaakobin perheessä	178
Uudelleen Beetelissä	179
Surua	180
Eesaun hylkäämisen syyt	181
Jaakob ja hänen poikansa	182
Joosef myydään orjaksi	185
Luku 20—Joosef Egyptissä	188
Käännekohta	188
Potifarin palveluksessa	189
Vankilassa	191
Faraon edessä	193
Egyptin valtias	195
Joosefin menestyksen salaisuus	196
Luku 21—Joosef ja hänen veljensä	198
Veljet Joosefin edessä	198
Uudelleen Joosefin edessä	201
Joosef ilmaisee itsensä	203
Jaakob muuttaa Egyptiin	206
Jaakob siunaa poikansa	208
Suruntäyteinen elämä	212
Joosefin jalomielisyys	214
Luku 22—Mooses	217

Israelia aletaan sortaa	217
Mooseksen lapsuus	218
Mooses faraon hovissa	221
Erämaan koulussa	222
Jumala kutsuu Mooseksen	225
Luku 23—Egyptin vitsaukset	231
Sorto kiristyy	232
Faraon edessä	235
Vitsaukset runtelevat Egyptiä	237
Luku 24—Pääsiäinen	246
Luku 25—Lähtö Egyptistä	252
Matkareitti	253
Takaa-ajo	254
Vapauteen yli meren	256
Voittolaulu	257
Luku 26—Punaiseltamereltä Siinaille	261
Kansan epäusko	262
Manna	264
Vettä kalliosta	267
Voitto amalekilaisista	268
Jetron neuvo	270
Tulo Siinaille	271
Luku 27—Laki annetaan Israelille	273
Kymmenen käskyä	274
Muita säännöksiä	280
Jumalan neuvonpidossa	282
Luku 28—Epäjumalan palvontaa Siinailla	285
Kultainen vasikka	285
Mooses esirukoilijana	288
Puhdistus leirissä	290
Jumalan kirkkaus	296
Luku 29—Viha Jumalan lakia kohtaan	300
Taistelu hyvän ja pahan välillä	300
Egyptissä olon syyt	302
Sielunvihollisen juonet	304
Jumalan lopullinen voitto	308
Luku 30—Pyhäkkö ja sen palvelukset	312
Kansan uhrimieli	312

Pyhäkön rakenne	314
Pyhäkön kalusto	315
Papisto	317
Pappien palvelustehtävät	318
Suuri sovituspäivä	322
Taivaallinen temppeli	323
Luku 31—Naadabin ja Abihun synty	326
Luku 32—Laki ja liitot	330
Jumalan laki Aadamista Siinaille	330
Kaksi lakia	331
Kristus Israelin kokemuksissa	333
Kaikkien kansojen Kristus	335
Kaksi liittoa	337
Luku 33—Siinailta Kaadekseen	342
Leirijärjestys	342
Jälleen napinaa	345
Seitsemänkymmentä vanhinta	348
Aaronin ja Mirjamin kateus	350
Luku 34—Kaksitoista vakoojaa	355
Vakoojien raportti	355
Kansan napina	357
Rangaistus	358
Kansan tyytymättömyys	359
Luku 35—Koorahin kapina	364
Kapinan juuret	364
Kapinan laajuus	366
Ratkaisu ja rangaistus	368
Ihmisen ylpeys	372

Alkusanat

Ellen G. White on yksi maailman eniten luettuja hengellisiä kirjailijoita. Hänen kynästään on lähtenyt kaikkiaan kuutisenkymmentä teosta. Ne ovat levinneet erittäin laajalle ja niitä on pidetty niiden syvällisen sisällön ja kohottavan vaikutuksen vuoksi suuressa arvossa. Ne ovat rikastuttaneet miljoonien ihmisten elämää. Yksistään hänen pientä hartauskirjaansa Tie Kristuksen luo on painettu miljoonia kappaleita yli sadalla kielellä.

Ellen G. Whiten kirjallisen toiminnan merkittävimpiin saavutuksiin kuuluu käsillä oleva moniosainen teossarja. Englanninkielisenä se on julkaistu viisi laajaa osaa käsittävänä sarjana nimellä *The Conflict of the Ages* (Aikakausien taistelu). Alkuperäiset osat ovat seuraavat: *Patriarchs and Prophets* (Patriarkat ja profeetat), *Prophets and Kings* (Profeetat ja kuninkaat), *The Desire of Ages* (Aikakausien Toivo), *The Acts of the Apostles* (Apostolien teot) ja *The Great Controversy* (Suuri taistelu). Suomenkielisenä laitoksena teossarja on jaettu kahdeksaan osaan, jotta osat olisivat kooltaan pienempiä ja siten helpommin käsiteltäviä. Kirjojen tekstisisältö on kuitenkin täsmälleen sama kuin englanninkielisissä alkuperäisteoksissakin.

Suomenkielisen laitoksen nimi Alfa ja omega on saatu Ilmestyskirjasta. Raamatun keskushahmo Jeesus Kristus sanoo siinä olevansa A ja O (alfa ja omega), alku ja loppu (Ilm. 1: 8; 21: 6; 22: 13). Alfa on Uuden testamentin alkukielen kreikan kirjaimiston ensimmäinen ja omega sen viimeinen kirjain. Koska omega on pitkä vokaali, sen suomalainen kirjoitustapa edellyttäisi sen kirjoittamista muotoon oomega. Mutta yleinen kansainvälinen käytäntö on vaikuttanut, että Suomessakin se on totuttu näkemään yleisesti muodossa omega. Sen vuoksi käsillä olevan teossarjan nimikin esiintyy muodossa Alfa ja omega.

Tämä nimi soveltuu teossarjalle monestakin syystä. Tämä sarja tarkastelee meidän maailmamme kohtaloita Raamatun historiallisten ja profeetallisten kirjojen valossa aikojen alusta aikojen loppuun aivan niin kuin alfa on kreikkalaisen kirjaimiston ensimmäinen

[10] ja omega sen viimeinen kirjain. Mutta kun asioita tarkastellaan Raamatun valossa, silloin koko teossarjan keskushahmoksi kohoaa Jeesus Kristus. Hänen vaikutuksensa tuntuu kaikessa. Hän on, niin kuin Raamattu sanoo, Alfa ja Omega, Alku ja Loppu, kaiken kattava suuri Minä Olen, maailman Luoja ja Lunastaja.

Tällaisen näkökulman johdosta teossarjalla on merkittävää puhuttavaa meidän ajallemme, joka on suuressa määrin vieraantunut Raamatun sanomasta. Tämä teos-sarja avaa Raamatun uudelleen lukijalle ja osoittaa, miten varteen otettava ajankohtaista sanottavaa sillä on juuri nykyään.

Mutta teoksen sisältö ei rajoitu vain Raamatun aikaan. Englanninkielisen laitoksen viimeinen osa *The Great Controversy*, jota vastaavat suomenkielisen laitoksen viimeistä edellinen osa kokonaisuudessaan ja viimeisen osan alkupuoli, tarkastelee ihmisten asennoitumista Raamatun sano-*maan* kristillisenä aikana ja näiden asenteiden vaikutusta henkiseen kehitykseen läpi historian meidän aikaamme asti. Hahmottaapa se näkymiä tulevaisuuteenkin sen mukaan, mitä näiden asenteiden valossa on odotettavissa, ja korostaa ihmisen omaa vastuuta kohtalostaan sinä päivänä, kun Kristus tulee.

Tällaisen teossarjan kirjoittajaksi Ellen G. White kasvoi syvälisten kristillisten kokemusten koulussa. Hän syntyi Yhdysvalloissa Mainen osavaltiossa vuonna 1827. Hänen kehitysvuotensa osuivat siten aikaan, jolloin voimakkaat herätysliikkeet vaikuttivat eri puolilla maailmaa ja jolloin raamattuseuroja perustettiin useihin maihin Raamattujen levittämiseksi kansan käsiin. Näihin herätysliikkeisiin liittyi usein myös Kristuksen takaisintulon odotusta, joka vähitellen on saanut yhä merkittävämmän aseman kristillisessä ajattelussa. Ellen G. Whiten kotiseudulla Uudessa Englannissa Yhdysvaltain itäosassa tämä piirre ilmeni voimakkaana ja siihen liittyi läheisesti Jumalalle kokonaan pyhittäytymisen korostus.

Tällaisella pohjalla kasvaneena Ellen G. White kävi omissa kokemuksissaan syvästi läpi hengellisen elämän kehitysvaiheet, ja hänestä kasvoi voimakas arvostettu kristillinen vaikuttaja. Miehensä James Whiten kanssa hän teki laajoja puhujamatkoja eri puolille Yhdysvaltoja. Samanaikaisesti hän kirjoitti useita kirjoja ja vaikutti myös kirjoittamiensa lukuisten lehtiartikkelien välityksellä. Paitsi varsinaiseen uskonelämään liittyviä kysymyksiä hän käsitteli esi-tyksissään myös terveyttä ja raittiutta sekä kasvatusta koskettelevia

asioita. Hänen miehensä kuoleman jälkeen hänen työkenttensä vain laajeni. Hän työskenteli mm. kaksi vuotta Euroopassa ja yhdeksän vuotta Australiassa. Kun hän vuonna 1915 kuoli, häntä arvostettiin suuresti laajoissa piireissä hänen laajapohjaisen toimintansa ja etenkin hänen kirjallisten töittensä vuoksi.

Hänen kirjallisten tuotteidensa arvo on vuosikymmenien kuluessa vain lisääntynyt. Ne ovat sisällöltään niin syvällisiä, jopa aikaansa edellä olevia, että niiden sanoma on päässyt monessa suhteessa paremmin avautumaan vasta nyt vuosikymmenien kuluttua. Ne suorastaan hämmästyttävät ajan-kohtaisuudellaan ja tuoreudellaan.

[11]

Alfa ja omega -teossarjan suo-menkielistä laitosta varten on sarjan viimeiseen osaan liitetty tässä sarjassa esiintyvien henkilön ja paikannimien ja muiden selvitystä kaipaavien käsitteiden hakemisto. Siinä on kuhunkin hakusanaan liittyvä lyhyt selostus, joka täydentää itse kirjan tekstissä olevia tietoja, luettelo niistä raamatunteksteistä, joissa kyseisestä asiasta puhutaan, sekä viittaukset niihin teossarjan sivuihin, jotka hakusanassa mainitusta asiasta kertovat. Tällaisena teossarja toimii varsinaisen sanomansa ohella myös Raamatun maailman ja kirkkohistorian monipuolisena tietokirjana.

Myös kirjasarjan kuvitus kuvateksteineen on laadittu sitä silmällä pitäen, että se täydentäisi osaltaan teoksen sanomaa. Kuvituksessa on näkymiä Raamatun kertomusten tapahtumapaikoilta sekä sellaisista arkeologisista kohteista ja muusta jäämistöstä, jotka valottavat näitä kertomuksia. Lisäksi kuvissa on välähdyksiä kansan elämästä Raamatun maissa nykyään. Kun elämäntapa on pysynyt Lähi-idässä ja Egyptissä suurin piirtein muuttumattomana vuosituhansien ajan, näiden seutujen nykyisten asukkaiden elämästä saa havainnollisen käsityksen siitä, miten raamatullisena aikana elettiin. Tekstiä havainnollistavat tämän lisäksi vielä kartat ja kaaviopiirroksset. Kulttuurihistoriallista ulottuvuutta kuvitukselle antavat eri kausilta olevien merkittävien taiteilijoiden taideteokset.

Toivomme, että Alfa ja omega löytäisi tällaisena tiensä moniin suomalaisiin koteihin ja antaisi selvyyttä elämää ja sen tarkoitusta koskevilla suurilla kysymyksillä.

Julkaisija

[12]

Luku 1—Pahan olemassaolon ongelma

[13]

»Jumala on rakkaus” (1 Joh. 4: 16). Hänen luontonsa ja lakinsa ovat aina olleet ja tulevat aina olemaan rakkaus. »Korkea ja Ylhäinen, jonka asumus on iankaikkinen” ja jonka polut »ovat iankaikkiset”, ei muutu. Hänen tykönään »ei ole muutosta, ei vaihteen varjoa” (Jes. 57: 15; Hab. 3: 6; Jaak. 1:17).

Jokainen luomisvoiman ilmentymä ilmaisee rajatonta rakkautta. Jumalan valtius merkitsee siu-nauksen täyteyttä kaikille luoduille. Psalmista julistaa:

»Väkevä on sinun kätesi,
korotettu sinun oikea kätesi.
Vanhurskaus ja oikeus
on sinun valtaistuimesi
perustus,
armo ja totuus
käy sinun kasvojesi edellä.
Autuas se kansa,
joka tuntee juhlariegun,
ne, jotka vaeltavat
sinun kasvojesi valkeudessa,
Herra!
He riemuitsevat sinun
nimestäsi
kaikkina päivinensä,
ja sinun vanhurskautesi
voimasta
heidät korotetaan.
Sillä sinä olet heidän
väkevyytensä,
heidän kaunistuksensa,
Sillä meidän kilpemme
on Herran huomassa,

meidän kuninkaamme
on Israelin Pyhän huomassa.»

Ps. 89:14-19.

Hyvän ja pahan välisen suuren taistelun historia on samoin, siitä lähtien kun se alkoi taivaassa aina kapinan lopulliseen kukistamiseen ja synnin täydelliseen poistamiseen asti, havainnollista esitystä Jumalan muuttumattomasta rakkaudesta.

Mutta kaikkeuden Valtias ei suorittanut hyvää työtään yksin. Hänellä oli läheinen työtoveri, joka osasi arvostaa hänen aikomuksiaan ja iloita hänen kanssaan luotujen olentojen onnellistamisesta. »Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala. Hän oli alussa Jumalan tykönä» (Joh. 1: 1, 2). Kristus, Sana, Jumalan ainosyntyinen, oli yhtä iankaikkisen Isän kanssa - yhtä luonnoltaan, luonteeltaan ja aikomuksiltaan - ainoa olento, joka saattoi täysin ymmärtää kaikkia Jumalan aikeita ja tarkoituksia. »Hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas» (Jes. 9: 5). Hän on Jumalan Poika, »jonka alkupe-
rä on muinaisuudesta» (Miika 5: 1), ja hän sanoo itsestään: »Kun hän taivaat valmisti, olin minä siinä, kun hän veti piirin syvyyden pinnalle, kun hän teki vahvoiksi pilvet korkeudessa, kun syvyyden lähteet saivat voiman, kun hän merelle asetti sen rajat, että vedet eivät kävisi hänen käskynsä yli, kun hän vahvisti maan perustukset, silloin minä hänen sivullansa hoidokkina olin, ihastuksissani olin päivästä päivään» (Sananl. 8: 27-30).

[14]

Luodessaan kaikki taivaalliset olennot Isä työskenteli Poikansa välityksellä. »Sillä hänessä luotiin kaikki, - olkoot ne valtaistuimia tai herrauksia, hallituksia tai valtoja, kaikki on luotu hänen kauttansa ja häneen» (Kol. 1: 16). Enkelit ovat Jumalan palvelijoita, säteilevät hänen läsnäolostaan aina välkehtivää valoa ja kiitävät nopein siivin toteuttamaan hänen tahtoaan. Mutta Poika, Jumalan voideltu, »ollen hänen kirkkautensa säteily ja hänen olemuksensa kuva ja kantaen kaikki voimansa sanalla», vallitsee heitä kaikkia (Hebr. 1: 3). Hänen pyhäkkönsä paikka oli »kunnian valtaistuim, korkea ikiajoista» (Jer. 17:

12) ja hänen valtakuntansa valtikka »oikeuden valtikka» (Hebr. 1: 8). »Herraus ja kunnia on hänen kasvojensa edessä, kiitos ja

ylistys hänen pyhäkössänsä» (Ps. 96: 6). Armo ja totuus käyvät hänen kasvojensa edellä (Ps. 89:15).

Synnin alkuperä

Koska rakkauden laki on Jumalan hallituksen perustana, kaikkien älyllisten olentojen onnellisuus riippuu heidän täydellisestä sopeutumisestaan sen suuriin vanhurskauden periaatteisiin. Jumala odottaa kaikilta luoduiltaan rakkauden palvelusta - hänen luonteensa arvostukseen perustuvaa palvelusta. Hän ei pidä vähääkään pakollisesta kuuliaisuudesta vaan antaa kaikille tahdon vapauden, jotta häntä palveltaisiin vapaaehtoisesti.

Niin kauan kuin kaikki luodut suostuivat rakkauden kuuliaisuuteen, koko Jumalan kaikkeudessa vallitsi täydellinen sopusointu. Taivaallisten joukkojen ilona oli täyttää Luojansa tahtoa. Riemuiten he heijastivat hänen kirkkauttaan ja kaiuttivat hänen kiitostaan. He rakastivat Jumalaa yli kaiken ja toinen toistaan luottamuksellisesti ja epätsekkäästi. Taivaallista sopusointua ei rikkonut yksikään soraääni. Mutta sitten tämä onnentila häiriintyi. Ilmaantui yksi, joka käytti väärin Jumalan luoduilleen suomaa vapautta. Synti sai alkunsa hänestä, joka Kristuksen jälkeen oli ollut Jumalan eniten kunnioittama sekä voimaltaan ja kirkkaudeltaan edellä muita taivaan asukkaita. Lucifer, »kointähti, aamuruskon poika», oli ensimmäinen suojaavista kerubeista, pyhä ja nuhteeton. Hän seiso i suuren Luojan välittömässä läheisyydessä, ja iankaikkista Jumalaa ympäröivän kirkkauden alati välkehtivät säteet lankesivat hänen ylleen. »Näin

[15]

sanoo Herra, Herra: Sinä olet sopusuhtaisuuden sinetti, täynnä viisautta, täydellinen kauneudessa. Eedenissä, Jumalan puutarhassa, sinä olit. Peitteenäsi olivat kaikkinaiset kalliit kivet. - Sinä olit kerubi, laajalti suojaavainen, ja minä asetin sinut pyhälle vuorelle; sinä olit jumal'olento ja käyskentelit sähköyvän kivien keskellä. Nuhteeton sinä olit vaellukseltasi siitä päivästä, jona sinut luotiin, siihen saakka, kunnes sinussa löydettiin vääryys» (Hes. 28: 12-15).

Vähä vähältä Lucifer tuli anta-neeksi itsekorotukselle sijaa mielessään. Raamattu kertoo siitä: »Sinun sydämesi ylpistyi sinun kauneudestasi, ihanuutesi tähden sinä kadotit viisautesi» (Hes. 28:17). »Sinä sanoit sydämässäsi: 'Korkeammalle Jumalan tähtiä minä istuimeni korotan, — teen itseni Korkeimman vertaiseksi''' (Jes. 14: 13,

14). Tämä mahtava enkeli alkoi pitää omanaan kaikkea kirkkauttaan, joka kuitenkin oli lähtöisin Jumalasta. Vaikka hänellä olikin muuta taivaan joukkoa ylempi kunnia-asema, hän ei tyytynyt siihen vaan alkoi havitella sitä kunnioitusta, joka kuului yksin Luojaalle. Sen sijaan, että olisi pyrkinyt suuntaamaan kaikkien luotujen rakkauden ja kuuliaisuuden ennen muita Jumalaan, hän koetti voittaa itselleen heidän palveluksensa ja uskollisuutensa. Ja kadehtien sitä kunniaa, minkä Isä oli antanut Pojal- leen, tämä enkeliruhtinas tavoitteli yksin Kristukselle kuuluvaa valtaa.

[16]

Näin särkyi taivaan täydellinen sopusointu. Kun huomattiin, että Lucifer oli alkanut palvella itseään Luojaansa sijasta, se herätti pelokkuutta niissä, joiden mielestä ylin kunnia kuului Jumalalle. Taivaallisessa neuvottelussa enkelit pyysivät hartaasti Luciferia muuttamaan mielensä. Jumalan Poika esitti hänelle Luojan suuruuden, hyvyyden ja oikeamielisyyden sekä hänen lakinsa pyhän, muuttumattoman luonteen. Jumala itse oli vakiinnuttanut taivaan järjestyksen, ja poiketessaan siitä Lucifer häpäisisi Luojaansa ja tuottaisi itselleen tuhon. Mutta tämä rajattoman rakkauden ja armon hengessä annettu varoitus herätti vain entistä kiivaampaa vastustusta. Lucifer kadehti yhä enemmän Kristusta ja jyrkentyi omassa kannassaan.

Tämä enkelien ruhtinas oli päättänyt kiistää Jumalan Pojan valtiuden ja asettaa siten kyseen- alaiseksi Luojan viisauden ja rakkauden. Tätä varten hän aikoi nyt keskittää kaikki mestarilliset kykynsä, eikä Kristusta lukuunottamatta ollutkaan ketään häntä älykkäämpää kaikissa Jumalan joukoissa. Mutta hän, joka halusi kaikkien luotujensa olevan tah- doltaan vapaita, ei jättänyt ketään alttiiksi hämmentäville saivarteluille, joilla kapinaa pyrittiin todistelemaan oikeutetuksi. Ennen asioiden kärjistymistä avoimeksi kiistaksi kaikkien oli saatava selvästi kuulla hänen tahtonsa, jonka viisaudesta ja hyvyydestä kaikki heidän ilonsa oli lähtöisin.

Kaikkeuden Kuningas kutsui taivaalliset joukkonsa eteensä voidakseen heidän ollessaan koolla selostaa Poikansa oikean aseman ja suhteen kaikkiin luotuihin. Jumalan Poika oli Isänsä kanssa valtaistuimella, ja iankaikkisen, itsestään olevaisen Jumalan kirkkaus ympäröi heitä molempia. Pyhät enkelit kerääntyivät valtaistuimen ympärille suunnattoman suurena, lukemattomana joukkona - »kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja tuhat kertaa tuhat» (Ilm. 5: 11), ja siinä korkeimmatkin enkelit riemuitsivat palvelijoina ja

[17]

alamaisina valossa, mikä kohdistuisi heihin jumaluuden läsnäolosta. Kuningas julisti kokoontuneille taivaan asukkaille, ettei kukaan muu kuin Kristus, Jumalan Ainosyntyinen, saattanut olla täysin perillä hänen aikeistaan, ja hänelle uskottiin Isän tahdon mahtavien päätösten toteuttaminen. Jumalan Poika oli täyttänyt Isän tahdon kaikkien taivaan joukkojen luomisen yhteydessä, ja hän ansaitsi yhtä hyvin kuin Jumalakin heidän kunnioituksensa ja kuuliaisuutensa. Kristuksen oli vielä määrä käyttää jumalallista voimaa maan ja sen asukkaiden luomiseen. Mutta kaikessa tässä hän ei tavoittelisi valtaa eikä pyrkisi korottamaan itseään vastoin Jumalan suunnitelmaa vaan edistäisi Isän kunniaa ja toteuttaisi hänen hyviä ja rakkaudellisia tarkoituksiaan.

Enkelit tunnustivat ilomielin Kristuksen ylivallan ja ilmaisivat rakastavansa ja palvovansa häntä heittäytymällä maahan hänen eteensä. Luciferin kumartui heidän kanssaan, mutta hänen mielessään riehui outo, kiivas taistelu. Kateus siellä kamppaili totuutta, oikeutta ja uskollisuutta vastaan. Pyhät enkelit näyttivät saavan vaikutuksellaan hänet hetkeksi mukaansa. Tuhansien riemuitsevien äänten kajauttaessa soinnukkaat kiitoslaulunsa paha mieli näytti häipyvän pois; sanomattoman suloinen rakkaus täytti koko hänen olemuksensa ja hän yhtyi noiden synnittömien palvojien kanssa sydämestään rakastamaan Isää ja Poikaa. Mutta sitten hän taas ajatteli ylpeänä omaa kunniaansa ja alkoi jälleen havitella herruutta ja kadehtia Kristusta. Hän ei pitänyt korkeaa asemaansa Jumalan erikoisena lahjana eikä siksi tuntenut mitään kiihtymystä Luojaansa kohtaan. Hän ylpeili älykkyydestään ja ylhäisyydestään ja pyrki Jumalan vertaiseksi. Taivaan joukot rakastivat ja kunnioittivat häntä, enkelit täyttivät mielellään hänen käsikyjiin, ja hän oli muita enemmän saanut osakseen viisautta ja kunniaa. Häntä ylempänä oli kuitenkin Jumalan Poika voimaltaan ja arvovalaltaan Isän vertaisena. Isä ilmaisi hänelle aikeensa, joita Lucifer taas ei päässyt kuulemaan. Ja tämä mahtava enkeli kyseli mielessään: »Miksi yliherruuden pitää olla Kristuksella? Miksi häntä kunnioitetaan enemmän kuin minua?»

Poistuen loitommaksi Isän luota Lucifer lähti herättämään tyytymättömyyttä enkeleissä. Hän toimi erittäin salamyhkäisesti eikä aluksi paljastanut todellisia aikeitaan vaan kunnioitti vielä ulkoisesti Jumalaa. Hän alkoi esittää epäileviä vihjauksia taivaallisia olentoja koskevista laeista antaen heidän ymmärtää, että vaikka ne

saattoivatkin olla tarpeellisia maailmojen asukkaille, eivät enkelit korkeampina olentoina toki tarvinneet moisia rajoituksia. Olihan heillä oma viisautensa pätevänä oppaana. Eivätkä heidän kaltaisensa olennot voineet tuottaa häpeää Jumalalle. Olivathan kaikki heidän ajatuksensa pyhiä, eivätkä he voineet erehtyä sen paremmin kuin Jumala itsekään. Jumalan Pojan kunnioittamista samanvertaisena Isän kanssa esitettiin ilmeisenä vääryytenä Luciferia kohtaan, joka, kuten väitettiin, oli yhtä oikeutettu saamaan osakseen kumarrusta ja kunniaa. Jos tämä enkelien ruhtinas vain pääsisi ylenemään oikeaan asemaansa, siitä koituisi pelkkää hyvää koko taivaan väelle, sillä hänen silmämääränään oli kaikkien vapaus. Mutta nyt heiltä oli riistetty siihenastisen vapautensa viimeisetkin rippeet, kun heille oli nimetty ehdoton Valtias, jonka arvovaltaa kaikkien täytyi kumartaa. Tällaisia olivat ne kavalat eksytykset, jotka Luciferin juonikkaasti soluttamina saivat nopeasti jalansijaa taivaan kartanoissa. [18]

Kristuksen asemaa tai arvovaltaa ei ollut mitenkään muutettu. Luciferin kateus ja väärät tulkinnat sekä hänen pyrkimyksensä Kristuksen vertaiseksi olivat tehneet välttämättömäksi lausunnon antamisen Jumalan Pojan todellisesta asemasta, vaikka se oli ollut sama alusta asti. Petollisilla juonillaan Lucifer oli kuitenkin hämännyt monia enkeleitä.

Käyttämällä hyväkseen alaistensa pyhien olentojen rakastavaa ja uskollista luottamusta hän oli niin taitavasti ujuttanut heidän mieleensä omaa epäluottamustaan ja tyytymättömyyttään, ettei hänen vaikutustaan havaittu. Lucifer oli esittänyt Jumalan aiheet väärässä valossa; hän vääristeli ja käänsi niitä kieron herättääkseen erimielisyyttä ja tyytymättömyyttä. Ovelasti hän yllytti kuulijoitaan ilmaisemaan tunteensa, ja sitten hän käytti heidän lausuntojaan hyväkseen sopivissa tilaisuuksissa todistaakseen, etteivät enkelit oikein kaikessa olleet Jumalan hallituksen kannalla. Samalla kun hän väitti itse olevansa täysin kuuliainen Jumalalle, hän esitti pitävänsä eräitä muutoksia taivaan järjestykseen ja lakeihin välttämättöminä jumalallisen hallituksen pysyvyydelle. Vaikka hän siis pyrki herättämään vastustusta Jumalan lakia kohtaan ja soluttamaan omaa tyytymättömyyttään alaistensa enkelien keskuuteen, hän näennäisesti oli koettavinaan poistaa tyytymättömyyttä ja palauttaa nurjamielisiä enkeleitä taivaan järjestykseen. Salavihkaa hän lietsoi epäsovua ja kapinaa mutta koetti parhaansa mukaan saada kaiken näyttämään siltä, kuin [19]

hän pyrki yksinomaan edistämään uskollisuutta ja säilyttämään sopusointua ja rauhaa.

Näin lietsottu tyytymättömyys alkoi kytä tuhoisasti. Se ei puhjennut ilmielekkiin vaan levisi vaivihkaa eripuraisuutena enkelien keskuuteen. Oli eräitä, joita Luciferin vehkeilyt Jumalan hallitusta vastaan miellyttivät. Vaikka he olivat siihen saakka täysin noudattaneet Jumalan vakiinnuttamaa järjestystä, he olivat nyt tyytymättömiä ja pahoillaan siitä, etteivät ymmärtäneet hänen tutkimattomia aikeitaan. Kristuksen arvoaseman korostaminen ei liioin ollut heille mieleen. Nämä puolsivat nyt Luciferin vaatimuksia hänen pyrkiessään Jumalan Pojan vertaiseksi. Mutta uskolliset ja vilpittömät enkelit pitivät Jumalan esitystä viisaana ja oikeamielisenä, ja he koettivat saada tämän nurjamielisen olennon jälleen so-peutumaan Jumalan tahtoon. Kristus oli Jumalan Poika; hän oli ollut yhtä Isän kanssa jo ennen enkelien luomista. Hän oli aina ollut Isän oikealla puolella. Hänen valta-asemastaan oli ollut pelkkää siunausta kaikille, jotka olivat hänen hyväntahtoisessa hallinnassaan, eikä sitä tähän mennessä kukaan ollut asettanut kyseenalaiseksi. Taivaan sopusointu ei ollut koskaan ennen häiriintynyt; miksi siihen nyt pitäisi tulla soraääniä? Uskolliset enkelit saattoivat nähdä vain tämän epäsovun kauheat seuraukset, ja hartaasti he neuvoivat noita nureksijoita luopumaan aikeistaan ja osoittautumaan kuuliaisiksi Jumalalle kannattamalla uskollisesti hänen hallitustaan.

Jumalan pitkämielisyys

Suuressa armossaan ja jumalallisen luonteensa mukaisesti Jumala sieti kauan Luciferia. Taivaassa ei koskaan ennen ollut ilmennyt tyytymättömyyden ja nurjamielisyyden henkeä. Se oli kerrassaan uutta, outoa, salamyhkäistä ja arvoituskellista. Lucifer itsekin ei aluksi ollut selvillä tunteidensa todellisesta laadusta; jonkin aikaa häntä pelotti ilmaista ajatuksiaan ja mielensä ailahteluja, mutta silti hän ei hylännyt niitä. Hän ei nähnyt, minne oli ajautumassa. Mutta [20] rajattoman rakkauden ja viisau-den kaikin keinoin häntä koetettiin saada vakuuttumaan erehdyksestään. Hänen nureksimisensa todistettiin aiheettomaksi, ja hänelle selvitettiin, mihin jatkuva kapinointi johtaisi. Ja niin Lucifer huomasi olevansa väärässä. Hän käsitti, että »Herra on vanhurskas kaikissa teissään ja armollinen kaikissa teois-

saan” (Ps. 145: 17), että jumalalliset asetukset olivat oikeamielisiä ja että hänen tuli tunnustaa ne sellaisiksi kaiken taivaan kuullen. Jos hän olisi tehnyt näin, hän itse ja monet enkelit olisivat voineet pelastua. Hän ei siihen aikaan ollut vielä täysin lakannut olemasta alamainen Jumalalle. Vaikka hän olikin luopunut suojaavaisen kerubin asemastaan, hän olisi päässyt en-tiseen tehtävänsä, jos olisi halunnut palata Jumalan tykö tunnustaen Luojan viisauden ja valmiina tyytymään siihen paikkaan, missä Jumala saattoi käyttää häntä suu-ressa suunnitelmassaan. Mutta nyt asia oli ratkaistava lopullisesti; hänen täytyi joko täysin taipua jumalalliseen hallintaan tai ryhtyä avoimeen kapinaan. Hän miltei jo päätti palata, mutta ei ylpeydetään saanut tehdyksi sitä. Niin korkeasti kunnioitetun oli liian noloa myöntää olleensa väärässä ja pelkkien harhakuvitelmien vallassa ja taipua tottelemaan sellaista arvovaltaa, jota hän oli syyttänyt ja pyrkinyt osoit-tamaan epäoikeudenmukaiseksi.

Armeliass Luoja sääli Luciferia ja hänen seuraajiaan ja koetti estää heitä suistumasta kadotuksen kuiluun, jonka reunalla he olivat. Mutta hänen armonsakin he tul-kitsivat väärin. Lucifer selitti,että Jumalan pitkämielisyys vain osoitti hänen oman etevämmyytensä ja että kaikkeuden Kuningas kyllä vielä suostuisi hänen ehtoihinsa. Jos enkelit vain pysyisivät lujasti hänen puolellaan, hän julisti, niin he tulisivat pääsemään kaikkien toiveidensa perille. Itsepintaisesti hän puolusti kantaansa ja antautui kiihkeästi suureen taisteluun Te-kijäänsä vastaan. Ja niin tuli Jumalan kirkkaudesta osallistuneesta ja hänen valtaistuimensa luona palvelleesta Luciferista, »valon kantajasta», saatana, Jumalan ja pyhien »vastustaja» ja niiden tuhoaja, jotka taivas oli uskonut hänen opastettavikseen ja suojeltavikseen.

Hyläten halveksien uskollisten enkelien todistelut ja hartaat pyynnöt hän sanoi heidän olevan harhaan johdettuja orjia. Kristuksen asettamisen edelleen hän julisti epäoikeudenmukaiseksi sekä häntä itseään että koko taivaan joukkoa kohtaan ja selitti, ettei hän enää sietäisi omia ja heidän oikeuksiaan siten loukattavan. Hän oli päättänyt säilyttää saamansa arvoaseman ja ottaa johtoonsa kaikki, jotka halusivat ryhtyä seuraamaan häntä. Hän lupasi riveihinsä liittyville uuden ja paremman hallinnon, jonka alaisuudessa kaikki pääsisivät nautti-maan vapaudesta. Lukuisa joukko enkeleitä ilmoitti hyväksyvänsä hänet johtajakseen. Mielissään hankkeittensa suo-peasta vastaan-otosta hän toivoi saavansa kaikki enkelit puolelleen,

pääsevänsä Jumalan itsensä vertaiseksi ja alistavansa komentoonsa koko taivaan joukon.

[21] Uskolliset enkelit koettivat vielä pyytää häntä ja hänen kannattajiaan taipumaan Jumalan tahtoon, ja he selittivät, mihin heidän kieltäytymisensä pakostakin johtaisi. Hän joka oli luonut heidät, saattoi kukistaa heidän valtansa ja rangaista heitä kovasti kapinanhankkeesta. Eihän yksikään enkeli pystynyt kumoamaan Jumalan lakia, joka oli yhtä pyhä kuin hän itsekin. He varoittivat ketään kuuntelemasta Luciferin petollista kuiskuttelua ja kehottivat häntä ja hänen seuraajiaan heti kääntymään Jumalan puoleen ja tunnustamaan erehtyneensä epäilemään hänen viisauttaan ja arvovaltaansa.

Monet olivat taipuvaisia seuramaan tätä neuvoa, katumaan nurjamielisyyttään ja hakeutumaan takaisin Isän ja hänen Poikansa suosioon. Mutta Lucifer oli keksinyt uuden juonen. Tuo mahtava kapinoitsija julisti nyt, että häneen liittyneet enkelit olivat menneet liian pitkälle enää palatakseen sekä että hän tunsii jumalallisen lain ja tiesi, ettei Jumala antaisi anteeksi. Hän selitti että kaikki, jotka alistuisivat taivaan hallintaan, menettäisivät kunniansa ja arvoasemansa. Itse puolestaan hän ei enää koskaan tunnustaisi Kristuksen arvovaltaa. Hänellä ja hänen seuraajillaan ei ollut muuta mahdollisuutta, hän sanoi, kuin varmistaa vapautensa ja ottaa voimakeinoin ne oikeudet, joita heille ei suotu vapaaehtoisesti.

Saatana itse olikin jo edennyt liian kauas voidakseen palata. Mutta samaa ei voida sanoa niistä, jotka hän oli valheillaan sokaissut. Heille uskollisten enkelien neuvot ja hartaat pyynnöt avasivat vielä toivon oven, ja he olisivat vapautuneet saatanan pauloista, jos olisivat ottaneet vaarin varoituksesta. Mutta he antoivat ylpeyden, kiintymyksen johtajaansa ja täyden vapauden halun vallata mielensä ja lopulta torjuivat kaikki jumalallisen rakkauden ja armon vetoomukset.

Jumala salli saatanan jatkaa toimintaansa, kunnes nurjamielisyys kypsyi avoimeksi kapinaksi. Hänen suunnitelmiansa oli saatava täysin kehittyä, jotta kaikki voisivat nähdä niiden todellisen luonteen ja suuntauksen. Voideltuna kerubina Lucifer oli ollut korkeassa asemassa; taivaan enkelit rakastivat häntä syvästi, ja hän vaikutti heihin voimakkaasti. Taivaan asukkaiden lisäksi Jumalan hallintoon kuuluivat myös kaikkien hänen luomiensa maailmojen asukkaat. Lucifer oli päätellyt, että jos hän saisi yllytetyksi taivaan enkelit

liittymään kapi-naansa, hän saisi kaikki maailmatkin yhtymään siihen. Hän oli esittänyt asiansa taitavasti ja pyrkinyt saivarteluihin ja petoksin toteuttamaan hankkeensa. Hän oli erittäin etevä pettämään. Hän osasi edukseen tekeytyä niin juonikkaan salamyhkäiseksi ja toimia niin vaivihkaa, että hänen toimintansa todellista luonnetta oli vaikea paljastaa enkeleille. Vasta täysin kehittyneenä se voitaisiin saada näyttämään siltä pahalta, mitä se oli; hänen nurjamielisyyttään ei nyt käsitettäisi kapinaksi. Uskolliset enkelitkään eivät täysin ymmärtäneet hänen luonnettaan eivätkä huomanneet, mihin hänen toimintansa johti.

Lucifer oli aluksi esittänyt houkutuksensa niin, että pysytteli [22] itse puolueettomana. Niiden enkelien, joita hän ei pystynyt saamaan täysin puolelleen, hän sanoi olevan välittämättä taivaan eduista. Hän syytti uskollisia enkeleitä juuri siitä, mitä itse oli tekemässä. Hän koetti ovelilla juonillaan sotkea Jumalan tarkoitukset. Kaiken, mikä oli yksinkertaisen selvää, hän muutti salamyhkäiseksi, ja taitavilla vääristelyillään hän herätti epäilyä Herran selvimpiäkin lausuntoja kohtaan. Ja hänen esityksensä tuntuivat sitäkin vakuuttavammilta, kun hän oli korkeassa asemassa ja niin läheisessä tuntumassa Jumalan hallitukseen.

Jumala joutui kaikessa toiminnassaan noudattamaan totuuden ja vanhurskauden periaatteita, mutta saatana saattoi käyttää sellaista, mitä Jumala ei voinut - imartelua ja petosta. Hän oli koettanut vääristellä Herran sanaa ja esittää hänen hallintonsa väärässä valossa väittämällä, että Jumala oli epäoikeudenmukainen säätäessään lakeja enkeleille ja pyrki vain korottamaan itseään vaatimalla luotujaan alistumaan ja tottelemaan. Siksi oli välttämätöntä osoittaa taivaan asukkaille ja kaikille maailmoille, että Jumalan hallinto on oikeamielistä ja hänen lakinsa täydellinen. Saatana oli uskotellut itse koettavansa edistää kaikkeuden parasta. Kaikkien täytyi päästä käsittämään vallananastajan todellinen luonne ja tarkoitus. Hänen täytyi saada aikaa tullakseen paljastetuksi omalla jumalattomalla toiminnallaan. Siitä eripuraisuudesta, minkä saatana oli aiheuttanut taivaassa, hän syytti Jumalan hallitusta. Kaiken pahan hän selitti johtuvan jumalallisesta hallinnosta. Hän väitti pyrkivänsä parantamaan Herran asetuksia. Siksi Jumala salli hänen osoittaa, mitä laatua hänen väitteensä olivat ja mihin lopputulokseen hänen jumalallisen lain muutosaikeensa johtivat. Hänen tuomionsa täytyi perustua hä-

nen omaan toimintaansa. Alun alkaen saatana oli väittänyt, ettei hän kapinoinut. Petturin oli näyttäytyttävä koko maailmankaikkeudelle naamionsa riisuneena.

[23] Ääretön Viisaus ei tuhonnut saatanaa, vaikka hänet karkotettiin taivaasta. Koska Jumala voi hyväksyä vain rakkauden palveluksen, hänen luotujensa alamaisen uskollisuuden täytyy pohjautua siihen vakaumukseen, että hän on oikeamielinen ja hyväntahtoinen. Taivaan ja maailmojen asukkaat eivät olleet varautuneet käsittämään synnin luonnetta tai seurauksia eivätkä niin muodoin olisi voineet silloin pitää saatanan tuhoamista Jumalan oikeutettuna toimenpiteenä. Jos hänet olisi heti surmattu, jotkut olisivat palvelleet Jumalaa pikemmin pelosta kuin rakkaudesta. Petturin vaikutus ei tällöin olisi kokonaan tuhoutunut eikä kapinamieli tyystin hälvennyt. Koko kaikkeuden ikuisiksi parhaaksi hänen periaatteidensa piti saada kypsyä, jotta kaikki luodut voisivat nähdä hänen syytöksensä jumalallista hallitusta vastaan oikeassa valossa ja jottei enää koskaan olisi vähintäkään syytä epäillä Jumalan oikeamielisyyttä ja armoa tai hänen lakinsa muuttumattomuutta.

Saatanan kapinan tuli olla ope-tuksena maailmankaikkeudelle halki kaikkien tulevien aikojen - jatkuvana todistuksena synnin luonteesta ja kauheista seurauksista. Saatanan hallinnan vaikutukset sekä ihmisiin että enkeleihin osoittaisivat, minkä täytyy olla seurauksena jumalallisen arvovallan hylkäämisestä. Se todistaisi, että Jumalan kaikkien luotujen hyvinvointi edellyttää hänen hallituksensa pysymistä voimassa. Siksi tämän kauhean kapinakokemuksen vaiheet olisivat jatkuvana turvana kaikille pyhille olennoille, estämässä heitä joutu-masta enää petetyiksi rikkomuksen luonteen suhteen ja varjelemassa heitä tekemästä syntiä ja kärsimästä sen rangaistusta.

Hän joka taivaassa hallitsee, näkee lopun alusta. Hänelle ovat yhtä avoimia niin menneisyyden kuin tulevaisuudenkin salaisuudet. Synnin aiheuttamien kärsimysten, pimeyden ja hävityksen ylitse hän katselee omien rakkauden ja siunauksen suunnitelmiansa täyttymystä. Vaikka »pilvi ja pimeys on hänen ympärillensä, vanhurskaus ja oikeus on hänen valtaistuimensa perustus» (Ps. 97: 2). Ja tämän tulevat kaikkeuden asukkaat, niin uskolliset kuin uskottomatkin, kerran ymmärtämään. »Täydelliset ovat hänen te-konsa, sillä kaikki hänen tiensä ovat oikeat. Uskollinen Jumala ja ilman vääryyttä, vanhurskas ja vakaa hän on» (5 Moos. 32: 4).

Luku 2—Luominen

[24]

Suurenmoinen luonto

»Herran sanalla ovat taivaat tehdyt, ja kaikki niiden joukot hänen suunsa hengellä. — Sillä hän sanoi, ja tapahtui niin, hän käski, ja se oli tehty” (Ps. 33: 6, 9). Hän asetti »maan perustuksillensa, niin että se pysyy horjumatta iankaikkisesti” (Ps. 104: 5).

Lähtiessään Tekijänsä kädestä maa oli tavattoman kaunis. Vuoret, kukkulat ja laaksot tekivät sen pinnan vaihtelevaksi samoin kuin komeat virrat ja ihanat järvet. Mutta kukkulat ja vuoret eivät olleet jyrkkiä ja jylyhiä, eikä niissä ollut jyrkäniteitä eikä pelottavia rotkoja kuten nyt. Hedelmällinen multakerros peitti maan kalliopinnan terävät ja rosoiset reunat, ja siinä viihtyvä kasvillisuus peitti tienoot vehreään vihannuuteensa. Missään ei ollut in-hottavia soita eikä autioita erämaita. Katse tapasi kaikkialla vehmaita pensastoja ja ihastuttavia kukkia. Puut kohottivat latvuksensa korkeuksiin majesteettisempina kuin mitkään nykymetsien puut. Ilmaa eivät pilanneet saastehöyryt, vaan se oli kirkasta ja terveellistä. Koko maisema oli kauniimpi kuin ylväimmänkään palatsin koristepuutarha. Enkelien joukko katseli näkymiä ihastuneena ja iloitsi Jumalan ihmeteoista.

Ihminen, luomistyön kruunu

Kun maa runsaine eläimistöineen ja kasvillisuuksineen oli luotu, Jumala toi tapahtumain näyttämölle kruunaavan luomistekonsa, ihmisen, jota varten kaunis maa oli kunnostettu. Hän sai hallintaansa kaiken, minne hänen katseensa ylti, sillä »Jumala sanoi: ’Tehkäämme ihminen kuvaksemme; ja vallitkoot he — koko maan.’ — Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, — mieheksi ja naiseksi hän loi heidät.” Tässä esitetään selvästi ihmissuvun alkuperä. Jumalallinen ilmoitus on niin selväsanainen, ettei se jätä sijaa väärille johtopäätöksille. Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen. Tässä ei ole mitään salaperäistä eikä liioin mitään perustetta sille otaksumalle, että ihminen olisi vaiheittain hitaasti kehittynyt eläintä kasvikkunnan

[25] alemmista muodoista. Tuollainen opetus madaltaa Luojan suuren työn ihmisen ahtaalle, maalliselle käsitystasolle. Ihmiset ovat niin innokkaita poistamaan Jumalalta kaikkeuden valtiuden, että alentavat ihmisen ja riistävät häneltä hänen arvokkaan alkuperänsä. Jumala asetti tähtimaailmat korkeuteen ja väritti kedon kukkaset hienovaraisten taidokkaasti. Hän täytti maan ja taivaat valtansa ihmeillä. Ja kun hän sitten halusi kruunata suurenmoiset luomistekonsa ja asettaa kauniin maan keskelle sen hoitajan ja hallitsijan, hän ei voinut olla luomatta olentoa, joka oli hänelle elämän antaneen käden arvoinen. Innoitettu sukuuettelomme johtaa ihmiskunnan alkuperän suureen Luojaan eikä mi-hinkään alkioiden, nilviäisten ja nelijalkaisten kehitysketjuun. Maan tomusta tehtynäkin Aadam oli »Jumalan poika».

Jumalan edustajana hänet asetettiin valitsemaan alempia luotuja. Ne eivät pysty ymmärtämään tai tunnustamaan Jumalan herruutta, mutta ne tehtiin kykeneviksi rakastamaan ja palvelemaan ihmistä. Psalmista sanoo: »Sinä - panit hänet hallitsemaan kättesi tekoja, asetit kaikki hänen jalkainsa alle: metsän eläimet, taivaan linnut — ja kaiken, mikä meren polkuja kulkee» (Ps. 8:6-9).

[26] Ihmisen tuli ilmentää Jumalan kuvaa sekä ulkoisesti että luonteeltaan. Kristus yksin on »hänen olemuksensa kuva» (Hebr. 1: 3), mutta ihminen tehtiin Jumalan kaltaiseksi. Hänen luonteensa oli sopusoinnussa Jumalan tahdon kanssa. Hänen mielensä pystyi käsittämään jumalallisia asioita. Hänen tunne-elämänsä oli puhdasta ja hänen luontaiset halunsa olivat järjen valvonnassa. Hän oli pyhä ja onnellinen ilmentäessään Jumalan kuvaa täydessä kuuliaisuudessa hänen tahdolleen.

Lähtiessään Luojaansa kädestä ihminen oli kookas ja täysin sopu-suhtainen. Terve punerrus hänen kasvoillaan korosti niiden säteilemää valoisaa elämäniloa. Aadam oli paljon pitempi maailmassa nykyään eläviä miehiä. Eeva oli jonkin verran lyhyempi mutta silti jalomuotoinen ja joka kohdastaan kaunis. Synnittömällä parilla ei ollut mitään tekovaatteita. Heitä ympäröi samanlainen kirkas valoverho kuin enkeleitäkin. Tämä valoviitta verhosi heitä niin kauan kuin he pysyivät kuuliaisina Jumalalle.

Avioliitto

Aadamin luomisen jälkeen kaikki elävät olennot tuotiin hänen eteensä, jotta hän antaisi kullekin nimen. Tällöin hän huomasi, että jokaiselle oli annettu elämän-kumppani, mutta hänelle ei löytynyt apua, joka olisi hänelle sopinut. Kaikkien niiden olentojen parissa, jotka Jumala oli maailmaan luonut, ei ollut yhtään ihmisen veroista. Ja Jumala sanoi: »Ei ole ihmisen hyvä olla yksinensä, minä teen hänelle avun, joka on hänelle sopiva.» Ihminen oli tarkoitettu seuralliseksi eikä elämään yksin. Ilman seuratoveruutta eivät Eedenin kauniit näkymät ja mieluisat askareetkaan olisi tuottaneet täyttä onnea. Enkelien seurakaan ei olisi tyydyttänyt hänen myötätunnon ja toveruuden kaipaustaan. Ei ollut ketään saman luontoista, joka olisi oppinut rakastamaan ja olemaan rakastettu.

Jumala itse antoi Aadamille to-verin. Hän teki miehelle avun, joka oli hänelle sopiva - joka häntä vastaavana soveltui hänen kumppanikseen ja joka saattoi hänen kanssaan tuntea samaa rak- kautta ja myötätuntoa. Eeva luotiin kylkiluusta, jonka Jumala otti Aadamin kyljestä. Se merkitsi sitä, ettei vaimon sopinut hallita miestänsä päänä mutta ei myöskään joutua sorretuksi vähempiarvoisena. Hänen tuli olla miehensä rinnalla tasavertaisena hänen rakastamanaan ja suojelemanaan. Osana miehestä, luuna hänen luustaan ja lihana hänen lihastaan hän oli miehen toinen minä. Se osoittaa, miten läheisen yhteyden ja kiinteän rakkauden tuli vallita heidän välillään. »Sillä eihän kukaan koskaan ole vihannut omaa lihaansa, vaan hän ravitsee ja vaalii sitä» (Ef. 5: 29). »Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liittyköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.»

[27]

Jumala vihki ensimmäisen avioparin. Tämä asetus on siis kaikkeuden Luojan säätämä. »Avioliitto pidettäköön kunniassa» (Hebr. 13: 4) yhtenä Jumalan ensimmäisistä lahjoista ihmiselle. Se on toinen niistä kahdesta säädöksestä, jotka Adam syntiinlankeemuksen jälkeen otti mukaansa paratiisin porttien ulkopuolelle. Avioliitto on siunaukseksi, kun siinä tunnustetaan ja noudatetaan jumalallisia periaatteita. Se valvoo ihmissuvun puhtautta ja onnellisuutta, täyttää ihmisen seuralliset tarpeet ja jalostaa hänen fyysistä, älyllistä ja siveellistä olemustaan.

»Ja Herra Jumala istutti para-tiisin Eedeniin, itään, ja asetti sinne ihmisen, jonka hän oli tehnyt.» Kaikki Jumalan luomisteot olivat täydellisen kauniita, eikä mitään sellaista näyttänyt puuttuvan, mikä olisi saattanut lisätä tuon pyhän parin onnea. Kuitenkin Luoja antoi heille vielä erikoisen todisteen rakkaudestaan is-tuttamalla puutarhan nimen-omaan heidän kodikseen. Tässä puutarhassa oli kaikenlaisia puita, joista monet olivat täynnä tuoksuvia ja maukkaita hedelmiä. Siellä oli kerrassaan ihastuttavia, suorakasvuisia viinipuita, joiden oksat riippuivat houkuttelevien ja moniväristen rypäleterttujen painosta. Aadam ja Eeva saivat tehtäväkseen taivutella viinipuun oksia itselleen asumukseksi, jonka näin muodostivat elävät puut kaikkine lehvästöineen ja hedelmineen. Siellä oli valtavat määrät kaiken-
[28] värisiä tuoksuvia kukkia. Puutarhan keskellä oli elämän puu, joka loistokkuudessaan ylitti kaikki muut puut. Sen hedelmät olivat kuin kullan ja hopean hohtoisia omenia, ja ne kykenivät pitkittämään elämää ikuisesti.

Luomistyö oli nyt päättynyt. »Niin tulivat valmiiksi taivas ja maa kaikkine joukkoinensa.» »Ja Jumala katsoi kaikkea, mitä hän tehnyt oli, ja katso, se oli sangen hyvää.» Eedenin paratiisi kukoisti maan päällä. Yksikään synnin tahra tai kuoleman varjo ei turmellut kaunistusta luomakuntaa. »Aamutähdet kaikki iloitsivat ja kaikki Jumalan pojat riemuitsivat» (Job 38: 7).

Luomistyön muisto

Suuri Jumala oli laskenut maan perustukset. Hän oli verhonnut koko maailman kauneudella ja täyttänyt sen sellaisella, mikä oli hyödyllistä ihmiselle. Hän oli luonut kaikki maan ja meren ihmeet. Kuudessa päivässä suuri luomistyö oli suoritettu loppuun. Ja Jumala »lepäsi seitsemäntenä päi-vänä kaikesta työstänsä, jonka hän oli tehnyt. Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska hän sinä päivänä lepäsi kaikesta luomistyöstänsä, jonka hän oli tehnyt.» Jumala katseli tyytyväisenä kättensä tekoja. Kaikki oli täydellistä, jumalallisen Tekijänsä arvoista, ja hän lepäsi, ei uupuneena vaan hyvillään viisautensa ja hyvyytensä aikaansaannoksista ja kirkkautensa ilmauksista.

Levättyään seitsemäntenä päivänä Jumala pyhitti eli erotti sen lepopäiväksi ihmiselle. Luojan esi-merkin mukaan ihmisen tuli levä-

tä tänä pyhänä päivänä, jotta hän katsellessaan taivaita ja maata voisi mietiskellä Jumalan suuria luomistekoja ja jotta hän nähdessään todisteita Jumalan viisaudesta ja hyvyydestä voisi koko sydäimestään rakastaa ja kunnioittaa Luojaansa.

Eedenissä Jumala pystytti luo-mistyönsä muistomerkin antamalla siunauksensa seitsemännelle päivälle. Sapatti annettiin Aadamille, koko ihmisperheen isälle ja edustajalle. Pyhittämällä sen maan kaikkien asukkaiden tuli kiitollisina tunnustaa, että Jumala oli heidän Luojansa ja oikeutettu Valtiaansa ja että he olivat hänen kätensä tekoa ja alamaisiaan. Se oli siis kokonaan muistoasetus ja annettu koko ihmiskunnalle. Siinä ei ollut mitään verhottua eikä millekään kansalleerikoisesti sovellettua.

Jumala näki ihmisen välttämättä tarvitsevan sapattia, jo paratiisissakin. Hänen oli tarpeen panna sivuun omat harrastuksensa ja py-rintönsä joka seitsemänneksi päiväksi voidakseen vapaammin ajatella Jumalan tekoja ja mietiskellä hänen voimaansa ja hyvyyt- tään. Hän tarvitsi sapattia muistuttamaan häntä tavallista voimak- kaammin Jumalasta ja herättämään hänen kiitollisuuttaan, koska kaikki, mikä oli hänen nautittavanaan ja omistuksessaan, tuli Luojan hyvää tekevästä kädestä.

Jumalan tarkoitus on, että sapatti saa ihmiset mietiskelemään hänen luomistekojaan. Luonto pu- huu heidän aisteilleen julistaen Ju- malan, Luojan, kaiken ylimmän Hallitsijan, olemassaoloa. »Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaanvahvuus ilmoittaa hänen kätens- ä tekoja. Päivä sanoo päivälle, ja yö ilmoittaa yölle» (Ps. 19:2, 3). Maan verhoava kauneus todistaa Jumalan rakkaudesta. Voimme näh- dä sen ikuisissa kukkuloissa, ylevissä puissa, puhkeavissa nupuissa ja hennoissa kukissa. Kaikki ne puhuvat meille Jumalasta. Sapatti, joka alati viittaa niiden kaikkien Tekijään, kehottaa ihmisiä avaa- maan luonnon suuren kirjan ja lukemaan siitä Luojan viisaudesta, voimasta ja rakkaudesta.

[29]

Valinnan vapaus

Ensimmäisiä vanhempiamme, jotka luotiin viattomiksi ja py- hiksi, ei kuitenkaan jätetty vaille väärin tekemisen mahdollisuutta. Jumala teki heidät siveellisesti vapaiksi. He pystyivät arvostamaan hänen luonteensa viisautta ja hyvän-tahtoisuutta sekä hänen vaati-

mustensa oikeamielisyyttä, ja he saivat täysin vapaasti joko totella tai olla tottelematta häntä. He saivat nauttia Jumalan ja pyhien enkelien yhteydestä, mutta ennen kuin heidän ikuisesta luotettavuudesta voitiin olla varmoja, heidän uskollisuuttaan oli koeteltava. Aivan olemassaolonsa alussa ihminen hillitsi luonnostaan miehialalujaan, niitä kohtalokkaita intohimoja, jotka koituivat saatanan lankeemukseksi. Keskellä paratiisia, lähellä elämän puuta, oli hyvän ja pahantiedon puu, jonka oli määrä koetella esivanhempiemme kuuliaisuutta, uskoa ja rakkautta. He saivat vapaasti syödä kaikista muista puista, mutta tästä heitä kuoleman uhalla kiellettiin maistamasta. He kyllä joutuisivat saatanan kiusattaviksi, mutta jos he kestäisivät koetuksen, he lopulta hänen valtapiirinsä ulkopuolelle siirrettyinä saisivat iäti olla Jumalan suosiossa.

Jumala teki ihmisen lain alaiseksi, mikä seikka oli hänen olemassaolonsa välttämätön edellytys. Hän oli jumalallisen hallituksen alamainen, eikä mikään hallitus voi toimia ilman lakia. Jumala olisi voinut luoda ihmisen kykenemättömäksi rikkomaan hänen lakiaan ja estää Adamia tarttumasta kiellettyyn hedelmään. Mutta tällöin ihminen ei olisi ollut siveellisesti vapaa olento vaan pelkkä automaatti. Ilman valinnan vapautta hänen kuuliaisuutensa ei olisi ollut vapaaehtoista vaan pakollista. Luonteen kehittyminen olisi ollut mahdotonta. Sellainen menettely olisi ollut vastoin muiden maailmojen asukkaiden kokemaa Jumalan kohtelua. Se olisi ollut arvotonta ihmiselle älyolentona ja olisi vain puoltanut saatanan syytöstä, jonka mukaan Jumala hallitsi mielivaltaisesti.

Jumala teki ihmisen suoraluontoiseksi. Hän antoi hänelle luonteen jaloutta, eikä hänellä ollut mitään taipumuksia pahaan. Hän teki hänet älyltään erittäin kyvykkääksi ja loi hänen uskollisena pysymiselleen mahdollisimman hyvät edellytykset. Ikuisen onnen ehtona oli täydellinen ja pysyvä kuuliaisuus. Tällä ehdolla hän sai syödä elämän puusta.

[30]

Ihmisen alkuperäinen koti

Ensimmäisten vanhempiemme kodin tuli olla esikuvana muille kodeille heidän lastensa lähtiessä asuttamaan maata. Tuo Jumalan itsensä kaunistama koti ei ollut mikään upea palatsi. Ihmiset ylpeydessään ihastelevat loistavia ja kalliita rakennuksia ja ylpeilevät

kättensä teoilla. Mutta Jumala sijoitti Aadamin puutarhaan. Tämä oli hänen asumuksensa. Sinitaivas oli sen kupukattona, ja sen lattiana oli kauniiden kukkien ja elävän vihermaton peittämä maa. Komeiden puiden lehtevät oksat olivat sen korukatoksena. Sen seinien suurenmoiset koristeet olivat suuren Mestartaitelijan käsityötä. Pyhän parin ympäristöön liittyy opetus kaikille ajoille. Sen mukaan tosi onnea ei saavuteta ylpeyden ja ylellisyyden mieliteoilla vaan pääsemällä Jumalan luomistekojen välityksellä hänen yhteyteensä. Jos ihmiset harrastaisivat vähemmän keinotekoista ja pyrkisivät suurempaan yksinkertaisuuteen, he toteuttaisivat paljon paremmin sitä tarkoitusta, jonka vuoksi Jumala loi ihmisen. Ylpeys ja kunnianhimo eivät saa koskaan kylläänsä, mutta todella viisaat osaavat iloita niistä runsaista ja jolostavista nautinnoista, joita Jumalalla on tarjottavana kaikille.

[31]

Työn merkitys

Jumala sijoitti ensimmäisen ihmisparin paratiisiin »viljelemään ja varjelemaan sitä». Heidän työskentelynsä ei ollut väsyttävää vaan miellyttävää ja virkistävää. Jumala tarkoitti työn ihmiselle siunaukseksi, askarruttamaan hänen mieltään, vahvistamaan hänen ruumistaan ja kehittämään hänen kykyjään. Henkinen ja ruumiillinen toimeliaisuus oli Aadamin pyhän elämän parhaita nautintoja. Tottelemattomuutensa tähden hänet sitten karkotettiin tästä kauniista kodistaan, ja hän joutui näkemään paljon vaivaa saadakseen karusta maasta jokapäiväisen leipänsä. Mutta vaikka tuo vaivannäkö suuresti poikkesikin hänen mieluisasta työskentelystään paratiisissa, se oli kuitenkin hänen turvansa kiusausta vastaan ja hänen onnensa tuoja. Ne erehtyvät pahoin, jotka pitävät työtä kirouksena, vaikka se olisi-kin väsyttävää ja tuskallista. Rikkaat suhtautuvat usein väheksyvästi työväenluokkaan, mutta se on täysin sen tarkoituksen vastainen, mikä Jumalalla oli luodessaan ihmisen. Mitä rikkainkaan voisi omistaa, mikä olisi verrattavissa siihen, mitä Aadam sai Jumalalta? Ja kuitenkin ei Aadamin elämä ollut joutilasta. Luojamme tietää, mikä ihmiselle on onneksi, ja siksi hän antoi Aadamille tekemistä. Vain työtä tekevät miehet ja naiset tuntevat tosi elämäniloa. Enkelit ovat ahkeria työntekijöitä, jotka Jumala lähettää palvelemaan ihmisiä. Luoja ei ole tarkoittanut ketään lamaantumaa joutilaisuudessa.

[32] Niin kauan kuin Aadam ja hänen elämäntoverinsa pysyivät uskollisina Jumalalle, maa oli oleva heidän hallinnassaan. Jokainen elävä olento oli heidän rajattomassa valvonnassaan. Leijona ja karitsa kisailivat rauhassa heidän ympärillään tai paneutuivat yhdessä pitkäkseen heidän lähelleen. Linnut lentelivät onnellisina heidän yllään, ja kun ne iloissaan visertelivät kiitosta Luojalleen, Aadam ja Eevakin yhtyivät kiittämään Isää ja Poikaa.

Avartuva tiedon maailma

Synnitön ihmispari ei ollut vain Jumalan lapsina hänen isällisessä hoivassaan vaan myös saamassa opetusta kaikkiviisaalta Luojalta. Enkelit kävivät heitä tapaamassa, ja he saivat olla Tekijänsä yhteydessä minkään erottavan verhon estämättä. He uhkuivat elämän puusta saamaansa elinvoimaa, ja älyltään he jäivät vain vähän jälkeen enkeleistä. Näkyvän maailman-mankaikkeuden salaisuudet »hänen ihmeensä, joka on kaikkitietävä» (Job 37: 16) - tarjosivat heille rajattomasti opittavaa ja ihasteltavaa. Kaiken ääretön Laatiija ja Ylläpitäjä avasi heidän opiskeltavakseen luonnon lait ja toiminnot, joita ihmiset ovat tutkineet jo kuudentuhannen vuoden ajan. Tutkistelmalla lehteä, kukkaa ja puuta he saivat kustakin selville sen elämän salaisuudet. Aadam tunsikin jokaisen luodun olennon vesissä leikkilevästä mahtavasta krokotiilista päivänpaisteessa leijuvaan pikkuhyönteiseen asti. Hän oli antanut kullekin nimen ja tunsikin kaikkien luonnon ja tavat. Jumalan kunnian taivaissa, lukemattomat maailmat lainmukaisissa kiertoliikkeissään, »pilvien punnituksen», valon ja äänen sekä päivän ja yön salaisuudet - kaiken tämän esivanhempamme saivat tutkittavakseen. Jumala oli kirjoittanut nimensä jokaiseen metsän lehteen, vuoriston kiveen ja tuikkivaan tähteen, kaikkialle maahan, ilmaan ja taivaalle. Luomakunnassa vallitseva järjestys ja sopusointu kertoivat heille rajattomasta viisaudesta ja voimasta. He löysivät jatkuvasti jotakin mielenkiintoista, mikä herätti heissä entistä syvempää rakkautta ja sai heidän kiitollisuutensa yhä uudelleen puhkeamaan ilmoille.

Niin kauan kuin he noudattaisivat jumalallista lakia, he pystyisivät jatkuvasti yhä paremmin oppimaan uutta, iloitsemaan ja nauttimaan sekä rakastamaan. He löytäisivät jatkuvasti uusia tie-

don aarteita ja raikkaita onnen lähteitä ja oppisivat yhä selvemmin käsittämään Jumalan mittaamatonta, ehtymätöntä rakkautta.

Luku 3—Kiusaus ja syntiinlankeemus

Kun saatana ei enää päässyt vapaasti lietsomaan kapinaa taivaassa, hän purki vihansa Jumalaa kohtaan ryhtymällä nyt punomaan juonia ihmissuvun tuhoksi. Hän tajusi pyhän ihmisparin onnen ja rauhan olevan sitä autuutta, jonka hän oli iäksi menettänyt. Kaiteellisena hän päätti yllyttää heitä tottelemattomuuteen ja saattaa heidät lankeamaan syntiin ja kärsimään sen rangaistuksen. Hän halusi muuttaa heidän rakkautensa epäluottamukseksi ja heidän ylistyslaulunsa moitteiksi Tekijäänsä vastaan. Näin hän ei ainoastaan suistaisi näitä viattomia olentoja samaan kurjuuteen, joka häntä itseään raastoi, vaan myös syytäisi häpeää Jumalalle ja surua koko taivaalle.

Esivanhempiamme ei jätetty va-roittamatta heitä uhkaavasta vaarasta. Taivaalliset lähetit kertoivat heille saatanan lankeemuksesta ja siitä, miten hän punoi salajuonia heidän tuhokseen. He selostivat myös entistä paremmin, minkälainen oli se jumalallinen hallitus, jota pahuuden ruhtinas yritti kukistaa. Tottelemattomuus Jumalan oikeudenmukaisia käskyjä kohtaan oli saanut saatanan ja hänen joukkonsa lankeamaan. Miten tärkeää olikaan sen tähden, että Aadam ja Eeva kunnioittivat Jumalan lakia, sillä vain sen turvin järjestys ja oikeudenmukaisuus saattoivat säilyä.

Jumalan laki on yhtä pyhä kuin hän itsekin. Se on hänen tahtonsa ilmoitus, luonteensa jäljennös ja jumalallisen rakkauden ja viisauden ilmaus. Luomakunnan sopusointu edellyttää jokaisen olennon ja kaiken elollisen ja elottoman täydellistä mukautumista Luojan lakiin. Jumala on säätänyt sekä elävien olentojen että kaikkien luonnon toimintojen hallintalait. Kaikki on määrättyjen lakien alaista, lakien, joita ei voida sivuuttaa. Mutta luonnon lakien hallitessa kaikkea luonnossa ihminen kaikista maan asujaimista yksinään on siveyslain alainen. Ihmiselle, luomakunnan kruunulle, Jumala on antanut kyvyn ymmärtää hänen vaatimuksiaan, käsittää hänen lakinsa oikeamielisyyttä ja hyväntahtoisuutta sekä sen pyhiä velvoituksia häntä kohtaan ja että ihmisen tulee järkkymättä noudattaa niitä.

Enkelien tavoin paratiisin asuk-kaatkin pantiin koetteelle. Heidän onnellisuutensa saattoi jatkua vain niin kauan kuin he noudattivat tarkoin Luojan lakia. He saattoivat joko totella ja elää tai olla tottelemattomia ja tuhoutua. Jumala oli suonut heille runsaita siunauksia, mutta jos he eivät välittäisi hänen laistaan, ei hän, joka ei säästänyt enkeleitä jotka syntiä tekivät, voisi säästää heitäkään. Rikkomus estäisi heitä saamasta hänen lahjojaan ja aiheuttaisi heille kurjuutta ja lopullisen perikadon.

[34]

Enkelit kehottivat heitä varomaan saatanan eksytyksiä, sillä hän pyrki jatkuvasti kietomaan heidät pauloihinsa. Paha ei voinut vahingoittaa heitä niin kauan kuin he pysyivät kuuliaisina Jumalalle, sillä tarpeen vaatiessa lähetettäisiin taivaasta vaikka jokainen enkeli heidän avukseen. Jos he päättävästi torjuisivat hänen ensimmäiset vihjailunsa, he olisivat yhtä turvassa kuin taivaalliset sanansaattajatkin. Mutta jos he kerrankin lankeaisivat kiusaukseen, heidän luonteensa turmeltuisi, niin etteivät he omin voimin mitenkään enää kykenisi vastustamaan saatanaa.

Hyvän ja pahantiedon puu oli asetettu koettelemaan heidän kuuliaisuuttaan ja rakkauttaan Jumalaa kohtaan. Herra oli nähnyt hyväksi asettaa vain yhden kiellon rajoittamaan kaiken vapaata käyttöä paratiisissa, mutta jos he tässä kohdin suhtautuisivat välinpitämättömästi hänen tah-toonsa, he syyllistyisivät rikko-mukseen. Saatana ei saanut seurata heitä kaikkialle kiusauksineen vaan pääsi puhuttelemaan heitä vain kielletyn puun luona. Jos he koettaisivat tarkastella sitä lähemmin, he joutuisivat alttiiksi hänen juonilleen. Heitä kehoitettiin tarkoin noudattamaan Jumalan antamaa varoitusta ja tyytymään Herralta saamaansa opetukseen.

Eeva petetään

Saadakseen suoritetuksi työnsä vaivihkaa saatana valitsi välikappaleekseen käärmeen, joka oli hänen petolliselle toiminnalleen hyvin soveltuva valeasu. Käärme oli silloin viisaimpia ja kauneimpia maan eläimistä. Sillä oli siivet, ja lentäessään ilman halki se näytti niin säihkyvän kirkkaalta kuin olisi tehty kiillotetusta kullasta. Kun se lepäili kielletyn puun rehevillä oksilla ja herkutteli sen maukkailla hedelmillä, se veti hyvinkin puoleensa katsojan huomion ja herätti

[35]

ihastelua. Näin tuhooja piilotteli rauhallisessa paratiisissa saalistaan väijyen.

Enkelit olivat varoittaneet Eevaa loittonemasta miehestään suorittaessaan päivittäisiä aska-reitaan paratiisissa. Hänen kanssaan hän oli vähemmässä vaarassa joutua kiusaukseen kuin yksin ollessaan. Mutta mieluisaan työhönsä kiintyneenä hän erkaantui miehensä luota. Huomatessaan jääneensä yksikseen hän tajusi vaaran läheisyyden mutta hälvensi pelkonsa pitäen itseään kyllin viisaana ja vahvana huomaamaan pahan ja torjumaan sen. Enkelien varoituksesta välittämättä hän kulkeutui pian kielletyn puun lähelle ja jäi uteliaana ihailemaan sitä. Sen hedelmä oli hyvin kaunis, ja hän mietti itseksensä, miksi Jumala oli kieltänyt heitä syömästä sitä. Nyt kiusaaja sai tilaisuuden puuttua asiaan. Aivan kuin arvaten Eevan ajatukset hän kysäisi: »Onko Jumala todellakin sanonut: 'Älkää syökö kaikista paratiisin puista'?» Eeva hämmästyti ja aivan hätkähti kuullessaan kuin kaiun omista mietteistään. Mutta käärme puhui edelleen sointuvalla äänellä ja kehui imarrellen Eevan erinomaista su-loutta, eikä se ollut mitään epä-mieluisaa kuultavaa. Sen sijaan, että olisi paennut paikalta, Eeva jäi ihmeissään kuuntelemaan puhuvaa käärmettä. Jos joku enkelien kaltainen olento olisi puhutellut häntä, se olisi saanut hänet pelkäämään, mutta hänen mieleensä ei juolahtanutkaan, että langennut vihollinen voisi käyttää välikappaleenaan viehättävää käärmettä.

Kiusaajan kietovaan kysymykseen hän vastasi: »Me saamme syödä muiden puiden hedelmiä paratiisissa, mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä paratiisia, on Jumala sanonut: 'Älkää syökö siitä älkääkö koskeko siihen, ettette kuolisi'». Niin käärme sanoi vaimolle: »Ette suinkaan kuole; vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan.»

Hän selitti, että syömällä tästä puusta he saisivat elämänsä tason kohoamaan ja tietopiirinsä avar-tumaan. Hän itse oli syönyt kiellettyä hedelmää ja saanut sen seurauksena puhekyvyn. Ja hän vihjaisi, että Herra halusi kateellisesti kieltää heiltä sen, jotta he eivät ylenisi hänen veroisikseen. Koska se saattoi aivan ihmeellisesti antaa viisautta ja voimaa, hän oli kieltänyt heitä maistamasta sitä ja edes koskemasta siihen. Kiusaaja uskotteli edelleen, ettei Jumala tosiasiassa toteuttaisi uh-kaustaan vaan halusi vain pelotella hei-

tä. Miten he saattoivat lainkaan kuolla? Eivätkö he olleet syöneet elämän puusta? Jumala oli vain koettanut estää heitä pääsemästä korkeammalle kehitystasolle ja suurempaan onneen.

Tällaista saatanan työ on ollut Aadamin ajoista nykyaikaan asti, ja hän on suorittanut sitä hyvin menestyksellisesti. Hän koettaa estää ihmisiä luottamasta Jumalan rakkauteen ja kiusaa heitä epäilemään hänen viisauttaan. Hän koettaa alituisen herättää sellaista mieltä, joka epäkunnioittavan uteliaana ja levottoman kyseliäänä pyrkii tunkeutumaan jumalallisen viisauden ja voiman salaisuuksiin. Yrittäessään päästä selville sellaisesta, minkä Jumala on nähnyt hyväksi pitää salaisuutenaan, kovin monet eivät kiinnitä mitään huomiota hänen ilmoittamiinsa totuuksiin, jotka heidän pitäisi välttämättä tuntea voidakseen pelastua. Saatana kiusaa ihmisiä tottelemattomuuteen uskottelemalla heidän pääsevän uusille ja ihmeellisille tiedon alueille. Mutta tämä on pelkkää petosta. Edistyskuvitelmiensa haltioittamina he polkevat maahan Jumalan vaatimukset ja astuvat tielle, joka johtaa turmelukseen ja kuolemaan.

[36]

Saatana selitti pyhän ihmisparin hyötyvän Jumalan lain rikkomisesta. Eikö nykyään väitetä juuri samaa? Monet kutsuvat ah-dasmielisiksi niitä, jotka noudattavat Jumalan käskyjä, ja sanovat olevansa paljon vapaampia ja käsi-tyksiltään avarampia. Mitä tämä on muuta kuin kaiku siitä äänestä, joka paratiisissa julisti: »Sinä päivänä, jona te siitä syötte» - eli rikotte Jumalan kiellon - »te tulette niinkuin Jumala tietämään»? Saatana väitti hyötyneensä paljon siitä, että oli syönyt kiellettyä hedelmää, mutta vaikenä visusti siitä, että hänet oli rik-komuksensa tähden karkotettu taivaasta. Vaikka hän oli kokenut synnin aiheuttaman tavattoman tappion, hän salasi oman kurjuutensa vetääkseen toisia samaan surkeuteen. Samoin synnintekijä nytkin salaa todellisen luonteensa ja voi väittää itseään pyhäksikin, mutta hänen ylevä tunnustuksensa vain tekee hänet sitäkin vaarallisemmaksi petturiksi. Hän on saatanan puolella polkemassa maahan Jumalan lakia ja johta-massa toisia samaan ikuiseen hä-viöön.

[37]

Eeva tosiaan uskoi saatanan puheet, mutta hänen uskomisensa ei varjellut häntä synnin rangais-tukselta. Hän ei uskonut Jumalan puhetta, ja tästä syystä hän lankesi. Tuomiolla ei ihmisiä tuomita siksi, että he ovat vilpittömästi uskoneet valheen, vaan siksi, etteivät he ole uskoneet totuutta eivätkä tilaisuuden saatuaan ole välittäneet päästä selville totuudesta. Vaikka saatana miten väittäisi päinvastais-

ta, on kuitenkin aina vaarallista olla tottelematta Jumalaa. Meidän on päättävästi pyrittävä totuuden tuntemiseen. Kaikki läksyt, jotka Jumala on antanut kirjoittaa sanaansa, ovat meille varoitukseksi ja opetuksiksi. Ne on annettu varjelemaan meitä petokselta. Niiden laiminlyöminen johtaa perikatoomme. Saamme olla varmat siitä, että kaikki Jumalan sanan vastainen on lähtöisin saatanasta.

Käärme poimi hedelmän kielletystä puusta ja antoi sen puolittain vastahakoisen Eevan käsiin. Sitten hän muistutti Eevaa tämän omista sanoista, joiden mukaan Jumala oli kieltänyt heitä koskemasta siihen, etteivät kuolisi. Hedelmän syömisestä ei koituisi sen enempää harmia kuin sen koskemisestakaan, hän selitti. Ja kun Eeva ei havainnut mitään haittaa siitä, mitä oli tehnyt, hän tuli rohkeammaksi. Hän »näki, että siitä puusta oli hyvä syödä ja että se oli ihana katsella ja suloinen puu antamaan ymmärrystä; ja hän otti sen hedelmästä ja söi”. Se oli maukas, ja syödessään Eeva oli tuntevinaan, miten se virkisti ja aivan kuin kohotti hänet jollekin ylemmälle tasolle. Pelkäämättä hänkin poimi hedelmän ja söi. Ja nyt, kun hän itse oli rikkonut, saatana saattoi hänen välityksellään toimia hänen miehensä vahingoksi. Oudon, luonnottoman kiihtymyksen vallassa ja kädet täynnä kiellettyjä hedelmiä hän hakeutui miehensä luo ja kertoi kaiken, mitä oli tapahtunut.

Aadamin lankeemus

Aadamin kasvot tulivat surullisiksi. Hän näytti hämmästyneeltä ja huolestuneelta. Hän vastasi Eevalle, että kyseessä oli varmasti vihollinen, josta heitä oli varoitettu, ja että Jumalan sanan mukaan Eevan täytyi kuolla. Eeva puolestaan yllytti Aadamia syömään ja toisti käärmeen väitteen, etteivät he suinkaan kuolisi. Hän päätteli, että asian täytyi olla näin, koska hän ei tuntenut kokeneensa mitään Jumalan mielipahaa vaan päinvastoin jotakin ihanan piristävää. Se säväytti koko olemuksen uuteen vireyteen ja valoi siihen sellaista uutta elämää, minkä hän kuvitteli innoittavan taivaallisia lähettejäkin.

Adam käsitti, että hänen kumppaninsa oli rikkonut Jumalan käskyn ja sen ainoan rajoituksen, jolla Jumala koetteli heidän uskollisuuttaan ja rakkauttaan. Hän kävi mielessään kauheaa taistelua ja suri sitä, että oli päästänyt Eevan erkanemaan luotaan. Mutta nyt

oli teko tehty, ja hänen täytyi erota toveristaan, jonka seurasta hän oli iloinnut. Miten hän selviytyisi siitä? Aadam oli saanut nauttia Jumalan ja pyhien enkelien seurasta. Hän oli katsellut Luojan kirkkautta ja ymmärsi, miten ylevä osa avautuisi ihmisluvulle, jos se pysyisi uskollisena Jumalalle. Kuitenkin hän kadotti näkyvistään kaikki nämä siunaukset pelätessään menettävänsä sen lahjan, joka hänen mielestään oli kaikkia muita arvokkaampi. Kaiken Luojalle osoitetun rakkauden, kiitollisuuden ja uskollisuuden ylitti rakkaus Eevaan. Hän oli osa hänestä itsestään, eikä hän jaksanut kestää eron ajatusta. Hän ei tajunnut, että sama ääretön Voima, joka oli luonut hänet maan tomusta eläväksi, kauniiksi olennoksi ja joka rakkaudessaan oli antanut hänelle elämäntoverin, kykenisi täyttämään tämän paikan. Aadam päätti jakaa Eevan kohtalon. Jos tämän täytyi kuolla, hän kuolisi hänen kanssaan. Ja loppujen lopuksi, hän mietti, eivätkö viisaan käärmeen sanat ehkä sittenkin pitäneet paikkansa? Olihan Eeva tuossa hänen edessään yhtä kauniina ja näköjään yhtä viattomana kuin ennen tätä rikkomustakin. Hän ilmaisi suurempaa rakkautta miestänsä kohtaan kuin ennen. Eikä hänessä näkynyt mitään merkkiä kuolemasta. Ja niin Aadam päätti uhmata seurauksia, tarttui hedelmään ja söi nopeasti.

Rikkomuksensa jälkeen Aadam aluksi tunsiko hoavansa ylemmälle tasolle. Mutta pian hän kauhistui ajatellessaan syntiään. Ilma, joka siihen asti oli ollut lauhkeaa ja tasaisen lämmintä, tuntui viiltävän syyllistä ihmisparia. Heidän tuntemansa rakkaus ja rauha olivat poissa, ja tilalle he saivat synnin tunnon, tulevaisuuden pelon ja sielun alastomuuden. Valoverho, joka oli ympäröinyt heitä, häipyi nyt pois, ja sen tilalle he koettivat kaavailla ylleen jotakin peittävää, sillä alastomina he eivät voineet käydä Jumalan ja pyhien enkelien näkyviin.

Nyt he alkoivat käsittää syntinsä todellista luonnetta. Aadam moitti vaimoaan siitä, että tämä oli tyhmästi loitonnut hänen luotaan ja antautunut käärmeen petettäväksi. Mutta he molemmat uskoivat itselleen, että he kyllä saisivat tämän ainoan rikkomuksensa anteeksi Jumalalta, joka oli antanut heille niin monia todisteita rakkaudestaan. Ei hän varmaankaan rankaisisi heitä niin julmasti kuin he olivat pelänneet.

Saatana iloitsi menestyksestään. Hän oli kiusannut vaimoa lakkaamaan luottamasta Jumalaan, epäilemään hänen viisauttaan ja

[38]

rikkomaan hänen lakiansa, ja hänen avullaan hän oli saanut Aadamin lankeamaan.

Synnin seuraukset

Mutta suuri Lainantaja aikoi ilmoittaa Aadamille ja Eevalle näiden rikkomuksen seuraukset. Hän oli ilmaissut läsnäolonsa paratiisissa. Ollessaan viattomia ja pyhiä he olivat iloisina tervehtineet Luojaansa, kun tämä lähestyi heitä, mutta nyt he pakenivat kauhuissaan ja koettivat piiloutua paratiisin kaukaisimpaan sopukkaan. Mutta »Herra huusi miestä ja sanoi hänelle: 'Missä olet?' Hän vastasi: 'Minä kuulin sinun askeleesi paratiisissa ja pelkäsin, sillä minä olen alasti, ja sentähden minä lymysin.' Ja hän sanoi: 'Kuka sinulle ilmoitti, että olet alasti? Etkö syönyt siitä puusta, josta minä kielsin sinua syömästä?' »

Aadam ei voinut kieltää eikä puolustaa syntiään. Katumuksen sijasta hän kuitenkin koetti lykätä sen vaimonsa niskoille ja sitä tietä itse Jumalan syyksi: »Vaimo, jonka annoit olemaan minun kanssani, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin.» Vähän aikaisemmin hän rakkaudesta vaimoonsa oli ollut valmis luopumaan Jumalan suosiosta, paratiisin kodistaan ja ikuisesta autuudestaan, mutta nyt langettuaan hän saattoi vierittää vastuun rikkomuksestaan elämäntoverilleen ja jopa itse Luojalle. Niin hirveä on synnin valta.

Kun Herra kysyi vaimolta: »Mitäs olet tehnyt?» hän vastasi: »Käärme petti minut, ja minä söin.» »Miksi loit käärmeen? Miksi päästit sen paratiisiin?» - näin hän kyseli puolustellessaan syntiään. Aadamın tavoin hän syytti lankeemuksestaan Jumalaa. Itsensä puolustelun mieli on lähtöisin valheiden isästä. Esivanhempamme omaksuivat sen heti, kun joutuivat saatanan vaikutuksen alaisiksi, ja sitä ovat osoittaneet kaikki Aadamın pojat ja tyttäret. Sen sijaan, että nöyrästi tunnustaisivat syntinsä, he koettavat suojautua syyttelemällä toisia, olosuhteita tai Jumalaa, jopa saaden hänen siunauksistaankin aiheen napinaan häntä vastaan.

Silloin Herra langetti tuomion käärmeelle: »Koska tämän teit, kirottu ole sinä kaikkien karjaeläinten ja kaikkien metsän eläinten joukossa. Vatsallasi sinun pitää käymän ja tomua syömän koko elinaikasi.» Saatanan välikappaleena käärmeen täytyi osallistua jumalallisesta tuomiosta. Sitä oli ihailtu kedon kauneimpana eläimenä,

mutta nyt sen oli tultava viheliäiseksi ja kaikkien inhoamaksi. Sitä pelkäisivät ja vihaisivat sekä ihmiset että eläimet. Käärmeelle lisätyt sanat kohdistuivat suoraan saatanaan ja viittasivat hänen lopulliseen tappioonsa ja tuhoonsa: »Ja minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapähän.»

Eeva sai kuulla vastaisista vai-voistaan ja kivuistaan, ja sitten Herra lisäsi: »Mutta mieheesi on sinun halusi oleva, ja hän on sinua vallitseva.» Jumala oli luonut hänet Aadamin vertaiseksi. Jos he olisivat pysyneet kuuliaisina Jumalalle ja noudattaneet hänen suurta rakkauden lakiaan, he olisivat aina olleet sovussa keskenään. Mutta synti oli rikkonut sopusoinnun, ja nyt vaadittiin jommankumman alistumista, jotta se palautuisi ja yhteys säilyisi. Eeva oli rikkonut ensiksi ja langennut kiusaukseen erkaannuttuaan kumppanistaan vastoin Jumalan ohjetta. Hänen yllytyksestään Adam teki syntiä, ja nyt hänet asetettiin alamaiseksi miehelleen. Jos langennut ihmissuku olisi noudattanut Jumalan lain esittämiä periaatteita, olisi tämä tuomio, vaikka se julistettiinkin synnin seurauksena, osoittautunut heille siunaukseksi. Mutta mies on käyttänyt väärin näin saamaansa ylivaltaa, ja se on monesti katkeroittanut ja vaikeuttanut vaimon elämää.

Eeva oli ollut täysin onnellinen miehensä seurassa Eeden-kodissaan. Mutta nykyaikaisten levottomien eevojen tavoin hänkin olisi toivonut pääsevänsä kohoamaan Jumalan asettamalta tasoltaan. Mutta pyrkiessään alkuperäistä asemaansa ylemmäksi hän lankesikin paljon alemmaksi sitä. Saman lopputuloksen joutuvat kokemaan kaikki ne, jotka eivät käy ilmielisin käsiksi tehtäviinsä Jumalan suunnitelman mukaisesti. Tavoitellessaan sellaista asemaa, johon eivät ole saaneet kykyjä häneltä, he luopuvat paikasta, jossa voisivat olla siunaukseksi. Pyrkiessään ylemmäksi monet ovat uhranneet tosi naisellisen arvokkuutensa ja luonteensa ja-louden ja jättäneet tekemättä Jumalalta saamansa työn.

Aadamille Herra julisti: »Koska kuulit vaimoasi ja söit puusta, josta minä kielsin sinua sanoen: 'Älä syö siitä', niin kirottu olkoon maa sinun tähtesi. Vaivaa nähden sinun pitää elättämän itseäsi siitä koko elinaikasi; orjantappuroita ja ohdakkeita se on kasvava sinulle, ja kedon ruohoja sinun on syötävä. Otsasi hiessä sinun pitää syömän

leipäsi, kunnes tulet maaksi jälleen, sillä siitä sinä olet otettu. Sillä maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman.»

[41] Jumalan tahdon mukaan ei syn-nittömän ihmisparin olisi tarvinnut tietää pahasta mitään. Hän oli antanut heille runsaasti hyvää ja pitänyt pahan heistä erossa. Mutta hänen käskynsä vastaisesti he olivat syöneet kielletystä puusta, ja nyt he tahtoivat syödä siitä jatkuvasti ja oppia tuntemaan pahuutta koko ikänsä. Siitä lähtien saatana vaivaisi ihmissukua kiusauksillaan. Mieluisten askareiden tilalle tuli nyt huolta ja raatamista. Heidän osakseen tuli pettymyksiä, murheita, tuskia ja lopulta kuolema.

Synnin kirouksen alaisena koko luonto todistaisi ihmiselle Jumalaa vastaan tehdyn kapinan luonteesta ja seurauksista. Luotuaan ihmisen Jumala pani hänet hallitsemaan maata ja kaikkea luomakuntaa. Ja niin kauan kuin Aadam pysyi uskollisena Jumalalle, koko luonto oli hänelle alamainen. Mutta kun hän kapinoi jumalallista lakia vastaan, alemmat luontokappaleetkin nousivat kapi-naan hänen hallintaansa vastaan. Näin Herra suuressa armossaan näyttäisi ihmisille lakinsa pyhyiden ja saattaisi heidät omasta kokemuksestaan havaitsemaan, miten vaarallista sen vähäinkin syrjäyttäminen oli.

Myös ihmisen osaksi tuleva vai-valloinen ja huolekas elämä sää-dettiin rakkaudesta. Se oli kurinalaista kasvatusta, jonka hänen syntinsä teki tarpeelliseksi, ja sillä pyrittiin hillitsemään hänen halujaan ja intohimojaan sekä opettamaan häntä hallitsemaan itseään. Se sisältyi Jumalan suureen suunnitelmaan, jonka tarkoituksena on palauttaa ihminen entiselleen synnin turmeluksesta ja alennustilasta.

[42] Kun esivanhempiamme varoi-tettiin: »Sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman» (1 Moos. 2: 17), ei se tarkoittanut, että he syötyään kielletystä puusta kuolisivat heti samana päivänä. Mutta sinä päivänä heille langetettaisiin peruuttamaton tuomio. Kuolemattomuus luvattiin heille kuuliaisuuden ehdolla, mutta rikkomuksensa perusteella he menettäisivät iankaikisen elämän. Heti sinä päivänä he olisivat kuolemaan tuomittuja, kuoleman omat.

Voidakseen jatkaa ikuista ole-massaoloon ihmisen täytyi jatku-vasti syödä elämän puusta. Mutta siitä erotettuna hänen elinvoimansa vähitellen vähenisi, kunnes elämä kuluisi loppuun. Saatanan suunnitelman mukaan Aadamin ja Eevan piti tottelemattomuutensa takia joutua Jumalan epäsuosioon, ja ellei heille annettaisi anteeksi,

hän toivoi heidän pääsevän syömään elämän puusta joutuakseen siten elämään ikuisesti syntisinä ja kurjina. Mutta ihmisen lankeemuksen jälkeen pyhiä enkeleitä asetettiin vartioimaan elämän puuta. Näiden enkelien ympärillä välkehti valonsäteitä, jotka muistuttivat säihkyvää miekkaa. Aadamin perheestä kukaan ei saanut ohittaa tuota estettä päästäkseen syömään elämää antavia hedelmiä, ja siksi ei olekaan yhtään kuolematonta syntistä.

Esivanhempiemme rikkomuksen synnyttämää murheen hyökyaaltoa monet pitävät liian kauheana seurauksena niin vähäisestä synnistä, ja he syyttävät, ettei Jumala kohtele ihmistä viisaasti eikä oikeamielisesti. Mutta jos he tutustuisivat lähemmin tähän kysymykseen, he huomaisivat erehtyneensä. Jumala loi ihmisen kaltaiseksi, synnittömäksi. Ihmisten, jotka olivat vain vähän alemmat kuin enkelit, oli määrä kansoittaa maa. Mutta heidän kuuliaisuuttaan oli koeteltava, sillä Jumala ei sallinut maan tulevan täyteen sellaisia, jotka eivät välittäneet hänen laistaan. Kuitenkaan hän ei armossaan asettanut Aadamia mihinkään vaikeaan kokeeseen. Ja kiellon vähäisyys tekikin synnin niin kovin suureksi. Ellei Adam voinut selviytyä pienimmästäkään kokeesta, hän ei olisi voinut kestää myöskään suurempaa koetusta, jos hänelle olisi uskottu enemmän vastuuta. Jos Adam olisi pantu johonkin suureen kokeeseen, niin pahuu-teen taipuwait olisivat puolustelleet itseään sanomalla: »Tämä on vähäpätöinen asia, eikä Jumala ole niin turhantarkka pikkuseikoista.» Ja niin rikottaisiin jatkuvasti vähäisiksi katsotuissa asioissa, joita ihmisetkään eivät pidä pahana. Mutta Herra on selvästi ilmoittanut, että synty loukkaa häntä minkä määräisenä tahansa.

[43]

Eevasta näytti vähäiseltä tottelemattomuudelta Jumalaa kohtaan se, että hän maistoi kielletyn puun hedelmää ja kiusasi myös miestä rikkomaan Herran kieltoa, mutta heidän syntinsä päästi murheen hyökyaallon syöksymään maailmaan. Kuka pystyy kiusauksen hetkellä näkemään, miten hirveät seuraukset on yhdelläkin väärällä askeleella?

Monet jotka opettavat, ettei Jumalan laki sido ihmistä, väittävät, että hänen on mahdotonta noudattaa sen käskyjä. Mutta jos tämä olisi totta, niin miksi Adam joutui kärsimään rikkomuksensa rangaistuksen? Esivanhempiemme synty toi maailmaan syyllisyyttä ja surua, ja vain Jumalan hyvyys ja armo estivät sitä syöksemästä ihmiskuntaa äärimmäiseen epätoivoon. Älköön kukaan pettäkö itse-

ään. »Synnin palkka on kuolema» (Room. 6: 23). Jumalan lakia ei voida rikkoa rankaisematta nyt sen paremmin kuin silloinkaan, kun tuomio julistettiin ih-miskunnan isälle.

Syntiinlankeemuksensa jälkeen Aadam ja Eeva eivät saaneet enää asua Eedenissä. He pyysivät hartaasti, että saisivat jäädä viattomuuden ja ilon aikaiseen kotiinsa. He myönsivät, ettei heillä ollut enää mitään oikeutta siihen, mutta sitoutuivat kaikessa tottelemaan Jumalaa vastaisuudessa. Mutta heille sanottiin, että synti oli turmelut heidän luonteensa. He olivat nyt heikompia vastustamaan paha, ja saatana saisi nyt helpommin otteen heistä. He olivat viattomina langenneet kiusaukseen, ja nyt tietäessään olevansa syyllisiä he eivät jaksaisi niinkään hyvin pysyä puhtaina.

Nöyrinä ja sanomattoman su-rullisina he jättivät jäähyväiset kauniille kodilleen ja lähtivät asuttamaan maata, jota rasitti synnin kirous. Ennen niin lauhkea ja tasalämpöinen ilmasto oli nyt altis suurille vaihteluille, ja armossaan Herra antoi heille nahkapuvut suojaksi kovaa kuumuutta ja kylmyyttä vastaan.

[44] Nähdessään kuihtuvan kukan ja putoavan lehden ensimmäisinä rappeutumisen merkkeinä Aadam ja hänen kumppaninsa surivat syvemmin kuin ihmiset nykyään murehtivat kuolleitaan. Hauraiden ja hentojen kukkien kuolema oli sekin jo kyllin murheellista, mutta kun komeat puut karistivat lehtensä, se toi voimakkaasti mieleen sen ankan tosiasian, että kuolema on kaiken elävän osana.

Eedenin paratiisi pysyi maailmassa kauan senkin jälkeen, kun ihminen oli karkotettu sen viihtyisiltä poluilta. Langenneen ihmissuvun sallittiin kauan katsella viattomuutensa kotia - vain vartioivat enkelit estivät heiltä pääsyn sinne. Jumalallinen kirkkaus näkyi kerubien vartioimalla paratiisin portilla. Sinne Aadam tuli poikiensa kanssa palvomaan Jumalaa. Siellä he uudelleen lupasivat noudattaa sitä lakia, jonka rikkominen oli karkottanut heidät Eedenistä. Kun jumalattomuuden tulva peitti alleen koko maan ja kun ihmisten pahuus johti heidän tuhoonsa vedenpaisumuksessa, Eedenin istuttanut käsi poisti sen maan päältä. Mutta lopullisessa ennalleen asettamisessa, jolloin Jumala luo »uuden taivaan ja uuden maan» (Ilm. 21: 1), se palautetaan ihanammaksi kaunistettuna kuin se alussa olikaan.

Silloin ne, jotka ovat pitäneet Jumalan käskyt, saavat hengittää sisäänsä kuolematonta elinvoimaa elämän puun juurella. Ja halki päättymättömien aikakausien synnittömien maailmojen asukkaat

saavat katsella tuota iha-naa puutarhaa näytteenä Juma-lan täydellisestä luomistyöstä, jota synnin kirous ei ole koskettanut - näytteenä siitä, mitä koko maasta olisi tullut, jos ihminen vain olisi toteuttanut Luojan loistavan suunnitelman.

Luku 4—Lunastussuunnitelma

Ihmisen lankeemus aiheutti suuren surun koko taivaassa. Synnin kirous oli turmellut Jumalan luoman maailman, jota kurjuuteen ja kuolemaan tuomitut olennot nyt asuttivat. Lakia rikkoneilla ei näyttänyt olevan mitään toivoa. Enkelien ylistyslaulut vaikenivat. Kaikkiällä taivaan kartanoissa vallitsi suru synnin aiheuttamasta tuhosta.

Jumalan Poika, taivaallisten joukkojen kunniakas Päämies, tunsu syvää sääliä langennutta ihmissukua kohtaan. Rajaton myötätunto liikutti hänen mieltään, kun hän kuuli kadotetun maailman valitukset. Mutta jumalallinen rakkaus oli laatinut suunnitelman, jonka mukaan ihminen voitiin pelastaa. Rikottu Jumalan laki vaati syntisen kuolemaa. Koko kaikkeudessa oli vain yksi, joka saattoi täyttää sen vaatimukset ihmisen puolesta. Koska jumalallinen laki on yhtä pyhä kuin Jumala, vain Jumalan vertainen saattoi suorittaa sen rikkomisen sovituksen. Kukaan muu kuin Kristus ei voinut lunastaa langennutta ihmistä lain kirouksesta ja palauttaa häntä sopusointuun taivaan kanssa. Kristus ottaisi kärsiäkseen synnin syyllisyyden ja häpeän - synnin, joka oli niin vastenmielistä pyhälle Jumalalle, että se erotti Isän Pojastaan. Kristus laskeutuisi kurjuuden syvyyksiin pelastaakseen tuhonalaisen ihmissuvun.

Hän puhui Isän edessä hartaasti syntisen puolesta, ja koko taivaan joukko odotti tulosta sanoin kuvaamattoman kiinnostuneena. Kauan kesti tuo salaperäinen neuvottelu - »rauhan neuvo» (Sak. 6:13) , joka koski langenneita ihmislapsia. Pelastussuunnitelma oli laadittu ennen maan luomista, sillä Kristus on teurastettu Karitsa »hamasta maailman perustamisesta» (Ilm 13: 8). Kuitenkin täytyi jopa kaikkeuden Kuninkaan käydä mielessään kamppailua, ennen kuin hän taipui antamaan Poikansa kuolla syyllisen ihmissuvun puolesta. Mutta »niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä» (Joh. 3: 16). Oi sitä lunastuksen salaisuutta! Oi sitä rakkautta, joka Jumalalla oli maailmaa

kohtaan, joka ei rakastanut häntä! Kuka voi käsittää sen rakkauden syvyyttä, »joka on kaikkea tietoa ylempänä»? Halki loputtomien aikakausien kuole-mattomat olennot yrittävät käsittää tuon käsittämättömän rakkauden salaisuutta ihmetellen ja ihailen sitä.

Jumala ilmaisi itsensä Kristuksessa »ja sovitti maailman itsensä kanssa» (2 Kor. 5: 19). Synti oli niin turmellut ihmisen, ettei tämä voinut omin avuin päästä sopusointuun hänen kanssaan, jonka luonne on puhdas ja hyvä. Mutta kun Kristus lunasti ihmisen lain tuomiosta, hän saattoi jakaa jumalallista voimaa inhimillisen yrityksen tueksi. Näin siis katumalla syntejään ja uskomalla Kristukseen Aadamin langenneista lapsista voi jälleen tulla »Jumalan lapsia» (1 Joh. 3: 2).

Lunastussuunnitelma ja enkelit

Suunnitelma, joka yksin saattoi varmistaa ihmisen pelastuksen, sisällytti koko taivaan äärettömään uhriinsa. Enkelit eivät voineet iloita Kristuksen selostaessa heille pelastussuunnitelmaa, sillä he käsittivät, että ihmisen pelastamisen täytyi aiheuttaa heidän rakastetulle Päämiehelleen sanomattomia kärsimyksiä. Surren ja ihmetellen he kuuntelivat hänen sanojaan, kun hän kertoi heille, miten hänen täytyi laskeutua taivaan puhtaudesta ja rauhasta, sen ilosta, kirkkaudesta ja kuolemattomasta elämästä, ja joutua kosketuksiin maan turmeluksen kanssa ja kestää sen surua, häpeää ja kuolema. Hänen paikkansa oli syntisen ja synnin rikkomuksen välissä, mutta vain muutamat vastaanottaisivat hänet Jumalan Poikana. Hän luopuisi taivaan Majesteetin korkeasta asemastaan, näyttäytyisi maan päällä ja nöyryyttäisi itsensä ihmiseksi ja omakohtaisesti kokemalla kaiken tutustuisi niihin suruihin ja kiu-sauksiin, joita ihminen joutuisi kestämään. Kaikki tämä oli vält-tämätöntä, jotta hän voisi auttaa kiusattuja (Hebr. 2: 18). Hänen opettajan tehtävänsä päättymisen jälkeen hänet annettaisiin juma-lattomien ihmisten käsiin ja jätettäisiin alttiiksi kaikille solvauksille ja kidutuksille, mihin saatana vain saattoi yllyttää heidät. Hänen täytyisi kärsiä kaikkein julmin kuolema kohotettuna syyllisenä syntisenä taivaan ja maan välille. Hänen täytyisi kestää niin hirvittävän tuskan pitkiä tunteja, etteivät enkelit voisi katsella sitä vaan peittäisivät kasvonsa sitä näkemästä. Hänen täytyisi kärsiä sielun hätää ja Isän kasvojen kätkeytymistä

silloin, kun rikkomuksen syyllisyys - koko maailman syntitaakka - olisi hänen kannettavanaan.

[47] Enkelit heittäytyivät maahan Päämiehensä jalkojen juureen ja tarjoutuivat uhriksi ihmisen hyväksi. Mutta enkeli ei voinut hengellään maksaa velkaa; vain hänellä joka loi ihmisen oli valta lunastaa hänet. Kuitenkin enkelit saivat suorittaa jotakin pelastussuunnitelman yhteydessä. Kristus tehtäisiin »vähäksi aikaa — enkeleitä halvemmaksi» (Hebr. 2: 9). Pukeutuessaan ihmisluontoon hän tulisi voimaltaan heitä heikommaksi, ja heidän tuli palvella häntä vahvistuen ja tyynnyttäen häntä kärsimyksissä. Heidän tuli niinkään olla »palvelevia henkiä, palvelukseen lähetettyjä niitä varten, jotka saavat autuuden periä» (Hebr. 1: 14). Heidän tuli varjella armosta osallistuvia pahojen enkelien vallalta ja pimeydeltä, jota saatana alituisen levittää heidän ympärilleen.

Joutuessaan näkemään Herransa tuskan ja nöyryytyksen enkelit tuntisivat syvää surua ja paheksumista, ja he tahtoisivat vapauttaa hänet murhamiesten käsistä. Mutta he eivät saisi puuttua asiaan estääkseen mitään siitä, mitä joutuisivat katselemaan. Pelastussuunnitelman mukaan Kristuksen täytyisi kärsiä jumalattomien pilkkaa ja häväistystä, ja hän suostuisi kaikkeen tähän ryhtyessään ihmisen Lunastajaksi.

Kristus vakuutti enkeleille, että kuolemallaan hän lunastaisi monet ja tuhoaisi sen, jolla oli kuolema vallassaan. Hän saisi takaisin valtakunnan, jonka ihminen oli menettänyt rikkomuksensa tähden, ja lunastetut perisivät sen hänen kanssaan ja asuisivat siellä ikuisesti. Synti ja syntiset pyyhkäistäisiin pois, eivätkä he koskaan enää pääsisi häiritsemään taivaan eikä maan rauhaa. Hän pyysi enkelien joukkoa yhtymään suunnitelmaan, jonka hänen Isänsä oli hyväksynyt, ja iloitsemaan siitä, että hän voisi kuolemallaan saada langenneen ihmisen sovitetuksi Jumalan kanssa.

Silloin ilo, kuvaamaton ilo, täytti taivaan. Lunastetun maailman kirkkaus ja autuus ylitti elämän Ruhtinaan tuskan ja uhrinkin. Halki taivaallisten kartanoiden kaikuivat ensi soinnut siitä laulusta, joka oli kaikuva Beethovenin kukkuloiden yllä: »Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!» (Luuk. 2:14) . Syvemmällä riemulla kuin konsanaan maan luomisen hurmiossa »aamutähdet kaikki iloitsivat ja kaikki Jumalan pojat riemuitsivat» (Job 38: 7).

Lunastussuunnitelma paljastetaan ihmiselle

Ihminen sai ensimmäisen viit-tauksen lunastukseen samassa yhteydessä, jolloin saatanalle langetettiin tuomio paratiisissa. Herra julisti: »Minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapää-hän» (1 Moos. 3: 15). Tämä esivanhempiemme kuullen lausuttu tuomio oli heille lupaus. Samalla kun se ennusti sotaa ihmisen ja saatanan välille, se julisti, että suuren vastustajan valta lopulta murrettaisiin. Aadam ja Eeva olivat rikollisina vanhurskaan Tuomarin edessä odottaen tuomiota rikkomuksestaan. Mutta ennen kuin he kuuluivat osakseen tulevasta raadannan ja surun täyteisestä elämästä tai säädöksestä, jonka mukaan heidän piti jälleen tuleman maaksi, he saivat kuunnella sanoja, jotka eivät voineet olla herättämättä heissä toivoa. Vaikka he joutuivatkin kärsimään väkevän vihollisensa vallasta, he saattoivat odottaa lopullista voittoa.

Kun saatana kuuli, että vihollisuus tulisi vallitsemaan hänen ja vaimon välillä sekä hänen siemenensä ja tämän siemenen välillä, hän tiesi ihmisluontoa turmelevan työnsä keskeytyvän ja ihmisen tulevan jotenkin kykeneväksi vastustamaan hänen valtaansa. Kun pelastussuunnitelmasta tehtiin paremmin selkoa, saatana enkeleineen iloitsi siitä, että saatuaan ihmisen lankeamaan hän voisi vetää myös Jumalan Pojan alas korkeasta asemastaan. Hän selitti, että hänen maanpäälliset suunnitelmansa olivat siihen asti menestyneet ja että kun Kristus pukeutuisi ihmisluontoon, hänetkin voitaisiin voittaa ja saada langenneen ihmissuvun lunastaminen estetyksi.

[48]

Taivaan enkelit täydensivät esi-vanhemmillemme sen suunnitelman esittämistä, joka oli laadittu heidän pelastukseksi. Aadamille ja hänen elämäntoverilleen vakuutettiin, ettei heitä suuresta synnistään huolimatta hylätty saatanan armoille. Jumalan Poika oli tarjoutunut sovittamaan omalla hengellään heidän rikkomuksensa. Heille suotaisiin koetusaika, ja katumalla ja uskomalla Kristukseen he voisivat jälleen päästä Jumalan lapsiksi.

[49]

Heidän syntinsä vaatima uhri ilmaisi Aadamille ja Eevalle Jumalan lain pyhän luonteen, ja he näkivät entistä selvemmin synnin syyllisyyden ja sen hirveät seuraukset. Tunnonvaivoissaan ja ahdistuksessaan he pyysivät hartaasti, ettei rangaistaisi häntä, jonka

rakkaudesta he olivat saaneet kaiken ilonsa; rangaistakoon mieluummin heitä ja heidän jälkeläisiään.

Heille sanottiin, että koska Herran laki oli hänen hallituksensa perustana sekä taivaassa että maan päällä, ei enkeliäkään voitu hyväksyä sen rikkomisen sovintouhriksi. Yhtään sen käskyä ei voitu kumota eikä muuttaa soveltuvaksi ihmisen langenneeseen tilaan, mutta Jumalan Poika, joka oli luonut ihmisen, saattoi sovittaa hänet. Kuten Aadamin rikkomus oli aiheuttanut kurjuutta ja kuolemaa, Kristuksen uhri saisi aikaan elämää ja kuolemattomuutta.

Ei vain ihminen vaan myös maa oli synnin tähden joutunut paholaisen valtaan ja saataisiin lunastussuunnitelman avulla palautetuksi entiselleen. Tultuaan luoduksi Aadam sai maan hallintaansa. Mutta langettuaan kiusaukseen hän joutui saatanan valtaan; »sillä kenen voittama joku on, sen orja hän on» (2 Piet. 2: 19). Kun ihmisestä tuli saatanan vanki, hän menetti valtansa voittajalleen. Näin saatanaasta tuli »tämän maailman jumala» (2 Kor. 4: 4). Hän on anastanut itselleen maan herruuden, mikä alkuaan annettiin Aadamille. Mutta maksamalla uhrillaan syntivelan Kristus ei ainoastaan lunastaisi ihmistä vaan myös saisi takaisin hänen menettämänsä herruuden. Kaiken, minkä ensimmäinen Aadam menetti, toinen palauttaa ennalleen. Profeetta lausuu: »Ja sinä Karjatorni, tytär Siionin kukkula! Sinun luoksesi on tuleva, on saapuva entinen hallitus» (Miika 4: 8). Ja apostoli Paavali kutsuu tätä »hänen omaisuutensa lunastamiseksi» (Ef. 1: 14). Jumala loi maan pyhien, onnellisten olentojen asuinpaikaksi. Herra »on valmistanut maan ja tehnyt sen; hän on sen vahvistanut, ei hän sitä autioksi luonut, asuttavaksi hän sen valmisti» (Jes. 45: 18). Tämä tarkoitus täyttyy silloin, kun maa Jumalan voiman uudistamana sekä synnistä ja surusta vapautettuna tulee lunastettujen ikuiseksi asuinsijaksi. »Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaik-kisesti.» »Eikä mitään kirousta ole enää oleva. Ja Jumalan ja Karitsan valtaistuin on siellä oleva, ja hänen palvelijansa palvelevat häntä» (Ps. 37: 29; Ilm. 22: 3).

Viattomuuden tilassaan Aadam oli saanut olla avoimessa yhteydessä Luojaansa. Mutta synti erotti toisistaan Jumalan ja ihmisen. Vain Kristuksen sovitus saattoi silloittaa kuilun ja avata siunauksen ja pelastuksen yhteydet taivaasta maahan. Ihminen ei vielä päässyt suoraan lähestymään Luojaansa, mutta Jumala pitäisi häneen yhteyttä Kristuksen ja enkeleiden välityksellä.

Näin Aadamille ilmaistiin ih-miskunnan historian tärkeitä tapahtumia siitä lähtien, kun Jumala langetti tuomionsa Eedenissä, aina vedenpaisumukseen ja Jumalan Pojan ensimmäiseen tule- [50] mukseen asti. Hänelle näytettiin, että vaikka Kristuksen uhri riitti pelastamaan koko maailman, monet valitsisivat mieluummin syntielämän kuin katumuksen ja kuuliaisuuden. Sukupolvien seurattessa toisiaan rikokset lisääntyisivät, ja synnin kirous painaisi yhä raskaampana ihmissukua, eläimiä ja maata. Syntisellä vaelluksellaan ihminen lyhentäisi elinpäiviensä määrää. Hän lyhenisi varreltaan, ja hänen kestävyytensä sekä siveellinen ja älyllinen voimansa vähenisivät, kunnes maailma olisi täynnä kaikenlaista kurjuutta. Kun ihmiset eivät hillitsisi halujaan ja intohimojaan, he eivät enää kykenisi arvostamaan pelastussuunnitelman suuria totuuksia. Kuitenkin Kristus noudattaisi tarkoin sitä suunnitelmaa, jonka vuoksi hän lähti taivaasta. Hän toimisi edelleen ihmisten hyväksi ja kehottaisi heitä yhä kätkemään heikkoutensa ja vajavuutensa häneen. Hän täyttäisi kaikkien niiden tarpeet, jotka uskossa tulisivat hänen luokseen. Ja aina tulisi olemaan niitä, jotka säilyttäisivät tiedon Jumalasta ja pysyisivät tahrattomina vallitsevan jumalattomuuden keskellä.

Jumala sääti uhrijärjestelmän muistuttamaan ihmistä alituisesti, jotta tämä siten tunnustaisi katuvansa syntiään ja uskovansa luvattuun Lunastajaan. Sen tuli painaa langenneen ihmissuvun mieleen se vakava totuus, että kuolema oli synnin aiheuttama. Ensimmäinen uhritoimitus oli Aadamille erittäin tuskallinen. Hänen täytyi kohottaa kätensä riistääkseen elämän, jonka vain Jumala saattoi antaa. Ensi kerran hän oli näkemässä kuolemaa, ja hän tiesi, ettei yhdenkään ihmisen tai eläimen olisi tarvinnut kuolla, jos hän olisi pysynyt kuuliaisena Jumalalle. Ja surmatessaan viattoman uhrieläimen häntä puistatti ajatus, että Jumalan virheettömän Karitsan täytyi vuodattaa verensä hänen syntinsä vuoksi. Tämä tapahtuma sai hänet tuntemaan entistä syvemmin ja elävämmin, miten suuri oli hänen rikkomuksensa, jonka ainoastaan Jumalan rakkaan Pojan kuolema saattoi sovittaa. Ja hän hämmästeli sitä ääretöntä hyvyttä, joka oli valmis maksamaan sellaiset lunnaat syllisestä. Toivon tähti valaisi synkkää ja kauheaa tulevaisuutta ja lievensi sen äärimmäistä lohduttomuutta.

Lunastussuunnitelma ja muut maailmat

Mutta lunastussuunnitelmalla oli myös ihmisen pelastamista laajempi ja syvempi tarkoitus. Ei Kristus tullut maailmaan vain ihmistä pelastamaan eikä vain sitä varten, että tämän pienen maailman asukkaat suhtautuisivat Jumalan lakiin sen arvon mukaisesti. Hän tuli todistamaan koko maailmankaikkeudelle, että Jumala on luonteeltaan oikeamielinen. Tähän suuren uhrinsa tulokseen - sen vaikutukseen muiden maailmojen asukkaihin samoin kuin ihmisiin - Vapahtaja suuntasi ajatuksensa sanoessaan vähän ennen ristiinnaulitsemistaan: »Nyt käy tuomio tämän maailman ylitse; nyt tämän maailman ruhtinas pitää heitettämän ulos. Ja kun minut ylennetään maasta, niin minä vedän kaikki tyköni» (Joh. 12: 31, 32). Kristuksen kuoleminen ihmisen pelastamiseksi ei vain avaisi ihmisille pääsyä taivaaseen vaan todistaisi koko maailmankaikkeudelle, että Jumala ja hänen Poikansa ovat suhtautuneet oikealla tavalla saatanan kapinaan. Se vahvistaisi Jumalan lain pysyvyyden ja paljastaisi synnin luonteen ja seuraukset.

Alusta asti suuri taistelu oli koskenut Jumalan lakia. Saatana oli koettanut todistaa, että Jumala oli epäoikeudenmukainen, että hänen lakinsa oli virheellinen ja että kaikkeuden menestys vaati sen muuttamista. Hyökkäämällä lakia vastaan hän aikoi kukistaa sen Tekijän herruuden. Taistelun kestäessä nähtäisiin, olivatko jumalalliset säädökset puutteellisia ja muutettavia vai täydellisiä ja muuttumattomia.

Kun saatana karkotettiin taivaasta, hän päätti tehdä maan valtakunnakseen. Kiusattuaan Adamia ja Eevaa ja voitettuaan heidät hän arveli saaneensa tämän maailman haltuunsa, »sillä”, hän sanoi, »he ovat valinneet minut hallitsijakseen». Hän väitti, ettei syntiselle annettaisi anteeksi. Siksi langennut ihmiskunta oli oikeutetusti hänen alamaisensa ja maailma oli hänen. Mutta Jumala antoi oman rakkaan Poikansa - vertaisensa - kärsimään synnin rangaistuksen ja siten avaamaan ihmissuvulle jälleen pääsyn hänen suosioonsa ja takaisin Eeden-kotiinsa. Kristus otti lunastaakseen ihmisen ja vapauttaakseen maailman saatanan otteesta. Taivaassa alkanut suuri taistelu ratkaistaisiin juuri tässä maailmassa ja tällä alueella, jota saatana on väittänyt omakseen.

Koko kaikkeus ihmetteli, että Kristus nöyryyisi pelastamaan langenneen ihmisen. Hän oli kulkenut tähdestä toiseen ja maailmasta toiseen valvoen kaikkea ja kaitselmuksessaan täyttäen laajan luomakuntansa eritasoisten olentojen tarpeet. Se että hän suostui jättämään ylhäisen asemansa ja pukeutumaan ihmisluontoon, oli salaisuus, johon toisten maailmojen synnittömät asukkaat halusivat tutustua. Kun Kristus tuli meidän maailmaamme ihmismuodossa, kaikki seurasi-
vat tavattoman kiinnostuneina hänen taivallustaan askel askeleelta veren tahraamaa polkua seimeltä Golgatalle. Taivas pani merkille häneen kohdistetut solvaukset ja pilkan ja tiesi ne saatanan yllyttämiksi. Siellä nähtiin, miten vastakkaiset voimat etenivät saatanan alati pyrkiessä syöksemään ihmisiä synkkyyteen, murheeseen ja kärsimyksiin ja Kristuksen ehkäistessä sitä. Siellä tarkkailtiin, miten valon ja pimeyden välinen taistelu yltyi yhä kiivaammaksi. Ja kun Kristus kuolontuskassaan ristillä huudahti: »Se on täytetty» (Joh. 19: 30), kaikki maailmat ja taivaskin puhkesivat riemuhuutoon. Suuri taistelu, jota oli käyty niin kauan tässä maailmassa, oli nyt ratkaistu, ja Kristus oli voittaja. Hän oli kuolemallaan vastannut kysymykseen, rakastivatko Isä ja Poika ihmistä kylliksi osoittaakseen kieltäymystä ja uhrimieltä. Saatana oli paljastanut todellisen luonteensa valehtelijana ja murhaajana. Havaittiin, että sama mieli, jolla hän oli hallinnut vallassaan olleita ihmislapsia, olisi ilmennyt hänessä edelleenkin, jos hän olisi päässyt hallitsemaan taivaallisia olentoja. Koko uskollinen kaikkeus yhtyi yksimielisesti kiittämään jumalallista hallintoa.

[53]

Jos lakia olisi voitu muuttaa, ihminen olisi voitu pelastaa ilman Kristuksen uhria. Mutta Kristuksen täytyi uhrata henkensä syntiin langenneen ihmissuvun puo

lesta, ja se todistaa, ettei Jumalan laki päästä syntistä vaatimustensa alaisuudesta. On osoitettu, että synnin palkka on kuolema. Kristuksen kuolema vahvisti saatanan häviön. Mutta jos laki olisi poistettu ristillä, kuten monet väittävät, silloin ei Jumalan rakkaan Pojan tuskalla ja kuolemalla olisi aikaansaatu muuta kuin se, mitä saatana oli toivonutkin. Pahuuden ruhtinas olisi saanut riemuvoiton, ja hänen syytöksensä Jumalan hallitusta vastaan olisivat osoittautuneet tosiksi. Juuri se, että Kristus kärsi ihmisen rikkomuksen rangaistuksen, on vahvana todisteena kaikille luoduille lain muuttumattomuudesta. Se todistaa, että Jumala on vanhurskas, armollinen ja

itsensäkieltävä ja että hän hallitsee äärettömän oikeudenmukaisesti ja armollisesti.

Kain ja Abel, Aadamin pojat, olivat luonteeltaan kovin erilaisia. Abel oli mieleltään uskollinen Jumalalle. Hänen mielestään Jumala suhtautui syntiin langenneeseen ihmissukuun oikeamielisesti ja armollisesti, ja kiitollisena hän omaksui pelastustoivon. Mutta Kain oli kapinamielinen ja napisi Jumalaa vastaan sen johdosta, että tämä oli kironnut maan ja ihmissuvun Aadamin synnin vuoksi. Hän päästi mielensä ajautumaan samalle ladulle, joka johti saatanan lankeemukseen - omahyväisiin kuvitteluihin ja Juma-lan oikeamielisyyden ja arvovallan epäilyyn.

Nämä veljekset joutuivat koetteelle samoin kuin Aadamia oli koeteltu ennen heitä, jotta nähtäisiin halusivatko he uskoa ja totella Jumalan sanaa. He tunsivat ihmisen pelastamiseksi laaditun suunnitelman ja ymmärsivät Jumalan säätämän uhrijärjestelmän. He tiesivät, että heidän tuli ilmaista näillä uhreilla uskonsa siihen Vapah-tajaan, jota uhrieläimet kuvasivat, sekä samalla tunnustaa olevansa täysin riippuvai-sia hänen anteeksiannostaan. Ja he olivat selvillä siitä, että mukautumalla näin heidän lunastamiseksi laadittuun jumalalliseen suunnitelmaan he todistivat olevansa kuuliaisia Jumalan tahdolle. Ilman verenvuodatusta ei syntejä voitu sovittaa, ja uhraamalla laumansa esikoiset heidän tuli osoittaa uskovansa Kristuksen vereen luvattuna sovituksena. Tämän lisäksi uutiset maan hedelmistä oli annettava Herralle kiitosuhriksi.

Kumpikin veljeksistä pystytti alttarinsa samalla tavoin ja toi uhrinsa. Abel toi sen laumastaan Herran ohjeiden mukaisesti. »Ja Herra katsoi Aabelin ja hänen uhrilahjansa puoleen.» Tuli leimahti taivaasta ja kulutti uhrin. Mutta Herran selvästä ja nimenomaisesta käskystä välittämättä Kain toi uhrilahjan vain maan hedelmistä. Tai-vas ei mitenkään ilmaissut hyväksyvänsä sitä. Abel pyysi veljeään lähestymään Jumalaa tämän ohjeiden mukaisesti, mutta hänen har-taat pyyntönsä saivat Kainin vain entistä jyrkemmin pysymään kan-nassaan. Vanhempana veljenä hän väheksyi nuorempansa neuvoja ja kehotuksia.

[55] Kain tuli Jumalan luo napisten ja mielessään epäillen luvattua uhria ja uhritoimitusten tarpeellisuutta. Hänen uhrilahjansa ei ilmaissut mitään synnin katumusta. Hänestä tuntui, samoin kuin monista nykyään, että Jumalan tarkan suunnitelman noudattaminen olisi vain heikkouden tunnustamista, koska sen mukaan oli turvaututtava pelkästään hänen pelastukseensa ja luvatus Vapahtajan suorittamaan sovitukseseen.

Hän halusi mieluummin olla riip-pumaton ja luottaa vain itseensä ja omiin ansioihinsa. Eikä hän toisi mitään karitsaa veriuhriksi, vaan hän toisi omia hedelmiään, oman työnsä tuotteita. Hän esitti uhrinsa Jumalalle ikään kuin suosion osoituksena, jolla hän odotti saavansa itselleen Jumalan hyväksymisen. Kain totteli rakentamalla alttarin ja tuomalla uhrin, mutta se oli vain puolinaista kuuliaisuutta. Siitä puuttui oleellinen osa: hän ei tunnustanut tarvitsevansa Vapahtajaa.

Syntyperältään ja uskonnolliselta kasvatukseltaan nämä veljekset olivat yhdenveroisia. Molemmat olivat syntisiä, ja kumpikin tunnusti Jumalan ansaitsevan heidän kunnioituksensa ja palvontansa. Ulkonaisesti heidän uskontonsa näytti samanlaiselta tiettyyn rajaan asti, jonka ylitettyään he erosivat jyrkästi toisistaan.

»Uskon kautta uhrasi Aabel Jumalalle paremman uhrin kuin Kain» (Hebr. 11: 4). Aabel käsitti lunastuksen suuret periaatteet. Hän ymmärsi olevansa syntinen ja tajusi synnin ja sen seurauksen, kuoleman, erottavan hänet Jumalan yhteydestä. Hän toi teurastetun uhrieläimen, uhratun elämän, ja tunnusti siten, että rikotun lain vaatimukset olivat oikeutettuja. Veren vuodattaminen siirsi hänen katseensa tulevaan uhriin, Golgatan ristillä kuolevaan Kristukseen, ja luottamalla siellä suoritettavaan sovitukseseen hän sai todistuksen vanhurskaudesta ja uhrinsa hyväksymisestä.

[56] Kain olisi voinut oppia ja omaksua nämä totuudet yhtä hyvin kuin Aabelkin. Ei hän ollut min-kään mielivaltaisen suunnitelman uhri. Ei Jumala ollut ennalta valinnut toista veljeä hyväksyttäväksi ja toista hylättäväksi. Aabel valitsi uskon ja kuuliaisuuden, Kain epäuskon ja kapinallisuuden. Tämä ratkaisi kummankin kohtalon.

Kain ja Aabel edustavat kahta ihmisluokkaa, joita maailmassa on ajan loppuun asti. Toinen niistä turvautuu synnin sovituksiksi säädettyyn uhriin, toinen luottaa omiin ansioihinsa. Koska viime-maailman uhrilahjaan ei sisälly mitään jumalallisen välittäjän ansiota, se ei pysty saattamaan ihmistä Jumalan suosioon. Rikkomuksemme

voidaan antaa anteeksi vain Jeesuksen ansioiden perusteella. Ne, jotka eivät tunne tarvitsevansa Kristuksen veren ansiota vaan katsovat voivansa hankkia Jumalan hyväksymisen pelkästään omilla teoillaan ilman jumalallista armoa, erehtyvät Kainin tavoin. He ovat tuomion alaisia, elleivät hyväksy puhdistavaa sovintoverta. Millään muulla keinoin heitä ei voida vapauttaa synnin orjuudesta.

Se luokka, joka palvoo Jumalaa Kainin esimerkin mukaan, on maailmassa suurena enemmistönä, sillä miltei jokainen väärä uskonto perustuu samaan periaatteeseen: ihmisen pelastumiseen omien tekojensa turvin. Eräät väittävät, ettei ihmissuku tarvitse lunastusta vaan kehitystä - se voi näet hienostua, jalostua ja uudistaa itsensä. Samoin kuin Kain luuli hankkivansa Jumalan suosion uhrillaan, josta puuttui uhriveri, nämäkin arvelevat ihmisyyden kykenevän kohoittautumaan jumalalliselle tasolle ilman sovitusta. Kainin tapaus osoittaa, mikä tästä on pakostakin seu-rauksena. Se näyttää, mikä ihmisestä tulee vailla Kristusta. Ihmiskunnalla ei ole mitään voimaa, jolla se voisi uudistaa itseään. Sinänsä se ei suuntaudu ylöspäin, jumalallista kohti, vaan alaspäin, saatanallista kohti. Kristus on ainoa toivomme. »Ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastu-man.» »Eikä ole pelastusta yhdes-säkään toisessa» (Ap. t. 4:12).

Tosi usko, joka luottaa kokonaan Kristukseen, ilmenee kuuliaisuutena kaikille Jumalan vaatimuksille. Aadamin ajoista nykypäiviin asti on käyty suurta taistelua Jumalan lain noudattamisesta. Kaikkina aikoina eräät ovat väittäneet olevansa oikeutettuja Jumalan suosioon, vaikka eivät välitäkään joistakin hänen käskyistään. Mutta Raamattu vakuuttaa, että »teoista usko» tulee »täydelliseksi» ja että ilman kuuliaisuuden tekoja usko »on itsessään kuollut» (Jaak. 2: 22, 17). Joka sanoo tuntevansa Jumalan »eikä pidä hänen käskyjensä, se on valhettelija, ja totuus ei ole hänessä» (1 Joh. 2: 4).

Kun Kain huomasi, ettei hänen uhrilahjansa kelvannut, hän vihastui Herraan ja Aabeliin. Jumalalle hän oli vihainen siksi, ettei tämä hyväksynyt ihmisen valitsemaa lahjaa itse säätämänsä uhrin korvikkeeksi, ja veljelleen hän oli vihoissaan siitä, että tämä mieluummin totteli Jumalaa kuin ryhtyi hänen kanssaan kapinoimaan Jumalaa vastaan. Vaikka Kain väheksyikin jumalallista käskyä, Jumala ei jättänyt häntä oman onnensa nojaan. Hän alentui järkisyillä taivuttamaan miestä, joka oli käyttäytynyt niin sopimattomasti. Ja

Herra sanoi Kainille: »Miksi olet vihastunut, ja miksi hahmosi synkistyy?» Enkeli välitti jumalallisen varoituksen: »Jos teet hyvin, voit [hyväksyttynä] kohottaa katseesi; mutta jos et hyvin tee, niin väijyy synty ovella.» Kainin oli itse valittava. Jos hän turvautuisi luvatus Vapahtajan ansioihin, hän pääsisi Jumalan suosioon. Mutta jos hän itsepintaisesti pysyisi epäuskossaan ja synnissään, ei hänellä olisi mitään syytä valittaa Herran hylänneen hänet.

Mutta sen sijaan, että olisi tunnustanut syntinsä, Kain edelleenkin valitti Jumalan epäoikeuden-mukaisuutta ja hautoi kateutta ja vihaa Aabelia kohtaan. Suutuksissaan hän moitti veljeään ja koetti saada hänet mukaansa vastusta-maan Jumalan menettelyä heitä kohtaan. Sävyisästi mutta silti pelottomasti ja lujasti Aabel puolusti Jumalan oikeamielisyyttä ja hyvyyttä. Hän osoitti, missä kohdin Kain oli erehtynyt, ja koetti saada hänet huomaamaan, että vika oli hänessä itsessään. Hän palautti Kainin mieleen, miten Jumala oli armossaan säästänyt heidän vanhempiansa hengen, vaikka olisi heti voinut rangaista heitä kuolemalla. Hän vakuutti Jumalan rakastavan heitä, koskapa hän antoi Poikansa viattomana ja pyhänä kärsiä sen rangaistuksen, joka kuului heille. Kaikki tämä vain suututti Kainia yhä enemmän. Hänen järkensä ja omantuntonsa mukaan Aabel oli oikeassa, mutta hän oli raivoissaan siitä, ettei tämä ollut kuunnellut hänen neuvoaan eikä yhtynyt hänen kapinaansa vaan uskalsi olla eri mieltä. Ja vihan vimmoissaan hän tappoi veljensä.

Kain ei vihannut eikä surmannut veljeään sen vuoksi, että tämä olisi tehnyt jotakin väärää, vaan »sentähden, että hänen [Kainin] tekonsa olivat pahat, mutta hänen veljensä teot vanhurskaat” (1 Joh. 3: 12). Samoin jumalattomat ovat kaikkina aikoina vihanneet niitä, jotka ovat heitä parempia. Aabelin kuuliainen ja vakaa uskonelämä oli Kainille ainaisena nuhteena. »Sillä jokainen, joka pahaa tekee, vihaa valkeutta eikä tule valkeuteen, ettei hänen tekojansa nuhdeltaisi” (Joh. 3: 20). Mitä kirkkaampana taivaallinen valo heijastuu uskollisten Jumalan palvelijain luonteesta, sitä selvempinä ilmenevät jumalattomien synnit, ja sitä kiivaammin he pyrkivät tuhoamaan ne, jotka häiritsevät heidän rauhaansa.

Aabelin murha oli ensimmäinen esimerkki siitä vihollisuudesta, joka Jumalan sanojen mukaan tulisi vallitsemaan käärmeen ja vaimon siemenen välillä - saatanan ja hänen alaistensa sekä toisaalta Kristuksen ja hänen seuraajiensa välillä. Ihmisen langettua

syntiin saatana oli saanut ihmissuvun valvontaansa, mutta Kristus auttaisi sitä vapautumaan hänen ikeestään. Saatana vihastuu aina, kun joku uskossa Jumalan Karitsaan lakkaa palvelemasta syntiä. Aabelin pyhä elämä kumosi saatanan syytöksen, jonka mukaan ihmisen oli mahdotonta noudattaa Jumalan lakia. Kun Kain paholaisen kiihdyttämässä mielentilassaan huomasi, ettei hän saanut Aabelia puolelleen ja valtaansa, hän raivostui niin että tappoi hänet. Ja aina kun jotkut ryhtyvät puolustamaan Jumalan lain vanhurskautta, samanlaista henkeä ilmenee heitä vastaan. Tuossa samassa hengessä Kristuksen opetuslapsille on eri aikakausina pystytetty häpeäpaaluja ja syytetty polttorovioita. Mutta saatana joukkoineen yllyttää suorittamaan näitä julmuuksia Jeesuksen seuraajalle sen vuoksi, etteivät he pysty pakollakaan alistamaan häntä valtaansa. Se on voitettun vihollisen raivoa. Jokainen Jeesuksen marttyyri on kuollut voittajana. Profeetta lausuu: »He ovat voittaneet hänet [sen vanhan käärmeen, 'jota perke-leeksi ja saatanaaksi kutsutaan'] Karitsan veren kautta ja todistuk-sensa sanan kautta, eivätkä ole henkeänsä rakastaneet, vaan olleet alttiit kuolemaan asti» (Ilm. 12:11,9).

[58]

Murhamies Kain kutsuttiin pian vastaamaan rikoksestaan. »Herra sanoi Kainille: 'Missä on veljesi Aabel?' Hän vastasi: 'En tiedä; olenko minä veljeni vartija?'» Kain oli edennyt synnin tiellä niin pitkälle, ettei hän enää tajunnut Jumalan jatkuvaa läsnäoloa eikä hänen suuruuttaan ja kaikkietävyyyttään. Ja niin hän turvautui valheeseen peittääkseen syyllisyytensä.

Jälleen Herra sanoi Kainille: »Mitä olet tehnyt? Kuule, veljesi veri huutaa minulle maasta.» Jumala oli antanut Kainille tilaisuuden tunnustaa syntinsä. Hänellä oli ollut miettimisaikaa. Hän tiesi tekonsa ja sen peittämiseksi lau-sumansa valheen hirvittävyuden, mutta hän oli yhä kapinamielinen, eikä tuomiota enää pitkitetty. Jumalan ääni, joka tähän asti oli puhutellut häntä hartaasti pyydellen ja kehoittaen, julisti nyt nämä kauheat sanat: »Ja nyt ole kirottu ja karkoitettu pois tältä vainiolta, joka avasi suunsa ottamaan veljesi veren sinun kädestäsi. Kun maata viljelet, ei se ole enää sinulle satoansa antava; kulkija ja pakolainen pitää sinun oleman maan päällä.»

Siitä huolimatta, että Kain oli rikoksillaan ansainnut kuolemantuomion, armollinen Luoja vielä säästi hänen henkensä ja soi hänelle tilaisuuden katumiseen. Mutta elämänsä varrella Kain paatui yhä kovemmaksi, lietsoi kapinaa Jumalan hallintoa vastaan ja tuli hil-

littömien julkisyntisten kantaisäksi. Tästä yh-destä luopiosta tuli saatanan joh-dossa toisten kiusaaja, ja hänen esimerkkinsä ja vaikutuksensa levittivät väkevää mädännäisyyttään kaikkialle, kunnes koko maa tuli niin täyteen turmelusta ja väkivaltaa, että Jumalan oli hävitettävä se.

[59] Säästämällä ensimmäisen mur-haajan hengen Jumala antoi koko maailmankaikkeudelle suurta taistelua koskevan opetuksen. Kainin ja hänen jälkeläistensä synkät vaiheet osoittivat, mikä olisi ollut seurauksena siitä, että syntisten olisi annettu elää ikuisesti ja kapinoi-da Jumalaa vastaan. Jumalan pitkämielisyys sai jumalattomat vain yltyämään syntielämässään entistä julkeammiksi ja uhittelevammiksi. Tuhannen viidensadan vuoden ajan kaikkeus sai seurata, miten Kainille julistetun tuomion jälkeen hänen vaiku-tuksensa ja esimerkkinsä saivat rikosten ja kaiken saastan tulvan leviämään yli maan. Saatiin todeta, että kuolemantuomio, joka oli julistettu langenneelle ihmisluvulle Jumalan lain rikkomisesta, oli sekä oikeudenmukai-nen että armollinen. Mitä kauemmin ihmiset elivät synnissä, sitä hillittömämmiksi he tulivat. Jumalallinen tuomio, joka katkaisi hillittömän pahuuden kehittymisen ja vapautti maailman paatuneiden kapinallisten vaikutukselta, oli pi-kemminkin siunaus kuin kirous.

[60] Saatana toimii herkeämättä erittäin tarmokkaasti ja tuhansin va-lepuvuin esittäen Jumalan luonteen ja hallinnon väärässä valossa. Laajoilla, hyvin laadituilla suunnitelmillaan ja ihmeteltävällä voi-mallaan hän koettaa pitää maailman asukkaat eksytystensä vallassa. Ääretön ja kaikkiviisas Jumala näkee lopun alusta, ja hän on puolestaan laatinut pahuutta vastaan kauaskantoisia ja kaiken huomioo-nottavia suunnitelmia. Hänen tarkoituksenaan ei ollut vain kapinan kukistaminen vaan sen luonteen näyttäminen koko maailmankaik-keudelle. Jumalan suunnitelmana oli ilmaista oikea-mielisyytensä ja armonsa ja osoittaa, että hän on viisaudessaan ja armossaan suhtau-tunut pahuuteen täysin oikeudenmukaisesti.

Muiden maailmojen pyhät asuk-kaat seurasivat erittäin kiinnos-tu-neina meidän maailmamme ta-pahtumia. Vedenpaisumusta edel-täneen maailman tilassa he näkivät kuvauksen sen hallinnon seu-ruuksista, jonka Lucifer oli aikonut perustaa taivaaseen kiistämällä Kristuksen arvovallan ja syrjäyttämällä Jumalan lain. He havaitsivat sen ajan omavaltaisten syntisten olevan saatanan alamaisia, joita hän piti täysin vallassaan. Kaikki ihmisten aivoitukset ja ajatukset

olivat kaiken aikaa ainoastaan pahat (1 Moos. 6: 5). Heidän jokainen tunteensa, vaikuttimensa ja kuvitelmansa suun- tautui puhtauden, rauhan ja rak-kauden jumalallisia periaatteita vastaan. Se oli valaiseva esimerkki siitä, miten hirveään turmelukseen Jumalan luodut vajoavat, kun saatana pääsee poistamaan heiltä Herran pyhän lain hillitsevän vaikutuksen.

Niillä tosiasioilla, jotka ovat tulleet ilmi suuren taistelun aikana, Jumala osoittaa oikeiksi omat hallintoperiaatteensa, jotka saatana ja kaikki hänen pettämänsä ovat väärentäneet. Koko maailma on lopulta tunnustava hänen oikea-mielisyytensä, joskin tämä tunnustus annetaan liian myöhään, jotta kapinalliset voisivat enää pelastua. Jumalalla on puolellaan koko maailmankaikkeuden myötätunto ja hyväksyminen hänen suuren suunnitelmansa edetessä askel askeleelta lopulliseen täyttymykseensä ja kapinan lopulliseen ja täydelliseen kukistamiseen asti. Tullaan näkemään, että kaikki, jotka ovat hylänneet jumalalliset käskyt ja ohjeet, ovat saatanan puolella sotimassa Kristusta vastaan. Ja kun tämän maailman ruhtinas tuomitaan ja kaikki häneen liittyneet joutuvat osallistumaan hänen tuomiostaan, koko maailmankaikkeus tulee tuomion todistajana julistamaan: »Vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi, sinä kansojen kuningas» (Ilm. 15: 3).

Luku 6—Seet ja Eenok

Aadamille annettiin vielä poika, josta oli tuleva jumalallisen lupauksen ja hengellisen esikoisoikeuden perijä. Tälle pojalle annettu nimi Seet muistuttaa heprealaista sanaa, joka merkitsee »asettaa», »suoda», ja hänen äitinsä sanoikin: »Jumala on suonut minulle toisen pojan Aabelin sijaan, koska Kain hänet surmasi.»

Seet ja hänen jälkeläisensä

Seet oli kookkaampi kuin Kain ja Aabel ja muistutti Aadamia enemmän kuin hänen muut poi-kansa. Hän oli jaloluonteinen ja seurasi Aabelin esimerkkiä. Kuitenkaan hän ei perinyt luontaista hyvyttä enempää kuin Kainkaan. Kun Jumala loi Aadamin, »teki hän hänet Jumalan kaltaiseksi». Mutta syntiinlankeemuksen jälkeen sanotaan, että Aadamille syntyi »poika, joka oli hänen kaltaisensa, hänen kuvansa». Aadam luotiin synnittömäksi, Jumalan kaltaiseksi, mutta Seet, samoin kuin Kain, peri vanhempiansa langenneen luonnon. Mutta hänelle annettiin myös tieto Lunastajasta sekä vanhurskauden opetusta. Jumalallisen armon varassa hän palveli ja kunnioitti Jumalaa ja pyrki kääntämään syntisten mielen kunnioittamaan ja tottelemaan Luo-jaansa, aivan kuten Aabelkin olisi yrittänyt vaikuttaa ihmisiin, jos olisi saanut elää.

»Ja myöskin Seetille syntyi poika, ja hän antoi hänelle nimen Enos. Siihen aikaan ruvettiin avuksi huutamaan Herra nimeä.» Uskolliset olivat palvoneet Jumalaa aikaisemminkin, mutta ihmissuvun lisääntyessä se jakaantui yhä selvemmin kahteen joukkoon. Toinen tunnustautui avoimesti kuuliaiseksi Jumalalle, toinen taas ylenkatsoi hänet ja oli tottelematon.

Ennen vedenpaisumusta esivanhempamme olivat pitäneet sapatia, joka säädettiin Eedenissä, ja he noudattivat sitä paratiisista karkottamisensa jälkeenkin. He olivat maistaneet tottelemattomuuden katkeria hedelmiä ja oppineet sen, mitä jokainen Jumalan käskyjen rikkoja joutuu oppimaan ennemmin tai myöhemmin - että Jumalan

asetukset ovat pyhiä ja muuttumattomia ja että rikkomus saa varmasti rangais- tuksensa. Kaikki ne Aadamin lapset, jotka pysyivät uskollisina Jumalalle, kunnioittivat myös sapattia. Mutta Kain ja hänen jälkeläisensä eivät arvostaneet sitä päivää, jona Jumala oli le- vännyt. He valitsivat omat työn ja levon aikansa välittämättä mitään Herran nimenomaisesta käskystä. [62]

»Kainin tie»

Kuultuaan Jumalan kirouksen Kain oli poistunut isänsä kodista. Hän oli aluksi harjoittanut maanviljelijän ammattia, mutta nyt hän perusti kaupungin ja antoi sille vanhimman poikansa nimen. Hän oli loitonnut Jumalasta ja väheksynyt Eedenin ennalleen asettami- sen lupausta. Hän lähti etsimään toimeentuloaan ja on-neaan synnin kiroamasta maasta ja tuli siten niiden kaikkien kantaisäksi, jotka palvovat tämän maailman jumalaa. Pelkästään maallisissa ja aineel- lisissa asioissa hänen jälkeläisensä edistyivät huomattavasti. Mutta Jumalasta he eivät välittäneet vaan vastustivat hänen suunnitelmiaan. Kain oli ensimmäisenä tehnyt murhan, ja tähän rikokseen Lemek, hänen jälkeläisensä viidennessä polvessa, liitti moniavioisuuden. Yl- peänä ja uhmamielisenä hän tunnusti Jumalan vain varmistaakseen oman turvallisuutensa ja välttyäkseen joutumasta kostetuksi Kai- nin tähden. Aabel oli elänyt paimentolaisena ja asunut teltoissa tai katoksissa, ja samaa ammattia harjoittivat myös Seetin jälkeläiset katsoen »olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä», josta »he pyrkivät parempaan, se on taivaalliseen» (Hebr. 11: 13, 16).

Jonkin aikaa nämä kaksi ryhmää pysyivät erossa toisistaan. Kai- nin heimo levittäytyi lähtökohdastaan Seetin lasten asuttamille tasan- goille ja laaksoihin; nämä taas halusivat välttää Kainin heimolaisten turmelevaa vaikutusta ja vetäytyivät asumaan ylängöille. Niin kauan kuin he näin pysyttelivät erossa, Jumalan palveluskin säilyi puhtaa- na. Mutta ajan mittaan he ryhtyivät vähitellen tekemisiin laakson asukkaiden kanssa. Tästä kanssakäymisestä oli erittäin pahoja seu- rauksia. Silloin näet »huomasivat Jumalan pojat ihmisten tyttäret ihaniksi». Seetin lapsia viehätti Kainin jälkeläisten tyttärien kau- neus, ja Herran mielipahaksi he menivät naimisiin näiden kanssa. Monet Jumalan palvelijat lankesivat syntiin, kun joutuivat näin jat- kuviin kiusauksiin, ja menettivät tunnusomaisen pyhän luonteensa.

[63] Ollessaan tekemisissä turmeltuneiden kanssa he omaksuivat näiden käsityksiä ja tapoja. Seitsemännen käskyn vastaisesti he »ottivat vai- moikseen kaikki, jotka he parhaiksi katsoivat». Seetin lapset kulkivat »Kainin tietä» (Juud. 11), tavoittelivat vain maailmallista menestystä ja nautintoa ja hylkäsivät Herran käskyt. Seurauksena oli, että »he, vaikka ovat tunteneet Jumalan, eivät ole häntä Jumalana kun-nioitta- neet, vaan ovat ajatuksiltansa turhistuneet, ja heidän ym-märtämätön sydämensä on pi-mentynyt». Ja siksi »Jumala hylkäsi heidät heidän kelvottoman mielensä valtaan» (Room. 1: 21, 28). Synti levisi yli maan kuolettavan pitaalin tavoin.

[64] Lähes tuhannen vuoden ajan Aadam eli jälkeläistensä parissa ja todisti synnin seurauksista. Us-kollisesti hän koetti torjua pahuu- den leviämistä. Hän oli opastanut jälkeläisiään kulkemaan Herran tietä; tarkoin hän tallensi kaiken, mitä Jumala oli ilmoittanut hä- nelle, ja toisti sen seuraaville suku-polville. Lapsilleen ja lastensa lapsille aina yhdeksänteen sukupolveen asti hän kuvaili ihmisen pyhää ja onnellista oloa paratiisissa ja kertoi yhä uudelleen lan- keemuksestaan ja niistä kärsimyksistä, joilla Jumala oli opettanut hänelle lakinsa tarkan noudattamisen tärkeyttä. Hän selosti myös pelastussuunnitelmaa, jonka Jumala armossaan oli laatinut heidän hyväkseen. Kuitenkin vain harvat ottivat vaarin hänen sanoistaan. Usein häntä moitittiin katkerasti synnistä, joka oli tuottanut niin paljon surua hänen jälkeentulevilleen.

Aadamin elämä oli murheellista, nöyrää ja katuvaista. Eedenistä poistuessaan hän oli kauhuissaan siitä ajatuksesta, että hänen oli kuoltava. Ensi kerran hän näki kuoleman kohtaavan ihmisperhettä, kun Kain, hänen esikoisensa, surmasi oman veljensä. Omaa synti- ään syvästi sureva ja Aabelin kuolemaa ja Kainin hylkäämistä vielä kaksin verroin murehtiva Aadam oli miltei ahdistuksen murtama. Hän joutui seuraamaan turmeluksen leviämistä niin laajalle, että se oli lopulta hukuttava maailman vedenpaisumukseen. Luojan julis- tama kuolemantuomio oli aluksi kuulostanut hirveältä. Mutta kun hän oli lähes tuhat vuotta katsellut synnin seurauksia, hänestä tuntui, että Jumala oli armollinen lopettaessaan elämän, joka oli täynnä kärsimystä ja surua.

Ihmiset ennen vedenpaisumusta

Laajalle levinneestä pahuudesta huolimatta vedenpaisumusta edeltänyt kausi ei ollut tietämät-tömyyden ja raakalaisuuden aikaa. Ihmiset saattoivat päästä silloin korkealle siveelliselle ja älylliselle tasolle. Fyysisesti ja henkisesti he olivat erittäin voimakkaita, ja heidän mahdollisuutensa niin uskonnollisen kuin tieteellisenkin tiedon hankkimiseen olivat paremmat kuin minään myö-hempänä aikana. On väärin luulla, että heidän pitkä ikänsä aiheutti heidän tavallista hitaamman kyp-symisensä. Heidän henkiset kykynsä kehittyivät varhain, ja ne jotka pelkäsivät Jumalaa ja noudattivat hänen tahtoaan, kartuttivat jatkuvasti tietojaan ja viisauttaan koko elämänsä ajan. Jos aikamme kuuluisia tiedemiehiä voitaisiin verrata niihin, jotka heidän ikäisinään elivät ennen vedenpai-sumusta, he vaikuttaisivat henkisesti ja fyysisesti näitä paljon hei-kommilta. Sitä mukaa kuin ihmisen elinvuodet ovat harventuneet ja hänen ruumiinvoimansa heikentyneet, myös hänen henkinen kyvykkyytensä on vähentynyt. Nyt on niitä, jotka omistavat elämästään tutkimustyöhön 20-50 vuotta, ja maailma ihailee suuresti heidän saavutuksiaan. Mutta miten vähäisiä nämä saavutukset ovatkaan verrattuina niiden miesten tuloksiin, jotka saivat kehittää kykyjään satoja vuosia!

Tosin nykyajan ihmisillä on hyötyä edeltäjiensä saavutuksista. Etevät suunnittelijat, tutkijat ja kirjoittajat ovat jättäneet työnsä tulokset tulevien sukupolvien hyödyksi. Mutta tämänkin huomioonottaen ja sikäli kuin kysymys on pelkästään inhimillisestä tiedosta, miten paljon edullisemmassa asemassa olivatkaan nuo muinaisen ajan ihmiset! Heidän parissaan oli vuosisatoja mies, jonka Jumala oli tehnyt kuvakseen ja kutsunut luomistekoaan »hyväksi» - mies, jolle Jumala oli opettanut kaikkea aineellisen maailman tuntemusta. Aadam oli kuullut Jumalalta, miten maailma luotiin. Hän itse oli seurannut tapahtumia yhdeksän vuosisadan aikana, ja sen tiedon hän välitti jälkeläisilleen. Ennen vedenpaisumusta ei ollut kirjoja eikä kirjoitettua muistitietoa. Mutta ihmiset olivat silloin fyysisesti ja henkisesti hyvin voimakkaita ja hyvämuistisia. He pystyivät käsittämään ja säilyttämään muistissaan kaiken kuulemansa sekä vuorostaan kertomaan sen sellaisenaan jälkipolville. Ja vuosi-satoja oli seitsemänkin sukupolvea samaan aikaan elossa. Näin saattoivat

[65]

kaikkien tiedot ja koke-mukset siirtyä keskustelujen vä-littäminä toisten hyödyksi.

Ihmisten mahdollisuudet saada tietoa Jumalasta hänen tekojaan tutkimalla eivät milloinkaan myö-hemmin ole olleet niin suuret kuin siihen aikaan. Se kausi ei suinkaan ollut uskonnollisen pimeyden vaan suuren valon aikaa. Kaikilla oli mahdollisuus kuunnella Aadam-
min opetusta, ja Herraa pelkäävillä oli opettajinaan lisäksi Kristus ja enkelit. Jumalan paratiisi oli niinkään heille hiljaisena todistajana totuudesta usean vuosisadan ajan. Kerubien vartioimalla paratiisin portilla näkyi Jumalan kirkkaus, ja sinne tultiinkin aluksi palvomaan Jumalaa. Siellä pystytettiin alttareita ja sinne tuotiin uhrilahjoja. Sinne Kain ja Aabelkin olivat tuoneet uhrinsa, ja Jumala oli suvainnut puhutella heitä.

Epäilijätäkään eivät voineet kieltää Eedenin olemassaoloa niin kauan kuin se oli kaikkien nähtävissä porttia vartioivine enkeleil-
leen. Luomistapahtumat, paratiisin tarkoitus ja niiden kahden puun vaiheet, jotka niin läheisesti liittyivät ihmisen kohtaloon, olivat kiis-
tämättömiä tosiasioita. Eikä Jumalan olemassaoloa ja valtiutta sen enempää kuin hänen lakinsa vaatimuksiakaan hevin epäilty niin kauan kuin Aadam oli heidän keskuudessaan.

Eenok, vanhurskauden saarnaaja

Vallitsevasta jumalattomuudesta huolimatta oli niitäkin, jotka py-
hinä ja Jumalan yhteyden jalostamina elivät aivan kuin taivaallisessa seurassa. He olivat tavattoman älykkäitä, suurten saavutusten miehiä. Heidän pyhänä tehtävänä oli kehittää luonnettaan vanhurskaaksi ja opettaa jumali-suutta ei vain aikalaisilleen vaan myös tuleville sukupolville. Vain huomattavimmat heistä mainitaan Raamatussa, mutta Jumalalla on ollut kaikkina aikoina uskollisia todistajia ja kokosydämisiä palvelijoita.

Eenokin (Hanokin) mainitaan olleen kuudenkymmenenviiden ikäinen, kun hänelle syntyi poika. Sen jälkeen hän vaelsi Jumalan yhteydessä kolmesataa vuotta. Näinä varhaisempina vuosinaan Eenok oli rakastanut ja pelännyt Jumalaa ja pitänyt hänen käskynsä. Hän kuului niihin pyhiin tosi uskon säilyttäjiin, jotka olivat luvaton siemenen esi-isiä. Aadamilta hän oli kuullut murheisen kertomuk-
sen syntiinlankeemuksesta mutta myös rohkaisevan tiedon Jumalan

armosta, joka ilmeni hänen lupauksestaan, ja hän luotti Lunastajan tuloon. Mutta en-simmäisen poikansa synnyttyä hän pääsi kokemukseensa ylemmälle tasolle ja tuli vedetyksi lä-hempään suhteeseen Jumalaan. Hän käsitti täydemmin omat vel-voituksensa ja vastuunsa Jumalan poikana. Kun hän huomasi, miten lapsi rakasti isäänsä ja luotti yk-sinkertaisesti hänen varjelukseensa, ja kun hän tuns i omassa sydämessään syvää, kaihoisaa hellyyttä tuota esikoispoikaansa kohtaan, hän sai kalliin opetuksen siitä, miten ihmeellisesti Jumala rakasti ihmisiä antaessaan lahjaksi oman Poikansa, samoin kuin siitä, miten levollisesti Jumalan lapset saavat luottaa taivaalliseen Isäänsä. Hän alkoi öin ja päivin mietiskellä Kristuksen kautta ilme-nevää Jumalan ääretöntä, selittämätöntä rakkautta. Palavin mielin hän koetti ilmaista sitä rakkautta niille, joiden parissa hän eli.

[66]

Eenok ei vaeltanut Jumalan yh-teydessä missään hurmiossa tai näkytilassa vaan arkielämänsä as-kareissa. Ei hän maailmasta kokonaan syrjään vetäytyen ruvennut miksikään erakoksi, sillä hänen oli toimittava maailmassa Jumalan hyväksi. Perhepiirissä ja ollessaan tekemisissä ihmisten kanssa puolisona, isänä, ystävänä ja kan-salaisena hän oli vakaa ja horju-maton Herran palvelija.

Hän yhtyi sydämestään Jumalan tahtoon, sillä »kulkeeko kaksi yhdessä, elleivät ole keskenänsä sopineet?» (Aam. 3: 3). Ja tätä pyhää vaellusta kesti kolmesataa vuotta. Vain harvat kristityt eivät olisi paljon hartaampia ja pyhittyneempiä, jos tietäisivät, ettei heillä enää ole paljonkaan elinaikaa tai että Kristus olisi juuri tulossa. Mutta Eenokin usko vain vahvistui ja rakkaus tuli entistä pala-vammaksi sitä mukaa kuin vuosisadat kuluivat.

Mieleltään Eenok oli voimakas ja erittäin kyvykäs, ja hänellä oli laajat tiedot. Ollen jatkuvassa yhteydessä taivaaseen hän sai Jumalalta erikoisia ilmestyksiä, mutta tajuten alati Jumalan suuruuden ja täydellisyyden hän oli nöyrimpiä ihmisiä. Mitä lähemmässä yhteydessä hän oli Jumalaan, sitä syvemmin hän tuns i oman heikkoutensa ja epätäydelli-syytensä.

Eenok oli huolissaan jumalatto-mien lisääntyvästä pahuudesta ja pelkäsi, että heidän uskottomuutensa voisi vähentää hänen kunnioitustaan Jumalaa kohtaan. Siksi hän karttoi heidän jatkuvaa seuraansa ja oli monesti kauankin yksin antautuneena mietiskelyyn ja rukoukseen. Näin hän viipyi Herran edessä koettaen päästä entistä parem-

min selville hänen tahdostaan voidakseen noudattaa sitä. Hänelle rukous oli sielun hengitystä; hän eli suorastaan taivaan ilmapiirissä.

Pyhien enkelien välityksellä Jumala ilmoitti Eenokille aikovan-
sa hävittää maailman vedenpaisumuksella, ja hän täydensi hänelle myös esitystään pelastussuunnitelmasta. Profetian hengessä Jumala antoi hänen katsahtaa vedenpaisumuksen jälkeisten sukupolvien aikoihin ja näytti hänelle Kristuksen toiseen tulemukseen ja maailman loppuun liittyvät suuret tapahtumat.

[67] Eenok oli ollut huolissaan kuol-leiden kohtalosta. Hänestä oli näyttänyt siltä kuin vanhurskasten osa ei olisi sen parempi kuin jumalattomienkaan; molemmat tulivat jälleen maaksi, ja se näytti olevan heidän loppunsa. Hän ei pystynyt näkemään vanhurskasten elämää haudan tuolla puolen. Mutta profeetallisessa näyssä hänelle opetettiin, miten Kristus kuolisi ja tulisi sitten kirkkaudessaan ja pyhien enkelien seurassa lunastamaan kansansa haudasta. Hän sai nähdä maailman olevan turmeltuneessa tilassa Kristuksen toisen tulemisen aikoihin, jolloin silloinen pöyhkeä, julkea ja itsekäs sukupolvi kieltäisi ainoan Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen, polkisi maahan lain ja halveksisi sovitusta. Hän näki, miten vanhurskaat kruunattaisiin kirkkaudella ja kunnialla ja jumalattomat karkotettaisiin Herran kasvojen edestä ja tuhottaisiin tulella.

[68] Eenokista tuli vanhurskauden saarnaaja, joka julisti kansalle, mitä Jumala oli ilmoittanut hänelle. Ne jotka pelkäsivät Jumalaa, etsivät käsiinsä tämän pyhän miehen, jotta hän opettaisi heitä ja sulkisi heidät esirukouksiinsa. Hän julisti Jumalan sanomia myös julkisesti kaikille, jotka halusivat kuulla varoituksen sanoja. Hän ei rajoittanut toimintaansa vain Seetin jälkeläisiin. Siinä maassa, jonne Kain oli poistunut Herran kasvojen edestä, Eenok Jumalan profeettana kertoi niistä ihmeellisistä tapahtumista, joita hän oli saanut katsella. »Katso», hän julisti, »Herra tulee tuhannen tuhansine pyhinensä tuomitsemaan kaikkia ja rankaisemaan kaikkia jumalattomia kaikista heidän jumalattomista teoistaan» (Juud. 14,15).

Pelottomasti hän nuhteli synnistä. Samalla kun hän saarnasi aikansa ihmisille Jumalan rakkautta Kristuksessa ja kehotti heitä hylkäämään pahan vaelluksensa, hän nuhteli vallitsevaa jumalattomuutta ja varoitti aika-laisiaan tuomiosta, joka varmasti kohtaisi jokaista synnintekijää. Kristuksen Henki siinä puhui Eenokin välityksellä. Hänen Henkensä ei ilmene vain rakkauden ja myötätunnon

hartaina vetoomuk-sina, eivätkä pyhät miehet puhu vain säyseästi. Jumala antaa sanansaattajiensa julistettavaksi to-tuuksia, jotka leikkaavat terävästi kuin kaksiteräinen miekka.

Kuulijat tunsivat, että Jumalan voima vaikutti hänen palvelijas-saan. Jotkut ottivat varteen varoituksen ja luopuivat synneistään, mutta enimmäkseen kansa pilkkasi vakavaa sanomaa ja jatkoi entistä röyhkeämmin huonoa vaellustaan. Jumalan palvelijat joutuvat julistamaan samanlaista sanomaa maailmalle viimeisinä päivinä, ja siihenkin suhtaudutaan epäuskoisesti ja pilkaten. Vedenpaisumusta edeltänyt maailma hylkäsi sen miehen varoittavat sanat, joka vael-si Jumalan yhteydessä. Samoin on viimeinen sukupolvi väheksyvä Herran sanansaattajien varoituksia.

Työntäyteisen elämänsä keskel-läkin Eenok pysyi lujasti lähei-sessä yhteydessä Jumalaan. Mitä suuremmat ja vaativammat hänen tehtävänsä olivat, sitä kestävämmän ja hartaammin hän rukoili. Hän erottautui tietyiksi kausiksi kaikesta seuraelämästä. Oleskeltuaan jonkin aikaa kansan parissa neuvomassa sitä opetuksillaan ja esi-merkillään, hän vetäytyi välillä yksinäisyyteen isoten ja janoten sitä jumalallista tietoa, jota vain Jumala voi antaa. Seurusteltuaan näin Jumalan kanssa Eenok alkoi yhä enemmän tulla jumalallisen kuvan kaltaiseksi. Hänen kasvonsa säteilivät samaa pyhää valoa, joka loistaa myös Jeesuksen kasvoilta. Näiden jumalallisten seu-rusteluhetkien jälkeen jumalattomatkin katselivat pelonsekaisella kunnioituksella hänen kasvoillaan väikkyvää taivaan loistetta.

Ihmisten pahuus oli yltynyt niin suureksi, että heille julistettiin jo hävitystuomio. Vuosien kuluessa myös ihmisten synnin aallot vyöryivät yhä korkeampina, ja taivas synkkeni yhä enemmän juma-lallisen tuomion uhkaavista pilvistä. Uskon todistajana Eenok kui-tenkin yhä edelleen varoitti, kehotti ja esitti vetoomuksiaan koettaen vaimentaa synnin aaltoja ja torjua koston vasamia. Vaikka hänen synnilliset, huvinhaluiset kuulijansa eivät välittäneetkään hänen va-roituksistaan, hän tiesi Jumalan hyväksyvän hänen toimintansa, ja niin hän jatkoi uskollisesti taisteluaan vallitsevaa pahuutta vastaan, kunnes Jumala siirsi hänet synnin maailmasta taivaan autuuteen.

Eenokin aikalaiset pitivät häntä mielettömänä, kun hän ei ha-lunnut koota kultaa ja hopeaa eikä tämän maailman tavaraa. Mutta hän tavoitteli ikuisia aarteita. Hän oli saanut katsella taivaallista kau-punkia. Hän oli nähnyt Ku-ninkaan kunniassaan Siionin kes-kellä.

Hän keskitti mielensä, sydämensä ja seurustelunsa taivaaseen. Mitä enemmän pahuus lisääntyi, sitä hartaammin hän ikävöi taivaallista kotia. Vaikka hän olikin vielä maan päällä, hän uskossa vietti jo valon valtakunnan elämää.

»Autuaita ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan» (Matt. 5: 8). Kolmesataa vuotta Eenok oli tavoitellut sielun puhtautta ollakseen sopusoinnussa taivaan kanssa. Kolmesataa vuotta hän oli vaeltanut Jumalan yhteydessä. Päivä päivältä hän oli kaivannut lähempää yhteyttä, ja yhä likeisemmäksi tuo kanssakäyminen oli tullut, kunnes Jumala otti hänet luokseen. Hän oli seisonut ikuisen maailman kynnyksellä, vain askeleen päässä autuaiden maasta. Ja nyt portit avautuivat; matka, jota Jumalan yhteydessä oli taivallettu maan päällä jo kauan, saattoi jatkua, ja hän astui porteista sisälle pyhään kaupunkiin - ensimmäisenä ihmisten joukosta.

Hänen poismenonsa tuntui maassa. Nyt kaivattiin ääntä, joka päivästä toiseen oli varoittanut ja opettanut. Muutamat vanhurskaat ja jumalattomatkin olivat nähneet hänen poistuvan, ja toivoen hänen tulleen viedyksi vain johonkin levähdyspaikkaansa hänen ystävänsä etsiskelivät häntä innokkaasti samoin kuin profetioita myöhemmin etsivät Eliaa, mutta turhaan. He ilmoittivat, ettei häntä enää ollut, sillä Jumala oli ottanut hänet pois.

Eenokin poisottamisella Herra halusi antaa tärkeän opetuksen. Ihmiset olivat vaarassa masentua Aadamin synnin pelottavien seurausten vuoksi. Monet olivat valmiit huudahtamaan: »Mitä hyötyä siitä on, että olemme pelänneet Herraa ja pitäneet hänen säädöksensä, kun kirous rasittaa koko ihmissukua ja kuolema on kaikkien osana?» Mutta ne opetukset, joita Jumala antoi Aadamille ja jotka Seet toisti ja Eenok sai kokea tosiksi, poistivat masennuksen ja synkkyden ja herättivät ihmisissä toivoa siitä, että samoin kuin kuolema tuli Aadamin kautta, luvatun Lunastajan kautta saataisiin elämä ja kuolemattomuus. Saatana uskotteli ihmisille, ettei vanhurskaita palkittaisi eikä syntisiä rangaistaisi millään tavalla ja että ihmisten oli mahdotonta noudattaa Jumalan asetuksia. Mutta Eenokin tapaus todistaa, »että Jumala on ja että hän palkitsee ne, jotka häntä etsivät» (Hebr. 11: 6). Hän näyttää, mitä hän on tekevä niille jotka pitävät hänen käskynsä. Ihmiset saivat sen opetuksen, että Jumalan lakia on mahdollista noudattaa ja että syntisten ja turmeltuneiden parissakin voitiin Jumalan armon avulla vastustaa kiusausta ja tulla

puhtaaksi ja pyhäksi. He näkivät Eenokin tapauksessa sellaisen elämän siunauksen, ja hänen siirtämisensä taivaaseen todisti oikeaksi hänen ennustuksensa, jonka mukaan kuuliainen saa tämän elämän jälkeen osakseen iloa ja kirkkautta ja kuolemattoman elämän, ja synnintekijän osaksi tulee tuomio, vaiva ja kuolema. [70]

»Uskon kautta otettiin Eenok pois, näkemättä kuolemaa. — Sillä ennen poisottamistaan hän oli saanut todistuksen, että hän oli otollinen Jumalalle» (Hebr. 11: 5). Pahuutensa vuoksi tuhoon tuomitussa maailmassa Eenok eli niin läheisessä yhteydessä Jumalaan, ettei tämä sallinut hänen joutua kuoleman valtaan. Tämän profeetan jumalinen luonne edustaa sitä pyhyiden tilaa, johon Kristuksen toisen tulemisen aikaan täytyy niiden päästä, »jotka ovat ostetut maasta» (Ilm. 14: 3). Silloin on pahuus vallitseva maailmassa samoin kuin ennen vedenpaisumusta. Seuraten turmeltuneen mielensä haluja ja petollisia järkeisoppeja ihmiset kapinoivat taivaan hallintoa vastaan. Mutta Eenokin tavoin Jumalan kansa pyrkii tulemaan sydämeltään puhtaaksi ja mukautumaan Jumalan tahtoon, kunnes se heijastaa Kristuksen kaltaisuutta. Eenokin lailla se varoittaa maailmaa Herran toisesta tulemisesta ja rikkomuksen rangaistuksesta, ja pyhillä puheillaan ja esimerkillään he tuomitsevat jumalattomien synnit. Samoin kuin Eenok otettiin taivaaseen ennen maailman tuhoamista vedellä, elossa olevat vanhurskaat tullaan ottamaan pois maailmasta ennen kuin se hävitetään tulella. Apostoli lausuu: »Emme kaikki kuolemaan nuku, mutta kaikki me muutumme, yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasunan soidessa.» »Sillä itse Herra on tuleva alas taivaasta käskyhuudon, ylienkelin äänen ja Jumalan pasunan kuuluessa»; »sillä pasuna soi, ja kuolleet nousevat katoamattomina, ja me muutumme.» »Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin; sitten meidät, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvissä Herraa vastaan yläilmoihin; ja niin me saamme aina olla Herran kanssa. Niin lohduttakaa siis toisianne näillä sanoilla» (1 Kor. 15: 51, 52; 1 Tess. 4:16-18).

Luku 7—Vedenpaisumus

Nooan päivinä maa oli kahdesti kirottu - sekä Aadamin rikkomuksen että Kainin suorittaman murhan tähden. Kuitenkaan luonto ei ollut tämän vuoksi paljonkaan muuttunut ulkonäöltään. Rappeutumisen merkkejäkin oli, mutta Jumalan kaitselmuksessa maa yhä kukoisti rehevänä ja kauniina. Kukkuloita peittävät mahtavat puut tukivat viiniköynnösten haaroja, jotka olivat täynnä rypäleterttuja. Tuhannet kukat levittivät sulotuoksuaan laajoilla, vihannoivilla tasangoilla, jotka olivat kuin kukkivia puutarhoja. Maa tuotti miltei rajattomasti monenlaisia hedelmiä. Puut olivat paljon kookkaampia, kauniimpia ja sopusuhtaisempia kuin mitkään nykyiset puut. Niiden puuaines oli tiuhasyistä, miltei kivikovaa ja kestävyydeltäänkin miltei kiven veroista. Kultaa, hopeaa ja jalokiviä oli runsaasti.

Myös ihmissuvulla oli yhä paljon varhaista elinvoimaansa. Vain muutamia sukupolvia oli elänyt sen jälkeen, kun Aadam sai syödä elämää pitkittävästä puusta, ja ihmisen elinikää mitattiin vielä vuosisadoilla. Jos nuo pitkäikäiset ihmiset olisivat harvinaisine suunnitteluja suorituskykyineen an-tautuneet palvelemaan Jumalaa, he olisivat saaneet koko maan ylistämään Luojansa nimeä ja olisivat vastanneet sitä tarkoitusta, jota varten hän oli suonut heidän elää. Mutta he eivät tehneet sitä. Heidän joukossaan oli monia jättiläisiä, kookkaita, voimakkaita ja kuuluisia viisaudestaan. Mutta niin etevä kuin he olivatkin työskentelemään ihmeteltävän taidokkaasti, ei heidän syyllistymisensä holtittomaan ja jumalattomaan elämänmenoon jäänyt yhtään jälkeen heidän taidoistaan ja henkisistä kyvyistään.

Laajaa turmelusta

Jumala antoi ennen vedenpaisumusta eläneille monia runsaita lahjojaan, mutta he käyttivät niitä vain omaksi edukseen. Ne muuttuivat heille kiroukseksi, kun heidän sydämensä kiintyi lahjoihin eikä niiden Antajaan. He käyttivät kultaa ja hopeaa, jalokiviä ja jalopuuta asumuksiinsa ja koettivat koristella niitä toinen toistaan

kauniimmin ja taitavammin. Pyrkien vain tyydyttämään ylpeän riehakkaita mielihalujaan he remusivat jumalattomissa nau-tinnoissa. Ja haluamatta enää tietää mitään Jumalasta he pian kielsivät hänen olemassaolonsakin. Luonnon ihailu syrjäytti luonnon Jumalan kunnioittamisen. He ylistivät ihmisneroutta, palvoivat omien kättensä tekoja ja opettivat lapsiaankin kumartamaan jumalankuvia.

[72]

Vihreille kedoille ja komeiden puiden varjoon he pystyttivät alt-tareita epäjumalilleen. Laajoja ikivihantia lehtoja omistettiin väärin jumalien palvonnalle. Näihin lehtoihin yhdistettiin kauniita puutarhoja, joiden pitkien kiertokäytävien ylle kaartui kaikenlaisia hedelmäpuita. Käytävien varsilla oli kuvapatsaita ja tarjolla kaikkea mahdollista aistinautintoa, millä väkeä houkuteltiin palvelemaan epäjumalia.

Ihmiset poistivat Jumalan aja-tuksistaan ja palvoivat oman mielikuvituksensa tuotteita. Seurauksena oli, että heidän siveellinen tasonsa laski yhä alemmaksi. Psalmista kuvailee epäjumalien palvonnan vaikutusta niiden kumartajaan: »Niiden kaltaisia ovat niiden tekijät ja kaikki, jotka turvaavat niihin» (Ps. 115: 8). Ihmismielelle on tunnusomaista, että se muuttuu katselemalla. Ihminen ei pääse korkeammalle omia käsityksiään totuudesta, puhtaudesta ja pyhydestä. Ellei mieltä koskaan kohoteta inhimillistä tasoa ylemmäksi ja ellei sitä uskossa ylennetä mietiskelemään ääretöntä viisautta ja rakkautta, ihminen vajoaa jatkuvasti yhä alemmaksi. Väärin jumalien palvojat varustivat nämä inhimillisillä ominaisuuksilla ja intohimoilla ja alensivat siten niiden luonteen syntisen ihmiskunnan tasolle. Seuraukset olivat häpeälliset. »Herra näki, että ihmisten pahuus oli suuri maan päällä ja että kaikki heidän sydämensä aivoitukset ja ajatukset olivat kaiken aikaa ainoastaan pahat.» Myös »maa turmeltui Jumalan edessä, ja maa tuli täyteen väkivaltaa». Jumala oli antanut ihmisille käskynsä elämänohjeeksi, mutta hänen lakinsa rikottiin, ja niin langettiin kaikkiin mahdollisiin synteihin. Ihmisten pahuus oli avointa ja häikäilemätöntä, oikeus poljettiin lo-kaan, ja sorrettujen huudot kohosivat taivaaseen asti.

Myös moniavioisuuteen langettiin jo varhain vastoin Jumalan alkuperäistä järjestystä. Herra antoi Aadamille yhden vaimon ja ilmaisi näin kantansa siinä asiassa. Mutta syntiinlankeemuksen jälkeen ihmiset halusivat seurata omia siveellisiä halujaan, ja sen seurauksena rikollisuus ja kurjuus lisääntyivät nopeasti. Ei kunnioitettu enää

aviosuhdetta eikä omistusoikeutta. Kuka vain himoitsi naapurinsa vaimoa tai omaisuutta, otti ne väkisin, ja sitten kerskailtiin näistä väkivallanteoista. Eläimiä tapettiin mielin määrin, ja liharuoan syöminen teki ihmiset entistäänkin julmemmiksi ja verenhimoisemmiksi, kunnes hengen riistoon suhtauduttiin hämmästyttävän välinpitämättö-mästi.

[73] Maailma oli vasta alullaan, mutta pahuus oli lisääntynyt ja levinnyt niin pitkälle, ettei Jumala enää voinut sietää sitä, ja siksi hän sanoi: »Minä hävitän maan päältä ihmiset, jotka minä loin.» »Minun henkeni ei ole vallitseva ihmisessä iankaikkisesti», hän selitti. Elleivät ihmiset lakkaisi saastuttamasta synneillään maailmaa ja sen aarteita, hän poistaisi heidät luomakunnastaan ja hävittäisi kaiken sen, millä hän oli niin mielellään siunannut heitä. Hän hävittäisi kedon eläimet ja kaiken kasvillisuuden, mikä oli tuottanut heille niin runsaat ruokavarat, ja muuttaisi kauniin maan suunnattomaksi erämaaksi.

Nooa saarnaa vedenpaisumuksesta

Vallitsevan turmeluksen keskellä Metusalah, Nooa ja monet muut koettivat parhaansa mukaan yllä-pitää oikean Jumalan tuntemusta ja ehkäistä siveellisen turmeluksen kasvua. Satakaksikymmentä vuotta ennen vedenpaisumusta Herra pyhän enkelin välityksellä ilmoitti Nooalle suunnitelmansa ja kehotti häntä rakentamaan arkin. Rakennustyön aikana hänen tuli saarnata, että Jumala saattaisi vedet tulvi-maan maan päälle ja hävittämään jumalattomat. Ne jotka uskoisivat sanoman ja valmistautuisivat tuota tapahtumaa varten katumalla ja tekemällä parannuksen, saisivat an-teenksi ja pelastuisivat. Eenok oli kertonut lapsilleen, mitä Jumala oli näyttänyt hänelle vedenpaisumuksesta, ja Metusalah ja hänen poikansa kuuntelivat Nooan saarnaa ja avustivat arkin rakentamisessa.

Jumala antoi Nooalle arkin tarkat mitat ja yksityiskohtaiset rakennusohjeet. Ihminen ei olisi omin päin pystynyt suunnittelemaan niin vahvaa ja kestäväää rakennelmaa. Jumala oli suunnittelija, ja Nooa oli rakennusmestari. Se laadittiin laivan rungon muotoiseksi, mutta eräiltä osin se miltei muistutti taloa. Se oli kolmikerroksinen, ja siinä oli vain yksi ovi, sen pitkällä sivulla. Valo tuli arkkiin ylhäältäpäin, ja eri osastot oli järjestetty niin, että ne kaikki saivat

valoa. Arkin rakentamiseen käytettiin hitaasti lahoavaa havupuuta, joka säilyisi sellaisenaan vuosisatoja. Tämän valtaisan rakennelman pystyttäminen oli hidasta ja työlästä. Vaikka miehet olivatkin silloin nykyistä vahvempia, rakennuspuiden veistäminen oli niiden suuren koon ja puuaineksen kovuuden johdosta paljon vaivalloisempaa kuin rakennuspuiden teko nykyään. Miehet koettivat tehdä niin hyvää jälkeä kuin ihmisvoimin suinkin oli mahdollista, mutta sittenkään arkki ei olisi voinut selviytyä maan ylle puhkeavasta myrskystä, ellei Jumala olisi varjellut palvelijoitaan aaltojen raivolta.

»Uskon kautta rakensi Nooa, saatuaan ilmoituksen siitä, mikä ei vielä näkynyt, pyhässä pelossa arkin perhekuntansa pelastukseksi; ja uskonsa kautta hän tuomitsi maailman, ja hänestä tuli sen vanhurskauden perillinen, joka uskosta tulee» (Hebr. 11: 7). Nooan julistaessa varoitussanomaansa maailmalle hänen tekonsa todistivat hänen vilpittömyydestään. Näin hänen uskonsa tuli ilmeiseksi ja täydelliseksi. Hän antoi maailmalle esimerkin siitä, miten on uskottava juuri se mitä Jumala sanoo. Hän sijoitti arkkiin kaiken mitä omisti. Kun hän alkoi rakentaa tuota valtavaa laivaa kuivalle maalle, väkeä tuli joka taholta katsomaan tuota outoa näkyä ja kuulemaan tuon eriskummallisen saarnaajan vakavaa, palavaa puhetta. Jokainen isku, joka lyötiin arkkiin, saarnasi kansalle.

[74]

Monet näyttivät aluksi ottavan varteen varoituksen mutta eivät kuitenkaan kääntyneet Jumalan puoleen todella katuvaisina. He eivät halunneet luopua synneistään. Vedenpaisumuksen ajan lähestyessä heidän uskonsa joutui koetukselle, eikä se kestänyt sitä. Yleinen epäusko valtasi heidätkin, ja lopulta he palasivat entiseen toveripiiriinsä ja hylkäsivät vakavan sanoman. Jotkut taas uskoivat sanoman ja olisivat ottaneet vaarin varoituksesta, mutta kun niin monet pilkkasivat ja ivasivat, hekin yltyivät ilkkumaan, torjuivat armon kutsun ja olivat ennen pitkää pahimpia pilkkaajia. Pisimmälle syntiin ja holtittomuuteen menevät juuri ne, jotka kerran ovat saaneet valistusta mutta jotka sitten ovat vastustaneet Jumalan Hengen vakuuttavaa vaikutusta.

Sen sukupolven edustajat eivät olleet kaikki sanan täydessä merkityksessä epäjumalanpalvelijoita. Monet tunnustautuivat Jumalan palvelijoiksi. He väittivät epäjumalankuviensa vain edustavan jumaluutta ja selittivät kansan saavan niistä selvemmän käsityksen jumalallisesta Olennosta. Juuri nämä ennen muita vastustivat Nooan

[75]

saarnaamista. Koettaessaan esittää Jumalaa aineellisilla tekeleillään he menettivät käsityksensä hänen majesteettiudestaan ja voimastaan eivätkä enää tajunneet hänen luonteensa pyhyyttä tai hänen käsityksensä pyhää ja muuttumatonta luonnetta. Sitä mukaa kuin synti yleistyi, se näytti yhä vähemmän synnilliseltä, ja lopulta sanottiin, ettei Jumalan laki ollut enää voimassa. He selittivät rikkomuksen rankaisemisen olevan Jumalan luonteen vastaista ja ettei Jumala voisi antaa tuomioittensa kohdata maata. Jos sen sukupolven ihmiset olisivat totelleet jumalallista lakia, he olisivat tajunneet Jumalan äänen hänen palvelijansa varoituksessa. Mutta hylkäämällä valon he olivat mieleltään siinä määrin sokaistuneet, että tosiaan pitivät Nooan sanomaa pelkkänä harhaluulona.

Kansan enemmistö ei asettunut oikean puolelle. Itse asiassa koko maailma nousi vastustamaan Jumalan oikeutta ja hänen lakejaan, ja Nooa leimattiin kiihkoilijaksi. Kun saatana aikoinaan kiusasi Eevaa olemaan tottelematon Jumalalle, hän sanoi: »Ette suinkaan kuole» (1 Moos. 3: 4). Nyt maailman suuret, kunnioitetut ja viisaat miehet toistivat samaa ajatusta. »Uhkauksillaan Jumala tahtoo vain pelotella», he sanoivat, »eikä hän koskaan toteuta niitä. Älkää suotta pelästykö. Eihän Jumala ikinä hävitä maata, jonka hän on tehnyt, eikä rankaise ihmisiä, jotka hän samoin on luonut. Olkaa rauhassa älkääkään pelätkö. Nooa ei ole muuta kuin kiihkoileva houkka.» Ja niin kaikki ilkkuivat vanhan höperön harhakuvitelmia. Sen sijaan, että olisivat nöyryyneet Jumalan edessä, he vain jatkoivat kuritonta ja jumalatonta vaellustaan, aivan kuin Jumala ei olisi puhunutkaan heille palvelijansa välityksellä.

Mutta Nooa pysyi vakaana kuin kallio myrskyn keskellä. Kansan pilkatessa ja ilkkuessa hän säilytti pyhän arvokkuutensa ja horjumattoman uskollisuutensa. Hänen sanansa vaikuttivat voimakkaasti, sillä Jumala siinä käytti palvelijaansa puhutorvena. Jumalan yhteydessä hän vahvistui rajattoman voiman väkevyydestä, niin että jaksoi satakaksikymmentä vuotta korottaa vakavan äänensä oman sukupolvensa kuultavaksi ja julistaa tapahtumia, jotka ihmisjärjen mukaan kuulostivat mahdottomilta.

Ennen vedenpaisumusta oltiin maailmassa sitä mieltä, että luonnonlait pysyisivät muuttumattomina vuosisatoja. Vuodenajat olivat toistuneet ajallaan. Siihen mennessä ei ollut koskaan satanut; maa oli saanut kosteutensa kasteesta tai usvasta. Joet eivät olleet vielä

tulvineet milloinkaan yli äyräittensä, vaan ne olivat kuljettaneet vetensä rauhallisesti mereen saakka. Pysyväiset lait olivat pitäneet jokien vedet partaiden rajoissa. Mutta nämä järkeilijät eivät tunteneet hänen kät-tään, joka oli pidätellyt vesiä ja sanonut: »Tähän asti saat tulla, mutta edemmäksi et» (Job 38: 11).

[76]

Ajan mittaan tyyntyivät sellai-setkin, joiden mielen pelko oli toi-sinaan vallannut. Luonnossa ei näet havaittu mitään muutoksia. Ja niin pääteltiin, kuten monet päättelevät vieläkin, että luonto on luonnon Jumalaakin ylempi ja sen lait niin pysyväisen kiinteät, ettei Jumala itsekään voinut muuttaa niitä. Heidän mielestään koko luonto suistuisi raiteiltaan, jos Nooan sanoma pitäisi paikkansa. Siksi he tulkitsivat maailmalle tuon sanoman harhaluuloksi ja suureksi petokseksi. He ilmaisivat väheksyvänsä Jumalan varoitusta elämällä samaan tapaan kuin ennen varoituksen julistamistakin. He jatkoivat juhlimistaan ja mässäilyään, söivät ja joivat, istuttivat ja rakensivat. He laativat tuottoisia tulevaisuuden suunnitelmia, menivät pahuudessaan yhä pitemmälle uhmaten Jumalan vaatimuksia osoittaakseen, etteivät vähääkään pelänneet ääretöntä Jumalaa. He vakuuttivat, että jos Nooan puheissa olisi vähänkin perää, niin kyllä heidän maineikkaat miehensä - heidän viisaat, järkevät, suuret miehensä - ymmärtäisivät asian.

Jos ihmiset ennen vedenpaisumusta olisivat uskoneet kuulemansa varoituksen ja katuneet pahoja tekojaan, Jumalakin olisi peruuttanut hävityksen, niin kuin hän myöhemmin esti sen kohtaamasta Niniveä. Mutta vastustamalla itsepintaisesti omantuntonsa nuhteita ja Jumalan profeetan varoituksia tuo sukupolvi täytti pahuuden mittansa ja kypsyi tuhoonsa.

Heidän koetusaikansa lähestyi loppuaan. Nooa oli tarkoin noudattanut Jumalalta saamiaan ohjeita. Arkki oli tehty joka kohdaltaan valmiiksi Herran suunnitelmien mukaisesti, ja ruokaa oli varastoitu sekä ihmisiä että eläimiä varten. Ja nyt Jumalan palvelija esitti viimeisen vakavan vetoimuksensa kansalle. Sanomattoman tuskaisin mielin hän vielä pyysi hartaasti, että he hakeutuisivat turvaan nyt kun se vielä oli mahdollista. Mutta nytkin he torjuivat hänen sanansa ja alkoivat kovasti meluten pilkata ja ilkkua häntä.

Arkkiin turvaan

Äkkiä pilkkaava väkijoukko vaimeni aivan hiljaiseksi. Vuorelta ja metsästä ilmaantui kaikenlaisia eläimiä, villeimmästä lauhkeimpaan asti, ja niiden nähtiin hitaasti etenevän arkkia kohti. Sitten kuului kuin tuulen suhinaa, ja katso, joka suunnalta tuli näkyviin niin suuria lintuparvia, että ne aivan pimensivät taivaan, ja täydessä järjestyksessä ne siirtyivät arkkiin. Eläimet tottelivat Jumalan käskyä ihmisten ollessa tottelemattomia. Pyhien enkelien opastamina »ne menivät Nooan luo arkkiin kaksittain» ja puhtaat eläimet seitsemän parin ryhminä. Kaikki katselivat sitä ihmeissään, jotkut peloissaan. Viisaat kutsuttiin nyt selittämään tätä outoa tapausta, mutta he eivät pystyneet käsittämään tätä salaisuutta. Valon hylkääminen oli kuitenkin paaduttanut ihmiset, niin ettei tä-mäkään näky vaikuttanut heihin pitkällisesti. Kun tuhoonsa tuomitut ihmiset katselivat, miten au- rinto paistoi täydeltä terältään ja maa kukoisti miltei Eedenin kau-neudessaan, he vaimensivat aavis-televan pelkonsa remuisalla ilon-pidolla, ja väkivaltaisella menollaan he näyttivät suorastaan vetävän päälleen Jumalan heränneen vihan purkaukset.

[77]

Nooalle Herra sanoi: »Mene sinä ja koko perheesi arkkiin, sillä sinut minä olen tässä sukukunnassa havainnut hurskaaksi edessäni.» Maaailma oli hylännyt Nooan varoitukset, mutta hänen vaikutuksensa ja esimerkkinsä koituivat siunaukseksi hänen perheelleen. Palkiten hänen uskollisuutensa ja tunnollisuutensa Jumala pelasti kaikki hänen perheensä jäsenet hänen kanssaan. Miten tämä rohkaiseekaan vanhempia olemaan uskollisia!

Syntiselle ihmissuvulle ei enää esitetty armon kutsuja. Kedon eläimet ja taivaan linnut olivat päässeet sisälle turvaan. Samoin Nooa ja hänen perheensä olivat arkissa. »Ja Herra sulki oven hänen jälkeensä.» Nähtiin häikäisevä valon leimahdus, ja salaamakin kirkaampi pilvi laskeutui taivaasta ja pysähtyi arkin oviaukon eteen. Jykevä ovi, jota sisällä olevien oli mahdoton sulkea, kääntyi hitaasti paikoilleen näkymättömien käsien liikuttamana. Nooa oli nyt suljettuna sisään ja Jumalan armon hylkääjät ulkopuolelle. Ovella oli taivaan sinetti. Jumala oli sulkenut sen, ja vain hän saattoi sen avata. Samoin suljetaan armon ovi silloin, kun Kristus lopettaa välitystyönsä syntisten hyväksi ennen tulemistaan taivaan pilvissä. Silloin Jumalan armo ei enää pidättele jumalattomia, ja saatana saa täysin

valtaansa ne, jotka ovat hylänneet armon. He koettavat tuhota Jumalan kansan, mutta Jumala tulee voimallaan suojaamaan vanhurskaita samoin kuin Nooa suljettiin arkkiin.

Nooan ja hänen perheensä siir-ryttyä arkkiin ei tulevasta myrskystä vielä seitsemään päivään näkynyt merkkiäkään. Tänä aikana heidän uskonsa joutui koetteelle. Ulkopuolella olevalle maailmalle se oli riemun aikaa. Näennäinen viipyminen vahvasti yleistä käsitystä siitä, että Nooan sanoma oli harhaluuloa ja ettei vedenpaisumusta koskaan tulisi. Vaikka he olivat nähneet, miten ihmeellisesti eläimet ja linnut olivat menneet arkkiin ja kuinka Jumalan enkeli oli sulkenut oven, he vain kisailivat ja juhlivat edelleenkin ja jopa pilkkasivat näitä Jumalan suuria voimatekoja. Suurin joukoin he kerääntyivät arkin ympärille ilkkumaan sisällä olevia entistäkin uhittelevammin ja väkivaltaisemmin.

Myrsky puhkeaa

Mutta kahdeksantena päivänä tai-vaankansi peittyi synkkään pilveen. Salama leimahti ja kuultiin ukkosen jyrinää. Pian alkoi sataa suuria pisaroita. Maailmassa ei koskaan ollut tapahtunut mitään tällaista, ja pelko valtasi ihmiset. Kaikki kyselivät mielessään: »Olisiko Nooa kuitenkin ollut oikeassa, ja onko maailma ehkä sittenkin tuhoon tuomittu?» Taivas synkkeni yhä, ja sade vain yltyi. Eläimet juoksentelivat kauhuissaan karjuen, mylvien ja ulvoen aivan kuin olisivat vaikeroineet omaa osaansa ja ihmistenkin koh-taloa. Silloin »puhkesivat kaikki suuren syvyyden lähteet, ja taivaan akkunat aukenivat». Vettä tuli pilvistä valtavana kaatosateena. Joet tulvivat yli äyräittänsä ja täyttivät laaksot. Maasta syöksyi tavattoman voimakkaita vesisuihkuja heittäen kivenjätkäleitä satojen metrien korkeuteen, mistä ne alas syöksyessään kaivautuivat syvälle maahan.

Ihmiset katselivat ensiksi omien tekojensa hävitystä. Maahan iskevät salamet tuhosivat heidän loistavat rakennuksensa ja kauniit puutarhansa ja lehdot, joihin he olivat sijoittaneet epäjumalankuvansa. Kaikkialla oli vain raunioita. Altarit, joilla ihmisuhreja oli surmattu, pirstoutuivat, ja uhraajat vapisivat nähdessään Jumalan voiman ja tietäessään oman turmeluksensa ja epäjumalanpalveluksensa aiheuttaneen kaiken tämän hävityksen.

[78]

[79] Yhä ankarampana raivoava myrsky heitteli puita, rakennuksia, kallioita ja maata joka taholle. Ihmisten ja eläinten kauhu oli sanoin kuvaamatonta. Myrskyn pauhunkin yli kuului niiden valituksia, jotka olivat halveksineet Jumalan arvovaltaa. Saatanakin pelkäsi kuolevansa jouduttuaan jäämään keskelle luonnonvoimien myllerrystä. Hän oli iloinnut saatuaan valtaansa niin voimallisen ihmissuvun ja toivonut heidän saavan jatkaa iljettävyyskseen ja kapinaansa taivaan Hallitsijaa vastaan. Nyt hän syyti kirouksiaan Jumalaa vastaan ja syytti häntä epäoikeudenmukaisuudesta ja julmuudesta. Monet ihmisistäkin yhtyivät saatanan tavoin her-jaamaan Jumalaa, ja he olisivat syösseet hänet vallasta, jos vain olisivat pystyneet. Suunniltaan pelosta toiset ojensivat käsiään arkkia kohti anoen sisällepääsyä. Mutta heidän yrityksensä olivat turhia. Lopultakin he oppivat tun-nossaan tietämään, että taivaassa on Jumala joka hallitsee. Nyt he huusivat häntä vakavissaan avuk-seen, mutta hän ei ollut valmis kuulemaan heidän huutojaan. Silloin he kauhuissaan käsittivät, että Jumalan lain rikkominen oli aiheuttanut heidän tuhonsa. Mutta vaikka he nyt rangaistuksen pelosta tunnustivatkin syntinsä, he eivät kuitenkaan tunteneet todellista katumusta ja pahan kammaa. He olisivat taas uhmanneet taivasta, jos rangaistus olisi poistettu. Samoin käy Jumalan tuomioiden kohdatessa maata ennen sen hävittämistä tulella. Silloinkin katumattomat tulevat tar-koin tietämään, missä kohdin he ovat rikkoneet ja mikä on heidän syntinsä. He ovat halveksineet hänen pyhää lakiaan. Mutta hekään eivät todella kadu sen paremmin kuin muinaisen maailman syntisetkään.

Jotkut yrittivät epätoivoissaan murtautua sisälle arkkiin, mutta he eivät mahtaneet mitään sen lujille rakenteille. Muutamat koettivat riippua kiinni arkissa, kunnes tyrskyt pudottivat heidät alas tai he menettivät otteensa iskeytyessään kallioita tai puita vasten. Valtavan iso arkkikin natisi liitoksissaan, kun armoton tuuli pieksi sitä ja sai sen heittelehtimään aalloilla. Sisään sulje-tut eläimet huusivat pe-loissaan ja tuskissaan. Mutta raivoavien luonnonvoimien keskelläkin arkki kellui turvallisesti. Väkeviä enkeleitä lähetettiin varjelemaan sitä.

Myrskyn kouriin jouduttuaan eläimet säntäsivät ihmisten luoaivan kuin saadakseen heiltä apua. Jotkut sitoivat lapsensa ja itsensäkin väkevien eläinten selkään tietäen, että nämä elämänhaluisina ja sitkeinä kiipeäisivät nousevaa vettä pakoon korkeimmille hui-

puille asti. Muutamat kiinnittivät itsensä kukkuloiden tai vuorten huipulla kasvaviin suuriin puihin, mutta ne kiskoutuivat juurineen irti maasta ja sinkoutuivat suojatteineen alas kuo-huviin aaltoihin. Ihmiset joutuivat alinomaa poistumaan paikoilta, joita olivat pitäneet turvallisina. Vesien kohotessa yhä ylemmäksi ihmiset pakenivat korkeimpien vuorten suojaan. Usein ihmiset ja eläimet joutuivat yhdessä tavoittelemaan jalansijaa, kunnes myrsky tempasi molemmat mukaansa.

Korkeimmilta huipuilta ihmiset näkivät eteensä avautuvan aavan, rannattoman meren. Jumalan palvelijan varoituksissa ei enää näyt-tänyt olevan mitään ilkkumista. Miten nuo tuomitut syntiset nyt kaipasivatkaan laiminlyömiään tilaisuuksia! Miten hartaasti he anoivatkaan vielä yhtä tuntia lisää armonaikaa ja yhtä lisäkutsua Nooan huulilta! Mutta he eivät saaneet enää kuulla mitään armon suloääntä. Rakkaus vaati yhtä hyvin kuin oikeuskin, että Jumala tuomioillaan pysähdyttäisi synnin. Aallot löivät rankaisevina viimeisenkin turvapaikan ylitse, ja Jumalan halveksijat suistui-vat meren synkkiin syvänteihin.

[80]

»Niinkuin oli Nooan päivinä»

»Jumalan sanan voimasta — silloinen maailma hukkui vedenpaisumukseen. Mutta nykyiset taivaat ja maa ovat samalla sanalla talletetut tulelle, säästetyt jumalattomien ihmisten tuomion ja kadotuksen päivään» (2 Piet. 3: 5-7). Toinen myrsky on tulossa. Jumalan vihan tuhotuuli on jälleen pyyhkivä yli maan ja hävittävä synnin ja syntiset.

Nykyään on maailmassa samoja syntejä, jotka vaativat rankaisuaan ennen vedenpaisumusta. Jumalan pelko karkotetaan ihmis-sydämistä, ja hänen lakiinsa suhtaudutaan välinpitämättömästi ja halveksuen. Tavaton maailmallisuus, joka oli ominaista muinoin hukkuneelle sukupolvelle, on yhtä hyvin kuvaavaa nykyisellekin. Kristus sanoi: »Sillä niinkuin ihmiset olivat niinä päivinä ennen vedenpaisumusta: söivät ja joivat, naivat ja naittivat, aina siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiin, eivätkä tienneet, ennenkuin vedenpaisumus tuli ja vei heidät kaikki; niin on myös Ihmisen Pojan tulemus oleva» (Matt. 24: 38,39). Jumala ei tuominnut ennen vedenpaisumusta eläneitä siitä, että he söivät ja joivat. Olihan hän antanut

heille runsaasti maan hedelmiä täyttämään heidän ruu-miinsa tarpeita. Heidän syntinsä oli siinä, että he näistä lahjoista nauttiessaan eivät olleet kiitollisia niiden Antajalle eivätkä liioin hil-linneet halujaan. Samoin he saivat kyllä mennä naimisiin. Avioliitto oli Jumalan sää-tämä ja kuului hänen ensimmäisiin asetuksiinsa. Hän antoi erikoisia ohjeita suojelemaan tämän säädöksen pyhyttä ja kauneutta, mutta ne unohdettiin, ja avioliitto vääristeltiin lopulta vain intohimojen välikappaleeksi.

Tällainen tilanne vallitsee ny-kyäänkin. Sinänsä luvalliset asiat viedään äärimmäisyyksiin. Ruoka-halua ei hillitä vähääkään. Kris-tuksen seuraajiksi tunnustautuvatkin syövät ja juovat nykyään juo-puneiden kanssa, vaikka he nimellisesti ovatkin seurakunnan arvos-apidettyjä jäseniä. Epäraitius herpaisee siveellisiä ja hengellisiä voimia ja päästää alhaisemmat intohimot etualalle. Paljon on sel-laisia, jotka eivät katso olevansa mitenkään velvoitettuja pitämään kurissa aistillisia halujaan, ja niin heistä tulee himon orjia. Ihmiset hakevat vain aistillisia nautintoja ja ajattelevat vain tätä maailmaa ja tätä elämää. Kaikissa yhteiskuntapiireissä harrastetaan tuhlailevaa kohtuuttomuutta. Vilpitön tunnollisuus saa väistyä komeilun ja yle-lisyyden tavoittelun tieltä. Ne jotka tahtovat rikastua, vääntävät oi-keuden kieroon ja sortavat köyhää, ja »orjia ja ihmissieluja» ostetaan ja myydään vieläkin. Petokset, lah-jomiset ja varkaudet rehottavat valtoimenaan eri piireissä. Sano-malehdissä on viljalti uutisia niin kylmäverisistä ja aiheettomista murhista ja muista rikoksista, ettei niiden yhteydessä voida enää puhua ihmisyyden rippeistäkään. Ja nämä julmuudet ovat tulleet niin tavallisiksi, että ne sivuutetaan häm-mästelemättä ja ilman sen kummempaa mainintaa. Se-kasortoinen mieliala lisääntyy kaikissa maissa, ja maailmaa kau-histavat ajoittai-set purkaukset ovat vain osoituksena intohimojen ja laittomuuden viriämisestä, mitkä kerran valloilleen päästettyinä hukuttavat koko maan kärsimyksen ja hävityksen liekkeihin. Innoitetun sanan kuvaus ennen ve-denpaisumusta vallinneista oloista vastaa liiankin hyvin nykyisessä yhteiskunnassa nopeasti kehittyvää tilannetta. Meidän päivinämme, omalla vuosisadallamme, tapahtuu kristinuskoa tun-nustavissa maissakin joka päivä yhtä synkkiä ja kauheita rikoksia kuin nekin, joiden tähden muinaisen maailman syntiset hukutettiin.

Ennen vedenpaisumusta Jumala lähetti Nooan varoittamaan maa-ilmaa, jotta ihmiset voisivat tehdä parannuksen ja niin varjeltua

uhkaavalta tuholta. Kristuksen toisen tulemisen lähestyessä Herra samoin lähettää palvelijansa varoittamaan maailmaa, jotta se valmistuisi tuota suurta tapahtumaa varten. Hänen lakinsa rikkojia on paljon, ja nyt hän armossaan kutsuu heitä noudattamaan sen pyhiä säädöksiä. Ja hän tarjoaa anteeksiannon kaikille, jotka tahtovat luopua synneistään kääntymällä katuen Jumalan puoleen ja uskomalla Kristukseen. Mutta monien mielestä synnin hylkääminen vaatii liian suurta uhrausta. Koska heidän elämänsä ei ole Jumalan siveellisen hallinnon puhtaiden periaatteiden mukaista, he eivät välitä hänen varoituksistaan vaan kieltävät hänen lakinsa arvovallan.

Ennen vedenpaisumusta eläneestä koko maan väestöstä vain kahdeksan sielua uskoi ja noudatti Nooan julistamaa Jumalan sanaa. Satakaksikymmentä vuotta tuo vanhurskauden saarnaaja varoitti maailmaa tulevasta tuhosta, mutta hänen sanomaansa väheksyttiin ja halveksittiin. Samoin käy nytkin. Rikkojia varoitetaan ja kehoitetaan katumaan ja tulemaan kuuliaisiksi, ennen kuin lain Antaja tulee rankaisemaan tottelemattomia, mutta enemmistö tulee hylkäämään nämä varoitukset. Apostoli Pietari sanoo: »Viimeisinä päivinä tulee pilkkapuheinensa pilkkaajia, jotka vaeltavat omien himojensa mukaan ja sanovat: 'Missä on lupaus hänen tulemuksensa? Sillä onhan siitä asti, kuin isät nukkuivat pois, kaikki pysynyt, niinkuin se on ollut luomakunnan alusta'» (2 Piet. 3: 3, 4). Emmekö kuule juuri tällaista puhetta paitsi julkijumalattomilta myös monilta aikamme sa-nanjulistajilta? »Ei ole mitään syytä levottomuuteen», he vakuuttavat. »Ennen Kristuksen tuloa on koko maailma käännytettävä, ja vanhurskaus on vallitseva tuhat vuotta. Rauha, rauha! Kaikki jatkuu niin kuin se on ollut alusta asti. Älköön kukaan hätääntykö näiden paniikin aiheuttajien hälyttävästä sanomasta.» Mutta tällainen oppi tuhatvuotisesta valtakunnasta ei ole Kristuksen ja hänen apostoliensa opetuksen mukaista. Jeesus esittääkin tämän merkittävän kysymyksen: »Kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?» (Luuk. 18: 8). Ja kuten olemme nähneet, hän julistaa maailman olevan samassa tilassa kuin Nooan päivinä. Paavali puolestaan sanoo jumalattomuuden lisääntyvän lopun lähetessä: »Henki sanoo selvästi, että tulevina aikoina moniaat luopuvat uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja» (1 Tim. 4: 1). Ja hän jatkaa, »että viimeisinä päivinä on tuleva vaikeita aikoja» (2 Tim. 3: 1). Ja

sitten hän esittää hätkähdyttävän luettelon niiden synneistä, joissa on jumalisuuden ulkokuori.

[83] Koetusaikansa lähetessä loppuaan ennen vedenpaisumusta eläneet antautuivat huvittelemaan ja juhlimaan entistä kiihkeämmin. Vaikutusvaltaiset henkilöt koettivat pitää kansan mielen hilpeänä ja rattoisana, ettei vakava varoitus vain pääsisi vaikuttamaan kenhenkään. Emmekö huomaa tämän toistuvan omana aikanamme? Jumalan palvelijain julistaessa, että kaiken loppu on käsillä, maailma on heittäytynyt huvien ja viihteen pyörteisiin. Mielen jatkuva kiihottaminen tekee ihmiset välinpitämättömiksi Jumalaa kohtaan ja estää heitä saamasta vaikutteita niistä totuuksista, jotka yksin voisivat varjella heidät tulevalta tuholta.

Nooan päivien viisaat selittivät, että maailman oli mahdotonta tuhoutua vesitulvaan. Samoin ny-kyiset tiedemiehet pyrkivät osoittamaan, ettei maailmaa voida tuhota tulella - ettei se olisi luonnon lakien mukaista. Mutta luonnon Jumala, sen lakien Laatija ja Valvoja, voi saada kättensä teot täyttämään omaa tarkoitustaan.

[84] Kun suuret ja viisaat miehet olivat mielestään pätevästi todistaneet, ettei maa ollut vedellä tuhottavissa, kun kansan levottomuus oli tyystin tynnytetty ja kun kaikki pitivät Nooan ennustusta harhaluulona ja häntä itseään kiihkoilijana - silloin Jumalan aika oli koittanut. Silloin »puhkesivat kaikki suuren syvyyden lähteet, ja taivaan akkunat aukenivat», ja kaikki pilkkaajat vaipuivat vedenpaisumuksen aal-toihin. Viisaudellaan ylvästelleet huomasivat liian myöhään tyhmyytensä ja havaitsivat, että lain Antaja on luonnon lakeja suurempi ja ettei Kaikkivaltialta suinkaan puutu keinoja voidakseen täyttää tarkoituksensa. »Ja niinkuin kävi Nooan päivinä, — samoin käy sinä päivänä, jona Ihmisen Poika ilmestyy» (Luuk. 17: 26, 30). »Herran päivä on tuleva niinkuin varas, ja silloin taivaat katoavat pauhinalla, ja alkuaineet kuumuudesta hajoavat, ja maa ja kaikki, mitä siihen on tehty, palavat» (2 Piet. 3: 10). Kun viisasten järkeily on hälventänyt Jumalan tuomioita kohtaan tunnetun pelon, kun uskonnolliset johtajat puhuvat tulevasta pitkän rauhan ja menestyksen kaudesta ja kun maailma liiketoiminnan ja huvittelun pyörteisiin vajonneena istuttaa ja rakentaa, juhlii ja pitää hauskaa hyläten Jumalan varoitukset ja pilkaten hänen sanansaattajiaan - »silloin yllättää heidän yhtäkkiä turmio, — eivätkä he pääse pakoon» (1 Tess. 5: 3).

Luku 8—Vedenpaisumuksen jälkeen

[85]

»Viisitoista kyynärää vesi nousi vuorten yli, niin että ne peittyivät.» Arkin sisällä olevasta perheestä tuntui usein, että vesi lopulta peittäisi heidätkin, kun heidän aluksensa heittelehti viisi pitkää kuu-kautta näköjään aivan tuulen ja aaltojen armoilla. Se oli ankara koettelemus, mutta Nooa ei horjunut uskossaan, sillä hän tiesi varmasti, että Jumalan käsi piteli ruoria.

Kun vedet alkoivat vähetä, Herra johdatti arkin sellaisen vuorten suojaan, jotka hän oli voimallaan säilyttänyt ehjinä. Nämä vuoret olivat lähellä toisiaan, ja arkki ajautui niiden väliseen tyyneen satamaan. Nyt sen ei enää tarvinnut ajelehtia rannattomalla valtamerellä, ja tämä rohkaisi suuresti noita myrskyn koettelemia matkamiehiä.

Nooa ja hänen perheensä odottivat tuskaisesti vesien vähentymistä, sillä he ikävöivät jo kovasti maihin pääsyään. Neljäkymmentä päivää sen jälkeen, kun vuorten huiput tulivat näkyviin, he laskivat kaarneen lentoon ja toivoivat tämän tarkka-aistisena saavan selville, oliko maa jo kuivunut. Kun kaarne ei löytänyt kuivaa maata, se lenteli edestakaisin, arkista pois päin ja jälleen sitä kohti. Viikkoa myöhemmin laskettiin lentoon kyyhkynen, mutta sekään »ei löytänyt paikkaa, missä lepuuttaa jalkaansa» vaan palasi arkkiin. Nooa odotti vielä seitsemän päivää ja lähetti taas kyyhkynen matkaan. Kun se sitten illalla palasi tuore öljyyn lehti suussa, syntyi suuri ilo. Myöhemmin »Nooa poisti katon arkista ja katseli; ja katso, maan pinta oli kuivunut». Kuitenkin hän pysyi arkissa ja odotti kärsivällisesti. Hän oli tullut arkkiin Jumalan käskystä, ja niin hän halusi poistua siinä nimenomaisten ohjeiden mukaisesti.

Lopulta laskeutui taivaasta enkeli, joka avasi jyhkeän oven. Enkeli kehotti patriarkkaa astumaan perheineen maihin ja viemään kanssaan ulos kaikki mukana olleet eläimet. Iloitessaan vapaaksi pääsystään Nooa ei kuitenkaan unohtanut häntä, joka armossaan oli varjellut heitä. Heti arkista poistuttuaan hän rakensi alttarin ja uhrasi sillä kaikkia puhtaita karjaeläimiä ja lintuja. Näin hän kiitti Jumalaa vapautuksesta ja ilmaisi uskovansa Kristukseen, suurim-

[86]

paan uhriin. Tämä Nooan uhri miellytti Jumalaa, ja niin hän siunasi patriarkan ja hänen perheensä sekä heidän lisäksi koko luomakunnan. »Herra tunsu suloisen tuoksun ja sanoi sydämessänsä: 'En minä koskaan enää kiroa maata ihmisen tähden. Niin kauan kuin maa pysyy, ei lakkaa kylväminen eikä leikkaaminen, ei vilu eikä helle, ei kesä eikä talvi, ei päivä eikä yö.'» Tässä oli opetus kaikille tuleville sukupolville. Nooa oli astunut aution maan kamaralle, mutta ennen kuin hän alkoi rakentaa asumusta itselleen, hän pystytti alttarin Jumalalle. Hänellä oli vain vähän karjaa ja sen säilyttäminen elossa oli ollut vaivalloista, mutta silti hän antoi siitä mielellään osan Herralle tunnus-tukseksi siitä, että kaikki oli Jumalan. Samoin meidänkin tulisi ensiksi luovuttaa hänelle vapaaehtoiset uhrilahjamme. Kiitollisella palveluksellamme ja uhraamalla lahjoja hänen asiansa hyväksi meidän tulisi ilmaista antavamme arvoa hänen armolleen ja rakkaudelleen, jota saamme osaksemme.

Liiton kaari

Jottei taivaan vetäytyminen pilveen ja sateen alkaminen saisi ihmisiä jatkuvasti pelkäämään uuden vedenpaisumuksen tuloa, Herra rohkaisi Nooan perhettä antamalla heille seuraavan lupauksen: »Minä teen liiton teidän kanssanne - eikä vedenpaisumus koskaan enää maata turmele. — Minä panen kaareni pilviin, ja se on oleva liiton merkinä minun ja maan välillä. Ja kun minä kokoan pilviä maan päälle ja kaari näkyy pilvissä, muistan minä liittoni, joka on minun ja teidän ja kaikkien elävien olentojen, kaiken lihan välillä.»

Miten suopeasti Jumala säälikään harhautuvia luotujaan sijoittamalla kauniin sateenkaaren pilviin merkiksi hänen ja ihmisten välisestä liitosta! Herra julistaa, että nähdessään kaaren hän muistaa liittonsa. Ei tämä tarkoita sitä, että hän joskus unohtaisi, vaan hän käyttää meidän puhetapaamme, jotta ymmärtäisimme häntä paremmin. Jumalan tarkoitus oli, että kun lapset tulevana aikoina kysyisivät tuon kauniina kaareutuvan väriloiston merkitystä, vanhemmat kertoisivat vedenpaisumuksesta ja siitä, miten Jumala oli asettanut sateenkaaren pilviin vakuuttaakseen heille, ettei vesitulva enää koskaan peittäisi koko maata. Näin kaari sukupolvesta toiseen todistaisi Jumalan rakastavan ihmistä ja vahvistaisi hänen luottamustaan Jumalaan.

Taivaassa samankaltainen kaari ympäröi valtaistuinta ja kaareutuu Kristuksen pään ylitse. Profeetta sanoo: »Kuin kaari, joka on pilvessä sadepäivänä, niin oli näöltään sitä [valtaistuinta] ympäröivä hohde. Senkaltainen oli katsoa Herran kirkkauden hahmo» (Hes. 1: 28). Ja Johannes kertoo näkemästään ilmestyksestä: »Katso, taivaassa oli valtaistuin, ja valtaistuimella oli istuja. — Ja valtaistuimen ympärillä oli taivaankaari, näöltänsä smaragdina kaltainen» (Ilm. 4: 2, 3). Kun ihminen suuressa pahuudessaan joutuu ju-malallisten tuomioiden alaiseksi, Vapahtaja toimii hänen välimiehenään Isän luona ja osoittaa pilvissä olevaa kaartta sekä valtaistuinta ympäröivää ja hänen oman päänsä ylle kohoavaa taivaankaarta, jotka ovat merkkeinä Jumalan armosta katuvaan syntistä kohtaan.

[87]

[88]

Siihen vakuutukseen, jonka Jumala antoi Nooalle vedenpaisumuksen toistumattomuudesta, hän liitti myös erään kalleimmista armon lupauksistaan: »Niinkuin minä vannoin, etteivät Nooan vedet enää tulvi maan ylitse, niin minä vannon, etten enää vihastu sinuun enkä sinua nuhtele. Sillä vuoret väistykööt ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei sinusta väisty eikä minun rauhanliittoni horju, sanoo Herra, sinun armahtajasi» (Jes. 54: 9,10).

Katsellessaan väkeviä metsän-eläimiä, jotka poistuivat hänen mukanaan arkista, Nooa pelkäsi, että ne mahdollisesti tuhoaisivat hänen vain kahdeksan henkeä käsittävän perheensä. Mutta Herra lähetti enkelinsä vakuuttamaan palvelijalleen: »Peljätkööt ja vaviskoot teitä kaikki eläimet maan päällä ja kaikki taivaan linnut ja kaikki, jotka maassa matelevat, ja kaikki meren kalat; ne olkoot teidän valtaanne annetut. Kaikki, mikä liikkuu ja elää, olkoon teille ravinnoksi; niinkuin minä olen antanut teille viheriäiset kasvit, niin minä annan teille myös tämän kaiken.» Tätä ennen Jumala ei ollut antanut ihmiselle ruoaksi mitään eläimiä, sillä hän oli suunnitellut ihmissuvun ravinnon koostuvan pelkästään maan tuotteista. Mutta nyt, kun kaikki vihanta oli tuhoutunut, hän salli heidän syödä vedenpaisumuksesta arkissa pelastuneiden puhtaiden eläinten lihaa.

[89]

Maa vedenpaisumuksen jälkeen

Vedenpaisumus muutti koko maan pinnan. Kolmas raskas ki-rous painoi sitä synnin seurauksena. Kun vedet alkoivat vähentyä,

laaja, kuohuva meri ympäröi kukkuloita ja vuoria. Kaikkialla lojui ihmisten ruumiita ja eläinraatoja.

Herra ei sallinut näiden mädäntyä ja saastuttaa ilmaa vaan hautasi ne maahan. Valtaisa tuuli, joka alun perin oli pantu kuivattamaan vedet, pyyhki kuolleet pois suurella voimallaan ja katkoi ja keräsi niiden peitteeksi puita, kiviä, maata ja vuoren huippujakin. Samoin kävi kullan ja hopean, arvopuiden ja jalokivien, jotka olivat rikastuttaneet ja kaunistaneet maata ennen vedenpaisumusta ja joita maan asukkaat olivat jumaloineet ja palvoneet. Nekin kätkettiin ihmisten näkyvistä ja ulottuvilta. Vedet myllersivät maata ja kiviä näiden aarteiden päälle paksuiksi kerroksiksi, jopa vuoriksi. Jumala huomasi, että mitä enemmän hän antoi syntisten ihmisten vaurastua ja menestyä, sitä paheellisemmin he vaeltaisivat hänen edessään. Sen sijaan, että olisivat kunnioittaneet Jumalaa maan runsaista aarteista, he olivat palvoneet niitä epäjumalina ja siten häpäisseet ja halveksineet niiden Antajaa.

[90]

Maa näytti sanoin kuvaamatto-man sekasortoiselta ja hävitetyltä. Ennen niin kauniit ja sopusuhtaiset vuoret olivat rikkoutuneet epämuotoisiksi. Kaikkialla maassa oli kiviä, riuttoja ja rosoisia kallioita. Monin paikoin kukkulat ja vuoret olivat kadonneet jäljettömiin, ja laaksojen paikalle oli muodostunut vuorijonoja. Nämä muutokset vaihtelivat suuruudeltaan eri paikoissa. Missä ennen olivat olleet maan runsaimmat kulta-, hopeaja jalokivirikkaudet, siellä kirouksen jäljet näkyivät selvimpinä. Asumattomia seutuja ja vähiten rikosten rasittamia maita kirous ei ollut kohdannut niin ankarana.

Silloin hautautui myös valtavia metsiä. Nämä ovat sittemmin muuttuneet hiileksi, ja niiden laajat kentät tuottavat nykyään sekä hiiltä että öljyä. Usein maanalainen hiili ja öljy syttyvät palamaan, kuumentavat kalliota, polttavat kalkkikiveä ja sulattavat rautamalmia. Päästessään vaikuttamaan kalkkiin vesi lisää palon kuumuutta ja saa aikaan maanjäristyksiä, tulivuoria ja purkauksia. Kallioja malmikerroksissa yhtyessään tulija vesi aiheuttavat maanalaisia räjähdyksiä, jotka kuuluvat pinnalla vaimeina jyrähtelyinä. Ilma tulee kuumaksi ja tukahduttavaksi. Syntyy vulkaanisia purkauksia, ja kun kuumentuneet alkuaineet eivät tällöin useinkaan mahdu vapaasti purkautumaan aukoista, maan pinta alkaa vääntyillä ja kohoilla kuin meren aallot. Siihen repeytyy suuria halkeamia, joiden syvyyksiin uppoaa toisinaan kaupunkeja, kyliä ja palavia vuoria. Näitä valtavia luon-

[91]

nonmullistuksia tulee esiintymään entistä useammin ja ankarampina juuri vähän ennen Kristuksen toista tulemistä ja maailmanloppua merkinä sen pi-kaisesta tuhosta.

Maan syvytydet ovat Herran va-rikkona, josta hän kerran veti esiin muinaisen maailman hävittäneet aseensa. Maasta syöksyvät vedet taivaan kaatosateisiin yh-tyneinä saivat aikaan täydellistä tuhoa. Vedenpaisumuksen jälkeen Jumala on käyttänyt sekä tulta että vettä hävittämään jumalattomia kaupunkeja. Hän panee toimeen näitä rangaistustuomioita, jotta ne, jotka väheksyvät hänen lakiaan ja halveksivat hänen herruuttaan, joutuisivat vapisemaan hänen voimaansa ja tunnustamaan hänen oikeutetun valtiutensa. Joutuessaan näkemään, miten tulivuorista purkautuvat liekit ja sulat laavavirrat kuivaavat jokia, peittävät alleen kaupunkeja ja levittävät kaikkialle hävitystä ja perikatoa, rohkeimmat-kin kauhistuvat ja pahimpienkin pilkkaajien on pakko tunnustaa, miten äärettömän voimallinen Ju-mala on.

Tällaiset näyt saivat muinoin profeetankin huudahtamaan: »Oi, jospa sinä halkaisisit taivaat ja astuisit alas, niin että vuoret järkkyisivät sinun edessäsi, niinkuin risut leimahtavat tuleen, niinkuin vesi tulella kiehuu, että tekisit nimesi tunnetuksi vastustajillesi ja kansat vapisisivat sinun kasvojesi edessä, kun sinä teet peljättäviä tekoja, joita emme odottaa voineet! Oi, jospa astuisit alas, niin että vuoret järkkyisivät sinun edessäsi!» (Jes. 64: 1-3). »Hänen tiensä käy tuulispäässä ja myrskyssä, ja pilvi on hänen jalkojensa tomu. Hän nuhtelee merta ja kuivaa sen, ja kaikki virrat hän ehdyttää» (Naah. 1: 3, 4). [92]

Kristuksen toisen tulemisen yh-teydessä tulee tapahtumaan kauheampia mullistuksia kuin maail-massa on koskaan nähty. »Vuoret järkkyvät hänen edesssänsä ja kukkulat sulavat. Hänen kasvojensa voimasta kohoaa maa, maanpiiri ja kaikki sen asuvaliset. Kuka seisoo hänen tuimuutensa edessä, ja kuka kestää hänen vihansa hehkua?» (Naah. 1: 5, 6). »Herra, notkista taivaasi ja astu alas, kosketa vuoria, niin että ne suitsuavat. Iske salamoita ja hajota heidät, lennäta nuolesi ja kauhistuta heidät» (Ps. 144: 5, 6).

»Ja minä annan näkyä ihmeitä ylhäällä taivaalla ja merkkejä alhaalla maan päällä, verta ja tulta ja savupatsaita» (Ap.t. 2: 19). »Ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosen-jylinää; ja tuli suuri maanjäristys, niin ankara ja suuri maanjäristys, ettei sen vertaista ole ollut siitä

asti, kuin ihmisiä on ollut maan päällä. — Ja kaikki saaret pakenivat, eikä vuoria enää ollut. Ja suuria rakeita, leiviskän painoisia, satoi taivaasta ihmisten päälle» (Ilm. 16: 18, 20, 21).

Kun taivaan salamat yhtyvät maan paloon, vuoret palavat kuin tulipätsi ja syöksevät esiin kauhis-tavia laavavirtoja, jotka peittävät alleen puutarhoja ja peltoja, kyliä ja kaupunkeja. Hehkuvat laavamöhkäleet saavat jokiin sinkoutuessaan veden kiehumaan, pirstovat suuria pohjakiviä valtavalla voimallaan ja heittävät niiden sir-paleet kauas rannoille. Jokia kuivuu. Maa järkkyy. Kaikkialla on maanjäristyksiä ja purkauksia.

Näin Jumala on hävittävä juma-lattomat maan päältä. Mutta van-hurskaita varjellaan näiden myl-lerrysten keskellä, samoin kuin Nooa oli turvattuna arkissa. Herra on heidän pakopaikkansa, ja hänen siipiensä alta he etsivät turvaa. Psalmista sanoo: »Sinä, Herra, olet minun turvani. - Korkeimman olet sinä ottanut suojaksesi. Ei kohtaa sinua onnettomuus» (Ps. 91: 9, 10). »Sillä hän kätkee minut majaansa pahana päivänä, hän suojaa minua telttansa suojassa» (Ps. 27: 5). Ja Jumala lupaa: »Koska hän riippuu minussa kiinni, niin minä hänet pelastan; minä suojelen hänet, koska hän tuntee minun nimeni» (Ps. 91: 14).

Sapatin tavoin viikkokin sai alkunsa luomisesta, ja se on säilynyt sellaisenaan halki koko Raamatun historian. Jumala itse sääti ensimmäisen viikon pituuden malliksi tuleville viikoille aina ajan loppuun asti. Siinä oli seitsemän kirjaimellista päivää niin kuin kaikissa muissakin viikoissa. Kuusi päivää Jumala käytti luomistyöhön, seitsemäntenä hän lepäsi. Sitten hän siunasi tämän päivän ja erotti sen myös ihmisen lepopäiväksi.

Siinailla antamassaan laissa Jumala vahvisti viikon ja sen perusteet. Hän antaa ensin käskyn: »Muista pyhittää lepopäivä.» Sitten hän selittää, mitä tuli tehdä kuutena päivänä ja mitä ei sopinut tehdä seitsemäntenä, ja sen jälkeen hän omaan esimerkkiinsä viitaten perustelee viikon noudattamisen seuraavasti: »Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi; sentähden Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen” (2 Moos. 20: 8-11). Tämä peruste tuntuu kauniilta ja painokkaalta, kun käsitämme luomispäivät kirjaimellisiksi. Joka viikon kuusi ensimmäistä päivää on annettu ihmiselle työpäiviksi, koska Jumala käytti saman ajan ensimmäisestä viikosta luomistyöhön. Seitsemäntenä päivänä ihmisen tulee pidättäytyä työnteosta Luojan levon muistoksi.

Mutta se otaksuma, että ensimmäisen viikon tapahtumat kestivät tuhansia ja taas tuhansia vuosia, iskee suorastaan neljännen käskyn perustukseen. Se esittää Luojan vaatimassa ihmistä noudattamaan kirjaimellisten päivien viikkoa pitkien epämääräisten ajanjaksojen muistoksi. Tällä tavoin hän ei lainkaan kohtelee luotujaan. Tuollainen otaksuma vain sekoittaa ja sumentaa sellaisen, minkä Jumala on tehnyt hyvin selväksi. Se on mitä kavalinta ja siksi myös vaarallisinta uskottomuutta. Se pystyy niin peittä-mään todellisen luonteensa, että monet Raamattuun uskovatkin omaksuvat sen ja opettavat sitä.

»Herran sanalla ovat taivaat tehdyt, ja kaikki niiden joukot hänen suunsa hengellä. — Sillä hän sanoi, ja tapahtui niin, hän käski, ja se oli tehty” (Ps. 33: 6,9) . Raamattu ei hyväksy mitään pitkiä aika-

[94] kausia, joiden kuluessa maa olisi hitaasti kehittynyt seka-sorrosta. Jokaisen luomispäivän pyhä Raamattu selittää syntyneen niin, että »tuli ehtoo, ja tuli aamu» samaan tapaan kuin kaikkina seuraavinakin päivinä. Jokaisen päivän lopussa ilmoitetaan, mitä Luoja oli luonut. Ja ensimmäisen viikon selostukset kootaan yhteen seuraavaksi lausunnoksi: »Tämä on kertomus taivaan ja maan synnystä, kun ne luotiin.» Tämä ei sisällä mitään sellaista ajatusta, että luomispäivät olisivat muuta kuin kirjaimellisia. Ja vaikka siinä puhutaankin »taivaan ja maan synnystä», ei tämäkään voi viitata kehitykseen, koska selvästi lisätään, että »ne luotiin».

Tiede ja Raamattu

Geologit väittävät löytäneensä maasta todisteita, joiden mukaan maa on paljon vanhempi Mooseksen kirjan ilmoitusta. On löydetty ihmisten ja eläinten luita, aseita, kivettyneitä puita ja muuta sellaista, kooltaan paljon suurempaa kuin nykyiset tai mitä tuhansiin vuosiin on ollut. Tämän perusteella oletetaan, että maailmassa asui nykyistä paljon kookkaampaa ihmisrotua jo paljon ennen luomiskertomuksen esittämää aikaa. Tällainen päättely on saanut monet Raamattuun uskovatkin omaksumaan sen käsityksen, että luomispäivät olivat pitkiä, epä-määräisiä ajanjaksoja.

Mutta Raamatun esityksen vas-tapainoksi geologia ei voi todistaa mitään. Niillä, jotka niin itsevarmoina tekevät johtopäätöksiään löysöksistään, ei ole mitään kunnon käsitystä siitä, miten suuria ihmiset, eläimet ja puut olivat ennen vedenpaisumusta tai miten suuria muutoksia silloin tapahtui. Maasta löydetyt jäännökset todistavat kyllä oloista, jotka paljonkin poikkeavat nykyisistä, mutta vain innoitettu sana voi kertoa, milloin sellaiset olot vallitsivat. Kertomuksessaan vedenpaisumuksesta Raamattu selittää sellaista, mistä geologia ei yksinään olisi koskaan päässyt perille. Nooan aikana hau-
 [95] tautui ihmisiä, eläimiä ja puita, jotka olivat monta kertaa nykyistä suurempia, ja ne säilyivät siten todistukseksi myöhemmille suku-polville siitä, että vedenpaisumus hukutti siihen aikaan eläneet. Ju-malan tarkoitus oli, että nämä löy-dökset lujittaisivat uskoa innoitettuun sanaan, mutta ryhtymällä järkeilemään turhia ihmiset tekevät saman erehdyksen kuin nekin, jotka elivät ennen vedenpaisumusta - he

muuttavat kiroukseksi sen, minkä Jumala on antanut hyödyttämään heitä.

Eräs saatanan juonista on se, että hän koettaa saada ihmiset omaksumaan hänen epäuskoiset tarunsa. Siten hän voi sumentaa Jumalan lain, joka sinänsä on hyvin selvä, ja rohkaista ihmisiä kapinoimaan jumalallista hallintoa vastaan. Erityisesti hän hyökkää neljättä käskyä vastaan, koska se niin selvästi viittaa elävään Jumalaan, taivaan ja maan Luojaan.

Luomistyötä pyritään jatkuvasti selittämään luonnon omaksi aikaansaannokseksi, ja selvien raamatullisten tosiseikkojen vastaiset ihmisten järkeilemät käsitykset alkavat levitä kristityiksi tunnustautuvienkin keskuuteen. Monet vastustavat varsinkin Danielin ja Ilmestyskirjan ennustusten tutkimista sanoen niiden olevan niin vaikeatajuisia, ettemme voi ymmärtää niitä. Mutta kuitenkin nämä henkilöt omaksuvat ha- lukkaasti geologien olettamuksia, jotka ovat Mooseksen kirjan vastaisia. Mutta jos se, mitä Jumala on ilmoittanut, on niin vaikeasti ymmärrettävää, niin miten epä-johdonmukaista onkaan hyväksyä pelkkiä olettamuksia sellaisesta, mitä hän ei ole ilmoittanut!

[96]

»Se, mikä on salassa, se on Herran, meidän Jumalamme; mutta mikä on ilmoitettu, se on meitä ja meidän lapsiamme varten ikuisesti» (5 Moos. 29: 29). Jumala ei koskaan ole tarkoin ilmoittanut ihmisille sitä, millä tavoin hän suoritti luomistyönsä, eikä inhimillinen tiede pysty saamaan selville Korkeimman salaisuuksia. Hänen luomisvoimansa on yhtä käsittämätöntä kuin hänen olemassaolonsakin.

Jumala on sallinut sekä tieteiden että taiteiden päästä kukoistamaan maailmassa. Mutta kun ne, jotka sanovat olevansa tiedemiehiä, käsittelevät näitä asioita vain inhimilliseltä näkökannalta, he tekevät varmasti vääriä johto-päätöksiä. Saattaa olla vaaratonta mietiskellä sellaistaakin, mitä Jumalan sana ei ole ilmaissut, elleivät teoriamme ole Raamatusta löydettävien tosiasioiden vastaisia. Mutta ne, jotka hylkäävät Jumalan sanan ja koettavat antaa hänen luomistyölleen tieteelliset alkuperusteet, ajelehtivat vailla karttaa ja kompassia tuntematto-malla valtamerellä. Valistuneinkin ihmismieli hämmentyy, ellei Jumalan sana pääse opastamaan sen tutkimuksia sen yrittäessä selvittää tieteen ja jumalallisen ilmoituksen välisiä suhteita. He pitävät Raamatun esityksiä epäluotettavina vain siksi, että Luoja ja

hänen työnsä ovat heille niin käsittämättömiä, etteivät he pysty selittämään niitä luonnon lakien nojalla. Ne, jotka epäilevät Vanhan ja Uuden testamentin kertomuksia, ajautuvat ennen pitkää epäilemään Jumalan olemassaoloakin, ja kun he näin menettävät ankkurinsa, he lopulta paiskautuvat epäuskon kalliota vasten.

Nämä henkilöt ovat menettäneet uskon yksinkertaisuuden. Heidän pitäisi päättävästi uskoa Jumalan pyhän sanan arvovaltaan. Ei Raamattua saa koetella niillä käsityksillä, joita ihmisillä on tieteestä. Inhimillinen tieto on epäluotettava opas. Epäilijät, jotka lukevat Raamattua vain pääs täkseen saivartelemaan sen johdosta, eivät ole täysin selvillä tieteestä sen enempää kuin ilmoituksestaan ja saattavat siksi väittää havainneensa ristiriitoja niiden välillä. Mutta oikein ymmärrettyinä ne ovat täysin sopusoinnussa keskenään. Mooses kirjoitti Jumalan Hengen opastamana, ja oikea geologia ei koskaan esitä väitteitä havainnoista, joita ei voida saada sopimaan hänen lausuntoihinsa. Kaikki totuus, esiintyköönpä sitä luonnossa tai jumalallisessa ilmoituksessa, on sinänsä johdonmukaista kaikissa ilmauksissaan.

Jumalan sana herättää monia sellaisia kysymyksiä, joihin oppineimmatkaan tiedemiehet eivät koskaan pysty vastaamaan. Huomiomme kiinnitetään näihin aiheisiin nähdäksemme, miten paljon tavallisessa arkielämässäkkin on sellaista, mitä rajallinen mieli kaikessa ylvästelevässä viisaudessa saankaan ei koskaan pysty täysin ymmärtämään.

Kuitenkin tiedemiehet luulevat voivansa käsittää Jumalan viisauden, sen, mitä hän on tehnyt tai voi tehdä. Enimmäkseen uskotaan hänen omien lakiensa rajoittavan häntä. Ihmiset joko kieltävät hänen olemassaolonsa tai eivät välitä siitä, tai sitten he luulevat osaavansa selittää kaiken, jopa hänen Henkensä vaikutuksen ihmissydämeen, eivätkä he enää kunnioita hänen nimeään tai pelkää hänen voimaansa. He eivät usko yliluonnolliseen eivätkä ymmärrä Jumalan lakeja tai hänen rajatonta kykyään toteuttaa tahtoaan niiden välityksellä. Yleensä tarkoitetaan »luonnon laeilla» sitä, mitä ihmiset ovat kyenneet saamaan selville fyysistä maailmaa hallitsevista laeista. Mutta miten niukkaa onkaan heidän tietonsa ja miten laaja onkaan se alue, jolla Luoja voi toimia omien lakiensa mukaisesti ja kuitenkin täysin rajallisten olentojen käsittämättä!

Jumala ylläpitää elämää

Monet opettavat, että aineessa on elinvoimaa - että siihen tulee ul-koapäin tiettyjä ominaisuuksia, minkä jälkeen se saa toimia oman synnynnäisen energiansa voimalla, ja että luonnon toimintoja ohjaavat pysyvät lait, joihin Jumala itsekään ei voi kajota. Tämä on väärää tiedettä, joka ei ole Ju-malan sanan mukaista. Luonto on Luojansa palvelija. Jumala ei kumoa lakejaan eikä toimi niiden vastaisesti vaan käyttää niitä jatkuvasti välikappaleinaan. Luonto todistaa läsnäolevasta älyllisestä voimasta, joka vaikuttaa sen laeissa ja niiden kautta. Isä ja Poika toimivat jatkuvasti luonnossa. Kristus sanookin: »Minun Isäni tekee yhäti työtä, ja minä myös teen työtä» (Joh. 5: 17).

Leeviläiset lauloivat Nehemian muistiin merkitsemässä virressään: »Sinä yksin olet Herra. Sinä olet tehnyt taivaat ja taivasten taivaat kaikkine joukkoinensa, maan ja kaikki, mitä siinä on. — Sinä annat elämän niille kaikille» (Neh. 9: 6). Tämän maailman osalta Jumalan luomistyö on päättynyt, sillä »hänen tekonsa olivat valmiina maailman perustamisesta asti» (Hebr. 4: 3). Mutta hän käyttä yhäti voimaansa ylläpitämään luomakuntaansa. Ei valtimo syki eikä hengitys jatku siksi, että kerran käynnistetty koneisto toimi edelleen oman synnynnäisen energiansa voimalla. Jokainen henkäys ja sydämen sykähdys todistaa siitä, että kaikesta pitää huolen hän, jossa »me elämme ja liikumme ja olemme» (Ap.t. 17: 28). Ei maakaan omalla voimallaan tuota vuodesta toiseen runsaita aatejaan eikä jatka kiertoaan auringon ympäri. Jumala ohjaa kädellään planeettoja ja pitää ne kohdallaan, niin että ne noudattavat tarkkaa rataansa matkatessaan halki taivaan. Hän on se, »joka johdattaa esiin niiden joukot täysilukuisina, joka nimeltä kutsuu ne kaikki; suuri on hänen voimansa ja valtainen hänen väkensä: ei yksikään jää häneltä pois» (Jes. 40: 26). Hänen voimastaan kasvillisuus kukoistaa, lehdet puhkeavat ja kukat kukkivat. »Hän kasvattaa ruohon vuorille» (Ps. 147: 8) ja tekee laaksot viljaviksi. »Kaikki metsän eläimet - pyytävät Jumalalta elatustansa», ja jokainen luotu olento, pienimmästä hyönteisestä ihmiseen, on päivittäin riippuvainen hänen kaitselmuksestaan ja huolenpidostaan. Psalmista lausuu siitä niin kauniisti: »Ne kaikki odottavat sinua. — Sinä annat niille, ja ne kokoavat, sinä avaat kätesi, ja ne ravitaan hyvyydellä» (Ps. 104: 20,

21, 27, 28). Sanallaan hän hallitsee luonnonvoimia, peittää taivaan pilvillä ja antaa sateen maalle. »Hän antaa sataa lunta niinkuin villaa ja sirottaa härmää niinkuin tuhkaa» (Ps. 147: 16). »Kun hän jylisee, käy vetten pauhina taivaalla, ja hän nostaa pilvet maan ääristä, tekee salamat ja sateen ja tuo tuulen sen säilytys-paikoista» (Jer. 10:13).

Jumalassa on kaiken perustus. Kaikki tosi tiede on sopusoinnussa hänen tekojensa kanssa, ja kaikki todellinen kasvatus johtaa olemaan kuuliainen hänen hallinnolleen. Tiede paljastaa näkyviimme uusia ihmeitä; se kohoaa korkeuksiin ja tunkeutuu uusiin syvyyksiin, mutta mitkään sen tutkimustulokset eivät ole jumalallisen ilmoituksen vastaisia. Tietämättömät saattavat tieteeseen vetoamalla levittää Jumalasta vääriä käsityksiä, mutta luonnon kirja ja kirjoitettu sana valistavat jokaista. Tämä saa meidät kunnioittamaan Jumalaa ja luottamaan järkevästi hänen sanaansa.

Kukaan ei voi rajallisella mielellään täysin käsittää Äärettömän olemassaoloa, voimaa, viisautta eikä tekoja. Pyhästä Kirjasta luumme: »Sinäkö käsittäisit Jumalan tutkimattomuuden tahi pääsisit Kaikkivaltiaan täydellisyydestä perille? Se on korkea kuin taivas - mitä voit tehdä, syvempi kuin tuonela - mitä voit ymmärtää? Se on pitempi kuin maa ja laveampi kuin meri» (Job 11: 7-9). Maan oppineimmatkaan eivät voi käsittää Jumalaa. Ihmi set voivat tutkia jatkuvasti ja oppia aina lisää, mutta tavoitta mista on vielä rajattomasti.

Kuitenkin koko luomakunta to-distaa Jumalan voimasta ja suuruudesta. »Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaanvahvuus ilmoittaa hänen kättensä tekoja» (Ps. 19: 2). Ne, jotka ottavat seuratakseen kirjoitetun sanan neuvoja, tulevat havaitsemaan, että tiedekin auttaa heitä ymmärtämään Jumalaa. »Sillä hänen näkymätön olemuksensa, hänen iankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa ovat, kun niitä hänen teoissansa tarkataan, maailman luomisesta asti nähtävinä» (Room. 1: 20).

Vedenpaisumus oli hävittänyt maasta kaiken siveellisen turmeluksen. Nyt oli kysymys aution maan jälleen asuttamisesta, ja sitä varten Jumala oli pitänyt elossa vain yhden perheen ja sen päämiehen Nooan, josta hän oli sanonut: »Sinut minä olen tässä sukukunnassa havainnut hurskaaksi edessäni» (1 Moos. 7: 1). Kuitenkin jo Nooan pojissa ilmeni pian samanlaista jyrkkää erilaisuutta, jota havaittiin maailmassa ennen vedenpaisumusta. Seem, Haam ja Jaafet, ihmissuvun uudet kantaisät, ilmensivät jo jälkeläistensä luonteen suuntauksia.

Nooan pojat

Jumalan innoittamana Nooa ennusti niiden kolmen suuren rodun historian, jotka saisivat alkunsa näistä ihmiskunnan esi-isistä. Puhuessaan Haamin jälkeläisistä hän lähti tämän pojasta ja sanoi: »Kirottu olkoon Kanaan, olkoon hän veljiensä orjain orja.» Haamin luonnoton rikos osoitti hänen jo kauan sitten lakanneen kunnioittamasta isäänsä ja ilmaisi hänen luonteensa jumalattomuuden ja kehnouden. Nämä huonot luonteenominaisuudet ilmenivät jatkuvasti Kanaanissa ja hänen jälkeläisissään, ja syntisen vael-luksensa johdosta he joutuivat myöhemmin kokemaan myös Jumalan rangaistustuomioiden ankaruutta.

Seem ja Jaafet puolestaan kunnioittivat isäänsä sekä Jumalan käskyjä, ja se lupasi valoisampaa tulevaisuutta myös heidän jälkeläisilleen. Näistä pojista sanottiin: »Kiitetty olkoon Herra, Seemin Jumala, ja olkoon Kanaan heidän orjansa. Jumala laajentakoon Jaafetin, ja asukoon hän Seemin maajoissa, ja Kanaan olkoon heidän orjansa.» Valittu kansa, Jumalan liitto ja luvattu Vapahtaja tulisivat kaikki Seemin sukuhaarasta. Herra oli Seemin Jumala. Hänestä polveutuisi Aabraham samoin kuin Jumalan kansa, josta Kristus oli tuleva. »Autuas se kansa, jonka Jumala Herra on!» (Ps. 144:15). Ja Jaafetista sanottiin: »Asukoon hän Seemin majoissa.» Jaafe-

tin jälkeläisten piti erikoisesti päästä osallistumaan evankeliumin siunauksista.

[100] Kanaanin jälkipolvet vajosivat syvälle mitä synkimpään pakauuteen. Vaikka profeetallinen kirous tuomitsikin heidät orjuuteen, sen toteutuminen kesti kuitenkin vuosisatoja. Jumala sieti heidän pahuuttaan ja turmelustaan, kunnes ne ylittivät hänen kärsivällisyytensä. Silloin heistä tuli Seemin ja Jaafetin jälkeläisten orjia.

Nooan ennustus ei ollut mikään mielivaltainen vihan purkaus eikä suosion ilmaus. Ei se liioin ratkaissut hänen poikiensa luonnetta eikä kohtaloa. Se vain osoitti heidän valitsemansa elämäntavan ja kehittämänsä luonteen lopputuloksen. Siinä Jumala ilmaisi, mitä hän tulisi tekemään heille ja heidän jälkeläisilleen heidän oman luonteensa ja elämänsä perusteella. Yleensä lapset perivät asenteensa ja taipumuksensa vanhemmiltaan ja matkivat heidän esimerkkiään, ja niin lapset har-rastavat myös vanhempiensa syntejä sukupolvesta toiseen. Siten Haamin jumalattomuus ja kunnioituksen puute ilmenisivät hänen jälkeläisissään ja pitäisi heidät ki-rottuina monien sukupolvien ajan. »Yksi ainoa syntinen saattaa huk-kaan paljon hyvää» (Saarn. 9: 18).

Sen sijaan Seemin kunnioittava asenne isäänsä kohtaan tuli runsaasti palkitukseksi, ja miten monia pyhiä miehiä näemmekään hänen jälkeläistensä joukossa! »Herra tuntee nuhteettomain päivät — ja hänen lapsensa ovat siunaukseksi» (Ps. 37: 18, 26). »Tiedä siis, että Herra, sinun Jumalasi, on Jumala, uskollinen Jumala, joka pitää liiton ja on laupias tuhansiin polviin asti niille, jotka häntä rakastavat ja pitävät hänen käs-kynsä» (5 Moos. 7: 9).

[101] Jonkin aikaa Nooan jälkeläiset asustivat siinä vuoristossa, johon arkki oli pysähtynyt. Heidän luku-määränsä lisääntyessä luopumus sai heidät pian jakaantumaan kahteen joukkoon. Toiset halusivat unohtaa Luoiansa ja irtautua hänen lakinsa pidäkkeistä. Siksi heidän Jumalaa pelkäävien tovereidensa opetukset ja elämäntapa olivat heille alituisena kiusana, ja ennen pitkää he päättivät erottautua Jumalan palvelijoista. Matkaan lähdettyään he vaelsivat, kunnes saapuivat Sinearin lakeudelle, Eufraat-virran rantamille. Seudun kauneus ja maaperän viljavuus viehättivät heitä, ja niin he päättivät jäädä asumaan lakeudelle.

Tornin rakentaminen

Sitten he ryhtyivät rakentamaan kaupunkia ja niin korkeaa tornia, että koko maailma ihmettelisi sitä. Tämän kaiken tarkoituksena oli ehkäistä väen hajaantuminen etäisiksi siirtokunniksi. Jumala oli kehottanut ihmisiä levittäytymään yli kaiken maan, täyttämään sen ja alistamaan sen hallintaansa. Mutta nämä Baabelin rakentajat päättivät pitää oman yhdyskuntansa koossa ja perustaa yksinvallan, joka lopulta käsittäisi koko maan. Näin heidän kaupungistaan tulisi maailmanvallan suuri pääkaupunki, jonka loisto he-rättäisi koko maailman ihailua ja kunnioitusta ja tekisi sen perustajat kuuluisiksi. Mahtava, taivaita hipova torni oli aiottu säilymään rakentajiensa voiman ja viisauden muistomerkkinä ja maineen yllä-pitäjänä kaukaisiin sukupolviin asti.

Sinearin lakeuden asukkaat eivät uskoneet, että Jumala oli tehnyt liiton ja luvannut olla toistamiseen hävittämättä maata vedenpaisumuksella. Monet heistä kielsivät Jumalan olemassaolonkin ja selittivät tapahtuneen vedenpaisumuksen tavalliseksi luonnonmullistukseksi. Toiset taas uskoivat Korkeimman olemassa-oloon ja siihen, että hän oli hävittänyt maailman vesitulvaan, mutta Kainin tavoin he ryhtyivät ka-pinoimaan häntä vastaan. Rakentamalla tornin he halusivat myös turvautua mahdollisen uuden vedenpaisumuksen varalta. He arvelivat, ettei mikään vaara pääsisi uhkaamaan heitä, jos he tekisivät torninsa paljon korkeammaksi kuin mihin vedenpaisumuksen vedet ulottuivat. Ja kun he pystyisivät nousemaan pilviin asti - kuten he uskoivat - he saisivat selville vedenpaisumuksen syynkin. Koko hankkeen tarkoituksena oli paisuttaa yhä rakentajiensa ylpeyttä ja irrottaa tulevat sukupolvet Jumalasta ja saada ne palvelemaan epäjumalia.

Kielten sekoitus

Kun torni oli saatu osittain valmiiksi, osaa siitä käytettiin rakentajien asuntolina. Muut osat taas kalustettiin ja koristeltiin loisteliaasti ja omistettiin heidän epäjumalilleen. Kansa iloitsi heidän menestyksestään, ylisti hopeisia ja kultaisia jumaliaan ja lyöttäytyi yhdessä vastustamaan taivaan ja maan Hallitsijaa. Mutta äkkiä tuo niin menestyksekkäästi edistynyt työ keskeytyi. Enkeleitä lähe-

tettiin tekemään tyhjiksi rakentajien aikeet. Torni oli jo kohonnut varsin korkeaksi, niin etteivät ylimpänä työskennelleet enää voineet suoraan puhutella alhaalla olevia. Siksi välille oli asetettu miehiä välittämään tavaratilauksia tai muita työhöjeita mieheltä toiselle ylhäältä alaspäin tai päinvastoin. Tässä sanomien siirrossa heidän kielensä sekoitettiin, niin että alhaalta tuli tilatuksi tavaraa, jota ylhäällä ei tarvittukaan. Usein menivät työhöjeetkin perille aivan päinvastaisina. Tästä syntyi sekaannusta ja harmia. Koko työ pysähtyi. Sopuisa yhteistyö kävi mahdottomaksi. Rakentajat eivät lainkaan tajunneet, mistä nämä oudot väärinkäsitykset johtuivat, ja kiukuissaan ja harmissaan he alkoivat moittia toisiaan. Lopulta yhteistoiminta päättyi käsikämmään ja verenvuodatukseen. Jumalan mielipaha ilmeni taivaalta leimahtelevina salamoina, jotka katkaisivat tornin yläosan, niin että se romahti maahan. Ihmiset saivat jälleen tuntea, että taivaassa on Jumala, joka hallitsee.

[103] Siihen asti kaikki olivat puhuneet samaa kieltä. Nyt toisiaan ymmärtävät liittyivät yhteen, ja niin he omina kieliryhminään erkanivat eri tahoille. »Ja niin Herra hajotti heidät sieltä yli kaiken maan.» Tämä hajottaminen edisti maan kansoittumista, ja sillä Herra mitätöi ihmisten hankkeet, joilla he yrittivät estää hänen tarkoitustaan toteutumasta.

Mutta mikä tappio se olikaan niille, jotka olivat nousseet Jumalaa vastaan! Hänen tarkoituksensa oli, että ihmiset levittäytyessään perustamaan kansakuntia eri maihin veisivät muassaan hänen tahonsa tuntemusta ja että totuuden valo loistaisi himmentymättömänä tuleville sukupolville. Nooa, uskollinen vanhurskauden saarnaaja, eli kolmesataaviisikymmentä vuotta vedenpaisumuksen jälkeen ja Seem viisisataa vuotta, ja niin heidän jälkeläisillään oli tilaisuus tutustua Jumalan vaatimukseen ja siihen, miten hän oli kohdellut heidän isiään. Mutta he eivät halunneet kuunnella näitä vastenmielisiä totuuksia eivätkä pitää Jumalaa mielessään. Ja kun heidän kielensäkin olivat sekoitetut, oli heidän ylen vaikeaa seurustella niiden kanssa, joilta olisivat voineet saada valistusta.

Baabelin rakentajat olivat ru-venneet napolisemaan Jumalaa vastaan. Sen sijaan, että olisivat muistaneet hänen armollisuutensa Aadamia kohtaan ja hänen armon liittonsa Nooan kanssa, he olivat moittineet häntä ankaraksi, kun hän oli karkottanut ensimmäisen ihmisparin Eedenistä ja hävittänyt maailman vedenpaisumuksella.

Mutta vaikka he syyttivätkin Jumalaa mielivaltaiseksi ja ankaraksi, he yhtä kaikki antautuivat kaikkein julmimman hir- muvaltiaan [104] hallintaan. Saatana koetti saada ihmiset väheksymään niitä uhreja, jotka kuvasivat Kristuksen kuolemaa. Kun epäjumalanpalvelus oli sumentanut heidän mielensä, hän väärensi nämä uhrit niin pahoin, että he uhrasivat jopa omia lapsiaan näillä epäjumaliensa alttareilla. Ihmisten luopuessa Jumalasta hänen juma- lallisten ominaisuuksien- sa - oikeuden, puhtauden ja rakkauden - tilalle tuli sortoa, väkivaltaa ja julmuutta.

Baabelin miehet olivat päättäneet perustaa Jumalasta riippumat- toman hallituksen. Heidän joukossaan oli kuitenkin eräitä Herraa pelkääviä, jotka jumalat- tomat olivat petollisesti houkutelleet puo- lelleen. Näiden uskollisten tähden Herra viivytteli tuomioittensa täytäntöönpanoa ja antoi ihmisille aikaa todellisen luonteensa ilmai- semiseen. Kun tämä tuli ilmi, Jumalan lapset koettivat kääntymään jumalattomia, mutta nämä olivat yhteisvoimin keskittyneet taivasta uhmaavaan hankkeeseensa. Ellei sitä olisi keskeytetty, he olisivat syösseet maailman moraalittomuuteen jo sen alkuvaiheessa. Heidän liittonsa pe- rustui kapinaan, ja heidän valta- kuntansa pyrkimyksenä oli itsekorotus, eikä Jumala päässyt siinä hallitsemaan eikä saamaan [105] kunni- oitusta. Ellei tätä liittoutumaa olisi kukistettu, se olisi valtaval- la voimalla pyyhkäissyt maailmasta pois kaiken vanhurskauden - ja sen mukana rauhan, onnellisuuden ja turvallisuuden. Jumalan lain tilalle, joka on »pyhä, vanhurskas ja hyvä» (Room. 7: 12), ihmiset yrittivät asettaa oman itsekkään ja julman mielensä mukaisia lakeja.

Herraa pelkääväiset huusivat häntä puuttumaan asiaan. »Niin Herra astui alas katsomaan kau- punkia ja tornia, jonka ihmislap- set olivat rakentaneet.» Maailmalle armollisena hän ehkäisi tornin tekijäin aikeet ja kaatoi heidän ylvään muistomerkkinsä. Armos- saan hän sekoitti heidän kielensä ja esti heitä siten toteuttamasta kapinallisia suunnitelmiaan. Jumala sietää kauan ihmisten turme- lusta ja antaa heille runsaasti tilaisuuksia katumiseen. Mutta silti hän huomaa kaikki heidän juonensa, joilla he koettavat vastustaa hänen oikean ja pyhän lakinsa arvovaltaa. Aika ajoin hän ojentaa valtikkaa pitelevän kätensä hillitsemään jumalattomuutta. Tällöin tulee epäämättömästi selväksi, että maailmankaikkeuden Luoja on rajattomassa viisauudessaan, rakkaudessaan ja totuudessaan taivaan

ja maan ylin Hallitsija ja ettei kukaan voi rankaisematta uhmata hänen val-taansa.

Meidän aikamme »Babylon»

Baabelin rakentajien hankkeet luhistuivat häpeään ja häviöön. Heidän ylpeytensä muistomerkistä tuli heidän mielettömyytensä muistomerkki. Kuitenkin ihmiset ryhtyivät jatkuvasti vastaavanlaisiin hankkeisiin itseensä luottaen ja hyläten Jumalan lain. Tätä samaa periaatetta saatana koetti toteuttaa taivaassa, ja sen mukaan myös Kain toi alttarille omavaltaisen uhrinsa.

Näitä tornin rakentajia on meidänkin aikamme. Epäuskoi-set rakentelevat tieteellisiin otaksumiin nojautuvia teorioitaan ja hylkäävät Jumalan ilmoitetun sanan. He julkeavat moittia Jumalan siveellistä hallintoa, halveksia hänen lakiaan ja ylistää ihmisjärjen riittävyttä. Sillä »milloin pahan teon tuomio ei tule pian, saavat ihmislapset rohkeutta tehdä paha» (Saarn. 8: 11).

Kristilliseksi tunnustautuvassa maailmassa monet luopuvat Raamatun selvistä opetuksista. He rakentelevat inhimillisiin mietiske-lyihin ja miellyttäviin taruihin perustuvia uskomuksia ja kehottavat sitten toisiakin kiipeämään tätä torniaan pitkin taivaaseen. Ihmiset jäävät ihastuneina kuuntelemaan sellaista kaunopuheisuutta, joka opettaa, ettei synnintekijän tarvitse kuolla ja että ihminen voi pelastua tarvitsematta noudattaa Jumalan lakia. Jos Kristuksen seuraajiksi tunnustautuvat hyväksyisivät Jumalan lain vaatimukset, se johtaisi heidät toistensa yhteyteen. Mutta niin kauan kuin inhimillinen viisaus korotetaan hänen pyhän sanansa yläpuolelle, on oleva haajaannusta ja erimielisyyttä. Vallitsevaa sekaannusta ja keskenään ristiriitaisia uskontunnustuksia ja uskonlahkoja kuvaa osuvasti käsi- te »Babylon», jota koskeva ennustus (Ilm. 14: 8; 18: 2) koskee viimeisten päivien maailmaa rakastavia kirkkoja.

[106]

Monet koettavat luoda itselleen taivaan hankkimalla rikkautta ja valtaa. He »puhuvat väkivallan puheita pahuudessaan, he puhuvat kuin korkeuksista» (Ps. 73: 8) polkien maahan ihmisoikeuksia ja piittaamatta jumalallisesta arvo-vallasta. Ylpeät voivat jonkin aikaa pysyä vallassa ja menestyä kaikissa hankkeissaan, mutta lopulta he joutuvat kokemaan vain pettymystä ja viheliäisyyttä.

Jumala tulee pian suorittamaan tarkastuksensa. Korkein astuu alas katsomaan, mitä ihmislapset ovat rakentaneet. Hänen valtiutensa tulee kaikille ilmeiseksi, ja ihmisten ylväät rakennelmat sortuvat. »Herra katsoo alas taivaasta, näkee kaikki ihmislapset; asumuksestaan, valtaistuimeltaan hän katselee kaikkia maan asukkaita.» »Herra särkee pakanain neuvon, tekee turhiksi kansojen aikeet. Mutta Herran neuvo pysyy iankaikkisesti, hänen sydämensä aivoitukset suvusta sukuun» (Ps. 33:13,14, 10,11).

Luku 11—Aabrahamin kutsuminen

Baabelista hajaantumisen jälkeen epäjumalanpalvelus levisi jälleen miltei yli koko maan. Lopulta Herra jätti paatuneet synnintekijät vaeltamaan pahoja teitään ja valitsi Aabrahamin Seemin sukukunnasta säilyttämään hänen lakinsa tuleville sukupolville. Aabraham oli kasvanut taikauskon ja pakanuuden keskellä. Hänen isänsä kodisakin, jossa Jumalan tuntemus oli säilynyt, oltiin jo mukautumassa ympäristön viettelevään vaikutukseen, »ja he palvelivat muita jumalia» kuin Herraa.

Mutta tosi usko ei saanut sammua. Jumala on aina säilyttänyt häntä palvelevan jäännöksen. Adam, Seet, Eenok, Metusalah, Nooa ja Seem olivat katkeamattomana sarjana säilyttäneet hänen tahtonsa kalliit ilmoitukset aikakaudesta toiseen. Terahin pojalle uskottiin tämän pyhän perinnön hoito. Epäjumalanpalvelus houkutteli häntä joka taholta mutta turhaan. Hän pysyi uskollisena uskottomien parissa ja turmeltumattomana vallitsevan luopumuksen keskellä. Hän palveli vakaasti ainoaa oikeaa Jumalaa. »Herra on lähellä kaikkia, jotka häntä avuksensa huutavat, kaikkia, jotka totuudessa häntä avuksensa huutavat» (Ps. 145: 18). Hän ilmoitti tahtonsa Aabrahamille ja antoi hänelle tarkat tiedot lakinsa vaa-timuksista ja Kristuksen kautta toteutettavasta pelastuksesta.

Lupaus ja kutsu

Aabrahamille luvattiin - ja sille lupaukselle antoivat sen ajan ihmiset suuren arvon - paljon jälkeläisiä ja kansallista suuruutta: »Minä teen sinusta suuren kansan, siunaan sinut ja teen sinun nimesi suureksi, ja sinä olet tuleva siunaukseksi.» Tähän lisättiin tuon uskon perillisen kaikkein kalleimmaksi arvostama vakuutus siitä, että hänen sukuhaarastaan oli tuleva maailman Vapahtaja: »Ja sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä.» Lupauksen täyttymyksen ensimmäisenä ehtona oli kuitenkin oleva uskon koetus ja uhrauksen vaatimus.

Aabraham sai Jumalalta sanoman: »Lähde maastasi, suvustasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.» Jotta Jumala voisi hyväksyä Aabrahamin pyhien ilmoitustensa säilyttäjän suureen tehtävään, tämän täytyi irrottautua varhaisista kodin ja seurapiirin siteistä. Suvun ja ystävien vaikutus estäisi Herraa kasvattamasta palvelijaansa haluamallaan tavalla. Nyt kun Aabraham oli erikoisessa merki-tyksessä otettu taivaan yhteyteen, hänen täytyi asua muukalaisten parissa. Hänen luonteensa täytyi olla omalaa- tuinen, kaikesta maailmasta poikkeava. Hän ei voisi edes selittää menettelyään, niin että hänen ystävänsä ymmärtäisivät sen. Hengelliset asiat tajutaan hengellisesti, eivätkä hänen epäjumalia palvelevat sukulaisensa ymmärtäneet hänen vaikuttimiaan ja tekojaan.

[108]

Matka Kanaaniin

»Uskon kautta oli Aabraham kuuliainen, kun hänet kutsuttiin läh-temään siihen maahan, jonka hän oli saava perinnöksi, ja hän lähti tietämättä, minne oli saapuva» (Hebr. 11: 8). Aabrahamin kyselemätön kuuliaisuus on koko Raamatun vaikuttavimpia todistuksia uskosta. Hänelle usko oli »luja luottamus siihen, mitä toivotaan, ojentautuminen sen mukaan, mikä ei näy» (jae 1). Jumalan lupauksen turvin ja vailla vähintäkään ulkonaista merkkiä sen täyt-tymyksestä hän luopui kodistaan ja suvustaan ja synnyinmaastaan. Hän lähti matkaan päämäärää tuntematta, seuratakseen vain Jumalan johdatus- ta. »Uskon kautta hän eli muukalaisena lupauksen maassa niinkuin vieraassa maassa, asuen teltoissa Iisakin ja Jaakobin kanssa, jotka olivat saman lupauksen perillisiä» (Hebr. 11:9).

Aabraham ei näin joutunut mi-hinkään pieneen koetukseen, eikä häneltä vaadittu mitään vähäistä uhrausta. Vahvat siteet liittivät hänet maahansa, sukuunsa ja kotiinsa. Mutta hän ei epäröinyt totella kutsua. Hänellä ei ollut mitään kyseltävää luvatus- ta maasta - oliko se viljavaa ja ilmastoltaan terveellistä ja tarjosiko se viihtyisät olot ja vaurastumisen mahdollisuudet. Jumala oli puhunut, ja hänen palvelijansa oli toteltava. Hänelle oli onnellisin paikka maan päällä se, missä Jumala halusi hänen olevan.

Monia koetellaan yhä samoin kuin Aabrahamia. He eivät kuule Jumalan äänen puhuvan suoraan taivaasta, vaan hän kutsuu heitä sanansa opetuksilla ja kaitselmuksensa tapahtumilla. Heidän on ehkä

luovuttava rikkautta ja kunniaa lupaavasta urasta, hylättävä mielui-
nen ja hyödyllinen seurapiirinsä ja erottava suvustaan lähteäkseen
kulkemaan polkua, joka näyttää tarjoavan pelkkiä kieltäymyksiä,
vaikeuksia ja uh-rauksia. He ovat saaneet Herralta tehtäväkseen työn,
mutta joutilas elämä ja ystävien ja sukulaisten vaikutus estäisivät
juuri sellaisten luonteenpiirteiden kehittymistä, jotka auttaisivat hei-
tä suorittamaan sen. Hän kutsuu heitä irrottautumaan inhimillisestä
vaikutuksesta ja tuesta ja luottamaan yksin häneen, jotta hän voisi
ilmaista itsensä heille. Kuka on valmis Kaitselmuksen kehotuksesta
luopumaan mieluisista suunnitelmistaan ja läheisistä ystävistään?
[109] Kuka haluaa tarttua uusiin tehtäviin ja lähteä oudoillekin kentille
tekemään päättävästi ja innok- kaasti Jumalan työtä lukien Kris-tuk-
sen tähden tappionsa voitoksi? Sillä, joka tahtoo tämän tehdä, on
Aabrahamin uskoa. Hän saa tämän kanssa osakseen »iankaikkisen ja
määrättömän kirkkauden», johon »tämän nykyisen ajan kärsimykset
eivät ole verrattavat» (2 Kor. 4:17; Room. 8:18).

Aabraham sai ensiksi kuulla tai-vaan kutsun asuessaan Kaldean
Urissa, ja sitä noudattaen hän muutti sieltä Harraniin. Sinne asti
hänen isänsä perhe seurasi häntä, sillä he palvelivat epäjumaliensa
ohessa myös oikeaa Jumalaa. Aabraham viipyi Harranissa isänsä
Terahin kuolemaan asti, mutta sen jälkeen Herra kehotti häntä siir-
tymään eteenpäin. Hänen veljensä Naahor jäi kotiväkensä ja epäju-
maliensa luo. Vaimonsa Saaran lisäksi patriarkka sai pyhiinvaellus-
matkalle mukaansa vain Lootin, joka oli hänen paljon aikaisemmin
[110] kuolleen vel- jensä Haaranin poika. Heitä oli kuitenkin suuri seurue
lähtemässä matkaan Mesopotamiasta. Aab-rahamille oli jo kerty-
nyt paljon lampaita ja karjaa, Idän vaurautta, ja lisäksi hänellä oli
paljon pal-velijoita ja alustalaisia. Hän oli nyt lopullisesti lähdössä
pois isäinsä maalta ja otti mukaansa »kaiken omaisuuden, jonka he
[111] olivat koonneet, ja ne palvelijat, jotka he olivat hankkineet Harra-
nissa”. Monilla näistä oli jalommat pää-määrät kuin palvelus tai
oman hyödyn tavoittelu. Harranissa ol-lessaan sekä Aabraham että
Saara olivat saattaneet toisia kumarta-maan ja palvelemaan oikeaa Ju-
malaa. Nämä yhtyivät Aabrahamin joukkoon ja seurasivat häntä
luvattuun maahan asti. »Ja he lähtivät menemään Kanaanin maahan.
Ja he tulivat Kanaanin maahan.»

Siellä he pysähtyivät vasta Sikemin paikkakunnalla. Aabraham
leiriytyi Mooren tammien varjoon, vehreään laaksoon, jossa oli öl-

jyvuulehtoja ja raikkaita lähteitä. Sen toisella puolella kohosi Eebalin vuori ja vastakkaisella puolella Garissimin vuori. Patriarkka oli saapunut kauniiseen ja »hyvään maahan, laaksoissa ja vuorilla vuotavien purojen, lähteiden ja sy-vien vesien maahan, nisun ja ohran, viiniköynnöksen, viikunapuun ja granaattiomenapuun maahan, jalostetun öljypuun ja hunajan maahan» (5 Moos. 8: 7, 8). Mutta Herran palvelijoille laskeutui tuon metsäisen ylängön ja hedelmällisen tasangon yli synkkä varjo: »Siihen aikaan kanaanilaiset asuivat siinä maassa.» Aabraham sai havaita toiveittensa päämäärän maaksi, joka oli vieraan kansan ja laajalle levinneen epäjumalanpalveluksen vallassa. Sen lehtoihin oli rakennettu alttareita väärille jumalille, ja lähikukkul oilla uhrattiin ihmisiä. Vaikka hän luottikin Jumalan lupaukseen, huolekkaat aavistelut pyrkivät väkisinkin mieleen hänen pystyttäessään telttansa. »Silloin Herra ilmestyi Abramille ja sanoi: 'Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan.'» Hänen uskoaan vahvisti vakuutus siitä, että Herra oli läsnä eikä jättänyt häntä jumalattomien armoille. »Niin hän rakensi sinne alttarin Herralle, joka oli hänelle ilmestynyt.» Jatkaen vielä matkaansa hän siirtyi sieltä pian lähelle Beeteliä, pystytti sinne jälleen alttarin ja huusi avuksi Herran nimeä.

Aabraham, jota »sanottiin Jumalan ystäväksi» (Jaak. 2: 23), jätti meille hyvän esimerkin ru-kouselämästä. Minne tahansa hän pystyttikin telttansa, sen lähelle hän rakensi alttarinsa ja kutsui koko leiriväkensä osallistumaan aamuja iltauhriin. Ja kun telttä purettiin, jäi alttari paikoilleen. Vastaisina vuosina saivat monet vaeltelevat kanaanilaiset opetusta Aabrahamilta, ja milloin joku näistä tuli tuon alttarin luo, hän tiesi, kuka oli ollut paikalla ennen häntä. Ja niin hän pystytti telttansa, korjasi alttarin ja palveli siinä paikassa elävää Jumalaa.

Aabraham jatkoi matkaansa etelään päin, ja taas hänen uskoaan koeteltiin. Taivaalta ei tullut sadetta, laakson purot ehtyivät ja tasangon ruoho lakastui. Karja ja lampaat eivät löytäneet laidunta, ja nälänhätä uhkasi koko leirikuntaa. Eikö patriarkka nyt alkanut epäillä Kaitselmuksen johdatusta? Eikö hän ruvennut ikävöimään Kaldean viljavuutta lakeuksia? Kaikki tarkkasivat Aabrahamia nähdäkseen, mitä hän tekisi vaikeuksien vyöryessä hänen ylitseen. He katsoivat toivoa olevan niin kauan kuin hänen luottamuksensa ei

[112]

järkkynyt. He olivat varmoja siitä, että Jumala hänen ystävänään yhä ohjasi häntä.

Egyptissä

Aabraham ei käsittänyt Kaitsel-muksen johdatusta eivätkä hänen toiveensa olleet täyttyneet, mutta hän luotti yhä lupaukseen: »Minä - - siunaan sinut ja teen sinun niinesi suureksi, ja sinä olet tuleva siunaukseksi.» Hän rukoili hartaasti ja mietti, miten saisi väkensä ja karjansa pysymään hengissä, mutta hän ei tahtonut päästää olosuhteita järkyttämään uskoa Jumalan sanaan. Välttyäkseen nälkäkuolemalta hän siirtyi Egyptiin. Ei hän hädässään hylännyt Kanaania eikä palannut entiseen kotimaahansa Kaldeaan, missä leipää oli kyllä, vaan hän hakeutui turvaan mahdollisimman lähelle luvattua maata ja aikoi taas pian palata sinne, minne Jumala oli sijoittanut hänet.

Tämä koetus oli kohdannut Aabrahamia Herran sallimukselta, jotta hän oppisi alistuvaisuutta, kärsivällisyyttä ja uskoa. Nämä opetukset kirjoitettaisiin muistiin kaikkien niiden hyödyksi, jotka myöhemmin joutuisivat koettelemuksiin. Jumala johdattelee lapsiaan heille oudolla tavalla, mutta hän ei unohda eikä hylkää niitä, jotka turvaavat häneen. Hän salli Jobin joutua ahdistuksiin, mutta ei hylännyt häntä. Hän salli Johanneksen tulla karkotetuksi yksinäiselle Patmoksen saarelle, mutta Jumalan Poika kohtasi hänet siellä ja antoi hänen katsella kuolemattoman kirkkouden näkyjä. Hän antaa koetusten kohdata kansaansa, jotta se itse kestävyystään ja kuuliaisuudestaan rikastuisi hengellisesti ja jotta muut vahvistuisivat sen esimerkistä. »Minä tunnen ajatukseni, jotka minulla on teitä kohtaan, sanoo Herra: rauhan eikä turmion ajatukset»(Jer. 29: 11). Juuri niiden ahdistusten, jotka ankarimmin koettelevat uskoamme ja saavat kaiken näyttämään siltä kuin Jumala olisi hylännyt meidät, tulee johtaa meidät lähemmäksi Kristusta voidaksemme laskea kaikki taakkamme hänen jalkain - sa juureen ja kokea sitä rauhaa, jota hän puolestaan antaa meille.

Jumala on aina koetellut kansaansa ahdistusten ahjossa. Sen kuumuudessa kuona erottuu kristillisen luonteen aidosta kullasta. Jeesus valvoo koetta. Hän tietää, miten arvokasta metallia on jalostettava, jotta se voisi heijastaa hänen rakkautensa säteilyä. Ju-

mala kasvattaa palvelijoitaan läheisin, syvälle käyvin koetuksin. Hän näkee eräillä olevan kykyjä, joita voidaan käyttää hänen työnsä edistämiseen, ja näitä henkilöitä hän koettelee. Hän sallii heidän joutua tilanteisiin, jotka koettelevat heidän luonnettaan ja paljastavat puutteita ja heikkouksia, joista he eivät ole tienneet. Hän antaa heille tilaisuuden korjata näitä puutteita ja tulla kelvollisiksi palvelemaan häntä. Hän osoittaa heille heidän heikkoutensa ja opettaa heitä turvautumaan häneen, sillä hän on heidän ainoa apunsa ja tukensa. Näin hänen tarkoituksensa toteutuu. Saatuaan näin kasvatusta ja harjoitusta he ovat valmiit täyttämään sen suuren tarkoituksen, jota varten he ovat saaneet kykynsä. Kun Jumala kehottaa heitä toimimaan, he ovat valmiit, ja taivaan enkelit voivat yhtyä heidän kanssaan siihen työhön, joka maan päällä on suoritettava. [113]

Egyptissä oleskelun aikana ilmeni, että Aabrahamillakin oli inhimilliset heikkoutensa ja vajavuutensa. Salatessaan sen, että Saara oli hänen vaimonsa, Aabraham ei luottanut Jumalan huolenpitoon eikä osoittanut sitä jaloa uskoa, joka muutoin oli hänelle niin ominaista. Saara oli hyvin kaunis, ja siksi Aabraham arveli tummien egyptiläisten tavoittelevan häntä omakseen ja surmaavan siinä yhteydessä empimättä hänen miehensä. Ja niin hän harkitsi voivansa valehtelematta esitellä Saaran sisarenaan, sillä heillä oli yhteinen isä, vaikka olivatkin eri äidistä. Silti heidän todellisen suhteensa salaaminen oli petos, eikä Jumala voi hyväksyä mitään poikkeamista ehdottomasta totuudesta. Aabrahamin uskon puute saattoi Saaran suureen vaa- raan. Saatuaan kuulla Saaran kauneudesta Egyptin kuningas kutsutti hänet hoviinsa ja aikoi ottaa hänet vaimokseen. Mutta suuressa armossaan Herra varjeli Saaraa antamalla kovien vitsausten kohdata kuninkaan hoviovia. Näin totuus selvisi faraolle, ja harmissaan kärsimästään petoksesta hän palautti Saaran ja moitti Aabrahamia sanoen: »Mitä olet minulle tehnyt? — Miksi sanoit: 'Hän on minun sisareni', niin että minä otin hänet vaimokseni? Katso, tässä on vaimosi, ota hänet ja mene.» [114]

Aabrahamia oli kohdeltu hyvin Egyptissä, ja nytkään farao ei sallinut tehtävän mitään vahinkoa hänelle eikä hänen vaelleen vaan käski miestensä saattaa heidät turvallisesti pois. Siihen aikaan julkaistiin lakeja, jotka kielsivät egyptiläisiä seurustelemasta vierasmaalaisten paimenien kanssa ainakaan niin tuttavallisesti, että ryhtyisivät syömään tai juomaan heidän kanssaan. Lähettäessään Aabrahamin pois

[115] farao oli ystävällinen ja jalomielinen, mutta hän pyysi häntä lähtemään maasta, koska ei uskaltanut antaa hänen jäädä sinne. Tietämättään hän oli ollut vähällä aiheuttaa hänelle vakavaa vahinkoa, mutta Jumala oli puuttunut asiaan ja varjellut faraota tekemästä niin suurta syntiä. Farao totesi tämän muukalaisen mieheksi, jota taivaan Jumala kunnioitti, ja hän pelkäsi pitää valtakunnassaan sellaista, joka olisi näin ilmeisesti Jumalan suosiossa. Egyptiin jäätyään hän olisi varmasti rikastunut ja päässyt hyvään maineeseen. Tämä olisi herättänyt egyptiläisten kateuden, ja he olisivat ehkä tehneet hänelle jotakin vahinkoa. Siitä farao olisi joutunut kantamaan vastuun, ja ties mitä vitsauksia hovi taas olisi saanut kokea.

Faraolle annettu varoitus osoit-tautui suojaksi Aabrahamille hänen joutuessaan myöhemmin tekemisiin pakanakansojen kanssa. Asiaa ei näet voitu pitää salassa, vaan kaikki saivat tietää, että Jumala, jota Aabraham palveli, varjelisi palvelijaansa ja kostaisi kaiken hänelle aiheutetun vahingon. On vaarallista tehdä vääryyttä yhdellekään taivaan Kuninkaan lapselle. Psalmista viittaa tähän Aabrahamin kokemukseen kertoessaan valitusta kansasta, miten Jumala »rankaisi kuninkaita heidän tähtensä: 'Älkää koskeko minun voideltuini, älkää tehkö paha minun profeetoilleni'» (Ps. 105: 14, 15).

On mielenkiintoista havaita, miten suuresti Aabrahamin vaiheet Egyptissä muistuttavat niitä kokemuksia, joita hänen jälkeläisillään oli satoja vuosia myöhemmin. Molemmat siirtyivät Egyptiin nälähädän pakottamina, ja molemmat oleskelivat siellä. Jumala antoi vitsaustensa kohdata egyptiläisiä heidän tähtensä, niin että nämä pelkäsivät heitä, ja pakanain lahjoista rikastuneina he lähtivät pois, »mukanaan paljon tavaraa”.

Palatessaan Kanaaniin »Aabraham oli hyvin rikas: hänellä oli karjaa, hopeata ja kultaa». Loot oli yhä hänen kanssaan, ja niin he tulivat Beeteliin ja pystyttivät telttansa lähelle alttaria, jonka olivat aiemmin rakentaneet. Mutta pian he joutuivat toteamaan, että omaisuuden lisääntyminen kartutti myös vaikeuksia. Niiden keskellä he olivat tähän asti asuneet sovussa keskenään, mutta riitaantumisen vaara oli myös lähellä. Laidunmaata ei riittänyt molempien lampailla ja karjalle, ja paimenet toivat tuon tuostakin riitojaan isäntiensä ratkaistaviksi. Edessä näytti olevan väistämätön ero. Aabraham oli Lootia vanhempi, ylempi sukuasemaltaan ja varakkaampikin, mutta hän oli valmis sovitteluihin, jotta rauha säilyisi. Vaikka Jumala itse oli antanut hänelle koko tämän maan, hän kohteliaasti sivuutti tuon oikeutensa.

»Älköön olko riitaa meidän vä-lillämme», hän sanoi, »minun ja sinun, älköönkä minun paimenteni ja sinun paimentesi välillä, sillä olemmehan veljeksiä. Eikö koko maa ole avoinna edessäsi? Eroa minusta. Jos sinä menet vasemmalle, niin minä menen oikealle tahi jos sinä menet oikealle, niin minä menen vasemmalle.»

Näin Aabraham ilmaisi jalon, epäitsekään mielenlaatunsa. Miten monet olisivatkaan vastaavassa tilanteessa pitäneet kynsin hampain kiinni etuoikeuksistaan! Miten monia perhesuhteita onkaan näin rikkoutunut! Miten monet seurakunnat ovatkaan näin hajonneet kahtia ja antaneet ju-malattomille aiheen pilkata ja moittia totuuden asiaa! »Älköön olko riitaa meidän välillämme», sanoi Aabraham, »sillä olemmehan veljeksiä», ei vain sukulaisuuden perusteella vaan myös oikean Jumalan palvojina. Jumalan lapset ovat kaikkialla maailmassa samaa perhettä, ja saman rakkauden ja sovinnollisuuden mielialan tulisi vallita heidän keskuudessaan. »Olkaa veljellisessä rakkaudessa helläsydämiset toisianne kohtaan; toinen toisenne kunnioittamisessa kilpailkaa keskenänne» (Room. 12: 10), opettaa Vapahtajamme. Puolet elämän ikävyyksistä väistyisi, jos harrastaisimme kohteliaisuutta ja olisimme halukkaat tekemään toisille

[117] samoin kuin toivoisimme heidän te- kevän meille. Pöyhkeilevä mie- len-laatu on saatanallista, mutta Kris-tuksen rakkautta vaalivassa sydä-messä on sitä rakkautta, joka ei etsi omaansa. Sellaiset noudat- tavat jumalallista kehotusta: »Alkää katsoko vain omaa parastanne, vaan toistenkin parasta» (Fil. 2:4, UTN).

Vaikka Loot olikin vaurastunut nimenomaan Aabrahamin yhtey- dessä, hän ei osoittanut vähääkään kiitollisuutta hyväntekijälleen. Kohteliaisuus olisi vaatinut, että hän olisi antanut Aabrahamin valita, mutta hän halusi mieluummin kahmaista itselleen parhaat alueet. Hän »nosti silmänsä ja näki koko Jordanin lakeuden olevan runsas- vetistä seutua, Sooariin saakka niinkuin Herran puutarha, niinkuin Egyptin maa». Jordanin laakso oli koko Palestiinan viljavinta seutua ja muistutti kadotettua paratiisia. Maa oli yhtä kaunista ja hyötyi- sää kuin Niilin rehevöittämät tasangot, joilta he juuri äsken olivat palanneet. Siellä oli vauraita ja kauniita kaupunkejakin, joiden vilk- kailla markkinoilla saattoi tehdä hyviä kauppvoja. Häikäistyneenä maailmallisen voiton näkymistä Loot ei huomannut siellä uhkaavia siveellisiä ja hengellisiä vaaroja. Lakeuden »kansa oli kovin pahaa ja syntistä Herran edessä», mutta sitä Loot ei tiennyt, tai jos tiesikin, välitti vähät koko asiasta. Hän »valitsi itselleen koko Jordanin la- keuden - - ja siirtyi siirtymistään teltoineen Sodomaan asti». Miten vähän hän aavistikaan itsekkään valintansa hirveitä seurauksia!

Erottuaan Lootista Aabraham sai Herralta jälleen lupauksen ko- ko maasta. Pian tämän jälkeen hän muutti takaisin Hebroniin, pystyt- ti telttansa Mamren varjoisaan tammistoon ja rakensi sen lähelle alt- tarin Herralle. Noiden ylätasankojen raikkaassa ilmastossa, keskellä oliivilehtoja ja viinitarhoja, lainehtivia viljavainioita ja kukkuloiden rinnelaitumia hän vietti tyytyväisenä yksinkertaista patriarkan elä- määnsä ja antoi Lootin asua puolestaan Sodoman laakson vaarallisen ylellisyyden keskellä.

Arvostettu heimopäällikkö

Ympärillä asuvat heimot kunni-oittivat Aabrahamia mahtava- na ruhtinaana sekä viisaana ja ky-vykkäänä heimopäällikkönä. Ei hän vetäytynyt syrjään naapureistaan. Elämältään ja luonteeltaan hän poikkesi suuresti epäjumalain palvojista ja todisti voimakkaasti todellisen uskon puolesta. Hän oli järkkymättömän kuuliainen Ju-

malalle. Ystävällisyydellään ja hyväntahtoisuudellaan hän herätti luottamusta ja voitti puolelleen monia ystäviä. Kaikki kunnioittivat hänen vilpitöntä suuruuttaan.

Uskontoaan hän ei liioin pitänyt tarkoin vartioituna aarteenaan, josta olisi vain yksin iloinnut. Ei tosi uskontoa voidakaan siten pitää hallussaan, sillä sellainen mieli on evankeliumin periaatteiden vastainen. Kun Kristus pysyy sydämässä, on mahdotonta estää hänen läsnäolonsa valoa loistamasta tai himmentää tuota valoa. Päinvastoin se kirkastuu kirkastumistaan sitä mukaa kuin vanhurskaiden aurinkon kirkkaat säteet päivästä toiseen hälventävät sielua ympäröivät itsekkyyden ja synnin huurut.

[118]

Jumalan kansa edustaa häntä maailmassa, ja hän toivoo sen valaisevan maailman siveellistä pimeyttä. Levittäytyneenä kaikkialle maan kaupunkeihin ja kyliin se todistaa Jumalasta ja julistaa epäuskoiselle maailmalle hänen tahtonsa tuntemusta ja armonsa ihmeitä. Hänen suunnitelmansa mukaan kaikkien niiden, jotka osallistuvat suuresta pelastuksesta, tulee toimia myös hänen lähetystyössään. Maailmalliset arvostelevat evankeliumia kristityn hurskauden mukaan. Kärsivällisesti kestetyt koetukset, kiitollisesti vastaanotetut siunaukset, nöyryys, ystävällisyys, armo ja rakkaus, jotka ilmenevät totunnaisina luonteenpiirteinä, ovat sitä valoa, joka loistaa maailmassa vastakohtana luonnollisen sydämen itsekkyydestä leviävälle pimeydelle.

Sen lisäksi, että Aabraham oli vahva uskossaan, jalosti vieraanvarainen, järkkymättömän kuuliainen ja vietti vaatimattoman yksinkertaista pyhiinvaeltajan elämää, hän oli myös valtioviisas sekä rohkea ja taitava sodankävijä. Vaikka hänen tiedettiin opettavan uutta uskontoa asustaessaan amorilaisten tasangoilla, niiden ruhtinaat, kolme veljestä, ystäväystyivät hänen kanssaan. He halusivat hänet mukaansa liittoon saadakseen maan väkivaltaiset ja ahdistavat olot turvallisemmiksi. Pian sattuiinkin sellaista, mikä osoitti tästä liitosta olevan hänelle hyötyä.

Lootin vapauttaminen

Kedorlaomer, Eelamin kuningas, oli tunkeutunut Kanaaniin ja alistanut sen itselleen veronalaiseksi. Useat ruhtinaat nousivat nyt kapinaan, ja Eelamin kuningas marssi taas neljän liittoutuneen jouk-

kona maahan heitä kukistamaan. Viisi Kanaanin kuningasta kävivät yhteisvoimin taisteluun maahan tunkeutuvia vastaan Sid dimin laaksossa mutta kärsivät täydellisen tappion. Suuri osa heidän joukoistaan lyötiin hajalle, ja pakoon päässeet hakeutuivat vuo riston suojaan. Voittajat ryösti vät lakeuden kaupungit ja veivät muassaan paljon saalista ja sota vankeja, joiden joukossa oli myös Loot perheineen.

[119] Aabraham asui kaikessa rauhassa Mamren tammistossa, jonne sitten muuan pakolainen toi tiedon taistelusta ja hänen veljenpoikansa surkeasta kohtalosta. Aabraham ei ollut muistellut Lootin kiittämättömyyttä millään pahalla. Nyt hänen mielensä jälleen heltyi siinä määrin, että hän päätti pelastaa sukulaisensa. Kysytyään ensin neuvoa Jumalalta hän varustautui sotaretkelle. Omista palkollisistaan hän valitsi kolmesataakahdeksantoista miestä, jotka olivat harjaantuneet pelkäämään Jumalaa, palvelemaan isäntäänsä ja käyttämään aseita. Hänen liittolaisensa Mamre, Eskol ja Aaner tulivat mukaan joukkoineen, ja yhdessä he lähtivät ajamaan ryöstöretkelläisiä takaa. Eelamilaiset olivat leiriytyneet liittolaisineen Kanaanin pohjoisrajalla sijaitsevaan Daaniin. Siellä he viettivät remuisia voitonjuhliaan eivätkä niiden humussa odottaneet mitään hyökkäystä lannistetun vihollisensa taholta. Patriarkka jakoi väkensä, niin että saattoi käydä yöllä leirin kimppuun eri suunnilta. Hänen ripeä ja odottamaton hyökkäyksensä johtikin nopeaan voittoon. Eelamin kuningas sai surmansa, ja hänen pakokauhun valtaan joutuneet joukkonsa tuhottiin perin pohjin. Loot ja hänen perheensä sekä kaikki vangit tavaroineen saatiin takaisin, ja voittajat saivat lisäksi paljon saalista. Aabraham saavutti tämän voiton Jumalan johdolla. Herran palvelija ei ainoastaan tehnyt maalleen suurta palvelusta vaan osoitautui myös rohkeaksi mieheksi. Nyt havaittiin, ettei vanhurskaus ollut pelkuruutta vaan että Aabrahamin uskonto teki hänet rohkeaksi ylläpitämään oikeutta ja puolustamaan sorrettuja. Sankarillisella teollaan hän lisäsi vaikutusvaltaansa ympärillä asuvien heimojen keskuudessa. Paluumatkalla Sodomian kuningas tuli seurueineen häntä vastaan. Hän halusi kunnioittaa voittajaa ja pyysi tätä pitämään kaiken tavaran ja luovuttamaan vain vapautetut sotavangit. Vallitsevan käytännön mukaan sotasaalis kuului voittajille, mutta Aabraham oli lähtenyt tälle retkelle ilman mitään voittosaaliin halua

ja kieltäytyi ottamasta näiltä kärsimään joutuneilta mitään muuta kuin palvelijainsa kulut ja sen, mikä oli hänen liittolaistensa osuutta.

Aabrahamin jalomielisyys

Vastaavanlaisessa tilanteessa vain harvat olisivat olleet niin jaloja kuin Aabraham. Useimmat olisivat langenneet kiusaukseen saadaksesen niin runsaan saaliin. Hänen esimerkkinsä nuhtelee ankarasti itsekästä, rahanahnetta mieltä. Aabraham kunnioitti oikeuden ja ihmisystävyyden vaatimuksia. Hän noudatti menettelyssään innoitettua elämänohjetta: »Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi» (3 Moos. 19: 18). »Minä nostan käteni», hän sanoi, »Herran, Jumalan, Korkeimman, taivaan ja maan luojan, puoleen ja vannon: En totisesti ota, en langan päätä, en kengän paulaa enkä mitään muuta, mikä on sinun, ettet sanoisi: 'Minä olen tehnyt Abrammin rikkaaksi'." Hän ei tahtonut antaa heille mitään aihetta ajatella, että hän oli lähtenyt sotimaan saaliin toivossa tai että heidän lahjansa tai suosionsa olivat hänen vaurautensa perustana. Jumala oli luvannut siunata Aabrahamia, ja siksi kuului myös kunnia Jumalalle.

[120]

Voittoisaa patriarkkaa vastaan tuli myös Melkisedek, Saalemin kuningas, joka toi leipää ja viiniä hänen joukkojensa virvokkeiksi. Hän »oli Jumalan, Korkeimman, pappi» ja siunasi Aabrahamin sekä kiitti Herraa, joka palvelijansa välityksellä oli vapauttanut kaiken vangiksi joutuneen väen. Ja Aabraham »antoi hänelle kymmenykset kaikesta».

Iloisena Aabraham palasi tel-toilleen ja laumojensa luo, mutta toisaalta ahdistavat ajatukset vaivasivat häntä. Hän oli ollut rauhan mies ja kaihtanut riitaa ja vi-hamielisyyttä parhaansa mukaan. Nyt häntä kauhistutti, kun hän muisteli näkemäänsä verilöylyä. Mutta varmaan ne kansat, joiden joukot hän oli voittanut, tunkeu-tuisivat vielä uudestaan Kanaanin ja kohdistaisivat kostonsa erikoisesti häneen. Jos hänet näin vedettäisiin mukaan heimojen välisiin kiistoihin, hänen elämänsä rauha ja hiljaisuus olisi mennyttä. Kaiken lisäksi hän ei ollut saanut haltuunsa Kanaanin maata eikä enää voinut toivoa perillistikään, joka voisi kokea lupauksen täyty-myksen.

Öisessä näyssä kuului taas ju-malallinen ääni: »Älä pelkää, Aabraham», ruhtinasten Ruhtinas lausui, »minä olen sinun kiipesi; sinun palkkasi on oleva sangen suuri.» Mutta pahaenteiset aavis telut ah-

distivat hänen mieltään, niin ettei hän voinut nyt tarttua lupaukseen yhtä kyselemättömän luottavasti kuin ennen. Hän rukoili jotakin selvää todistetta siitä, että lupaus täyttyisi. Ja miten liiton lupaus saattoi lainkaan täytyä, kun luvattua poikaa ei kuulunut? »Mitä sinä minulle annat», hän kyseli. »Minä lähdän täältä lapsetonna», ja »katso, talossani syntynyt palvelija on minut perivä.» Hän aikoi ottaa uskollisen palvelijansa Elieserin otopojakseen ja tehdä hänet kaiken omaisuutensa perijäksi. Mutta hänelle vakuutettiin, että hänen oma poikansa oli perivä hänet. Sitten hänet vietiin teltan ulkopuolelle ja häntä kehoitettiin katsomaan taivaalla tuikkivia lukemattomia tähtiä. Niitä silmäillessään hän kuuli sanat: »Niin paljon on sinulla oleva jälkeläisiä.» »Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi» (Room. 4: 3).

[121] Silti patriarkka pyysi jotakin näkyvää merkkiä uskonsa vahvistukseksi ja jälkipolville todisteeksi siitä, että Jumala toteuttaisi armolliset aikomuksensa heitä kohtaan. Herra suostui solmimaan liiton palvelijansa kanssa samanlaisin muodoin, joita ihmiset käyttävät vahvistaessaan juhlallisia sopimuksia. Herran ohjeiden mukaan Aabraham uhrasi hiehon, vuohen ja oinaan, jotka kaikki olivat kolmivuotisia. Hän halkaisi ne ja asetti puolikkaat vähän erilleen. Näihin hän lisäsi metsäkyyhkysen ja nuoren kyyhkysen, joita hän ei kuitenkaan halkaissut. Tämän tehtyään hän asteli kunnioittavasti uhrikappaleiden välitse ja vannoi juhlallisesti Jumalalle pysyvänsä ikuisesti kuuliaisena. Hän viipyi uhrieläintensä ruumiiden luona auringonlaskuun asti ja valvoi tarkoin, etteivät petolinnut päässeet tahraamaan eikä siep-paamaan niitä. Auringonlaskun aikaan hän vaipui syvään uneen, ja »katso, kauhu ja suuri pimeys valtasi hänet». Jälleen Jumala puhui hänelle ja selitti, ettei hänen ollut syytä odottaa heti saavansa luvattua maata haltuunsa, sillä hänen jälkeläisensäkin joutuisivat kauan kärsimään ennen kuin pääsisivät asettumaan Kanaaniin. Tässä yhteydessä hänelle selostettiin pelastussuunnitelmaa, Kristuksen kuolemaa, suurta uhria ja hänen tulemustaan kirkkaudessa. Aabraham sai myös nähdä maan palautettuna Eedenin aikaiseen kauneuteensa, ja hän saisi sen ikuiseksi omaisuudekseen lupauksen lopullisena ja täydellisenä täyttymyksenä. Jumalan ja ihmisten välisen liiton vakuudeksi suitsuava pätsi ja liekehtivä tuli, jumalallisen läsnäolon vertauskuvat, liikkuvat uhrikappaleiden välitse kuluttaen ne kokonaan. Sitten Aabraham kuuli taas äänen, joka vakuutti hänen

jälkeläistensä saavan lahjaksi Kanaanin maan »Egyptin virrasta aina suureen virtaan, Eufrat-virtaan saakka».

Kun Aabraham oli ollut Kanaa-nissa lähes kaksikymmentäviisi vuotta, Herra ilmestyi hänelle ja sanoi: »Minä olen Jumala, Kaikkivaltias; vaella minun edessäni ja ole nuhteeton.» Pelokkaan kunnioittavasti Aabraham lankesi kas-voilleen, ja sanoma jatkui: »Katso, tämä on minun liittoni sinun kanssasi: sinusta tulee kansojen paljouden isä.» Tämän liiton täyttymyksen vakuudeksi hänen nimensä, joka siihen asti oli ollut Abram, sai nyt muodon Aabraham, joka merkitsee: »paljouden isä». Saarain nimestä tuli Saara - »ruhtinatar», sillä, jumalallinen ääni vakuutti, »hänestä tulee kansakuntia, polveutuu kansojen kuninkaita».

Tähän aikaan Aabrahamille säädettiin ympärileikkauksen menot »sen uskonvanhurskauden sinetiksi, joka hänellä oli ympärileikkamatonna»(Room. 4: 11). Niitä patriarkan ja hänen jälkeläistensä tuli noudattaa merkiksi siitä, että he olivat pyhittäytyneet palvelemaan Jumalaa ja erosivat siten epäjumalanpalvelijoista sekä että Jumala hyväksyi heidät omai-suudekseen. Näillä menoilla he puolestaan sitoutuivat täyttämään Aabrahamin kanssa tehdyn liiton ehdot. He eivät saaneet solmia avioliittoja pakanoiden kanssa, sillä siten he lakkaisivat kunnioittamasta Jumalaa ja hänen pyhää lakiaan, tulisivat kiusatuiksi omaksumaan muiden kansojen synnillisiä tapoja ja lankeaisivat epäjumalanpalvelukseen.

Aabrahamin kolme vierasta

Jumala soi Aabrahamille suuren kunnian. Taivaan enkelit käyskentelivät ja puhelivat hänen kanssaan kuin konsanaan ystävät keskenään. Kun Sodomian hävittäminen aika lähestyi, siitä ilmoitettiin hänelle, ja niin hän sai toimia syntisten välimiehenä Jumalan edessä. Enkelien käynnin yhteydessä hän osoitti myös aivan esimerkillistä vieraanvaraisuutta.

[122]

Hän oli tällöin kesäkuumalla puolipäivän aikaan istumassa telttansa ovella, kun hän hiljaista maisemaa katsellessaan havaitsi kolmen matkamiehen astelevan häntä kohti. Lähemmäksi päästyään vieraat kuitenkin pysähtyivät aivan kuin neuvotellakseen suunnasta. Jäämättä odottamaan heidän taholtaan mitään pyyntöjä Aabraham nousi nopeasti. Kun he näyttivät kääntyvän toisaalle, hän kiiruhti

heidän peräänsä ja erittäin kohteliaasti pyysi heitä suomaan hänelle sen kunnian, että viipyisivät hetken hänen luonaan ja hän saisi tarjota heille virvokkeita. Itse hän toi heille vettä, jota he saivat pestä matkan pölyt jaloistaan. Itse hän valitsi heidän ruokansa, ja heidän levähtäessään puun siimeksessä valmistettiin ateria, ja hän seisoi kunnioittavasti heidän luonaan sen aikaa, kun he nauttivat hänen vieraanvaraisuuttaan. Tätä kohteliaisuuden osoitusta Jumala piti niin tärkeänä, että se merkittiin hänen sanaansa, ja tuhat vuotta myöhemmin innpitettu apostoli mainitsee siitä: »Älkää unhottako vieraanvaraisuutta; sillä sitä osoittamalla muutamat ovat tietämättään saaneet pitää enkeleitä vierainaan» (Hebr. 13: 2).

[123] Aabraham oli pitänyt vieraitaan vain väsyneinä matkamiehinä huomaamatta lainkaan, että hän olisi voinut kumartaen palvoakin yhtä heistä syylistymättä syntiin. Taivaalliset sanansaattajat ilmaisivat kuitenkin nyt oikean luonteensa. Vaikka heidän matkansa koskikin tuomion täytöntöönpanoa, he puhuivat Aabrahamille, uskon miehelle, ensin siunauksen sanoja. Vaikka Jumala tarkoin huomaakin pahuuden ja rankaisee rikkomuksesta, ei hän tunne mitään koston mielihyvää. Tuhoaminen on »outu» työ hänelle, jonka rakkaus on rajatonta.

»Herran neuvo on tunnettu niille, jotka häntä pelkäävät» (Ps. 25: 14) . Aabraham oli kunnioittanut Jumalaa, ja Herra kunnioitti häntä sallimalla hänen osallistua neuvotteluunsa ja kertomalla hänelle aikomuksistaan. »Salaisinko minä Aabrahamilta, mitä olen tekvä?» Herra sanoi. »Valitushuuto Sodomian ja Gomorran tähden on suuri, ja heidän syntinsä ovat ylen raskaat. Sentähden minä menen alas katsomaan, ovatko he todella tehneet kaiken sen, josta huuto on minun eteeni tullut, vai eivätkö; minä tahdon sen tietää.» Jumala tiesi kyllä hyvin Sodomian rikkomusten määrän, mutta hän puhui ihmisten tavalla tehdäkseen toimenpiteidensä oikeutuksen helpommin ymmärrettäväksi. Ennen kuin rangaistus kohtaisi rikkomuksen tekijöitä, hän lähtisi itse tutkimaan heidän vaellustaan, ja elleivät he olisi ylittäneet jumalallisen armon rajaa, hän soisi heille vielä aikaa katumukseen.

Kaksi taivaan sanansaattajaa poistui. He jättivät Aabrahamin hänen seuraansa, jonka Aabraham nyt tiesi olevan Jumalan Poika. Ja niin tämä uskon mies alkoi anella Sodomian asukkaiden puolesta. Kerran hän oli pelastanut heidät miekallaan, nyt hän koetti pelastaa

heidät rukouksellaan. Loot perheineen asui vielä siellä. Samalla epäitsekällä rakkau- della, joka sai Aabrahamin va-pauttamaan heidät eelamilaisten käsistä, hän koetti pelastaa heidät, jos se oli Jumalan tahto, taivaan tuomion myrskystä.

[124]

Hän esitti pyyntönsä syvän kun-nioittavasti ja nöyrästi: »Olen roh-jennut puhua Herralleni, vaikka olen tomu ja tuhka.» Siitä puut-tui kaikki itsevarmuus ja kerskaaminen omasta vanhurskaudesta. Hän ei vaatinut suosiota kuuliaisuutensa tai niiden uhrausten vuoksi, joita oli joutunut tekemään noudattaessaan Jumalan tahtoa. Itsekin syntisenä hän aneli syntisen puolesta. Sellainen mieli tulisi olla kai-killa, jotka lähestyvät Jumalaa. Kuitenkin Aabraham osoitti samaa luottamusta kuin lapsi, joka anoo jotakin rakkaalta isältään. Hän astui lähelle taivaallista Sanansaattajaa ja esitti pyyntönsä palavasti. Vaikka Loot asuikin Sodomassa, hän ei osallistunut sen asukkaiden pahuuteen. Aabraham arveli, että tuossa runsasväkisessä kaupungis-sa täytyi olla muitakin tosi Jumalan palvelijoita. Siksi hän ru-koili: »Pois se, että sinä näin tekisit: surmaisit vanhurskaan yhdessä ju-malattoman kanssa. — Pois se sinusta! Eikö kaiken maan tuomari tekisi oikeutta?» Eikä Aabraham pyytänyt vain kerran vaan monta kertaa. Tullen yhä rohkeammaksi sitä mukaa kuin hänen pyyntöi-hinsä suostuttiin, hän jatkoi pyytelyään, kunnes kaupunki luvattiin säästää, jos siellä olisi kymmenenkin vanhurskasta.

Rakkaus hukkuviin sieluihin in-noitti Aabrahamia rukoilemaan. Vaikka hän inhosikin tuon tur-meltuneen kaupungin syntejä, hän toivoi, että syntiset voitaisiin pelastaa. Meidän tulisi tuntea ka-tu-mattomista samaa huolta, kuin hänen syvä kiinnostuksensa sodoma-laisten puolesta osoittaa. Meidän pitäisi vihata syntiä mutta sääliä ja rakastaa syntistä. Kaikkialla ympärillämme on sieluja, jotka ovat vajoamassa yhtä toivottomaan ja kauheaan perikatoon kuin Sodoma muinoin. Joka päivä päättyy joidenkin koetusaika. Joka tunti jotkut siirtyvät niin loitolle, ettei armo enää tavoita heitä. Missä kuullaan varoituksia ja hartaita pyyntöjä, joilla syntistä kehotetaan välttämään tätä pelottavaa tuhoa? Missä kädet kurottuvat vetämään häntä kuo-leman kidasta? Missä ovat ne, jotka nöyrästi ja osoittaen kestäväää uskoa rukoilevat Jumalaa hänen puolestaan?

Aabrahamilla oli Kristuksen mieli. Jumalan Poika toimii itsekin suurena Välimiehenä syntisen hyväksi. Hän tietää ihmissielun ar-von, sillä hän on maksanut sen lunastuksen hinnan. Kristus vihasi

pahuutta, niin kuin vain luonteeltaan tahrattoman puhdas voi vihata, mutta hän rakasti syntistä, niin kuin vain luonteeltaan ra-jattoman hyvä voi rakastaa. Ris-tiinnaulitsemisen tuskissaan ja tuntien koko maailman syntien kauhistavan painon hän rukoili herjaajiensa ja murhaajiensa puolesta: »Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä he tekevät» (Luuk. 23: 34).

Aabraham perheensä päänä

[125] Aabrahamista mainitaan, että »häntä sanottiin Jumalan ystäväksi» ja »että hänestä tulisi kaikkien isä, jotka — uskovat» (Jaak. 2: 23; Room. 4: 11). Jumala itse todistaa tästä uskollisesta patriarkasta: »Aabraham kuuli minua ja noudatti, mitä minä noudatettavaksi annoin, minun käskyjäni, säädöksiäni ja opetuksiani.» Ja edelleen: »Sillä minä olen valinnut hänet, että hän käskisi lapsiansa ja perhettänsä, joka jää hänen jälkeensä, noudattamaan Herran tietä ja tekemään sitä, mikä vanhurskaus ja oikeus on, jotta Herra antaisi Aabrahamille tapahtua, mitä hän on hänelle luvannut.» Aabraham kutsuttiin suureen kunniaan, olemaan sen kansan kantaisänä, joka vastaisina vuosisatoina varjेलisi ja säilyttäisi Jumalan totuuden maailmaa varten - sen kansan, josta luvattu Messias oli tuleva maan kaikkien kansojen siunaukseksi. Mutta hän, joka kutsui patriarkan, piti häntä arvollisena. Tämä on itsensä Jumalan puhetta. Hän, joka ymmärtää ajatukset jo kaukaa ja osaa arvioida ihmiset oikein, sanoo: »Minä olen valinnut hänet.» Aabraham ei poikkeaisi totuudesta itsekkäille poluilleen. Hän noudattaisi lakia ja toimisi oikeamielisesti ja vanhurskaasti. Ja Herran pelon lisäksi hän harjoittaisi uskontoa kodissaan. Hän opettaisi perheelleen vanhurs-kautta. Jumalan laki olisi hänen taloutensa ohjeena.

Aabrahamin talouteen kuului toistatuhatta henkeä. Ne, jotka hänen opetuksiaan seuraten alkoivat palvoa yhtä Jumalaa, siirtyivät hänen leiriinsä asumaan, Siellä - aivan kuin koulussa — he saivat sellaista opetusta, mikä teki heistä oikean uskon edustajia. Täten hänellä oli suuri vastuu. Hän koulutti perheenhuojeltajia, ja nämä noudattaisivat hänen hallin-totapaansa omassa taloudessaan.

Ennen muinoin isä oli perheensä hallitsija ja pappi, ja vielä perheellistyneinäkin lapset tunnustivat hänen arvovaltansa. Jälkeläiset kasvatettiin pitämään häntä perheenpäänä, jonka ratkaisuvaltaan

kuuluivat niin uskonnolliset kuin maallisetkin asiat. Aabraham koetti vakiinnuttaa tämän patriarkallisen hallintojärjestelmänsä, koska se oli omiaan säilyttämään Jumalan tuntemuksen. Oli tarpeellista sitoa kodin jäsenet perhepiiriin yhteyteen, turvaan laajalle levinneeltä ja syvälle juurtuneelta epäjumalanpalvelukselta. Aabraham koetti kaikin tavoin varjella leiriläisiään sekaantumasta pakanoihin ja tutustumasta heidän epäjumalainsa palvontamenoihin, sillä hän tiesi, että veljeily pahan kanssa turmelisi huomaamatta heidän periaatteensa. Hän pyrki erittäin tarkoin pitämään loitolla kaikenlaiset väärät uskonnot ja korostamaan elävän Jumalan ylevyyttä ja kirkkautta, jotta häntä yksin palvottaisiin.

Tämä viisas järjestely oli Jumalan itsensä laatima. Hän tahtoi siten erottaa kansansa pakanain yhteydestä niin pitkälle kuin mahdollista ja tehdä siitä omissa oloissaan elävän kansan, jota ei luettaisi kuuluvaksi toisten kansojen joukkoon. Hän oli irrottanut Aabrahamin epäjumalia palvelevasta suvustaan, jotta patriarkka voisi neuvoa ja kasvattaa perhettään erossa niistä viettelyksistä, joita heillä olisi ollut Mesopotamiassa, ja jotta hänen jälkeläisensä voisivat säilyttää oikean uskon puhtaana sukupolvesta toiseen.

[126]

Aabraham rakasti lapsiaan ja koko perhettään. Siksi hän varjeli heidän uskoaan ja uskontoaan sekä selosti heille jumalallisia aseuksia. Nämä hän saattoi antaa kalleimpana testamenttilahjanaan heille ja heidän kauttaan maailmalle. Kaikille opetettiin, että he olivat taivaan Jumalan hallinnassa. Vanhempien ei sopinut mitenkään painostaa eikä lasten liioin puolestaan olla tottelemattomia. Jumala oli laissaan antanut kullekin velvollisuutensa. Vain noudattamalla sitä oli mahdollista tulla onnelliseksi ja menestyä.

Hänen oma päivittäinen hiljainen vaikutuksensa oli muille jatkuvana opetuksena. Hänen järkkymätön rehellisyytensä, hyvän tahoisuutensa ja epäitsekkäs kohteliaisuutensa olivatkin herättäneet kuningaiden ihailua, ja sellainen hän oli kotonakin. Hänen elämänsä huokui sellaista luonteen jaloutta ja rakastettavuutta, joka ilmaisi kaikille, että hän oli yhteydessä taivaaseen. Hän ei lainkaan halvimmankaan palvelijansa sielua. Hänen taloudessaan ei ollut erilakia isännälle ja palvelijalle, rikkaiden parempaa ja köyhien huonompaa kohtelua. Hän oli kaikille yhtä oikeamielinen ja sääliväinen pitäen heitä kanssaan osallisina elämän armosta.

»Että hän käskisi lapsiansa ja perhettänsä.» Hän ei tekisi sitä syntiä, että jättäisi hillitsemättä lastensa huonoja taipumuksia tai poikkeaisi väärässä hellyydessään pitämästä heitä velvollisuuden tiellä. Aabraham ei vain antaisi oikeaa opetusta vaan ylläpitäisi myös arvovaltaa sekä oikeita ja vanhurskaita lakeja.

Miten harvat tänä aikana noudattavatkaan tätä esimerkkiä! Sokeassa ja itsekkäässä tunteelli-suudessaan, jota väärin kutsutaan rakkaudeksi, monet vanhemmat antavat lastensa toimia oman mielensä mukaan, vaikkei näiden arvostelukyky ole vielä kehittynyt eivätkä he ole vielä oppineet pitämään halujaan kurissa. Tämä on suorastaan julmaa nuorison kohdella ja väärin koko maailmaa kohtaan. Vanhempien peräänantavaisuus aiheuttaa sekaannusta niin perheessä kuin yhteiskunnassakin. Se vahvistaa nuorten halua seurata omia taipumuksiaan alistumatta Jumalan vaatimuksiin. Siten he kehittyvät mieleltään Jumalan tahdon vastaisiksi, ja tämä uskonnoton, alistumaton mieli siirtyy sitten heidän lapsiinsa ja lastensa lapsiin. Aabrahamin tavoin vanhempien tulisi käskää perhettänsä seuraamaan jälkiään. Opetettakoon ja ylläpidettäköön kuuliaisuutta vanhempien arvovallalle ensimmäisenä askeleena Jumalan arvovallalle osoitettavan kuuliaisuuden tiellä.

[127] Jumalan lain väheksyminen, jopa uskonnollisten johtajien taholta, on aikaansaanut paljon pahaa. Sellainen laajalle levinnyt opetus, jonka mukaan Jumalan käskyt eivät enää ole ihmistä sitovia, vaikuttaa epäjumalanpalveluksen tavoin kansan elämäntapoihin. Ne, jotka pyrkivät vähentämään Jumalan pyhän lain vaatimuksia, iskevät suoraan perheiden ja kansakuntien hallinnon perustukseen. Uskonnolliset vanhemmat, jotka eivät vaella Jumalan käskyjen mukaisesti, eivät käske perhettänsä noudattamaan Herran tietä. Jumalan lakia ei oteta elämän ohjeeksi. Perustettuaan oman kotinsa lapset eivät katso olevansa velvoitettuja opettamaan omille lapsilleen mitään sellaista, mitä heille itselleen ei koskaan ole opetettu. Ja tästä syystä on niin monia jumalattomia perheitä; tästä syystä turmelus on niin syvälle syöpynyt ja laajalle levinnyt.

Vanhemmat eivät voi käskää lapsiaan seuraamaan jälkiään, ennen kuin he itse noudattavat Herran lakia ehyin sydämin. Tässä tarvitaan uudistusta - syvää ja laajaa uudistusta. Vanhempien tulee uudistua; sananpalvelijoiden tulee uudistua; he tarvitsevat Jumalaa perheeseensä. Saadakseen asiantilan muuttumaan heidän täytyy ot-

taa Jumalan sana perheensä neuvonantajaksi. Heidän on opetettava lapsilleen, että sen välityksellä Jumala puhuu heille ja että sitä on siksi ehdottomasti toteltava. Heidän pitäisi kärsivällisesti, ystävällisesti ja väsymättä opettaa lapsilleen, miten he voivat elää Jumalan mielen mukaisesti. Sellaisen perheen lapset pystyvät kumoamaan epäuskoisten saivarteluja. He ovat omaksuneet Raamatun uskonsa pohjaksi, ja niin heillä on perustus, jota epäilyn hyökyaallotkaan eivät voi järkyttää.

Rukous laiminlyödään aivan liian monissa kodeissa. Vanhemmista tuntuu, ettei heillä ole aikaa aamuja iltahartauteen. Heiltä ei liikene edes muutamaa hetkeä kiittääkseen Jumalaa hänen runsaista armolahjoistaan - siunatusta päivänpaisteesta, kasveja rehevöittäivistä sadekuuroista ja pyhien enkeleiden suojeluksesta. He eivät ehdi rukoillen pyytää kodilleen Jumalan apua ja johdatusta sekä Jeesuksen pysyvää läsnäoloa. He lähtevät työhönsä niin kuin härkä tai hevonen suomatta ajastustakaan Jumalalle tai taivaalle. Jumalan Poika pitää heitä niin kalliina, että mieluummin uhrasi henkensä lunastaakseen heidät kuin salli heidän hukkaa ilman toivoa, mutta tuskin he osaavat arvostaa hänen suurta hyvyyttään sen paremmin kuin eläimetkään, jotka tuhoutuvat.

Niiden, jotka tunnustavat rakastavansa Jumalaa, tulisi muiden patriarkkojen tavoin rakentaa alttari Herralle, minne tahansa he pystyttävätkin telttansa. Jos milloin niin nyt on aika tehdä jokainen koti rukoushuoneeksi. Isien ja äitien tulisi usein ylentää sydämensä Jumalan puoleen rukoillen nöyrästi ja hartaasti itsensä ja lastensa puolesta. Laskekoon isä kodin pappina Jumalan alttarille aamu- ja iltauhrin vaimon ja lasten yhtyessä rukoukseen ja kiitokseen. Sellaisessa kodissa Jeesus viihtyy.

Pyhän valon pitäisi päästä lois-tamaan jokaisesta kristitystä kodista. Rakkauden tulisi ilmetä kaikessa toiminnassa. Sen pitäisi näyttäytyä kaikessa kotoisessa kanssakäymisessä huomaavaisena ystävällisyytenä ja lempeänä, epäitsekkäänä kohteliaisuutena. On koteja, joissa tätä periaatetta noudatetaan käytännössä — koteja, joissa Jumalaa palvotaan ja todellinen rakkaus vallitsee. Näistä kodeista kohoaa aamuja iltarukous tuoksuvana suitsukkeena Jumalan luo, ja hänen armonsa lahjat laskeutuvat siunauksina rukoilevien ylle aamukasteen tavoin.

Hyvin hoidettu kristitty koti puhuu voimakkaasti kristinuskon todellisuuden puolesta - eikä epä-uskoinen voi väittää sen todistusta vastaan. Kaikki voivat nähdä, että jokin perhettä elähdyttävä vaikutus ulottuu lapsiinkin ja että Aabrahamin Jumala on heidän kanssaan. Jos kristityiksi tunnus-tautuvien kodit olisivat aidon us-konnollisia, niillä olisi valtavan hyvä vaikutus. Ne olisivat todella »maailman valkeus». Taivaan Ju-mala tahtoo sanoa jokaiselle us-kolliselle lasten vanhemmalle sa moin kuin hän lausui Aabrahamille: »Minä olen valinnut hänet että hän käskisi lapsiansa ja per hettänsä, joka jää hänen jälkeen sä, noudattamaan Herran tietä ja tekemään sitä, mikä vanhurskaus ja oikeus on, jotta Herra antaisi Aabrahamille tapahtua, mitä hän on hänelle luvannut.»

Aabraham oli uskonut kyselemättä lupauksen pojan saamiseen, mutta hän ei malttanut odottaa, että Jumala olisi toteuttanut sanansa omalla ajallaan ja tavallaan. Asian sallittiin pitkistyä, jotta hänen uskonsa Jumalan voimaan joutuisi koetteelle, mutta hän ei kestänyt koetusta. Saara, joka piti itseään liian vanhana voidakseen saada lasta, ehdotti jumalallisen suunnitelman täyttämiseksi, että Aabraham ottaisi yhden hänen orjattaristaan sivuvaimokseen. Moniavioisuus oli jo niin yleistynyt, ettei sitä enää pidetty syntinä. Se oli yhtä kaikki vastoin Jumalan lakia ja rikkoi pahoin perhesuhteen pyhyyttä ja rauhaa. Eivät vain Aabrahamin omat kotiolut kärsineet siitä, että hän otti Haagarin sivuvaimokseen, vaan siitä oli ikävät seuraukset tulevillekin sukupolville.

Haagar ylpistyi ja alkoi kerskua siitä, että oli päässyt Aabrahamin vaimoksi ja saattoi tulla suuren kansakunnan kantaäidiksi. Ja niin hän alkoi ylenkatsoa emäntäänsä. Keskinäinen kateus häiritsi tuon ennen niin onnellisen kodin rauhaa. Aabraham joutui kuuntelemaan molempien vali145,146 tuksia ja koetti turhaan palauttaa sopua. Vaikka Aabraham oli nainut Haagarin Saaran hartaasta pyynnöstä, tämä syytti nyt miestänsä kaikesta. Saara halusi rangaista kilpailijaansa, mutta Aabraham ei suostunut siihen, sillä Haagar kantoi hänen lastaan ja - kuten hän niin halusta toivoi - lupauksen poikaa. Haagar oli kuitenkin Saaran orjatar, joka Aabrahamin puolesta sai yhä jäädä emäntänsä käskyläiseksi. Mutta kopeudessaan Haagar ei sietänyt omalla röyhkeydellään herättämänsä kovaa kohtelua. »Niin Saarai kuritti häntä, ja hän pakeni hänen luotaan.»

Hän pakeni erämaahan, ja levähtäessään lähteen luona yksi-näisenä ja vailla ystäviä hän näki Herran enkelin, joka ihmismuodossa puhutteli häntä nimeltä: »Haagar, Saarain orjatar.» Näin hän viittasi hänen asemaansa ja velvollisuuteensa ja jatkoi sitten: »Palaa emäntäsi tykö ja nöyryy hänen kätensä alle.» Nuhteeseen liittyi myös lohdutusta: »Herra on kuullut sinun hätäsi.» »Minä teen sinun jälkeläistesi luvun niin suureksi, ettei heitä voida lukea heidän paljoutensa

[130] tähden.” Ja jotta hän aina muistaisi Herran armon, lapsen nimi oli oleva Ismael, mikä merkitsee »Jumala kuulee».

Iisakin syntymä

Kun Aabraham oli lähes satavuotias, hän sai toistamiseen lupauksen pojasta, ja hänelle vakuutettiin, että tuleva perijä olisi Saaran poika. Mutta Aabraham ei vielä käsittänyt lupausta. Hän ajatteli taas heti Ismaelia ja pysyi siinä käsityksessään, että Jumalan hyvät aikomukset toteutuisivat tämän kautta. Rakkaudesta poikaansa hän huudahti: »Kunpa edes Ismael saisi elää sinun edessäsi!» Taas lupaus toistettiin, ja nyt niin selvästi, ettei sitä voinut ymmärtää väärin: »Totisesti, sinun vaimosi Saara synnyttää sinulle pojan, ja sinun on pantava hänen nimekseen Iisak, ja minä teen liittoni hänen kanssaan.» Mutta Jumala kuuli myös isän rukouksen. »Mutta myös Ismaelista”, hän sanoi, »minä olen kuullut sinun rukouksesi; katso, minä siunaan häntä, — ja minä teen hänestä suuren kansan.”

Iisakin syntymä merkitsi Aabrahamin ja Saaran rakkaimman ja pitkäaikaisen toiveen täyttymystä ja täytti heidän telttansa riemulla. Mutta Haagarille se merkitsi hänen kunnianhimoisten ja mieluisien kuvitelmiensa särkymistä. Koko leiri oli pitänyt nyt jo nuoruuskaiseksi varttunutta Ismaelia Aabrahamin rikkauden perijänä, jolle kuuluivat myös hänen jälkeläisilleen luvatut siunaukset. Nyt hänet äkkiä syrjäytettiin, ja pettyneinä äiti ja poika alkoivat vihata Saaran poikaa. Toisten riemuitessa heidän kateutensa vain lisääntyi, kunnes Ismaelin nähtiin lopulta aivan avoimesti »ilvehtivän» Jumalan lupauksen perijälle. Saara piti Ismaelin kurittomuutta jatkuvan riidan aiheuttajana ja vaati Aabrahamia karkottamaan Haagarin ja Ismaelin leiristä. Patriarkka pahastui tästä kovin. Kuinka hän saattoi karkottaa poikansa Ismaelin, jota hän yhä niin hellästi rakasti? Huolissaan hän kysyi neuvoa Jumalalta. Enkelinsä välityksellä Herra kehotti häntä noudattamaan Saaran toivomusta. Vain siten saataisiin sopu ja onni jälleen perheeseen, eikä hän saanut päästää rakkauttaan Ismaeliin tai Haagariin estämään sitä. Ja enkeli lohdutti häntä lupaamalla, että vaikka Ismael joutuikin lähtemään isänsä kodista, Jumala ei hylkäisi häntä vaan varjelisi häntä ja tekisi hänestäkin suuren kansan. Aabraham totteli enkelin sanaa mutta lähetti Haagarin ja poikansa luotaan syvästi surren ja raskain mielin.

Aabrahamin saama aviosuhteen pyhyttä koskeva neuvo sopii ope-tukseksi kaikille ajoille. Sen mukaan tämän suhteen oikeuksia ja onnea on tarkoin vaalittava, vaikka suurin uhrauksinkin. Saara oli ainoa Aabrahamin todellinen vaimo. Kenelläkään muulla ei ollut lupaa kajota niihin oikeuksiin, joita hänellä oli vaimona ja äitinä. Hän kunnioitti miestänsä, ja Uusi testamentti mainitsee hänet tästä syystä hyvänä esimerkkinä. Mutta hän ei halunnut, että Aabraham sydämestään kiintyi kehenkään toiseen, eikä Herra nuhdellut häntä siitä, että hän vaati kilpailijaansa karkotettavaksi. Sekä Aabraham että Saara epäilivät Jumalan voimaa, ja tämä erehdys johti avioon Haagarin kanssa.

Aabraham pannaan koetteelle

Jumala oli kutsunut Aabrahamin olemaan uskollisten isänä, ja hänen elämänsä tuli olla uskon esimerkkinä vastaisille sukupolville. Mutta hän ei ollut osoittanut täydellistä uskoa. Salaamalla sen, että Saara oli hänen vaimonsa, sekä ottamalla Haagarin sivuvaimokseen hän oli ilmaissut epäilleensä Jumalaa. Jotta hän voisi päästä korkeimmalle tasolle, Jumala asetti hänet vielä erääseen kokeeseen, jonka veroista ei ketään muuta ollut vaadittu kestämään. Öisessä näyssä häntä kehoitettiin lähtemään matkalle Moonan maahan ja uhraamaan poi-kansa siellä polttouhriksi vuorella, joka hänelle osoitettaisiin.

Tämän käskyn kuullessaan Aabraham oli sadankahdenkymmenen ikäinen. Hänen aikalaisensakin pitivät häntä vanhana miehenä. Aikaisemmin hän oli pystynyt kestämään vaikeuksia ja uh-maamaan vaaraa, mutta nyt hänen nuoruuden hehkunsa oli sammunut. Miehuuden kunnossa voidaan rohkeasti taistella sellaisia vaikeuksia ja ahdistuksia vastaan, joita arkaillaan myöhemmin, kun jo ollaan hau- [133]
dan partaalla. Mutta Jumala oli varannut Aabrahamille viimeisen ja ankarimman kokeensa annettavaksi vasta silloin, kun vuosien taakka painoi häntä ras-kaana ja hän kaipasi lepoon huo-listaan ja vaivoistaan.

Patriarkka asui siihen aikaan Beersebassa menestyneenä ja kunnioitettuna. Hän oli sangen varakas, ja maan hallitsijat kunnioittivat häntä mahtavana ruhti-naana. Hänellä oli tuhansia lampaita ja muuta karjaa leirinsä ympäristön tasangoilla. Joka taholla oli hänen alustalaistensa teltoja, joissa sadat hänen uskolliset palvelijansa

asuivat. Lupauksen poika oli varttunut mieheksi hänen vierellään. Taivas näytti kruunanneen siunauksellaan sen, että hän oli uhrautuvan elämänsä aikana kärsivällisesti kestänyt toivonsa täyttymyksen pitkittymisen.

Uskon kuuliaisuudessa Aabraham oli luopunut synnyinmaastaan ja poistunut isiensä hautojen luota ja sukunsa kodista. Muukalaisena hän oli vaeltanut perintömaassaan. Hän oli odottanut kauan luvatus perillisen syntymää. Jumalan käskystä hän oli lähettänyt pois poikansa Ismaelin. Ja nyt, kun tuo niin kauan kaivattu lapsi oli pääsemässä miehen ikään ja kun patriarkka näytti Pystyvän jo näkemään toiveidensa täyttymyksen, hän joutui kaikkein ankarimpaan kokeeseensa.

Viiltävinä tunkeutuivat isän sydämeen käskyn sanat: »Ota Iisak, ainokainen poikasi, jota rakastat, - ja uhraa hänet siellä polttouhriksi.» Iisak oli hänen kotinsa valo ja vanhuutensa lohtu sekä ennen kaikkea luvatus siunauksen perillinen. Sellaisen pojan menettäminen onnettomuuden tai sairauden sattuessa olisi särkenyt rakastavan isän sydämen, ja hänen harmaantunut päänsä olisi painunut murheisena kumaraan. Mutta nyt häntä käskettiin omin käsin vuodattamaan tuon pojan veri. Se tuntui hänestä hirveältä ja mahdottomalta.

Saatana oli paikalla vihjaamassa, että Aabraham oli varmasti erehtynyt, sillä sanoohan Jumala laissaan: »Älä tapa», eikä hän voisi vaatia sellaista, minkä kerran on kieltänyt. Aabraham astui ulos teltastaan ja katseli pilvettömän tähtitaivaan tyyntä kirkkautta. Hän muisteli lähes viisikymmentä vuotta sitten saamaansa lupausta, jonka mukaan hänen jälkeläisensä tulisivat olemaan yhtä lukemattomat kuin tähdet. Jos tämä lupaus oli toteutuva Iisakin kautta, kuinka hänet voitiin surmata? Aabraham oli kiusattu uskomaan, että hän saattoi olla harhaluulon vallassa. Tuskaisin epäilyksin hän kumartui maahan rukoilemaan hartaammin kuin koskaan ennen jotakin vahvistusta tuolle käskylle, jos hänen kerran oli ryhdyttävä tähän hirveään tehtävään. Hän muisti luokseen lähetetyt enkelit, jotka kertoivat, että Jumala aikoi hävittää Sodomian, ja joilta hän kuuli lupauksen juuri tästä pojasta, Iisakista. Hän lähti siihen paikkaan, missä oli monesti tavannut taivaallisia sanansaattajia, ja toivoi nytkin saavansa heiltä joitakin lisäneuvoja. Mutta kukaan ei ilmaantunut hänen avukseen. Pimeys tuntui sulkevan hänet sisäänsä, ja hänen korvissaan kaikui vain Jumalan käsky: »Ota Iisak, ainokainen poi-

kasi, jota rakastat.” Tuota käskyä oli toteltava, eikä hän uskaltanut viivytellä. Päivä sarasti, ja hänen täytyi jo pian olla menossa.

Hän palasi teltaan ja seisahtui Iisakin nukkumapaikan ääreen. Siinä poika nukkui syvää, rauhallista nuoruuden ja viattomuuden untaan. Isä katseli kotvan poikansa rakkaita kasvoja ja käännähti sitten vavisten pois päin. Hän siirtyi Saaran luo, joka samoin nukkui. Olisiko hänet herätettävä, jotta hän saisi vielä kerran syleillä lastaan? Pitäisikö hänelle kertoa Jumalan vaatimuksesta? Mielellään hän olisi keventänyt sydäntään vaimolleen ja jakanut hänen kanssaan tämän hirveän vastuun, mutta hän pelkäsi, että Saara estäisi häntä. Olihan Iisak äitinsäkin ilo ja ylpeys. Saara oli niin läheisesti kiintynyt poikaan, että äidin rakkaus olisi hyvinkin voinut kieltäytyä uhraamasta häntä.

Matka Mooriaan

Lopulta Aabraham herätti poikansa ja kertoi hänelle uhrista, joka saadun käskyn mukaan oli suoritettava kaukaisella vuorella. Iisak oli usein käynyt isänsä kanssa uhraamassa niillä alttareilla, joita tämä oli vaeltaessaan rakentanut, eikä tämä lähtökutsu häntä lainkaan hämmästyttänyt. Matkan valmistelut oli pian suoritettu. Halotut polttopuut pantiin aasin selkään, ja kaksi miespalvelijaa mukanaan he lähtivät matkaan.

Rinnatusten isä ja poika astelivat äänettöminä. Patriarkka pohti mielessään raskasta salaisuuttaan eikä tohtinut ryhtyä puheisiin. Hän ajatteli ylvästä, rakastavaa äitiä ja omaa yksinäistä palaamista hänen luokseen. Hän tiesi kyllä, miten äidin sydäntä viiltäisi, kun hän kuulisi pojan kuolemasta.

Päivä - pisin Aabrahamin kokemistä - laahusti hitaasti iltaansa kohti. Poika ja palvelijat kävivät levolle, mutta isä käytti yön rukoukseen toivoen, että joku taivaallinen lähetti tulisi julistamaan kokeen päättäneeksi ja päästäisi nuorukaisen palaamaan vahingoittumattomana äitinsä luo. Mutta hänen kidutettu sie-lunsa ei saanut mitään lievitystä. Koitti toinen pitkä päivä ja toinen nöyryytyksen ja rukouksen yö, ja yhä hänen korvissaan soi käsky, joka tekisi hänet lapsettomaksi. Saatana oli lähellä kuiskimassa epäilyä ja epäuskoa, mutta Aabraham torjui hänen vihjailunsa. Kun he olivat lähdössä kolmannen päivän matkalle, patriarkka katseli pohjoiseen päin ja

näki luvatus merkin, hohtopilven, Moorian vuoren yllä. Siitä hän tiesi, että hänelle puhunut ääni oli taivaasta.

[135] Nytkään hän ei napissut Jumalaa vastaan, vaan vahvasti sieluaan mietiskelemällä todisteita Herran hyvyydestä ja uskollisuudesta. Tämä poika saatiin vastoin odotuksia, ja eikö kalliin lahjan antajalla ollut oikeutta vaatia omaansa takaisin? Sitten usko toisti lupausta: »Ainoastaan Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläiset», ja niitä olisi kuin meren hiekkaa. Iisak oli syntynyt ihmeen kautta, ja eikö sama voima, joka antoi hänelle elämän, voinut palauttaa sitä? Ulottaen katseensa näkyväisen tuolle puolen Aabraham piti kiinni Jumalan sanasta, »sillä hän päätti, että Jumala on voimallinen kuolleistakin herättämään» (Hebr. 11:19).

Kuitenkin vain Jumala saattoi ymmärtää, miten suuri oli isän uhraus hänen luovuttaessaan poikansa kuolemaan; siksi Aabraham toivoikin, ettei kukaan muu kuin Jumala olisi läsnä tuona eron hetkenä. Hän pyysi palvelijoita jää-mään pysähdyspaikkaan ja sanoi: »Minä ja poika menemme tuonne rukoilemaan; sitten me palaamme luoksenne.» Polttopuut sälytettiin uhrattavan Iisakin selkään, isä otti veitsen ja tulen, ja yhdessä he nousivat vuoren huipulle nuoren miehen itsekseen miettiessä mistä uhri saataisiin, kun oltiin niin kaukana tarhoista ja laumoista. Lopulta hän lausahti: »Isäni! — Katso, tässä on tuli ja halot, mutta missä on lammas polttouhriksi?» Oi, mikä koetus tämä olikaan! Miten tuo herttainen sana »Isäni!» riipaisikaan Aabrahamin sydäntä! Ei vielä - hän ei voinut sanoa sitä hänelle nyt. Hän vastasi: »Jumala on katsova itselleen lampaan polttouhriksi, poikani.»

Suuri koetus

Määrätylle paikalle he pystyttivät alttarin ja latoivat sille halot. Sitten Aabraham ääni vavisten kertoi pojalleen jumalallisen sanoman. Hämmästyneenä ja kauhistuneena Iisak kuunteli kohtalooan, mutta ei tehnyt mitään vastarintaa. Hän olisi voinut väistää tuomioitaan, jos olisi halunnut, sillä surun murtama vanha isä ei noiden kauheiden päivien uuvuttamana olisi mahtanut mitään voimakkaalle nuorukaiselle. Mutta Iisak oli lapsuudestaan asti har-jaantunut tottelemaan auliisti ja luottavasti, ja kun hän sai kuulla Jumalan tarkoituksen, hän alistui siihen alttiisti. Hän uskoi samoin kuin Aabrahamkin

ja piti kunniaasianaan henkensä uhraamista Jumalalle. Hellästi hän koettaa lieventää isän surua ja auttaa hänen hervottomia käsiään sitomaan hänet köysillä kiinni alttariin.

Ja nyt enää viimeiset rakastavat sanat, viimeiset kyyneleet ja viimeinen jäähyväissyleily. Isä kohtaa veitsen surmataakseen poikansa, mutta äkkiä hänen käsi-vartensa pysäytetään. Jumalan enkeli huutaa patriarkalle taivaasta: »Aabraham, Aabraham!» Nopeasti hän vastaa: »Tässä olen.» Ja ääni jatkaa: »Älä satuta kättäsi poikaan äläkä tee hänelle mitään, sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkää Jumalaa, kun et kieltänyt minulta ainokaista poikaasi.»

[136]

Sitten Aabraham huomasi »oinaan, joka oli sarvistaan takertunut pensaikkoon», ja niin hän nouti uuden uhrin ja uhrasi sen »poikansa sijasta». Ja Aabraham antoi iloissaan ja kiitollisena sille paikalle uuden nimen - »Herra näkee».

Moorian vuorella Jumala jälleen uudisti liittonsa ja vahvasti juhallisella valalla siunauksen Aabrahamille ja hänen siemenelleen kaikkina tulevina sukupolvina: »Minä vannon itse kauttani, sanoo Herra: Sentähden että tämän teit etkä kieltänyt minulta ainokaista poikaasi, minä runsaasti siunaan sinua ja teen sinun jälke-läistesi luvun paljoksi kuin taivaan tähdet ja hiekka, joka on meren rannalla, ja sinun jälkeläisesi valtaavat vihollistensa portit. Ja sinun siemenes-säsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä, sentähden että olit minun äänelleni kuuliainen.»

Aabrahamin suuri uskon teko valaisee majakan tavoin Jumalan lasten polkua kaikkina tulevina aikoina. Aabraham ei koettanut välttyä tekemästä Jumalan tahtoa. Tuon kolmen päivän matkan aikana hän olisi hyvin ehtinyt järkeillä ja epäillä Jumalaa, jos olisi ollut taipuvainen epäilemään. Hän olisi voinut järkeillä, että jos hän olisi surmannut poikansa, häntä olisi pidetty murhamiehenä, toisena Kainina, ja että hänen opetuksiaan olisi sen jälkeen vieroksuttu ja halveksittu. Sen tähden hän ei enää olisi kyennyt tekemään hyvää lähimmäisilleen. Hän olisi voinut koettaa vapautua tottelemasta jo ikänsäkin perusteella. Mutta patriarkka ei turvautunut mihinkään tällaiseen verukkeeseen. Aabraham oli kyllä inhimillinen; hänen halunsa ja kiintymyksensä olivat samanlaiset kuin meidänkin. Mutta hän ei ruvennut kyselemään, miten lupaus voisi täytyä, jos Iisak surmattaisiin. Hän ei koettanut järkeilyllä tyynnyttää ahdistunutta

sydäntään. Hän tiesi, että Jumala on oikeamielinen ja vanhurskas kaikissa vaatimuksissaan, ja hän totteli käskyä kirjaimellisesti.

»Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi, ja häntä sanottiin Jumalan ystäväksi» (Jaak. 2: 23). Ja Paavali sanoo: »Ne, jotka uskoon perustautuvat, ovat Aabrahamin lapsia» (Gal. 3: 7). Mutta Aabraham osoitti uskonsa teoillaan. »Eikö Aabraham, meidän isämme, tullut vanhurskaaksi teoista, kun vei poikansa Iisakin uhrialttarille? Sinä näet, että usko vaikutti hänen tekojensa mukana, ja teoista usko tuli täydelliseksi» (Jaak. 2: 21, 22). On monia, jotka eivät ymmärrä uskon ja tekojen välistä suhdetta. He sanovat: »Usko vain Kristukseen, niin olet turvassa. Sinulla ei ole mitään tekemistä lain pitämisen kanssa.» Mutta aito usko ilmenee kuuliaisuuksena. Kristus sanoi epäuskoisille juuta-laisille: »Jos olisitte Aabrahamin lapsia, niin te tekisitte Aabrahamin tekoja» (Joh. 8: 39). Ja uskollisten isästä Herra lausuu: »Aabraham kuuli minua ja noudatti, mitä minä noudatettavaksi annoin, minun käskyjäni, säädöksiäni ja opetuksiani» (1 Moos. 26: 5). Apostoli Jaakob sanoo: »Samoin uskokin, jos sillä ei ole tekoja, on itsessään kuollut» (Jaak. 2: 17). Ja Johannes, joka kirjoittaa niin paljon rakkaudesta, sanoo meille: »Rakkaus Jumalaan on se, että pidämme hänen käskynsä» (1 Joh. 5: 3).

Esikuvini ja lupaukseni Jumala »julisti — Aabrahamille edeltäpäin tämän hyvän sanoman» (Gal. 3: 8). Patriarkka uskoi tulevaan Lunastajaan. Kristus sanoi juuta-laisille: »Aabraham, teidän isänne, riemuitsi siitä, että hän oli näkevä minun päiväni; ja hän näki sen ja iloitsi» (Joh. 8: 56). Iisakin sijasta uhrattu oinas kuvasi Jumalan Poikkaa, joka myöhemmin tuli uhrattavaksi puolestamme. Kun Jumalan lain rikkominen tuomitsi ihmisen kuolemaan, Isä sanoi Poikaansa katsoen ihmiselle: »Saat elää; tässä minulla on lunnaiden maksaja.»

Jumala käski Aabrahamin surmata poikansa sekä selvittääkseen hänelle evankeliumin todellisuuden että koetellakseen hänen uskoaan. Ankaran koettelemuksensa tuskallisina päivinä hänen sallittiin kärsiä, jotta hän omasta kokemuksestaan voisi käsittää jo-takin sen uhrin suuruudesta, jonka ääretön Jumala antoi lunastaakseen ihmisen. Mikään muu koetus ei olisi tuottanut Aabrahamille sellaisia sieluntuskia kuin oman poikansa uhraaminen. Jumala uhrasi Poikansa tuskalliseen ja häpeälliseen kuolemaan. Enkelit, jotka näkivät Jumalan Pojan nöyryytyksen ja sieluntuskien, eivät saaneet tulla avuksi

niin kuin Iisakin tapauksessa. Mikään ääni ei huutanut: »Jo riittää!» Kunnian Kuningas uhrasi henkensä pelastaakseen langenneen ihmis-suvun. Voitaisiinko Jumalan sääli-västä rakkaudesta antaa mitään parempaa todistusta? »Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansaakaan, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssansa?» (Room. 8: 32).

Aabrahamilta vaaditun uhrauksen tarkoituksena ei ollut hyödyttää vain hänen omaa parastaan tai tulevia sukupolvia vaan olla ope-tuksena myös taivaan ja muiden maailmojen synnittömille olennoil-le. Kristuksen ja saatanan välillä käytävän kamppailun taistelukenttä, jolla pelastussuunnitelma toteutetaan, on kaikkeuden oppikirjana. Koska Aabraham ei ollut täysin uskonut Jumalan lupauksiin, saatana oli syyttänyt häntä enkelien ja Jumalan edessä liiton ehtojen rikko-misesta ja väittänyt hänen menettäneen oi-keutensa sen siunauksiin. Siksi Jumala halusi todistaa koko taivaalle palvelijansa kuuliaisuu-den ja oman täydellisen kuuliaisuuden vaatimuksensa sekä selvittää kaikille pelastussuunnitelmaa entistä täydellisemmin.

Taivaalliset olennot saivat olla todistamassa, miten Aabrahamin uskoa ja Iisakin alistuvaisuutta koeteltiin. Adam ei ollut joutunut läheskään niin ankaraan koetukseen. Ensimmäisille esivanhemmil-lemme annetun kiellon totteleminen ei merkinnyt mitään kärsimystä, mutta Aabrahamille annettu käsky vaati erittäin tuskallisen uhrauk-sen. Koko taivas katseli ihmetellen ja ihailien Aabrahamin horju-matonta kuuliai-suutta ja kiitteli hänen uskollisuuttaan. Saatanan syytökset osoitettiin vääriksi. Jumala julisti palvelijalleen: »Nyt minä tiedän, että sinä pelkääät Jumalaa [saatanan syytöksistä huo-limatta], kun et kieltänyt minulta ainokaista poikaasi.» Ja Jumala vahvisti valalla liittonsa Aabrahamille muiden maailmojen olentojen nähden. Se oli todistuksena siitä, että kuuliaisuus saa palkkansa.

Enkelienkin oli ollut vaikea käsittää lunastuksen salaisuutta -ymmärtää, että taivaan Päällikön, Jumalan Pojan, täytyi kuolla syyl-lisen ihmisen puolesta. Kun Aab-rahamin käskettiin uhrata poikansa, se herätti kaikkien taivaallisten olentojen mielenkiinnon. Tavattoman hartaasti he seurasivat tämän käskyn noudattamisen jokaista vaihetta. He kuulivat, miten Iisak kysyi: »Missä on lammas polttouhriksi?» ja miten Aabraham vastasi: »Jumala on katsova itselleen lampaan polttouhriksi.» He näkivät, miten isän käsi pysäytettiin juuri kun hän

[138]

[139]

oli iskemäisillään poikansa kuoliaaksi. Samoin he näkivät, miten Jumalan varaama oinas uhrattiin Iisakin sijasta. Ja silloin enkeleille selvisi lunastuksen salaisuus, ja he ymmärsivät entistä paremmin niitä ihmeellisiä toimenpiteitä, joihin Jumala oli ennalta ryhtynyt ihmisen pelastamiseksi (1 Piet. 1: 12).

Kaunein kaikista Jordanin laakson kaupungeista oli Sodoma. Se sijaitsi lakeudella, joka hedelmällisenä ja kauniina oli »kuin Herran puutarha». Siellä kukoisti kuuman vyöhykkeen rehevä kasvillisuus. Siellä viihtyivät palmut, oliivipuut ja viiniköynnökset, ja kukat levittivät tuoksuaan vuodet läpeensä. Elopellot tuottivat runsasta satoa, ja ympäröivät vuoret olivat täynnä lintuparvia ja eläinlaumoja. Tuotteellisuudellaan ja kaupallaan tuo lakeuden ylpeä kaupunki vaurastui. Idän aarteet koristivat sen palatseja, ja erämaan karavaanit kuljettivat kalleuksiaan sen kauppakeskuksiin. Kaikki elämisen tarpeet voitiin tyydyttää vähällä vaivannäöllä ja työllä, ja koko vuosi näytti kuluvan pelkässä juhlimisessa.

Sodoman synnillisuus

Kaikkialla vallitseva runsaus johti ylellisyyteen ja ylpeyteen. Joutilaisuus ja rikkaus kovettavat mielen, jota puute tai suru eivät koskaan ole rasittaneet. Vauraus ja joutoaika lisäsivät huvittelunhalua, ja kansa rupesi vapaasti tyydyttämään aistillisia halujaan. »Katso», sanoo profeetta, »tämä oli sisaresi Sodoman synti: ylpeys, leivän yltäkyllisyys ja huoleton lepo hänellä ja hänen tyttärillään; mutta kurjaa ja köyhää hän ei kädestä ottanut. He korskeilivat ja tekivät kauhistuksia minun edessäni, ja minä, kun sen näin, toimitin heidät pois» (Hes. 16: 49, 50). Rikkaus ja joutoaika ovat ihmisten valtahaluja, ja kuitenkin ne johtivat synteihin, jotka tuottivat tuhon lakeuden kaupungeille. Hyödyttömässä joutilaisuudessaan he lankesivat helposti saatanan kiusauksiin, turmelivat Jumalan kuvan ja tulivat olennoltaan pikemmin saatanallisiksi kuin jumalallisiksi. Joutilaisuus on suurin kirous, mikä ihmistä voi kohdata, sillä se tuo muassaan pa-heita ja rikoksia. Se heikentää mielen, turmelee ymmärryksen ja alentaa sielun. Saatana on väijyksissä, valmiina tuhoamaan ne, jotka eivät ole varuillaan ja joiden joutilaisuus päästää

hänet lähestymään heitä jossakin miellyttävässä valepuvussa. Hän menestyy parhaiten lähestyessään ihmisiä heidän vapaahetkinään.

[141] Sodomassa oli riemua ja remua, juhlintaa ja juopottelua. Hurjim- missa ja raaimmissakin intohimoissa mentiin hillittömyyksiin. Ihmiset pilkkasivat avoimesti Jumalaa ja hänen lakiaan ja nauttivat väkivallantöistä. Jumalan viha oli kohdannut niitä, jotka hukkuivat vedenpaisumuksessa, mutta tämäkään esimerkki ei estänyt sodomalaisia vaipumasta samaan jumalattomuuteen.

Siihen aikaan, kun Loot siirtyi Sodomaan, turmelus ei vielä ollut levinnyt kaikkialle. Armossaan Jumala salli valon säteiden vielä valaista siveellistä pimeyttä. Kun Abraham vapautti vangit eelami- laisten käsistä, ihmisten huomio kiintyi oikeaan uskoon. Abraham ei ollut outo Sodoman asukkaille, ja hänen näkymättömän Juma- lan palvontansa oli heillä pilkan aiheena. Mutta hänen voittonsa paljon suuremmista vihollisjoukoista ja ylevämielinen suhtautumi- sensa vankeihin ja saaliiseen herättivät ihmetystä ja ihailua. Vaika hänen taitavuuttaan ja urheuttaan ylistettiinkin, jokaisen täytyi mielessään myöntää, että hänen voit- tonsa oli jumalallisen voiman an-siota. Myös hänen jalo ja epäitsekäs mielensä, joka niin suuresti poikkesi Sodoman asukkaiden itsekkyydestä, todisti sen uskonnon ylemmyydestä, jolle hän oli tuottanut kunniaa rohkeudellaan ja uskollisuudellaan.

Siunatessaan Abrahamin Melkisedek oli tunnustanut hänen saaneen voimansa ja voittonsa Herralta: »Siunatkoon Abramia Jumala, Korkein, taivaan ja maan luoja. Ja kiitetty olkoon Jumala, Korkein, joka antoi vihollisesi sinun käsiisi» (1 Moos. 14: 19, 20). Jumala puhui ihmisille kaitselmuksensa johdatuksella, mutta viimeinen valonsäde torjuttiin niin kuin kaikki aikaisemmatkin.

Ja nyt Sodoman viimeinen päivä kallistui iltaansa. Koston pilvet varjostivat jo tuota tuomittua kaupunkia. Mutta ihmiset eivät huomanneet sitä. Enkelien tullessa suorittamaan hävitystehtävänsä kaupungin asukkaat uneksivat onnesta ja nautinnoista. Viimeinen päivä oli jokaisen aikaisemman päivän kaltainen. Illan tullen kaikki näytti viihtyisältä ja turvalliselta. Verrattoman kaunis maisema kylpi laskevan auringon säteissä. Illan viileys oli houkutelut kaupungin asukkaat ulos hakeutumaan sankoin joukoin sen hetken huveihin.

Lootin kaksi vierasta

Hämärissä kaksi muukalaista saapui kaupungin portille. He vaikuttivat matkamiehiltä, jotka aikoivat yöpyä kaupungissa. Kukaan ei osannut pitää noita vaatimattomia vaeltajia jumalallisen tuomion mahtavina airuina. Tuo huolettoman iloinen väkijoukko ei aavistanut, että sen oma suhtautuminen noihin taivaallisiin sanansaattajiin täyttäisi sen synnin mitan, joka koituisi heidän ylpeän kaupunkinsa turmioksi. Mutta joukossa oli yksi, joka kiinnitti näihin muukalaisiin ystävällisen huomionsa ja kutsui heidät kotiinsa. Loot ei tiennyt, keitä he oikeastaan olivat, mutta hän oli tottunut olemaan kohtelias ja vie-raanvarainen; se oli hänen uskon-tonsaa mukaista - sen opetuksen Aabraham oli antanut hänelle omalla esimerkillään. Ilman tuota kohteliasta mielenlaatua hän olisi kenties tuhoutunut muun Sodoman mukana. Moni koti on sulkiessaan ovensa muukalaiselta jättänyt ulkosalle Jumalan lähettilään, joka olisi tuonut tullessaan siunausta, toivoa ja rauhaa.

[142]

Jokainen elämämme teko, vähäisinkin, vaikuttaa joko hyvää tai paha. Pieniltäkin tuntuvien velvollisuuksien uskollinen täyt-täminen tai laiminlyönti voi joko tuottaa runsaita siunauksia tai suurta onnettomuutta. Juuri pikkuseikat koettelevat luonnetta. Kun päivittäistä kieltäymystä vaativat vähäiset askareet suoritetaan iloisesti ja auliisti, se juuri miellyttää Jumalaa. Meidän ei tule elää itsekkäästi vaan toisten hyväksi. Elämämme voi tulla siunaukseksi vain silloin, kun mie-lenlaatumme on itsensä unohtava, rakastava ja avulias. Vähäiset huomaavaisuudet ja yksinkertaiset pikku kohteliaisuudet lisäävät suuresti elämän onnellisuutta, kun taas niiden laiminlyöminen tekee elämän huomattavasti kurjemmaksi.

Loot tiesi, miten huonon kohtelun alaiseksi muukalaiset joutuisivat Sodomassa, ja otti sen tähden suojatakseen heitä heti kaupunkiintulosta lähtien kutsumalla heidät kotiinsa. Vieraiden tullessa hän istui kaupungin portilla, ja kun hän näki heidät, hän nousi heitä vastaan, kumarsi kohteliaasti ja sanoi: »Oi herrani, poiketkaa palvelijanne taloon yöksi.» Mutta he näyttivät torjuvan hänen vieraanvaraisuutensa ja sa-noivat: »Emme, vaan me jäämme yöksi taivasalle.» Näin vastatessaan heillä oli mielessään kaksi ajatusta - he halusivat koetella Lootin vilpittömyyttä ja lisäksi antaa itsestään sen käsityksen, etteivät he tunteneet sodomalaisten pahuutta eivätkä siis nähneet

kadulla yöpymisessä mitään vaaraa. Mutta heidän vastauksensa sai Lootin päättämään entistä lujemmin, ettei hän jättäisi heitä roska-väen armoille. Hellittämättä hän kutsui heitä, kunnes he suostuivat tulemaan hänen taloonsa.

Loot oli aikonut pitää aikeensa salassa portilla seisoskelevilta ja kuljettaa vieraat kotiinsa kiertoteitse. Mutta näiden epäröinti ja viivyttely sekä hänen sinnikäs pyytelynsä herättivät joutoväen huomion, ja ennen kuin he kävivät levolle, suuri irtolaisjoukko piiritti Lootin talon. Siinä oli miestä jos minkälaista, nuorta ja vanhaa, ja kaikki hurjina ja kiihkoissaan. Vieraat olivat kyselleet kaupungin oloja, ja Loot oli juuri va-roittanut heitä lähtemästä ulos sinä iltana, kun alkoi kuulua kiihtyneitä huutoja ja vaatimuksia, että miehet oli tuotava ulos.

[143] Loot käsitti, että ärsytettynä väkijoukko vain vimmastuisi ja pääsisi helposti tunkeutumaan hänen taloonsa. Siksi hän meni ulos tyynnyttelemään joukkoa ja sanoi: »Älkää, veljeni, tehkö niin pahoin.» Hän kutsui heitä naapu-reinaan »veljiksi» ja koetti saada heidät rauhoittumaan ja häpeämään halpamaisia aikeitaan. Mutta hänen puheensa oli kuin öljyä liekkeihin. Heidän kiihkonsa yltyi raivoisaksi myrskyksi. He moittivat Lootia vallanhimoiseksi ja uhkasivat käsitellä häntä pahemmin kuin hänen vieraitaan. He kävivät hänen kimppuunsa ja olisivat var- maan repineet hänet kappaleiksi, elleivät Jumalan enkelit olisi tulleet avuksi. Taivaan lähetit »ojensivat kätensä, vetivät Lootin huoneeseen ja sulkiivat oven». Nyt selvisi sekin, minkä luonteisia vieraita Loot oli saanut pitää luonaan. »He sokaisivat ne miehet, jotka olivat talon ovella, sekä nuoret että vanhat, niin että he turhaan koettivat löytää ovea.» Elleivät he sydämensä paatumuksessa olisi olleet kahdesti sokaistuneita, he olisivat tästä Jumalan iskusta pelästyneet ja lakanneet pahoista töistään. Eivät he tuota viimeistä iltaa viettäneet sen syntisemmin kuin aikaisemminkaan, mutta niin kauan väheksytyt armo oli lopulta lakannut pyytelemästä. Sodomian asukkaat olivat ylittäneet jumalallisen pitkämielisyyden rajan - »Jumalan kärsivällisyyden ja vihan välisen salatun rajan». Hänen kostonsa liekit olivat viriämässä Siddimin laaksossa.

Enkelit ilmoittivat Lootille teh-tävänsä: »Me hävitämme tämän paikan. Koska huuto heistä on käynyt suureksi Herran edessä, lähetti Herra meidät hävittämään sen.» Vieraat, joita hän oli koettanut

suojella, lupasivat nyt varjella häntä ja pelastaa myös kaikki ne hänen perheensä jäsenet, jotka tahtoivat paeta hänen kanssaan tuosta jumalattomasta kaupungista. Väkijoukko oli väyöksissään poistunut, ja Loot lähti ulos va-roittamaan lapsiaan. Hän toisti enkelien sanoja: »Nouskaa, lähtekää pois tästä paikasta, sillä Herra hävittää tämän kaupungin.» Mutta he vain nauroivat hänen puhettaan ja pitivät sitä leikinlaskuna ja taikauskaisena pelkona. Hänen tyttäriinsä vaikuttivat heidän miestensä mielipiteet. He elivät hyvissä oloissa eivätkä nähneet minkään vaaran uhkaavan. Kaikki oli samoin kuin ennenkin. He olivat varakkaita eivätkä voineet uskoa mahdolliseksi, että kaunis Sodoma hävitettäisiin.

Loot palasi murheellisena kotiinsa ja kertoi epäonnistuneensa. Enkelit kehottivat häntä ottamaan vaimonsa ja kaksi vielä kotona ollutta tyttärtään mukaansa ja poistumaan kaupungista. Mutta Loot viivytteli. Vaikka hän oli joka päivä huolissaan näkemistään väkivallanteoista, hän ei ollut täysin selvillä tuon jumalattoman kaupungin alentavista ja inhottavista paheista. Hän ei tajunnut, miten tuiki välttämätöntä Jumalan oli tuomioillaan lopettaa sen synninteko. Muutamat Lootin lapsista halusivat jäädä Sodomaan, ja hänen vaimonsa kieltäytyi lähtemästä ilman heitä. Loot ei jaksanut ajatella, että hänen piti luopua niistä, jotka olivat hänelle rakkainta maailmassa. Oli vaikea jättää taakseen ylellinen koti ja kaikki se rikkaus, jonka hän oli elämänsä aikana työllään hankkinut, ja lähteä matkaan köyhänä kulkurina. Surun murtamana hän viivytteli vastenmielistä lähtöään. Ilman Jumalan enkeleitä he olisivat kaikki tuhoutuneet Sodoman mukana. Taivaan lähetit ottivat Lootia ja hänen vaimoan ja tyttäriään kädestä ja johdattivat heidät pois kaupungista.

[144]

Pako Sodomasta

Sitten enkelit poistuivat heidän luotaan ja palasivat Sodomaan suorittamaan hävitystyötänsä. Nyt Lootin luo tuli Olento, joka oli keskustellut Aabrahamin kanssa Sodomasta. Kaikissa lakeuden kaupungeissa ei löytynyt kymmentäkään vanhurskasta, mutta vastaukseksi patriarkan rukoukseen se ainoakin, joka pelkäsi Jumalaa, tempaistiin turvaan tuholta. Häntä käskettiin aivan hätkähdyttävän kiihkeästi: »Pakene henkesi tähden, älä katso taaksesi äläkä pysähdy mihinkään lakeudella. Pakene vuorille, ettet hukkuisi.» Nyt oli-

si kohtalokasta enää epäröidä tai vitkastella. Yksikin viivyttelevä silmäys tuhoon tuomittuun kaupunkiin tai jääminen hetkeksikin pahoittelemaan luopumista niin ihanasta kodista olisi koitunut heidän kuolemakseen. Jumalallisen myrskyn puhkeaminen odotti vain näiden poloisten pakolaisten turvaan pääsyä.

Mutta hämmentyneenä ja kau-huissaan Loot pelkäsi, että jos hänen pitäisi mennä vuorille asti, jokin onnettomuus voisi kohdata häntä matkalla ja surmata hänet. Eläessään tuossa jumalattomassa kaupungissa epäuskon keskellä hänkin oli tullut heikkouskoiseksi. Taivaan Ruhtinas oli hänen vierellään, ja kuitenkin hän pelkäsi henkensä puolesta aivan kuin Jumala ei enää varjelisikaan häntä, vaikka olikin pitänyt hänestä siihen asti niin hyvää huolta ja rakastanut häntä. Hänen olisi pitänyt täysin luottaa taivaalliseen sanansaattajaan ja jättää tahtonsa ja elämänsä Herran huostaan mitään epäilemättä tai kyselemättä. Mutta niin monien muiden tavoin hänkin koetti laatia omia suunnitelmiaan: »Katso, tuolla on kaupunki lähellä, vähän matkan päässä, paetakseni sinne; salli minun pelastua sinne - onhan se vähän matkan päässä - jäädäkseni eloon.» Tässä mainittu kaupunki oli Bela, jota myöhemmin kutsuttiin Soariksi. Se oli vain muutamien kilometrien päässä Sodomasta ja yhtä turmeltunut ja tuhoon tuomittu. Mutta Loot pyysi Herraa säästämään sen pitäen pyyntöään vain vähäisenä, ja Herra suostui siihen ja sanoi: »Katso, minä teen sinulle mieliksi tässäkin kohden; en hävitä kaupunkia, josta puhut.» Oi miten armollinen Jumala onkaan erehtyväisiä luotujaan kohtaan!

[145]

Jälleen heitä kehoitettiin pake-nemaan nopeasti, sillä tulimyrsky puhkeaisi pian. Mutta yksi pake-nevista rohkeni vielä kääntyä kat-somaan tuhoon tuomittua kau-punkia, ja niin hän muuttui Jumalan tuomion muistomerkeksi. Jos Loot itse olisi empimättä totellut enkelin varoitusta ja paennut vuorille ilman mitään verukkeita, hänen vaimonsakin olisi pelastunut. Lootin esimerkin vaikutus olisi varjellut hänen vaimonsa siitä synnistä, joka nyt koitui hänen tuhoon. Mutta kun hän epäröi ja vitkasteli, vaimokin suhtautui kevyesti Jumalan varoitukseen. Vaikka hän olikin jo pakomatalla, hänen mielensä paloi yhä Sodoman puoleen, ja niin hän tuhoutui sen mukana. Hän kapinoi Jumalaa vastaan, koska tämän rangais-tukset kohtasivat myös hänen omaisuuttaan ja lapsiaan, jotka jäivät raunioihin. Vaikka hänet niin suosiollisesti saatettiin ulos tuosta jumalattomasta kaupungista, hän katsoi itseään kohdellun kaltoin,

koska vuosien varrella koottu omaisuus oli jätettävä tuhoutumaan. Sen sijaan, että olisi ollut kiitollinen pelastuksestaan, hän uhmail- len katsoi taakseen ja kaipasi mielessään niiden elämäntyyliä, jotka olivat hylänneet jumalallisen varoituksen. Tällä synnillään hän osoit- tautui arvottomaksi elämään ja varjeluk- seen, josta hän ei osannut olla kii- tollinen.

Meidän tulisi varoa suhtautumasta kevyesti siihen, mitä Jumala armossaan on tehnyt pelastuksemme hyväksi. On kristittyjä, jotka sanovat: »En välitä pelastuksesta, elleivät puolisoni ja lapseni pe- lastu kanssani.» Heidän mielestään taivas ei tuntuisi taivaalta ilman heidän rakkaimpiensa mukanaoloa. Mutta onko näin ajattelevilla oikea käsitys omasta suhteestaan Jumalaan, ottavatko he huomioon hänen hyvyytensä ja armonsa heitä kohtaan? Ovatko he unohtaneet, miten vahvoin rakkauden, kunnioituksen ja uskollisen palveluksen sitein he ovatkaan liitetyt Luojaansa ja Lunastajaansa? Armon kutsut esitetään kaikille; mutta jos ystävämme torjuvat Vapahtajan vetoa- van rakkauden, onko meidänkin hylättävä hänet? Sielun lunastus on kallisarvoinen. Kristus on maksanut äärettömän kalliisti pelas- tuksestamme, eikä kukaan, joka arvostaa tätä suurta uhria tai sielun arvoa, väheksy Jumalan tarjoamaa armoa siksi, etteivät toiset välitä siitä. Toisten välinpitämät- tömän suhtautumisen hänen oikeutettui- hin vaatimuksiinsa pitäisi päinvastoin saada meidät sitä palavammin kunnioittamaan Ju- malaa ja tekemään voitavamme, että kaikki vas- taanottaisivat hänen rakkautensa.

»Aurinko oli noussut, kun Loot saapui Sooariin.» Päivänkoiton kirkkaat säteet näyttivät lupaavan pelkkää hyvinvointia ja rauhaa lakeuden kaupungeille. Elämä alkoi taas juosta kaduilla tavallis- ta latuaan. Toiset hakeutuivat päivän tehtäviinsä, toiset huveihinsa. Lootin vävyt laskivat leikkiä hassahtaneen vanhuksen pelosta ja va- roituksista. Mutta silloin puhkesi myrsky yhtäkkiä yllättäen kuin salama kirkkaalta taivaalta. Herra antoi sataa tulikiveä ja tulta tai- vaasta kaupunkien ja hedelmällisten tasankojen päälle; ne hävittivät sen palatsit ja temppelit, kalliit asunnot, puutarhat ja viinitarhat se- kä kevytmieliset ja huvinhaluiset asukkaat, jotka vielä edellisenä iltana olivat häväisseet taivaan lähettejä. Lieskojen keskeltä kohosi savu korkealle kuin suuren pätsin palosta. Siddimin kaunis laakso autioitui pai- kaksi, jossa ei koskaan rakennettaisi eikä asuttaisi —

[146]

todistukseksi kaikille sukupolville siitä, miten varmasti rikkomus saa Jumalalta rangaistuksensa.

Opetuksia Sodomian tuhosta

Niiden liekkien loimu, jotka kuluttivat lakeuden kaupungit, ulottuu varoittavana meidän aikaamme asti. Saamme siitä sen pelottavan ja vakavan opetuksen, että vaikka Jumala armossaan onkin pitkämielinen rikkojaa kohtaan, synnillä on kuitenkin olemassa raja, jota ihmiset eivät saa ylittää. Tuolla rajalla armon tarjoukset lakkaavat ja tuomion täytäntöönpano alkaa.

Maailman Lunastaja sanoo, että on suurempiakin syntejä kuin ne, joiden vuoksi Sodoma ja Gomorra hävitettiin. Ne jotka kuulevat evankeliumin kutsun, joka kehottaa syntisiä parannukseen, mutta eivät noudata sitä, ovat Jumalan edessä syyllisempiä kuin aikoinaan Siddimin laakson asukkaat. Ja vielä suurempi on niiden synti, jotka tunnustavat tuntevansa Jumalan ja pitävänsä hänen käskynsä mutta kuitenkin kieltävät Kristuksen luonteellaan ja arkielämällään. Vapahtajan varoituksen valossa Sodomian kohtalo ei ole vakavana muistutuksena ainoastaan niille, jotka syyllistyvät avoimeen syntiin, vaan kaikille, jotka vähät-televät taivaan antamaa valoa ja etuoikeuksia.

[147]

Näin sanoo uskollinen ja totinen Todistaja Efeson seurakunnalle: »Se minulla on sinua vastaan, että olet hyljännyt ensimmäisen rakkautesi. Muista siis, niistä olet langennut, ja tee parannus, ja tee niitä ensimmäisiä tekoja; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi ja työnnän sinun lampunjalkasi pois paikaltaan, ellet tee parannusta» (Ilm. 2: 4, 5). Vapahtaja tarkkaa rakkauden ja anteeksiannon tarjoustensa vastaanottamista paljon hellellä myötätunnolla kuin maallinen vanhempi on sydämestään valmis antamaan anteeksi eksyneelle, kärsivälle pojalleen. Hän huutaa pois poikenneille vaeltajille: »Kääntykää minun tyköni, niin minä käännyn teidän tyköne» (Mal. 3: 7). Mutta jos tuo eksynyt itsepintaisesti kieltäytyy kuuntelemasta ääntä, joka hellästi ja säälivän rakastavasti kutsuu häntä, niin hänet lopulta jätetään pimeyteen. Sydän, joka kauan on vähätellyt Jumalan armoa, tulee synnin paaduttamaksi, eikä Jumalan armo pysty enää vaikuttamaan siihen. Pelottava on sen sielun kohtalo, josta armollinen Vapahtaja joutuu lopulta sanomaan, että hän »on liitossa epäjumalain kanssa - anna hänen olla» (Hoos. 4:

17). Lakeuden kaupunkien on tuomio- päivänä oleva helpompi kuin niiden, jotka ovat tunteneet Kristuksen rakkauden mutta kuitenkin luopuneet siitä ja valinneet tilalle synnin maailman nautinnot.

Sinä, joka väheksyt armon tar-jouksia, ajattele sitä pitkää lueteloa, mikä kertyy sinua vastaan taivaan kirjoihin, sillä niihin tehdään merkinnät niin kansojen kuin perheiden ja yksilöidenkin jumalattomuuksista. Näiden tilimerkintöjen jatkuessa Jumala voi olla pitkämielinen, kutsua katumukseen ja tarjota anteeksiantoa. Mutta tulee aika, jolloin tili päättyy, jolloin sielu on tehnyt päätöksensä ja ratkaissut oman kohtalonsa. Silloin tuomio annetaan täytäntöön pantavaksi.

Uskonnollinen maailma on ny-kyään hälyttävässä tilassa. Jumalan armoa on väheksytty. Niitä on paljon, jotka julistavat Herran lain pätemättömäksi »opettaen oppeja, jotka ovat ihmiskäskyjä» (Matt. 15: 9). Monissa maamme kirkoissa rehottaa epäusko, ei sanan laajimmassa merkityksessä - julkisena Raamatun kieltämisenä - vaan kristillisyyteen verhoutuneena uskottomuutena, joka heikentää uskoa Raamattuun Jumalan ilmoituksena. Ontto muodollisuus on syrjäyttänyt palavan antaumuksen ja elävän hurskauden. Sen seurauksena luopumus ja aistillisuus ovat päässeet valtaan. Kristus julisti: »Samoin kuin kävi Lootin päivinä, - samoin käy sinä päivänä, jona Ihmisen Poika ilmestyy» (Luuk. 17: 28, 30). Päivän tapahtumien uutiset todistavat hänen sanojensa käyneen toteen. Maailma kypsy nopeasti tuhoonsa. Pian Jumala panee täytäntöön tuomionsa, ja synty ja syn-tiset hävitetään.

Vapahtajamme sanoi: »Pitäkää vaari itsestänne, ettei teidän sydämiänne raskauta päihtymys ja juoppous ja elatuksen murheet, niin että se päivä yllättää teidät äkkiarvaamatta niinkuin paula; sillä se on saavuttava kaikki, jotka koko maan päällä asuvat» - kaikki ne, jotka keskittävät huomionsa tähän maailmaan. »Valvokaa siis joka aika ja rukoilkaa, että saisitte voimaa paetaksenne tätä kaikkea, mikä tuleva on, ja seisoaksenne Ihmisen Pojan edessä» (Luuk. 21:34-36).

Ennen Sodoman hävitystä Jumala lähetti Lootille sanoman: »Pakene henkesi tähden, älä katso taaksesi äläkä pysähdy mihinkään lakeudella. Pakene vuorille, ettet hukkuisi.» Kristuksen opetuslapset kuulivat saman varoittavan äänen ennen Jerusalemin hävitystä: »Kun näette Jerusalemin sotajoukkojen ympäröimänä, silloin tietäkää, että sen hävitys on lähellä. Silloin ne, jotka Juudeassa ovat,

paetkoot vuorille» (Luuk. 21: 20, 21). Heidän tuli paeta päätä pahkaa jäämättä kokoilemaan tavaroita mukaansa.

Kysymyksessä oli lähteminen ulos, selvä erottautuminen jumalattomista ja pakeneminen henkensä tähden. Näin kävi Nooan päivinä, samoin Lootin päivinä. Näin tekivät opetuslapset ennen Jerusalemin hävitystä, ja näin tulee käymään viimeisinä päivinä. Jälleen kuullaan Jumalan julistavan varoitussanomaansa ja kehottavan kansaansa erottautumaan vallitsevasta jumalattomuudesta.

[149] Uskonnollinen maailma olisi viimeisinä päivinä turmeluksen ja luopumuksen tilassa. Tätä kuvailtiin profeetta Johannekselle näyssä, jossa keskeisenä oli Babylon, »se suuri kaupunki, jolla on maan kuninkaitten kuninkuus» (Ilm. 17:18). Ennen sen hävitystä esitetään taivaasta kutsu: »Lähtekää siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisi tekin kärsiä hänen vitsauksistansa» (Ilm. 18: 4). Synnistä ja syntisistä täytyy olla selvästi erossa samoin kuin Nooan ja Lootin päivinäkin. Mikään sovittelu ei voi tulla kysymykseen Jumalan ja maailman välillä eikä palaaminen noutamaan maallisia aarteita mukaansa. »Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa» (Matt. 6: 24).

Siddimin laakson asukasten tavoin ihmiset uneksivat hyvinvoinnista ja rauhasta. Jumalan enkelit varoittavat: »Pakene henkesi tähden», mutta toisten äänien kuullaan sanovan: »Älkää hätäilkö, ei ole mitään syytä levottomuuteen.» Väkijoukot huutavat: »Nyt on rauha, ei hätää mitään», mutta taivas julistaa, että nopea tuho on kohtaamaisillaan synnintekijää. Hävitystään edeltävänä iltana lakeuden kaupungit mellastivat huveissaan ja pilkkasivat Jumalan sanansaattajan arkuutta ja varoituksia. Mutta nuo pilkkaajat tuhoutuivat liekeissä. Samana yönä armon ovi sulkeutui Sodomian jumalattomilta, huoltomilta asukkailta. Jumala ei aina salli itseään pilkattavan eikä vähäteltävän. »Katso, Herran päivä tulee, tulee armottomana, tulee kiivaus ja vihan hehku, tekemään autioksi maan ja hävittämään siitä sen syntiset» (Jes. 13: 9). Maailman kansojen laajat piirit tulevat hylkäämään Jumalan armon ja joutuvat nopeaan ja peruuttamattomaan tuhoonsa. Mutta joka ottaa varoituksesta vaarin, se »Korkeimman suojassa istuu ja Kaikki-valtiaan varjossa yöpyy». Herran totuus on oleva hänen kilpenään ja suojanaan, ja hänelle luvataan: »Minä ravitsen hänet pitkällä iällä ja suon hänen nähdä antamani pelastuksen» (Ps. 91: 1, 4,16).

Lootin varoittava esimerkki

Loot asui vain vähän aikaa Sooarissa. Siellä vallitsi jumalattomuus niin kuin Sodomassakin, eikä hän uskaltanut jäädä sinne siitä pelosta, että sekin hävitettäisiin. Ei kestänytkään kauan kun Sooar tuhoutui, kuten Jumala oli aikonutkin. Loot suuntasi kulkunsa vuoristoon ja eleli luolassa kaiken sen menettäneenä, jonka puolesta hän oli rohjennut jättää perheensäkin alttiiksi jumalattoman kaupungin vaikutukselle. Mutta Sodoman kirous seurasi häntä vuoristoonkin. Hänen tyttäriensä synnillinen menettely oli sen huonon seuran vaikutusta, jota heillä oli ollut tuossa paheellisessa kaupungissa. Sen siveellinen turmelus oli niin piintynyt heidän luonteeseensa, etteivät he osanneet enää erottaa hyvää pahasta. Lootin ainoat jälkeläiset, mooabilaiset ja ammonilaiset, olivat kelvottomia, epäjumalia palvovia heimoja, jotka kapinoivat Jumalaa vastaan ja sotivat katkerasti hänen kansaansa vastaan.

Miten suuresti Lootin elämä poikkesikaan Aabrahamin elämästä! [150] Kerran he olivat olleet toveruksia, palvoneet Jumalaa saman alttarin ääressä ja asuneet vierekkäin pyhiinvaeltajanteltoissaan, mutta miten kauas he nyt olivatkaan loitonneet toisistaan! Loot oli valinnut Sodoman sen tarjoamien nautintojen ja hyödyn vuoksi. Hän oli poistunut Aabrahamin alttarin luota eikä enää uhrannut päivittäin elävälle Jumalalle. Hän oli sallinut lastensa seu-rustella turmeltuneiden ja epäjumalia palvovien kanssa. Kuitenkin hän oli sydämessään säilyttänyt Jumalan pelon, sillä Raamattu kertoo Jumalan pelastaneen »hurskaan Lootin»; hän kiusaantui hurskaassa sielussaan kaikista päivittäin kuulemistaan inhottavista puheista ja siitä väkivallasta ja rikollisuudesta, jota hän oli voimaton estämään. Hänet pelastettiin lopulta kuin »kekäle, joka on tulesta temmattu» (Sak. 3: 2). Hän menetti kaiken omaisuutensa, vaimonsa ja lapsensa, asui luolissa villipetojen lailla häpeän tahraamana vielä vanhalla iällään. Eikä hän luovuttanut jälkimaailmalle vanhurskaiden miesten sukua vaan kaksi epäjumalia palvovaa heimoa, jotka olivat vihamielisiä Jumalalle ja sotivat hänen kansaansa vastaan, kunnes pahuuden mittansa täytettyään tuhoutuivat. Miten hirvittävät olivatkaan yhden epäviisaan askeleen seuraukset!

Viisas Salomo sanoo: »Älä näe vaivaa rikastuaksesi, lakkaa käyttämästä ymmärrystäsi siihen.» »Väärän voiton pyytäjä hävittää huo-

neensa, mutta joka lahjuksia vihaa, saa elää» (Sanani. 23: 4; 15:27). Ja apostoli Paavali julistaa: »Ne, jotka rikastua tahtovat, lankeavat kiusaukseen ja paulaan ja moniin mielettömiin ja vahingollisiin himoihin, jotka upottavat ihmiset turmioon ja kadotukseen» (1 Tim. 6: 9).

Tullessaan Sodomaan Loot aikoi pysyttäytyä kokonaan erillään vääryydestä ja käskeä perhettäänkin noudattamaan Herran tietä. Mutta siinä hän epäonnistui pahoin. Ympäristön turmelus vaikutti hänen omaan uskoonsa, ja lasten seurustelu Sodoman asukkaiden kanssa veti osittain hänetkin mukaansa. Seuraukset olemme jo nähneet.

Monet tekevät vieläkin saman virheen. Valitessaan asuinpaikkansa he kiinnittävät enemmän huomiota sen tarjoamiin ajallisiin etuihin kuin ympäristön siveelliseen ja seuralliseen vaikutukseen, jonka alaisiksi he perheineen joutuvat. He valitsevat kauniin ja viljavan maan tai muuttavat kukoistavaan kaupunkiin pyrkien parempiin oloihin. Mutta heidän lapsensa joutuvat alttiiksi kiusauksille ja haकेutuvat liian usein sellaiseen seuraan, joka estää heitä kasvamasta hengellisesti ja kehittämästä hyvää luonnetta. Löyhän moraalien, epäuskon ja hengellisistä asioista piittaamattomuuden ilmapiiri pyrkii vastustamaan vanhempien vaikutusta. Nuoret näkevät aina esimerkkejä kapinoimisesta vanhempien ja Jumalan arvovaltaa vastaan, ja monet mieltyvät näihin väärauskoihin ja uskonnottomiin siirtyen lopulta kokonaan Jumalan vihollisten puolelle.

[151]

[152]

Valitessamme paikkaa kodillemme Jumala tahtoisimme kiinnittävän päähuomiomme siihen, minkälainen sen ympäristön siveellinen ja uskonnollinen vaikutus tulee olemaan meihin ja perheeseemme. Saatamme joutua tässä vaikeuksiin, sillä monet eivät voi saada ympäristöään mieleiseksi. Missä tahansa velvollisuus vaatiikin meitä olemaan, Jumala auttaa meitä pysymään turmeltumattomina, jos vain valvomme ja rukoilemme luottaen Kristuksen armoon. Mutta meidän ei pitäisi tarpeettomasti asettua alttiiksi sellaiselle vaikutukselle, joka haittaa kristillisen luonteen kehitystä. Kun ehdoin tahdoin asetimme maailmallisuuden ja epäuskon ilmapiiriin, murehdutamme sillä Jumalaa ja karkotamme pyhät enkelit kodistamme.

Ne, jotka hankkivat lapsilleen maailmallista rikkautta ja kunniaa heidän hengellisen elämänsä kustannuksella, joutuvat lopulta toteamaan nämä edut kauhistavaksi tappioksi. Lootin tavoin monet

näkevät lastensa tuhoutuvan ja pelastuvat itse nipin napin. Heidän elämäntyönsä menee hukkaan, ja heidän elämänsä epäonnistuu surkeasti. Jos he olisivat menetelleet todella viisaasti, heidän lapsensa eivät ehkä olisi päässeet tässä maailmassa niin vaurastumaan mutta olisivat kuitenkin varmistaneet osuutensa kuole-mattomaan perintöön.

Aabrahamin suuri perintö

Perintö, jonka Jumala on luvannut kansalleen, ei ole tästä maailmasta. Aabraham ei omistanut maata, »ei jalan leveyttäkään» (Ap.t. 7: 5). Muuta omaisuutta hänellä kyllä oli paljonkin, ja hän käytti sitä Jumalan kunniaksi ja toisten hyväksi, mutta hän ei pitänyt tätä maailmaa kotinaan. Herra oli kutsunut hänet lähtemään pois epä-jumalia palvovien maanmiestensä keskuudesta ja luvannut hänelle Kanaanin maan ikuiseksi omaisuudeksi, mutta kuiten-kaan hän ei saanut sitä eikä hänen poikansa eikä pojanpoikansa. Kun Aabraham halusi hautapaikan vainajalleen, hänen oli ostettava se kanaanilaisilta. Luvatus- maasta hän ei omistanut muuta kuin kallioon hakatun haudan Makpelan luolassa.

Mutta Jumalan sana ei ollut rauennut tyhjiin, eikä se liioin lopullisesti täyttynyt juutalaisten valloittaessa Kanaanin. »Mutta nyt lausuttiin lupaukset Aabrahamille ja hänen siemenelleen» (Gal. 3: 16). Aabraham itsekin pääsisi osalliseksi perinnöstä. Jumalan lupauksen täyttymys näyttää viipyvän kauan - sillä »yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhat vuotta ja tuhat vuotta niinkuin yksi päivä» (2 Piet. 3: 8). Se voi vaikuttaa viivyttelemiseltä, mutta määrättyinä aikana »varmasti se toteutuu, eikä se myöhästy» (Hab. 2: 3). Aabrahamille ja hänen siemenelleen luvattu lahja ei käsittänyt vain Kanaania vaan koko maan. Apostoli sanoo siitä: »Se lupaus, että Aabraham oli perivä maailman, ei tullut hänelle eikä hänen siemenelleen lain kautta, vaan uskonvanhurskauden kautta» (Room. 4: 13). Ja Raamattu opettaa selvästi, että Aabrahamille annettujen lupaus-ten tulee täytyä Kristuksen kautta. Kaikki, jotka ovat Kristuksen, ovat »Aabrahamin siementä, perillisiä lupauksen mukaan» - osallisia »turmeltumattomaan ja saas-tumattomaan ja katoamattomaan perintöön» - saaden perinnökseen synnin kirouksesta vapautetun maan (Gal. 3: 29; 1 Piet. 1: 4). Sillä »valtakunta ja valta ja valtakuntien

[153]

voima kaiken taivaan alla annetaan Korkeimman pyhien kansalle”, ja »nöyrät perivät maan ja iloitsevat suuresta rauhasta» (Dan. 7: 27; Ps. 37: 11).

Jumala antoi Aabrahamin katsella tätä kuolematonta perintöä, ja tässä toivossaan Aabraham oli tyytyväinen. »Uskon kautta hän eli muukalaisena lupauksen maassa niinkuin vieraassa maassa, asuen teltoissa Iisakin ja Jaakobin kanssa, jotka olivat saman lupauksen perillisiä; sillä hän odotti sitä kaupunkia, jolla on perustukset ja jonka rakentaja ja luoja on Jumala» (Hebr. 11: 9, 10).

Aabrahamin jälkeläisistä sano-taan: »Uskossa nämä kaikki kuolivat eivätkä luvattua saavuttaneet, vaan kaukaa he olivat sen nähneet ja sitä tervehtineet ja tunnustaneet olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä» (jae 13). Meidän on asuttava täällä muukalaisina ja vieraina, jos mie-limme päästä »parempaan, se on taivaalliseen” (jae 16). Ne, jotka ovat Aabrahamin lapsia, pyrkivät siihen kaupunkiin, jota Aabraham odotti »ja jonka rakentaja ja luoja on Jumala».

Aabraham oli tullut vanhaksi ja odotti pian kuolevansa. Kuitenkin hänen oli vielä tehtävä jotakin varmistaakseen jälkeläisilleen annetun lupauksen täyttymyksen. Jumala oli määrännyt Iisakin lainsäilyttäjäksi hänen jälkeensä ja valitun kansan isäksi, mutta Iisak oli vielä naimaton. Kanaanin asukkaat olivat ryhtyneet palvelemaan epäjumalia, ja Jumala oli kieltänyt kansaansa menemästä naimisiin heidän kanssaan tietäen, että sellaiset avioliitot johtaisivat luopumukseen. Patriarkka pelkäsi ympäristön vaikuttavan turmelevasti poikaansa. Iisakin luonteessa heijastui se, että Aabraham uskoi käytännössä Jumalaa ja noudatti hänen tahtoaan, mutta nuorukainen oli vahvasti tunteikas sekä lempeä ja taipuisa. Sellaiseen liittyneenä, joka ei pelännyt Jumalaa, hän olisi ollut vaarassa luopua periaatteestaan sovun säilyttääkseen. Aabrahamin mielestä vaimon valinta hänen pojalleen oli tavattoman tärkeä asia. Hän halusi Iisakin menevän naimisiin sellaisen kanssa, joka ei vieroittaisi häntä Jumalasta.

Muinaisina aikoina vanhemmat huolehtivat yleensä lastensa avioliitosta, ja se oli tapana myös niiden keskuudessa, jotka palvelivat Jumalaa. Ketään ei vaadittu menemään naimisiin sellaisen kanssa, jota hän ei voinut rakastaa, mutta rakkautensa kohteen välitsemisessä nuoret saivat opetusta kokeneilta ja Jumalaa pelkääviltä vanhemmiltaan. Tällaisen käytännön vastaista menettelyä pidettiin vanhempien häpäisynä ja jopa rikollisena.

Vaimon noutaminen Iisakille

Iisak luotti isänsä viisauteen ja rakkauteen ja jätti asian mielellään hänen hoitoonsa uskoen myös, että Jumala itse johdatuksellaan auttaisi tekemään oikean ratkaisun. Aabrahamin ajatukset suuntautuivat hänen isänsä sukuun, joka asui Mesopotamiassa. Vaikka he eivät olleet täysin vapaita epäjumalain palvonnasta, he kuitenkin ylläpitivät oikean Jumalan tuntemusta ja palvontaa. Iisak ei saanut

[155] lähteä pois Kanaanista ja mennä asumaan heidän luokseen, mutta kenties heidän joukostaan löytyisi joku, joka oli halukas lähtemään kodistaan ja harrastamaan hänen kanssaan elävän Jumalan puhdasta palvontaa. Aabraham uskoi tämän tärkeän tehtävän »palvelijallensa, talonsa vanhimmalle», joka oli hurskas, kokenut ja arvostelukykyinen sekä palvellut häntä kauan uskollisesti. Hän vaati tältä palvelijaltaan juhlallisen valan Herran edessä, ettei hän ottaisi Iisakille vaimoa kanaanolaisista vaan valitsisi tytön Mesopotamiassa asuvan Naahorin perheestä. Hän ei saanut viedä Iisakia sinne. Hän vapautuisi valastaan, ellei sieltä saataisi sopivaa tyttöä lähtemään sukunsa luota. Patriarkka rohkaisi palvelijaansa ja vakuutti, että Jumala auttaisi häntä suorittamaan menestyksellisesti tämän vaikean ja hienovaraisen tehtävän. »Herra, taivaan Jumala, joka otti minut pois isäni kodista ja synnyinmaastani, lähettää enkelinsä sinun edelläsi.»

Palvelija lähti matkaan viipy-mättä. Hän otti mukaansa kymmenen kamelia omaa matkaseuruettaan sekä paluumatkalle mukaan tulevaa morsiamen saattuetta varten. Hän otti myös lahjoja tulevalle vaimolle ja hänen ystävilleen, ja niin alkoi pitkä matka Damaskon tuolle puolen, kauas suuren Idän virran rehevöittäville lakeuksille. Saavuttuaan Harraniin, »Naahorin kaupunkiin», hän jäi muurien ulkopuolelle lähelle kaivoa, josta paikkakunnan naiset kävivät iltaisin vettä hakemassa. Huolekkaat ajatukset risteilivät hänen mielessään. Hänen valinnallaan oli merkittävät seuraukset, ei vain hänen isäntänsä huonekunnalle vaan tuleville sukupolvillekin, ja miten hän nyt osaisi valita viisaasti täällä ventovieraiden parissa? Hän muisti Aabrahamin sanat enkelistä, jonka Jumala lähettäisi hänen edellään, ja rukoili hartaasti suotuisaa johdatusta. Isäntänsä perheessä hän oli tottunut aina näkemään ystävällisyyttä ja vieraanvaraisuutta, ja nyt [156] hän pyysi sellaista merkkiä, että tyttö, joka tekisi hänelle jokin kohteliasta, olisi Jumalan va-litsema.

Tuskin hän oli lopettanut ru-kouksensa, kun siihen jo vastattiin. Kaivolle oli tullut naisia, ja hänen huomionsa kiintyi erääseen heistä, joka vaikutti erityisen kohteliaalta. Kun tyttö palasi kaivolta vesiasia olkapäällään, muukalainen lähestyi häntä ja pyysi vähän vettä juodakseen. Tyttö suostui pyyntöön mielihyvin ja tarjoutui lisäksi ammentamaan vettä kameleillekin. Tällaisen palveluksen olivat tavallisesti jopa ruhtinaiden tyttäret valmiit tekemään, kun oli kyse isän karjasta tai lampaista. Näin oli siis sovittu merkki saatu. »Tyt-

tö oli näöl-tään hyvin ihana”, ja hänen kohtelias alttiutensa osoitti, että hän oli sydämeltään ystävällinen ja luonteeltaan toimelias ja tarmokas. Tähän asti Jumala oli selvästi johdattanut muukalaista. Annettuaan työlle runsaita lahjoja kiitokseksi ystävällisistä palveluksista hän kyseli tämän vanhempia ja sai kuulla, että tyttö oli Betuelin, Aabrahamin veljen pojan, tytär. »Silloin mies kumartui maahan ja rukoili Herraa.»

Vieras oli pyytänyt yösjää tytön isän talosta, ja kiitosrukoukseen hän oli ilmaissut yhteytensä Aabrahamiin. Kotiin palattuaan tyttö kertoi, mitä oli tapahtunut, ja Laaban, hänen veljensä, riensi heti hakemaan muukalaista ja tämän seuralaisia, joille nyt haluttiin osoittaa vieraanvaraisuutta.

Mutta Elieser, heidän vieraansa, ei halunnut syödä ennen kuin oli kertonut asiansa, rukouksensa kaivolla ja kaiken muun asiaan kuuluvan. Sitten hän lisäsi: »Ja jos nyt tahdotte osoittaa suosiota ja uskollisuutta minun herralleni, niin ilmoittakaa se minulle; jollette, niin ilmoittakaa minulle sekin, kääntyäkseni toisaalle, oikealle tai vasemmalle.» He vastasivat: »Herralta tämä on tullut; emme voi tässä asiassa puhua sinulle hyvää emmekä pahaa. Katso, siinä on Rebekka edessäsi, ota hänet ja mene. Tulkoon hän herrasi pojan vaimoksi, niinkuin Herra on sanonut.»

Kun perheen suostumus oli saatu, kysyttiin Rebekalta itseltään, tahtoiko hän lähteä kotoaan niin kauas mennäkseen naimisiin Aabrahamin pojan kanssa. Hän uskoi kaiken tapahtuneen perusteella, että Jumala oli valinnut hänet Iisakille vaimoksi, ja vastasi: »Tahdon.»

Palvelija, joka arveli isäntänsä iloitsevan matkan onnistumisesta, halusi kärsimättömästi jo palata kotiin, ja aamulla lähdettiin liikkeelle. Aabraham asui Beersebassa, ja Iisak, joka oli ollut lähi-seudulla kaitsemassa lampaista, oli palannut isänsä leiriin odottelemaan palvelijan paluuta Harranista. »Ja Iisak oli illan suussa lähtenyt kedolle käyskentelemään, ja kun hän nosti silmänsä, näki hän kamelien lähestyvän. Kun Rebekka nosti silmänsä ja näki Iisakin, laskeutui hän nopeasti maahan kamelin selästä ja kysyi palvelijalta: 'Kuka on tuo mies, joka tulee kedolla meitä vastaan?' Palvelija vastasi: 'Hän on minun herrani.' Niin hän otti hunnun ja verhoutui siihen. Ja palvelija kertoi Iisakille kaikki, mitä hän oli toimittanut. Ja Iisak vei Rebekan äitinsä Saaran majaan ja otti hänet luokseen, ja hänestä

tuli hänen vaimonsa, ja hän rakasti häntä. Niin Iisak sai lohdutuksen äitinsä kuoltua.”

Ei-uskovaisen aviopuolison vaikutus

Aabraham oli tarkkaillut, mitä seurauksia Jumalaa pelkääväisten ja häntä pelkäämättömien välisistä avioliitoista oli ollut Kainin päivistä hänen omaan aikaansa asti. Hän saattoi nähdä seuraukset omasta liitostaan Haagarin kanssa samoin kuin Ismaelin ja Lootin avioliitoista. Aabrahamin ja Saaran osoittama uskon puute oli johtanut Ismaelin syntymään vanhurskaan siemenen yhdyttyä jumalattomaan. Isän vaikutus poikaansa kumoutui epäjumalia palvovan äidin suvun ja Ismaelin pakanallisten vaimojen vaikutukseen. Haagarin ja niiden vaimojen kateus, joita tämä valitsi Ismaelille, olivat Aabrahamin perheessä haittana, jota hän turhaan yritti poistaa.

Aabrahamin varhaiset opetukset tehosivat kyllä Ismaeliin, mutta hänen vaimojensa vaikutuksesta epäjumalain palvonta pääsi vallalle hänen perheessään. Erossa isästään ja vailla rakkautta ja Jumalan pelkoa olevan kotielämän eri-mielisyyksien ja riitojen katkeroittamana Ismaelista tuli ajan mittaan hurja, rosvoileva erämaanpäällikkö, jonka »käsi” oli »kaikkia vastaan, ja kaikkien käsi -häntä vastaan” (1 Moos 16: 12). Myöhemmin päivinään hän katui huonoa elämänsä ja alkoi jälleen Palvella isänsä Jumalaa, mutta hän oli jo antanut jälkeläisilleen Perinnöksi hurjan luonteensa pe-russävyn. Niin voimakas kansa kuin hänestä polveutuikin, se oli kuritonta pakanaheimoa ja alitui-sena kiusana ja vaivana Iisakin jälkeläisille.

Lootin vaimo oli itsekäs ja us-konnoton nainen, joka pyrki vaikutuksellaan erottamaan miehensä Aabrahamista. Ilman häntä Loot ei olisi jäänyt Sodomaan, vaille viisaan ja Jumalaa pelkääväisen patriarkan neuvoja. Vaimon vaikutus ja tuon jumalattoman kaupungin seuraelämä olisivat saaneet hänet luopumaan Jumalasta, ellei Aabraham jo varhain olisi uskollisesti opettanut häntä. Lootin avioliitto ja Sodoman valitseminen kotipaikaksi aloittivat pitkän tapahtumien sarjan, joka aiheutti paljon paha maailmassa monen sukupolven aikana.

Kukaan Jumalaa pelkääväinen ei voi ilman vaaraa liittoutua sellaisen kanssa, joka ei pelkää Jumalaa. »Kulkeeko kaksi yhdessä, elleivät ole keskenänsä sopineet?” (Aam. 3: 3). Avioliiton onni ja

menestys riippuvat osapuolten sopusoinnusta, mutta uskovainen ja epäuskoinen poikkeavat toisistaan jyrkästi mielipiteiltään, taipumuksiltaan ja tarkoitusperiltään. He palvelevat eri isäntiä, jotka eivät voi sopia keskenään. Olkoot toisen periaatteet miten puhtaita ja oikeita tahansa, epäuskoisen kumppanin vaikutus on omiaan loitontamaan häntä Jumalas-ta. Kääntymättömänä naimisiin mennyttä velvoittaa hänen kääntymyksensä entistä enemmän olemaan uskollinen puolisolleen, oli-vatpa heidän erimielisyytensä us-konasioissa miten suuret tahansa. Kuitenkin olisi Jumalan vaatimuksia pidettävä kaik- [158] kia maallisia suhteita tärkeämpinä, vaikka se johtaisi vaikeuksiin tai vainoonkin. Rakkauden ja sävyisyyden hengessä tällainen uskollisuus saattaa voittaa epäuskoisen puolelleen. Mutta Raamattu kieltää kristittyjä menemästä naimisiin Jumalaan uskomattomien kanssa. Herran neuvo kuuluu: »Älkää antautuko kantamaan vierasta iestä yhdessä uskottomien kanssa» (2 Kor. 6: 17,18).

Vanhempien vastuu aviopuolison valinnassa

Jumala soi Iisakille suuren kunnian tekemällä hänet niiden lupasten perilliseksi, joiden kautta maailma tulisi siunatuksi. Kuitenkin Iisak alistui neljäkymmentävuotiaana siihen, että isä lähetti kokeneen, Jumalaa pelkääväisen palvelijansa valitsemaan hänelle vaimoa. Ja tämän avioliiton kotoista onnea Raamattu kuvailee näin herttaiseksi ja kauniiksi: »Ja Iisak vei Rebekan äitinsä Saaran majaan ja otti hänet luokseen, ja hänestä tuli hänen vaimonsa, ja hän rakasti häntä. Niin Iisak sai lohdutuksen äitinsä kuoltua.»

Miten jyrkästi Iisakin menette-lytapa poikkeakaan siitä, jota aikamme nuoret, kristityiksi tunnustautuvatkin, noudattavat! Liian usein nuoret katsovat selviytyvänsä rakkauden asioissaan kysymättä neuvoa keneltäkään ja ilman mitään Jumalan tai vanhempiensa apua. Oltuaan muutaman vuoden naimisissa he tavallisesti huomaavat erehtyneensä, mutta usein on tällöin jo liian myöhäistä ehkäistä erehdyksen ikäviä seurauksia. Kun saman viisauden ja itsehillinnän puutteen, joka ensin johti niin hätäiseen valintaan, annetaan jatkua avioliitossakin, niin se vain lisää pahuutta ja tekee

aviosuhteen lo-pulta kalvavaksi ikeeksi. Monet ovat siten tuhonneet onnensa tässä elämässä ja menettäneet tulevan elämän toivonsa.

Jos mitä niin avioliittokysymystä pitäisi tutkistella huolellisesti ja kysellä vanhempien ja kokeneempien henkilöiden neuvoja. Ja ennen sen askeleen ottamista, joka liittyy kaksi ihmistä toisiinsa loppuiäksi, tarvitaan, jos koskaan, Raamatun neuvoja ja rukouksin etsittävää jumalallista johdatusta.

[159] Vanhempien tulisi aina muistaa vastuunsa lastensa tulevasta on-
[160] nellisuudesta. Iisak kunnioitti isänsä arvostelukykyä, koska tämä oli harjaannuttanut hänet pitämään tottelevaisesta elämäntavasta. Vaikka Aabraham vaatikin lapsiaan kunnioittamaan vanhempien arvovaltaa, hän todisti elämällään, ettei se ollut itsekäs- tä eikä mielivaltaista valvontaa vaan perustui rakkauteen ja piti silmämääränään heidän hyvin-vointiaan ja onnellisuuttaan.

Isien ja äitien tulisi katsoa olevansa velvolliset opastamaan nuoria kohdistamaan mieltymyksensä sellaisiin, joista tulee kelpollisia kumppaneita. Heidän tulisi pitää velvollisuutenaan koettaa omalla opetuksellaan ja esimerkillään sekä Jumalan armon avulla muovata lastensa luonnetta näiden varhaisvuosista lähtien sellaiseksi, että he puhtaina ja jaloina mieltäisivät siihen, mikä on hyvää ja oikeata. Samankaltaiset mieltävät toisiinsa ja arvostavat toisiaan. Kun lapsia jo varhain opetetaan mieltymään totuuteen, puhtauteen ja hyvyteen, niin silloin he nuoruudessaan hakeutuvat niiden seuraan, joilla on näitä luon-teenpiirteitä.

Pyrkikööt vanhemmat luontees-saan ja kotielämässään ilmentämään taivaallisen Isän rakkautta ja hyväntahtoisuutta. Olkoon koti täynnä auringonpaistetta. Tämä on lapsillenne paljon arvokkaampaa kuin maat tai rahat. Pidettäköön heidät tiiviisti kodin rakkauden piirissä, jotta he muistaisivat lapsuuden kotiaan taivaan jälkeen parhaana rauhan ja onnen tyyssi-jana. Kaikilla perheen jäsenillä ei ole samaa luonteen sävyä, ja kotona tarjoutuu useinkin tilaisuus kärsivällisyyden ja pitkämielisyyden harjoittamiseen. Rakkauden ja itsekurin avulla kaikki voivat liittyä hyvin läheisesti toisiinsa.

Tosi rakkaus on ylevä ja pyhä periaate, luonteeltaan perin toisenlainen kuin hetkellisen mieli-johteen sytyttämä rakkaus, mikä taas äkisti sammuu jouduttuaan kovaan koetukseen. Täyttämällä uskollisesti velvollisuutensa vanhempien kodissa nuoret valmistautuvat omaa kotiaan varten. Harjoitelkoot he vanhempainsa luona

kieltäymystä, ystävällisyyttä, kohteliaisuutta ja kristillistä myötätuntoa. Näin rakkaus säilyy lämpimänä sydämessä, ja joka sellaisesta kodista lähtee perustamaan omaa perhettään, tietää miten hän voi edistää sen onnellisuutta, jonka hän on valinnut elämäntoverikseen. Silloin avioliitto ei häiden jälkeen merkitse rakkauden loppua vaan vasta sen alkua.

Luku 16—Jaakob ja Eesau

Jaakob ja Eesau, Iisakin kaksospojat, olivat jyrkästi toistensa vas-takohtia niin luonteeltaan kuin elämältäänkin. Jumalan enkeli il-moitti tämän erilaisuuden jo ennen heidän syntymäänsä. Vastauk-seksi Rebekan huolissaan esittämään rukoukseen hän selitti, että tämä saisi kaksi poikaa. Samalla enkeli paljasti heidän tulevaisuu-destaan sen, että kummastakin tulisi voimakkaan hei-monsa päämies mutta että toinen olisi toista voimakkaampi nuo-remman päästessä johtoasemaan.

Eesaun ja Jaakobin erilaisuus

Eesau kasvoi seuraten omia mielihalujaan ja keskittäen kaiken harrastuksensa vain nykyhetkeen. Hän ei sietänyt kurinalaisuutta vaan viehättyi vapaaseen metsäläiselämään ja rupesi jo var-hain met-sästäjäksi. Hän oli silti isänsä suosikki. Hiljainen, rauhaa rakastava paimen piti tämän van-hemman poikansa raisusta tarmokkuudesta ja kuunteli mielellään jännittäviä kertomuksia hänen huimista seik-kailuistaan vuorilla ja erämaassa, mistä hän toi kotiin palatessaan riistaa isälleen. Jaakob puolestaan oli miettelias, uuttera ja huolel-linen. Hän ajatteli aina enemmän tulevaisuutta kuin nykyisyyttä ja tyytyi asumaan kotona hoidellen karjaa ja viljelysmaita. Varsinkin äiti piti siitä, että Jaakob oli kärsivällisen sitkeä, säästäväinen ja har-kitseva. Hänen kiintymyksensä oli syvää ja voimakasta, ja hänen ystävällinen, uupumaton huomaavaisuutensa teki äidin paljon onnel-lisemmaksi kuin Eesaun rajut ja hetkelliset ystävyysosoitukset. Rebekka piti Jaakobia rakkaampana poikanaan.

Aabrahamille annetut ja hänen pojalleen vahvistetut lupaukset olivat Iisakin ja Rebekan toiveiden suurena kohteena. Myös Eesau ja Jaakob tunsivat nämä lupaukset. Heitä opetettiin pitämään esikoisoi-keutta hyvin tärkeänä, koska siihen sisältyi aineellisen varakkuuden perimisen lisäksi myös hengellinen etuisuus. Sen saanut toimi per-heensä pappina, ja hänen sukuhaarastaan tulisi maailman Vapahtaja.

Toisaalta oli esikoisoikeuden omaavalla myös tiettyjä velvoituksia. Sen siunausten saajan oli omistauduttava Jumalan palvelukseen. Aabrahamin tavoin hänen tuli noudattaa Jumalan käskyjä. Avioliitossaan, perhesuhteissaan ja julkisessa elämässään hänen täytyi kysellä Jumalan tahtoa.

[162]

Iisak selosti pojilleen näitä etuuksia ja ehtoja ja esitti selvästi, että esikoisoikeus kuului Eesaulle, joka oli vanhempi. Mutta Eesau ei halunnut alistua palvelemaan ketään, eikä uskonnollinen elämä viehättänyt häntä. Hengelliseen esikoisoikeuteen liittyvät vaatimukset merkitsivät hänelle vastenmielistä rajoitusta. Jumalan lakia, joka oli Aabrahamin kanssa tehdyn liiton ehtona, Eesau piti orjuuden ikeenä. Kaikkein eniten hän halusi vapaasti noudattaa omia mielihalujaan. Hän piti onnena valtaa ja rikkautta, juhlia ja kemuja. Hän nautti siitä, että sai viettää vapaata, kuljeskelevää elämää ilman mitään rajoituksia. Rebekka muisti, mitä enkeli oli sanonut, ja hän osasi tulkita poikainsa luonnetta paremmin kuin puolisonsa. Hän oli mielessään varma siitä, että Jumala tarkoitti lupauksensa perimyksen Jaakobille. Hän toisti Iisakille enkelin sanat, mutta tämä piti yhä edelleen vanhemman poikansa puolta eikä luopunut kannastaan Jaakob oli saanut äidiltään kuulla jumalallisesta ilmoituksesta, jonka mukaan esikoisoikeus lankeaisi hänelle, ja hän alkoi kovin kiihkeästi kaivata siihen liittyviä etuuksia. Ei hän niinkään halunnut päästä käsiksi isänsä rikkauteen vaan kaipasi lähinnä hengellistä esikoisoikeutta. Pitää yhteyttä Jumalaan samoin kuin vanhurskas Aabraham, suorittaa sovitusuhreja perheensä puolesta, olla valitun kansan ja luvatus Messiaan kantaisänä ja periä osallisuus kuolemattomuuteen liiton lopullisena siunauksena - tämä kaikki oli sitä etua ja kunniaa, jota hän kaikkein hartaimmin halusi.

[163]

Salaisin kaipauksin hän kuunteli kaikkea, mitä isä kertoi esikoisoikeudesta, ja hän painoi tarkoin mieleensä sen, mitä oli kuullut äidiltään. Päivin ja öin tämä asia askarrutti hänen mieltään, kunnes se kehittyi hänen elämänsä päätavoitteeksi. Mutta vaikka Jaakob näin arvostikin iankaikkisia enemmän kuin ajallisia siunauksia, häneltä puuttui sen Jumalan kokemuksellista tuntemusta, jota hän kunnioitti. Jumalallinen armo ei ollut uudistanut hänen sydäntään. Hän luuli, ettei häntä koskeva lupaus voinut täytyä niin kauan kuin Eesau piti kiinni ensin syntyneen oikeuksistaan. Siksi hän mietiske-

li alati jotakin keinoa, jolla pääsisi osalliseksi kalliina pitämästään siunauksesta, jota hänen veljensä puolestaan väheksyi.

Eesau myy esikoisuutensa

Palatessaan eräänä päivänä metsältä uuvuksissa ja nälissään Eesau pyysi ruokaa Jaakobilta, joka oli juuri valmistamassa sitä. Jaakob puolestaan, joka ei koskaan unohtanut päätavoitettaan, käytti heti tilaisuutta hyväkseen ja tarjosi veljelleen ruokaa esikoisoikeuden hinnalla. »Katso, mina kuolen kuitenkin», huudahti mistään piittaamaton, nautinnonhaluinen metsämies, »mitä minä esikoisuudellani teen?» Ja niin hän luovutti esikoisoikeutensa yhdestä annoksesta ruskeata keittoa ja vahvisti kaupan valalla. Ei olisi kestänyt kauankaan, kun hän olisi saanut ruokaa päästyään isänsä leiriin, mutta tyydyttäkseen sen hetken halunsa hän huolimattomasti vaihtoi ruokaan sen ihanan perinnön, jonka Jumala itse oli luvannut hänen isilleen. Hänen koko harrastuksensa kohdistui vain nykyhetkeen. Hän oli valmis uhraamaan taivaallisen saadakseen maallista ja vaihtamaan tulevaisen hyvän nykyhetken tarpeen tyydyttämiseen.

»Niin halpana Eesau piti esikoi-suutensa.» Luovuttuaan siitä hän tunsii eräänlaista helpotusta. Nyt hänen tiensä oli esteetön, ja hän saattoi tehdä mitä halusi. Miten monet vaihtavatkaan vielä nykyäänkin taivaallisen esikoisoikeutensa - puhtaan, saastumattoman ja ikuisen taivasperintönsä - tähän hillittömään nautinnonhaluun, jota väärin sanotaan vapaudeksi!

Ulkonaiseen ja maalliseen aina mieltyvänä Eesau otti itselleen kaksi heitteläistä vaimoa. He palvoivat vääriä jumalia, ja heidän epäjumalanpalvonnastaan tuli katkera suru Iisakille ja Rebekalle. Eesau oli rikkonut yhtä liiton ehtoa, joka kielsi valitun kansan ja pakanoiden väliset avioliitot. Siitä huolimatta Iisak halusi itsepintaisesti säilyttää esikoisuuden Eesauilla. Hän pysyi jyrkästi kannassaan, vaikka Rebekka olisi miten perustellut asiaa, Jaakob har- taasti toivonut siunausta tai Eesau ollut välittämättä sen velvoituksista.

[164]

Iisak siunaa Jaakobin

Kului vuosia, ja lopulta Iisak van-hentuneena, näkönsä menettäneenä ja arvellen pian kuolevansa päätti olla enää pitkittämättä

siunauksen antamista vanhemmalle pojalleen. Mutta kun hän tiesi Rebekan ja Jaakobin vastustavan sitä, hän päätti suorittaa tuon juhlallisen toimituksen heiltä salassa. Juhlistaakseen tilaisuutta, niin kuin tapana oli, patriarkka pyysi Eesauta: »Mene kedolle ja pyydystä minulle riistaa. Ja laita minulle herkkuruoka, että minä siunaisin sinut, ennenkuin kuolen.»

Rebekka aavisti hänen aikeensa. Hän piti sitä varmasti sen vastaisena, minkä Jumala oli ilmoittanut tahdokseen. Iisak oli vaarassa joutua Jumalan epäsuosioon ja syrjäyttää nuoremman poikansa siitä asemasta, johon Jumala oli kutsunut hänet. Tähän asti hän oli turhaan yrittänyt puhua järkeä Iisakille, mutta nyt hän päätti turvautua juoneen.

Tuskin Eesau oli lähtenyt täyttämään isänsä pyyntöä, kun Rebekka jo ryhtyi toteuttamaan omaa hankettaan. Hän kertoi tapahtuneesta Jaakobille ja selitti, että heidän oli pakko ryhtyä heti toimintaan, ettei siunaus tulisi nyt lopullisesti ja peruuttamattomasti annetuksi Eesaulle. Ja hän vakuutti pojalleen, että jos tämä vain seuraisi hänen ohjeitaan, siunaus voisi langeta hänelle Jumalan lupauksen mukaisesti. Jaakob ei kuitenkaan yhtynyt halukkaasti hänen tuumaansa. Ajatus isän pettämisestä vaivasi häntä kovin. Hänestä tuntui, että tuollainen synty tuotti pikemmin kirousta kuin siunausta. Mutta pian hän lakkasi empimästä ja alkoi toimia äidin neuvojen mukaan. Hän ei aikonut suoranaisesti valehdella, mutta päästyään isän puheille hän näytti menneen liian pitkälle voidakseen enää perääntyä, ja niin hän sai petoksella kipeästi kaipaamansa siunauksen.

Jaakob ja Rebekka onnistuivat aikeessaan mutta saivat petoksensa takia kokea pelkkää surua ja murhetta. Jumala oli ilmoittanut, että Jaakob saisi esikoisuuden, ja hän olisi aikanaan täyttänyt sanansa, jos he vain uskossa olisivat odottaneet hänen toimivan heidän hyväkseen. Mutta monien muiden Jumalan lapsiksi tunnustautuvien tavoin he eivät tahtoneet jättää asiaa hänen huolekseen. Rebekka katui katkerasti pojalleen antamaansa väärää neuvoa; se erotti hänet Jaakobista, eikä hän enää koskaan sen jälkeen saanut nähdä poikaansa. Jaakob puolestaan oli itsesyytösten vallassa siitä lähtien, kun hän oli saanut esikoisuuden. Hän oli tehnyt syntiä sekä isäänsä ja veljeään vastaan että omaa sieluaan ja Jumalaa vastaan. Yhden hetken teossa riitti katumista koko eliniäksi. Tämä näky palautui

hänen mieleensä elävästi vielä vuosikausia myöhemmin, kun hänen omien poikiensa pahat teot ahdistivat hänen sieluaan.

Eesaun osa

[165] Tuskin Jaakob oli poistunut isän- sä teltasta, kun jo Eesau astui sisään. Vaikka hän olikin myynyt esikoisuutensa ja vahvistanut kaupan juhlallisesti valalla, hän päätti nyt saada sen siunaukset itselleen veljensä vaatimuksista välittämättä. Hengelliseen esikoisoikeuteen liittyi myös maallinen, joka takasi hänelle päämiehen aseman ja kaksinkertaisen osuuden isän varoista. Näitä siunauksia hän kyllä osasi arvostaa. »Nouse, isäni», hän sanoi, »ja syö poikasi riistaa, siunataksesi minut.»

Sokea vanha isä säikähti kovin päästyään selville petoksesta, jonka kohteeksi hän oli joutunut. Hänen kaukaiset ja rakkaat toiveensa oli nyt tehty tyhjiksi, ja hän kä-sitti hyvin, miten pahoin vanhempi poika nyt pettyisikään tästä. Toisaalta hän tajusi senkin, että Jumala tässä oli sallimuksellaan kumonnut hänen aikeensa ja toteuttanut juuri sen, mitä hän oli koettanut estää. Hän muisti, mitä enkeli oli sanonut Rebekalle, ja ymmärsi Jaakobin parhaiten soveltuvan täyttämään Jumalan tarkoituksen, vaikka olikin nyt vikapää syntiin. Lausuessaan siunauksen Jaakobille hän oli tuntenut Hengen innoitusta, ja käsittäen nyt asian kokonaisuudessaan hän vahvisti tuon tahtomattaan antamansa siunauksen: »Siunattu hän myös on oleva.»

Eesau oli väheksynyt siunausta silloin, kun se oli hänen saata-vissaan, mutta halusi saada sen nyt, kun se oli iäksi kaikonnut pois. Äkkipikaisen luonteensa kiihkeässä raivonpuuskassa, katkerana ja suruissaan hän huusi: »Siunaa minutkin, isäni! Eikö sinulla ole mitään siunausta minun varalleni?» Mutta annettu lupaus ei ollut enää palautettavissa. Hän ei voinut saada takaisin siunausta, josta hän oli käynyt vaihtokauppaa niin kevytmielisesti. »Yhdestä ateriasta», täyttääkseen taas kerran ruokahalunsa, jota hän ei ollut koskaan hillinnyt, Eesau myi esikoisuutensa, mutta kun hän lopulta huomasi mielettömyytensä, hänen oli mahdotonta enää saada siunausta, »sillä hän ei löytänyt tilaa peruutukselle, vaikka hän kyynelin sitä pyysi» (Hebr. 12: 16, 17). Ei Eesaulta poistettu oikeutta pyrkiä katumalla jälleen Jumalan suosioon, mutta esikoisuutta hän ei enää mitenkään

saanut takaisin. Hänen murheensa ei perustunut todelliseen synnintuntoon, eikä hän halunnut päästä sovintoon Jumalan kanssa. Hän suri syntinsä seurauksia mutta ei itse syntiä.

Koska Eesau ei välittänyt Jumalan siunauksista ja vaatimuksista, Raamattu käyttää hänestä nimitystä »epäpyhä». Hän edustaa niitä, jotka väheksyvät Kristuksen aikaansaamaa lunastusta ja ovat valmiit uhraamaan taivasperintönsä saadakseen tämän maan katoavaa tavaraa. Suuret joukot elävät vain nykyhetkeä silmälläpitäen tuntematta mitään huolta huomista. Eesaun tavoin he huutavat: »Syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna me kuolemme» (1 Kor. 15: 32). He elävät vain vaistonvaraisesti eivätkä välitä arvokkaistakaan saavutuksista, jos ne vaativat kieltäymyksiä. Kun valittavaksi annetaan joko turmeltuneen ruokahalun tyydyttäminen tai vain itsensä kieltäville ja Jumalaa pelkääville luvatut taivaan siunaukset, niin halujen vaatimukset voittavat ja Jumala ja taivas saavat väistyä. Miten monet kristityiksi tunnustautuvat -kin pitävätkään kiinni terveyttä turmelevista mieliteoistaan, jotka turruttavat mielen herkkyyden. Ja he loukkaantuvat, kun heitä kehoitetaan puhdistautumaan kaikesta lihan ja hengen saastutuksesta ja saattamaan pyhityksensä täydelliseksi Jumalan pelossa. Käsittäen, etteivät voi päästä taivaaseen luopumatta tästä vahingollisesta mielihalujensa tyydyttämisestä, he katsovat parhaaksi lakata kulkemasta ikuisen elämään johtavaa tietä, koska se on niin kaita.

[166]

Suuret joukot vaihtavat esikoisoikeutensa aistillisten halujensa tyydyttämiseen. He uhraavat terveytensä, heikentävät henkiset kykynsä ja menettävät taivaan pelkän hetkellisen nautinnon vuoksi ja antavat periksi mielihalulleen, joka on omiaan sekä heikentämään että alentamaan ihmistä. Samoin kuin Eesau heräsi huomaamaan hätiköidyn vaihtokauppansa mielettömyyden vasta sitten, kun menetetyt takaisin-saaminen oli liian myöhäistä, ne, jotka ovat vaihtaneet taivasperintönsä itsekkäiden halujensa tyydyttämiseen, tulevat Jumalan päivänä liian myöhään tajuamaan erehdyksensä.

Luku 17—Jaakobin maanpakolaisuus

Vihoissaan Eesau oli uhannut tappaa Jaakobin, ja siksi tämä lähti pakolaisena pois isänsä kotoa. Mutta hänellä oli isän siunaus muusaan. Iisak oli uudistanut hänelle liiton lupauksen ja kehottanut häntä sen perillisenä noutamaan itselleen vaimon äidin sukulaisten luota Mesopotamiasta. Kuitenkin Jaakob lähti yksinäiselle matkalleen raskain mielin. Vain sauva kädessään hänen täytyi taivaltaa satoja kilometrejä halki seutujen, joissa asusti villoja, ryösteleviä heimoja. Tunnonvaivoissaan ja pe-lokkueudessaan hän koetti karttaa ihmisiä, jottei vihastunut veli pääsisi hänen jäljilleen. Hän pelkäsi iäksi menettäneensä sen siunauksen, jonka Jumala oli tarkoittanut hänelle, ja saatana oli valmiina kiusaamaan häntä.

Toisen matkapäivän iltaan mennessä hän oli ehtinyt jo kauas isänsä leiristä. Hän tunsu itsensä hylkiöksi ja tiesi itse aiheuttaneensa oman ahdinkotilansa väärillä teoillaan. Epätoivon synkkyys ahdisti hänen sieluaan, ja hän uskalsi tuskin nikoillakaan. Mutta hän oli niin tavattoman yksinäinen ja tunsu tarvitsevansa Jumalan varjelusta enemmän kuin koskaan ennen. Itkien ja syvästi nöyrtyen hän tunnusti syntinsä ja anoi jotakin merkkiä siitä, ettei häntä ollut tyystin hylätty. Kuitenkaan hänen ahdistunut mielensä ei päässyt tyyntymään. Hän oli menettänyt kaiken itseluotta-muksensa ja pelkäsi, että hänen isiensä Jumala oli karkottanut hänet luotaan.

Mutta Jumala ei hylännyt Jaakobia. Hän oli yhä armollinen erehtyneelle ja luottamuksensa menettäneelle palvelijalleen. Säälivästi Herra ilmaisi Jaakobille juuri sen, mitä hän tarvitsi - Vapahtajan. Hän oli tehnyt syntiä mutta oli nyt sydämestään kiitollinen nähdesään, miten hän jälleen voisi päästä Jumalan suosioon.

»Jaakobin tikapuut»

Uupunut matkamies laskeutui maahan lepäämään ja otti kiven päänalusekseen. Nukkuessaan hän näki unessa loistavat tikapuut, jotka nojasivat maahan ja ulottuivat taivaaseen asti. Enkelit kulkivat

näitä tikapuita ylös ja alas; ylhäällä loisti Herran kirkkaus, ja taivaista kuului hänen ää-nensä: »Minä olen Herra, sinun isäsi Aabrahamin Jumala ja Iisakin Jumala.» Maan, jonka päällä hän pakolaisena makasi, Herra lupasi hänelle ja hänen jälkeläisilleen vakuuttaen: »Sinussa ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä. »Tämä lupaus oli annettu Aabrahamille ja Iisakille, ja nyt se uudistettiin Jaakobille. Sitten häntä lohdutettiin ja rohkaistiin erikoisesti ajatellen hänen yksinäisyyttään ja ahdinkotilaansa: »Ja katso, minä olen sinun kanssasi ja varjelen sinua, missä ikinä kuljet, ja saatan sinut takaisin tähän maahan; sillä minä en jätä sinua, ennenkuin olen toteuttanut sen, minkä minä olen sinulle puhunut.»

[168]

Herra tiesi, miten pahojen vai-kutusten alaiseksi ja mihin vaaroihin Jaakob joutuisi. Armossaan hän ilmaisi tulevaisuuden katuvalle pakolaiselle, jotta tämä ymmärtäisi häntä koskevan jumalallisen suunnitelman ja olisi valmis kohtaamaan kiusauksia, joihin hän varmasti joutuisi ollessaan yksin epäjumalia palvovien ja juonittelevien ihmisten parissa. Hänen mielessään pysyisi aina se korkea taso, jolle hänen tuli pyrkiä, ja tietoisuus siitä, että Jumala toteuttaisi hänen kauttaan suunnitelmansa, kannustaisi häntä alati uskollisuuteen.

Tässä näyssä lunastussuunnitelma ilmoitettiin Jaakobille, ei kauttaaltaan vaan vain niiltä osin, jotka olivat tarpeellisia hänelle sillä kertaa. Hänelle unessa näytetyt tikapuut olivat samat, joihin Kristus viittasi keskustellessaan Natanaelin kanssa, kun hän sanoi: »Te saatte nähdä taivaan avoinna ja Jumalan enkelien nousevan ylös ja laskeutuvan alas Ihmisen Pojan päälle» (Joh. 1: 51). Jumalan ja ihmisen välillä oli ollut esteetön yhteys siihen saakka, jolloin ihminen kapi-noi Jumalan hallitusta vastaan. Mutta Aadamin ja Eevan synti erotti maan taivaasta, niin ettei ihminen enää voinut seurua telia Luojansa kanssa. Kuitenkaan ei maata hylätty yksinäiseen toivottomuuteensa. Tikapuut ku-vaavat Jeesusta, joka on annettu yhteyden välittäjäksi. Ellei hän omilla ansioillaan olisi silloittanut synnin aiheuttamaa kii-lua, eivät palvelevat enkelit olisi mitenkään päässeet kosketuksiin langenneen ihmisen kanssa. Kristus yhdistää heikon ja avuttoman ihmisen ra-jattoman voiman lähteeseen.

[169]

Kaikki tämä näytettiin Jaakobille unessa. Vaikka hän käsittikin heti osan ilmoituksesta, sen suurissa ja salaperäisissä totuuksissa riitti tutkimista koko eliniäksi, ja ne selvisivät hänelle vähitellen yhä paremmin.

Jaakob heräsi unestaan yön syvän hiljaisuuden vielä vallitessa. Unen kirkkaat näkymät olivat poissa. Hänen katseensa erotti nyt vain yksinäisten kukkuloiden hämävät ääriiviivat ja niiden yllä tuikkivat tähdet. Mutta hänellä oli juhlallinen tuntu Jumalan mukanaolosta. Näkymättömän läsnäolo täytti yksinäisyyden. »Herra on totisesti tässä paikassa, enkä minä sitä tiennyt», hän sanoi. »Tässä on varmasti Jumalan huone ja taivaan portti.»

Jaakobin lupaukset

»Ja Jaakob nousi varhain aamulla, otti kiven, jonka hän oli pannut Päänsä alaiseksi, ja nosti sen pystyyn patsaaksi ja vuodatti öljyä sen päälle.» Tapana oli viettää tärkeiden tapahtumien muistoa, ja sen mukaisesti Jaakob pystytti Jumalan armon muistomerkin voidakseen tällä pyhällä paikalla Palvoa Herraa aina, kun hän kulkisi sitä kautta. Ja hän antoi paikalle nimen Beetel eli »Jumalan huone». Syvästi kiitollisena hän toisti lupauksen, että Jumala olisi hänen kanssaan, ja sitten hän puolestaan lupasi juhlallisesti: »Jos Jumala on minun kanssani ja varjelee minut sillä tiellä, jota nyt kuljen, ja antaa minulle leipää syödäkseni ja vaatteita pukeutuakseni, niin että saan palata rauhassa isäni kotiin, niin on Herra oleva minun Jumalani; ja tämä kivi, jonka olen patsaaksi pystyttänyt, on oleva Jumalan huone, ja kaikesta, mitä minulle suot, minä totisesti annan sinulle kymmenykset.»

Jaakob ei tässä koettanut päästä sopimukseen Jumalan kanssa. Herra oli jo luvannut hänelle menestystä, ja Jaakob antoi nyt vuorostaan juhlallisen lupauksensa sydämestään kiitollisena siitä, että Jumala oli vakuuttanut hänelle rakkauttaan ja armoaan. Jaakob tajusi, että hänen täytyi noudattaa tiettyjä Jumalan vaatimuksia ja että hänelle suodut erikoiset jumalallisen suosion osoitukset vaativat vastapalveluksia. Samoin jokainen meille annettu siunaus kehoittaa meitä vastaamaan jollakin tavoin kaikkien hyvien lahjojemme Antajalle. Kristityn pitäisi usein mietiskellä mennyttä elämäänsä ja muistella kiitollisena, miten Jumala on auttanut häntä selviytymään eri tilanteissa tukemalla häntä koetuksissa, avaamalla hänelle mahdollisuuksia kaiken näyttäessä synkältä ja vastaiselta sekä virvoittamalla häntä voimien ehtyessä. Hänen tulisi tajuta se kaikki taivaallisten enkeleiden vartiopalveluksena. Nähdessään nämä luke-

mattomat siunaukset hänen pitäisi usein ky- syä nöyrin ja kiitollisin mielin: »Kuinka minä maksan Herralle kaikki hänen hyvät tekonsa mi- nua kohtaan?» (Ps. 116: 12). [170]

Aikamme, kykymme ja omaisuutemme meidän tulisi pyhästi omistaa hänelle, joka on uskonut nämä siunaukset huostaamme. Jokaisesta saamastamme erikoisesta avusta tai uudesta ja odotta- mattomasta suosioista meidän tulisi antaa Jumalalle tunnustus hänen hyvydestään, ei vain kiittämällä häntä kielellämme vaan Jaakobin tavoin uhraamalla lahjoja hänen asiansa edistämiseksi. Samoin kuin jatkuvasti vastaanotamme siunauksia Jumalalta, meidän tulisi myös olla alati antamassa hänelle.

»Kaikesta, mitä minulle suot», sanoi Jaakob, »minä totisesti an- nan sinulle kymmenykset.» Tyydymmekö me, joille on suotu evan- keliumin täysi valo ja etuoikeudet, antamaan Jumalalle vähemmän kuin ne, jotka elivät aikaisemman, epäedullisemmän armotalouskau- den aikana? Eivätkö velvoitteemme ole lisääntyneet sitä mukaa kuin siunauksemmekin ovat suurentuneet? Mutta miten vähäiseksi jää- kään arvio ja miten turhaksi yritys rinnastaa matemaattisesti laskien antamaamme aikaa, rahaa ja rakkautta Jumalan mittaamattomaan rakkauteen ja käsittämättömän arvokkaaseen lahjaan. Kymmenykset Kristukselle! Oi mikä rahtunen, mikä hävettävä vastine siitä, mikä maksoi niin paljon! Golgatan ristiltä Kristus kutsuu meitä varaukset- tomaan pyhitykseen. Kaikki mitä meillä on ja kaikki mitä olemme tulisi pyhittää Jumalalle.

Laabanin palveluksessa

Jaakob oli saanut uutta ja kestäväää uskoa jumalallisiin lupauksiin sekä varmuuden taivaan enkeleiden läsnäolosta ja varjeluksesta. Ja niin hän »lähti matkaan ja tuli Idän miesten maalle» (1 Moos. 29: 1). Mutta miten toisella tavalla olikaan Aabrahamin palvelija saapunut sinne lähes sata vuotta aikaisemmin! Hän oli seurueineen ratsastanut sinne kameleilla ja tuonut mukanaan kultaja hopealahjoja. Jaakob tuli yksinäisenä, kipeäjalkaisena vaeltajana, vain sauva kädessään. Aabrahamin palvelijan tavoin Jaakobkin viivähti kaivolla, ja siellä hän tapasi Raakelin, Laabanin nuoremman tyttären. Tällä kertaa suoritti palvelusta Jaakob: hän vieritti kiven kaivon suulta ja juotti lampaat. Kerrottuaan sukulaisuudestaan hänet kutsuttiin vieraaksi

Laabanin kotiin. Vaikkei hänellä ollut mukanaan kihlalahjoja eikä palvelijoita, hän osoittautui muutamassa viikossa niin uutteraksi ja taitavaksi, että häntä pyydettiin jäämään taloon. Sovittiin, että hän palvelisi Laabania seitsemän vuotta saadakseen vaimokseen Raakelin.

[171] Niinä aikoina oli tapana, että sulhanen maksoi ennen avioliiton vahvistamista jonkin rahamäärän tai vastaavasti muita lahjoja vaimonsa isälle. Tämän katsottiin turvaavan aviosuhteen. Isät eivät uskoneet tyttäriensä tulevan onnellisiksi sellaiden kanssa, jotka eivät saaneet kootuksi varoja per-heensä toimeentuloa ajatellen. Ellei heidän aloitekykynsä ja tarmonsä riittänyt liikkeen hoitoon tai karjan tai maan hankintaan, niin pelättiin, ettei heistä ollut elämässä mihinkään. Silti voitiin panna koetteelle sellaiset, joilta puuttui varoja vaimon oston. He saivat tehdä työtä rakastamansa tytön isälle niin kauan, että työn arvo vastasi vaaditun morsiuslahjan hintaa. Kun sulhaspoika palveli uskollisesti ja osoittautui muutoinkin arvolliseksi, hän sai talon tyttären vaimokseen, ja yleensä isä antoi sulhaselta saamansa morsiuslahjan häiden yh-teydessä tyttärelleen myötäjäisiksi. Mutta sekä Raakelin että Leean myötäjäiset Laaban jätti it-sekkäästi antamatta heille. Niinpä tyttäret moittivatkin isäänsä vähän ennen Mesopotamiasta lähtöään siitä, että tämä »myi meidät ja söi suuhunsa meistä saamansa hinnan”.

[172] Vaikka eräät, kuten Laaban, poikkesivatkin tuosta vanhasta tavasta, sitä yleensä noudatettiin hyvin tuloksin. Kun kosijaa vaadittiin suorittamaan työpalvelusta saadakseen vaimon, ei naimisiin päästy hätiköiden, vaan haluttiin saada ensin selville, oliko sulhasen rakkaus kyllin syvällistä ja pystyikö hän huolehtimaan perheestään. Meidän aikanamme saadaan usein huonoja kokemuksia päinvastaisesta menettelystä. Monesti käy niin, etteivät nuoret ennen naimisiin menoaan pääse paljonkaan tutustumaan toistensa tapoihin ja asenteisiin, ja arkielämän asioista heillä tuskin on mitään yhteistä näkemystä mennessään vihkiäلتarille. Monet huomaavat liian myöhään olevansa sopimattomia toisilleen, ja niin heidän liittonsa on pelkkää elinkautista surkeutta. Vaimo ja lapset joutuvat usein kärsimään siitä, että puoliso ja isä on laiska ja saamaton tai huonotapainen. Jos sulhaspojan luonnetta olisi tutkittu ennen avioliittoa ikivanhan tavan mukaisesti, olisi välttytty paljolta pahalta.

Seitsemän vuotta Jaakob palveli uskollisesti saadakseen Raakelin, ja hänen työvuotensa »tuntuivat hänestä muutamilta päiviltä; niin hän rakasti häntä». Mutta itsekäs ja ahne Laaban halusi pitää hyvän työmiehen jatkuvasti palveluksessaan ja petti Jaakobia kavalasti antamalla hänelle Leean Raakelin asemesta. Koska Leea itsekin osallistui petokseen, Jaakob ei voinut rakastaa häntä. Kun hän moitti Laabania, niin tämä tarjosi hänelle Raakelia seitsemän lisävuoden palvelun hinnalla. Mutta isä vaati, ettei Leeaa saanut hylätä, koska siitä koituisi häpeää perheelle. Jaakob joutui siten pahaan ja kiusalliseen välikäteen. Lopulta hän salli Leean jäädä ja päätti naida Raakelin. Tätä hän sitten aina rakasti eniten, mutta se herätti kateutta ja mustasukkaisuutta, ja sisarusten välinen kilpailu katkeroitti hänen elämäänsä.

Kaksikymmentä vuotta Jaakob viipyi Mesopotamiassa ja suoritti työpalvelusta Laabanille, joka sukulaisuussiteistä välittämättä pyrki saamaan kaiken hyödyn heidän suhteestaan. Kahdesta tyttärestään hän vaati neljäntoista vuoden työpalvelun, ja jäljelläolevana aikana hän muutti Jaakobin palkkaa kymmenen kertaa. Kuitenkin Jaakob palveli häntä ahkerasti ja uskollisesti. Uupumatta hän valvoi tarkan isäntänsä etuja, mikä kuvastuu elävästi hänen sanoistaan, jotka hän lausui Laabanille heidän tavatessaan viimeisen kerran: »Jo kaksikymmentä vuotta minä olen ollut sinun luonasi; sinun uuhesi ja vuohesi eivät ole synnyttäneet keskosia, enkä minä ole oinaita sinun laumastasi syönyt. Pedon haaskaamaa en ole sinulle tuonut, se oli minun itseni korvattava; minulta sinä sen vaadit, olipa se viety päivällä tai viety yöllä. Päivällä vaivasi minua helle, yöllä vilu, ja uni pakeni silmistäni.»

[173]

Hyvä paimen

Paimenen oli tarkkailtava laumaansa päivin ja öin. Sitä vaanivat rosvot sekä lukuisat ja julkeat pedot, jotka usein tekivät pahaa jälkeä huonosti vartioiduissa laumoissa. Jaakobilla oli monia apulaisia paimentamassa Laabanin suuria laumoja, mutta häntä itseään pidettiin vastuussa niistä kaikista. Joitakin aikoja vuodesta hänen oli oltava jatkuvasti mukana paimenessa, varjelemassa laumaa kuivana kautena nääntymästä janoon ja paleltumasta kylmimpien kuukausien kovissa yöpakka-sissa. Jaakob oli ylipaimen, hänen alaisensa taas

olivat alipaimenia. Jos yksikin lampaista puuttui, ylipaimen joutui korvaamaan menetyksen, ja hän puolestaan vaati tarkan selvityksen palvelijoiltaan, joiden huostaan oli lauman uskonut, ellei lammasta löydetty hyväkuntoisena.

Paimenen elämä on uutteraa ja huolehtivaista. Hellästi hän hoivaa avuttomia luontokappaleita, jotka on uskottu hänen hoitoonsa. Tästä ovat innoitetut kirjoittajat ottaneet kuvauksia valaistakseen niillä eräitä evankeliumin kalleimpia totuuksia. Niinpä Kristusta verrataan paimeneen, kun kyseessä on hänen suhteensa kansaansa. Syntiinlankeemuksen jälkeen hän näki lampaittensa kulkevan tuhoaan kohti synnin pimeillä teillä. Pelastaakseen nämä harhailevat hän luopui Isänsä huoneen kunniasta ja loistosta. Hän sanoo: »Kadonneet minä tahdon etsiä, eksyneet tuoda takaisin, haavoittuneet sitoa, heikkoja vahvistaa; - minä tahdon vapauttaa lampaani, etteivät ne enää jää ryöstettäväksi; - -eivätkä metsän pedot heitä syö» (Hes. 34: 16, 22, 28). Äänellään hän kutsuu heitä hoiviinsa ollakseen heille »verho varjoamassa päivän helteeltä sekä turvaamassa ja suojaamassa rajuilmalta ja sateelta» (Jes. 4: 6). Väsymättä hän huolehtii laumastaan. Hän vahvistaa heikkoja, virvoittaa kärsiviä, kokoaa karitsat käsivarsilleen ja kantaa niitä sylissänsä. Hänen lampaansa rakastavat häntä. »Mutta vierasta ne eivät seuraa, vaan pakenevat häntä, koska eivät tunne vierasten ääntä» (Joh. 10: 5).

Edelleen Kristus sanoo: »Hyvä paimen antaa henkensä lammas-ten edestä. Mutta palkkalainen, joka ei ole paimen ja jonka omia lampaat eivät ole, kun hän näkee suden tulevan, niin hän jättää lampaat ja pakenee; ja susi ryöstää ja hajottaa ne. Hän pakenee, sillä hän on palkattu eikä välitä lampaista. Minä olen se hyvä paimen, ja minä tunnen omani, ja minun omani tuntevat minut» (jakeet 11-14).

[174]

Kristus, Ylipaimen, on uskonut lampaansa palvelijoittensa, alipaimenten, hoitoon. Ja hän kehottaa heitä osoittamaan samaa harrastusta kuin hänkin ja tuntemaan huostaansa uskotuista pyhää vastuuta. Hän on vakavasti käskenyt heitä olemaan uskollisia, kaitsemaan laumaa, vahvistamaan heikkoja, virvoittamaan nääntyviä ja varjelemaan heitä tuhoavilta susilta.

Pelastaakseen lampaansa Kristus uhrasi oman henkensä, ja sel- laista rakkautta hän suosittelee paimenilleen esimerkiksi. Mutta »palkkalainen, - jonka omia lampaat eivät ole», ei ole todella kiin- nostunut laumasta. Hän tekee työtä vain hyötyäkseen ja huolehtii

vain itsestään. Hän katsoo vain omaa etuaan eikä saamansa tehtävien etua, ja hädän tai vaaran aikana hän pakenee ja hylkää lauman.

Apostoli Pietari kehottaa alipaimenia: »Kaitkaa teille uskottua Jumalan laumaa, ei pakosta, vaan vapaaehtoisesti, Jumalan tahdon mukaan, ei häpeällisen voiton tähden, vaan sydämen halusta, ei herrona halliten niitä, jotka ovat teidän osallenne tulleet, vaan ollen laumalle esikuvina» (1 Piet. 5: 2, 3). Paavali sanoo: »Ottakaa siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät pannut kaitsijoiksi, paimentamaan Herran seurakuntaa, jonka hän omalla verellensä on itselleen ansainnut. Minä tiedän, että minun lähtöni jälkeen teidän keskuuteenne tulee julmia susia, jotka eivät laumaa säästä» (Ap.t. 20: 28, 29). Kaikkia, jotka pitävät uskollisen paimenen osaksi tulevia huolia ja taakkoja vastenmielisenä rasituksena, apostoli oikaisee: »Ei pakosta, vaan vapaaehtoisesti, — ei häpeällisen voiton tähden, vaan sydämen halusta» (1 Piet. 5:2) . Kaikki sellaiset uskottomat palvelijat Ylipaimen mielellään vapauttaisi tehtävistään. Kristuksen seurakunta on ostettu hänen verellään, ja jokaisen paimenen pitäisi tajuta, että hänen hoidossaan olevat lampaat on maksettu äärettömän kalliilla uhrilla. Hänen tulisi pitää heitä jokaista verrattoman arvokkaana ja ponnistella uupumatta, jotta he pysyisivät terveinä ja hyväkuntoisina. Paimen, joka Kristuksen hengen kyllästäjänä seuraa hänen itsensäkieltävää esimerkkiään, huolehtii jatkuvasti hoidokkiensa hyvinvoinnista, ja lauma viihtyy ja me-nestyy hänen hoidossaan.

[175]

Kaikki joutuvat tekemään tarkkaa tiliä palveluksestaan. Mestari kysyy jokaiselta paimenelta: »Missä on lauma, joka oli sinun haltuusi annettu, nuo sinun lampaasi, sinun kunniasi?» (Jer. 13: 20). Joka havaitaan uskolliseksi, on saava runsaan palkan. »Niin ylipaimenen ilmestyessä», sanoo apostoli, »saatte kirkkauden kuihtumattoman seppeleen» (1 Piet. 5:4).

Lähtö Laabanin luota

Kun Jaakob alkoi väsyä palvelemaan Laabania, hän aikoi palata Kanaaniin ja sanoi apelleen: »Päästä minut menemään kotiini ja omaan maahani. Anna minulle vaimoni ja lapseni, joiden vuoksi olen sinua palvellut, mennäkseni pois; sillä tiedäthän itse, kuinka olen sinua palvellut.» Mutta Laaban pyysi häntä jäämään ja selitti:

»Merkkini ilmoittavat, että Herra sinun tähtesi on siunannut minua.» Hän näki omaisuutensa karttuvan vävypoikansa hoidossa.

Jaakob myönsi sen: »Vähän sinulla oli ennen minun tuloani, mutta sitten se on karttunut suureksi.» Mutta ajan mittaan Laaban alkoi kadehtia Jaakobin vaurastumista, sillä tämä »tuli ylen rikkaaksi; hän sai paljon pikkukarjaa sekä palvelijattaria, palvelijoita, kameleja ja aaseja». Laabanin kademieli tarttui hänen poikiinsakin, ja Jaakob sai kuulla, miten he panettelivat häntä: »Jaakob on anastanut kaikki, mitä isämme omisti; isämme omaisuudesta hän on hankkinut itselleen kaiken tämän rikkauden.» Ja Jaakob huomasi Laabanin kasvoista, ettei hän ollut häntä kohtaan niinkuin ennen.»

Jaakob olisi lähtenyt viekkaan sukulaisensa luota jo ajat sitten, ellei olisi pelännyt Eesaun kohtaamista. Nyt hänestä tuntui, että vaara uhkasi häntä Laabanin poikien taholta, jotka pitivät hänen rikkauttaan omanaan ja kukaties yrittäisivät väkivalloin päästä siihen käsiksi. Ymmällään ja suuresti ahdistettuna hän ei tiennyt mihin ryhtyä. Mutta hän muisti Beetelissä saamansa armollisen lupauksen ja esitti asiansa Jumalalle anoen hänen johdatustaan. Unessa hänen rukoukseensa vas-tattiin: »Palaja maahasi ja sukusi luo, niin minä teen sinulle hyvää.»

[176] Laabanin ollessa muualla he pääsivät lähtemään. Eläimet koottiin nopeasti ja lähetettiin edellä, ja sitten Jaakob vaimoineen, lapsineen ja palvelijoineen ylitti Eufratin ja suuntasi kulkunsa kohti Kanaanin rajoilla sijaitsevaa Gileadia. Kolmen päivän kuluttua Laaban sai kuulla heidän paostaan, lähti ajamaan heitä takaa ja saavutti seurueen, joka silloin oli seitsemättä päivää matkalla. Kiukusta punaisena hän käski heidän palata, ja hän saattoi pakottaakin heidät tottelemaan, sillä hänen joukkojensa vahvuus oli paljon suurempi. Pakolaiset olivat todella suuressa vaarassa.

Hän ei kuitenkaan toteuttanut vihamielisiä aikeitaan, mikä johtui siitä, että itse Jumala oli ilmestynyt puolustamaan palvelijaansa. »Minulla olisi valta tehdä teille pahaa», Laaban sanoi, »mutta teidän isänne Jumala sanoi minulle viime yönä näin: 'Varo, ettet puhu Jaakobille hyvää etkä pahaa.'» Tämä tarkoitti sitä, ettei hän saanut pakottaa Jaakobia palaamaan eikä toisaalta houkutella häntä imarteluilla.

Laaban oli pidättänyt tyttäriensä myötäjäiset ja aina kohdellut Jaakobia viekkaasti ja ankarasti. Kuitenkin hän nyt tyypillisen tees-

kentelevästi nuhteli vävyään tämän salaisesta lähdöstä, mikä oli estänyt isää pitämästä lähtiäisiä tai edes hyvästelemästä tyttäriään ja näiden lapsia.

Vastauksessaan Jaakob toi selvästi esiin Laabanin itsekkään ja ahneen menettelyn sekä haastoi hänet sen todistajaksi, miten hän, Jaakob, oli puolestaan ollut uskollinen ja rehellinen. »Jos minun isäni Jumala, Aabrahamin Jumala, jota myöskin Iisak pelkää, ei olisi ollut minun puolellani», Jaakob sanoi, »niin sinä olisit nyt lähettänyt minut tyhjänä tieheni. Jumala on nähnyt minun kurjuuteni ja kätteni vaivannäön, ja hän ratkaisi viime yönä asian.»

Laaban ei voinut kumota esiin-tuotuja tosiasioita, ja siksi hän nyt ehdotti rauhanliittoa. Jaakob suostui ehdotukseen, ja sopimuksen muistomerkitse rakennettiin kivistä roukkio. Sille Laaban antoi nimeksi Mispa, »vartiopaikka», sanoen: »Herra olkoon vartija meidän välillämme, minun ja sinun, kun joudumme loitolle toistemme näkyvistä.»

[177]

»Ja Laaban sanoi vielä Jaakobille: 'Katso, tämä roukkio ja tämä patsas, jonka minä olen pystyttänyt meidän välillemme, minun ja sinun - tämä roukkio olkoon todistuksena, ja myöskin tämä patsas olkoon todistuksena siitä, etten minä kulje tämän roukkion ohi sinun luoksesi ja ettet sinäkään kulje tämän roukkion ja tämän patsaan ohi minun luokseni paha mielessä. Aabrahamin Jumala ja Naahorin Jumala, heidän isiensä Jumala, olkoon tuomarina meidän välillämme.' Ja Jaakob vannoi va-lansa Jumalan kautta, jota hänen isänsä Iisak pelkäsi.» Vahvistaakseen sopimuksen osapuolet järjestivät juhlan. Iltaa vietettiin ystävällisesti seurustellen, ja aamun koitteessa Laaban seurueineen lähti kotimatalle. Tähän eroon päättyvät tiedot Aabrahamin lasten ja Mesopotamian asukkaiden välisestä kanssakäymisestä.

Luku 18—Öinen kamppailu

Vaikka Jaakob olikin lähtenyt Mesopotamiasta Jumalan ohjeiden mukaisesti, hän ei kuitenkaan voinut karkottaa mielestään pahoja aavistuksia palatessaan nyt samaa tietä, jota oli astellut pakolaisena kaksikymmentä vuotta aikaisemmin. Hän oli pettänyt isänsä; sen synnin hän aina muisti ja tiesi juuri sen aiheuttaneen hänen pitkän maanpakolaisuutensa. Näitä hän mietiskeli päivin ja öin, ja omantunnon syytökset tekivät hänen matkansa hyvinkin surulliseksi. Syvästi liikuttuneena hän tähyili kaukaa häämöttäviä kotimaansa kukkuloita. Menneet tapahtumat palautuivat elävästi hänen mieleensä. Samalla kun synnin muisto vaivasi häntä, hänen mieleensä tuli myös se, miten Jumala oli ollut suosiollinen häntä kohtaan ja luvannut auttaa ja opastaa häntä.

Matkan pään lähestyessä Eesaun ajattelemisen alkoi yhä enemmän huolettaa häntä. Jaakobin paon jälkeen Eesau oli pitänyt itseään isänsä omaisuuden ainoana perijänä. Jos hän nyt saisi tietää, että Jaakob oli paluumatkalla, hän voisi pelätä tämän tulevan vaatimaan perintöään. Toisaalta Eesau saattoi, jos niin halusi, vaikka väkivalloin käydä veljensä kimppuun ja aiheuttaa paljon vahinkoa, ei vain kostonhalusta vaan päästäkseen rauhassa nauttimaan siitä varallisuudesta, jota hän jo niin kauan oli pitänyt omanaan.

Jälleen Herra antoi Jaakobille merkin jumalallisesta huolenpidostaan. Hänen matkatessaan Gileadin vuorelta etelään kaksi enkelijoukkoa näytti piirittävän hänet edestä ja takaa ja etenevän hänen matkaseurueensa mukana aivan kuin suojaten sitä. Jaakob muisti Beetelissä aikoinaan näkemänsä unen, ja hänen ahdistettu mielensä keventyi. Jumalan lähetit, jotka olivat vahvistaneet hänen toivoaan ja rohkaisseet häntä pakomatalla Kanaanista, olivat nyt hänen suojelijoinaan paluumatkalla. Ja hän sanoi: ”Tämä on Jumalan sotajoukkoa.’ Ja hän antoi sille paikalle nimen Mahanaim» - »kaksi sotajoukkoa tai leiriä».

Jaakob etsii sovintoa

Kuitenkin Jaakobista tuntui, että hänen oli myös itse jotenkin varmistettava turvallisuutensa. Siksi hän lähetti veljelleen sovittavan tervehdyksen sanansaattajien mukana. Hän neuvoi sanatarkasti, mitä heidän oli sanottava Eesaulle. Ennen näiden veljesten syntymää oli ennustettu, että vanhempi oli palveleva nuorempaa, ja jottei tämän muistaminen herättäisi katkeruutta, Jaakob nimenomaan lähetti palvelijansa viemään tervehdyksen »herralleni Eesaulle». Päästyään tämän puheille heidän oli sanottava, että tervehdyksen lähetti »sinun palvelijasi Jaakob». Ja hälventääkseen sen pelon, että hän olisi köyhänä kulkurina tulossa vaatimaan isän perintöään, Jaakob kaiken varalta mainitsi sanomassaan: »Minä olen saanut raavaita, aaseja, pikkukarjaa, palvelijoita ja palvelijattaria ja lähetän nyt sanan herralleni, että saisin armon sinun silmiesi edessä.»

Mutta palvelijat kertoivat palat-tuaan, että Eesau oli jo tulossa neljäsataa miestä mukanaan ja ettei ystävälliseen tervehdykseen annettu mitään vastausta. Näytti ilmeiseltä, että hän oli tulossa kostamaan. Koko leiri joutui kauhun valtaan. »Silloin valtasi Jaakobin suuri pelko ja ahdistus.» Palata hän ei voinut ja edetä ei uskaltanut. Aseettomana hänen väkensä ei kyennyt puolustautumaan eikä vastustamaan vihollista. Niinpä hän jakoi väen kahteen joukkoon, jotta ainakin toinen pääsisi pakoon jos toisen kimppuun hyökättäisiin. Hän lähetti suurista laumoistaan runsaita lahjoja Eesaulle ja tervehti tätä jälleen ystävällisellä sanomalla. Hän teki kaiken voitavansa sovittaakseen veljelleen tekemänsä vääryyden ja torjuakseen uhkaavan vaaran, ja sitten hän nöyrin ja katuvin mielin anoi Jumalalta varjelusta: »Herra, sinä, joka sanoit minulle: 'Palaja maahasi ja sukusi luo, niin minä teen sinulle hyvää!' Minä olen liian halpa kaikkeen siihen armoon ja kaikkeen siihen uskollisuuteen, jota sinä olet palvelijallesi osoittanut; sillä ainoastaan sauva kädessäni minä kuljin tämän Jordanin yli, ja nyt on minulle karttunut kaksi joukkoa. Pelasta minut veljeni Eesaun käsistä, sillä minä pelkään, että hän tulee ja tuhoaa minut ynnä äidit lapsineen.»

He olivat nyt tulleet Jabbokin joelle, ja yötä myöten Jaakob lähetti perheensä kahluupaikasta joen yli ja jäi yksin jälkeen muista. Hän oli päättänyt käyttää yön rukoukseen ja halusi olla yksin Jumalan

kanssa. Jumala saattoi pehmittää Eesaun sydämen. Yksin häneen patriarkka kiinnitti nyt toivonsa.

Paini enkelin kanssa

[181] Paikka oli yksinäistä vuoristoseutua, missä villipedot saalistivat ja rosvot ja murhamiehet piileskelivät. Yksin ja vailla suojaa Jaakob kumartui tuskaisena maahan. Oli keskiyö. Kaikki hänen rakkaansa olivat kaukana, vaaran ja kuoleman uhan alaisina. Katkerinta oli ajatella, että hänen oma syntinsä oli saattanut nämä syyttömät varaan. Huudoin ja kyynelin hän esitti hartaan rukouksensa Jumalalle. Äkkiä joku tarttui häneen lujin ottein. Hän luuli vihollisen koettavan tappaa hänet ja yritti vääntäytyä irti ahdistajansa otteesta. Pimeässä käytiin kovaa kamppailua voitosta. Kumpikaan ei puhunut sanaakaan, mutta Jaakob jännitti kaikki voimansa eikä hellittänyt hetkekseen. Kun hän siinä taisteli henkensä edestä, syyllisyyden tunto ahdisti hänen sieluaan; hänen syntinsä kohosivat hänen eteensä erottamaan häntä Jumalasta. Mutta äärimmäisessä hädässään hän muisti Jumalan lupaukset, ja hän anoi koko sydämestään hänen armoaan. Painiskelua jatkui miltei päivänkoittoon asti, mutta vihdoinkin muukalainen painoi sormensa Jaakobin lonkalle, ja heti hän la-mautui. Nyt Jaakob käsitti, min-käläinen olento hänen vastustajansa todella oli. Hän tiesi painiskelleensa taivaallisen sanansaattajan kanssa, ja siksi hän ei miltei yli-inhimillisiin ponnistuksinkaan ollut päässyt voitolle. Kristus, »liiton Enkeli«, oli ilmaissut itsensä Jaakobille. Patriarkka oli nyt taistelukyvytön, ja hänen vammaansa koski kovasti, mutta hän ei tahtonut päästää otettaan. Katuvana ja murtuneena hän tarrautui kiinni enkeliin, »hän itki ja rukoili tätä« (Hoos. 12: 4) anoen siunausta. Hänen oli päästävä varmuuteen siitä, että oli saanut syntinsä anteeksi. Ruumiillinen kipu ei riittänyt irrottamaan hänen mielestään tätä ajatusta. Hänen päätöksensä vain lujittui ja uskonsa tuli entistä hartaammaksi ja vahvemmassa kes-tämään loppuun asti. Enkeli koetti irtautua hänestä ja pyysi: »Päästä minut, sillä päivä koittaa.» Mutta Jaakob vastasi: »En päästä sinua, ellet siunaa minua.» Jos tämä olisi ollut kerskuvaa, liian itsevarmaa luottamusta, Jaakob olisi heti tuhottu. Mutta se oli sellaisen ihmisen varmuutta, joka tuntee oman arvottomuutensa mutta luottaa kuitenkin liittonsa pitävän Jumalan uskollisuuteen.

Taistelun seuraukset

Jaakob »taisteli enkelin kanssa ja voitti» (Hoos. 12: 4). Nöyryydellään, katumuksellaan ja alistuvai-suudellaan tämä syntinen, erehtyvä kuolevainen voitti taivaan Ma-jesteetin. Hän oli kiinnittänyt va-pisevan otteensa Jumalan lupauksiin, eikä rajattoman Rakkauden sydän voinut hylätä syntisen anomusta.

Nyt Jaakob käsitti selvästi syntinsä johtuneen siitä, että hän oli turvautunut petokseen saadakseen esikoisuuden. Hän ei ollut luottanut Jumalan lupauksiin vaan oli omin ponnistuksin koettanut aikaansaada sen, minkä Jumala olisi toteuttanut omalla ajallaan ja tavallaan. Osoitukseksi anteeksiannosta hänen nimensä, joka muistutti häntä synnistään, vaihdettiin muistuttamaan tästä voitosta. »Sinun nimesi», sanoi enkeli, »älköön enää olko Jaakob [petoksella syrjäyttäjä], vaan Israel, sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa ja olet voittanut.»

Jaakob oli nyt saanut kaipaa- mansa siunauksen. Hän oli saanut anteeksi syrjäyttäjänä ja pettäjänä tekemänsä synnin. Hänen elämänsä kriisivaihe oli päättynyt. Epäily, neuvottomuus ja tunnonvaivat olivat katkeroittaneet hänen mielensä, mutta nyt oli kaikki toisin ja Jumalan kanssa tehdyn sovinnon rauha oli suloinen. Jaakob ei enää pelännyt veljensä kohtaamistakaan. Jumala, joka oli antanut hänen syntinsä anteeksi, saattoi muuttaa myös Eesaun mielen suostuvaiseksi hyväksymään hänen nöyryytymisensä ja katumuksensa.

[182]

Jaakobin painiskellessa enkelin kanssa lähetettiin toinen taivaallinen sanansaattaja Eesaun luo. Unessaan Eesau sai nähdä, miten hänen veljensä oli kaksikymmentä vuotta maanpakolaisena poissa isänsä kodista. Hän katseli hänen suruaan, kun hän sai kuulla äitinsä kuolemasta, ja hän näki veljensä enkelijoukkojen suojaamana. Eesau kertoi tämän unensa sotilailleen ja kielsi heitä vahingoittamasta Jaakobia, koska hänen isänsä Jumala oli hänen kanssaan.

Lopulta heidän joukkonsa lähestyivät toisiaan, erämaan päällikkö johtaen väkeään ja Jaakob vaimoineen ja lapsineen, näiden mukana paimenia ja palvelijattaria ja perässä pitkät karjajonot. Sauvaansa nojaten patriarkka käveli aseellista joukkoa vastaan. Kalpeana ja vammaisena äskeises-tä kamppailustaan hän asteli verkkaan kipuaan arastellen ja joka askeltaan ontuen. Mutta hänen kasvonsa väikkyivät iloa ja rauhaa.

Tuon kivuliaan raajarikon nähdessään »Eesau riensi häntä vastaan ja sulki hänet syliinsä, halasi häntä kaulasta ja suuteli häntä; ja he itkivät». Näkyä katsellessaan Eesaun jurot sotilaatkin liikuttuivat. Vaikka Eesau oli kertonut heille unensa, he eivät voineet käsittää päällikössään tapahtunutta muutosta. Katsellessaan horjahtelevaa patriarkkaa he eivät aavistaneet, että hänen heikkoudestaan oli tullut hänen voimansa.

[183] Ahdingon yönään Jabbokin joen rannalla, kun hän näytti olevan häviön partaalla, Jaakob oli saanut oppia, miten turhaa on ihmisen apu ja miten perusteetonta kaikki luottaminen inhimilliseen voimaan. Hän käsitti, että hänen täytyi saada apunsa yksin häneltä, jota vastaan hän oli rikkonut niin raskaasti. Avuttomana ja arvottomana hän vetosi siihen, että Jumala oli luvannut armahtaa katuvan syntisen. Se lupaus takasi hänelle, että Jumala antaisi anteeksi ja hyväksyisi hänet. Pikemmin taivas ja maa katoaisivat kuin tuo sana raukeaisi tyhjiin. Tämä auttoi häntä kestäämään tuossa pelottavassa kamppailussa.

Jaakobin kokemus tuona painiskelun ja ahdistuksen yönä kuvaa sitä koetusta, joka Jumalan kansan on kestettävä vähän ennen Kristuksen toista tulemistä. Profeetta Jeremia suuntaa pyhässä näyssä katseensa tähän aikaan ja sanoo: »Pelon huudon me kuulemme: on hirmu, ei rauha! Miksi ovat kaikki kasvot käyneet valjuiksi? Voi! Suuri on se päivä, ei ole sen kaltaista. Se on Jaakobille ahdistuksen aika, mutta hän on pelastuva siitä» (Jer. 30: 5-7).

Jumalan kansan »Jaakobin ahdistus»

[184] Tämä ahdistuksen aika alkaa silloin, kun Kristus lakkaa toimimasta ihmisen välimiehenä. Silloin jokaisen sielun tapaus on rat- kaistu, eikä mikään sovintoveri enää puhdista synnistä. Kun Jeesus ei enää ole ihmisen puoltajana Jumalan edessä, silloin kuul- laan vakava julistus: »Vääryyden tekijä tehkөөn edelleen vääryyttä, ja joka on saastainen, saastukoon edelleen, ja joka on vanhurskas, tehkөөn edelleen vanhurskautta, ja joka on pyhä, pyhittykөөn edel- leen» (Ilm. 22: 11). Silloin Jumalan hillitsevä Henki vetäytyy pois maan päältä. Samoin kuin vihastunut veli uhkasi tappaa Jaakobin, jumalattomatkin koettavat tuhota Jumalan kansan. Ja samoin kuin patriarkka painiskeli koko yön pelastuakseen Eesaun käsistä, van-

hurskaatkin tulevat huutamaan yötä päivää Jumalaa vapauttamaan heidät vihollisista, jotka ympäröivät heitä.

Saatana oli syyttänyt Jaakobia Jumalan enkelien edessä väittäen olevansa oikeutettu tuhoamaan hänet hänen syntinsä vuoksi. Hän oli yllyttänyt Eesaun lähtemään veljeään vastaan, ja patriarkan pitkän yöllisen painiskelun aikana saatana koetti painostaa hänet tuntemaan itsensä syylliseksi, jotta hän masentuisi ja hellittäisi otteensa Jumalasta. Kun Jaakob ahdistuksessaan tarttui kiinni enkeliin ja itkien anoi siunausta, niin koetellakseen hänen uskoaan taivaallinen sanaanasaattajakin muistutti häntä synnistään ja koetti vapautua hänestä. Mutta Jaakob ei halunnut tulla käännytetyksi pois. Hän oli oppinut, että Jumala on armollinen, ja jättäytyi hänen armonsa varaan. Hän selitti katuneensa syntiään ja anoi anteeksiantoa. Muistellesaan elämänsä hän miltei vaipui epätoivoon. Mutta hän piti kiinni enkelistä ja vakavin, tuskaisin huudoin aneli, kunnes sai voiton.

Tällaista Jumalan lapset saavat kokea lopullisessa taistelussaan pahuuden valtoja vastaan. Jumala tulee koettelemaan heidän uskaan, kestävyyttään ja luottamustaan siihen, että hän on voimallinen vapauttamaan heidät. Saatana koettaa saada heidät kauhistumaan siitä ajatuksesta, että heidän tapauksensa on toivoton ja että heidän syntinsä ovat liian suuret anteeksiannettaviksi. He tuntevat syvästi vajavaisuutensa, ja kun he muistelevat elämänsä vaiheita, heidän toivonsa raukeaa. Mutta muistaessaan Jumalan armon suuruuden ja oman vilpittömän katumuksensa he vetoavat hänen lupauksiinsa, jotka hän on Kristuksen kautta antanut avuttomille, katuville syntisille. He eivät menetä uskoaan, vaikkei heidän rukouksiinsa heti vastatakaan. He turvaavat Jumalan voimaan, samoin kuin Jaakob tarttui kiinni enkeliin, ja sanovat sydämensä syvyydestä: »En päästä sinua, ellet siunaa minua.»

Ellei Jaakob olisi aikaisemmin katunut syntiään, jonka hän teki hankkiessaan itselleen esikoisoikeuden petoksella, Jumala ei olisi kuullut hänen rukoustaan eikä armollisesti pitänyt häntä hengissä. Samoin, jos Jumalan omilla olisi tunnustamattomia syntejä pelon ja tuskan ahdistassa heitä ahdingon aikana, he lannistuisivat, epätoivo tukahduttaisi heidän uskonsa, eivätkä he tohtisi luottavaisesti anoa Jumalalta vapautusta. Mutta vaikka he tuntevatkin syvästi arvottomuutensa, heillä ei ole mitään salattuja vääryyksiä paljastettavina.

Kristuksen sovintoveri on pyyhkinyt pois heidän syntinsä, eivätkä he enää voi muistaa niitä.

Saatana saa monet uskomaan, ettei Jumala kiinnitä huomiota heidän uskottomuuteensa elämän vähäisimmissä asioissa. Mutta menettelyllään Jaakobin suhteen Herra osoittaa, ettei hän mitenkään voi hyväksyä eikä sietää pahuutta. Saatana tulee voittamaan kaikki ne, jotka koettavat selitellä tai peitellä syntejään ja jättävät ne taivaan kirjoihin tunnustamattomina ja anteeksiantamattomina. Mitä ylevämpi on heidän tunnustuksensa ja mitä kunnioitettavampi heidän asemansa, sitä raskaampi on heidän rikkomuksensa Jumalan silmissä ja sitä varmemmin suuri vastustaja voittaa heidät.

Kuitenkin Jaakobin vaiheet vakuuttavat, ettei Jumala hylkää niitä, jotka syntiin langenneina ovat sittemmin todella katuvina palanneet hänen tykönsä. Alistu-vaisuudellaan ja luottavalla uskollaan Jaakob sai sen, mitä hän ei Pystynyt saamaan taistelemalla omassa voimassaan. Näin Jumala opetti palvelijalleen, että hän saattoi saada kaipaamansa siunauksen vain Jumalan voiman ja armon avulla. Ne jotka elävät viimeisinä päivinä, ovat samassa ti-lanteessa. Kun vaarat ympäröivät heitä ja epäusko ahdistaa sielua, heidän on kokonaan turvauduttava sovituksen ansioihin. Omin voimin emme pysty aikaansaamaan mitään. Kaikessa avuttomassa arvottomuudessamme meidän täytyy luottaa ristiinnaulitun ja ylösnousseen Vapahtajamme ansioihin. Yksikään näin tekevä ei koskaan huku. Rikkomustemme pitkä, musta luettelo on Äärettömän nähtävissä. Niiden luettelo on täydellinen; yhtäkään ei ole unohdettu. Mutta hän, joka muinoin kuunteli palvelijainsa avun-huutoja, kuulee myös meidän uskon rukouksemme ja antaa anteeksi rikkomuksemme. Hän on luvannut ja pitää sanansa.

Jaakob voitti kestävyydellään ja päättäväisyydellään. Hänen kokemuksensa osoittaa hellittämättömän rukouksen voiman. Nyt meidän on opittava tämä kestävä rukouksen ja peräänantamattoman uskon läksy. Kristuksen seurakunta tai sen yksityiset jäsenet eivät saa suurimpia voittojaan kyvyillään, koulutuksellaan, varoillaan tai ihmisten suosiolla vaan ol-lessaan Jumalan puheilla ja tarttumalla vakavalla, tuskaisesti kamppailevalla uskollaan voiman väkevään käsivarteen.

Ne jotka eivät halua luopua jokaisesta synnistä ja tavoitella hartaasti Jumalan siunausta, eivät saa sitä. Mutta kaikki, jotka Jaakobin

tavoin vetoavat Jumalan lu-pauksiin ja ovat yhtä hartaita ja kestäviä kuin hänkin, tulevat menestymään samoin kuin hän menestyi. »Eikö sitten Jumala toimittaisi oikeutta valituillensa, jotka häntä yötä päivää avuksi huutavat, ja viivyttäisikö hän heiltä apuansa? Minä sanon teille: hän toimittaa heille oikeuden pian» (Luuk. 18: 7, 8).

Luku 19—Jälleen Kanaanissa

Ylitettyään Jordanin »Jaakob saapui matkallansa Mesopotamias-ta onnellisesti Sikemin kaupunkiin, joka on Kanaanin maassa» (1 Moos. 33: 18). Beetelissä patriarkka oli rukoillut, että Jumala antaisi hänen palata rauhassa omaan maahansa, ja nyt tämä rukous oli täyttynyt. Jonkin aikaa hän asui Sikemin laaksossa. Siellä Aabraham oli toistasataa vuotta sitten leiriytynyt ensi kerran ja pystyttänyt ensimmäisen alttarinsa Luvatussa maassa. Täältä Jaakob »osti sen maapalstan, johon hän oli pystyttänyt telttansa, Hamorin, Sikemin isän, pojilta sadalla kesitalla. Ja hän pystytti siihen alttarin ja antoi sille nimen Eel, Israelin Jumala» (jakeet 19, 20). Aabrahamin tavoin Jaakob pystytti telttansa läheisyyteen alttarin Herralle ja kokosi kaiken kotiväkensä paikalle aamuja iltauhrin ajaksi. Siellä hän myös kaivoi kaivon, jolle seitsemäntoista vuosisataa myöhemmin tuli Jaakobin Poika ja Vapahtaja levähtämään puolipäivän aikaan ja kertomaan ihmetteleville kuulijoilleen sen veden lähteestä, »joka kumpuaa iankaikkiseen elämään» (Joh. 4: 14).

Syntiä Jaakobin perheessä

Jaakobin viipyminen Sikemissä sai väkivaltaisen ja verisen lopun. Yksi talon tyttäristä oli joutunut häpeään ja surun valtaan, kaksi veljestä syyllistyi murhaan, ja ryöstely ja verilöyly kohtasivat koko kaupunkia kostoksi hillittömän nuorukaisen pahanteosta. Kaikki tuo hirvittävä hävitys sai alkunsa siitä, että Jaakobin tytär »meni tapamaan sen maan tyttäriä» hakeutuen näin jumalattomien seuraan. Se, joka etsii viihtymystään niiden seurasta, jotka eivät pelkää Jumalaa, siirtyy saatanan alueelle ja tulee alttiiksi hänen kiusauksilleen.

Simeonin ja Leevin petollinen julmuus ei ollut aiheetonta, mutta kohtelemalla kaltoin sikemiläisiä he syyllistyivät vakavaan syntiin. He olivat tarkoin salanneet aikeensa Jaakobilta, ja tämä kauhistui saatuaan kuulla kostoretkestä. Murheissaan poikiensa petoksesta ja väkivaltaisuudesta hän vain sanoi: »Te olette syösseet minut onnet-

tomuuteen, saattaneet minut tämän maan asukkaiden — vihoihin. Minun jouk- koni on vähäinen; jos he ko-koontuvat minua vastaan, niin he tuhoavat minut, ja niin minut ja minun sukuni hävitetään.” Mutta heidän veritekonsa aiheuttama suru ja inho ilmenee vielä lähes viisikymmentä vuotta myöhemmin hänen sanoistaan, jotka hän lausui maatessaan kuolinvuoteellaan Egyptissä: »Simeon ja Leevi, veljekset, heidän aseensa ovat vä-kivallan aseet. Heidän neuvoonsa ei suostu minun sieluni, heidän seuraansa ei yhdy minun sydämeni —. Kirottu olkoon heidän vihansa, sillä se on raju, heidän kiukkunsa, sillä se on julma” (IMoos. 49: 5-7).

[187]

Jaakobista tuntui, että nyt oli syytä syvään nöyrytykseen. Hänen poikansa olivat luonteeltaan julmia ja vilpillisiä. Leirissä oli vääriä jumalia, ja epäjumalanpalvelus oli saanut jonkin verran jalansijaa hänen omassa perhepiirissäänkin. Jos Herra kohtelisi heitä ansion mukaan, niin eikö hän jättäisi heitä alttiiksi ympärillä asuvien kansojen kostolle?

[188]

Uudelleen Beetelissä

Jaakobin ollessa näin huolten masentamana Herra johdatti hänet suuntaamaan kulkunsa etelään, kohti Beeteliä. Tämän paikan muistelemisen palautti patriarkan mieleen paitsi näkyä enkeleistä ja Jumalan armon lupauksia myös hänen oman valansa, jonka hän oli siellä tehnyt, että Herra oli oleva hänen Jumalansa. Hän päätti, että ennen lähtöä tähän pyhään paikkaan hänen väkensä pitäisi päästä vapaaksi epäjumalanpalveluksen saastutuksesta. Siksi hän antoi kaikille leirissä oleville seuraavat ohjeet: »Poistakaa vieraat jumalat, joita teillä on keskuudessanne, puhdistautukaa ja muuttakaa vaatteenne. Ja nouskaamme ja menkäämme Beeteliin, rakentaakseni sinne alttarin Jumalalle, joka kuuli minua ah-distukseni aikana ja oli minun kanssani tiellä, jota vaelsin.”

Kovin liikuttuneena Jaakob kertoi jälleen, miten hän oli ensi keran käynyt Beetelissä lähdettyään isänsä kodista yksinäisenä vaeltajana pakenemaan henkensä edestä ja miten Herra oli ilmestynyt hänelle yöllä unessa. Kun hän kertaili, miten ihmeellisesti Jumala oli johdattanut häntä, hänen oma mielensä pehmeni ja hänen lapsensa-kin heltyivät alistuvaisiksi; hän oli kaikkein tehokkaimmalla tavalla valmistanut heitä palvelemaan kanssaan Jumalaa, kun he saapuisivat

Beeteliin. »Niin he jättivät Jaakobille kaikki vieraat jumalat, jotka olivat heidän hallussansa, sekä renkaat, jotka olivat heidän korvissaan, ja Jaakob kätki ne maahan tammen alle, joka oli Sikemissä.»

Jumala oli saattanut maan asukkaat pelkäämään, niin etteivät he mitenkään yrittäneet kostaa Sikemin verilöylyä. Matkaajat saapuivat ilman häiriötä Beeteliin. Siellä Herra ilmestyi jälleen Jaakobille ja uudisti hänelle liiton lupauksen. »Ja Jaakob pystytti patsaan siihen paikkaan, jossa hän oli häntä puhutellut, kivipatsaan.»

Surua

Beetelissä Jaakob joutui murehti-maan sellaisen henkilön menetystä, jota kauan oli kunnioitettu hänen isänsä perheen jäsenenä. Tämä oli Rebekan imettäjä Debora, joka oli seurannut emäntäänsä Mesopotamiasta Kanaanin maahan. Jaakob piti arvossa tämän iäkkään naisen mukanaoloa, koska siten hänen mieleensä palautuivat lapsuuden ajat ja varsinkin äiti, joka oli rakastanut häntä niin paljon ja hellästi. Deboran poismeno aiheutti niin suuren surun, että tammikin, jonka juurelle hänen hautansa kaivettiin, sai siitä nimen »Itkutammi». On merkillepantavaa, että tämä perheen ystävän elinkautinen uskollinen palvelus ja hänen kuolemansa aiheuttama suru on katsottu arvolliseksi tullakseen merkityksi muistiin Jumalan sanaan.

[189] Beetelistä oli vain kahden päivän matka Hebroniin, mutta tällä taipaleella suuri suru kohtasi Jaakobia, kun hänen vaimonsa Raakel kuoli. Kahdesti hän oli joutunut palvelemaan hänen tähtensä seitsemän vuotta, ja hänen rakautensa sai ne tuntumaan vain muutamilta päiviltä. Tämä rakkaus oli ollut niin syvällistä ja kestävä, että kun Jaakob makasi kuolemansairaana Egyptissä ja Joosef tuli tapaamaan isäänsä, Raakelin menetyksellä oli ainoa tapaus, jonka iäkäs patriarkka halusi muistaa kerratessaan mielessään pitkän ja vaivalloisen elämänsä vaiheita: »Palatessani Mesopotamiasta kuoli minulta Raakel matkalla Kanaanissa, kun vielä oli jonkun verran matkaa Efrataan; ja mina hautasin hänet siellä Efratan — tien varteen» (1 Moos. 48: 7).

Ennen kuolemaansa Raakel ehti synnyttää toisen poikansa. Ollessaan kuolemaisillaan hän antoi lapselle nimen Benoni, »kärsimykseni poika». Mutta isä antoi hänelle nimen Benjamin, »onnen

poika”, »oikean käteni poika” tai »voimani”. Raakel haudattiin tien varteen siinä paikassa, jossa hän kuoli, ja hänen haudalleen pystytettiin muistopatsas.

Matkalla Efrataan Jaakobin perheessä tapahtui jälleen häpeällinen rikkomus, jonka johdosta Ruuben, hänen esikoisensa, menetti esikoisuuteen liittyvät oikeutensa ja kunniansa.

Lopulta Jaakob pääsi perille ja »saapui isänsä Iisakin luo Mambrean, — Hebroniin, jossa Aabraham ja Iisak olivat asuneet muukalaisina». Sinne hän jäi isänsä loppuvuosisiksi. Tämän kauan poissa olleen pojan huolehtivassa hoidossa heikoksi ja sokeaksi tullut Iisak vietti sentään lohdullisesti nuo yksinäiset murheen vuotensa.

Jaakob ja Eesau tapasivat toisensa isänsä kuolinvuoteen ääressä. Ennen vanhempi veli oli odottanut tätä tilaisuutta kostonsa hetkenä, mutta sittemmin hänen tunteensa olivat suuresti muuttuneet. Jaakob puolestaan tyytyi täysin esikoisuuden hengellisiin siunauksiin ja jätti vanhemmalle veljelleen isän varallisuuden perinnön - eikä Eesau taas muuta ollut halunnut tai arvostanutkaan. Kateus ja viha eivät enää erottaneet heitä toisistaan, mutta silti he lähtivät eri suuntiin. »Eesau asettui Seirin vuoristoon.” Jumala, joka siunaa runsaasti, oli su- [190] nut Jaakobille maallista rikkautta sen taivaallisen hyvän lisäksi, jota hän oli tavoitellut. Veljesten omaisuus »oli niin suuri, etteivät he voineet asua yhdessä, eikä se maa, jossa he asuivat muukalaisina, riittänyt heille heidän karjansa paljouden tähden». Tämä ero oli myös sen tarkoituksen mukaista, mikä Jumalalla oli Jaakobin suhteen. Koska veljesten uskonnolliset käsitykset poikkesivat niin paljon toisistaan, heidän oli parempi asua erillään.

Eesaun hylkäämisen syyt

Eesauta ja Jaakobia oli yhtäläisesti opetettu tuntemaan Jumalaa, ja molemmat saivat esteettä vaeltaa hänen käskyjensä tietä ja nauttia hänen suosiotaan, mutta molemmat eivät olleet valinneet tätä. Veljekset olivat kulkeneet eri teitä, ja vastaisuudessa heidän tiensä poikkesivat toisistaan yhä enemmän.

Jumala ei puolestaan mitenkään mielivaltaisesti sulkenut Eesaul-ta pelastuksen siunauksia. Kristuksen kautta hänen armonsa lahjat ovat kaikkien saatavissa. Kukaan ei huku muutoin kuin oman valintansa perusteella. Jumala on esittänyt sanassaan ehdot, joilla

jokainen sielu voi tulla valituksi iankaikkiseen elämään - kuuliaisuuden hänen käskyilleen uskon kautta Kristukseen. Jumala haluaa hänen lakinsa kanssa sopusointuisen luonteen, ja kuka vain saavuttaa hänen vaatimustasonsa, pääsee kirkkauden valtakuntaan. Kristus itse sanoi: »Joka uskoo Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä; mutta joka ei ole kuuliainen Pojalle, se ei ole elämää nä-kevä» (Joh. 3: 36). »Ei jokainen, joka sanoo minulle: 'Herra, Herra!', pääse taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon» (Matt. 7: 21). Ja Ilmestyskirjassa hän julistaa: »Autuaat ne, jotka pitävät hänen käskynsä [engl. ja vanha suom. käänn.], että heillä olisi valta syödä elämän puusta ja he pääsisivät porteista sisälle kaupunkiin!» (Ilm. 22: 14). Kun on kyse ihmisen lopullisesta pelastuksesta, tämä on ainoa Jumalan sanan esittämä valinta.

Jokainen sellainen sielu on valittu, joka ahkeroi pelolla ja vavistuksella, että pelastuisi. Se on valittu, joka pukee ylleen sota-asun ja taistelee uskon jalon taistelun. Se on valittu, joka valvoo ja rukoilee, tutkii Raamattua ja pakenee kiusausta. Se on valittu, joka pitää uskon ja on kuuliainen jokaiselle sanalle, joka Jumalan suusta lähtee. Lunastus on suoritettu kaikkien puolesta, mutta sen tuloksista pääsevät nauttimaan vain ne, jotka ovat täyttäneet ehdot.

Jaakob ja hänen poikansa

[191] Eesau oli väheksynyt liiton siu-nauksia. Hän oli arvostanut enemmän ajallista kuin hengellistä hyvää ja saanut, mitä oli halunnutkin. Ehdoin tahdoin hän erosi Jumalan kansasta. Jaakob taas oli valinnut uskon perintöosan. Hän oli yrittänyt saada sen viekkauksella, petoksella ja valheella, mutta Jumala oli sallinut hänen rikkomuksensa tulla korjatuksi. Myöhempien vuosiansa kaikista katkerista kokemuksista huolimatta Jaakob ei kuitenkaan koskaan poikennut tavoitteestaan eikä luopunut valinnastaan. Hän oli oppinut, että tavoittelemalla siunausta ihmiskyvyn ja viekkaasti hän oli sotinut Jumalaa vastaan. Yöllinen painiskelu Jabbokin joen varrella oli muuttanut Jaakobin kerrassaan toiseksi mieheksi. Itseluottamus oli tyystin poissa. Entisestä oveluudesta ei näkynyt enää merkkiäkään. Viekas ja petollinen elämäntapa oli muuttunut yksinkertaiseksi ja totuudelliseksi. Hän oli oppinut yksinkertaisesti turvautumaan Kaikkivaltiaan käsivarteen, ja koetuksissa ja ahdingoissa hän taipui nöyrän

alistuvasti Jumalan tahtoon. Pätsin kuumuudessa luonteen epäjalot ainekset kuluivat pois ja aito kulta puhdistui, kunnes Aabrahamin ja Iisakin usko ilmeni himmentymättömänä myös Jaakobissa.

Jaakobin synty ja sitä seuranneet tapahtumat eivät olleet jääneet vaille pahaa vaikutustaan, mikä ilmeni seurauksiltaan katkerana hänen poikiensa luonteessa ja elämässä. Miehuusikään mennessä heissä oli kehittynyt pahoja virheitä. Moniavioisuuden seuraukset ilmenivät kotipiirissä. Tämä hirveä pahe on omiaan kuivattamaan rakkauden alkulähteetkin, ja vaikutuksellaan se heikentää pyhimpiäkin siteitä. Useiden äitien välinen kateus oli katkeroittanut perhesuhdetta, lapset olivat tulleet riitaisiksi ja uhmamielisiksi, ja isän elämää synkensivät huolet ja murheet.

Yksi pojista oli kuitenkin luon-teeltaan täysin poikkeuksellinen - Raakelin vanhempi poika Joosef, Jonka harvinainen ulkonainen kauneus näytti vain heijastavan mielen ja sydämen sisäistä kauneutta. Tuossa puhtaassa, vilkkaassa ja iloisessa poikasessa ilmeni myös siveellistä vakavuutta ja lujuuutta. Hän otti vaarin isänsä opetuksista ja totteli mielellään Jumalaa. Ominaisuudet, jotka myöhemmin olivat hänelle luonteenomaisia Egyptissä - ystävällisyys, uskollisuus ja totuudellisuus - ilmenivät jo hänen kotoisessa arkielämässään. Äidin kuoleman jälkeen hänen rakkautensa isään tuli entistä läheisemmäksi, ja Jaakob puolestaan kiintyi sydämes-tään tähän vanhalla iällä saamaansa lapseen. Hän »rakasti Joosefia enemmän kuin kaikkia muita poikiensa».

Mutta tästä kiintymyksestäkin koitui ikävyyksiä ja suruja. Epäviisaasti Jaakob näytti toisille pi-tävänsä eniten Joosefista, ja tämä teki tietenkin toiset pojat kateellisiksi. Veljien huono käytös ja pahat tavat vaivasivat Joosefia kovin. Hän koetti lempeästi oikaista heitä, mutta näiden viha ja kauna siitä vain yltyi. Mutta hän ei jaksanut nähdä, miten nämä tekivät syntiä Jumalaa vastaan, ja niin hän esitti asian isälleen toivoen, että tämä arvovallallaan saisi heidät parantamaan tapansa.

Jaakob varoi tarkoin ärsyttämästä heitä vihaan kovuudella tai ankaruudella. Syvästi liikuttuneena hän ilmaisi huolestuneisuutensa lapsistaan, kehotti heitä kunni-oittamaan hänen harmaita hiuksiaan ja varomaan pilaamasta hänen hyvää mainettaan sekä ennen kaikkea häpäisemästä Jumalaa rikkomalla noin pahoin hänen käskyjään. Häpeissään siitä, että heidän pahuutensa oli tullut ilmi, nuorukaiset

vaikuttivat katuvalisilta, mutta he vain salasivat todelliset tunteensa, jotka tästä ilmitulosta ärtyivät entistäkin katkerammiksi.

Sitten isä antoi Joosefille epä-viisaasti lahjaksi kalliin viitan eli ihokkaan, jollaista tavallisesti pitivät vain huomattavat henkilöt. Tätä veljet pitivät jälleen osoituksena isän puolueellisuudesta. He alkoivat sen johdosta epäillä hänen syrjäyttävän vanhemmat lapsensa antaakseen esikoisuuden Raakelin pojalle. Veljien kauna vain kasvoi, kun Joosef eräänä päivänä kertoi näkemästään unesta.. »Katso», hän sanoi, »me olimme sitovinamme lyhteitä vainiolla, ja katso, minun lyhteeni nousi seisomaan, ja teidän lyhteenne asettuivat ympärille ja kumarsivat minun lyhdettäni.»

»Sinäkö tulisit meidän kunin-kaaksemme, sinäkö hallitsisit meitä?» pojat huudahtivat vihoissaan ja kateellisina.

Pian sen jälkeen hän näki toisen samantapaisen unen ja kertoi senkin veljilleen: »Katso, aurinko ja kuu ja yksitoista tähteä kumarsivat minua.» Tämä uni sai selityksensä yhtä nopeasti kuin edellinenkin. Paikalle osunut isä kysyi moittivasti: »Mikä uni se on, jonka sinä olet nähnyt? Olisiko minun ja äitisi ja veljiesi tultava kumartamaan sinun eteesi maahan?» Näennäisesti ankarista sanoistaan huolimatta Jaakob uskoi, että Herra näin ilmaisi tulevaisuuden Joosefille.

Joosef seiso siinä veljiensä edessä kauniit kasvot innoituksen hengen valaisemina, eivätkä he voineet muuta kuin ihailia häntä. Mutta he eivät luopuneet pahoista tavoistaan, ja he vihasivat puhuttua, joka nuhteli heitä synnistä. Heidän mielessään ailahteli samoja ajatuksia, jotka muinoin johtivat Kainin surmatekoon.

Veljesten oli siirtäytävä paikasta toiseen saadakseen lammaslaimoilleen uutta laidunmaata, ja usein he olivat yhdessä kuukausimääriä poissa kotoa. Edellä kerrottujen tapausten jälkeen he menivät siihen paikkaan, jonka heidän isänsä oli ostanut Sikemistä. Kun heistä ei vähään aikaan kuulunut mitään, isä alkoi olla huolissaan heistä muistaessaan, miten julmasti he aikoinaan kohtelivat sikemiläisiä. Siksi hän lähetti Joosefin ottamaan heistä selvää ja tuomaan sitten hänelle tiedon heidän voinnistaan. Jos Jaakob olisi ollut selvillä heidän todellisista tunteistaan Joosefia kohtaan, hän ei olisi uskaltanut päästää häntä yksin tapaamaan heitä, mutta he olivat pitäneet tuumailunsa tarkoin isältä salassa.

Joosef myydään orjaksi

Iloisin mielin Joosef lähti isänsä kotoa kummankaan heistä osaa-matta aavistaa, mitä tulisi tapah-tumaan, ennen kuin he jälleen tapai-sivat toisensa. Kun hän pitkän ja yksinäisen matkansa jälkeen saapui Sikemiin, veljet olivat laumoineen jo poistuneet sieltä. Hän kyseli heitä, ja häntä neuvottiin menemään Dootaniin. Hän oli matkannut jo enemmän kuin 80 kilometriä, ja nyt olisi kuljettava vielä kak-sikymmentäviisi, mutta hän kiiruhti eteenpäin unohtaen väsymyk-sensä ajatellessaan voi-vansa hälventää isän huolia ja pääsevänsä tapaamaan veljiään, joita hän yhä piti rakkaina, vaikka he olivatkin epäystävällisiä.

[193]

[194]

Veljet näkivät kaukaa hänen lä-hestyvän. Heidät valtasi katkera viha, eikä sitä lievittänyt vähääkään ajatus siitä, että hän oli tullut niin kaukaa tapaamaan heitä ja tarvitsi väsyneenä ja nälkäisenä heidän vieraanvaraisuuttaan ja veljellistä rakkauttaan. Ihokkaan, isän suosion merkin, näkeminen sai heidät raivoihinsa. »Katso, tuolla tulee se unennäkijä!» he huusivat pilkallisesti. Kateus ja kostonhimo, joita he olivat niin kauan hautoneet mielessään, sai-vat nyt heissä vallan. »Tappa-kaamme nyt hänet», he sanoivat, »ja heittäkäämme hänet johonkin kaivoon ja sanokaamme: villipeto on hänet syönyt. Saammepa sitten nähdä, mitä hänen unistaan tulee.»

He olisivat toteuttaneet aikeensa, ellei Ruuhen olisi kavahtanut osallistumista veljensä murhaan ja ehdottanut, että Joosef heitettäi-siin tyhjään erämaakaivoon, jossa hän saisi nääntyä. Ruuhen aikoi näet salaa pelastaa hänet ja palauttaa hänet isän luo. Saatuaan kaikki suostumaan tähän tuumaan Ruuhen poistui paikalta peläten, ettei jaksaisi hillitä tunteitaan ja siten paljastaisi todellisia aikeitaan.

Joosef saapui paikalle aavista-matta vaaraa ja iloisena siitä, et-tä hänen pitkäaikainen etsiskelynsä oli lopultakin johtanut tulok-seen. Mutta veljet eivät tervehtineetkään häntä, niin kuin hän oli odottanut, vaan kauhistuttivat häntä vihaisilla ja kostonhimoisilla katseillaan. He kävivät häneen käsiksi ja riisuivat ihokkaan hänen yltään. Solvaukset ja uhkaukset ilmaisivat heidän tappoaikensa. Hä-nen pyytelynsä kaikuivat kuuroille korville. Hän oli täysin noiden hurjistuneiden miesten vallassa. He raastoivat hänet syvän kaivon-kuopan reunalle ja tyrkkä-sivät hänet sinne. Varmistuttuaan siitä,

ettei hänellä ollut mitään pa-komahdollisuutta, he jättivät hänet sinne kuolemaan nälkään, ja itse »he istuivat aterioimaan».

Mutta asia vaivasi muutamia heistä. He eivät saaneetkaan kosta sitä tyydytystä, mitä olivat odottaneet. Pian matkamiesten saatto ilmaantui näkyviin. Ismaelilaisten karavaani siinä matkasi Jordanin toiselta puolen vieden Egyptiin mausteita ja muuta kauppatavaraa. Juuda ehdotti nyt, että Joosef myytäisiin näille pakanakauppialle sen sijaan, että hänet jätettäisiin kaivoon kuolemaan. Näin he saisivat hänet pois tieltään tahraamatta käsiään hänen vereensä, »sillä», hän tähdensi, »hän on meidän veljemme, meidän omaa lihaamme». Kaikki myöntivät tähän ehdotukseen, ja Joosef vedettiin nopeasti ylös kaivosta.

[195] Pelottava totuus selvisi Joosefille heti, kun hän näki kauppiaat. Orjaksi joutumista pelättiin enemmän kuin kuolemaa. Kahuissaan hän vetosi yhteen jos toiseenkin veljeensä mutta turhaan. Eräät heistä tunsivat sääliä mutta vaikenivät siitä pelosta, että heitä pilkattaisiin. Kaikista tuntui, että he olivat menneet liian pitkälle voidakseen enää kääntyä takaisin. Elleivät he luovuttaisi Joosefia, tämä epäilemättä kertoisi asian isälle, joka taas ei jättäisi rankaisematta suosikkipoikansa julmaa kohtelua. Niinpä he karaisivat sydämensä kestämaan säälimättä hänen avunpyyntöjään ja luovuttivat hänet pakanallisille kauppiaille. Karavaani lähti liikkeelle ja katosi pian näkyvistä.

Ruubenin palatessa kaivolle Joosef oli jo poissa. Hätäntyneenä ja itsesyytösten valtaamana hän repäisi vaatteensa, riensi veljiensä luo ja huudahti: »Poika on kadonnut. Voi minua, minne minä joudun!» Saatuaan kuulla miten Joosefin oli käynyt ja ettei häntä enää saataisi takaisin, Ruuhen lopulta suostui toisten tuumaan, jolla he pyrkivät salaamaan syyllisyytensä. He tappoivat vuohipukin, kas-toivat Joosefin ihokkaan sen vereen ja veivät vaatteen sitten isälleen selittäen löytäneensä sen kedolta ja arvelleensa sen kuuluneen veljelleen. »Tarkasta», he sanoivat, »onko se poikasi ihokas vai eikö.» He olivat pelänneet tätä kohtausta, mutta nyt he joutuivat katselemaan sellaista sydäntäsärkevää tuskaa ja riipaisevaa surua, johon eivät olleet osanneet varautua. »Tämä on minun poikani ihokas», sanoi Jaakob. »Villipeto on hänet syönyt; totisesti, Joosef on raadeltu kuoliaaksi.» Turhaan hänen poikansa ja tyttärensä yrittivät lohduttaa häntä. »Jaakob repäisi vaatteensa, pani säkin lanteilleen ja suri poikaansa pitkät ajat.» Aikakaan ei tuntunut lievittävän hänen

suruaan. »Murehtien minä menen tuonelaan poikani tykö», hän vai-
keroi epätoivoisena. Veljekset kauhistelivat tekoaan mutta eivät isän
moitteiden pelosta uskaltaneet ilmaista syyllisyyttään, mikä heistä
itsestäänkin tuntui kovin raskaalta.

Luku 20—Joosef Egyptissä

Tällävälän Joosef oli vangitsijoidensa kanssa matkalla Egyptiin. Karavaanin edetessä etelään kohti Kanaanin rajaa hän saattoi kaukaa erottaa kukkulat, joiden lomaan isä oli pystyttänyt telttansa. Hän purskahti katkeraan itkuun ajatellessaan rakkaan isänsä yksi-näisyttä ja tuskaa. Ja Dootanin näkymät palautuivat jälleen hänen mieleensä. Hän muisti, miten vihaiset veljet loivat häneen tuimia silmäyksiään, ja hänen korvissaan soivat yhä heidän pisteliäät, solvaavat vastauksensa hänen tuskaisiin avunpyyntöihinsä. Pe-lokkaana hän ajatteli tulevaisuuttaan. Miten jyrkästi hänen asemansa olikaan muuttunut - hellästi hoivatusta pojasta halveksituksi ja avuttomaksi orjaksi! Miten hänen kävisi yksin ja vailla ystäviä tuossa vieraassa maassa, johon hän nyt oli matkalla? Joosef antautui joksikin aikaa kokonaan surun ja kauhun valtaan.

Käännekohta

Mutta Jumala johti asiat niin, että tämäkin kokemus koitui Joosefille siunaukseksi. Hän oli muutamassa tunnissa oppinut sen, mitä vuosikaudetkaan eivät muutoin olisi pystyneet opettamaan hänelle. Niin voimakkaasti ja hellästi kuin isä olikin rakastanut häntä, hän oli puolueellisuudellaan ja hemmottelullaan vahingoittanut poikaansa. Pitämällä häntä epä-viisaasti muita parempana hän oli ärsyttänyt veljet vihaamaan Joosefia ja ryhtymään niihin jul-muuksiin, jotka lopulta veivät hänet kauas kodistaan. Väärän kasvatuksen seuraukset ilmenivät Joosefin luonteessakin vikoina, jotka nyt oli korjattava. Hän oli tulossa omahyväiseksi ja vaativaksi. Isän hellään huolenpitoon tottuneena hän ei arvellut pystyvänsä selviytymään muukalaisen ja orjan ankean elämän vaikeuksista.

Silloin hänen ajatuksensa suuntautuivat hänen isänsä Jumalaan. Jo lapsena häntä oli opetettu rakastamaan ja pelkäämään häntä. Isän teltassa hän oli usein kuunnellut kertomusta siitä, mitä tämä oli unessa nähnyt ollessaan matkalla maanpakolaisuuteen. Hänelle

oli kerrottu, mitä Herra oli lu vannut isälle ja miten nämä lu paukset olivat täyttyneet - miten hädän hetkenä Jumalan enkelit olivat tulleet opettamaan, lohdut-tamaan ja suojelemaan häntä. Ja hän oli oppinut, että Jumala oli rakkaudessaan varannut ihmisille Lunastajan. Kaikki nämä arvokkaat opetukset muistuvat nyt elävästi hänen mieleensä. Joosef uskoi, että hänen isiensä Jumala tulisi olemaan myös hänen Jumalansa. Ja niin hän siinä paikassa jättäytyi kokonaan Herralle ja rukoili, että Israelin Varjelija olisi hänen kanssaan hänen maanpakolaisuutensa maassa.

[197]

Hänen sydämensä sykähti tästä ylevästä päätöksestä, että hän py-syisi uskollisena Jumalalle ja toimisi kaikissa olosuhteissa niin kuin taivaan Kuninkaan alamaiselle kuului. Hän palvelisi Herraa kokosydämisesti; hän suhtautuisi rohkeasti osakseen tuleviin koetelemuksiin ja suorittaisi jokaisen tehtävänsä uskollisesti. Yhden päivän kokemuksesta oli tullut käännekohta Joosefin elämässä. Kaikessa hirveydessään se oli muuttanut hänet hemmotellusta lapsesta ajattelevaksi, rohkeaksi ja hillityksi mieheksi.

Potifarin palveluksessa

Kun saavuttiin Egyptiin, Joosef myytiin Potifarille, faraon henki-vartijani päällikölle, jonka palvelukseen hän jäi kymmeneksi vuodeksi. Täällä häntä ahdistivat aivan epätavalliset kiusaukset, sillä kaikkialla hänen ympärillään palvottiin epäjumalia suorastaan kunninkaallisella komeudella ja kaiken sen rikkauden ja kulttuurin kannattamana, mitä sen ajan kehittynein valtio saattoi tarjota. Siitä huolimatta Joosef pysyi vilpittömänä ja kuuliaisena Jumalalle. Paheellista silmänruokaa ja houkutusääniä oli kaikkialla hänen ympärillään, mutta hän ei suostunut katsomaan eikä kuulemaan niitä. Hän ei päästänyt ajatuksiaan harhailemaan kielletyissä asioissa. Egyptiläisten suosioon pyrkiessäänkään hän ei salaillut periaatteitaan. Jos hän olisi koettanut salata niitä, hän olisi langennut kiusaukseen. Mutta hän ei hävennyt isiensä uskontoa eikä pyrkinyt mitenkään salaamaan sitä, että oli Herran palvelija.

[198]

»Mutta Herra oli Joosefin kanssa, niin että hän menestyi kaikessa. — Ja hänen isäntänsä näki, että Herra oli hänen kanssaan ja että Herra antoi kaiken, mitä hän teki, menestyä hänen käsissään.» Päivä päivältä Potifar luotti Joosefiin yhä enemmän, kunnes lopulta

[199]

korotti hänet talonsa ja kaiken omaisuutensa hoitajaksi. »Niin hän jätti Joosefin haltuun kaikki, mitä hänellä oli, eikä hän itse välittänyt mistään, paitsi ruuasta, jota hän söi.»

Kaiken Joosefin käsiin uskotun huomattava menestyminen ei ollut suoranaisten ihme, vaan jumalallinen siunaus kruunasi hänen uutteruutensa, huolellisuutensa ja tarmokkuutensa. Joosef piti menestystään Jumalan suosiona, ja hänen epäjumalia palvova isäntänsäkin piti tätä hänen erinomaisen menestymisensä salaisuutena. Mutta ilman kestäväää, suunnitelmallista yritystä ei menestykseen olisi koskaan päästy. Jumala sai kunnian palvelijansa uskollisuudesta. Hänen tarkoituksensa oli, että Jumalaan uskova erottuisi puhtaudessaan ja rehellisyydessään jyrkästi epäjumalien palvojista ja että taivaallisen armon valo pääsisi siten loistamaan pakanuuden pimeyden keskellä.

Henkivartijani päällikkö mieltä Joosefin ystävällisyyteen ja uskollisuuteen. Ennen pitkää hän piti Joosefia pikemmin poikanaan kuin orjana. Nuorukainen pääsi kosketuksiin arvohenkilöiden ja oppineiden kanssa ja tutustui luonnontieteisiin, kieliin ja liiketaitoon ja sai näin tulevalle Egyptin pääministerille tarpeellista kasvatusta.

Mutta Joosefin usko ja turmeltumattomuus joutuivat vielä tulikokeeseen. Hänen isäntänsä vaimo koetti viekoitella nuorukaisen rikkomaan Jumalan lakia. Tähän asti hän oli varjeltunut tuon pakkanaan maan yleiseltä turmelukselta, mutta tämä kiusaus tuli niin yllättävänä, niin väkevänä ja viettelevänä - miten siitä voisi selviytyä? Joosef tiesi liian hyvin, mitä sen vastustamisesta seuraisi. Vaihtoehtoina olivat salaaminen, suosio ja palkkiot ja toisaalta epä-suosio, vankeus ja kenties kuolema. Hänen koko tulevaisuutensa riippui hetken ratkaisusta. Pääsisikö periaate voitolle? Pysyisikö Joosef yhä uskollisena Jumalalle? Tavattomasti huolissaan enkelit katselivat tuota näkyä.

Joosefin vastaus kuvastaa uskonnollisen periaatteen voimaa. Hän ei pettäisi maallisen isäntänsä luottamusta, ja seurauksista välittämättä hän olisi uskollinen taivaalliselle Mestarilleen. Jumalan ja pyhien enkeleiden tarkkailevien katseiden edessä monet uskaltavat tekemään sellaista, mihin eivät tohtisi syyllistyä toisten ihmisten nähden, mutta Joosef ajatteli lähinnä Jumalaa. »Kuinka minä siis tekisin niin suuren pahanteon ja rikkoisin Jumalaa vastaan!» hän sanoi.

Jos pitäisimme alati mielessämme, että Jumala näkee ja kuulee kaiken, mitä teemme ja puhumme, sekä pitää tarkoin kirjaa kaikista sanoistamme ja teoistamme ja että joudumme niistä kaikista tilille, niin pelkäisimme synnin tekemistä. Muistakoot nuoret aina, että missä he lienevätkin ja tekivät he mitä tahansa, Jumala on aina läsnä. Mikään toimintamme ei jää huomaamatta. Emme voi salata teitämme Korkeimmalta. Inhimillisiä lakeja, niin ankaria kuin ne välistä ovatkin, rikotaan usein rikoksen tulematta ilmi, ja siksi rikos jää rankaisematta Mut- ta tämä ei ole mahdollista kun on kyse Jumalan laista. Synkinkään keskiyön pimeys ei pysty peittämään syyllistä. Hän voi luulla olevansa yksin, mutta jokaista tekoa tarkkaillee näkymätön todistaja. Taivaallinen tarkkailija on selvillä tekijän sisäisistä vaikuttimistakin. Jokainen teko, jokainen sana ja jokainen ajatus pannaan merkille niin tarkoin, kuin koko maailmassa olisi vain tuo ainoa henkilö ja koko taivas olisi keskitänyt huomionsa häneen.

[200]

Vankilassa

Joosef joutui kärsimään turmeltumattomuutensa takia, sillä hänen viettelijänsä kosti syyttämällä häntä inhottavasta rikoksesta ja sai hänet viedyksi vankilaan. Jos Potifar olisi uskonut, mitä hänen vaimonsa väitti Joosefista, nuori heprealainen olisi menettänyt henkensä. Mutta hänen kaikelle käytökselleen tunnusomainen säädyllisyys ja rehtiys todistivat hänet syyttömäksi, ja vain talon maineen pelastamiseksi hänet syöstiin häpeään ja vankeuteen.

Vanginvartijat kohtelivat Joosefia aluksi hyvin kovakouraisesti. Psalmista lausuu: »Hänen jalko-jansa vaivattiin kahleilla, hän joutui rautoihin, siksi kunnes hänen sanansa kävi toteen ja Herran puhe osoitti hänet puhtaaksi» (Ps. 105: 18,19). Mutta Joosefin todellinen luonne näyttäytyi kirkkaana vankityrmän pimeydessäkin. Hän säilytti uskonsa ja pysyi kärsivällisenä. Hän oli saanut julman korvauksen vuosikausien uskollisesta palveluksestaan, mutta sekään ei saanut häntä pahantuuliseksi ja epäluuloiseksi. Hänellä oli tietoiseen syyttömyyteen perustuva rauha, ja hän uskoi asiansa Jumalan huomaan. Hän ei hautonut kärsimiään vääryyksiä, vaan omat surunsa unohtaen koetti keventää toisten murheita. Vankilassakin hän löysi jotakin tehtävää. Jumala valmisti häntä ahdistusten koulussa

[201]

laajempaan käyttöön, eikä Joosef kieltäytynyt tarpeellisesta kurista. Vankilassa hän sai nähdä sorron ja hirmuvallan samoin kuin rikosten seurauksia ja oppi oikeuden, myötätunnon ja armon läksyjä, joiden perusteella hän pystyi myöhemmin käyttämään valtaa viisaasti ja säällivästi.

Vähitellen Joosef voitti puolelleen vankilan päällikön luottamuksen, ja lopulta tämä uskoi kaikki vangit hänen haltuunsa. Hänen käyttäytymisensä vankilassa - hänen moitteeton elämänsä ja myötätuntonsa vaikeuksissa ja ahdingoissa olevia kohtaan - avasi hänelle tien tulevaan menestykseen ja kunniaan. Jokainen valonsäde, jonka kohdistamme toisiin, heijastuu meihin takaisin. Jokainen surevalle lausuttu ystävällinen ja myötätuntoinen sana, jokainen jonkun ahdinkoa lievittävä teko ja jokainen tarvitsevalle annettu lahja, mikäli niiden vaikuttimet ovat oikeat, tuottavat siunauksia antajalle.

Kuninkaan ylimmäinen leipoja ja ylimmäinen juomanlaskija oli Pantu vankeuteen jostakin rikkomuksesta, ja hekin joutuivat Joosefin hoiviin. Eräänä aamuna hän huomasi heidän olevan hyvin su-rullisia ja kysyi heiltä ystävällisesti, mikä heitä suretti. He kertoivat kumpikin nähneensä merkillisen unen, johon he halusivat kaikin mokomin tietää selityksen. »Unien selitykset ovat Jumalan», Joosef sanoi, »kertokaa kuitenkin minulle.» Kummankin kerrottua unensa Joosef ilmoitti niiden selityksen: Kolmen päivän kuluttua juomanlaskija pääsisi takaisin virkaansa ja antamaan maljan faraon käteen kuten ennenkin, kun taas ylimmäinen leipoja surmattaisiin kuninkaan käskystä. Molemmissa tapauksissa kävi, niin kuin oli ennustettu.

Kuninkaan juomanlaskija oli vakuuttanut olevansa Joosefille syvästi kiitollinen sekä ilahduttavasta unen selityksestä että monista ystävällisistä palveluksista. Joosef puolestaan kertoi liikuttavasti omasta epäoikeudenmukaisesta vankeudestaan ja pyysi vas-tapalvelukseksi, että hänen asiansa esitettäisiin kuninkaalle. »Muista minua», hän sanoi, »kun sinun hyvin käy, ja tee minulle laupeus mainitsemalla minusta faraolle ja toimittamalla minut pois tästä talosta. Sillä minut on varastettu heprealaisten maasta, enkä minä ole täälläkään tehnyt mitään, mistä minut olisi tullut panna tähän vankikuoppaan.» Ylimmäinen juomanlaskija näki unensa selityksen toteutuneena yksityiskohtia myöten, mutta kuninkaan suosioon päästyään hän ei enää muistanut hyvän tekijäänsä. Joosef joutui olemaan vankilassa vielä kaksi vuotta. Hänen mielellään virinnyt toivo

sammui vähitellen kokonaan, ja kaikkien muiden ahdistusten lisäksi [202] mieltä kirveli nyt lisäksi juomanlaskijan kiittämättömyys.

Faraon edessä

Mutta jumalallinen käsi oli pian aukaiseva vankilan portit. Egyptin kuningas näki eräänä yönä kaksi unta, jotka ilmeisesti viittasivat samaan tapahtumaan ja näyttivät enteilevän jotakin suurta onnettomuutta. Hän ei pystynyt selvittämään niiden merkitystä, ja siksi ne jäivät vaivaamaan hänen mieltään. Valtakunnan tietäjät ja viisaatkaan eivät kyenneet antamaan mitään selitystä. Kuninkaan neuvottomuus ja huolekkuus vain kasvoivat, ja pian koko palatsi oli kauhuissaan. Yleinen levottomuus palautti ylimmäisen juomanlaskijan mieleen hänen oman unensa aikaiset tapahtumat; niistä hän muisti Joosefin, ja nyt hänen sydäntään vihlaisi oma muistamattomuutensa ja kiittämättömyytensä. Heti hän kertoi kuninkaalle, miten muuan heprealainen vanki oli selittänyt sekä hänen omansa että ylimmäisen leipojan unen ja miten niiden selitykset olivat toteutuneet.

Faraosta oli nöyryyttävää kääntyä valtakunnan tietäjien ja viisaisten luota kysymään neuvoa muu-kalaiselta ja orjalta, mutta hän oli valmis vastaanottamaan palveluksia miten alhaiselta taholta tahansa, kunhan vain saisi levottoman mielensä rauhoittumaan. Joosef noudettiin tuota pikaa kuninkaan luo. Ennen kuin hänet johdettiin kuninkaan eteen, hän muutti vaatteensa ja ajatti hiuksensa, jotka olivat kasvaneet pitkiksi hänen ollessaan kauan epäsuosiossa ja vankeudessa.

»Ja farao sanoi Joosefille: 'Minä olen nähnyt unen, eikä ole sen selittäjää, mutta olen kuullut kerrottavan sinusta, että kun kuulet unen, sinä voit sen selittää'. Joosef vastasi faraolle sanoen: 'En minä; mutta Jumala antaa faraolle suotuisan vastauksen'." Joosefin vastauksessa kuninkaalle ilmenee hänen nöyryytensä ja uskonsa Jumalaan. Vaatimattomuudessaan hän ei väitä sinänsä olevansa sen viisaampi kuin muutkaan. »En minä." Jumala yksin pystyy selittämään nämä salaisuudet.

Sitten farao alkoi kertoa uniaan: »Olin seisovinani Niilin virran rannalla. Ja katso, virrasta nousi seitsemän lihavaa ja kaunista lehmää, jotka kävivät laitumella kaislikossa. Ja katso, niiden jälkeen nousi virrasta toiset seitsemän lehmää, kurjia, kovin rumia ja laihoja;

en ole koko Egyptin maassa nähnyt niin rumia kuin ne. Ja nämä laihat ja rumat lehmät söivät ne ensimmäiset, ne lihavat lehmät. Mutta vaikka ne olivat nielleet nämä, ei voinut huomata, että ne olivat nielleet ne, vaan ne olivat yhtä rumannäköisiä kuin ennenkin. Siihen minä heräsin. Mutta taas minä näin unta: seitsemän täyteläistä ja kaunista tähkäpäästä kasvoi samassa oljessa. Ja katso, niiden jälkeen kasvoi vielä seitsemän tähkäpäästä, kuivunutta, ohutta ja itätuulen polttamaa. Ja nämä ohuet tähkäpäästä nielivät ne seitsemän kaunista tähkäpäästä. Minä kerroin tämän tietäjille, mutta ei kukaan kyennyt sanomaan minulle, mitä se merkitsee.»

[203]

»Faraon unet merkitsevät kumpikin samaa», Joosef sanoi. »Jumala on ilmaissut faraolle, mitä hän on tekävä.» Oli tuleva seitsemän hyvin viljavaa vuotta. Pellot ja puutarhat tuottaisivat runsaampaa satoa kuin koskaan ennen. Ja tätä aikaa seuraisi seitsemän nälkävuotta. »Eikä enää tiedetä mitään maassa vallinneesta viljavuudesta sitä seuraavan nälänhädän vuoksi, sillä se on oleva ylen kova.» Unen toistuminen korosti sen varmuutta ja pikaista to-teutumista. Ja Joosef lisäsi: »Nyt valitkoon siis farao ymmärtäväisen ja taitavan miehen ja asettakoon hänet Egyptin hallitusmieheksi. Näin tehköön farao: asettakoon päällysmiehiä maahan ja ottakoon viidennen osan Egyptin maan sadosta seitsemänä viljavuotena. Ja koottakoon näinä hyvinä vuosina, jotka tulevat, kaikki niiden sato ja kasattakoon viljaa faraon haltuun, talletettakoon sato kaupunkeihin ja säilytettäköön, niin että maalla on eloa säästössä seitsemän nälkävuoden varalle.»

[204]

Selitys oli niin järkevää ja johdonmukaista ja sen suosittelat toimenpiteet niin asiallisia ja älykkäitä, ettei sen todenmukaisuutta voinut epäillä. Mutta kenen tehtäväksi voitiin antaa suunnitelman toimeenpaneminen? Tämän valinnan viisaudesta riippui koko kansakunnan säilyminen. Kuningas oli huolissaan. Jonkin aikaa nimitysasiasia oli käsiteltävänä. Hallitsija oli kuullut ylimmäiseltä juomanlaskijalta, miten viisaasti ja harkitsevasti Joosef oli hoitanut vankilan asioita; ilmeisesti hän oli tavallista etevämpi suorittamaan hallinnollisia tehtäviä. Juomanlaskija koetti näin lievittää tunnonvaivojaan ja sovittaa aikaisempaa kiittämättömyyttään kehumalla hyväntekijäänsä erittäin sydämellisesti, ja kuninkaan lisätiedustelut vahvistivat hänen selostuksensa todeksi. Koko valtakunnassa Joosef oli ainoa, jolle oli annettu viisautta osoittaa, mikä vaara kansakuntaa uhkasi ja miten siihen oli varauduttava. Kuningas oli vakuuttunut siitä, että

juuri Joosef kykeni parhaiten toteuttamaan ne suunnitelmat, jotka hän oli esittänyt. Hänessä oli aivan ilmeisesti jumalallista kykyä, eikä kuninkaan virkamiehistä kukaan pystynyt niin hyvin hoitamaan valtakunnan asioita tänä kriisikautena. Se että hän oli heprealainen ja vanki, ei paljonkaan merkinnyt verrattuna hänen ilmeiseen viisauteensa ja terveeseen arvostelukykyynsä. »Voisimmeko löytää ketään, jossa on Jumalan henki niinkuin tässä?» sanoi kuningas neuvonantajilleen.

Egyptin valtias

Ja niin ratkaistiin nimityksiasia, ja Joosefille esitettiin hämmästyttävä lausunto: »Koska Jumala on sinulle ilmoittanut kaiken tämän, ei ole ketään niin ymmärtäväistä a taitavaa kuin sinä olet. Hoida sinä minun taloani, ja sinun käskyäsi totelkoon kaikki minun kansa i; ainoastaan valtaistuimen puolesta minä olen sinua korkeampi.» Sitten kuningas luovutti Joosefille hänen virkamerkkinsä. »Ja farao otti sinettisormuksensa kädestään ja pani sen Joosefin käteen ja puetti hänen ylleen hienot pellavavaatteet ja ripusti kultakäädyt hänen kaulaansa. Ja hän antoi hänen ajaa omissa, lähinnä parhaisissa vaunuissaan, ja hänen edellään huudettiin: abrek! [merkinnee: polvillenne!]

»Hän pani hänet talonsa herraksi ja kaiken omaisuutensa haltijaksi, sitomaan mielensä mukaan hänen ruhtinaitansa ja opettamaan viisautta vanhimille» (Ps. 105: 21, 22). Vankityrmästä Joosef korotettiin hallitsemaan kaikkea Egyptin maata. Se oli korkea kunnia-asema, mutta siihen liittyi vaikeuksia ja vaaroja. Huipulla oleva on aina vaarassa. Sa-moin kuin myrsky jättää laakson vähäisen kukkasen vahingoittu-mattomaksi mutta tempaisee vuorenharjalla kasvavan mahtavan puun juurineen irti, vaatimattomassa elämässään nuhteettomina säilyneet saattavat tempautua alas maahan joutuessaan niihin kiusauksiin, jotka seuraavat maallista menestystä ja kunniaa. Mutta Joosefin luonne kesti yhtä hyvin vastoinkäymisen kuin menestyksenkin kokeen. Hän oli yhtä uskollinen Jumalalle seisoessaan faraon palatsissa kuin vankikomerossaankin. Hän oli yhä muu-kalaisena pakanallisessa maassa, erossa sukulaisistaan, jotka palve-livat Jumalaa. Mutta hän uskoi lu-jasti, että jumalallinen käsi oli johtanut hänen kulkuaan, ja luottaen jatkuvasti Jumalaan hän

suoritti uskollisesti tehtävänsä kuuluvat velvollisuudet. Joosef kiinnitti kuninkaan ja Egyptin huomattavien miesten huomion oikeaan Jumalaan, ja vaikka he edelleen palvelivatkin epäjumalia, he oppivat kunnioittamaan niitä periaatteita, joita Herran palvelija ilmensi elämässään.

Joosefin menestyksen salaisuus

[206] Miten Joosef saattoi osoittaa sellaista luonteen lujuuutta, rehtiyyttä ja viisautta? Varhaisina vuosinaan hän oli kuunnellut mieluummin velvollisuuden ääntä kuin omia mielihalujaan, ja nuoruusajan turmeltumattomuus, yksinkertainen luottavaisuus ja jaloluontoisuus näyttäytyivät sittemmin miehuusajan teoissa. Puhdas ja yksinkertainen elämä oli voimakkaasti kehittänyt sekä ruumiin että älyn kykyjä. Yhteys Jumalaan hänen tekojensa välityksellä ja uskon perillisille uskottujen suurten totuuksien mietiskely oli edistänyt ja jalostanut hänen hengellistä luontoaan sekä avartanut ja vahvistanut hänen mieltään siinä määrin, ettei hän millään opiskelulla olisi päässyt niin pitkälle. Tehtävien uskollinen täyttäminen jokaisessa asemassa, alhaisimmasta ylhäisimpään, oli kehittänyt jokaisen kyvyn suorittamaan tehokkainta palvelustaan. Joka elää Luojan tahdon mukaisesti, varmistaa parhaiten luonteensa kehittymisen totuudelliseksi ja jaloksi. »Herran pelko - se on viisautta, ja pahan karttaminen on ymmärrystä» (Job 28: 28).

Vain harvat käsittävät elämän pikku asioiden vaikutuksen luonteen kehitykseen. Mikään, minkä kanssa joudumme tekemisiin, ei itse asiassa ole vähäistä. Eri olosuhteet, joihin joudumme päivittäin, koettelevat uskollisuuttamme ja valmistavat meitä yhä vaativampiin luottamustehtäviin. Periaatteellinen arkielämä totuttaa mielen noudattamaan velvollisuuden vaatimuksia mieluummin kuin omia mielihaluja. Näin kurinalaisesti kehittynyt mieli ei horjahtele oikean ja väärän välillä niin kuin ruoho, jota tuuli huojuttaa, vaan pysyy velvollisuudentuntoisena harjaannuttuaan uskolliseksi ja totuudelliseksi. Ja olemalla uskollisia vähässä sellaiset henkilöt vahvistuvat pysymään paljossakin uskollisina.

Rehti luonne on Oofirin kultaakin arvokkaampi. Ilman sitä ei kukaan voi yltää kunnioitettavaan arvoasemaan. Mutta luonnetta ei peritä eikä se ole ostettavissa. Si-veellistä arvokkuutta ja jaloja hen-

kisiä kykyjä ei saada sattumoisin. Parhaatkin kyvyt ovat arvottomia ellei niitä kehitetä. Jalon luonteen muodostaminen on elämänikäinen työ, joka pakostakin vaatii uutteraa ja kestäväää ponnistusta. Jumala antaa tilaisuuksia; menestys riippuu siitä miten niitä käytetään.

Luku 21—Joosef ja hänen veljensä

Heti viljavien vuosien alusta lähtien alettiin varustautua tulevaa nälänhätää varten. Joosefin johdolla rakennettiin suunnattomia varastoja kaikkiin Egyptin keskuspaikkoihin, jotta niihin voitaisiin tallettaa odotetun viljasadon koko ylijäämä. Näin tehtiin seitsemän viljavuoden aikana, kunnes varastoon koottu vilja ei ollut enää niitettävissä.

Ja sitten alkoivat Joosefin en-nustamat seitsemän nälkävuotta. »Ja tuli nälänhätä kaikkiin maihin, mutta Egyptin maassa oli leipäviljaa kaikkialla. Mutta koko Egyptin maa näki nälkää, ja kansa huusi faraolta leipää. Silloin farao sanoi kaikille egyptiläisille: 'Menkää Joosefin luo ja tehkää, mitä hän käskee teidän tehdä'. Kun nälkä ahdisti koko maata, avasi Joosef kaikki varastot ja myi viljaa egyptiläisille.»

Veljet Joosefin edessä

Nälänhätä ulottui myös Kanaanin maahan ja tuntui ankarana siinäkin maassa, jossa Jaakob asui. Kuultuaan, että Egyptin kuningas oli koonnut varastoon runsaasti viljaa, hän lähetti kymmenen poikaansa sinne ostamaan viljaa. Saavuttuaan maahan heidät ohjattiin muiden anojien mukana kuninkaan sijaisen puheille, joka oli vallanpitäjänä maassa. Ja niin he »tulivat ja kumartuivat hänen edessään kasvoilleen maahan». »Ja Joosef tunsi veljensä, mutta he eivät tunteet häntä.» Heprealaisen nimensä tilalle hän oli saanut kuninkaalta toisen nimen, eikä Egyptin pääministeri muutoinkaan juuri muistuttanut sitä poikapahaista, jonka he olivat myyneet ismaelilaisille. Kun Joosef näki, miten hänen veljensä lankesivat maahan ja kumarsivat häntä, hänen unensa ja menneet tapahtumat palasivat elävinä hänen mieleensä. Hän katseli tarkoin veljesten ryhmää ja huomasi, ettei Benjamin ollut heidän joukossaan. Oliko hänkin joutunut noiden hurjien miesten petollisen julmuuden uhriksi? Hän päätti ottaa asias-

ta selvän. »Te olette vakoojia», hän sanoi ankarasti, »olette tulleet katsomaan, mistä maa olisi avoin.»

He vastasivat: »Ei, herra; palvelijasi ovat tulleet ostamaan elintarpeita. Me olemme kaikki saman miehen poikia, olemme rehellisiä miehiä; palvelijasi eivät ole vakoojia.» Hän halusi tietää, olivatko he yhtä ylimielisen kopeita kuin silloinkin, kun hän oli heidän parissaan, sekä miten kotona jak-settiin. Kuitenkin hän tiesi, että he saattoivat hyvinkin valehdella hänelle. Niinpä hän toisti syytöksensä, ja he vastasivat: »Meitä, sinun palvelijoitasi, on kaksitoista veljestä, saman miehen poikia Kanaanin maasta; nuorin on nyt kotona isämme luona, ja yhtä ei enää ole.»

[208]

Sanoen epäilevänsä heidän ker-tomuksensa todenperäisyyttä ja yhä pitävänsä heitä vakoojina valtias ilmoitti koettelevansa heitä vaatimalla heitä jäämään Egyptiin, kunnes yksi heistä olisi noutanut nuorimman veljensäkin sinne. Elleivät he suostuisi tähän, heitä pidettäisiin vakoojina. Mutta tällaiseen järjestelyyn Jaakobin pojat eivät voineet myöntyä, sillä sen toteuttaminen vaatisi niin paljon aikaa, että heidän perheensä joutuisivat nälänhätään. Ja kukapa heistä olisi lähtenyt matkaan yksin ja jättänyt veljensä vankeuteen? Miten hän olisi selittänyt kaiken isälleen? Vaikutti todennäköiseltä, että heidät tapettaisiin tai tehtäisiin orjiksi, ja jos Benjamin noudettaisiin, hänen kävisi samoin kuin heidänkin. He päättivät jäädä kärsimään yhdessä mieluummin kuin tuottaa isälleen lisäsurua ainoan jäljellä olevan poikansa menetyksen johdosta. Ja niin heidät pantiin vankilaan, jossa he viipyivät kolme päivää.

Niiden vuosien aikana, jolloin Joosef oli ollut erossa veljistään, nämä Jaakobin pojat olivat muut-tuneet luonteeltaan. He olivat olleet kateellisia, kurittomia, petollisia, julmia ja kostonhimoisia. Mutta nyt vastoinikäymisen koettelemina he osoittautuivat epäitsekäiksi, toisilleen uskollisiksi sekä isäänsä kiintyneiksi ja hänen arvovaltaansa alistuviksi, niin keski-ikäisiä kuin jo olivatkin.

[209]

Nuo kolme päivää egyptiläisessä vankilassa olivat veljeksille katteran surun päiviä heidän muistellessaan menneitä syntejään. Näytti varmalta, että heidät tuomittaisiin vakoojina ellei Benjaminia saataisi noudetuksi, mutta toisaalta ei ollut paljonkaan toiveita siitä, että isä suostuisi luovuttamaan Benjaminia. Kolmantena päivänä Joosef kutsutti veljet luokseen. Hän ei uskaltanut pidättää heitä kauemmin, sillä isä ja hänen luonaan asuvat perheet olivat jo nyt saattaneet jou-

tua kärsimään nälkää. »Jos tahdotte elää, niin tehkää näin, sillä minä olen Jumalaa pelkääväinen: jos olette rehellisiä miehiä, niin jääköön yksi teistä, veljeksistä, vangiksi vankilaan, jossa teitä säilytettiin, mutta te muut menkää viemään kotiin viljaa perheittenne nälänhättään. Ja tuokaa nuorin veljenne minun luokseni. Jos teidän puheenne siten todeksi vahvistuu, niin vältätte kuoleman.» Tähän esitykseen he suostuivat, vaikka eivät tohtineetkaan luvata, että isä antaisi Benjaminin lähteä heidän mukaansa. Joosef oli puhunut heille tulkin välityksellä, ja kun veljet eivät aavistaneet hänen ymmärtävän heitä, he puhelivat keskenään vapaasti hänen läsnäollessaan. He syyttivät itseään siitä, mitä olivat tehneet Joosefille: »Totisesti, me olemme syylliset sen tähden, mitä teimme veljellemme; sillä me näimme hänen sielunsa tuskan, kun hän anoi meiltä armoa, emmekä kuulleet häntä. Sentähden on meille tullut tämä tuska.» Ruuhen, joka oli aikonut vapauttaa hänet Dootanissa, lisäsi: »Enkö minä sanonut teille: 'Älkää tehkö pahoin nuorukaista vastaan!' Mutta te ette kuulleet minua; katsokaa, nyt kostetaan hänen verensä.» Tämän kuultuaan Joosef ei jaksanut enää hillitä tunteitaan vaan poistui paikalta itkemään. Palattuaan hän käski vangita Simeonin heidän nähtensä ja viedä hänet takaisin vankilaan. Silloin, kun he kohtelivat julmasti Joosefia, Simeon oli ollut yllyttäjänä ja päätekijänä, ja siksi juuri hänet valittiin panttivangiksi.

Ennen kuin Joosef päästi veljensä matkaan, hän käski antaa heille viljaa ja panna jokaisen rahat salaa takaisin tämän säkkiin viljan päälle. Matkan varrella yksi veljistä avasi säkkinsä ja löysi ihmeekseen rahakukkaronsa säkin suulta. Kun hän kertoi tästä veljilleen, nämä säikähtivät ja kysyivät kummissaan toisiltaan: »Mitä Jumala on meille tehnyt?» Oliko heidän pidettävä sitä hyvänä merkinä Herralta, vai oliko hän sallinut tämän tapahtua rangais-takseen heitä synneistään ja syös-täkseen heidät vielä pahempaan ahdinkoon? He tunnustivat, että Herra oli nähnyt heidän syntinsä ja rankaisi nyt heitä.

Jaakob odotti huolissaan poikiensa paluuta, ja heidän saavuttuaan koko leiri kokoontui innokkaana kuuntelemaan, kun he kertoivat isälleen kaikesta tapahtuneesta. Uutiset herättivät kaikissa levottomuutta ja pelkoa. Egyptiläisen valtiaan menettely enteili jotakin pahansuopaa asiain kehittelyä, ja heidän pelkonsa vain li-sääntyi, kun veljekset avattuaan säkkinsä löysivät kukin rahansa sen suulta.

Hädissään vanha isä huudahti: »Te teette minut lap-settomaksi; Joosefia ei enää ole, Simeonia ei enää ole, ja Benjami-ninkin te tahdotte viedä minulta; kaikki tämä kohtaa minua.» Ruuhen vastasi: »Saat surmata minun molemmat poikani, jos en tuo häntä sinulle takaisin; anna hänet minun huostaani, niin minä tuon hänet sinulle takaisin.» Tämä harkitsematon puhe ei rauhoittanut Jaakobin mieltä. Hän vastasi: »Ei minun poikani saa lähteä teidän kanssanne, sillä hänen veljensä on kuollut, ja hän on yksin jäljellä; jos onnettomuus kohtaa häntä matkalla, jolle aiotte lähteä, niin te saatatte minun harmaat hapseni vaipumaan murheella tuonelaan.»

Uudelleen Joosefin edessä

Mutta kuiva kausi jatkui yhä, ja ajan mittaan Egyptistä tuotu vilja hupeni miltei loppuun. Jaakobin pojat tiesivät, että Egyptiin oli turha palata ilman Benjaminia. Koska isäkään tuskin muuttaisi mieltään, he vain odottivat hiljakseen asiain kehitystä. Nälänhätä lähestyi yhä uhkaavampana. Vanhus näki jo kaikkien kasvoista, että koko leirissä oli puutetta ruuasta, ja niin hän lopulta sanoi: »Menkää jälleen ostamaan meille vähän elintarpeita.»

Juuda vastasi: »Se mies teroitti meille teroittamalla: 'Ette saa tulla minun kasvojeni eteen, ellei veljenne ole teidän kanssanne'. Jos annat veljemme seurata meidän mukamme, niin me lähdemme ostamaan sinulle elintarpeita. Mutta jos et anna, niin emme lähde; sillä se mies sanoi meille: 'Ette saa tulla minun kasvojeni eteen, ellei veljenne ole teidän kanssanne'.'» Ja nähdessään isän jo alkavan luopua jyrkästä kannastaan hän lisäsi: »Anna nuorukaisen seurata minun mukani, niin me nousemme ja lähdemme matkalle, että jäisimme eloon, sekä me että sinä ja vaimomme ja lapsemme, emmekä kuolisi.» Ja hän lupasi vastata veljestään ja olla syyllinen koko ikänsä, ellei toisi Benjaminia takaisin isänsä luo.

Jaakob ei enää voinut olla myöntymättä, ja niin hän neuvoi poikiaan valmistautumaan matkalle. Hän kehotti heitä myös viemään valtiaalle lahjaksi sellaista, mitä nälän vaivaamassa maassa vielä oli jäljellä - »vähän balsamia ja vähän hunajaa, kumihartsia ja hajupihkaa, pähkinöitä ja manteleita» sekä kaksin verroin rahaa. »Ottakaa sitten mukaanne myöskin veljenne», hän lisäsi, »ja nouskaa ja menkää jälleen sen miehen luo.» Ja kun pojat olivat juuri lähdössä epä-

varmalle matkalleen, vanha isä nousi ja kohottaen kä-tensä taivasta kohti rukoili: »Jumala, Kaikkivaltias, suokoon, että se mies tekisi teille laupeuden ja antaisi toisen veljenne sekä Benjaminin palata kotiin teidän kanssanne. Mutta jos tulen lapsettomaksi, niin tulen lapsettomaksi.»

[211] Ja niin veljet matkasivat jälleen Egyptiin ja perille päästyään astuivat Joosefin eteen. Tämä liikuttui syvästi nähdessään Benjaminin, oman äitinsä pojan. Hän salasi kuitenkin liikutuksensa ja käski viedä miehet hänen taloonsa ja ryhtyä päivällisen valmisteluihin, koska hän aikoi aterioida heidän kanssaan. Sisälle ohjattuina veljekset pelkäsivät kovin joutuvansa nyt vastaamaan säkeissä olleista rahoista. He arvelivat, että ne oli tahallaan pantu säkkeihin, jotta heidät sitten löydön perusteella voitaisiin ottaa orjiksi. Hädissään he selostivat edellisen Egyptin-matkansa Joosefin huoneenhaltijalle, ja todistukseksi syyttömyydestään kertoivat tuoneensa mukanaan sekä säkeistä löytämänsä rahat että muuta rahaa viljan ostoon, ja lisäsivät: »Emme tiedä, kuka on pannut meidän rahamme säkkeihimme.» Mies vastasi: »Olkaa rauhassa, älkää peljätkö. Teidän Jumalanne ja teidän isänne Jumala on antanut teidän löytää aarteen säkeistänne. Teidän rahanne minä olen saanut.» Se rauhoitti heidän mieltään, ja kun Simeonkin päästettiin vankilasta heidän seuraansa, heistä tuntui, että Jumala todella osoitti heille armoaan.

Hallitusmiehen palattua taloonsa he antoivat hänelle lahjansa »ja kumartuivat maahan hänen edes-sänsä». Jälleen hän muisti unensa ja tervehdittyään vieraitaan kiirehti kysymään: »Kuinka voi teidän vanha isänne, josta puhuitte? Vieläkö hän elää?» »Palvelijasi, meidän isämme, voi hyvin; hän elää vielä», he vastasivat ja heittäytyvät taas maahan. Sitten hän katsoi Benjaminia ja sanoi: »Onko tämä teidän nuorin veljenne, josta puhuitte? — Jumala olkoon sinulle, poikani, armollinen.» Mutta sitten hän herkistyi kyyneliin asti eikä voinut jatkaa puhettaan, ja »niin hän meni sisähuoneeseen ja itki siellä».

Tyynnyttyään jälleen hän palasi, ja niin käytiin aterioimaan. Säätylakiensa mukaan egyptiläiset eivät saaneet syödä yhdessä muihin kansoihin kuuluvien kanssa. Siksi Jaakobin pojilla oli oma pöytänsä, hallitusmies söi korkean virka-asemansa vuoksi omassa pöydässään, ja egyptiläisillä oli niinkään eri pöytänsä. Kun kaikki olivat istuutuneet paikoilleen, veljekset huomasivat ihmeekseen istuvansa aivan ikänsä mukaisessa järjestyksessä. Joosef »antoi kantaa omasta pöy-

dästään ruokia heille, ja Benjaminin annos oli viisi kertaa suurempi kuin kaikkien muiden”. Olemalla näin erikoisen suoepa Benjaminille hän halusi saada selville, oltiinko tälle nuorimmalle veljelle yhtä kateellisia kuin aikoinaan hänelle. Koska veljet eivät vielä kukaan tienneet, että Joosef ymmärsi heidän puhettaan, he keskustelivat vapaasti keskenään, ja näin hän saattoi päästä selville heidän todellisista tunteistaan. Vieläkin hän halusi koetella heitä, ja ennen heidän lähtöään hän käski panna oman hopeamaljansa nuorimman veljensä säkin suuhun.

Joosef ilmaisee itsensä

Iloisina veljekset lähtivät paluu-matkalleen. Simeon ja Benjamin olivat heidän kanssaan, viljasäkit oli säilytetty juhtien selkään, ja kaikista tuntui, että oli selvitty heitä uhanneista vaaroista. Mutta tuskin he olivat kunnolla päässeet ulos kaupungista, kun heidät tavoitti valtiaan huoneenhaltija, joka kysyi ankarasti: »Minkätähden olette palkinneet hyvän pahalla? Onhan se juuri se, josta isäntäni juo ja josta hän salaisia tiedustelee. Te olette pahoin tehneet menetellesänne näin.” Tämän maljan uskottiin pystyvän paljastamaan siihen pannun myrkyt. Tällaisia maljoja pidettiin siihen aikaan arvokkaina varjelemaan käyttäjänsä myrkytysmurhalta.

[212]

Huoneenhaltijan syytökseen matkamiehet vastasivat: »Minkätähden herramme puhuu näin? Pois se, että palvelijasi tekisivät niin! Katso, rahan, jonka löysimme säkkiemme suusta, me olemme tuoneet takaisin sinulle Kanaanin maasta; kuinka siis olisimme varastaneet hopeata tai kultaa herrasi talosta? Se palvelijoistasi, jolta se löydetään, kuolkoon; ja me muut tulemme herramme orjiksi.»

»Olkoon niin, kuin olette puhuneet», sanoi huoneenhaltija, »se, jolta se löydetään, olkoon minun orjani. Mutta te muut pääsette vapaiksi.»

Etsintä aloitettiin heti. »He laskivat nopeasti säkkinsä maahan», ja huoneenhaltija tutki jokaisen, Ruubenin säkistä alkaen nuorimman säkkiin asti. Benjaminin säkistä malja sitten löydettiin.

Veljekset repäisivät vaatteensa äärimmäisen tuskansa merkiksi ja palasivat verkkaisesti kaupunkiin. Heidän oman lupauksensa perusteella Benjamin oli tuomittu elinkautiseen orjuuteen. He seurasivat huoneenhaltijaa tämän isännän taloon, ja tavattuaan valtiaan

lankesivat hänen eteensä maahan. »Mitä olettekaan tehneet!» hän sanoi. »Ettekö tienneet, että minun kaltaiseni mies saa salatut ilmi?» Joosef aikoi saada heidät tunnustamaan syntinsä. Hän ei koskaan ollut suoraan väittänyt tietävänsä salattuja asioita vaan halusi heidän uskovan, että hän oli selvillä heidän elämänsä salaisuuksista.

Juuda vastasi: »Mitä sanoisimmekaan herralleni, mitä puhuisimme ja millä puolustautuisimme! Jumala on paljastanut palvelijaisi syyllisyyden. Katso, me olemme herrani orjat, niin hyvin me muut kuin se, jolta malja löytyi.»

Mutta tähän valtias vastasi: »Pois se, että minä tekisin niin! Se, jolta malja löytyi, olkoon minun orjani, mutta te muut menkää rauhassa kotiin isänne luo.»

Syvästi huolestuneena Juuda astui valtiaan eteen ja sanoi: »Oi herrani, salli palvelijasi puhua sananen herrani kuullen, älköönkä vihasi syttykö palvelijaasi kohtaan, sillä sinä olet niin kuin itse farao!» Liikuttavan kaunopuheisesti hän kuvaili sitten, miten hänen isänsä oli surrut Joosefin menetystä eikä olisi mitenkään päästänyt Benjaminia heidän kanssaan Egyptiin, koska tämä oli Jaakobin niin rakkaana pitämän Raakelin ainoa eloon jäänyt poika. »Jos minä siis», hän sanoi, »tulisin kotiin palvelijasi, isäni, luo eikä meillä olisi mukana nuorukaista, johon hän on kaikesta sielustaan kiintynyt, niin hän nähdessään, ettei nuorukainen ole kanssamme, kuolisi, ja me, sinun palvelijasi, saattaisimme palvelijasi, isämme, harmaat hapset vaipumaan murheella tuonelaan. Sillä palvelijasi on luvannut isälleen vastata nuorukaisesta ja sanonut: 'Jos en tuo häntä takaisin luoksesi, niin minä olen syyllinen isäni edessä kaiken elinaikani'. Ja jääköön siis palvelijasi herralleni orjaksi nuorukaisen sijaan, ja nuorukainen menköön kotiin veljiensä kanssa. Sillä kuinka minä voisin mennä kotiin isäni luo, jollei nuorukainen olisi kanssani? En voisi nähdä sitä surkeutta, joka tulisi isäni osaksi.»

[213]

Joosef oli nyt tyytyväinen. Hän oli nähnyt veljensä todella katuvaisina. Kuultuaan Juudan jalon tarjouksen hän käski kaikkien muiden paitsi veljiensä poistua huoneesta, purskahti ääneensä itkemään ja huudahti: »Minä olen Joosef. Vieläkö minun isäni elää?»

Veljet seisoivat aivan hievahta-matta, pelon ja hämmästyksen mykistäminä. Egyptin valtias oli heidän veljensä Joosef, jota he olivat kadehtineet ja jonka he olisivat tappaneet, elleivät lopulta olisi myyneet häntä orjaksi! Nyt he muistivat kaiken hänelle tekemänsä

pahan. He muistivat, miten he olivat pilkanneet hänen uniaan ja pyrkineet parhaansa mukaan estämään niitä toteutumasta. Ja nyt, kun he olivat täysin hänen vallassaan, hän varmaan kostaisi heille kaiken kärsimänsä vääryyden.

Nähdessään heidät siinä häkellyksissään hän sanoi ystävällisesti »Tulkaa tänne luokseni.» Ja kun he tulivat, hän Iisasi: »Minä olen Joosef, teidän veljenne, jonka myitte Egyptiin. Mutta älkää nyt olko murheissanne älkääkähä pahoitelko sitä, että olette myyneet minut tänne, sillä Jumala on minut lähettänyt teidän edellänne pitääkseen teidät hengissä.» Hänestä tuntui, että he olivat jo kärsineet kylliksi siitä julmuudesta, jota olivat osoittaneet hänelle, ja hän koetti jaloisti hälventää heidän pelkoaan ja vähentää heidän itsesyöttönsä katkeruutta.

»Kaksi vuotta», hän jatkoi, »on nyt nälänhätä ollut maassa, ja vielä on jäljellä viisi vuotta, joina ei kynnetä eikä eloa korjata. Niin Jumala lähetti minut teidän edellänne säilyttääkseen teille jälkeläisiä maan päällä ja pitääkseen teidät hengissä, pelastukseksi monille. Ette siis te ole lähettäneet minua tänne, vaan Jumala; hän asetti minut faraon neuvonantajaksi ja koko hänen hovinsa herraksi ja koko Egyptin maan valtiaaksi. Menkää, rientäkää minun isäni tykö ja sanokaa hänelle: 'Näin sanoo poikasi Joosef: Jumala on asettanut minut koko Egyptin herraksi, tule luokseni, älä viivyttel! Sinä saat asettua Goosenin maakuntaan ja olla minun läheisyydessäni, sinä ja sinun lapsesi ja lastesi lapset, pikkukarjasi ja raavaskarjasi, kaikki, mitä sinulla on. Minä elätän sinua siellä - vielä on näet viisi nälkävuotta - niin ettet sinä eikä sinun perheesi eikä kukaan omaisistasi ole sortuva puutteeseen.' Te näette omin silmin, ja myöskin veljeni Benjamin näkee, että minä itse teille puhun.» »Ja hän lankesi veljensä Benjaminin kaulaan ja itki, ja myöskin Benjamin itki hänen kaulassaan. Ja hän suuteli kaikkia veljiään ja itki heidän rinnoillaan. Sen jälkeen hänen veljensä puhelivat hänen kanssaan.» Nöyrästi he tunnustivat syntinsä ja pyysivät häneltä anteeksi. Huoli ja katumus olivat kauan jäytäneet heidän mieltään, ja nyt he iloitsivat siitä, että hän oli vielä elossa.

Utinen tapahtuneesta kantautui pian kuninkaan korviin. Hän halusi sydämestään osoittaa kiitollisuuttaan Joosefia kohtaan ja vahvisti tämän kotiväelleen esittämän kutsun sanomalla: »Mitä parasta on koko Egyptin maassa, se on oleva teidän omanne.» Veljekset lä-

hetettiin matkaan varustettuina runsain eväin ja vaunuin sekä kaikkiin tarpeellisiin tavaroin, jotta he voisivat muuttaa perheineen ja palvelijoineen Egyptiin. Benjaminille Joosef antoi arvok-kaampia lahjoja kuin toisille. Vähän ennen lähtöä hän vielä varoitti heitä kotimatalla syntyvistä erimielisyyksistä ja sanoi: »Älkää riidelkö matkalla.»

Jaakob muuttaa Egyptiin

Jaakobin pojat palasivat isänsä luo kertomaan ilosanomaa: »Joosef on vielä elossa ja on koko Egyptin maan valtias.» Aluksi vanhus ei voinut uskoa kuulemaansa, mutta nähdessään pitkän jonon vaunuja ja kuormajuhkia ja saatuaan myös Benjaminin onnellisesti takaisin hän uskoi, ja silmät ilon kirkastamina hän huudahti: »Nyt on minulla kyllin; poikani Joosef elää vielä, minä menen häntä katsomaan, ennenkuin kuolen.»

Kymmenen veljen tuli vielä nöyrtyen tunnustaa isälleen petok-sensa ja julmuutensa, jotka niin monia vuosia olivat katkeroittaneet hänen ja heidän omaa elämäänsä. Jaakob ei ollut osannut epäillä-kään heitä niin alhaisesta synnistä, mutta hän ymmärsi sen kaiken koituneen lopulta hyväksi, ja niin hän antoi anteeksi erehtyneille lapsilleen ja siunasi heidät.

Isä ja hänen poikansa perheineen, pikkukarjoineen, raavaskaroi-neen ja monine palvelijoineen olivat pian matkalla Egyptiin. Iloisin mielin he taittoivat matkaa, ja kun he saapuivat Beersebaan, patriarkka uhrasi Herralle kiitosuhreja ja pyysi häneltä varmuutta siitä, että hän johtaisi heitä. Yöllisessä näyssä hänelle tuli Jumalalta tämä sana: »Älä pelkää mennä Egyptiin, sillä minä teen sinut siellä suureksi kansaksi. Minä menen sinun kanssasi Egyptiin, ja minä myös johdatan sinut sieltä takaisin.»

Vakuutus: »Älä pelkää mennä Egyptiin, sillä minä teen sinut siellä suureksi kansaksi», oli merkitsevä. Aabrahamin jälkeläiset tulivat lupauksen mukaan olemaan lukemattomia kuin tähdet, mutta valittu kansa oli toistaiseksi lisääntynyt vain hitaasti. Eikä Kanaanin maa tarjonnut edelly-tyksiä ennustuksen mukaisen kansakunnan kehittämiselle. Se oli voimakkaiden pakanahaimojen vallassa, jotka saataisiin väistymään vasta »neljännessä polvessa». Mikäli Israelin jälkeläiset mielivät täällä kasvaa runsasväkiseksi kansaksi, heidän oli joko karkotettava maan alkuasukkaat tai hajaannuttava heidän

joukkoonsa. Edellistä he eivät Jumalan säätämän mukaan voineet tehdä, ja jos he olisivat sekaantuneet kanaanolaisiin, he olisivat olleet vaarassa langeta epäjumalain palvontaan. Mutta Egypti tarjosi jumalalliselle suunnitelmalle riittävät toteutumisen edellytykset. Siellä heille oli avoinna viljava ja runsasvetinen maa, joka tarjosi erinomaisen mahdollisuuden nopeaan lisääntymiseen. Ja se vastenmielisyys, jota egyptiläiset tunsivat heidän harjoittamaansa ammattia kohtaan - »sillä kaikki paimenet ovat egyptiläisille kauhistus» - auttaisi heitä pysymään erillisenä kansana ja pitäisi heidät myös erossa Egyptin epäjumalain palvonnasta.

[215]

Egyptiin saavuttuaan matkaseurue eteni suoraan Goosenin maakuntaan. Sinne tuli myös Joosef valtion vaunuissa ruhtinaallisine seurueineen. Kun hän näki matkamiesten lähestyvän, hän ei muistanut ympärillään olevaa komeutta eikä arvoasemaansa, vaan yksi ainoa ajatus täytti hänen mielensä, yksi ainoa kaipaus täytti hänen sydämensä. Vuosikaudet tuo kaipaava rakkaus oli ollut tukahdutettuna, mutta nyt sen täytyi päästä valloilleen. Hän hyppäsi alas vaunuistaan ja kiiruhti lausu-maan isänsä tervetulleeksi. »Ja kun hän saapui hänen eteensä, lankesi hän hänen kaulaansa ja itki kauan hänen kaulassaan. Ja Israel sanoi Joosefille: 'Nyt minä kuolen mielelläni, kun olen nähnyt sinun kasvosi ja tiedän että sinä vielä elät.'»

Joosef otti viisi veljeään mukaansa esitelläkseen heidät faraolle ja saadakseen tältä maata heidän tulevaisuudeksi asuinpaikakseen. Kiitollisena pääministerilleen hallitsija olisi halunnut tarjota heille valtion virkoja, mutta uskollisena Herran palvelijana Joosef koetti varjella veljiään kiusauksilta, joihin he joutuisivat pakanallisessa hovissa. Siksi hän neuvoi heitä suoraan ilmoittamaan ammattinsa, kun kuningas kysyisi sitä. Jaakobin pojat noudattivatkin hänen neuvoaan ja varovaisuussyistä mainitsivat myös tullessaan maahan vain joksikin ajaksi eikä pysyväisesti, varaten itselleen näin oikeuden poistua maasta silloin kun halusivat. Ja niin kuningas asetti heidät asumaan »maan parhaaseen osaan», Goosenin maakuntaan.

[216]

Pian heidän saapumisensa jälkeen Joosef toi myös isänsä esiteltäväksi kuninkaalle. Patriarkka ei ollut tottunut esiintymään kuninkaallisissa hoveissa, mutta ylvään luonnon keskellä hän oli tavannut mahtavamman Valtiaan, ja tuosta ylemmyydestä tietoisena hän nyt kohotti kätensä ja toivotti faraolle siunausta.

Tervehtiessään Joosefia heti Egyptiin saavuttuaan Jaakob mainitsi kuolevansa mielellään nyt, kun hänen pitkälinen tuskansa ja surunsa oli näin onnellisesti loppunut. Mutta hänelle suotiin vielä seitsemäntoista rauhallista lepovuotta Goosenissa. Nämä onnen vuodet poikkisivat täysin aikaisemmista. Hän huomasi poikiensa tehneen todellisen parannuksen, hän sai nähdä perheensä sellaisissa oloissa, jotka olivat omiaan kehittämään sen suureksi kansaksi, ja hän uskoi lujasti siihen varmaan lupaukseen, että he saisivat vastaisuudessa Kanaanin maan pysyväiseksi asuinpaikakseen. Omakohtaisesti hän sai nauttia kaikkea sitä rakkautta ja suosiota, mitä Egyptin pääministeri vain saattoi tarjota, ja onnellisena kauan kadoksissa olleen poikansa seurasta hän vaipui hiljaa ja levollisesti hautaan.

Jaakob siunaa poikansa

[217] Tuntiessaan kuoleman lähestyvän hän lähetti noutamaan luokseen Joosefin. Pitäytyen lujasti Jumalan lupaukseen, joka koski Kanaanin omistamista, hän sanoi: »Ala hautaa minua Egyptiin, sillä minä tahdon levätä isieni luona; vie siis minut Egyptistä ja hautaa minut heidän hautaansa.» Joosef lupasi tehdä sen, mutta Jaakob ei vielä ollut tyytyväinen; hän vaati poikaansa vannomaan juhlallisesti, että pääsisi lepoon isiensä viereen Makpelan luolaan.

Vielä oli huolehdittava eräästä toisesta tärkeästä asiasta: Joosefin pojat oli myös muodollisesti luettava Israelin lasten joukkoon. Tullessaan nyt viimeistä kertaa tapaamaan isäänsä Joosef toi mukanaan poikansa Efraimin ja Manassen. Nämä nuorukaiset polveutuivat äitinsä puolelta Egyptin ylhäisimmästä pappissuvusta, ja isänsä aseman turvin he saattoivat tulla varakkaiksi ja huomatuiksi, jos pysyisivät egyptiläisten yhteydessä. Joosef toivoi kuitenkin heidän liittyvän omaan kansaansa. Hän ilmoitti uskovansa liiton lupaukseen, ja poikainsa hyväksi hän luopui kaikesta Egyptin hovin tarjoamasta kunnian saadakseen paikan halveksittujen paimentolaisheimojen joukossa, joille Jumala oli uskonut sanansa ja säädöksensä.

Jaakob sanoi: »Kaksi poikaasi, jotka ovat sinulle syntyneet Egyptin maassa, ennenkuin minä tulin luoksesi Egyptiin, olkoot minun omani; Efraim ja Manasse olkoot minun omani niinkuin Ruuben ja Simeon.» Heistä tulisi hänen ottopoikiaan ja eri heimojen päämiehiä.

Näin Joosefille oli tuleva yksi esikoisuuden etuoikeuksista, jonka Ruuben oli menettänyt - kak-sinkertainen perintöosa Israelissa.

Ikä oli sumentanut Jaakobin silmät, eikä hän ollut huomannut nuorukaisten läsnäoloa, mutta nähdessään nyt heidän hahmonsansa hän kysyi: »Keitä nämä ovat?» Saatuaan kuulla sen hän lisäsi: »Tuo heidät minun luokseni siunatakseni heidät.» Heidän tultuaan lähemmäksi patriarkka syleili ja suuteli heitä ja laski juhmallisesti kätensä heidän päänsä päälle siunatakseen heidät. Sitten hän rukoi: »Jumala, jonka kasvojen edessä minun isäni Aabraham ja Iisak ovat vaeltaneet, Jumala, joka on minua kainnut syntymästäni hamaan tähän päivään asti, enkeli, joka on minut pelastanut kaikesta pahasta, siunatkoon näitä nuorukaisia.» Siinä ei nojaututtu vähääkään omiin voimiin eikä inhimillisiin kykyihin tai taitoihin. Jumala oli ollut hänen varjelijansa ja ylläpitäjänsä. Siinä ei myöskään valiteltu menneiden päivien pahuutta. Hän ei enää pitänyt menneitä koettelemuksia ja suruja häntä »vastaan» olevina. Hän muisti vain, miten Jumalan armo ja laupeus oli seurannut häntä koko hänen vaelluksensa ajan.

Siunauksen jälkeen Jaakob va-kuutti pojalleen - ja antoi tuleville sukupolville ja niiden orjuuden ja surujen pitkien vuosien varrelle tämän todistuksen uskostaan: »Katso, minä kuolen, mutta Jumala on teidän kanssanne ja vie teidät takaisin isienne maahan.»

Sitten kaikki Jaakobin pojat ke-rääntyivät lopuksi hänen kuolin-vuoteensa viereen noudattaen Jaakobin kutsua: Tulkaa kokoon ja kuulkaa, Jaakobin pojat, kulkaa isäänne Israelia — niin minä ilmoitan teille, mitä teille päivien lopulla tapahtuu.» Usein hän oli huolissaan mietiskellyt heidän tu-levaisuuttaan ja koettanut kuvitella mielessään eri heimojen tulevia vaiheita. Kun hänen lapsensa nyt odottivat hänen viimeistä siu-naustaan, innoituksen Henki antoi hänelle profeetallisen näkymän hänen jälkeläistensä tulevaisuudesta. Toinen toisensa jälkeen hänen poikiensa nimet mainittiin, jokaisen luonnetta kuvailtiin, ja heidän tulevat vaiheensa esitettiin lyhyesti.

[218]

»Ruuben, sinä
olet minun esikoiseni,
minun voimani ja minun
miehuuteni ensimmäinen
ensi sijalla arvossa,
ensi sijalla vallassa.»

Näin isä kuvaili Ruubenille alun perin kuuluvaa esikoisen asemaa. Mutta Karjatornin tuolla puolen hän oli langennut syvälle syntiin ja tullut arvottomaksi saamaan esikoisuuden siunausta. Jaakob [219] jatkoi:

»Mutta sinä kuohahdat
kuin vesi,
et pysy ensi sijalla.»

Pappeus annettiin Leeville, valtakunta ja messiaaninen lupaus Juudalle ja kaksinkertainen perintöosa Joosefille. Ruubenin heimo ei koskaan päässyt johtoase-maan Israelissa. Se oli väkiluvultaan Juudan, Joosefin tai Daanin heimoa vähäisempi, ja ensimmäisten joukossa se joutui maanpakolaisuuteen.

Ruubenin jälkeen olivat Simeon ja Leevi iältään vanhimpia. Yhdessä he olivat syyllistyneet julmuuksiin sikemiläisiä kohtaan sekä olleet lähinnä syypäitä Joosefin myymiseen. Heistä sanottiin:

»Minä jakelen heidät
Jaakobin sekaan
ja hajotan heidät
Israelin sekaan.»

[220] Kun Israelin väkiluku laskettiin juuri ennen sen tuloa Kanaaniin, Simeonin heimo todettiin pienim-mäksi. Viimeisessä siunauksessaan Mooses ei lainkaan maininnut Simeonia. Kanaanin asutusjaossa tämä heimo sai vain pienen osan Juudan alueesta, ja kun eräät sen perheet myöhemmin voimistuivat, ne perustivat erillisiä siirtokuntia Pyhän maan rajojen ulkopuolelle. Leevin ainoana perintöosana oli neljäkymmentä kahdeksan maan eri puolilla sijainnutta kaupunkia. Mutta kun tämä heimo pysyi uskollisena Herralle muiden luopuessa hänestä, sille uskottiin pyhäkön pyhain palvelusten hoito, ja niin kirous muuttui siunaukseksi.

Esikoisuuden parhaat siunaukset annettiin Juudalle. Hänen nimensä tarkoittaa ylistystä, mikä ilmenee tämän heimon vaiheita kuvailevasta profeetallisesta ilmoituksesta:

»Juuda, sinua sinun veljesi
ylistävät;

sinun kätesi on
vihollistesi niskassa,
sinua kumartavat isäsi pojat.
Juuda on nuori leijona;
saaliilta olet, poikani,
noussut.
Hän on asettunut makaamaan,
hän lepää kuin leijona,
kuin naarasleijona
-kuka uskaltaa häntä häiritä?
Ei siirry valtikka pois Juudalta
eikä hallitsijansauva
hänen polviensa välistä,
kunnes tulee hän, jonka se on
ja jota kansat tottelevat.»

Leijona, metsien kuningas, sopii hyvin kuvaamaan tätä heimoa, josta polveutuivat Daavid ja Daavidin Poika, Messias, tosi »jalopeura Juudan sukukunnasta», jota kaikki vallat lopulta kumartavat ja kaikki kansat kunnioittavat.

Useimmille lapsilleen Jaakob ennusti suotuisaa tulevaisuutta. Kun sitten lopuksi tultiin Joosefin nimen kohdalle, isä herkistyi täydestä sydämestään rukoilemaan, että siunaukset laskeutuisivat tämän »veljiensä ruhtinaan pääläelle»:

»Joosef on nuori hedelmäpuu,
nuori hedelmäpuu
lähteen reunalla;
sen oksat ulottuvat yli muurin.
Jousimiehet hätyyttävät häntä,
ampuvat ja ahdistavat häntä.
Mutta hänen jousensa
pysyy lujana,
ja hänen käsivartensa ovat
notkeat
Jaakobin Väkevän avulla,
kaitsijan, Israelin kallion,
isäsi Jumalan, avulla,

joka sinua auttakoon,
 Kaikkivaltiaan avulla,
 joka sinua siunatkoon,
 antakoon siunauksia
 taivaasta ylhäältä,
 siunauksia syvyydestä alhaalta,
 siunauksia nisistä ja kohdusta.
 Sinun isäsi siunaukset kohoavat
 yli minun vanhempaini
 siunausten,
 yli ikuisten kukkulain
 ihanuuden.
 Ne laskeutukoot
 Joosefin pään päälle,
 veljiensä ruhtinaan pääläelle.»

[221] Jaakob oli aina ollut syvästi ja palavasti rakastava mies; hän rakasti poikiaan väkevästi ja hellästi, ja hänen viimeiset jäähyväisensä olivat vapaat kaikesta puoleellisuudesta ja kaunasta. Hän oli antanut heille kaiken anteeksi ja rakasti heitä loppuun asti. Isällisessä rakkaudessaan hän olisi lausunut heille vain rohkaisevia ja toivoa herättäviä sanoja, mutta hänen ylleen laskeutunut Jumalan voima ja innoituksen vaikutus pakottivat hänet julistamaan totuuden, niin kipeää kuin se tekikin.

Lausuttuaan viimeiset siunaukset Jaakob toisti vielä hautapaik-
 kaansa koskevan määräyksensä: »Haudatkaa minut isieni viereen,
 - luolaan, joka on Makpelan vai-niolla. - Siihen on haudattu Aab-
 raham ja hänen vaimonsa Saara, siihen on haudattu Iisak ja hänen
 vaimonsa Rebekka, ja siihen mi-näkin hautasin Leean.» Näin hän
 vielä viimeisillään osoitti uskovansa Jumalan lupaukseen.

Suruntäyteinen elämä

Jaakobin viimeiset vuodet tyyntyivät vaivalloisen ja väsyttävän Päivän jälkeen levolliseksi elämän illaksi. Synkät pilvet olivat varjostaneet hänen polkuaan, mutta hänen auringonlaskunsa oli pilvetön, ja taivaan kirkkaus valaisi hänen viime hetkiään. Raamattu sanookin:

»Ehtoolla on oleva valoisata» ja »Ota nuhteettomasta vaari, katso rehellistä; rauhan miehellä on tulevaisuus» (Sak. 14: 7; Ps. 37:37).

Jaakob oli tehnyt syntiä ja joutunut paljon kärsimään. Monet työn, huolten ja surujen täyttämät vuodet alkoivat siitä, kun hänen suuren syntinsä vuoksi joutui lähtemään isänsä leiristä. Kodittomana pakolaisena, erossa äidistään, jota hän ei enää koskaan saanut nähdä, hän joutui uurasta-maan seitsemän vuotta rakastet-tunsa tähden vain tullakseen ka-valasti petetyksi. Kaksikymmentä vuotta hän palveli kitsasta ja ahnetta sukulaistaan, vaurastui ja näki poikainsa kasvavan ympärillään, mutta ei saanut paljoakaan iloita tuossa riitaisassa ja eripuraisessa kodissa. Surun aiheita riitti: tyttären häpäisy ja tämän veljien kostoretki, Raakelin kuolema, Ruubenin luonnoton rikos, Juudan synti ja Joosefin joutuminen veljiensä petoksen ja julmuuden uhriksi - miten pitkäksi venyykään tämä pahuuksien luettelo! Moneen kertaan hän oli joutunut korjaamaan tuon ensimmäisen väärän kylvönsä satoa. Jatkuvasti hän sai nähdä omien syntiensä toistuvan pojissaan. Mutta kova kuri oli tehnyt tehtävänsä. Ankara kuritus oli jälkeinpäin tuottanut »vanhurskauden rauhanhedelmän» (Hebr. 12: 11).

Innoitettu sana kertoo uskollisesti niidenkin hyvien ihmisten virheet, jotka ovat erikoisesti olleet Jumalan suosiossa, jopa esittäen ne täydemmin kuin heidän hyveensä. Tämä on herättänyt ihmetystä monissa ja antanut epäuskoisille aiheita pilkata Raamattua. Mutta se vain todistaa Raamatun todeksi, niin ettei se kaunistele tosiasioita eikä peittele päähenkilöidensä syntejä. Ihmiset ovat mieleltään niin ennakkoluuloisia, etteivät he pysty esittämään historian tapahtumia ehdottoman puolueettomasti. Jos innoittamattomat henkilöt olisivat kirjoittaneet Raamatun, sen kun-nioitetut persoonallisuudet olisi epäilemättä kuvattu mairittelevammin. Mutta nyt meillä on to-denmukainen kuvaus heidän vai-heistaan. [222]

Jumalan suosimat ihmiset, joille hän uskoi vastuullisia tehtäviä, lankesivat usein kiusauksiin ja tekivät syntiä samoin kuin me nykyään ponnistelemme, horjumme ja usein lankeamme erehdykseen. Saamme katsella heidän elämänsä kaikkine virheineen ja mielettömyyksineen sekä rohkaisevaksi opiksemme että varoitukseksi. Jos heidät olisi esitetty virheettömiksi, masentuisimme synnillisessä luonnossamme lopullisesti omista virheistämme ja lankeemuksistamme. Mutta kun huomaamme, miten toiset selvisivät taistellen

samanlaisista masennuskausista, joita meilläkin on, ja lankesivat kiusauksiin samoin kuin mekin kuitenkin jälleen rohkaistuen ja voittaen Jumalan armon avulla, se rohkaisee meitäkin tavoittelemaan vanhurskautta. Kuten he, vaikka joutuivatkin toisinaan perääntymään, pääsivät jälleen entisiin asemiinsa ja kokivat Jumalan siunauksia, niin mekin voimme voittaa Jeesuksen voimassa. Toisaalta kertomus heidän elämästään voi olla meille varoitukseksi. Se osoittaa, ettei Jumala kuitenkaan jätä rankaisematta. Hän havaitsee synnin eniten suosimissaankin ja suhtautuu siihen heissä havaittuna jopa ankarammin kuin niissä nähtynä, joilla on vähemmän valoa ja vastuuta.

Joosefin jalomielisyys

Jaakobin hautauksen jälkeen Joosefin veljet alkoivat taas pelätä. Vaikka hän olikin ollut heille ystävällinen, heidän oma syyllisyydentuntonsa teki heidät aroiksi ja epäluuloisiksi. Saattoihan olla, että hän oli vain pidätellyt kostoaan kunnioituksesta isää kohtaan ja että hän nyt vihdoinkin rankaisisi heitä heidän rikoksestaan. He eivät uskaltaneet mennä hänen luokseen vaan lähettivät sanan: »Isäsi käski ennen kuolemaansa ja sanoi: 'Sanokaa Joosefille näin: Oi, anna anteeksi veljiesi rikos ja synty, sillä pahasti he ovat menetelleet sinua kohtaan'. Anna siis isäsi Jumalan palvelijoille anteeksi heidän rikoksensä.» Tämä sanoma sai Joosefin itkemään, ja siitä rohkaisuneina veljet tulivat, lankesivat maahan hänen eteensä ja sanoivat: »Katso, me olemme sinun orjiasi!» Joosef rakasti veljiään syvästi ja epäitsekkäästi, ja häntä vaivasi ajatus siitä, että he saattoivat epäillä hänen hautovan kostoja heitä kohtaan. »Älkää peljätkö», hän sanoi, »olenko minä Jumalan sijassa? Te tosin hankitsitte minua vastaan paha, mutta Jumala on kääntänyt sen hyväksi, että hän saisi aikaan sen, mikä nyt on tapahtunut, ja pitäisi hengissä paljon kansaa. Älkää siis peljätkö; minä elätän teidät ja teidän vaimonne ja lapsenne.»

Joosefin elämä kuvaa Kristuksen elämää. Kateus sai Joosefin veljet myymään hänet orjaksi; siten he toivoivat estävänsä häntä tulemasta heitä mahtavammaksi. Ja kun hänet vietiin Egyptiin, he uskottelivat itselleen, etteivät hänen unensa enää häiritsisi heitä, koska he olivat tehneet niiden täyttymisen mahdottomaksi. Mut-

Samoin juutalaiset papit ja vanhimmat kadehtivat Kristusta peläten hänen riistävän heiltä kansan suosion itselleen. He surmasivat hänet estääkseen häntä pääsemästä kuninkaaksi, mutta kuitenkin juuri se oli tuloksena tästä teosta.

Oltuaan orjana Egyptissä Joosefista tuli isänsä perheen pelastaja, mutta se seikka ei vähentänyt hänen veljiensä syyllisyyttä. Samoin Kristus vihamiestensä ristiinnaulitsemana tuli ihmiskunnan Lunastajaksi, langenneen ihmissuvun Vapahtajaksi ja koko maailman Valtiaaksi, mutta hänen murhaajiensa rikos oli yhtä inhottava, kuin jos Jumala ei kaitselmuksessaan olisikaan ohjannut tapahtumia omaksi kunniakseen ja ihmisen hyväksi.

Samoin kuin Joosefin omat veljet myivät hänet pakanoille, yksi omista opetuslapsista myi Kristuksen hänen katkerimmille vihamihilleen. Joosefia syytettiin väärin ja hänet heitettiin vankeuteen hyveellisyytensä tähden. Samoin Kristusta halveksittiin ja hänet hylättiin, koska hänen vanhurskas, itsensä kieltävä elämänsä oli nuhteena synnille. Ja vaikkei hän ollut syyppää mihinkään vääryyteen, hänet tuomittiin väärin todistajien todistuksen nojalla. Ja kun Joosef kesti kärsivällisesti epäoikeudenmukaisuutta ja sortoa sekä oli valmis antamaan anteeksi ja osoittamaan jalosti hyvyyttään häntä pahoin kohdelleille veljilleen, se kuvaa sitä, miten Vapahtaja kesti valittamatta jumalattomien ihmisten pahuutta ja solvauksia sekä antoi anteeksi ei vain murhaajilleen vaan kaikille, jotka tulevat hänen luokseen tunnustaen syntinsä ja anoen anteeksiantoa.

Isänsä kuoleman jälkeen Joosef eli vielä viisikymmentäneljä vuotta. Hän »sai nähdä Efraimin lapsia kolmanteen polveen; myöskin Maakirista, Manassen pojasta, syntyi lapsia Joosefin polville». Hän näki kansansa lisääntyvän ja menestyvän ja uskoi koko ikänsä horjumatta siihen, että Jumala palauttaisi Israelin Luvattuun maahan.

Tuntiessaan loppunsa lähestyvän hän kutsui sukulaisensa luokseen. Vaikka hän olikin saanut mainetta faraoiden maassa, hän piti Egyptiä vain maanpakolaisuutensa paikkana, ja viimeisillä ohjeillaan hän osoitti kuuluvansa Israelin yhteyteen. Hänen viimeiset sanansa olivat: »Jumala pitää huolen teistä ja johdattaa teidät tästä maasta siihen maahan, jonka hän valalla vannoen on luvannut Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille.» Ja hän vannotti Israelin lapsia viemään hänen luunsa mukanaan Kanaanin maahan. »Ja Joosef kuoli sadan kymmenen vuoden vanhana. Ja hänet balsa-moitiin ja pantiin ark-

kuun Egyp-tissä.” Ja seuraavina ankaran työn vuosisatoina tuo arkku muistutti Israelia Joosefin viimeisistä sanoista ja todisti heidän olevan vain muukalaisina Egyptissä. Se kehotti heitä pitämään toivonsa suunnattuna Lupauksen maahan ja heidän vapautuksensa aikaan, joka oli varmasti tuleva.

Saadakseen itselleen ruokaa nä-länhädän aikana Egyptin kansa oli myynyt valtiolle karjansa ja maansa joutuen lopulta elinikäiseen orjuuteen. Joosef järjesti heille viisaasti vapautumisen mahdollisuuden; hän salli heidän jäädä kuninkaan alustalaisina viljelemään valtiolle luovuttamiaan tiluksia ja maksaa viidennen osan sadosta vuotuisena vuokrana.

Mutta Jaakobin lapsia eivät täl-laiset sopimusehdot koskeneet. Joosef oli palvellut Egyptin valtiota niin ansiokkaasti, että he eivät ainoastaan saaneet maakuntaa asuttavakseen vaan nauttivat lisäksi verovapautta, ja koko nälänhädän ajan heille tuotiin runsaasti ruokatarpeita. Kuningas tunnusti julkisesti, että vain Joosefin Jumalan armollinen asioihin puuttuminen oli suonut Egyptin nauttia runsautta muiden kansojen kärsiessä nälkää. Hän näki myös maansa vaurastuneen suuresti Joosefin huolehtiessa valtakunnan asioista, ja niin hän osoitti kiitollisena suosiotaan myös Jaakobin perheelle.

Israelia aletaan sortaa

Mutta ajan mittaan tuo suuri mies, jota Egypti sai kiittää niin paljosta, sekä hänen teoistaan nauttimaan päässyt sukupolvi vai-puivat hautaan. »Niin Egyptiin tuli uusi kuningas, joka ei Joosefista mitään tiennyt.» Kyllä hän oli tietoinen Joosefin palveluksista valtiolle, mutta hän ei tahtonut antaa niille mitään tunnustusta vaan halusi niin pitkälle kuin mahdollista painaa ne unohduksiin. »Tämä sanoi kansallensa: 'Katso, israelilaisten kansa on suurempi ja väkevämpi kuin me. Tulkaa, menetelkäämme siis viisaasti heitä kohtaan, että he eivät lisääntyisi eivätkä, jos sota syttyisi, liittyisi hekin vihollisiimme ja sotisi meitä vastaan ja lähtisi maasta pois.'»

Israelilaisten lukumäärä oli jo suuresti kasvanut; he »olivat hedelmälliset ja sikisivät, lisääntyivät ja enenivät hyvin suurilukuisiksi, niin että maa tuli heitä täyteen». Joosefin hyvässä hoidossa ja silloisen kuninkaan suosiossa he olivat nopeasti levinneet koko maahan.

[225] He olivat kuitenkin pysyneet erillisenä kansana eivätkä olleet vähääkään omaksuneet Egyptin tapoja tai uskontoa. Siksi heidän voimakas lisääntymisensä sai kuninkaan ja hänen kansansa pelkäämään, että he sodan syttyessä liittyisivät Egyptin vihollisiin. Kuitenkaan heidän karkottamisena maasta ei ollut edullista. Monet heistä olivat ammattitaitoisia ja taitavia työmiehiä, ja maan vaurastuminen oli suureksi osaksi heidän ansiotaan. Kuningas tarvitsi sellaisia työläisiä rakentaessaan suurenmoisia palatsejaan ja temppeleitään. Niinpä hän rinnasti heidät egyptiläisiin, jotka olivat myyneet omaisuutensa valtiolle. Pian heille asetettiin työnjohtajia, jotka orjuuttivat heidät täydellisesti. »Niin egyptiläiset pitivät israelilaisia orjantyydyssä väkivalloin ja katkeroittivat heidän elämänsä kovalla laastija tiilityöllä ja kaikenlaisella työllä ulkona kedolla, kaikenlaisella työllä, jota he teettivät heillä väkivalloin.» »Mutta kuta enemmän kansaa rasiettiin, sitä enemmän se lisääntyi, ja sitä enemmän se levisi.»

[226] Kuningas ja hänen neuvonanta-jansa olivat toivoneet voivansa alistaa israelilaiset kovalla työllä, vähentää siten heidän lukumääräänsä ja lannistaa heidän itsenäisen mielensä. Mutta epäonnistuttuaan tässä he jyrkensivät toimenpiteitään. Egyptiläisille kätilövaimoille annettiin käsky surmata heprealaiset poikalapset synnytyksen yhteydessä. Tämä käsky oli lähtöisin saatanasta. Hän tiesi, että vapauttaja nousisi israelilaisten keskuudesta, ja saamalla kuninkaan tuhoamaan heidän lapsensa hän toivoi estävänsä jumalallista suunnitelmaa toteutumasta. Mutta kätilövaimot pelkäsivät Jumalaa eivätkä uskaltaneet toteuttaa julmaa käskyä. Herra hyväksyi heidän menettelynsä ja antoi heidän menestyä. Mutta aikeensa epäonnistumisesta suuttuneena kuningas vielä tehosti ja laajensi käskyään. Koko kansa määrättiin nyt etsimään ja tappamaan näitä avuttomia uhreja. »Niin farao antoi käskyn kaikelle kansallensa, sanoen: 'Kaikki poikalapset, jotka syntyvät, heitäkää Niilivirtaan, mutta kaikkien tyttölasten antakaa elää.'»

Mooseksen lapsuus

Tämän käskyn voimassa ollessa Amramille ja Jookebedille, jotka olivat Leevin sukuun kuuluvia hartaita israelilaisia, syntyi poika. Pienokainen oli »ihana lapsi», ja vanhemmat päättivät olla uhramatta lastaan, koska he uskoivat, että Israelin vapauttamisen aika

lähestyi ja että Jumala herättäisi vapauttajan kansalleen. Usko Jumalaan rohkaisi heitä, »eivätkä he peljänneet kuninkaan käskyä» (Hebr. 11: 23).

Kolmen kuukauden ajan äidin onnistui piilotella lastaan. Huomattuaan, ettei enää voisi salata sitä, hän tiivisti pienen kaislaarkun vedenpitäväksi maapihkalla ja piellä, pani sitten pienokaisensa siihen ja sujautti arkun virran rantakaislikkoon. Hän tiesi vaarantavansa sekä lapsen että oman henkensä, jos jäisi paikalle vahtiin, mutta lapsen sisar Mirjam pysytteli lähettyvillä näköjään välinpitämättömänä mutta kuitenkin tarkoin pitäen silmällä, miten pikkuveljen kävisi. Ja paikalla oli muitakin tarkkailijoita. Äiti oli hartain rukouksin uskonut lapsensa Jumalan hoivaan, ja enkelit leijuivat näkymättöminä tuon vaatimattoman leposijan yllä. Enkelit ohjasivat faraon tyttären paikalle. Pieni kaisla-arkku herätti hänen uteliaisuutensa, ja nähdessään siinä lepäävän kauniin lapsen hän tajusi heti tilanteen. Hänen tuli sääli itkevää pienokaista ja hän ajatteli myötätun-toisesti tuntematonta äitiä, joka oli tällä tavoin koettanut pysyttää rakkaan pienoisansa hengissä. Ja niin hän päätti pelastaa lapsen itselleen ottopojaksi.

[227]

Mirjam oli salaa seurannut ta-pahtumain kehitystä, ja huomattessaan, miten hellästi lapseen suhtauduttiin, hän uskaltautui lähemmäksi ja lopulta kysäisi: »Me-nenkö kutsumaan sinulle hebrealaisen imettäjän, joka voi imettää sen lapsen sinulle?» Tähän suostuttiin.

Sisar riensi kertomaan äidille iloista uutista ja palasi kohta äidin kanssa faraon tyttären luo. Tämä sanoi: »Ota tämä lapsi ja imetä se minulle, niin minä maksan sinulle siitä palkan.»

Jumala oli kuullut äidin rukoukset ja palkinnut hänen uskonsa. Syvästi kiitollisena hän ryhtyi nyt turvattuun ja onnekkaaseen tehtäväänsä. Uskollisesti hän käytti saamansa tilaisuuden kasvattaakseen lapsensa Jumalalle. Hän uskoi lapsen pelastuneen jotakin suurta tehtävää varten ja tiesi joutuvansa pian luovuttamaan hänet kuninkaalliselle äidille ja siihen ympäristöön, joka oli omiaan vieroittamaan lasta Jumalasta. Tämä kaikki sai hänet opettamaan häntä utterammin ja huolellisemmin kuin muita lapsiaan. Hän koetti juurruttaa poikansa mieleen Jumalan pelkoa ja saada hänet mieltymään totuuteen ja oikeuteen, ja hän rukoili hartaasti, että hänen lapsensa varjeltuisi kaikelta turmelevalta vaikutukselta. Hän osoitti tälle epäjumalien palvonnan mielettö-myyden ja synnillisyyden ja opetti

[228]

hänet pienestä pitäen kumartamaan ja rukoilemaan elävää Jumalaa, joka yksin saattoi kuulla häntä ja auttaa häntä jokaisena vaaran hetkenä.

Äiti piti lastaan luonaan mah-dollisimman kauan mutta joutui luopumaan hänestä, kun poika oli noin kahdentoista ikäinen. Vaati-mattomasta kotimajasta lapsi vietiin kuninkaan palatsiin faraon tyttären hoiviin, »ja tämä otti sen pojaksensa». Mutta sielläkään hän ei unohtanut pienenä saamiaan vaikutteita eikä äitinsä antamia opetuksia. Ne varjelivat häntä ylpeydeltä, uskottomuudelta ja paheilta, jotka rehottivat tuossa loistoisassa hovissa.

Miten kauaskantoinen olikaan seurauksiltaan tuon heprealaisen vaimon vaikutus, niin maanpako-lainen ja orja kuin hän olikin!

Mooseksen koko vastainen elämä ja hänen valtava tehtävänsä Israelin johtajana todistavat uskovan äidin työn tärkeydestä. Mikään muu työ ei ole sen veroista. Hyvin suureksi osaksi äiti pitelee käsissään lastensa kohtaloa. Hän käsittelee kehittyvää mieltä ja luonnetta eikä työskentele vain aikaa vaan myös iäisyyttä silmälläpitäen. Hän kylvää siementä, joka versoo ja tuottaa joko hyvää tai huonoa satoa. Hänen tehtävänä ei ole vain maalata kaunista muotoa kankaalle tai hakata sitä marmoriin vaan saada jumalallinen kuva painetuksi ihmissieluun. Varsinkin lasten varhaisvuosina heidän luonteensa muodostaminen on äidin vastuulla. Vaikutukset, jotka silloin painetaan heidän kehittyvään mieleensä, säilyvät siellä koko iän. Vanhempien tulisi opettaa ja harjoittaa lapsiaan näiden ollessa hyvin nuoria, jotta heistä tulisi kristittyjä. Heidät on annettu huostaamme kasvatettaviksi, ei minkään maisen maailmanvallan perijöiksi vaan Jumalan ruhtinaiksi, hallitsemaan halki ikuisuuksien.

Tuntekoon jokainen äiti hetkensä verrattomiksi; hänen työnsä joutuu koetukselle vakavana tilinteon päivänä. Silloin todetaan, että monet miesten ja naisten epäonnistumisista ja rikoksista ovat aiheutuneet niiden tietämättömyydestä ja laiminlyönneistä, joiden velvollisuutena oli ohjata heidän lapsuusiän askeleitaan oikealle tielle. Silloin havaitaan että monet, jotka ovat levittäneet nerokkuuden, totuuden ja pyhyiden valoa maailman siunaukseksi, saavat kiittää rukoilevaa, kristittyä äitiään niistä periaatteista, joita noudattaen he saivat vaikutusvaltaa ja menestystä.

Mooses faraon hovissa

Faraon hovissa Mooses sai kor-keimman siviilija sotilaskasvatuksen. Yksinvaltiias oli päättänyt tehdä tyttärensä ottopojasta valtaistuimensa perijän, ja nuorukainen kasvatettiin korkeaa asemaansa silmälläpitäen. »Ja Mooses kasvatettiin kaikkeen egyptiläisten viisauteen, ja hän oli voimallinen sanoissa ja teoissa» (Ap.t. 7: 22). Hänen kyvykkyytensä sotapäällikkönä piti hänet Egyptin armeijan suosiossa, ja yleensäkin hän oli hyvässä maineessa. Saatanan aiheet olivat jälleen rauenneet tyhjiin. Heprealaisten lasten surmaamispäätöskään ei estänyt Jumalaa hankkimasta kansansa tulevalle johtajalle asianmukaista kasvatusta ja koulutusta.

Enkelit ilmoittivat Israelin van-himmille, että heidän vapautuksensa aika lähestyi ja että Jumala tulisi käyttämään Moosesta sen toteuttamiseen. Enkelit ilmoittivat myös Moosekselle, että Herra [230] oli valinnut hänet lopettamaan kansansa orjuuden. Luullen heidän joutuvan asevoimin hankkimaan vapautensa hän odotti saavansa johtaa heprealaisten joukkoja Egyptin armeijaa vastaan, ja sitä silmälläpitäen hän hillitsi tunteensa, jottei hänen kiintymyksensä kasvatusäitiinsä tai faraoon estäisi häntä vapaasti täyttämästä Jumalan tahtoa.

Egyptin lakien mukaan kaikkien faraoiden piti kuulua myös pappissäätyyn, ja niin Mooseksenkin tuli perintöprinssinä perehtyä kansallisen uskonnon salaisuuksiin. Tämä opetustehtävä uskottiin papeille. Mutta vaikka hän olikin innokas ja väsymätön oppilas, häntä ei saatu houkutelluksi osallistumaan jumalien palvontaan. Häntä uhattiin kruunun menetyksellä ja varoitettiin, että prinsessa hylkäisi hänet, jos hän itsepintaisesti pysyisi heprealaisessa uskossaan. Mutta hän ei horjunut siinä päätöksessään, ettei palvoisi ketään muuta kuin yhtä Jumalaa, taivaan ja maan Luojaa. Hän keskusteli pappien ja epäjumalien palvojien kanssa ja osoitti, miten järjetöntä heidän oli taikauskoisesti kunnioittaa elottomia esineitä. Kukaan ei voinut kumota hänen väitteitään eikä muuttaa hänen kantaansa, mutta toistaiseksi hänen päättäväisyyttään siedettiin hänen korkean asemansa vuoksi ja koska hän oli sekä kuninkaan että kansan suosiossa.

»Uskon kautta kieltäytyi Mooses suureksi tultuaan kantamasta faraon tyttären pojan nimeä. Hän otti mieluummin kärsiäkseen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadakseen synnistä

lyhytaikaista nautintoa, katsoen 'Kristuksen pilkan' suuremmaksi rikkaudeksi kuin Egyptin aarteet; sillä hän käänsi katseensa palkin - toa kohti" (Hebr. 11: 24-26). Mooses oli kypsä täyttämään paik - kansa tämän maan valioiden joukossa, esiintymään loistokkaasti sen johtavan suurvallan hovissa ja pitämään kädessään tämän valtikkaa. Älyltään hän poikkeaa edukseen kaikkien aikojen suurmiehistä. Historioitsijana, ru-noilijana, filosofina, sotapäällikkönä ja lainsäätäjänä hän on vertaansa vailla. Mutta vaikka maailma oli hänen edessään, hänellä oli kuitenkin siveellistä voimaa kieltäytyä rikkauden, suu - ruuden ja maineen imartelevista tarjouksista ja ottaa »mielummin kärsiäkseen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadakseen synnistä lyhytaikaista nautintoa”.

Moosekselle oli selitetty, mikä lopullinen palkinto annettaisiin Jumalan nöyrille ja kuuliaisille palvelijoille, ja sen rinnalla maail - malliset edut jäivät omaan vähäiseen arvoonsa. Moosesta yritettiin suostutella kuninkaallisen palatsin ja valtaistuimen houkutuksilla, mutta hän tiesi loistoisan hovielämän synnillisten nautintojen vain saavan ihmiset unohtamaan Jumalan. Hän suuntasi katseensa ohi ko - mean palatsin ja hallitsijan kruunun siihen kirkkauteen ja kunniaan, joka on tuleva Korkeimman pyhien osaksi siinä valtakunnassa, jota synty ei ole saastuttanut. Hän loi uskon katseensa siihen katoamat - tomaan seppeliseen, jonka taivaan Kuningas on painava voittajan kulmille. Tämä usko sai hänet luopumaan maan mahtavista ja liit - tymään siihen vaatimattomaan, köyhään ja hal-veksittuun kansaan, joka halusi mieluummin totella Jumalaa kuin palvella syntiä.

[231]

Erämaan koulussa

Mooses viipyi hovissa neljänkymmenen vuoden ikäänsä asti. Hän ajatteli usein kansansa alennustilaa, kävi tapaamassa orjuudes - sa eläviä veljiään ja rohkaisi heitä vakuuttamalla, että Jumala kyllä huolehtisi heidän vapautuksestaan. Usein hän vihastui nähdessään, miten heitä kohdeltiin epä-oikeudenmukaisesti ja sorrettiin, ja hän paloi halusta saada kosta heidän kärsimänsä vääryydet. Eräänä päivänä, kun hän näin oli ulkosalla, hän näki egyptiläisen miehen lyövän israelilaista. Silloin hän riensi paikalle ja iski egyptiläisen kuoliaaksi. Israelilaisen lisäksi ei paikalla ollut ketään näkemässä tapahtumaa, ja Mooses kätki ruumiin heti hiekkaan. Hän oli nyt

[232]

osoittanut olevansa valmis puolustamaan kansansa asiaa ja toivoi näkevänsä heidän nyt nousevan saadakseen takaisin vapautensa. »Ja hän luuli veljiensä ymmärtävän, että Jumala hänen kätensä kautta oli antava heille pelastuksen, mutta he eivät sitä ymmärtäneet» (Ap.t. 7: 25). He eivät olleet vielä valmiit vapauteen. Seuraavana päivänä Mooses näki kahden heprealaisen tappelevan keskenään, ja toinen heistä näkyi ilmeisesti olevan syypää kinaan. Mooses nuhteli syyllistä, mutta tämä ei katsonut hänellä olevan mitään oikeutta puuttua heidän välienselvittelyynsä, koska oli itsekkin syypää rikokseen. »Kuka on asettanut sinut meidän päämieheksemme ja tuomariksemme», hän sanoi hal-pamaisesti. »Aiotko tappaa minutkin, niinkuin tapoit egyptiläisen?»

Koko asia tuli pian egyptiläisten tietoon ja kantautui suuresti liioiteltuna myös faraon korviin. Kuninkaalle selitettiin, että tällä teolla on suuri merkityksensä: Mooses näet aikoi nostattaa kansansa egyptiläisiä vastaan, kukistaa hallituksen ja nousta itse valtaistuimelle. Valtakunta ei voinut olla turvassa niin kauan kuin hän eli. Ja niin kuningas päätti heti, että Mooseksen oli kuoltava, mutta saatuaan vihiä häntä uhkaavasta vaarasta Mooses pakeni ja suuntasi kulkunsa Arabiaan.

Herra ohjasi hänen matkaansa, ja niin hän pääsi asumaan Jetron, Midianin papin ja ruhtinaan, kotiin. Jetro oli myös Jumalan palvelija. Jonkin ajan kuluttua Mooses sai vaimokseen yhden hänen tyttäristään ja jäi sinne appensa palvelukseen, paimentamaan hänen lampaitaan, neljäksikymmeneksi vuodeksi.

Surmatessaan egyptiläisen Mooses syylistyi samaan virheeseen, jonka hänen isänsä niin usein tekivät ottamalla omiin käsiinsä työn, jonka Jumala oli luvannut tehdä. Jumala ei tahtonut vapauttaa kansaansa sodankäynnillä, kuten Mooses luuli, vaan omalla väkevällä voimallaan, jotta hän yksin saisi siitä kunnian. Mutta Jumala käänsi Mooseksen ajattelemattoman teonkin palve-lemaan tarkoituksiaan. Mooses ei vielä ollut valmis suureen tehtä-väänsä. Hänen oli vielä opittava sama läksy, jonka Jumala oli opettanut Aabrahamille ja Jaakobille - ettei tullut luottaa inhimilliseen voimaan tai viisauteen vaan Jumalan voimaan, kun oli kyse hänen lupaustensa täyttämisestä. Ja siellä vuorten yksinäisyydessä Mooses saisi muitakin opetuksia. Kieltäymysten ja ankaran elämän koulussa hänen tuli oppia olemaan kärsivällinen ja hillitsemään väkevät tunteensa. Hänen tuli harjaan-

[233] tua kuuliaisiksi, ennen kuin hän osaisi hallita viisaasti. Hänen oman sydämensä oli oltava täysin sopusoinnussa Jumalan kanssa, ennen kuin hän saattoi opettaa Israelille hänen tahtonsa tuntemusta. Oman ko- kemuksen tuli valmistaa häntä huolehtimaan isällisesti kaikista, jotka tarvitsivat hänen apuaan.

Ihminen olisi myöntänyt helpo- tusta tuosta pitkästä aherruksen ja syrjässäolon kaudesta pitäen sitä suurena ajanhukkana. Mutta ääretön Viisaus kutsui tulevan kansansa johtajan viettämään nel- jäkymmentä vuotta vaatimattomasti lammasten paimenena. Näin hän vähitellen tottuisi unohtamaan itsensä ja vartioimaan ja hellästi hoivaamaan laumaansa, ja näin hänestä kehittyisi sääliväinen ja kär- sivällinen paimen myös Israelille. Mitkään inhimillisen koulutuksen tai sivistyksen tarjoamat edut eivät voineet korvata tätä kokemusta.

Mooses oli oppinut paljon sellaista, mikä hänen täytyi unohtaa. Egyptin olojen vaikutukset - hänen kasvatusäitinsä rakkaus, hänen oma korkea asemansa kuninkaan tyttären poikana, ylellinen ja tuhlai- leva elämä, hienostu- neisuus, oveluus, väärän uskonnon mystiikka, epäjumalanpalveluksen loistokkuus, suurenmoiset rakennukset ja veistokset - kaikki nämä olivat vaikuttaneet syvästi hänen kehit- tyvään mieleensä ja jossakin määrin muovanneet hänen tapojaan ja luonnettaan. Aika, ympäristön muutos ja yhteys Jumalaan saat- toivat hälventää nämä vaikutukset. Mooseksen tuli itsensä taistella kuin henkensä edestä voidakseen luopua vääryydestä ja omaksua totuuden, mutta Jumala auttaisi häntä, milloin taistelu kävisi hänelle inhimillisin voimin liian vaikeaksi.

[234] Kaikissa, jotka on valittu suo- rittamaan jotakin tehtävää Juma- lalle, ilmenee inhimillisiä piirteitä. He eivät kuitenkaan ole olleet kaavoittuneita tavoiltaan ja luon- teeltaan eivätkä ole tyytyneet jää- mään tuohon tilaan. He ovat hartaasti halunneet saada viisaut- ta Ju- malalta ja oppia työskentele- mään hänen palveluksessaan. Apostoli sanoo: »Jos joltakin teistä puuttuu viisautta, anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille alttiisti ja soimaamatta, niin se hänelle annetaan» (Jaak. 1: 5). Mutta Jumala ei anna jumalallista valoa niille, jotka tyytyvät jäämään pimeyteen. Saadakse- en apua Jumalalta ihmisen on tunnettava heikkoutensa ja vajavuutensa. Hänen on mielessään varauduttava hänessä aikaansaatavaan suureen muutokseen, ja hä- nen on ryhdyttävä vakavasti ja kestävästi rukoilemaan ja toimimaan. Väärät tavat ja tottumukset on karistettava pois, ja voitto voidaan

saavuttaa vain pyrkimällä päättävästi korjaamaan näitä virheitä ja mukautumalla oikeisiin periaatteisiin. Monet eivät koskaan tavoita sitä asemaa mihin voisivat päästä, koska he odottavat Jumalan tekevän heidän puolestaan sen, mitä varten Jumala on antanut heille kykyä jotta he tekisivät sen itse. Kaikkien, joita Jumala pitää käyttökelpoisina, on harjaannuttava erittäin ankaran henkisen ja siveellisen kurin alaisina, ja Jumala auttaa heitä liittämällä jumalallisen voimansa inhimilliseen toimintaan.

Vuorenharjanteiden ympäröimänä Mooses oli yksin Jumalan kanssa. Egyptin suurenmoiset temppelit eivät enää vaikuttaneet hänen mieleensä taikauskollaan ja vääryyksillään. Ikuisten kukkuloiden juhlallinen yleisyys kuvasti hänelle Korkeimman majesteettiutta, johon verrattuina hän totesi Egyptin jumalat kovin voimattomiksi ja merkityksettömiksi. Luojan nimi oli nähtävissä kaikkialla. Mooses tunsu olevansa hänen läheisyydessään ja hänen voimansa verhoamana. Täällä hänen ylpeytensä ja itseriittoisuutensa häipyivät pois. Hänen erämaaelämänsä karu yksinkertaisuus hälvensi Egyptin joutilaisuuden ja ylellisyyden vaikutukset. Mooseksesta tuli kärsivällinen, kunnioittava ja nöyrä, »sangen nöyrä mies, nöyrempi kuin kukaan muu ihminen maan päällä» (4 Moos. 12: 3). Mutta hän uskoi lujasti Jaakobin voimalliseen Jumalaan.

[235]

Vuosien vieressä hän kuljeskeli laumoineen noita yksinäisiä seutuja pohtien kansansa sorrettua tilaa. Hän muisteli, miten Jumala oli kohdellut hänen isiään, ja mietiskeli lupauksia, jotka olivat valitun kansan perintöä, ja rukoili öin ja päivin Israelin puolesta. Taivaan enkelit levittivät valoaan hänen ympärilleen, ja täällä hän Pyhän Hengen innoittamana kirjoitti Ensimmäisen Mooseksen kirjan. Autiomaan yksinäisyydessä vietetyt pitkät vuodet olivat suureksi siunaukseksi paitsi Moosekselle ja hänen kansalleen myös koko maailmalle kaikkina tulevana aikoina.

[236]

Jumala kutsuu Mooseksen

»Ja kun oli kulunut pitkä aika, kuoli Egyptin kuningas. Ja israelilaiset huokailivat orjuuttansa ja valittivat; ja heidän huutonsa heidän orjuutensa tähden nousi Jumalan tykö. Ja Jumala kuuli heidän vaikeroimisensa, ja Jumala muisti liittonsa Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin kanssa. Ja Jumala katsoi israelilaisten puoleen, ja Juma-

la piti heistä huolta.” Israelin vapauttamisen aika oli tullut. Mutta Jumalan tarkoituksena oli suorittaa se sillä tavoin, että inhi-millinen ylpeys joutuisi häpeään. Vapauttaja joutuisi esiintymään vaatimattomana paimenena vain sauva kädessään, mutta Jumala tekisi tuosta sauvasta voimansa tunnuskuva. Kun Mooses eräänä päivänä johdatti laumaansa »Ju-malan vuoren, Hoorebin, juurelle», hän näki pensaan liekehtivän. Sen oksat, lehdet ja runko olivat tulessa, mutta se ei kuitenkaan näyttänyt palaessaan kuluvan. Hän asteli lähemmäksi tuota ihmeellistä näkyä, ja silloin hän kuuli, miten ääni pensaasta kutsui häntä nimeltä. Vapisevin huulin hän vastasi: »Tässä olen.” Häntä varoitettiin lähestymästä pensasta epäkunnioittavasti: »Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa. — Minä olen sinun isäsi Jumala, Aabrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala.” Siinä oli hän, joka liiton Enkelinä oli ilmestynyt isille menneinä aikoina. »Ja Mooses peitti kasvonsa, sillä hän pelkäsi katsoa Jumalaa.”

Kaikkien, jotka lähestyvät Ju-malaa, tulisi käyttäytyä nöyrästi ja kunnioittavasti. Jeesuksen nimessä saamme tulla hänen eteensä luottavasti, mutta emme saa lähestyä häntä julkean itsevarmasti, aivan kuin hän olisi meidän tasollamme. Eräät puhuttelevat suurta, kaikkivaltiaasta ja pyhää Jumalaa, joka asuu luoksepääsemättömässä valossa, samoin kuin puhuttelisivat vertaistaan tai jopa alempaansa. Ja on niitä, jotka käyttäytyvät Jumalan huoneessa tavalla, jolla eivät tohtisi käyttäytyä maallisen hallitsijan vastaanotolla. Heidän olisi syytä muistaa olevansa hänen edessään, jota serafit palvovat ja jonka edessä enkelit verhoavat kasvonsa. Jumalaa tulee syvästi kunnioittaa; kaikki, jotka todella tajuavat hänen läsnäolonsa, kumartuvat nöyrästi hänen edessään, ja kuten Jaakob katsellessaan jumalallista näkyä, he huudahtavat: »Kuinka peljättävä onkaan tämä paikka! Tässä on varmasti Jumalan huone ja taivaan portti.”

Odottaessaan siinä arkana ja kunnioittavana Jumalan edessä Mooses kuuli Herran puhuvan edelleen: »Minä olen nähnyt kansani kurjuuden Egyptissä ja kuullut heidän huutonsa sortajainsa tähden; niin, minä tiedän heidän tuskansa. Sentähden minä olen astunut alas vapauttamaan heidät egyptiläisten kädestä ja johdattamaan heidät siitä maasta hyvään ja tilavaan maahan, maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä. — Niin mene nyt, minä lähetän sinut fa-raon tykö, ja vie minun kansani, israelilaiset, pois Egyptistä.”

Hämillään ja järkyttyneenä tästä käskystä Mooses kavahti taaksepäin ja sanoi: »Mikä minä olen menemään faraon tykö ja viemään israelilaisia pois Egyptistä?» Mutta Herra vastasi: »Minä olen sinun kanssasi; ja tämä olkoon sinulle tunnusmerkinä, että minä olen sinut lähettänyt: kun olet vienyt kansan pois Egyptistä, niin te palvelette Jumalaa tällä vuorella.»

Mooses ajatteli vastaisia vai-keuksia ja kansansa sokeutta, tietämättömyyttä ja epäuskoa; monet sen jäsenistä tuskin lainkaan enää tunsivat Jumalaa. »Katso», hän sanoi, »kun minä menen israelilaisten luo ja sanon heille: 'Teidän isienne Jumala on lähettänyt minut teidän luoksenne', ja kun he kysyvät minulta: 'Mikä hänen nimensä on?' niin mitä minä heille vastaan?» Siihen Herra vastasi: »MINÄ OLEN SE, JOKA MINÄ OLEN. - Sano is-raeilaisille näin: 'MINÄ OLEN lähetti minut teidän luoksenne.'»

Mooseksen piti ensin koota israelin vanhimmat, jaloimmat ja hurskaimmat heidän joukostaan, jotka olivat kauan murehtineet heidän orjuuttaan, ja julistaa heille Jumalan sanoma ja lupaus va-pautuksesta. Sitten hänen tuli näiden vanhimpien kanssa mennä kuninkaan luo ja sanoa:

»Herra, hebrealaisten Jumala, on kohdannut meitä. Anna siis meidän mennä kolmen päivän matka erämaahan uhraamaan Herralle, Jumalallemme.»

Moosesta oli edeltä varoitettu, ettei farao suostuisi Israelin pyyntöön eikä päästäisi sitä menemään. Mutta Jumalan palvelija ei saisi masentua, sillä Herra käyttäisi tätä tilaisuutta ilmaistakseen voimansa egyptiläisille ja kansalleen.” Minä ojennan käteni ja lyön Egyptiä kaikenlaisilla ihmeilläni, jotka minä olen siellä tekevä, ja sitten hän päästää teidät.”

Herra antoi myös ohjeita siitä, mitä heidän oli otettava matkalle mukaansa, ja hän auttasi, »niin että te lähtiessänne ette lähde tyhjin käsin. Vaan jokainen vaimo on pyytävä naapuriltaan ja luonaan majalevalta vaimolta hopeaja kultakaluja ja vaatteita.» Egyptiläiset olivat rikastuneet siitä työstä, jota he teettivät israelilaisilla väkivalloin, ja kun nämä nyt olivat lähdössä matkalle kotimaahansa, oli vain oikein, että he pyysivät palkkaa vuosikausien kovasta työstään. Heidän piti pyytää arvoesineitä, joita oli helppo kuljettaa mukana, ja Jumala antaisi heidän päästä egyptiläisten suosioon. Heidän vapauttami-

sekseen suoritettavat voimalliset ihmeet herättäisivät kauhua heidän sortajissaan, niin että nämä suostuisivat maaorjien pyyntöihin.

[238] Mooseksen mielestä edessä olevat vaikeudet olivat ylipääsemättömiä. Miten hän voisi todistaa kansalleen, että Jumala todella oli lähettänyt hänet? »Katso», hän sanoi, »he eivät usko minua eivätkä kuule minua, vaan sanovat: 'Ei Herra ole sinulle ilmestynyt.'» Hänelle annettiin nyt todisteita, jotka hän saattoi havaita omilla aisteillaan. Hänen käskettiin heittää sauvansa maahan, ja kun hän teki niin, »se muuttui käärmeksi; ja Mooses pakeni sitä». Hänen käskettiin tarttua siihen, ja hänen kädessään se muuttui taas sauvaksi. Sitten hänen käskettiin pistää kätensä poveensa. Hän totteli, »ja kun hän veti sen ulos, niin katso, hänen kätensä oli pitaalista valkoinen niinkuin lumi». Kun hän käskystä pisti kätensä takaisin poveensa ja veti sen jälleen ulos, se oli tullut taas muun ihon kaltaiseksi. Näillä merkeillä Herra vakuutti Moosekselle, että sekä hänen oma kansansa että farao uskoisivat, että Egyptin kuningasta mahtavampi Olento vaikutti heidän keskuudessaan.

Mutta Jumalan palvelija piti tätä outoa ja ihmeellistä tehtävää itselleen vieläkin ylivoimaisena. Huolissaan ja peloissaan hän nyt esteli sillä perusteella, ettei hän ollut mikään sanavalmis mies: »Oi Herra, minä en ole puhetaiteinen mies; en ole ollut ennen enkä senkään jälkeen, kun sinä puhuit palvelijallesi; sillä minulla on hidas puhe ja kankea kieli.» Hän oli ollut niin kauan poissa egyptiläisten parista, ettei hän enää niin hyvin muistanut eikä pystynyt käyttämään heidän kieltään kuin Egyptissä ollessaan.

Herra vastasi hänelle: »Kuka on antanut ihmiselle suun, tahi kuka tekee mykän tai kuuron, näkevän tai sokean? Enkö minä, Herra?» Ja tähän lisättiin jälleen vakuutus jumalallisesta avusta: »Mene siis nyt, minä olen sinun suusi apuna ja opetan sinulle, mitä sinun on puhuttava.» Mutta Mooses pyysi vieläkin, että hänen tilalleen valittaisiin joku pätevämpi henkilö. Aluksi nämä este-lyt johtuivat vaatimattomuudesta ja arkuudesta. Mutta kun Herra oli luvannut poistaa kaikki vaikeudet ja turvata hänen lopullisen menestyksensä, syrjään ve-täytyminen ja oman kelvottomuuden valittelu ilmaisi vain epäluot-tamusta Jumalaa kohtaan. Se osoitti Mooseksen pelkäävän, ettei Jumala pystynytäkään tekemään häntä sopivaksi siihen suureen tehtävään, johon hän oli kutsunut hänet, tai että Jumala oli erehtynyt valitsemaan väärän miehen.

Herra kiinnitti Mooseksen huomion nyt Aaroniin, vanhempaan veljeen, joka käytettyään päivittäin egyptin kieltä osasi puhua sitä täydellisesti. Herra ilmoitti Aaronin tulevan juuri veljeään vastaan. Ja sitten Herra antoi Moosekselle seuraavan ehdottoman käskyn:

»Puhu sinä hänelle ja pane sanat hänen suuhunsa. Ja minä olen sinun suusi apuna ja hänen suunsa apuna ja opetan teille, mitä teidän on tehtävä. Ja hän on puhuva sinun puolestasi kansalle; niin hän on oleva sinulla suuna, ja sinä olet oleva hänellä jumalana. Ja ota käteesi tämä sauva, jolla olet tekevä nuo tunnusteot.» Nyt hän ei voinut enää vastustella, sillä kaikki estelyjen perusteet oli poistettu.

[239]

[240]

Saadessaan Jumalalta käskyn Mooses oli vailla itseluottamusta, hidaspuheinen ja arka. Hän tunsu itsensä kelvottomaksi toimimaan Jumalan puhetorvena Israelille. Mutta kun hän sitten vastaanotti tehtävän, hän kävi siihen käsiksi kokosydämisesti ja täysin Herraan luottaen. Hänen tehtävänsä suuruus herätti toimintaan hänen parhaat sielunkykynsä. Jumala siunasi hänen aulista kuuliaisuuttaan, ja hänestä tuli kaunopuheinen, toiveikas, maltillinen ja hyvin kykenevä tuohon suurimpaan tehtävään, joka koskaan on ihmiselle uskottu. Tämä on vain yksi esimerkki siitä, mitä Jumala tekee vahvistaakseen niiden luonnetta, jotka täysin luottavat häneen ja ryhtyvät varauksetta noudattamaan hänen käskyjään.

Ihminen saa kykyä ja tehokkuutta ottaessaan suorittaakseen Jumalan antamia tehtäviä ja pyrkiessään koko sydäimestään tekemään ne oikein. Joka Jumalan voimaan luottaen koettaa suorittaa työnsä uskollisesti, kasvaa tosi suuruuteen, vaikka hänen asemansa olisi miten vaatimaton ja kykynsä miten rajoittunut tahansa. Jos Mooses olisi turvautunut omaan voimaansa ja viisauteensa ja innokkaasti ottanut suorittaakseen tuon suuren tehtävän, hän olisi piankin osoittautunut täysin sopimattomaksi sellaiseen työhön. Kun ihminen tuntee heikkoutensa, hän ainakin jossain määrin osoittaa siten tajuavansa saamansa tehtävän suuruuden ja ottavansa Jumalan neuvonanta-jakseen ja voimakseen.

Mooses palasi appensa luo ja kertoi haluavansa käydä tapaa-massa Egyptissä olevia veljiään. Jetro antoi suostumuksensa ja siunauksensa ja sanoi: »Mene rauhassa.» Ja niin Mooses lähti vaimonsa ja lastensa kanssa matkalle. Hän ei uskaltanut ilmaista matkansa varsinaista tarkoitusta siitä pelosta, ettei heitä olisi päästetty hänen mukaansa. Ennen Egyptiin saapumista hän kuitenkin itse katsoi

parhaaksi heidän turvallisuuttaan ajatellen lähettää heidät takaisin kotiin Midianiin.

Niin kauan kuin Mooses mieles-sään salaa pelkäsi faraota ja egyptiläisiä, jotka olivat vihastuneet hänelle neljäkymmentä vuotta sitten, hän oli suhtautunut Egyptiin palaamiseen varsin vastahakoisesti. Mutta kun hän suostui noudattamaan jumalallista käskyä, Herra ilmoitti hänelle, että hänen vihamiehensä olivat kuolleet.

[241] Matkallaan Midianista Mooses sai hätkähdyttävän ja ankaran varoituksen Herran epäsuosiosta. Hänelle ilmestyi enkeli, ja näytti siltä kuin tämä olisi tahtonut heti surmata hänet. Mitään selitystä ei annettu, mutta Mooses muisti laiminlyöneensä Jumalan erään vaatimuksen: vaimonsa pyynnöstä hän oli jättänyt suorittamatta ympärileikkauksen menot nuorimmalle pojalleen. Hän ei ollut täyttänyt sitä ehtoa, jolla hänen lapsensa olisi päässyt osallistumaan Israelin kanssa tehdyn Jumalan liiton siunauksista, ja heidän johtajakseen valitun syyllis-tyminen moiseen laiminlyöntiin olisi pakostakin vähentänyt kansalle annettavien Jumalan määräysten tehokkuutta. Peläten miehensä tulevan surmatuksi Sippora suoritti nämä menot itse, jonka jälkeen enkeli salli Mooseksen jatkaa matkaansa. Suorittaessaan tehtävänsä faraon edessä Mooses joutui suureen vaaraan, ja vain pyhät enkelit saattoivat varjella hänen henkeään. Mutta hän ei olisi ollut turvassa niin kauan kuin hän ei ollut tehnyt sitä, minkä tiesi velvollisuudekseen, sillä Jumalan enkelit eivät tuolloin olisi voineet suojata häntä.

Vähän ennen Kristuksen tuloa vallitsevana ahdinon aikana taivaalliset enkelit varjelevat van-hurskaita. Mutta Jumalan lain rikkojilla ei ole mitään turvaa. Enkelit eivät voi suojella niitä, jotka suhtautuvat välinpitämättömästi yhteenkin jumalalliseen käskyyn.

Enkelien neuvomana Aaron lähti tapaamaan veljeään, josta hän oli ollut niin kauan erossa, ja he kohtasivat autiomaassa lähellä Hoo-rebia. Siellä he keskustelivat yhdessä, »ja Mooses kertoi Aaronille kaikki, mitä Herra oli puhunut lähettäessään hänet, ja kaikki ne tunnusteot, jotka hän oli käsenyt hänen tehdä» (2 Moos 4: 28). Yhdessä he matkasivat Egyptiin, ja Goosenin maakuntaan saavuttuaan he kutsuivat koolle Israelin vanhimmat. Aaron kertoi heille kaiken, mitä Jumala oli tehnyt ja sanonut Moosekselle, ja sitten tämä teki kansan nähden Jumalan antamat tunnusteot. »Ja kansa uskoi. Ja kun he kuulivat, että Herra oli pitänyt huolta israelilaisista ja nähnyt heidän kurjuutensa, kumartuivat he maahan ja rukoilivat» (jaa 31).

Mooses oli saanut myös kunin-kaalle esitettävän sanoman. Veljekset astuivat sisälle faraon palatsiin kuningasten Kuninkaan lähettiläinä ja puhuivat hänen nimessään: »Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Päästä minun kansani viettämään minulle juhlaa erämaassa.»

»Kuka on Herra, jota minun pitäisi kuulla ja päästää Israel ?» kysyi yksinvaltiain. »Minä en tunne Herraa enkä päästä Israelia

He vastasivat: »Hebrealaiten Jumala on kohdannut meitä. Anna siis meidän mennä kolmen päivän matka erämaahan uhraamaan Herralle, Jumalallemme, ettei hän rankaisi meitä rutolla tai miekalla.»

Kuningas oli jo saanut kuulla heidän tulostaan ja sen herättämästä huomiosta kansan keskuudessa, ja se sai hänet vihastumaan. »Miksi te, Mooses ja Aaron, pidätätte kansaa työnteosta?» hän sanoi. »Menkää töihinne.» Valtio oli jo kärsinyt tappiota näiden muukalaisten aiheuttamista häiriöistä. Sitä ajatellen hän vielä lisäsi: »Katsokaa, liian paljon on joutoväkeä muutenkin maassa, ja te tahdotte saattaa heidät kulkemaan työttöminä.»

Sorto kiristyy

[243] Orjuudessaan israelilaiset olivat osittain menettäneet Jumalan lain tuntemuksensa ja poikenneet sen käskyistä. Sapattia oli rikottu yleisesti, ja heidän työnjohtajien- sa vaatimukset tekivät sen viettämisen miltei mahdottomaksi. Mutta Mooses oli julistanut kansalle, että vapautuksen ensimmäisenä ehtona oli kuuliaisuus Jumalalle; ja heidän sortajansa olivat huomanneet, miten he pyrkivät palauttamaan sapatin viettämisen ennalleen.

Kovin kiihtynyt kuningas epäili israelilaisten suunnittelevan kappi-nallista työlakkoa. Mutta hän tulkitsi tyytymättömyyden johtuvan laiskuudesta, ja hän kyllä pitäisi huolen siitä, ettei heille jäisi aikaa vaaralliseen juonitteluun. Heti hän tiukensi heidän työ vaatimuksiaan lannistaakseen heidän itsenäisen mielensä. Samana päivänä annettiin määräyksiä, jotka oikeuttivat heidän työnjohtajansa entistä julmempiin sortotoimiin. Siinä maassa käytettiin yleisimpänä rakennusaineena auringossa kuivatettuja tiiliä; niistä tehtiin komeimmatkin rakennukset, joiden seinät sitten päällystettiin ki-villä. Tiilien valmistukseen tarvittiin paljon orjatyövoimaa. Työssä tarvittiin myös runsaasti silputtuja olkia, joita sekoitettiin saveen sideaineeksi. Kuningas määräsi nyt, ettei olkia enää tuotaisi tiilentekijöille, vaan heidän täytyi itse hankkia olkensa mistä löysivät. Silti vaadittiin tiiliä sama määrä kuin ennenkin.

Tämä määräys saattoi israelilaiset suureen pulaan koko maassa. Egyptiläiset työnteettäjät olivat antaneet kansan työn valvomisen heprealaisten päällysmiesten huoleksi, jotka vastasivat alaistensa työstä. Kuninkaan määräyksen tultua voimaan väki hajosi kaikkialle maahan kokoamaan pehkuja olkien asemesta, mutta heidän oli mahdotonta päästä tavanomaisiin työtuloksiin. Ja niiden alittamisesta piestiin heprealaisia päällysmiehiä julmasti.

Nämä päällysmiehet luulivat, että vain työnteettäjät sortivat heitä eikä itse kuningas, ja niin he valittivat asiasta hänelle. Mutta farao kivahti heille tylästi: »Te olette laiskoja, laiskoja olette; sentähden te sanotte: 'Menkäämme uhraamaan Herralle.'» Heidän käskettiin palata töihinsä, eikä heidän rasituksiaan lievennettäisi missään tapauksessa. Poistuttuaan palatsista he tapasivat Mooseksen ja Aaronin ja huusivat heille: »Herra kostakoon teille ja tuomitkoon teidät; sillä

te olette saattaneet meidät faraon ja hänen palvelijainsa vihoihin ja antaneet heidän käteensä miekan, meille surmaksi.”

Mooses joutui suureen ahdinkoon kuunnellessaan näitä moitteita. Kansan kärsimykset olivat suuresti lisääntyneet. Kaikkialla maassa vanhat ja nuoret huusivat epätoivoisina, ja yhteen ääneen kaikki syyttivät häntä oloissaan tapahtuneesta onnettomasta käänteestä. Katkeralla mielellä hän lähestyi Jumalaa huudahtaen: »Herra, miksi olet tehnyt niin pahoin tälle kansalle? Miksi olet lähettänyt minut? Sillä siitä asti, kun minä menin faraon tykö puhumaan sinun nimessäsi, hän on tehnyt pahaan tälle kansalle, etkä sinä suinkaan ole kansaasi vapahtanut.” Herra vastasi: »Nyt saat nähdä, mitä minä faraolle teen; sillä väkevän käden pakotta-mana hän on päästävä heidät, ja väkevän käden pakottamana hän on ajava heidät maastansa.» [244] Jälleen häntä muistutettiin siitä liitosta, jonka Jumala oli tehnyt isien kanssa, ja hänelle vakuutettiin Herran muistavan liittonsa.

Israelilaisten joukossa oli koko Egyptin orjuuden ajan niitä, jotka palvelivat Herraa. Nämä olivat hyvin huolissaan, kun näkivät lastensa katselevan pakanain iljettävyiksi ja jopa kumartavan heidän epäjumaliaan. Ahdistuksissaan he rukoilivat Herraa vapauttamaan heidät Egyptin ikeestä ja epäjumalain palvonnan turmelevasta vaikutuksesta. He eivät salanneet uskoaan vaan julistivat egyptiläisille palvovansa taivaan ja maan Luojaa, ainoaa oikeaa ja elävää Jumalaa. He kertoivat todisteita hänen olemassaolostaan ja voimastaan luomisesta lähtien Jaakobin päiviin asti. Egyptiläiset saattoivat näin tutustua heprealaisten uskontoon, mutta kun eivät katsoneet arvolleen sopivaksi olla orjiensa opetettavina, he koettivat vietellä Jumalan palvelijoita lahjalupauksin ja kun eivät siinä onnistuneet, uhkauksin ja julmuuksin.

Israelin vanhimmat koettivat kohentaa veljiensä sammuvaa uskoa toistamalla heidän isilleen annettuja lupauksia ja Joosefin ennen kuolemaansa lausumia profeetallisia sanoja, jotka ennustivat heidän vapauttamisensa Egyptistä. Jotkut kuuntelivat ja uskoivat. Toiset ajattelivat vallitsevia kurjia oloja eivätkä jaksaneet toivoa. Kun egyptiläisille kerrottiin, mitä heidän orjansa keskenään puhelivat, he ivasivat heidän toiveitaan ja pilkaton kielsivät heidän Jumalansa voiman. He totesivat heidän olevan orjakansaa ja sanoivat pisteliäästi: »Jos teidän Jumalanne kerran on oikeamielinen ja armollinen ja voimallisempi Egyptin jumalia, niin miksei hän tee teistä itsenäistä

ja vapaata kansaa?” Ja he viittasivat omaan asemaansa. He palvoivat jumaluuksia, joita israelilaiset pitivät epäjumalina, ja kuitenkin heillä oli rikas ja mahtava valtio. He selittivät jumaliensa siunanneen heitä hyvinvoinnilla ja antaneen heille israelilaiset palvelijoiksi, ja kehuivat pystyvänsä sortamaan ja hävittämään Herran palvelijoita. Faraokin kerskui, ettei heprealaisten Jumala kyennyt vapauttamaan heitä hänen vallastaan.

Tällaiset puheet saivat monet israelilaiset masentumaan. Asiat näyttivät heidän mielestään olevan kutakuinkin egyptiläisten esitysten mukaiset. Orjiahan he olivat, ja heidän täytyi sietää kaikkea, mitä vain heidän julmien työnjohtajiensa mieleen juolahti. Heidän lapsiaan oli jahdattu ja tapettu, ja heidän oma elämänsä oli pelkkää raatamista. Kuitenkin he palvoivat taivaan Jumalaa. Jos Herra todella oli kaikkia jumalia ylempi, hän ei varmaan jättäisi heitä epäjumalain palvelijoiden orjiksi. Mutta Jumalalle uskolliset ymmärsivät, että Herra oli sallinut heidän joutua orjuuteen siksi, että Israel oli luopunut hänestä, sekaantunut pakanakansoihin ja siten langennut palvelemaan epäjumalia. Ja luottavaisina nämä uskolliset vakuuttivat veljilleen, että Herra pian murtaisi sortajan ikeen.

[245] Heprealaiset olivat odottaneet pääsevänsä vapauteen ilman mitään erikoista uskon koetusta tai todellista kärsimystä tai vaikeutta. Mutta he eivät olleet vielä valmiita vapautettaviksi. Heillä oli vain vähän uskoa Jumalaan, eivätkä he halunneet kärsivällisesti kestää ahdinkoan, kunnes hän näkisi ajan sopivaksi ryhtyä toimimaan heidän hyväkseen. Monet tyytyivät jäämään orjuuteen mieluummin kuin kärsimään vieraaseen maahan muuttamiseen liittyviä vaivoja. Muutamat olivat taas tavoiltaan niin egyptiläistyneet, että pitivät Egyptissä asumista parempana. Siksi Herra ei vapauttanut heitä heti, kun oli ensi kerran ilmaissut voimansa faraolle. Hän ohjasi tapahtumia, niin että ne yhä paremmin paljastivat Egyptin kuninkaan sortovaltaisen luonteen, ja hän halusi myös ilmaista itsensä kansalleen. Kun he havaitsisivat hänen oikeamielisyytensä, voimansa ja rakautensa, he lähtisivät mielellään Egyptistä ja ryhtyisivät palvelemaan häntä. Mooseksen tehtävä olisi ollut paljon helpompi, elleivät monet israelilaiset olisi siinä määrin turmeltuneet, etteivät halunneet lähteä Egyptistä.

Herra kehotti Moosesta jälleen menemään kansan luo ja toistamaan vapautuksen lupauksen sekä uudelleen vakuuttamaan heil-

le Jumalan suosiollisuutta. Hän noudatti kehotusta, mutta he eivät kuunnelleet. Raamattu sanoo siitä: »He eivät kuulleet Moosesta tuskaantumisensa ja raskaan orjuutensa tähden.» Mooses sai taas Herralta sanoman: »Mene ja sano faraolle, Egyptin kuninkaalle, että hän päästää israelilaiset maastansa.» Masennuksissaan Mooses vastasi: »Katso, israelilaiset eivät kuulleet minua; kuinka sitten faraon kuulisi minua?» Nyt hänen käskettiin ottaa Aaron mukaansa ja mennä faraon luo uudelleen vaatimaan häneltä lupaa siihen, että israelilaiset viettäisiin »pois Egyptin maasta».

Faraon edessä

Herra ilmoitti Moosekselle, ettei kuningas taipuisi ennen kuin Jumala antaisi rangaistustuomioiden kohdata Egyptiä ja veisi pois Israelin, niin että siinä yhteydessä nähtäisiin erikoisen selvästi hänen voimansa. Ennen jokaista vitsausta Mooseksen oli kuvailtava sen laatua ja vaikutusta, jotta kuningas voisi varjeltua siitä, jos haluaisi. Jokainen seuraava rangaistus olisi edellistä ankarampi, kunnes hänen ylpeä sydämensä nöyrytyisi tunnustamaan, että taivaan ja maan Luoja oli oikea ja elävä Jumala. Herra antaisi egyptiläisille tilaisuuden nähdä, miten tyhjämpäiväistä oli heidän mahtimiestensä viisaus ja miten heikkoa heidän jumaltensa voima Herran käskyjä vastustettaessa. Hän rankaisi Egyptin kansaa heidän epäjumalain palvonnastaan ja vaijentaishi heidän kerskailunsa niistä siunauksista, joita nuo elottomat jumalat muka tuottivat heille. Jumala kirkastaisi oman nimensä, jotta muut kansat saisivat kuulla hänen voimastaan ja vavisten katsella hänen voimallisia tekojaan ja jotta hänen kansansa kääntyisi pois epäjumalastaan hänen puhtaaseen palvontaansa.

Niin Mooses ja Aaron astuivat jälleen Egyptin kuninkaan loistaviin saleihin. Siellä, korkeiden pylväiden ja välkkyvien koristeiden keskellä, runsaiden maalausten ja veistettyjen pakanajumalien kuvien ympäröiminä nuo kaksi orjuutetun kansan edustajaa seisovivat silloisen mahtavimman valtakunnan hallitsijan edessä vaatimassa uudelleen Jumalansa käskystä Israelin päästämistä vapaaksi. Kuningas puolestaan vaati jotakin ihmetekoa todistukseksi siitä, että he olivat Jumalan lähettämät. Mooses ja Aaron olivat saaneet ohjeita siltä varalta, että tällainen vaatimus esitettäisiin, ja niin Aaron otti nyt sauvan ja heitti sen maahan faraon eteen. Se muuttui käärmeeksi.

[246]

Silloin kuningas »kutsui maansa viisaat ja velhot; ja — he heittivät kukin sauvansa maahan, ja ne muuttuivat käärmeiksi. Mutta Aaronin sauva nieli heidän sauvansa.» Silloin kuningas entistä päättäväisempänä julisti omat taikurinsa Mooseksen ja Aaronin veroisiksi; hän leimasi Herran palvelijat petkuttajiksi ja katsoi nyt voivansa vaaratta evätä heidän pyyntönsä. Mutta jumalallinen voima esti häntä vahingoittamasta heitä, vaikka hän väheksyikin heidän sanomaansa.

Jumalan käsi suoritti ihmeteot farao edessä eikä mikään Mooseksen ja Aaronin inhimillinen vaikutus tai voima. Noiden tunnustekojen ja ihmeiden tarkoituksena oli saada farao vakuuttumaan siitä, että suuri »MINÄ OLEN» oli lähettänyt Mooseksen ja että kuninkaan velvollisuus oli päästää israelilaiset lähtemään, jotta he voisivat palvella elävää Jumalaa. Taikurit suorittivat myös merkkejä ja ihmeitä, mutta eivät hekään pelkästään omalla taidollaan vaan jumalansa saatanan voimalla, joka auttoi heitä jäljittelemään Herran tekoja.

Taikurit eivät todellisuudessa saaneet sauvojaan muuttumaan käärmeiksi, mutta suuren pettäjän avulla he saivat taioillaan syntymään sellaisen näköharhan. Sauvojen muuttaminen eläviksi käärmeiksi ylitti saatanan kyvyt. Vaikka pahuuden ruhtinaalla onkin kaikki langenneen enkelin viisaus ja voima, hän ei kuitenkaan pysty luomaan eikä antamaan elämää; tämä voima on yksin Jumalalla. Mutta saatana teki kaiken, mikä hänen vallassaan oli; hän aikaansai väärennöksen. Ihmisten silmissä sauvat muuttuivat käärmeiksi. Farao ja koko hänen hovinsa pitivät niitä käärmeinä. Ne eivät näköjään mitenkään poikenneet Mooseksen käärmeistä. Vaikka Herra saattoi oikean käärmeen nielemään valekäärmeet, farao ei pitänyt sitäkään Jumalan voimatekona vaan taikuutena, joka tosin ylitti hänen palvelijainsa taidot.

Farao halusi jotenkin puolustaa sitä, että hän niin itsepäisesti vastusti jumalallista käskyä. Siksi hän koetti keksiä jonkin verukkeen, jolla voisi selittää perättömiksi ne ihmeet, jotka Jumala oli tehnyt Mooseksen välityksellä. Saatana antoi hänelle juuri sen, mitä hän halusikin. Avustamillaan taikurien tempuilla hän sai kaiken näyttämään egyptiläisten silmissä siltä, että he saattoivat pitää Moosesta ja Aaronia pelkkinä taikureina ja velhoina ja olla kunnioittamatta heidän sano-maansa sellaisena, jonka joku yli-maallinen olento olisi lähettänyt. Näin saatana sai väärennyksellään toiveensa mukaan

egyptiläiset rohkaistumaan kapinassaan Jumalaa vastaan ja faraon paa-duttamaan sydämensä vastoin va-kuuttavia tosiasioita. Saatana toivoi myös horjuttavansa Mooseksen ja Aaronin uskoa tehtävänsä jumalalliseen alkuperään, jotta hänen omat apurinsa pääsisivät voitolle. Hän ei sietänyt sitä, että israelilaiset päästettäisiin orjuudesta palvelemaan elävää Jumalaa.

Mutta pahuuden ruhtinaalla oli syvempikin tarkoituksensa suorittaessaan ihmeitään taikureiden välityksellä. Hän tiesi hyvin, että Mooses murtaessaan Israelin lasten orjuuden ikeen kuvasi Kristusta, joka tulisi vapauttamaan ihmisperheen synnin vallasta. Hän tiesi, että Kristuksen tullessa tapahtuisi voimallisia ihmetekoja todistukseksi maailmalle siitä, että Jumala oli lähettänyt hänet. Saatana vapisi ajattellessaan hänen voimaansa. Jäljittelemällä sitä työtä, jota Jumala suoritti Mooseksen kautta, hän toivoi paitsi estävänsä Israelin vapauttamisen myös vaikuttavansa kauas tulevaisuuteen sillä tavoin, ettei Kristuksen ihmeitä uskottaisi. Saatana koettaa alati vääristellen jäljitellä Kristuksen toimintaa ja lujittaa valtaansa ja pyrkimyksiään. Saamalla Kristuksen ihmeet näyttämään inhimillisen taidon ja voiman aikaansaannoksilta hän houkuttelee ihmiset selittämään niitä. Näin hän estää monia uskomasta Kristukseen Jumalan Poikana ja saa heidät hylkäämään pelastussuunnitelman yhteydessä esitetyt armon tarjoukset.

Vitsaukset runtelevat Egyptiä

[248]

Sitten Herra kehotti Moosesta ja Aaronia menemään seuraavana aamuna virran rannalle, jonne kuninkaan oli tapana vetäytyä. Koska Niilin tulviminen merkitsi ruokaa ja vaurautta koko Egyptille, virtaa palvottiin jumalana, ja kuningas kävi rannalla joka päivä viettämässä hartaushetkiään. Täällä kaksi veljestä taas toistivat hänelle sanomansa, ja sitten he ojensivat sauvansa ja löivät sillä vettä. Pyhä virta muuttui vereksi, kalat kuolivat ja se tuli pahanhajuiseksi. Taloihin ja vesisäiliöihin kerätty vesi muuttui samoin vereksi. »Mutta Egyptin tietäjät tekivät samoin taioillansa. - Ja farao kääntyi ja palasi kotiinsa eikä välittänyt tästäkään.» Vitsausta kesti seitsemän päivää mutta ilman toivottua tulosta.

Kun sauva jälleen ojennettiin vetten yli, nousi virrasta sammakoita, jotka levisivät kaikkialle maahan. Ne hyppivät taloihin, ma-

kuuhuoneisiin ja jopa uuneihin ja taikinakaukaloihin. Egyptiläiset pitivät sammakkoa jumalana eivätkä tohtineet tappa sitä, mutta nuo niljakkaat kiusanhenget olivat nyt käyneet sietämättö-miksi. Ne levittäytyivät faraon palatsiinkin, ja kiusaantunut kuningas halusi päästä niistä eroon. Taikurit näyttivät myös nostattavan sammakoita mutta eivät saaneet niitä poistumaan. Tämän huomattessaan farao nöyrtyi jonkin verran. Hän kutsui luokseen Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: »Rukoilkaa Herraa, että hän ottaisi pois sammakot vaivaamasta minua ja minun kansaani, niin minä päästän kansan uhraamaan Herralle.» Muistutettuaan kuningasta hänen aikaisemmasta kerskailustaan he pyysivät häntä määräämään ajan, jolloin he rukoilisivat vitsauksen lopetettavaksi. Hän asetti määrääjäksi seuraavan päivän toivoen mielessään sammakoiden häviävän sillä välin itsestään ja säästävän hänet siltä katkeralta nöyryytykseltä, että hänen olisi taivuttava Israelin Jumalan edessä. Vitsausta jatkui kuitenkin määrää-aikaan asti, ja vasta sitten sammakot kuolivat kaikkialla Egyptissä, mutta niiden mädäntyneet raadot saastuttivat ilman.

Herra olisi voinut palauttaa ne hetkessä tomuksi, mutta hän ei tehnyt sitä, jotta kuningas ja hänen kansansa eivät niiden hävittyä olisi sanoneet kaiken olleen taian tai noituuden aikaansaannosta kuten taikureiden temput. Sammakot vain kuolivat ja koottiin sitten kasoihin. Tätä todistetta ei kuningas kaikkine Egyptin väkineen voinut kumota; heidän oli myönnettävä, ettei tämä ollut mitään noituutta vaan taivaan Jumalan rangaistustuomio.

»Mutta kun farao näki päässeensä hengähtämään, kovensi hän sydämensä.» Jumalan käskystä Aaron ojensi taas kätensä, ja maan tomusta tuli sääskiä kaikkialle Egyptin maahan. Farao kehotti taikureitaan tekemään samoin, mutta he eivät kyenneet. Jumalan tekojen todistettiin siten ylittävän saatanan toiminnan. Taikuritkin tunnustivat: »Tämä on Jumalan sormi.» Mutta sekään ei liikuttanut ku- ningasta.

[249]

Kun vetoomukset ja varoitukset eivät tehonneet, langetettiin taas uusi rangaistustuomio. Sen ilmaantumisen päivä ilmoitettiin etukäteen, ettei voitaisi sanoa vitsauksen tulleen sattumalta. Paarmoja levisi parveittain taloihin ja kaikkialle maahan, kunnes »paarmat tulivat maan turmioksi». Nämä paarmat olivat suuria ja myrkyllisiä, ja niiden tuskalliset puremat vaivasivat kovin ihmisiä ja eläimiä.

Ennalta oli myös ilmoitettu, ettei tämä vitsaus ulottuisi Goosenin maakuntaan, ja niin kä-vikin.

Farao lupasi nyt israelilaisille, että he saisivat uhrata Jumalalleen Egyptissä, mutta he eivät voineet hyväksyä sellaisia ehtoja. »Ei sovi niin tehdä», Mooses sanoi. »Jos me nyt uhraamme egyptiläisten nähden sellaista, joka on heille kauhistus, niin eivätkö he kivitä meitä?» Heprealaiset uhraisivat sellaisia eläimiä, joita egyptiläiset pitivät pyhinä ja joiden tappaminen, vaikkapa vahingossa, oli kuolemalla rangaistava rikos. Heprealaisten oli mahdonta suorittaa uhripalvelustaan Egyptissä loukkaamatta isäntiään. Mooses ehdotti jälleen kolmen päivän matkaa erämaahan. Kuningas suostui siihen ja pyysi Jumalan palvelijoita rukoilemaan vitsausta lopetettavaksi. He lupasivat rukoilla mutta varoittivat faraota enää pettämästä heitä. Herra lopetti vitsauksen, mutta jatkuva kapinointi oli niin kovettanut kuninkaan sydämen, ettei hän vielääkään antanut periksi.

Seuraava isku oli entistä anka-rampi - Herra löi kaikkea Egyptin kedoilla olevaa karjaa »ylen anka-ralla ruttotaudilla». Sekä pyhät eläimet että kuormajuhdat - naudat ja lampaat, hevoset, kamelit ja aasit - kaikki kuolivat. Ennalta sanottiin selvästi, että heprealaisten karja säästyisi, ja faraο tarkisti Mooseksen ennustuksen lähettämällä palvelijoitaan israelilaisten koteihin, ja »israelilaisten karjasta ei kuollut ainoatakaan». Mutta kuningas pysyi yhä uppiniskaisena.

Sitten Herra kehotti Moosesta ottamaan pätsin nokea ja heittämään sen »taivasta kohti faraon silmien edessä». Tällä teolla oli syvälinen merkityksensä. Neljäsataa vuotta aikaisemmin Jumala oli näyttänyt Aabrahamille kansansa tulevan ahdingon suitsuavan pätsin ja liekehtivän tulen vertauskuvilla. Hän oli selittänyt, että hän tuomitsisi heidän sortajansa ja että he pääsisivät vapaaksi ja saisivat mukaansa paljon tavaraa. Egyptissä Israel oli kauan riutunut ahdistusten pätsissä. Tämä Mooseksen teko vakuutti heille, että Jumala muisti liittonsa ja että heidän vapautuksensa hetki oli koittanut.

Taivasta kohti viskattuna noki hajosi pieniksi hiukkasiksi, jotka levisivät kaikkialle Egyptin maahan, ja minne tahansa nokea laskeutuikin, siellä »märkäpaiseita tuli ihmisiin ja karjaan». Papit ja taikurit olivat tähän saakka rohkaisseet faraota pysymään jyrkkänä, mutta nyt hekin joutuivat kärsimään vitsauksesta. Inhottavan ja tuskallisen taudin tartuttamina he herättivät vain halveksuntaa kerskatessaan kyvyistään, eivätkä he enää kyenneet vastustamaan Israelin Jumalaa.

Nyt selvisi kaikelle kansalle, miten mieletöntä oli luottaa taikureihin, kun nämä eivät pystyneet suojaamaan edes itseään.

Faraon sydän paatui kuitenkin entistäänkin kovemmaksi. Ja nyt Herra lähetti hänelle tämän sanoman: »Minä tällä kertaa lähetän kaikki vitsaukseni vaivaamaan sinua itseäsi, sinun palvelijoitasi ja kansaasi, tietääksesi, ettei ketään ole minun vertaistani koko maan päällä. — Juuri sitä varten minä olen antanut sinun säilyä, että näytät sinulle voimani.» Ei Jumala ollut antanut hänen syntyä nimenomaan tätä tarkoitusta varten, vaan oli kaitselmuksellaan ohjannut hänet valtaistuimelle juuri Israelin vapauttamisen ajaksi. Vaikka tämä korskea sortovaltias oli rikostensa tähden menettänyt Jumalan armon, Herra oli kuitenkin antanut hänen säilyä hengissä tuodakseen ilmi hänen uppiniskaisuutensa yhteydessä suuret ihmetekonsa Egyptin maassa. Tapahdumien kulku noudattaa Jumalan sallimusta Hän olisi voinut kohottaa valta istuimelle armeliaamman kunin kaan, joka ei olisi uskaltanut vastustaa jumalallisen voiman mah tavia ilmauksia. Mutta se ei olisi täyttänyt Herran tarkoitusta. Hän

[251] salli kansan joutua kärsi mään egyptiläisten julmaa sortoa, jotta he saisivat oikean käsityksen epäjumalain palvonnan alentavasta vaikutuksesta. Faraon kohtelussaan Herra ilmaisi vihaavansa epäjumalain palvontaa ja päättäneensä rangaista julmuutta ja sortoa.

Jumala oli sanonut faraosta: »Minä paadutan hänen sydämensä, niin että hän ei päästä kansaa» (2 Moos. 4: 21). Mutta kuninkaan sydän ei paatunut minkään yliluonnollisen voiman vaikutuksesta. Jumala antoi faraolle hämmästyttäviä todisteita jumalallisesta voimastaan, mutta itsevaltias kieltäytyi itsepintaisesti ottamasta niitä huomioon. Ja joka kerta, kun hän suhtautui kielteisesti äärettömän Voiman ilmauksiin, hänen kapinallinen mielialansa vain jyrkkeni. Ensimmäisen ihmeen hylkäämisen kapinallinen siemenkylvö tuotti satoaan. Kun hän yhä uppiniskaisemmin noudatti omaa uhittelevaa suun- taansa, hänen sydämensä paatumus vain lisääntyi, kunnes

[252] hän joutui katselemaan kuolleen esikoisensa kylmän kalvakkaita kasvoja.

Jumala puhuttelee ihmisiä palvelijoidensa välityksellä neuvoen varovaisuuteen, varoittaen ja nuhdellen synnistä. Hän antaa jokaiselle tilaisuuden korjata virheensä, ennen kuin ne piintyvät luonteenpiirteiksi. Mutta jos joku ei suostu korjattavaksi, jumalallinen voima ei väkisin muuta hänen omavalintaisen toimintansa suuntausta. Hän

havaitsee jatka-misen samaan suuntaan sujuvan entistä helpommin. Näin hän ko-vettaa mielensä vastustamaan Pyhän Hengen vaikutusta. Valon jatkuva hylkääminen tekee hänet lopulta sellaiseksi, ettei paljon voimakkaampikaan Hengen toiminta pysty jättämään häneen pysyvää vaikutusta.

Joka kerran on antanut myöten kiusaukselle, lankeaa siihen helpommin toisenkin kerran. Jokainen synnin toistaminen vähentää hänen vastustuskykyään, sokaisee häntä ja heikentää hänen vakau-
mustaan. Jokainen hillittömyyden siemen tuottaa hedelmän. Jumala ei millään ihmeteollaan estä sitä tuottamasta satoa, »sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää» (Gal. 6: 7). Joka epäuskoisen julkeana suhtautuu hidaskätköisen välinpitämättömästi jumalalliseen totuuteen, niittää vain oman kylvönsä satoa. Näin monet tulevat kuuntelemaan levollisen välinpitämättömästi totuuksia, jotka kerran sykkähtyivät heidän mieltään. Totuuden laiminlyönnin ja vastustamisen kylvö tuotti tällaista satoa.

Ne jotka vaijentavat syyttävän omantunnon äänen ajattelemalla, että voivat muuttaa pahan vael-luksensa suunnan milloin vain haluavat, että he voivat vähätellä ar-mon kutsuja ja kuitenkin tuntea kerran toisensa jälkeen Hengen vaikutusta, ovat valinneet vaarallisen suunnan. He luulevat voivansa kaikella arvovalloillaan edistää suuren kapinallisen asiaa ja sitten äärimmäisen hädän hetkenä ja vaaran uhatessa heitä joka taholta vaihtaa johtajaa. Mutta se ei käykään niin helposti päinsä. Elämän kokemukset, kasvatusta ja mukautuminen synnilliseen elä-mäntapaan ovat niin syvästi muovanneet luonnetta, etteivät he enää pystykään heijastamaan Jeesuksen kuvaa. Ellei heidän po-lulleen olisi koskaan langennut mitään valoa, asia olisi ollut aivan toinen. Armo olisi silloin voinut päästä vaikuttamaan ja antanut heille mahdollisuuden hyväksyä tarjouksensa. Mutta kun he ovat pitkän aikaa hylänneet saamansa valon ja väheksyneet sitä, se otetaan lopulta pois.

Faraota uhkasi seuraavaksi rae-sade, josta varoitettiin: »Lähetä siis nyt saattamaan suojaan karjasi ja kaikki, mitä sinulla on kedolla. Sillä kaikki ihmiset ja karja, jotka ovat kedolla ja joita ei ole korjattu kotiin, joutuvat raesateen alle ja kuolevat.» Sade ja rakeet olivat epätavallisia Egyptissä, ja ennustetun kaltainen myrsky oli ennen näkemätön. Tieto varoituksesta levisi nopeasti, ja kaikki jotka uskoivat Herran sanan, kokosivat karjansa suojaan, kun taas ne jotka

väheksyivät va-roitusta, jättivät ne kedolle. Näin Jumala ilmaisi armonsa kesken vitsauksiakin. Näin ihmiset joutuivat kokeeseen, joka osoitti kuinka monia Jumalan voiman ilmaukset olivat saattaneet pelkäämään häntä.

Myrsky puhkesi, niin kuin oli ennustettu - ukkonen salamoi ja jyrisi, ja rakeet pieksivät maata. »Raesade oli ylen ankara, niin ettei sellainen ollut kohdannut koko Egyptin maata siitä ajasta saakka, jolloin se tuli asutuksi. Ja rakeet löivät maahan kaikkialla Egyptin maassa kaiken, mitä kedolla oli, sekä ihmiset että karjan; ja rakeet tuhosivat kaikki maan kasvit ja pirstoivat kaikki kedon puut.» Tuhoava enkeli jätti jälkeensä hävitystä ja raunioita. Vain Goosenin maakunta säästyi taas. Egyptiläisille näytettiin, että maa on elävän Jumalan hallinnassa, että luonnonvoimat tottelevat hänen ääntään ja että vain hänelle kuuliaisat ovat turvassa.

Koko Egypti vapisi jumalallisen tuomion kauhistavan toimeenpanon alaisena. Farao lähetti kiireesti hakemaan Mooseksen ja Aaronin ja huudahti: »Minä olen tehnyt syntiä tällä kertaa. Herra on oikeassa, mutta minä ja minun kansani olemme väärässä. Rukoilkaa Herraa, sillä jo on meillä kyllin Jumalan jylinää ja rakeita. Minä päästän teidät, eikä teidän tarvitse enää viipyä.» Mooses vastasi: »Kun lähdän kaupungista, niin minä ojennan käteni Herran puoleen, ja jylinä lakkaa eikä rakeita enää tule, tietääksesi, että maa on Herran. Mutta et sinä eivätkä sinun palvelijasi, sen kyllä tiedän, vielä nytäkään pelkää Herraa Jumalaa.»

Mooses tiesi, ettei taistelu ollut vielä lopussa. Faraon tunnustukset ja lupaukset eivät johtuneet mistään jyrkästä mielen tai sydämen muutoksesta, vaan ne olivat kauhun ja ahdistuksen esiin puseramia. Mooses lupasi kuitenkin suostua hänen pyyntöönsä, koska hän ei enää saisi jatkaa uppiniskaisuuttaan. Myrskyn raivosta välittämättä profeetta poistui, ja faraon kaikkine väkineen sai nähdä, miten Herra varjeli sanansaattajaansa. Päästyään ulos kaupungista Mooses »ojensi kätensä Herran puoleen; ja jylinä ja rakeet lakkasivat, eikä sade enää vuotanut maahan». Mutta kuningas oli tuskin selvinnyt kauhustaan, kun hän jo taas paadutti sydämensä.

Silloin Herra sanoi Moosekselle: »Mene faraon tykö, sillä minä olen koventanut hänen sydämensä ja hänen palvelijainsa sydämet, että tekisin nämä tunnustekoni heidän keskellänsä ja että sinä kertoisit lapsillesi ja lastesi lapsille, mitä minä olen tehnyt egyptiläi-

sille, ja minun tunnustekoni, jotka olen tehnyt heidän keskellensä, tietääksenne, että minä olen Herra.» Herra ilmaisi voi-mansa vahvistaakseen Israelin us-komaan häneen ainoana oikeana ja elävänä Jumalana. Hän antaisi kiistattoman todisteen siitä, että hän piti heitä eri asemassa olevina kuin egyptiläisiä ja saattaisi kaikki kansat tietämään, että kaikkien halveksimat ja sortamat heprealaiset olivat taivaan Jumalan suojeluksessa.

Mooses varoitti itsevaltiasta, että jos tämä yhä niskoittelisi, annettaisiin heinäsiirkkaparvien hävittää maata. Ne peittäisivät koko maan ja söisivät kaiken jäljelläolevan. Ne täyttäisivät talot ja kuninkaan palatsinkin. Se olisi sellainen vitsaus, »ettei sinun isäsi eivätkä esi-isäsi ole sellaista nähneet siitä päivästä, jona tulivat maailmaan, hamaan tähän päivään asti».

[254]

Faraon neuvonantajat tyrmis-tyivät. Karjan hävitys oli jo aiheuttanut maalle suuria tappioita. Rakeet olivat lisäksi surmanneet ihmisiäkin. Myrsky oli kaatanut metsää ja tuhonnut laihot. Heiltä näytti hupenevan nopeasti kaikki, mitä heprealaisten työllä oli hankittu. Nälänhätä uhkasi koko maata. Ruhtinaat ja hovin väki tungeksivat kuninkaan läheisyydessä ja kysyivät vihaisina: »Kuinka kauan tämä mies on oleva meille paulaksi? Päästä miehet palvelemaan Herraa, heidän Jumalaansa. Etkö vieläkään ymmärrä, että Egypti joutuu perikatoon?»

Mooses ja Aaron kutsuttiin ta-kaisin, ja yksinvaltias sanoi heille: »Menkää ja palvelkaa Herraa, Jumalaanne. Vaan ketkä menevät?»

Mooses vastasi: »Me menemme, nuoret ja vanhat, me menemme poikinemme ja tyttäriemme, lampainemme ja karjoinemme; sillä meillä on Herran juhla.»

Kuningas raivostui. »Olkoon vain Herra teidän kanssanne», hän huusi, »kunhan minä ensin päästän teidät ja teidän vaimonne ja lapsenne. Katsokaa, teillä on paha mielessä. Siitä ei tule mitään. Mutta menkää te, miehet, ja palvelkaa Herraa, sillä sitähän te olette pyytäneetkin.» Ja heidät ajettiin pois faraon edestä. Farao oli koettanut tuhota israelilaiset kovalla työllä, mutta nyt hän oli olevinaan kovin kiinnostunut heidän hyvinvoinnistaan ja huolehtivansa hellästi heidän lapsistaan. Mutta hänen todellinen tarkoituksensa oli pitää vaimot ja lapset takeena miesten palaamisesta.

Mooses ojensi nyt sauvansa maan yli; itätuuli puhalsi ja toi heinäsiirkat mukanaan. »Niin paljon ei heinäsiirkkoja ollut koskaan sitä

ennen tullut eikä sen jälkeen tule.” Niiden parvet peittivät taivaan, niin että maa synkkeni, ja söivät kaiken vihreän mitä jäljellä oli. Farao lähetti kiireesti hakemaan profeetat ja sanoi: »Minä olen rikkonut Herraa, teidän Jumalaanne, ja teitä vastaan. Anna nyt anteeksi minun rikkomukseni vielä tämä kerta, ja rukoilkaa Herraa, Jumalaanne, että hän poistaisi minulta ainakin tämän surman.” He tekivät niin, ja voi-makas länsituuli ajoi heinäsiirakat Punaiseen mereen. Mutta kuningas pysyi yhä jyrkässä kannassaan.

[255] Egyptin kansa oli joutumassa epätoivon valtaan. Koetut vitsaukset olivat käyneet jo miltei sietämättömiksi, ja kansa pelkäsi tulevaisuuttaan. Se oli palvonut faraota jumalansa edustajana, mutta monet olivat jo nyt vakuutuneita siitä että hän vastusti Olentoa, joka sai kaikki luonnonvoimatkin tottelemaan tahtoaan. Heprealaiset orjat, joita oli varjeltu niin ihmeellisesti, alkoivat uskoa pääsevänsä vapaiksi. Heidän työnjohtajansa eivät uskaltaneet enää sortaa heitä entiseen tapaan. Kaikkialla Egyptissä vallitsi salainen pelko siitä, että tuo orjuutettu kansa nousisi kostamaan kärsimänsä vääryydet. Kansa kyseli kaikkialla henkeään pidätellen, mitä seuraavaksi tapahtuisi.

[256] Yhtäkkiä maa peittyi niin paksuun pimeyteen, »että siihen voi käsin tarttua». Se ei vain poistanut ihmisiltä kaikkea valoa vaan teki ilmankin niin tukahduttavaksi, että sitä oli vaikea hengittää. »Ei kukaan voinut nähdä toistansa, eikä kukaan voinut liikkua paikaltansa kolmeen päivään. Mutta kaikilla israelilaisilla oli valoisata asuinpaikoissansa.» Egyptiläiset palvoivat aurinkoa ja kuuta, mutta tässä salaperäisessä pimeydessä kansa ja heidän jumalansa saivat samalla tavoin tuntea sen voiman vaikutusta, joka oli ottanut hoitaakseen orjien asian. Niin pelottava kuin tämä rangaituustuomio olikin, se osoittaa Jumalan olevan sääliväinen ja haluton tuhoamaan. Hän antoi ihmisille nytkin aikaa mietiskelyyn ja parannuksen tekoon ennen viimeisen ja kauheimman vitsauksen langettamista.

Pelko oli lopulta pusertanut faraosta ilmoille uuden myönnytyksen. Kolmannen pimeän päivän lopussa hän kutsutti luokseen Mooseksen ja suostui päästämään kansan, kunhan vain lampaat ja karja jäisivät Egyptiin. »Ei sorkkaakaan saa jäädä», vastasi päättäväinen heprealainen, »emmekä itsekään tiedä ennenkuin tulemme sinne, mitä meidän on uhrattava palvellessamme Herraa.” Vihoissaan kuningas menetti kokonaan malttinsa. »Mene pois luotani»,

hän huusi, »ja varo, ettet enää tule minun kasvojeni eteen; sillä sinä päivänä, jona tulet minun kasvojeni eteen, sinä olet kuoleva.»

Mooses vastasi: »Oikein sinä puhuit, minä en tule tämän jälkeen sinun kasvojesi eteen.»

»Mooses oli hyvin arvossapidetty mies Egyptin maassa, sekä faraon palvelijain että kansan silmissä.» Egyptiläiset kunnioittivat ja pelkäsivät häntä. Ei kuningaskaan tohtinut vahingoittaa häntä, sillä kansa katsoi vain Mooseksen kykenevän poistamaan vitsaukset. Kansa toivoi, että israelilaisten annettaisiin lähteä Egyptistä. Vain kuningas ja papit vastustivat viimeiseen asti Mooseksen vaatimuksia.

Luku 24—Pääsiäinen

Kun Egyptin kuningasta ensi kerran vaadittiin päästämään Israel, esitettiin jo silloin varoitus kaikkein kauheimmasta vitsauksesta. Mooseksen tuli sanoa faraolle: »Näin sanoo Herra: Israel on minun esikoispoikani; sentähden minä sanon sinulle: Päästä minun poikani palvelemaan minua. Mutta jos kieltäydyt päästämästä häntä, niin katso, minä tapan sinun esikoispoikasi» (2 Moos. 4: 22, 23). Jumala oli kunnioittanut egyptiläisten halveksimia israelilaisia valitsemalla heidät lakinsa hoitajiksi. Erikoisia siunauksia ja etuoikeuksia saaneina he olivat paremmassa asemassa kuin muut kansat, samoin kuin esikoispojalla oli etunsa muiden veljesten joukossa.

Rangaistustuomio, josta Egyptiä varoitettiin ensiksi, langetettiin viimeisenä. Jumala on pitkämielinen ja suuri armossaan. Hän huolehtii hellästi luoduistaan, jotka hän on tehnyt kuvikseen. Jos viljasadon, lampaiden ja karjan menetys olisi johtanut Egyptin parannukseen, ei lapsia olisi tarvinnut surmata; mutta kansakunta oli itsepäisesti vastustanut jumalallista käskyä, ja nyt annettaisiin lopullinen isku.

Mooses oli uhattu tappaa, jos hän vielä tulisi faraon eteen. Mutta Jumalan viimeinen sanoma oli vietävä kapinoivalle itsevaltiaalle, ja jälleen Mooses tuli hänen eteensä ja esitti tämän kauhean julistuksen: »Näin sanoo Herra: Puoliyön aikana minä lähden kulkemaan kautta Egyptin maan. Ja kaikki esikoiset Egyptin maassa kuolevat, valtaistuimellansa istuvan faraon esikoisesta käsikiveä vääntävän orjattaren esikoiseen asti, ynnä kaikki karjan esikoiset. Ja koko Egyptin maassa on oleva kova valitus, jonka kaltaista ei ole ollut eikä koskaan tule. Mutta kenellekään israelilaiselle ei koirakaan ole muriseva, ei ihmiselle eikä eläimelle, tietääksesi, että Herra tekee erotuksen egyptiläisten ja Israelin välillä. Ja kaikki nämä sinun palvelijasi tulevat minun luokseni, kumartavat minua ja sanovat: 'Mene pois, sinä ja kaikki kansa, joka sinua seuraa.' Ja sen jälkeen minä menen.»

[258] Ennen tämän tuomion täytän-töönpanoa israelilaiset saivat Herralta Mooseksen välityksellä ohjeita, jotka koskivat heidän läh-

Egyptistä ja varjelemistaan tulevalta vitsaukselta. Jokaisen perheen, yksin tai toisten yhteydessä asuvan, tuli teurastaa »virheetön» karitsa tai vohla ja isoppikimpulla sivellä sen verellä talon »molemmat pihiti pielet ja ovenpäällinen», jotta tuhoava enkeli ei tulisi siihen taloon. Heidän oli syötävä liha paistettuna, happamattoman leivän ja katkerien yrttien kanssa, samana yönä ja, kuten Mooses sanoi, »kupeet vyö-tettyinä, kengät jalassanne ja sauva kädessänne; ja syökää se kiiruusti. Tämä on pääsiäinen Herran kunniaksi.»

Herra julisti: »Minä kuljen sinä yönä kautta Egyptin maan ja sur-maan kaikki esikoiset Egyptin maassa, sekä ihmiset että eläimet, ja panen toimeen rangaistustuomion, jonka minä olen langettanut kaikista Egyptin jumalista. - - Ja veri on oleva merkki, teille suojelukseksi, taloissa, joissa olette; sillä kun minä näen veren, niin minä menen teidän ohitsenne, eikä rangaistus ole tuhoava teitä, kun minä rankaisen Egyptin maata.»

Israelin kansan tuli kaikkina tulevina sukupolvina viettää vuosittain tämän suuren vapautuksen muistojuhlaa. »Ja tämä päivä olkoon teille muistopäivä, ja viettäkää sitä Herran juhlanä; sukupolvesta sukupolveen viettäkää sitä ikuisena säädöksenä.» Kun he vastaisina vuosina viettäisivät tätä juhlaa, heidän tulisi kertoa lapsilleen tästä suuresta vapautuksesta Mooseksen kehotuksen tapaan: »Tämä on pääsiäisuhri Herralle, joka meni israelilaisten talojen ohi Egyptissä, kun hän rankaisi egyptiläisiä, mutta säästi meidän kotimme.»

Sekä ihmisten että karjan es - koiset kuuluivat Herralle ja voitiin vain lunnailta saada takaisin. Näin he myönsivät, että kun egyptiläisten esikoiset surmattiin, israelilaistenkin esikoiset olivat saman tuomion alaisia mutta pelastuivat armosta sovitushrin avulla. »Sillä minun omani on jokainen esikoinen», Herra julisti. »Sinä päivänä, jona minä surmasin kaikki Egyptin maan esikoiset, minä pyhitin itselleni kaikki Israelin esikoiset, sekä ihmisten että karjan; minun omani ne ovat» (4 Moos. 3: 13). Pyhäkköpalveluksen säätämisen jälkeen Herra valitsi itselleen Leevin heimon palvelemaan pyhäkössä kansan esikoisten sijasta. »He ovat kokonaan annetut minun omikseni israelilaisten keskuudesta», hän sanoi. »Israelilaisten kaikkien esikoisten sijaan minä olen heidät ottanut omikseni» (4 Moos. 8: 16). Kuitenkin vaadittiin kaikkea kansaa yhä tunnustamaan Jumalan armo suorittamalla lunnat esikoisistaan (ks. 4 Moos. 18: 15, 16).

[259] Muistojuhlana pääsiäinen viittasi Egyptistä vapautumiseen, mutta esikuvallisena se suuntasi ajatukset siihen suurempaan vapautukseen, jonka Kristus oli suorittava vapauttamalla kansansa synnin orjuudesta. Uhrilampaan esikuvana oli »Jumalan Karitsa», pelastuksemme ainoa toivo. Apostoli sanookin: »Onhan meidän pääsiäislampaamme, Kristus, teu-rastettu» (1 Kor. 5: 7). Pääsiäis-lampaan teurastaminen ei riittänyt, vaan sen verta oli lisäksi siveltävä ovenpieliin. Samoin Kristuksen veren ansiot on sovellettava ihmisen sieluun. Ei riitä, että uskomme hänen kuolleen maailman puolesta. Meidän on uskottava, että hän on kuollut henkilökohtaisesti meidän puolestamme. Ja meidän on sovellettava hänen sovitusuhrinsa ansio itseemme.

Veren sivelyyn käytetystä isopista tuli puhdistuksen vertauskuva. Sillä puhdistettiin pitaalisia ja niitä, jotka olivat saastuneet koskettuaan kuolleeseen. Sen merkitys kuvastuu myös psalmistan rukouksesta: »Puhdista minut isopilla, että minä puhdistuisin, pese minut, että minä lunta valkeammaksi tulisin» (Ps. 51: 9).

Pääsiäislammasta oli valmistettava kokonaisuutena rikkomatta siitä yhtäkään luuta. Samoin ei saanut rikkoa luuta Jumalan Karitsalta, joka kuoli puolestamme (ks. Joh. 19: 36). Tämä kuvasi Kristuksen uhrin kokonaisuutta ja täydellisyyttä.

Karitsan liha oli syötävä. Ei sekään riitä, että uskomme Kristukselta saavamme syntimme anteeksi, vaan meidän on uskon kautta jatkuvasti vastaanotettava häneltä hengellistä voimaa ja ravintoa hänen sanansa välittämänä. Kristus sanoi: »Ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertansa, ei teillä ole elämää itses-sänne. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, sillä on iankaikkinen elämä» (Joh. 6: 53, 54). Ja selittäen tarkoitustaan hän lisäsi: »Ne sanat, jotka minä olen teille Puhunut, ovat henki ja ovat elämä» (Joh. 6: 63). Jeesus hyväksyi Isänsä lain, toteutti sen periaatteita elämässään, ilmensi sen henkeä ja osoitti, mitä hyvää se saa aikaan sydämessä. Johannes sanoo: »Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme, ja me katselimme hänen kirkkauttansa, senkaltaista kirkkautta, kuin ainokaisella Pojalla on Isältä; ja hän oli täynnä armoa ja totuutta» (Joh. 1: 14). Kristuksen seuraajien täytyy osallistua hänen kokemuksestaan. Heidän on vastaanotettava ja omaksuttava Jumalan sana, niin että siitä tulee elämän ja toiminnan voimallinen vaikutin. Kristuksen voiman tulee muuttaa heidät hänen kaltaisuuteensa, niin että

jumalalliset ominaisuudet heijastuvat heistä. Heidän on syötävä Jumalan Pojan lihaa ja juotava hänen vertansa, tai muutoin heillä ei ole elämää itsessään. Kristuksen hengen ja toiminnan on tultava hänen opetuslastensa elämäksi ja toiminnaksi.

Karitsa oli syötävä katkerain yrttien kanssa, mikä muistutti Egyptin orjuuden katkeruudesta. Samoin meidän tulee nauttia Kristus-ravintoa syntiemme tähden murtunein mielin. Happamattoman leivän käytöllä oli myös merkityksensä. Pääsiäistä koskevassa laissa nimenomaan sanottiin, ettei juhlan aikana saanut olla mitään hapanta heidän talos-saan, ja juutalaiset noudattivat sitä tarkoin käytännössään. Samoin synnin hapatus on poistettava kaikista, jotka mielivät saada elämää ja ravintoa Kristukselta. Paavali kirjoittaa tästä Korinton seurakunnalle: »Peratkaa pois vanha hapatus, että teistä tulisi uusi taikina — sillä onhan meidän pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu. Viettäköömme siis juhlaa, ei vanhassa hapatuksessa eikä ilkeyden ja pahuuden hapatuksessa, vaan puhtauden ja totuuden happamattomuudessa» (1 Kor. 5: 7, 8).

[260]

Ennen vapautustaan orjien täytyi osoittaa uskovansa pian tapahtuvaan suureen vapauttamiseen. Heidän oli merkittävä talonsa verellä, ja heidän täytyi perheineen erottautua egyptiläisistä ja hakeutua omiin asumuksiinsa. Jos israelilaiset olisivat vähänkin poikenneet saamistaan ohjeista tai jättäneet erottamatta lapsensa egyptiläisistä; jos he olisivat teurastaneet karitsan mutta jättäneet sivelemättä verellä oviensa pihtipieliä tai poistuneet kotoaan, he eivät olisi olleet turvassa. He olisivat saattaneet rehellisesti uskoa tehneensä kaiken tarpeellisen, mutta heidän vilpittömyytensä ei olisi pelastanut heitä. Tuhoajan käsi olisi surmannut kaikkien niiden esikoisen, jotka eivät olisi noudattaneet Herran ohjeita.

Kuuliaisuudellaan kansa osoittaisi uskonsa. Samoin kaikkien niiden, jotka toivovat pelastuvansa Kristuksen veren ansiosta, tulisi käsittää, että heidän itsensäkin on tehtävä jotakin pelastuakseen. Vaikka yksin Kristus voikin lunastaa meidät rikkomuksen rangaistuksesta, meidän on käännyttävä synnistä kuuliaisuuteen. Ihminen pelastuu vain uskosta, ei tekojen avulla, mutta hänen uskonsa täytyy näkyä hänen teoissaan. Jumala on antanut Poikansa kuolemaan synnin sovittajana; hän on ilmaissut valon ja totuuden, elämän tien. Hän on luonut edellytyksiä ja antanut ohjeita ja etuoikeuksia, ja nyt ihmisen on arvostettava ja käytettävä näitä Jumalan antamia pelas-

[261]

tusvälineitä ja oltava yhteistoiminnassa niiden kanssa - uskottava ja noudatettava kaikkia jumalallisia vaatimuksia.

Kun Mooses luetteli Israelille toimenpiteet, joihin Jumala oli ryhtynyt vapauttaakseen heidät, »kansa kumartui maahan ja rukoi-li”. Vapauden iloinen odotus, kauhistava tieto heidän sortajiaan pian kohtaavasta tuomiosta, heidän omaan pikaiseen lähtöönsä liittyvät huolet ja valmistelut - kaikki nämä sulautuivat sillä hetkellä kiitollisuudeksi heidän armollista Vapauttajaansa kohtaan. Monet egyptiläiset olivat kaiken tapahtuneen perusteella tunnus-taneet heprealaisten Jumalan ai-noaksi oikeaksi Jumalaksi, ja nämä pyysivät nyt päästä Israelin kotien suojaan, kun hävittävä enkeli kulkisi maan halki. Heidät lausuttiin ilomielin tervetulleiksi, ja he lupasivat vastedes palvella Jaakobin Jumalaa ja lähteä Egyptistä hänen kansansa kanssa.

Israelilaiset noudattivat Jumalan antamia ohjeita. Nopeasti ja salaisesti he valmistelivat lähtöään. He kokosivat perheensä, teurastivat pääsiäislampaan, paistoivat sen lihan sekä valmistivat happamattoman leivän ja katkerat yrtit. Kodin pappina isä siveli verta ovenpieliin ja tuli sen jälkeen sisälle perheensä pariin. Pääsiäislamma syötiin kiireesti ja ääneti. Kansa valvoi ja rukoi syvän kunnioittavasti, ja esikoiset, olkoot sitten vahvoja miehiä tai pikkulapsia, tunsivat epämääräisen pelon kouristavan sydäntään. Isät ja äidit syleilivät rakkaita esikoisiaan ajatellessaan sinä yönä annettavaa pelottavaa iskua. Mutta tuhoava enkeli ei käynyt yhdessäkään Israelin asumuksessa. Niiden ovilla oli veren merkki - merkki Vapahtajan suojeluksesta - eikä tuhoaja tullut sisälle.

Puoliyön aikana »kova valitus oli Egyptissä; sillä ei ollut yhtään taloa, jossa ei ollut kuollutta». Tuhooja oli surmannut maan kaikki esikoiset, »valtaistuimellaan istuvan faraon esikoisesta vankikuopassa olevan vangin esikoiseen asti, ynnä kaikki karjan esikoiset». Koko laajassa Egyptin valtakunnassa oli jokaisen huonekunnan ylpeys lan-nistettu. Surevien huudot ja valitukset täyttivät ilman. Kuningas ja hänen hoviväkensä katselivat kasvot kalvenneina ja vavisten tuota tyrmistyttävää kauhunäkyä. Farao muisti kerran huudahtaneensa: »Kuka on Herra, jota minun pitäisi kuulla ja päästää Israel? Minä en tunne Herraa enkä päästä Israelia.” Nyt kun hänen taivasta uhmaava ylpeytensä oli painettu maan to-muun, hän »kutsutti yöllä Moo- seksen ja Aaronin ja sanoi: ’Nouskaa ja menkää pois minun

kansani joukosta, sekä te että israelilaiset; menkää ja palvelkaa Her-
raa, niinkuin olette puhuneet. Ottakaa myös lampaanne ja karjanne
mukaan, niinkuin olette puhuneet, ja menkää ja rukoilkaa minulle-
kin siunausta.’” Myös kuninkaan neuvonantajat ja kansa ahdistivat
israelilaisia »jouduttaaksensa heidän lähtöänsä maasta pois, sillä he
ajattelivat: ’Me kuolemme kaikki.’»

Luku 25—Lähtö Egyptistä

Kupeat vyötettyinä, kengät jalassa ja sauva kädessä Israelin kansa oli valmiina ja pelokkaan vaiteliaana odottanut kuninkaallista lähtökäskyä. Ennen aamunkoittoa he olivat jo matkalla. Vitsausten aikana, Jumalan voimatekojen herättäessä orjien toivoa ja kauhistuessa heidän sortajiaan, israelilaiset olivat vähitellen kerääntyneet Goosenin maakuntaan. Vaikka heidän lähtönsä tapahtuikin äkkiä, oli ehditty suunnitella, miten tuota liikkeellä olevaa kansan paljoutta voitaisiin hallita ja ohjata. Niinpä se oli järjestetty ryhmiin, joille kullekin oli määrätty johtajansa.

Ja niin heitä lähti »noin kuusisataa tuhatta jalkamiestä, paitsi vaimoja ja lapsia. Ja myös paljon sekakansaa meni heidän kansansa.» Tässä väkijoukossa ei ollut vain niitä, jotka usko Israelin Jumalaan oli saanut liikkeelle, vaan paljon enemmän sellaisia, jotka lähtivät vain vitsauksia pakoon tai seurasivat joukon jatkona pelkäämättä jännityksestä tai ute-liaisuudesta. Tämä sekakansa oli Israelille alinomaisena haittana ja paulana.

Kansa otti mukaansa myös »lampaista ja raavaskarjaa suuret laumat». Nämä olivat israelilaisten omaisuutta, sillä he eivät olleet koskaan myyneet omaisuuttaan kuninkaalle kuten egyptiläiset. Jaakob ja hänen poikansa olivat tuoneet lampaansa ja karjalaumansa mukanaan Egyptiin, ja siellä ne olivat suuresti lisääntyneet. Ennen lähtöään Egyptistä kansa oli Mooseksen kehotuksesta pyytänyt korvausta maksamattomista työsuorituksistaan, ja egyptiläiset halusivat niin kiihkeästi päästä eroon heistä, etteivät voineet kieltäytyä maksamasta. Ja niin orjat lähtivät matkaan vieden mukanaan saalista sortajiltaan.

Tuo päivä päätti ajanjakson, joka ilmaistiin Aabrahamille profeettallisessa näyssä vuosisatoja aikaisemmin: »Sinun jälkeläisesi tulevat elämään muukalaisina maassa, joka ei ole heidän omansa, ja heidän on niitä palveleminen, ja ne sortavat heitä neljäsataa vuotta. Mutta myös sen kansan, jota he palvelevat, minä tuomitsen; ja sitten he pääsevät lähtemään, mukanaan paljon tavaraa» (1 Moos.

15: 13, 14). Nuo neljäsataa vuotta olivat kuluneet. »Ja juuri sinä päivänä Herra vei israelilaiset joukkoinensa pois Egyptin maasta.» Lähtiessään Egyptistä israelilaiset ottivat mukaansa Joosefin luut, tuon kalliin perinnön, joka niin kauan oli odottanut Jumalan lupauksen täyttymystä ja ollut noiden synkkien orjuuden vuosien varrella alati muistuttamassa Israelin va-pautuksesta. [264]

Matkareitti

Sen sijaan että olisi valinnut suoran tien, joka johti Kanaanin maahan filistealaisten maan halki, Herra ohjasi heidän kulkunsa etelään, Punaistamerta kohti, »sillä Jumala ajatteli, että kansa ehkä ka-tuisi nähdessään sodan syttyvän ja palaisi Egyptiin». Jos he olisivat yrittäneet kulkea Filistean läpi, heidän etenemisensä olisi estetty, sil-lä filistealaiset pitivät heitä isäntiensä luota karanneina orjina eivätkä olisi epäröineet käydä sotimaan heitä vastaan. Ja israelilaiset olivat liian kehnosti varustettuja kyetäkseen vastustamaan tuota voimakas-ta ja sotaisaa kansaa. Heillä oli vain vähän Jumalan tuntemusta ja uskoa häneen, ja niin he olisivat kauhistuneet ja masentuneet. He olivat aseettomia ja tottumattomia käymään sota. Pitkä sortokausi oli vaikuttanut masentavasta heidän mielialaansa, ja lisäksi heidän haittanaan olivat vaimot ja lapset, lampaat ja karja. Johtamalla heitä Punaisenmeren tietä Herra ilmaisi olevansa sääliväinen yhtä hyvin kuin tuomitsevakin. [265]

»Ja he lähtivät liikkeelle Suk-kotista ja leiriytyivät Eetamiin, erämaan reunaan. Ja Herra kulki heidän edellensä, päivällä pilven-patsaassa johdattaaksensa heitä tietä myöten ja yöllä tulenpatsaassa valaistaksensa heidän kul-kunsa, niin että he voivat vaeltaa sekä päivällä että yöllä. Pilvenpatsas ei poistunut päivällä eikä tulenpat-sas yöllä kansan edestä.» Psalmista sanoo: »Hän levitti suo-jaksi pilven ja tulen valaisemaan yötä» (Ps. 105: 39; ks. myös 1 Kor. 10: 1, 2). Heidän näkymättömän Johtajansa lippu oli alati heidän kanssaan. Päivällä pilvi johdatti heidän kulkuaan tai levittäytyi koko joukon ylle suojaamaan sitä paahtavalta helteeltä, ja viileydellään ja kosteudellaan se virvoitti kuivaksi kärventynyttä ja janoista erä-maata. Yöllä se muuttui tulenpatsaaksi, joka valaisi heidän leiriään ja muistutti aina Jumalan läsnäolosta. [266]

Eräissä ennustuksensa kau-neimmista ja lohdullisimmista kohdista Jesaja viittaa pilven ja tulenpatsaaseen kuvaillessaan, miten Jumala huolehtii kansastaan suuressa lopputaistelussa pahuuden valtoja vastaan: »Ja Herra luo Siionin vuorelle koko asuinsijansa ylle ja sen juhlaokousten ylle pilven päivän ajaksi ja savun ynnä tulenliekin hohteen yöksi, sillä kaiken kirkkauden yllä on oleva peite ja verho varjoamassa päivän helteeltä sekä turvaamassa ja suojaamassa rajuilmalta ja sateelta» (Jes. 4: 5, 6).

Erämaan kaltaisen, uuvuttavan aavikon halki he matkasivat. He alkoivat jo kummastella matkansa määrää; rasittava tie väsytti, ja muutamat alkoivat mielessään pe-lätä egyptiläisten lähtevän ajamaan heitä takaa. Mutta pilvi liikkui yhä eteenpäin, ja he seurasivat sitä. Ja nyt Herra ohjasi Moosesta kääntymään sivulle eräiseen vuoren solaan ja leiriytymään meren rannalle. Mooses sai kuulla, että farao ajaisi heitä takaa mutta että Jumala vapauttaisi heidät oman kunniansa tähden.

Takaa-ajo

Egyptissä oli jo levinnyt tieto siitä, etteivät Israelin lapset jääneetkään erämaahan pitämään jumalanpalveluksiaan vaan työn-tyivät Punaistamerta kohti. Farao neuvonantajat julistivat kuninkaalle, että heidän orjansa olivat nyt paenneet eivätkä ikinä enää palaisi. Kansa surkutteli sitä, että oli tullut pitäneeksi esikoisten kuolemaa Jumalan voiman ilmauksena. Ja kun maan huomatuimmat miehet selvisivät pelostaan, he katsoivat vitsausten aiheutuneen aivan luonnollisista syistä. »Mitä teimmekään, kun päästimme Israelin meitä palvelemasta!» he huudahtivat katkerina.

Farao kokosi joukkonsa, »kuudetsadat valitut sotavaunut sekä kaikki muut Egyptin sotavaunut», ratsumiehet, vaunusoturit ja jalkamiehet. Hyökkäävää armeijaa johti kuningas itse Egyptin valtaherrojen avustamana. Jumalten suosion varmistamiseksi ja turvaamaan yrityksen onnistuminen otettiin papitkin mukaan. Kuningas päätti pelottaa israelilaiset joukkonsa suurella esiinmarssilla. Egyptiläiset pelkäsivät joutuvansa muiden kansojen pilkan alaisiksi, jos heidän olisi alistuttava kumartamaan Israelin Jumalaa; toisaalta he säilyttäisivät maineensa ja saisivat orjansakin jälleen palvelukseensa, jos nyt suurella voimansa näytöllä saisivat pakolaiset palaamaan.

Heprealaiset olivat leirytyneet meren rannalle, jonka ylittäminen näytti mahdottomalta. Etelässä taas esti jylhä vuori heidän etene-
misensä. Äkkiä he huomasivat kaukana välkkyviä aseita ja kiitäviä
sotavaunuja, jotka kuuluivat suuren armeijan etujouk- koihin. Niiden [267]
lähestyessä tulivat vähitellen näkyviin kaikki Egyptin takaa-ajavat [268]
joukot. Kauhu valtasi israelilaiset. Jotkut huusivat avukseen Herraa,
mutta suuri enemmistö riensi valittamaan Moosekselle: »Eikö Egyp-
tissä ollut hautoja, kun toit meidät tänne erämaahan kuolemaan?
Mitä teit meille, kun johdatit meidät pois Egyptistä! Emmekö sa-
noneet tätä sinulle Egyptissä? Sanoimmehan: Anna meidän olla
rauhassa, että palvelisimme egyptiläisiä. Sillä pa-rempi olisi ollut
palvella egyptiläisiä kuin kuolla erämaahan.»

Moosesta suretti kovin se, että hänen kansansa ilmaisi uskovansa
näin heikosti Jumalaan, vaikka hän oli moneen kertaan osoittanut
suurta voimaansa heidän hyväkseen. Miten he saattoivat syyttää
häntä nykytilanteen vaaroista ja vaikeuksista, kun hän oli vain nou-
dattanut Jumalan selvää käskyä? Tosin heidän oli mahdotonta sel-
viytyä tästä, ellei Jumala itse tulisi päästämään heitä tästä tukalasta
tilanteesta. Mutta Mooses oli jo siinä määrin tottunut kuuliaiseksi
noudattamaan jumalallista johdatusta, ettei hän nytkään pelännyt
seurauksia. Hän vastasi kansalle tyynesti ja vakuuttavasti: »Alkää
peljätkö; pysykää paikoillanne, niin te näette, minkä pelastuksen
Herra tänä päivänä antaa teille; sillä sellaista, minkä näette egypti-
läisille tapahtuvan tänä päivänä, ette koskaan enää tule näkemään.
Herra sotii teidän puolestanne, ja te olkaa hiljaa.»

Ei ollut helppoa pitää Israelin joukkoja paikoillaan odottamassa
Herran edessä. Heiltä puuttui kuria ja itsehillintää, ja niin he tuli-
vat hillittömiksi ja väkivaltaisiksi. He luulivat piankin joutuvansa
vainoojiensa käsiin, ja sitä he vai- keroivat ja voivottelivat yhteen [269]
ääneen ja haikeasti. Verratonta pilvenpatsasta oli seurattu Jumalan
eteenpäin kehottavana merkinä, mutta nyt he pohtivat keskenään,
eikö se sittenkin mahtanut enteillä jotakin suurta onnettomuutta, sil-
lä eikö se ollut johdattanut heitä vuoren väärälle sivustalle, mereen
päättävään solaan? Näin Jumalan enkeli vaikutti heidän harhautu-
neessa mielessään suorastaan tuhon airuelta.

Mutta nyt, kun Egyptin joukot lähestyivät heitä luullen saavansa
heidät helposti saaliikseen, tuo pilvenpatsas kohosi ylväästi kor-
keuteen, siirtyi israelilaisten ylitse ja laskeutui heidän ja Egyptin

sotajoukkojen väliin. Takaa-ajettujen ja heidän takaa-ajajiensa välille muodostui pimeä seinä. Egyptiläiset eivät enää voineet nähdä heprealaisten leiriä, ja heidän oli pakko pysähtyä. Mutta yön pimeyden syvetessä pilviseinä muuttui heprealaisten puolella niin kirkkaaksi valoksi, että koko leirissä oli yhtä valoisa kuin päivällä.

Toivo heräsi jälleen israelilaisten mielessä. Ja Mooses korotti äänensä Herran puoleen. »Ja Herra sanoi Moosekselle: 'Miksi huudat minulle? Sano israelilaisille, että he lähtevät liikkeelle. Mutta sinä nosta sauvasi ja ojenna kätesi meren yli ja halkaise se, niin että israelilaiset voivat käydä meren poikki kuivaa myöten.'»

Vapauteen yli meren

Israelin kulkua meren yli kuvaileva psalmista lauloi: »Meren halki kävi sinun tiesi, sinun polkusi läpi suurten vetten, eivätkä sinun jälkesi tuntuneet. Sinä kuljetit kansasi niinkuin lammaslauman Mooseksen ja Aaronin kädellä» (Ps. 77: 20, 21). Kun Mooses ojensi sauvansa, niin vedet jakautuivat, ja Israel kulki meren poikki kuivaa merenpohjaa myöten vesimuurin kohotessa kummallakin sivustalla. Jumalan tulenpatsas valaisi vaahtopäisiä aaltoja ja tietä, joka aivan kuin valtavan suurena vakona halkaisi meren ja häipyi vastarannan hämäryyteen.

»Ja egyptiläiset, kaikki faraon hevoset, hänen sotavaununsa ja ratsumiehensä, ajoivat heitä takaa ja tulivat heidän perässään keskelle merta. Kun aamuvartio tuli, katsahti Herra egyptiläisten joukkoa tulenpatsaasta ja pilvestä ja saattoi hämminkiin egyptiläisten joukon.» Salaperäinen pilvi muuttui tulenpatsaaksi heidän katsellessaan ja hämmästellessään sitä. Ukkonen jyrähteli ja salammat leimahtelivat. »Pilvet purkivat vettä, pilvet antoivat jylinänsä, sinun nuolesi lensivät. Si-nun pauhinasi ääni vyöryi, salammat valaisivat maan piirin, maa vapisi ja järkkäsi» (Ps. 77: 18, 19).

Egyptiläiset joutuivat sekasorron ja kauhun valtaan. Luonnonvoimien raivosta he olivat erottavinaan vihaisen Jumalan äänen ja pyrkivät nyt kaikin voiminensa kääntymään ja palaamaan rannalle. Mutta Mooses ojensi taas sauvansa, ja korkeiksi muureiksi erottuneet vedet alkoivat kohisten ja ärjyen kuin saalistaan tavoitellen vyöryä yhteen niellen pian koko Egyptin sotajoukon mustan kitansa syvyyksiin.

Voittolaulu

[270]

Valkeneva aamu toi israelilaisten näkyville sen, mitä heidän mah-ta-vasta vihollisestaan oli jäljellä - aaltojen rannalle heittämiä sota-varusteisia ruumiita. Yhdessä yössä he olivat täysin pelastuneet mitä hirveimmästä vaarasta. Tuo lukuisa, avuton kansanjoukko - taistele-maan tottumatonta orjaväkeä vaimoineen, lapsineen ja karjoineen, voimakkaiden egyptiläisjoukkojen takaa-ajamina ja merenrantaan ahtautuneina - oli nähnyt, miten tie avattiin heille vetten halki ja mi-ten heidän vihollisensa menehtyivät kesken suurvoiton odotuksiaan. Herra yksin saattoi heidät näin vapauttaa, ja häntä he nyt halusivat sydämestään kiittää ja häneen us-koa. Heidän tunteensa purkautuivat ilmoille ylistyslauluina. Jumalan Hengen innoittamana Mooses johti kansaa seuraavan voitonvirren veisuussa. Tämä hymni on varhaisin ja yksi ylevimmistä jälkipolville säilyneistä kiitoslauluista.

»Minä veisaan Herralle,
sillä hän on ylen korkea;
hevokset ja miehet
hän mereen syöksi.
Herra on minun väkevyyteni
ja ylistysvirteni,
ja hänestä tuli minulle pelastus.
Hän on minun Jumalani,
ja minä ylistän häntä.
Hän on minun isäni Jumala,
ja minä kunnioitan häntä.
Herra on sotasankari,
Herra on hänen nimensä.
Faraon vaunut
ja hänen sotajoukkonsa
hän suisti mereen,
hänen valitut vaunusoturinsa
hukkuivat Kaislamereen.
Syvyys peitti heidät;
he vajosivat pohjaan
niinkuin kivi.
Sinun oikea kätesi, Herra,

sinä voimassa jalo,
 sinun oikea kätesi, Herra,
 murskaa vihollisen. - -
 Herra, kuka on sinun vertaisesi
 jumalien joukossa!
 Kuka on sinun vertaisesi,
 sinä pyhydessä jalo;
 sinä ylistettävissä teoissa
 peljättävä,
 sinä ihmeitten tekijä! —
 Mutta armossasi sinä johdatit
 lunastamaasi kansaa,
 sinä veit sen voimallasi
 pyhään asuntoosi.
 Kansat kuulivat sen
 ja vapisivat. -
 Kauhu ja väristys
 valtasi heidät;
 sinun käsivartesi väkevyyden
 tähden he kävivät mykiksi
 niinkuin kivi.
 Niin sinun kansasi, Herra,
 kulkee perille,
 kulkee perille se kansa,
 jonka olet itsellesi hankkinut.
 Sinä viet heidät perille
 ja istutat heidät vuorelle,
 joka on sinun perintöosasi,
 paikkaan, jonka sinä, Herra,
 olet asunnoksesi valmistanut.»

(2 Moos. 15:
 1-16)

[271] Kuin suuresta syvyydestä kan-tautuvana tämän juhlallisen ylistysvirren ääni kohosi Israelin val-taisan kansanjoukon keskeltä. Siihen yhtyivät Israelin naiset Mirjamin, Mooseksen sisaren, johdolla vaskirumpuja lyöden ja kar- keloiden. Iloinen laulu kantautui kauas erämaahan ja merelle, ja vuoren kyljestä kajahtivat kaikuna takaisin

heidän ylistyslaulunsa sanat: »Veisatkaa Herralle, sillä hän on ylen korkea.»

Tämä laulu ja sen kertoma suuri vapautus on painunut lähtemättömästi heprealaisen kansan mieleen. Aikakaudesta toiseen Is-raelin profeetat ja laulajat kaiuttivat sitä todistaen, että Herra on häneen luottavien voima ja pelastus. Mutta tämä laulu ei kuulu vain juutalaisille. Se viittaa eteenpäin vanhurskauden kaikkien vihollisten häviöön ja Jumalan Israelin lopulliseen voittoon. Patmos-saaren profeetta saa nähdä valkoisiin puettuina niiden, »jotka olivat saaneet voiton», seisovan »lasisen meren, tulella sekoitetun», päällä, ja heillä on »Jumalan kanteleet» ja he veisaavat »Mooseksen, Jumalan palvelijan, virttä ja Karitsan virttä» (Ilm. 15: 2, 3).

»Älä meille, Herra, älä meille, vaan omalle nimellesi anna kunnia armosi ja totuutesi tähden» (Ps. 115: 1). Tällainen mieli oli kauttaaltaan Israelin vapautuksen laulussa, ja tällaisen mielen tulisi vallita kaikissa, jotka rakastavat ja pelkäävät Jumalaa. Vapauttamalla sielumme synnin orjuudesta Jumala on aikaansaanut meille suuremman vapautuksen kuin se, minkä heprealaiset saivat kokea Punaisenmeren rannalla. Heprealaisten joukon tavoin meidän tulisi ylistää Herraa mielellämme ja kielellämme »hänen ihmeellisistä teoistaan ihmislapsia kohtaan». Ne jotka mietiskelevät Jumalan suuria armon osoituksia eivätkä unohda hänen vähäisempiäkään lahjojaan, vyöttävät itsensä riemulla veisatakseen sydämessään kiitosta Herralle. Meidän tulisi jatkuvasti kiittää päivittäisistä siunauksista, joita saamme Jumalan kädestä, ja ennen muuta siitä, että Jeesus on kuolemallaan tuonut onnen ja taivaan ulottuville. Mitä armahtavaisuutta ja verratonta rakkautta Jumala onkaan osoittanut meitä kadotettuja syntisiä kohtaan yhdistämällä meidät itseensä olaksemme hänen omaisuutensa! Minkä uhrin Vapahtajamme onkaan antanut, jotta meitä voitaisiin kutsua Jumalan lapsiksi! Meidän pitäisi ylistää Jumalaa siitä autuaasta toivosta, jonka pelastussuunnitelma antaa meille; meidän pitäisi ylistää häntä taivaallisesta perinnöstä ja hänen runsaista lupauksistaan, ylistää häntä siitä, että Jeesus elää rukoillakseen meidän puolestamme.

»Joka kiitosta uhraa», sanoo Luojamme, »se kunnioittaa minua» (Ps. 50: 23). Kaikki taivaan asukkaat yhtyvät ylistämään Jumalaa. Opetelkaamme tuota enkelten laulua jo nyt osataksemme laulaa sitä sitten, kun yhdymme heidän loistavaan joukkoonsa. Yhtykäämme

psalmistan sanoihin: »Minä ylistän Herraa kaiken ikäni, veisaan kiitosta Jumalalleni, niin kauan kuin elän.» »Sinua, Jumala, kansat kiittäkööt, sinua kaikki kansat kiittäkööt» (Ps. 146: 2; 67: 6).

[272]

Kaitselmuksessaan Jumala johti heprealaiset meren edessä olevaan vuoristoon voidakseen heidän vapauttamisensa yhteydessä ilmaista voimansa ja nöyryyttääkseen heidän sortajainsa ylpeyden. Hän olisi voinut pelastaa heidät miten tahansa muutenkin, mutta hän valitsi tämän tavan koetellakseen heidän uskoaan ja vahvistaakseen heidän luottamustaan häneen. Väki oli uupunutta ja kauhuissaan, mutta elleivät he Mooseksen käskyn mukaan olisi lähteneet liikkeelle, Jumala ei koskaan olisi aukaissut heille tietä. »Uskon kautta he kulkivat poikki Punaisen meren ikäänkuin kuivalla maalla» (Hebr. 11: 29). Astumalla suorastaan veteen he osoittivat uskovansa Mooseksen esittämän Jumalan sanan. He tekivät kaiken voitavansa, ja sitten Israelin Väkevä halkaisi meren aukaisten siten tien heidän kuljettavakseen.

Tähän sisältyy suuri opetus kaikille ajoille. Kristityn elämä on usein vaaran alaista, ja velvollisuuden täyttäminen näyttää vaikealta. Mielikuvitus näkee vain edessä uhkaavan tuhon ja takana orjuuden tai kuoleman. Kuitenkin Jumala lausuu selvästi: »Käy eteenpäin.» Meidän pitäisi totella tätä käskyä, vaikkemme näkisikään eteemme pimeässä ja vaikka olisimmekin jo astuneet kylmään veteen. Etenemisemme esteet eivät väisty, niin kauan kuin emmimme ja epäilemme. Ne jotka aikovat totella vasta sitten, kun ei enää ole mitään epävarmuutta eikä epäonnistumisen tai tappion vaaraa, eivät tottele koskaan. Epäusko kuiskaa: »Odottakaamme, kunnes esteet poistuvat ja näemme selvästi eteemme.» Mutta usko kehottaa meitä rohkeasti etenemään toivoen kaiken ja uskoen kaiken.

Pilvi, joka egyptiläisille oli pimeänä muurina, valaisi kirkkaasti koko heprealaisten leirin ja heidän edessään olevan tien. Samoin kokee epäuskoinen Jumalan sallimuksen pelkkänä pimeytenä ja epätoivona, kun se taas Jumalaan luottavalle tuo runsaasti valoa ja rauhaa. Jumala saattaa johtaa kulkumme erämaan halki tai meren poikki, mutta hänen tiensä on aina turvallinen.

Punaiseltamereltä Israelin joukot jatkoivat edelleen matkaansa pilvenpatsaan johtamina. Maisemat vaikuttivat kovin ikäviltä - puutonta, vuorista autiomaata ja karuja tasankoja. Kaukana aukeni meri, jonka rannalla vielä oli heidän vihollistensa ruumiita. Mutta tietoisuus vapaudesta sai heidän mielensä iloiseksi, ja tyytymättömät ajatukset olivat tyystin hälventyneet.

Mutta kolmen vaelluspäivän aikana he eivät löytäneet yhtään juomavettä. Mukana tuodut varastot olivat loppuneet, eivätkä he voineet millään sammuttaa janoaan laahustaessaan väsyneinä pitkin auringon paahtamia tasankoja. Seutu oli Moosekselle tuttua, ja hän tiesi, vaikka muut eivät olleet siitä selvillä, että lähimmässä keidaspaikassa Maarassa lähteen vesi ei kelvannut juotavaksi. Huolissaan hän tarkkaili opastavaa pilveä. Häntä suretti, kun hän kuuli iloisia huutoja: »Vettä! Vettä!» Miehiä, naisia ja lapsia riensi iloissaan lähteelle, mutta kohta alkoi joukosta kuulua tuskaisia huutoja - vesi olikin karvasta.

Kauhuissaan ja epätoivoisina he moittivat Moosesta siitä, että tämä oli johtanut heitä sellaista tietä, eivätkä he muistaneet, että tuohon salaperäiseen pilveen kätkeytynyt jumalallisuuden läsnäolo oli opastanut häntä samoin kuin heitäkin. Suruissaan ja nähdessään heidän hätänsä Mooses teki sen, mikä heiltä oli unohtunut: rukoi-li hartaasti apua Jumalalta. »Ja Herra osoitti hänelle puun, jonka hän heitti veteen, ja vesi tuli makeaksi.» Täällä Israel sai Mooseksen välittämänä lupauksen: »Jos sinä kuulet Herraa, Jumalaasi, ja teet, mikä on oikein hänen silmissänsä, tarkkaat hänen käskyjänsä ja noudatat kaikkea hänen lakiansa, niin minä en pane sinun kärsittäväkseen yhtäkään niistä vaivoista, jotka olen pannut egyptiläisten kärsittäviksi, sillä minä olen Herra, sinun parantajasi.»

Kansan epäusko

[274] Maarasta kansa siirtyi Eelimiin, ja »siellä oli kaksitoista vesi-
[275] lähdettä ja seitsemänkymmentä palmupuuta». Täällä he viipyivät useita päiviä ennen kuin lähtivät Siinain erämaahan. Oltuaan kuu-
kauden poissa Egyptistä he ensi kerran leiriytyivät erämaahan. Heidän elintarvikevarastonsa al-koivat nyt loppua. Erämaassa tuskin oli nimeksikään laidunmaata, ja heidän lammaslaumansa alkoivat vähentyä. Ja mistä tälle kaikelle väelle saataisiin ruokaa? Epäily alkoi vallata mieliä, ja taas kansa napisi. Heidän päällysmiehensä ja vanhimpansakin yhtyivät muiden kanssa moittimaan Jumalan asettamia johtajia: »Jospa olisimme saaneet surmamme Herran kädestä Egyptin maassa, jossa istuimme lihapatain ääressä ja leipää oli kyl-
lin syödäksemme! Mutta te olette tuoneet meidät tähän erämaahan antaaksenne koko tämän joukon kuolla nälkään.»

Eivät he vielä olleet kärsineet nälkää; sen hetken tarpeiksi ruokaa kyllä oli, mutta he pelkäsivät tulevaisuutta. He eivät voineet ymmärtää, miten nämä valtavat joukot tulisivat toimeen vaeltaessaan erämaassa, ja he kuvittelivat lastensa nälkiintyvän. Herra salli heidän joutua vaikeuksiin ja heidän ruokavarojensa huveta, jotta he kääntyisivät hänen puoleensa, joka tähän asti oli ollut heidän Vapauttajansa. Jos he pulassaan pyytäisivät apua häneltä, hän antaisi heidän edelleenkin kokea tuntuvasti rakkauttaan ja huolenpitoaan. Hän oli luvannut, että jos he noudattaisivat hänen käskyjään, he eivät sairastuisi mihinkään vaivaan, ja heidän puolel-taan oli synnillistä epäuskoa pelätä, että he itse tai heidän lapsensa voisivat kuolla nälkään.

Jumala oli luvannut olla heidän Jumalansa, ottaa heidät omaisuuskansakseen ja johtaa heidät avaraan ja hyvään maahan. Mutta he olivat valmiit masentumaan joka kerta, kun kohtasivat jonkin esteen matkallaan tuohon maahan. Aivan ihmeellisellä tavalla hän oli vapauttanut heidät Egyptin orjuudesta kohottaakseen heidän tonsansa niin yleväksi ja jaloksi, että koko maa kiittäisi heitä. Mutta heidän oli tarpeellista joutua vaikeuksiin ja puutteeseenkin. Jumala oli siirtämässä heitä alennustilasta kunnioitettavaan asemaan kansojen joukossa ja aikoi uskoa heille tärkeitä ja pyhiä tehtäviä. Jos he olisivat uskoneet häneen kaiken sen perusteella, mitä hän oli tehnyt heidän hyväkseen, he olisivat ilomielin kestäneet epämukavuuksia,

puutetta ja todellista kärsimystäkin. Mutta he eivät halunneet luottaa Herraan muulloin kuin silloin, kun hän antoi heille jatkuvasti todisteita voimastaan. He unohtivat katkeran orjuutensa Egyptin ajalta. He unohtivat orjuudesta vapautuessaan kokemansa Jumalan hyvyyden ja voiman. He unohtivat, miten tuhoava enkeli säästi heidän lapsensa surmatessaan kaikki Egyptin esikoiset. He unohtivat, miten väkevästi Jumala ilmaisi voimansa Punaisenmeren ylityksessä. He unohtivat, miten hän oli avannut heille tien, jota myöten he pääsivät turvallisesti toiselle rannalle, ja miten vedet hukuttivat heitä takaa ajaneet vihollisjoukot. He huomasi- vat ja tunsivat vain nykyiset kiusansa ja koetuksensa. Heillä olisi ollut aihetta sanoa: »Jumala on tehnyt suuria asioita hyväksemme. Ja nyt hän tekee meistä, entisistä orjista, suuren kansakunnan.» Mutta he puhuivat vain tien kovuudesta ja matkan vaikeuksista ja miettivät, milloin heidän vaivalloinen pyhiinvaellusmatkansa vihdoinkin loppuisi.

[276]

Israelin erämaanvaelluksen vaiheet merkittiin muistiin opetuksiksi Jumalan Israelille ajan loppuun asti. Kertomus siitä, miten Jumala kohteli noita erämaanvaeltajia heidän siirtyillessään milloin minnekin, heidän kärsiessään nälkää, janoa ja väsymystä sekä kokiessaan hänen ihmeellisesti auttavaa voimaansa, oli täynnä hänen kansalleen kaikkina aikoina soveltuvia varoituksia ja opetuksia. Heparalaisten vaihtelevat kokemukset valmensivat ja kouluttivat heitä luvattua Kanaanin kotiaan varten. Jumala toivoisi kansansa näinä päivinä kertaavan nöyrin ja opinhaluisin mielin muinaisen Israelin läpikäymiä vaikeuksia, jotta niistä saadut opetukset auttaisivat heitä valmistautumaan taivaallista Ka-naania varten.

Monet ajattelevat israelilaisten vaiheita ja ihmettelevät heidän epäuskoaan ja napinaansa arvelen, etteivät he itse ainakaan olisi niin kiittämättömiä. Mutta kun he joutuvat vaikkapa vähäiseenkin uskon koetukseen, heissä ei ilmene sen enempää uskoa ja kärsivällisyyttä kuin muinaisessa Israelissa. Joutuessaan ahtaalle he napisevat sitä menettelyä vastaan, jolla Jumala tahtoo puhdistaa heitä. Vaikka heidän nykyiset tarpeensa ovat tyydytetyt, he eivät halua uskoa tulevaisuuttaan Jumalan huomaan vaan pelkäävät alati köyhtyvänsä ja lastensa joutuvan kärsimään. Jotkut uumoilevat aina pahaa tai suurentelevat todellisia vaikeuksia, niin etteivät lainkaan huomaa niitä siunauksia, joista heidän olisi syytä kiittää Jumalaa. Heidän kohtaamansa esteet eivät johda heitä etsimään apua Jumalal-

ta, ainoalta voiman lähteeltä, vaan erottavat heidät hänestä ja tekevät heidät levottomiksi ja nurkuviksi.

Teemmekö oikein olemalla noin epäuskoisia? Miksi olisimme epä-kiitollisia ja epäluuloisia? Jeesus on ystävämme; koko taivas on kiinnostunut hyvinvoinnistamme, ja huolekkuutemme ja pelkomme vain murehduttavat Jumalan Pyhää Henkeä. Emme saa päästää itseämme huolestumaan, sillä se vain kiusaa ja kuluttaa meitä eikä vähääkään auta meitä kestämään koetuksissa. Älkäämme koskaan suhtautuko Jumalaan niin epäuskoisesti, että harrastaisimme elämäsämme pääasiassa vain va-rautumista tulevaisuuden varalle, ikään kuin onnemme olisi näiden maisten asioiden varassa. Jumala ei halua kansansa olevan huolten painama. Mutta ei Herramme liioin sano meille, etteikö tiellämme olisi vaaroja. Ei hän ota kansansa pois tästä synnin ja pahuuden maailmasta vaan osoittaa meille varman turvapaikan. Hän kutsuu väsyneet ja huolten painamat luokseen: »Tulkaa minun tyköni, kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon.» Irrottautukaa levotto- muuden ja maailmalisten huolten ikeestä, jonka olette ottaneet kantaaksenne, ja »ottakaa minun ikeeni päällemme ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeltä; niin te löydätte levon sielullenne» (Matt. 11: 28, 29). Löydämme levon ja rauhan Jumalassa heittämällä kaikki huolemme hänen päällensä, sillä hän pitää meistä huolen (ks. 1 Piet. 5: 7).

[277]

Apostoli Paavali sanoo: »Katso-kaa, veljet, ettei vain kenelläkään teistä ole paha, epäuskoinen sydän, niin että hän luopuu elävästä Jumalasta» (Hebr. 3: 12). Kaiken sen perusteella, mitä Jumala on tehnyt hyväksemme, meillä pitäisi olla voimakas, toimiva ja kestävä usko. Sen sijaan, että napisisimme ja valittaisimme, meidän tulisi sydämestämme sanoa: »Kiitä Herraa, minun sieluni, ja kaikki, mitä minussa on, hänen pyhää nimeänsä. Kiitä Herraa, minun sieluni, äläkä unhota, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt» (Ps. 103: 1, 2).

Manna

Jumala kyllä huolehti Israelin tarpeista. Hän sanoi heidän johtajalleen: »Minä annan sataa teille leipää taivaasta.» Ja hän neuvoi, että kansan tuli koota päivittäinen annoksensa ja kuudentena päivänä kaksinkertainen annos, jotta sapatti voitaisiin jatkuvasti pitää pyhänä.

Mooses vakuutti kansalle, että heidän tarpeensa tyydytettäisiin: »Herra antaa teille tänä iltana lihaa syödäksenne ja huomenna leipää yltäkylän.» Ja hän lisäsi: »Sillä mitä olemme me? Ette ole napisseet meitä vastaan, vaan Herraa vastaan.» Hän pyysi lisäksi Aaronia sanomaan heille: »Astukaa Herran eteen, sillä hän on kuullut teidän napinanne.» Ja kun Aaron puhui, »kääntyivät he erämaahan päin, ja katso, Herran kunnia näkyi pilvessä». Kirkkaus, jonka kaltaista he eivät olleet koskaan nähneet, kuvasi jumaluuden läsnäoloa. Heidän aisteillaan havaittavilla ilmestyksillä Jumala halusi opettaa heille tuntemustaan. Heidän oli opittava, ettei heidän johtajansa ollut vain ihminen, Mooses, vaan Korkein, jotta he pelkäisivät hänen nimeään ja tottelisivat hänen ääntään.

Illan tultua leirin ympärillä oli niin suuret parvet viiriäisiä, että koko joukko sai niistä ruokansa. Aamulla oli maan pinnalla »jotakin hienoa, suomujen tapaista, jotakin hienoa niinkuin härmä». »Ja se oli valkean korianderinsiemenen kaltaista.» Kansa antoi sille nimen »manna». Mooses sanoi: »Tämä on se leipä, jonka Herra on antanut teille syötäväksi.» Kansa kokosi mannaa ja huomasi sitä hyvin riittävän kaikille. Väki »jauhoi sitä käsikivillä tai survoi huhmassa; sitten he keittivät sitä padassa ja valmistivat siitä kaltiaisia» (4 Moos. 11: 8). Manna »maistui hunajakakulta». Heitä neuvottiin kokoamaan päivittäin goomer-mitta henkilöä kohti, eikä siitä saanut jättää mitään seuraavaksi päiväksi. Jotkut yrittivät säästää jotakin huomiseksi, mutta silloin se ei enää kelvannut syötäväksi. Päivän annos oli koottava aamulla, sillä maahan jäänyt manna sulii päivän paahteessa.

Mannaa koottaessa havaittiin sitä kertyvän toisille sovittua määrää enemmän, toisille taas vähemmän. »Mutta kun he mittasivat sen goomer-mitalla, niin ei sille jäänyt liikaa, joka oli koonnut enemmän, eikä siltä puuttunut, joka oli koonnut vähemmän.» Apostoli Paavali selittää tämän raamatunkohdan ja antaa siitä käytännöllisen opetuksen toisessa Korinttolaiskirjeessä. Hän sanoo: »Sillä ei ole tarkoitus, että muilla olisi huojennus, teillä rasitus, vaan tasauksen vuoksi tulkoon tätä nykyä teidän yltäkyläisyytenne heidän puutteenne hyväksi, että heidänkin yltäkyläisyytensä tulisi teidän puutteenne hyväksi, niin että syntyisi tasaus, niinkuin kirjoitettu on: 'Joka oli paljon koonnut, sille ei jäänyt liikaa, ja joka oli koonnut vähän, siltä ei mitään puuttunut'» (2 Kor. 8: 13-15).

[278]

Kuudentena päivänä kansa kokosi kaksi goomeria henkilöä kohti. Silloin kansan päämiehet kiiruhtivat kertomaan asiasta Moosekselle. Hän vastasi: »Tämä tapahtuu Herran sanan mukaan; huomenna on levon päivä, Herralle pyhitetty sapatti. Mitä leivotte, se leipokaa, ja mitä keitätte, se keittäkää; mutta kaikki, mitä tähteeksi jää, pankaa talteen huo-miseksi.» He tekivät niin ja huo-masivat, ettei se pilaantunut. »Ja Mooses sanoi: 'Syökää se tänä päi-vänä, sillä tänä päivänä on Herran sapatti; tänään ette löydä kedolta mitään. Kuutena päivänä on teidän sitä koottava, mutta seitsemäntenä päivänä on sapatti; silloin ei sitä ole.'»

Jumala vaatii pyhää päiväänsä vietettävän yhtä pyhästi nyt kuin Israelin aikaankin. Kaikkien kris-tittyjen tulisi pitää heprealaisille annettua määräystä itselleen kuuluvana Herran käskynä. Sapattia edeltävä päivä tulisi tehdä valmistuspäiväksi, jotta kaikki olisi valmista sen pyhien hetkien koittaessa. Missään tapauksessa oman työmme ei pitäisi sallia ulottuvan loukkaamaan pyhää aikaa. Jumala on kehottanut huolehtimaan sairaista ja kärsivistä; heidän olonsa huojentamisen vaatima työ on laupeudentyötä eikä riko sapattia; mutta kaikkea tarpeetonta työtä pitäisi välttää. Monet jättivät huolimattomasti sapatin alkuun sellaisia pikku askareita, jotka olisi voitu suorittaa valmistuspäivänä. Näin ei pitäisi tehdä. Työ, joka on laiminlyöty sapatin alkuun asti, pitäisi jättää tekemättä kunnes sapatti on loppunut. Näin autettaisiin näiden ajattelemattomien muistia ja saataisiin heidät huolehtimaan töistään kuuden työpäivän aikana.

Joka viikko pitkän erämaanvaelluksensa aikana israelilaiset saivat kokea kolminkertaisen ihmeen, jotta sapatin pyhyys jäisi pysyvästi heidän mieleensä: kuudentena päivänä tuli mannaa kaksinkertainen määrä, seitsemäntenä ei yhtään, ja sapattina tarvittava määrä säilyi makeana ja puhtaana, kun taas muina päivinä huomiseksi jätetty manna pilaantui käyttökelvottomaksi.

[279] Mannan antamiseen liittyvät seikat todistavat ratkaisevasti, ettei sapattia asetettu Siinailla annetun lain yhteydessä, kuten monet väittävät. Jo ennen Siinailla tuloaan israelilaiset käsittivät sapatin velvoittavan heitä. Lepopäi-vän pyhyyttä tähdennettiin heille jatkuvasti siten, että heidän oli joka perjantai koottava mannaa kaksinkertainen määrä, jotta sitä riittäisi myös sapatiksi, jolloin sitä ei saatu. Ja kun jotkut menivät sapattina keräämään mannaa, niin Herra kysyi:

»Kuinka kauan aiotte kieltäytyä noudattamasta minun käskyjäni ja lakejani?»

»Ja israelilaiset söivät mannaa neljäkymmentä vuotta, kunnes he tulivat asuttuun maahan; he söivät mannaa siihen asti, kunnes tulivat Kanaanin maan rajalle.» Neljänkymmenen vuoden ajan heitä muistutettiin päivittäin siitä, miten ihmeellisesti Jumala jatkuvalla huolenpidollaan ja hellällä rakkaudellaan näin täytti heidän tarpeensa. Psalmistan sanojen mukaan Jumala »antoi heille taivaan viljaa. Ihmiset söivät enkelien leipää» (Ps. 78: 24, 25) eli enkelien heille tuomaa leipää. Saadessaan »taivaan viljaa» he joutuivat päivittäin oppimaan, että Jumalan lupauksen varassa he olivat yhtä turvatut puutetta vastaan, kuin jos heidän ympärillään olisivat lainehtineet Kanaanin hedelmällisten tasankojen laihot.

Taivaasta Israelin ylläpidoksi langennut manna kuvasi häntä, joka tuli Jumalan tyköä antamaan elämän maailmalle. Jeesus sanoi: »Minä olen elämän leipä. Teidän isänne söivät mannaa erämaassa, ja he kuolivat. Mutta tämä on se leipä, joka tulee alas taivaasta. — Jos joku syö tätä leipää, hän elää iankaikkisesti. Ja se leipä, jonka minä annan, on minun lihani, maailman elämän puolesta» (Joh. 6: 48-51). Ja vielä tulevassa elämässä Jumalan kansalle annettaviin siunauksiin liittyy tämä lupaus: »Sille, joka voittaa, minä annan salattua mannaa» (Ilm. 2:17).

[280]

Vettä kalliosta

Siinin erämaasta selvittyään is-raeililaiset leiriytyivät Refidimiin. Siellä ei ollut vettä, ja jälleen he epäilivät Jumalan huolenpitoa. Typerinä mutta itsevarmoina he esittivät Moosekselle vaatimuksensa: »Antakaa meille vettä juoda!» Hän ei kuitenkaan menettänyt malttiaan vaan vastasi: »Miksi riitelette minua vastaan? Miksi kiusaatte Herraa?» Mutta vihoissaan he huusivat: »Minkätähden olet tuonut meidät Egyptistä, antaksesi meidän ja meidän lastemme ja karjamme kuolla janoon?» Silloin kun he saivat yltäkyllin ruokaa, he muistivat häveten epäuskoaan ja napinaansa ja lupasivat vastaisuudessa luottaa Herraan. Mutta pian he unohtivat lupauksensa ja lankesivat heti ensimmäisellä kerralla, kun heidän uskoaan taas koeteltiin. Heitä johdattavaan pilvenpatsaaseen näytti verhoutuvan jotakin pelottavan salamyhkäistä. Ja Mooses - kuka hän sitten oli, he kyselivät,

ja mitä hän mahtoi tavoitella johtaessaan heidät pois Egyptistä? Heidän epäluulonsa ja epäluottamuksensa vain lisääntyi, kunnes he julkesivat suoraan syyttää häntä siitä, että hän aikoi tappaa heidät lapsineen puutteeseen ja matkan vaivoihin päästäkseen rikastumaan heidän omaisuudellaan. Vihoissaan he lopulta raivostuivat, niin että olivat vähällä kivittää hänet.

Hädissään Mooses huusi Herraa ja sanoi: »Mitä minä teen tälle kansalle?» Herra kehotti häntä ottamaan mukaansa Israelin vanhimpia sekä sauvan, jolla hän oli tehnyt ihmeitä Egyptissä, ja me-nemään kansan edellä. Ja Herra sanoi hänelle: »Katso, minä seison siellä sinun edessäsi kalliolla Hoorebin luona; lyö kallioon, ja siitä on vuotava vettä, niin että kansa saa juoda.» Hän totteli, ja kalliosta puhkesi vuolas virta, josta riitti vettä koko leirille. Herra ei käsenyt Moosesta kohottamaan sauvaansa ja langettamaan tämän epäuskoisen napinan johtajille jotakin Egyptin vitsauksien kaltaista hirveää rangaistusta, vaan armoissaan käytti sauvaa pelastaakseen heidät pulasta.

»Hän halkoi kalliot erämaassa ja juotti heitä runsaasti, kuin syivistä vesistä. Hän juoksutti puroja kalliosta ja vuodatti virtanaan vettä» (Ps. 78: 15, 16). Mooses löi kallioon, mutta Jumalan Poika pilvenpatsaaseen verhoutuneena oli siinä Mooseksen vieressä ja sai elämää antavan veden virtaamaan. Mooseksen ja vanhimpien lisäksi myös taaempana seisonut kansa näki Herran kirkkauden, mutta jos pilvi olisi väistynyt pois, sen verhoaman olennon häikäisevä kirkkaus olisi surmannut heidät.

[281] Janoissaan kansa oli kiusannut Jumalaa sanomalla: »Onko Herra meidän keskellämme vai ei?» »Jos Jumala on tuonut meidät tänne, niin miksei hän anna vettä kun kerran antoi leipääkin?» Tällainen epäusko oli rikollista, ja Mooses pelkäsi Jumalan rankaisevan heitä. Ja niin hän antoi paikalle nimet Massa, »kiusaus», ja Meriba, »riita», muistoksi heidän synnistään.

Voitto amalekilaisista

Mutta nyt heitä uhkasi uusi vaara. Koska he napsivat Herraa vastaan, hän salli vihollisten hyökätä heidän kimppuunsa. Amalekilaiset, jotka olivat sen alueen rajua, sotaista heimoa, lähtivät heitä vastaan ja surmasivat niitä, jotka heikkoina ja uupuneina olivat

jääneet joukosta jälkeen. Mooses tiesi, ettei kansasta yleensä ollut sodankävijäksi, ja siksi hän kehotti Joosuaa valitsemaan eri heimoista sotakuntoisia miehiä ja käymään heidän kanssaan huomenissa vihollista vastaan. Itse hän lupasi asettua läheisen vuoren huipulle Jumalan sauva kädessään. Sen mukaisesti Joosua seuraavana päivänä hyökkäsi miehineen vihollista vastaan, ja Mooses, Aaron ja Huur asettuivat kukkulan laelle, josta näki yli taistelukentän. Mooses ojensi molemmat kätensä taivasta kohti ja pitäen Jumalan sauvaa oikeassa kädessään rukoili menestystä Israelin joukoille. Taistelun pitkittyessä havaittiin, että niin kauan kuin hän piti käsiään koholla, Israel oli voitolla, mutta hänen laskettuaan kätensä alas pääsi vihollinen voitolle. Mooseksen vä-sytyä Aaron ja Huur pitivät hänen käsiään koholla auringonlaskuun asti, jolloin vihollinen ajettiin pakosalle.

Kannatteleamalla Mooseksen käsiä Aaron ja Huur osoittivat kansan olevan velvollinen tukemaan häntä hänen vaikeassa tehtävässään, Jumalan sanojen välittämisessä heille. Samoin Mooseksen teko oli merkittävä; se osoitti että Jumala piti heidän kohtalooan käsissään, ja jos he luottaisivat häneen, hän taistelisi heidän puolestaan ja kukistaisi heidän vihollisensa. Mutta jos he päästäisivät otteensa hänestä ja luottaisivat omaan voimaansa, he olisivat jopa heikompia kuin ne, jotka eivät tunteneet Jumalaa, eivätkä he pystyisi voittamaan vihollisiaan.

Samoin kuin heprealaiset voittivat Mooseksen toimiessa kädet taivasta kohti kohotettuina heidän välimiehenään, Jumalan Israel on myös voittava tarttumalla uskossa lujasti väkevän Auttajansa voimaan. Tämä jumalallinen voima yhdistetään kuitenkin inhimilliseen yritykseen. Mooses ei uskonut, että Jumala kukistaisi heidän vihollisiaan Israelin pysyessä toimettona. Samaan aikaan kun tuo suuri johtaja rukoili Herraa, Joosua rohkeine seuraajineen yritti kaikkine voimineen lyödä takaisin Israelin ja Jumalan vihollisia.

Kun amalekilaiset oli voitettu, Jumala neuvoi Moosesta: »Kirjoita tämä kirjaan muistoksi ja teroita se Joosuan mieleen: Minä pyyhin pois amalekilaisten muiston taivaan alta.» Vähän ennen kuolemaansa Mooses teroitti kansalleen vakavasti: »Muista, mitä Amalek teki sinulle matkalla, kun olit lähtenyt Egyptistä, kuinka hän, Jumalaa pelkäämättä, tuli sinua vastaan tiellä, kun sinä olit väsynyt ja uuvuk-

vat jälkipäässä. Sentähden — pyyhi pois Amalekin muisto taivaan alta. Älä tätä unhota» (5 Moos. 25: 17 -19). Tästä jumalattomasta kansasta lausuttiin ennustus: »Herra sotii amalekilaisia vastaan suku-polvesta sukupolveen» (2 Moos. 17: 16).

Jumalan luonne tai herraus ei ollut amalekilaisille tuntematonta, mutta pelkäämättä ja kunnioittamatta häntä he tohtivat uhmata hänen voimaansa. Ihmeet, jotka Mooses suoritti egyptiläisten nähden, joutuivat pilkan alaisiksi amalekilaisten keskuudessa, ja he ivasivat myös ympärillä asuvien kansojen pelkoa. He olivat vannoneet jumaliensa nimeen, että hävittäisivät heprealaiset niin ettei yksikään pääsisi pakoon, ja he kerskuivat, ettei Israelin Jumalakaan pystyisi vastustamaan heitä. Israelilaiset eivät olleet tehneet heille mitään vahinkoa eivät - kä olleet uhanneet heitä. Heidän hyökkäyksensä oli täysin aiheeton. Vain osoittaakseen vihaansa ja uhmaansa Jumalaa kohtaan he koettivat tuhota hänen kansansa. Amalekilaiset olivat kauan olleet julkisyntisiä, ja heidän rikoksensa vaativat Jumalan kostoa. Armossaan hän oli kuitenkin yhä kehoittanut heitä parannukseen, mutta käymällä Israelin uupuneiden ja puolustuskyvyttömiä kimppuun Amalekin miehet sinetöivät kansansa lopullisen tuomion. Jumala pitää huolen heikoimmistakin lapsistaan. Taivas ei jätä huomaamatta mitään heihin kohdistettua julmuutta tai sortoa. Hän ojentaa kätensä suojaamaan kaikkia, jotka rakastavat ja pelkäävät häntä. Varokoot ihmiset kajoamasta tuohon käteen, sillä se käyttelee oikeuden miekkaa.

[283]

Jetron neuvo

Jetro, Mooseksen appi, ei asunut kaukana siitä paikasta, johon israelilaiset nyt leiriytyivät. Jetro oli kuullut heprealaisten vapauttamisesta, ja nyt hän lähti tervehdittämään heitä ja palauttamaan Moosekselle hänen vaimonsa ja kaksi poikaansa. Sanantuoja ilmoittivat suurelle johtajalle heidän lähestymisestään, ja hän lähti iloiten heitä vastaan. Tervehdittyään heitä hän opasti heidät teltaansa. Hän oli lähettänyt perheensä takaisin ollessaan matkalla kohti niitä vaaroja, jotka liittyivät Israelin vapauttamiseen Egyptistä. Mutta nyt hän saattoi jälleen nauttia heidän seuransa suomaa virvoitusta ja huojennusta. Hän kertoi Jetrolle, miten ihmeellisesti Jumala oli auttanut ja johdattanut Israelia, ja patriarkka iloitsi ja ylisti Herraa. Yhdessä

Mooseksen ja vanhimpien kanssa hän sitten uhrasi ja vietti juhlaa Jumalan armon muistoksi.

Vietettyään jonkin aikaa leirissä Jetro huomasi, miten rasittavia Mooseksen vastuulliset tehtävät olivat. Järjestyksen ja kurin ylläpitäminen tuon suuren, tietämät-tömän ja kouluttamattoman kansanjoukon keskuudessa oli todellakin valtavan vaikea tehtävä.

Mooses oli heidän tunnustettu johtajansa ja rauhantuomarinsa, eikä hänen ratkaistavakseen annettu ainoastaan kansan yleisiä etuja ja velvollisuuksia koskevia asioita vaan myös sen keskuudessa ilmeneviä riitaisuuksia. Hän oli sallinut tämän, sillä näin hän sai tilaisuuden opettaa heitä, ja hän sanoikin: »Minä ratkaisen heidän riitansa ja ilmoitan heille Jumalan säädökset ja lait.» Mutta Jetro ei pitänyt tätä hyvänä vaan sanoi: »Tämä tehtävä on sinulle liian raskas, etkä sinä voi sitä yksinäsi toimittaa.» »Sinä uuvutat - - itsesi», ja hän neuvoi Moosesta asettamaan kelvollisia miehiä »tu-hannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päämiehiksi». Heidän tuli olla »kelvollisia ja Jumalaa pelkääväisiä, luotettavia ja väärää voittoa vihaavia miehiä». Näiden piti ratkaista kaikki vähäiset asiat, mutta vaikeimmat ja tärkeimmät tapaukset oli edelleen esitettävä Moosekselle, josta Jetro sanoi: »Ole sinä kansan edusmies Jumalan edessä, ja saata sinä sen asiat Jumalan eteen. Ja opeta heille säädökset ja lait, ja neuvo heille tie, jota heidän on kuljettava, ja mitä heidän on tehtävä.» Mooses hyväksyi tämän ehdotuksen, joka ei ainoastaan huojentanut hänen välitöntä vastuutaan vaan myös paransi järjestystä kansan keskuudessa.

Herra oli suuresti kunnioittanut Moosesta ja tehnyt ihmeitä hänen välityksellään, mutta vaikka hänet oli näin valittu opettamaan toisia, hän ei saanut sitä käsitystä, ettei hän itse tarvinnut mitään opetusta. Israelin valittu johtaja kuunteli mielellään Midianin hurskaan papin ehdotuksia ja hyväksyi hänen suunnitelmansa viisaana järjestelyinä.

[284]

Tulo Siinaille

Refidimistä kansa jatkoi vaellustaan seuraten pilvenpatsaan etenemistä. Heidän tiensä oli johtanut erämaan lakeuksien halki, yli jyrkkärinteisten kukkuloiden ja läpi vuoriston solien. Ylittäessään hiekka-aavikoita he olivat usein nähneet edessään karuja kallioita, jotka suojarustuksen tavoin näyttivät peräti sulkevan heidän

tiensä ja katkaisevan etenemisen siihen paikkaan. Mutta lähelle päästyään he havaitsivat siellä täällä kallioseinän katveesta avautuvan läpikulkupaikkoja, ja niistä päästiin taas uusille lakeuksille. Nytkin heitä johdateltiin läpi syvän, sorapohjaisen solan. Se oli valtaisa ja vaikuttava näky. Kymmenien metrien korkeuteen kohoavien kallionkielekkeiden välistä solui kuin elävänä, silmänkantamattomiin ulottuvana virtana israelilaisia lammaslaumoineen ja karjoineen. Ja sitten heidän edessään kohosi juhlallisen majesteettisena ja massiivisena Siinain vuori. Pilvenpatsas pysähtyi sen huipulle, ja kansa levitti telttansa sen juurella aukeavalle tasangolle. Tähän he majoittuisivat miltei vuodeksi. Yön aikana tulenpatsas oli heille vakuutena Jumalan var-jeluksesta, ja heidän nukkuessaan rauhassa taivaan leipää laskeutui hiljaisesti leirialueelle.

Aamuaurinko kultasi vuorten tummat harjanteet ja tunki kultaiset säteensä syviin soliin, niin että nämä väsyneet vaeltajat pitivät niitä suoraan Jumalan valtaistuimelta lankeavina armon säteinä. Joka taholla korkealle kohoavat jyhkeät rosokalliot näyttivät karussa suuruudessaan kertovan ikuisesta kestävyydestä ja majesteettiudesta. Täällä mielen valtasi juhlanan pelonsekainen kunnioitus. Se sai ihmisen tuntemaan itsensä tietämättömäksi ja heikoksi hänen edessään, joka on »puntarilla punninnut vuoret, vaa'alla kukkulat» (Jes. 40: 12). Täällä Jumala antaisi Israelille ihmeellisimmän ja ennennäkemättömän ilmestyksen itsestään. Herra oli koonnut kansansa tänne saadakseen tähdentää heille vaatimustensa pyhyyttä julistamalla omalla äänellään pyhän lakinsa. Heissä olisi tehtävä suuria ja jyrkkiä muutoksia, sillä orjuuden alentavat vaikutukset ja pitkäaikainen yhteydenpito epäjuma-lanpalvelijoihin olivat jättäneet merkkinsä heidän tapoihinsa ja luonteeseensa. Jumala aikoi kohottaa heidät korkeammalle siveelliselle tasolle antamalla heidän oppia tuntemaan hänet.

Kohta Siinaille leiriytymisen jälkeen Mooses kutsuttiin ylös vuorelle kohtaamaan Jumalaa. Yksin hän kiipesi pitkin jyrkkää ja rosoista polkua ja lähestyi lopulta pilveä, joka ilmaisi Herran läsnäolon paikan. Israel pääsisi nyt läheiseen ja erikoiseen suhteeseen Korkeimman kanssa - yhteiseksi seurakunnalliseksi ja kansalliseksi kokonaisuudeksi, joka olisi Jumalan hallinnon alainen. Herra käski Mooseksen sanoa kansalle:

»Te olette nähneet, mitä minä olen tehnyt egyptiläisille ja kuinka minä olen kantanut teitä kotkan siivillä ja tuonut teidät luokseni. Jos te nyt kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, niin te olette minun omaisuuteni ennen kaikkia muita kansoja; sillä koko maa on minun. Ja te olette minulle pappisvaltakunta ja pyhä kansa.»

Mooses palasi leiriin, kutsui koolle Israelin vanhimmat ja toisti heille Jumalan sanoman. He vastasivat: »Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme.» Näin he tekivät juhlallisen liiton Jumalan kanssa, sitoutuivat hyväksymään hänet hallitsijakseen ja itsensä aivan erikoisessa mielessä hänen alamaisikseen.

Jälleen heidän johtajansa kiipesi vuorelle, ja Herra sanoi hänelle: »Katso, minä tulen sinun tykösi paksussa pilvessä, että kansa kuulis, kun minä puhun sinun kanssasi, ja uskoisi myös sinua ainiaan.» Kun he kohtasivat vaikeuksia matkallaan, he olivat valmiit napisemaan Moosesta ja Aaronia vastaan ja syyttämään heitä siitä, että he olivat johtaneet Is-raelin joukot pois Egyptistä tuhotakseen heidät. Herra halusi kohottaa Mooseksen kunniaan heidän nähtensä, että he uskoisivat hänen ohjeitaan.

Jumala halusi tehdä lakinsa ju-listamisen tilaisuuden pelottavan juhlalliseksi, niin että se vastasi sen ylevää luonnetta. Kansan oli saatava se vaikutelma, että sen tuli suhtautua syvän kunnioittavasti kaikkeen, mikä liittyi Jumalan palvelukseen. Herra sanoi Moosekselle: »Mene kansan luo ja pyhitä heidät tänä päivänä ja huomenna, ja peskoot he vaatteensa. Ja olkoot valmiit kolmanneksi päiväksi; sillä kolmantena päivänä Herra astuu koko kansan nähden alas Siinain

[286] vuorelle.” Näinä välipäivinä kaikkien oli vakavasti valmistauduttava käymään Jumalan eteen. Heidän tuli puhdistaa itsensä ja vaatteensa. Ja kun he saivat Moosekselta kuulla syntinsä, heidän tuli nöyryyä, paastota ja rukoilla puhdistuakseen sisäisesti kaikesta vääryydestä.

Valmistukset tehtiin käskyn mukaisesti, ja saamiaan lisäohjeita noudattaen Mooses aidoitti vuoren ympäriinsä, jottei yksikään ihminen tai eläin tunkeutuisi pyhälle alueelle. Joka vain uskaltaisi koskeakin aitaan, olisi heti surmattava.

[287] Kolmannen päivän aamuna, kun koko kansa kiinnitti katseensa vuoreen, sen huippu peittyi paksuun pilveen, joka synkkeni ja tiheni, kunnes alaspäin levittäytyen kääri koko vuoren pimeään ja pelottavan salaperäiseen verhoonsa. Silloin kuului kuin pasuunan jylyä, joka kutsui kansaa kohtaamaan Jumalaansa; ja Mooses johti väen vuoren juurelle. Paksusta pilvestä leimahteli kirkkaita salamoita, ja ukkosen jyrähtelyt kiirivät kaikuina pitkin ympäröivien vuorten rinteitä. »Ja koko Siinain vuori peittyi savuun, kun Herra astui sille alas tulella, ja siitä nousi savu niinkuin pätsin savu, ja koko vuori vapisi kovasti.» »Herran kirkkaus vuoren kukkulalla näytti — kuluttavalta tullelta» kokoontuneen väkijoukon silmissä. »Ja pasunan ääni koveni kovenemistaan.» Herran läsnäolon ilmaukset olivat niin kauhistavia, että kansa peloissaan lankesi kasvoilleen hänen eteensä. Mooseskin huudahti: »Minä olen peljästynt ja vapisen» (Hebr. 12: 21).

Sitten jyrinä lakkasi, pasuunan jyly taukosi, eikä maakaan enää vavahdellut. Hetken vallitsi juh-lallinen hiljaisuus, ja sitten kuultiin Jumalan ääni. Herra seiso vuoren laella enkelijoukon ympäröimänä, ja puhuen paksun pilven keskeltä hän ilmoitti lakinsa. Mooses kuvailee tätä tapahtumaa seuraavasti: »Herra tuli Siinailta, Seiristä hän nousi loistaen heille; hän ilmestyi kirkkaudessa Paaranin vuoristosta, hän tuli kymmentuhantisesta pyhien joukosta; hänen oikealla puolellaan liekitsi lain tuli. Hän rakastaa kansoja; kaikki niiden pyhät ovat sinun kädessäsi. He asettuvat sinun jalkojesi juureen, ottavat oppia sinun sanoistasi» (5 Moos. 33: 2, 3).

Kymmenen käskyä

Herra ei ilmaissut olevansa ai-noastaan pelottavan majesteettinen tuomari ja lainantaja vaan myös kansansa sääliväinen suojelija: »Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin

maasta, orjuuden pesästä.» He olivat jo oppineet tuntemaan hänet Oppaanaan ja Vapauttajanaan. Hän oli johtanut heidät ulos Egyptistä, avannut heille tien meren halki ja kukistanut faraon ja hänen sotajoukkonsa. Ja hän, joka näin oli osoittautunut kaikkia Egyptin jumalia ylemmäksi, julisti nyt lakinsa.

Mutta lakia ei annettu tällä kertaa yksinomaan heprealaisten hyödyksi. Jumala kunnioitti heitä tekemällä heidät lakinsa valvojiksi ja säilyttäjäiksi, mutta heidän tuli tallettaa se pyhänä koko maailmaa varten. Kymmenen käskyn säädökset soveltuvat koko ihmiskunnalle, ja ne on annettu opettamaan ja ohjaamaan kaikkia. Nuo kymmenen lyhyttä, sisällökästä ja arvovaltaista käskyä käsittävät ihmisen velvollisuuden Jumalaa ja toista ihmistä kohtaan, ja ne kaikki perustuvat rakkauden suureen peruseriaatteeseen. »Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi ja kaikesta mielestäsi, ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi» (Luuk. 10: 27; ks. myös 5 Moos. 6: 4, 5; 3 Moos. 19: 18). Kymmenessä käskyssä näitä periaatteita noudatetaan yksityiskohtaisesti, ja ne sovelletaan ihmisen tilaan ja olosuhteisiin.

»Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.»

Iankaikkisena, itsestään ole-massaolevana, luomattomana Olen-tona Herra on itse kaiken al-kulähde ja ylläpitäjä ja sellaisena ainoa oikeutettu saamaan osakseen ylimmän kunnioituksen ja palvonnan. Ihmistä kielletään an-tamasta ensisijaisesti rakkauttaan tai palvelustaan millekään muulle kohteelle. Jos hellien vaalimme mitä tahansa sellaista, mikä on omiaan vähentämään rakkauttamme Jumalaan tai eh-käisemään hänelle kuuluvaa pal-velusta, teemme siitä itsellemme jumalan.

»Älä tee itsellesi jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa, älä niistä, jotka ovat ylhäällä taivaassa, älä niistä, jotka ovat alhaalla maan päällä, äläkä niistä, jotka ovat vesissä maan alla. Älä kumarra niitä äläkä palvele niitä.»

Toinen käsky kieltää palvomasta oikeaa Jumalaa kuvien ja hahmojen avulla. Monet pakanakansat väittivät epäjumalankuviensa vain ilmentävän vertauskuvallisesti sitä jumaluutta jota he palvoivat, mutta Jumala on julistanut tällaisen palvonnan olevan syntiä. Jos iankaikkista Olentoa yritetään kuvata esineellisesti, se vain alentaa ihmisen käsitystä Jumalasta. Mieli kääntyy pois Herran äärettömästä täydellisyydestä kiintyäkseen luotuun enemmän kuin Luojaan.

Ja ihminen rappeutuisi itsekin sitä mukaa kuin hänen käsityksensä Jumalasta madaltuisivat.

»Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala.» Jumalan läheistä ja pyhää suhdetta kansaansa rinnastetaan vertauskuvallisesti avioliittoon. Ja koska epäjumalanpalvelus merkitsee hengellistä aviorikosta, aviollinen mustasukkaisuus voi sopivasti kuvata tässä mainitun »kiivauden» laatua.

»Joka kostan isien pahat teot lapsille kolmanteen ja neljanteen polveen, niille, jotka minua vihaavat.» Lapset joutuvat pakostakin kärsimään vanhempiensa tekemien vääryyksien seurauksista, mutta heitä ei rangaista vanhempiensa rikkomuksista, elleivät he osallistu heidän synteihinsä. Tavallisesti lapset kuitenkin astuvat vanhempiensa jälkiä. Perinnöllisyiden ja esimerkin vaikutuksesta pojat osallistuvat isänsä synnistä. Väärät taipumukset, turmeltuneet mieliteot ja pilaantuneet tavat samoin kuin ruumiilliset sairaudet ja rappeutuminen siirtyvät perintönä isältä pojalle kolmanteen ja neljanteen polveen. Tämän pelottavan totuuden tulisi vakavana pidäkkeenä estää ihmisiä ajautumasta synnin teille.

»Mutta teen laupeuden tuhansille, jotka minua rakastavat ja pitävät minun käskyni.» Kieltämällä palvelemasta epäjumalia toinen käsky epäsuorasti kehottaa palvoamaan oikeaa Jumalaa. Ja niille, jotka uskollisesti palvelevat häntä, luvataan laupeus, ei vain kolmanteen ja neljanteen polveen, kuten kosta uhataan niille jotka vihaavat häntä, vaan tuhansiin sukupolviin.

»Älä turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi, nimeä, sillä Herra ei jätä rankaisematta sitä, joka hänen nimensä turhaan lausuu.»

Tämä käsky ei kiellä ainoastaan vääriä valoja ja tavallista sadattelua, vaan se kieltää meitä lausumasta Jumalan nimeä kevytmielisesti tai ajattelemattomasti sen pelkoa herättävästä merkityksestä välittämättä. Häpäisemme Jumalaa, jos mainitsemme hänet ajattelemattomasti tavallisessa keskustelussamme, vetoamme hänen tyhjänpäiväisissä asioissa tai toistamme usein ja harkitsematta hänen nimeään. »Pyhä ja peljättävä on hänen nimensä» (Ps. 111: 9). Kaikkien tulisi mietiskellä hänen majesteettiuttaan, puhtauttaan ja pyhyyttään saadakseen sydämeensä vaikutelman hänen ylevästä luonteestaan; ja hänen pyhä nimensä pitäisi lausua juhlallisen kunnioittavasti.

»Muista pyhittää lepopäivä. Kuusi päivää tee työtä ja toimita kaikki askareesi; mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti; silloin älä mitään askareta toimita, älä sinä älköönkä sinun poikasi tai tyttäresi, sinun palvelijasi tai palvelijattaresi tai juhtasi älköönkä muukalaisesi, joka sinun porteissasi on. Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi; sentähden Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen.»

Sapattia ei esitetä uutena sää-döksenä vaan sellaisena, joka on asetettu luomisen yhteydessä. Sitä on muistettava ja vietettävä Luojan työn muistomerkkinä. Viittaamalla Jumalaan taivaiden ja maan Luojana se erottaa oikean Jumalan kaikista epäjumalista. Kaikki seitsemännen päivän viettäjät osoittavat tällä teollaan olevansa Herran palvoja. Näin siis sapatti pysyy merkkinä ihmisen alamaisesta kuuliaisuudesta Jumalalle niin kauan, kuin maan päällä yleensä on niitä, jotka palvelevat häntä. Neljäs käsky on ainoa kymmenestä käskystä, jossa ilmenee Lainantajan nimi ja arvo. Yksin se osoittaa, kenen arvovallalla laki on annettu. Siksi se sisältää Jumalan sinitin, jonka hän on painanut lakiinsa todistukseksi sen aitoudesta ja sitovuudesta.

Jumala on antanut ihmisille kuusi päivää työntekoa varten, ja hän vaatii heitä tekemään omaa työtään kuutena työpäivänä. Hädän sanelemat ja laupeudenteot ovat sallittuja sapattina, sairaista ja kärsivistä on joka aika pidettävä huolta; mutta tarpeetonta työtä on tarkoin kartettava. Jos mielit viettää sapattia oikein, »sinä pidätät jalkasi sapattia rikkomasta, niin ettet toimita omia asioitasi minun pyhäpäivänäni, vaan kutsut sapatin ilopäiväksi, Herran pyhäpäivän kunnioitettavaksi ja kunnioitat sitä, niin ettet toimita omia toimiasi, et aja omia asioitasi» (Jes. 58: 13). Ja profeetta lisää vielä: »etkä puhu joutavia.» Ne jotka keskustelevat liikeasioista tai laativat työsuunnitelmia sapattina, ovat Jumalan mielestä samassa asemassa kuin jos todella suorittaisivat noita liiketoimiaan. Pitääksemme sapatin pyhänä emme saisi sallia edes ajatustemme viipyä maailmallisissa asioissa. Ja käsky käsittää kaikki porteissamme olevat. Talon asukkaiden tulee panna syrjään maailmalliset tehtävänsä pyhiksi hetkiksi. Kaikkien pitäisi yhtyä kunnioittamaan Jumalaa palvelemalla häntä halukkaasti hänen pyhänä päivänään.

»Kunnioita isääsi ja äitiäsi, että kauan eläisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.»

[290]

Vanhemmat ovat oikeutettuja sellaiseen rakkauteen ja kunnioituksen määrään, joka ei kuulu ke-nellekään muulle henkilölle. Jumala itse, joka on antanut vanhemmille vastuun heidän huostaansa uskotuista sieluista, on määrännyt heidät olemaan sijaisinaan lapsille näiden varhaisvuosina. Ja joka hyljeksii vanhempiensa oikeutettua arvovaltaa, hyljeksii Jumalan arvovaltaa. Viides käsky ei ainoastaan vaadi lapsia kunnioittamaan vanhempiaan, olemaan heille alamaisia ja tottelemaan heitä, vaan myös osoittamaan heille rakkautta ja hellyyttä, keventämään heidän huoliaan, suojelemaan heidän mainettaan sekä auttamaan ja lohduttamaan heitä vanhalla iällä. Se käskee myös kunnioittamaan sananpalvelijoita, hallitusmiehiä ja kaikkia muita, joille Jumala on suonut toimivallan.

»Tämä», sanoo apostoli, »on en-simmäinen käsky, jota seuraa lu-paus» . (Ef. 6: 2). Lausuttuna is-raelilaisille, jotka odottivat pian pääsevänsä Kanaaniin, se lupasi kuuliaisille pitkää ikää tuossa hyvässä maassa; mutta sillä on myös laajempi merkityksensä. Sulkien piiriinsä Jumalan kaiken Israelin se lupaa iankaikkisen elämän tämän maan päällä sen päästyä kerran vapaaksi synnin kirouksesta.

»Älä tapa.»

Tämä käsky käsittää kaikki elämä lyhentävät väärät teot, vihan ja koston hautomisen, toisten vahingoksi koituvat aiheet ja pahan toivomisenkin heille, sillä »jokainen, joka vihaa veljeänsä, on murhaaja». Tämän lisäksi toisten tarpeista tai kärsimyksistä piittaamaton itsekkyyks, kaikki sellainen nautinnonhalu tai tarpeeton puute tai liiallinen työ, mikä on omiaan vahingoittamaan terveyttä, on enemmän tai vähemmän kuudennen käskyn rikkomista.

»Älä tee huorin.»

Tämä käsky kieltää epäpuhtaiden tekojen lisäksi aistilliset ajatukset ja halut tai niiden kiihottamisen millään tavalla. Se vaatii, että ulkoisen elämän lisäksi myös sydämen salaiset aiheet ja tunteet ovat puhtaat. Kristus, joka selitti Jumalan lain laajalle ulottuvaa velvoitusta, sanoi, että himokas ajatus tai katse olivat yhtä lailla syntiä kuin lainvastainen tekokin.

»Älä varasta.»

Tämä käsky käsittää sekä yleiset että yksityiset synnit. Kahdeksas käsky tuomitsee ihmisryöstön ja orjakaupan ja kieltää valloii-

tussodat. Se tuomitsee varkauden ja rosvoilun. Se vaatii hoitamaan ehdottoman rehellisesti elämän kaikki toimet pienimpiä yksityiskohtia myöten. Se kieltää petkutuksen kaupankäynnissä ja vaatii täsmällisesti suorittamaan sovitut velat tai palkat. Jokainen toisen tietämättömyyden, heikkouden tai epäonnen hyväksikäytön yrityskin merkitään sen mukaan petoksena taivaan kirjoihin.

[291]

[292]

»Älä sano vääriä todistusta lähimmäisestäsi.»

Tämä käsky käsittää kaiken valheellisuuden ja kieltää yrittämästä pettää lähimmäistämme millään tavalla. Vilppi syntyy juuri pettämisen aikomuksesta. Yhdellä silmäyksellä, käden liikkeellä tai kasvojen ilmeellä voidaan vilpistellä yhtä tehokkaasti kuin valheellisella puheellakin. Valhetta on kaikki tarkoituksellinen liioittelu, erehdyttävä tai suurenteleva vihjailu ja jopa tosiasioiden esittäminen harhaanjohtavalla tavalla. Tämä käsky kieltää vähääkään pilaamista lähimmäisen mainetta vääristelyllä, mustamaa-lauksella, panettelulla tai kielittelyllä. Tahallinen totuuden salaaminenkin toisten vahingoksi on yhdeksannen käskyn rikkomista.

»Älä himoitse lähimmäisesi huonetta. Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa äläkä hänen palvelijaansa, palvelijatartaan, härkäänsä, aasiansa äläkä mitään, mikä on lähimmäisesi omaa.»

Kymmenes käsky osuu kaikkien syntien alkujuureen kieltämällä itsekkään halun, joka johtaa synnilliseen tekoon. Joka kuuliaisena Jumalan laille pidättyy haluamasta synnillisesti sitä mikä kuuluu toiselle, ei syyllisty tekemään mitään vääriä lähimmäisilleen.

Tällaisia olivat kymmenen käskyn pyhät määräykset, jotka suuri Lainantaja julisti salamoiden ja ukkosen jyrähtelyjen keskeltä ilmaisten samalla suurenmoisella tavalla voimansa ja valtasuuruutensa. Jumala liitti lakinsa julistamiseen voimansa ja kirkkautensa ilmennyksiä, jottei hänen kansansa koskaan unohtaisi tätä tapahtumaa ja jotta se oppisi syvästi kunnioittamaan lain Laatijaa, taivaan ja maan Luoja. Hän halusi myös osoittaa kaikille ihmisille lakinsa pyhyden, tärkeyden ja pysyvyyden.

Israelin kansa joutui kauhun valtaan. Jumalan sanojen pelottava voima tuntui pakahduttavan heidän vapisevan sydämensä. Sillä saatuaan kuulla Jumalan suuren oikeussäännöksen he tajusivat selvemmin kuin koskaan ennen, miten inhottavaa synti oli ja miten syyllisiä he itse olivat pyhän Jumalan edessä. Peloissaan ja kauhuissaan he pysyttelivät loitolla vuoresta ja huusivat Moosekselle:

»Puhu sinä meidän kanssamme, niin me kuulemme. Älköön Jumala puhuko meidän kanssamme, ettemme kuolisi.» Mutta Mooses vastasi: »Älkää peljätkö, sillä Jumala on tullut koettelemaan teitä, että Herran pelko olisi teidän silmäinen edessä ja ettette syntiä tekisi.» Kansa jäi kuitenkin taempaa seuraamaan kauhuissaan tapahtumaa, kun »Mooses lähestyi pimeyttä, jossa Jumala oli».

Muita säännöksiä

[293] Kansa oli mieleltään orjuuden ja pakanuuden sokaisemaa ja huonontamaa eikä pystynyt täysin arvostamaan Jumalan kymmenen käskyn kauaskantoisia periaatteita. Jotta dekalogin velvoitukset voitaisiin paremmin ymmärtää ja omaksua, annettiin lisäsäännöksiä, jotka kuvailivat ja sovelsivat kymmenen käskyn periaatteita. Näitä lakeja kutsuttiin oikeuksiksi, koska ne perustuivat äärettömään viisauteen ja oikeudenmukaisuuteen ja koska kansalle jaettiin oikeutta niiden mukaan. Toisin kuin kymmenen käskyä, nämä annettiin kahdenkeskisesti Moosekselle, jonka piti sitten tiedottaa ne kansalle.

Ensimmäinen näistä oikeuksista koski orjia. Muinaisina aikoina tuomarit toisinaan myivät rikollisia orjiksi, eräissä tapauksissa velkojat myivät velallisiaan, ja köyhyyden pakottamina toiset joutuivat myymään itsensä tai lapsensa orjiksi. Mutta heprealaista ei saanut myydä eliniäkseen orjaksi. Hänen palvelusaikansa rajoitettiin kuuteen vuoteen, ja seitsemäntenä hänet oli päästettävä vapaaksi. Ihmisryöstö, harkittu murha ja kapinointi vanhempien arvovaltaa vastaan oli rangaistava kuolemalla. Sellaisten orjien pitäminen, jotka eivät syntyperältään olleet israelilaisia, oli luvallista, mutta heidän henkeään ja olemustaan varjeltiin tarkoin. Orjan murhaajaa oli rangaistava, ja jos isäntä aiheutti orjalleen jonkin vamman, vaikkapa vain hampaan menetyksen, orja pääsi sen perusteella vapaaksi.

Israelilaiset olivat vastikään olleet itsekkin orjuudessa, ja kun heillä nyt oli palvelijoinaan orjia, heidän oli varottava osoittamasta samanlaista julmuutta ja kiristystä, jota he saivat kärsiä egyptiläisten työnjohtajiensa alaisina. Muistaessaan omaa katkeraa orjuuttaan he saattoivat asettua orjien asemaan ja suhtautua heihin ystävällisesti ja sääliä. Se auttoi heitä kohtelemaan toisia, niin kuin he toivoivat itseään kohdeltavan.

Leskien ja orpojen oikeuksia valvottiin erikoisen tarkoin, ja näitä heikossa asemassa olevia tuli hellästi hoivata. »Sillä jos sinä sorrat heitä», Herra sanoi, »ja he huutavat minua avuksensa, niin minä totisesti kuulen heidän huutonsa, ja minun vihani syttyy, ja minä surmaan teidät miekalla, niin että teidän vaimonne joutuvat leskiksi ja lapsenne orvoiksi.» Israeliin liittyneitä muukalaisia oli varjeltava vääryyksiltä ja sorrolta. »Älä sorra äläkä ahdistu muukalaista, sillä te olette itse olleet muukalaisina Egyptin maassa.»

Koron ottaminen köyhiltä kiellettiin. Köyhältä pantiksi otettu vaippa tai huopa oli palautettava hänelle iltaan mennessä. Varkautteen syyllistyneeltä vaadittiin kaksinkertainen korvaus. Kansan ruhtinaiden ja päämiesten kunniointamista tähdennettiin, ja tuomareita varoitettiin vääristämästä oikeutta, ajamasta väärää asiaa tai ottamasta lahjuksia. Parjaus ja panettelu kiellettiin, ja ystävällistä apua kehoitettiin antamaan vihamiehillekin.

Kansaa muistutettiin jälleen sa-patin pyhästä velvoituksesta. Sitteen säädettiin vuotuiset juhlat, jolloin kaiken miesväen tuli kokoontua Herran eteen ja tuoda hänelle kiitosuhrinsa ja uutislahjansa hänen suomastaan runsaasta sadosta. Kaikkien näiden säännösten tarkoitus tehtiin selväksi: ne eivät olleet mitään mielivaltaisen yliheruuden ilmauksia, vaan ne kaikki annettiin Israelin hyväksi. Herra sanoi: »Ja te olkaa minulle pyhä kansa» - kelpollinen pyhän Jumalan hyväksyttäväksi.

[294]

Mooseksen tuli kirjoittaa muistiin nämä lait ja tallettaa ne huolellisesti arvokkaana kansallisena perustuslakina. Niiden kymmenen käskyn ohella, joita ne oli annettu valaisemaan, ne olivat Jumalan Israelille antamien lupauksen täyttämisen ehtona.

Nyt he saivat Herralta sanoman: »Katso, minä lähetän enkelin sinun edelläsi varjelemaan sinua tiellä ja johdattamaan sinua siihen paikkaan, jonka minä olen valmistanut. Ole varuillasi hänen edessä ja kuule häntä äläkä pahoita hänen mieltänsä. Hän ei jätä teidän rikoksianne rankaisematta, sillä minun nimeni on hänessä. Mutta jos sinä kuulet häntä ja teet kaikki, mitä minä käsken, niin minä olen sinun vihollistesi vihollinen ja vastustajaisi vastustaja.» Israelin kaiken vaeltelun aikana Kristus oli pilvenja tulenpatsaassa heidän Johtajanaan. Heillä oli vertauskuvia, jotka viittasivat tulevaan Vapahtajaan, mutta heillä oli myös läsnäoleva Vapahtaja, joka antoi

käskyjä Moosekselle kansaa varten ja joka esitettiin heidän ainoaksi siunauksen tuojakseen.

Laskeuduttuaan vuorelta »Mooses tuli ja kertoi kansalle kaikki Herran sanat ja kaikki hänen säädöksensä. Niin koko kansa vastasi yhteen ääneen ja sanoi: 'Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme.'» Mooses kirjoitti kirjaan tämän lupauksen samoin kuin ne Herran sanat, joita he näin sitou-tuivat noudattamaan.

Sitten seurasi liiton vahvistaminen. Vuoren juurelle rakennettiin alttari ja sen viereen pystytettiin kaksitoista patsasta »Israelin kahdentoista sukukunnan mukaan» todistukseksi siitä, että he hyväksyivät liiton. Sitten toimitusta varten valitut nuoret mie-het uhrasivat polttouhreja.

Vihmottuaan alttarille uhrien verta Mooses »otti liitonkirjan ja luki sen kansan kuullen». Nain liiton ehdot toistettiin juhlallisesti, ja kaikki saivat vapaasti ratkaista, halusivatko vai eivät noudattaa niitä. He olivat ensiksi luvanneet totella Jumalan ääntä, mutta sen jälkeen heille oli esitetty hänen lakinsa ja selvitetty yk-sityiskohtaisesti sen periaatteet, jotta he tietäisivät, mitä kaikkea tähän liittoon sisältyi. Taas kansa vastasi yhteen ääneen: »Kaikkea, mitä Herra on puhunut, me noudatamme ja tottelemme.» »Kun Mooses oli kaikelle kansalle julkilukenuk kaikki käskyt, niinkuin ne laissa kuuluvat, otti hän -veren — ja vihmoi sekä itse kirjan että kaiken kansan, sanoen: Tämä on sen liiton veri, jonka Jumala on teille säätänyt'» (Hebr. 9: 19, 20).

Jumalan neuvonpidossa

[295] Nyt oli ryhdyttävä järjestelyihin, joilla Herran kuninkuuden alainen valittu kansakunta saataisiin täysin vahvistetuksi. Mooses oli saanut käskyn: »Nouse Herran tykö, sinä ja Aaron, Naadab ja Abihu ynnä seitsemänkymmentä Israelin vanhinta; ja kumartakaa ja rukoilkaa taampana. Mooses yksinään lähestyköön Herraa.» Nämä valitut miehet kutsuttiin vuorelle muun kansan jäädessä sen juurelle rukoilemaan. Seitsemänkymmenen vanhimman tuli avustaa Moosesta Israelin hallitsemisessä, ja Jumala antoi heille Henkeään ja sen kunnian, että he saivat nähdä hänen voimansa ja suuruutensa. »Ja he näkivät Israelin Jumalan; ja hänen jalkainsa alla oli alusta, niinkuin safiirikivistä, kirkas kuin itse taivas.» Itseen jumaluutta he eivät nähneet mutta näkivät kyllä hänen läsnäolonsa kirkkauden.

Aikaisemmin he eivät olisi kestäneet tuollaista näkyä, mutta Jumalan pelottavan voiman ilmaus oli saat-tanut heidät katumukseen. He olivat mietiskelleet hänen kirkkauttaan, puhtauttaan ja armoaan, kunnes saattoivat lähestyä mietiskelynsä kohdetta.

Mooses ja »hänen palvelijansa Joosua» kutsuttiin nyt kohtamaan Jumalaa. Ja koska he joutuivat olemaan poissa jonkin aikaa, Mooses määräsi Aaronin ja Huurin toimimaan sijaisinaan vanhimpien avustamina. »Kun Mooses oli noussut vuorelle, peitti pilvi vuoren. Ja Herran kirkkaus laskeutui Siinain vuorelle.» Kuuden päivän ajan pilvi peitti vuoren Jumalan erikoisen läsnäolon merkiksi, mutta hän ei kuitenkaan tänä aikana ilmaissut itseään eikä tahtoaan. Nämä päivät Mooses vain odotti kutsua Korkeimman vastaanottohuoneeseen. Hänelle oli sanottu: »Nouse minun tyköni vuorelle ja ole siellä», ja vaikka hänen kärsivällisyyttään ja kuuliaisuuttaan näin koeteltiin, hän ei menettänyt valppauttaan eikä poistunut paikaltaan. Hänen tuli tänä odotusaikana valmistautua ja tarkoin tutkia itseään. Tämä Jumalan mielen mukainen palvelijakaan ei voinut heti tulla hänen läheisyyteensä ja kestää hänen kirkkautensa ilmestystä. Kuuden päivän ajan hänen täytyi pyhit-täytyä Jumalalle tutkimalla sydäntään, mietiskelemällä ja ru-koilemalla, ennen kuin hän saattoi olla valmis välittömään kans-sakäymiseen Luojaansa kanssa.

Seitsemäntenä päivänä, joka oli sapatti, Mooses kutsuttiin pilven keskelle. Paksu pilvi aukeni kaiken Israelin nähden, ja Herran kirkkaus tulvahti esille kuluttavan tulen kaltaisena. »Ja Mooses meni pilven keskelle ja nousi vuorelle. Ja Mooses oli vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.» Kuusi valmistuspäivää eivät sisältyneet vuorella vietettyihin neljäänkymmeneen päivään. Noiden kuuden päivän aikana Joosua oli Mooseksen mukana, ja yhdessä he söivät mannaa ja joivat purosta, »joka juoksi vuorelta». Mutta Joosua ei astunut Mooseksen mukana pilven keskelle. Hän jäi ulkopuolelle odottamaan Mooseksen paluuta ja söi ja joi päivittäin, kun taas Mooses paastosi koko neljänkymmenen päivän ajan.

Vuorella olon aikana Mooses sai rakennusohjeita pyhäkköä varten, jossa Herra erikoisesti tulisi ilmaisemaan läsnäolonsa. »Tehköt he minulle pyhäkön asuakseni heidän keskellään» (2 Moos. 25: 8), Jumalan käsky kuului. Ja hän tähdensi sapatin viettämistä nyt kolmannen kerran. »Se on oleva ikuinen merkki minun ja israelilaisten välillä», Herra julisti, »tietääksenne, että minä olen Herra, joka pyhi-

tän teidät. Siis pitäkää sapatti, sillä se on teille pyhä. — Kuka ikinä silloin työtä tekee, hävitettäköön kansastansa» (2 Moos. 31: 17, 13, 14). Vastikään oli saatu ohjeet, että Jumalan palvelusta varten oli heti rakennettava pyhäkkö. Koska tämä hanke edisti Jumalan kunniaa ja koska jumalanpalveluspaikka todella oli tarpeellinen, kansa saattoi arvella olevan luvallista rakentaa pyhäkköä sapattisinkin. Siksi heitä varoitettiin tekemästä tätä virhettä. Jumalalle tehtävän erikoistyön pyhyys ja kiireellisyyskään eivät saaneet johtaa heitä rikkomaan hänen pyhää lepopäiväänsä.

Tästä lähtien heidän Kuninkaansa tulisi kunnioittamaan kansaansa jatkuvalla läsnäolollaan. »Minä asun israelilaisten keskellä ja olen heidän Jumalansa», »ja se on oleva minun kirkkauteni pyhittämä» (2 Moos. 29: 45, 43), vakuutettiin Moosekselle. Jumala itse kaiversi sormellaan kymmenen käskyä kahteen kivi-tauluun (5 Moos. 9: 10; 2 Moos. 32: 15, 16) ja antoi ne Moosekselle valtasuuruutensa merkinä ja tahtonsa ilmauksena, säilytettäväksi pyhästi kohta rakennettavassa pyhäkössä, josta oli tuleva koko kansakunnan jumalanpalveluksen keskus.

Orjaheimosta israelilaiset oli korotettu kaikkien kansojen yläpuolelle kuningasten Kuninkaan omaisuuskansaksi. Jumala oli erotanut heidät maailmasta voidakseen uskoa heille pyhän luottamustehtävän. Hän oli tehnyt heidät lakinsa tallettajiksi ja aikoi heidän avullaan säilyttää oman tuntemuksensa ihmisten keskuudessa. Näin tuli taivaan valon päästä loistamaan pimeyden peittämään maailmaan ja äänen päästä kuulumaan, joka kutsuisi kaikkia kansoja luopumaan epäjumalistaan ja palvelemaan elävää Jumalaa. Jos israelilaiset täyttäisivät uskollisesti tämän luottamustehtävän, he pääsisivät valtaaseen maailmassa. Jumala olisi heidän varjelijansa, ja hän korottaisi heidät kaikkien muiden kansojen yläpuolelle. He levittäisivät hänen valoan ja totuuttaan ja olisivat hänen viisaassa ja pyhässä hallinnassaan esimerkkinä hänen palvelemisensa paremmuudesta verrattuna epäjumalanpalvonnan eri muotoihin.

Mooseksen poissaolo oli Israelille epävarmaa odotuksen aikaa. Kansa tiesi, että hän oli noussut vuorelle Joosuan kanssa ja astunut huippua peittäneen synkän pilven keskelle, joka voitiin nähdä alhaalta laaksosta. Jumalallisen läsnäolon leimahdukset valaisivat aika ajoin vuoren huippua. Väki odotti innokkaasti hänen paluutaan. Egyptissä he olivat tottuneet näkemään jumaluudesta aineellisia kuvauksia, ja siksi heidän oli ollut vaikea luottaa näkymättömään olentoon. Siksi he olivat alkaneet nojautua Moosekseen, joka näytti pystyvän ylläpitämään heidän uskoaan. Mutta nyt hänet oli viety heiltä pois. Päivät kuluivat ja viikot vierivät, eikä häntä vain kuulunut takaisin. Vaikka pilvi olikin yhä näkyvissä, monet leiriläiset alkoivat katsoa johtajansa hylänneen heidät tai sitten joutuneen tuhoavan tulen uhriksi.

Siinä odotellessaan heillä oli tilaisuus mietiskellä kuulemaansa Jumalan lakia ja valmistautua sisäisesti vastaanottamaan häneltä mahdollista uutta ilmoitusta. Tätä varten he tarvitsivat kaiken tarjolla olevan ajan, ja jos he olisivat siten pyrkineet ymmärtämään Jumalan vaatimuksia ja sydämes-tään nöyrytyneet hänen edessään, he olisivat varjeltuneet kiusaukselta. Mutta he eivät tehneet sitä, ja niin heistä tuli pian välinpitämättömiä, huolimattomia ja hillittömiä. Tällaista ilmeni varsinkin sekakansan keskuudessa. He halusivat kärsimättömästi päästä jatkamaan matkaansa kohti Luvattua maata, joka vuoti maitoa ja mettä. Tuo hyvä maa luvattiin heille kuuliaisuuden ehdolla, mutta he olivat menettäneet käsityksensä siitä. Muutamat ehdottivat paluuta Egyptiin, mutta jatkettiinpa matkaa Kanaaniin tai palattiin Egyptiin, suuri osa kansasta oli sitä mieltä, ettei Moosesta enää kannattanut odottaa.

Kultainen vasikka

Tuntien olonsa turvattomaksi johtajansa poissaollessa kansa ajautui takaisin entiseen taikauskoonsa. »Sekakansa» oli ensimmäi-

[298]

senä käynyt kärsimättömäksi ja alkanut napista, ja se johti nytkin alkanutta luopumusta. Egyptiläiset pitivät yhtenä jumaluuden tunnuskuvana härkää tai vasikkaa ja ne, jotka olivat palvoneet sellaista epäjumalaa Egyptissä, ehdottivat nyt että tehtäisiin valettu vasikka, jota sitten kumarrettaisiin. Kansa halusi jonkin kuvan edustavan Jumalaa ja käyvän heidän edellään Mooseksen sijasta. Jumala ei ollut millään tavoin ilmaissut ulkonäköään ja oli kieltänyt mitenkään yrittämästä kuvata häntä aineellisesti. Egyptissä ja Punaisen meren luona suoritettut valtavat ihmeteot oli tarkoitettu lujittamaan heidän uskoaan häneen Israelin näkymättömänä, kaikkivoipana Auttajana ja ainoana oikeana Jumalana. Ja kun he kaipasivat jotakin näkyvää ilmaisua hänen läsnäolostaan, hän antoi heille pilvenpatsaan ja tulenpatsaan ohjaamaan heidän joukkoaan sekä ilmaisi kirkkautensa Siinain vuorella. Mutta vaikka hänen läsnäolonsa pilvi yhä oli heidän nähtävissään, he ikävöivät entisiä Egyptin epäjumaliaan ja panivat härän kuvan edustamaan näkymättömän Jumalan kunniaa!

Mooseksen poissaolon ajaksi oikeudelliset asiat oli jätetty Aaronin hoidettaviksi, ja hänen telttansa ympärille kerääntyi suuri väkijoukko esittämään vaatimuksen: »Nouse, tee meille jumala, joka käy meidän edellämme. Sillä me emme tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, tälle miehelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta.» He sanoivat että pilvi, joka siihen asti oli johtanut heitä, oli nyt pysyvästi vuoren yllä eikä enää ohjaisi heidän kulkuaan. Heidän oli saatava kuva sen tilalle, ja jos he, kuten oli ehdotettu, päättäisivät palata Egyptiin, olisivat egyptiläiset heille suojeita nähdessään heidän kantavan edellään tätä kuvaa ja tunnustavan sen jumalakseen.

Tuollainen vaikea tilanne vaati lujaa, päättäväistä ja järkähtämättömän rohkeaa miestä, joka etsi Jumalan kunniaa vaikka menettäisi kansan suosion, oman turvallisuutensa tai henkensäkin. Mutta Israelin nykyinen johtaja ei ollut luonteeltaan tällainen. Aaron koetti vaisusti nuhdella kansaa, mutta hänen horjuvuutensa ja arkuutensa vain lujitti sen päättäväisyyttä, ja meteli vain yltyi. Väkijoukko näytti joutuvan sokean, hillittömän raivon valtaan. Oli niitäkin, jotka pysyivät uskollisina Jumalan kanssa tekemälleen liitolle, mutta kansan enemmistö yhtyi luopumukseen. Muutamat, jotka uskalsivat sanoa, että aiottu kuvan tekeminen oli epäjumalanpalvelusta, joutuivat väkijoukon hyökkäilyn ja pahoinpitelyn kohteiksi ja menettivät mylläkässä lopulta henkensä.

Aaron pelkäsi oman turvalli-suutensa puolesta, ja sen sijaan että olisi jalosti käynyt puolustamaan Jumalan kunniaa, hän taipui väkijoukon vaatimuksiin. Ensi työkseen hän käski kerätä ja tuoda hänelle kultaiset korvarenkaat kaikelta kansalta toivoen, että ylpeys saisi heidät kieltäytymään moisesta uhrauksesta. Mutta he luopuivat mielellään koruistaan, ja niistä hän teki valetun vasikan, Egyptin jumalien jäljennöksen. Ja kansa julisti: »Tämä on sinun jumalasi, Israel, se, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta.» Alhaisesti Aaron salli kansan näin häpäistä Herraa. Mutta näh-dessään, miten hyvillä mielin kansa oli tästä kultaisesta jumalasta, hän teki lisäksi sille alttarin ja julisti: »Huomenna on Herran juhla.» Torvensoittajat kaiuttivat tätä tiedotusta ryhmästä toiseen kautta koko leirin. »Ja he nousivat varhain seuraavana päivänä ja uhrasivat polttouhreja ja toivat yhteysuhreja; ja kansa istui syömään ja juomaan, ja sitten he nousivat iloa pitämään.» »Herran juhlan» varjolla he antautuivat hurjiin syöminkeihin ja mässäilyyn.

[299]

[300]

Miten usein meidänkin aikanamme »jumalisuuden ulkokuori» peittää nautinnonhalun! Kansanjoukkoja miellyttää nykyään yhtä hyvin kuin Israelin päivinäkin sellainen uskonto, joka sallii ihmisten tyydyttää itsekkäitä tai aistillisiä pyyteitään, kunhan vain noudattavat jumalanpalveluksen ulkonaisia muotomenoja. Ja yhä vieläkin on myöntäväisiä Aaroneja kirkon arvovaltaisissa asemissa valmiina taipumaan pyhittymättömien pyyteisiin ja rohkaisemaan heitä syntiin.

Oli kulunut vasta muutamia päiviä siitä, kun heprealaiset olivat tehneet juhlallisen liiton Jumalan kanssa ja luvanneet totella hänen ääntään. Pelosta vavisten he olivat seisoneet vuoren juurella ja kuunnelleet Herran sanoja: »Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.» Jumalan kunnian loiste väikkyi vielä Siinain yllä koko kansan nähdessä, kun he jo kääntyivät toisaalle vaatimaan itselleen muita jumalia. »He tekivät vasikan Hoorebin juurella ja kumarsivat valettua kuvaa; he vaihtoivat Kunniansa ruohoa syövän härän kuvaan» (Ps. 106: 19, 20). Olisiko voitu osoittaa suurempaa kiittämättömyyttä tai esittää julkeampaa loukkausta hänelle, joka oli ilmaissut heille olevansa hellä isä ja kaikkivoipa kuningas!

Mooses esirukoilijana

Mooses sai vuorella kuulla leirissä tapahtuneesta luopumuksesta, ja hänen käskettiin heti palata alas. Jumala sanoi: »Mene, astu alas, sillä sinun kansasi, jonka johdatit Egyptin maasta, on turmion tehnyt. Pian he poikkesivat siltä tieltä, jota minä käskin heidän kulkea; he tekivät itselleen valetun vasikan. Sitä he ovat kumartaneet.» Jumala olisi kyllä saanut hankkeen raukeamaan alkuunsa, mutta hän antoi sen kehittyä täyteen mittaansa, jotta kaikki oppisivat tietämään, miten hän rankaisee niitä jotka pettävät ja hylkäävät hänet.

[301] Liitto, jonka Jumala oli tehnyt kansansa kanssa, oli nyt täysin kumottu, ja hän sanoi Moosekselle: »Anna minun olla, että vihani leimahtaisi heitä vastaan, hukuttaakseni heidät; mutta sinusta minä teen suuren kansan.» Israelin kansa ja varsinkin siihen liittynyt sekakansa tulisi alituisen olemaan taipuvainen kapinoimaan Jumalaa vastaan. He tulisivat myös napolisemaan johtajaansa vastaan ja tuottamaan hänelle surua epäuskollaan ja uppiniskaisuudellaan, ja heidän johdattamisensa perille Luvattuun maahan tulisi olemaan työlästä ja rasittavaa. He olivat synneillään jo me nettäneet Jumalan suosion ja olivat nyt oikeudenmukaisesti tuhon omia. Siksi Herra aikoikin hukuttaa heidät ja tehdä Mooseksesta suuren kansan.

»Anna minun olla hukut taakseni heidät», kuuluivat Herran sanat. Ja jos Jumala aikoi hävittää Israelin, niin kuka saattoi enää puhua heidän puolestaan? Useimmat olisivat jättäneet syntiset oman onnensa nojaan! Ja useimmat olisivat ilomielin vaihtaneet raatamista, rasitusta ja uhrauksia merkitsevän ja pelkkää kiittämättömyyttä ja napinaa tuottavan tehtävän levolliseen ja kunniakkaaseen asemaan, kun kerran Jumala itse tarjosi tuota helpotusta.

Mutta Mooses jaksoi vielä toivoa kaiken tuon masennuksen ja vihan keskelläkin. Hän käsitti, etteivät Jumalan sanat, »Anna minun olla», merkinneet suoranaista kieltoa vaan kehotusta ryhtyä välittämään. Ne antoivat ymmärtää, että vain Mooseksen rukoukset saattoivat pelastaa Israelin mutta että Jumala säästäisi kansaansa, jos hänen puoleensa näin käännettäisiin. Ja niin hän »rukoili armoa Herralta, Jumalal-tansa, ja sanoi: 'Herra, miksi sinun vihasi syyttyy omaa kansaasi vastaan, jonka olet vienyt pois Egyptin maasta suurella voimalla ja väkevällä kädellä?'''

Jumala oli ilmaissut, ettei hän halunnut tunnustaa kansaansa omakseen. Hän oli Moosekselle puhuessaan käyttänyt siitä sanontaa »sinun kansasi, jonka [sinä] olet vienyt — suurella voimalla ja värkevällä kädellä. Miksi», hän tiukkasi, »egyptiläiset saivat sanoa: 'Heidän onnetto-muudekseen hän vei heidät pois, tappaaksensa heidät vuorilla ja hävittääksensä heidät maan pääl-tä?'»

Niinä muutamina kuukausina, jotka olivat kuluneet Israelin lähdöstä pois Egyptistä, kaikki ympäristökansat olivat kuulleet heidän ihmeellisestä vapautuksestaan. Pakanat olivat pelon ja kaameiden ounastelujen vallassa. Kaikki tarkkailivat jännittyneinä, mitä Israelin Jumala tekisi kansalleen. Jos se nyt tuhottaisiin, sen viholliset riemuitsisivat, ja Jumala saisi häpeän. Egyptiläiset väittäisivät osuneensa oikeaan syytöksissään - sen sijaan, että Herra olisi johtanut kansansa erämaahan uhraamaan, hän olikin vienyt sen uhrattavaksi. Eivät he ottaisi huomioon Israelin syntejä; jos Jumala tuhoaisi kansan, jota hän niin selvästi oli osoittanut kunnioittavan-sa, siitä koituisi häpeää hänen ni-melleen. Miten vakavasti Jumalan suu-
restä kunnioittamat ovatkaan vastuussa siitä, että he tekevät hänen nimensä ylistettäväksi maan päällä! Miten tarkoin heidän tulisikaan varoa tekemästä syntiä ja saattamasta siten hänen rangaistustuomioitaan lankea-maan alas, niin että jumalattomat pääsisivät soimaamaan hänen ni-meään!

Puhuessaan Israelin puolesta Mooses unohti arkuutensa; niin syvästi hän oli kiinnostunut siitä ja rakasti niitä, joiden hyväksi hän Jumalan välikappaleena oli aikaansaanut niin paljon. Herra kuuli hänen rukouksensa ja suostui hänen epäitsekkääseen pyyntöönsä. Jumala oli koetellut palve-
lijaansa. Hän oli koetellut Moo-seksen uskollisuutta ja rakkautta tuota hairahtuvaa, kiittämätöntä kansaa kohtaan, ja Mooses oli ul-
jaasti selviytynyt kokeesta. Hänen kiinnostuksensa Israelia kohtaan ei ollut lähtöisin mistään itsekkäästä vaikuttimesta. Hän piti Jumalan valitun kansan menestystä tärkeämpänä kuin omaa kunniaansa tai sitä etuoikeutta, että hänestä olisi tullut suuren kansan kantaisä. Jumala mieltyi hänen uskollisuuteensa, sydämensä yksinkertaisuuteen ja rehelli-syyteensä, ja niin hän uskoi tälle kuin konsanaan uskolliselle pai-menelle suurena tehtävänä Israelin kansan johdattamisen Luvattuun maahan.

[302]

Puhdistus leirissä

Kun Mooses ja Joosua laskeutuivat vuorelta, edellisellä oli kädessään »kaksi laintaulua». Heidän korviinsa kantautui kiihtyneen kansanjoukon hälinää ja huutoja. Kansa oli ilmeisesti riehaantunut metelöimään. Joosuan mieleen juolahti ensi alkuun vihollisen hyökkäys, hän kun oli sotilas. »Sotahuuto kuuluu leiristä», hän sanoi. Mutta Mooses oli paremmin selvillä metelin luonteesta. Ei tuo ollut taistelun vaan kemujen hälinää. »Se ei ole voittajien huutoa, eikä se ole voitettujen huutoa; minä kuulen laulua.»

Lähestyessään leiriä he näkivät, miten kansa huusi ja karkeilo epäjumalansa ympärillä. Se oli pakanallista riehaa ja muistutti Egyptin epäjumalien palvontajuhlia. Miten se poikkesikaan Jumalan arvokkaan juhlallisesta ja kunnioittavasta palvonnasta! Mooses oli suunniltaan. Hän oli juuri laskeutunut Jumalan kunnian ja kirkkauden parista, ja vaikka häntä oli varoitettu siitä mitä alhaalla tapahtui, hän ei osannut arvata Israelin langenneen moisiin kauheuksiin. Hän aivan kiehui vihasta. Osoittaakseen, miten hän inhosi heidän rikostaan, hän paiskasi maahan ne kaksi kivitaulua, ja ne rikkoontuivat kaiken kansan nähden aivan kuin merkiksi siitä, että samoin kuin he olivat rikkoneet Jumalan kanssa tekemänsä liiton, Jumalakin oli rikkonut heidän kanssaan tekemänsä liiton.

Leiriin asti päästyään Mooses tunkeutui remuavan väkijoukon läpi epäjumalan luo, tarttui siihen ja heitti sen tuleen. Myöhemmin hän murensi sen hienoksi jauhoksi ja hajotti sen vuorelta juoksevaan virtaan. Sitten hän käski kansan juoda siitä. Näin hän todisti heidän palvomansa jumalan täysin arvottomaksi.

Sitten hän kutsui luokseen syyllisen veljensä ja kysyi häneltä ankarasti: »Mitä tämä kansa on tehnyt sinulle, kun olet saattanut heidät näin suureen syntiin?» Aaron esitti puolustukseksi kansan vaatimukset ja selitti, että hänet olisi surmattu, ellei hän olisi suostunut niihin. »Älköön herrani viha syttykö», hän sanoi, »sinä tiedät itse, että tämä kansa on paha. He sanoivat minulle: 'Tee meille jumala, joka käy meidän edellämme; sillä emme tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, tälle miehelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta.

[303] Niin minä sanoin heille: 'Jolla on kultaa, irroittakoon sen yltänsä'; ja he antoivat sen minulle. Ja minä heitin sen tuleen, ja siitä tuli tämä vasikka.» Hän koetti saada Mooseksen uskomaan, että ihme oli

tapahtunut - että kun kulta oli heitetty tuleen, se oli yliluonnollisen voiman vaikutuksesta muuttunut vasikaksi. Mutta hänen vilpistelevä selittelynsä oli turhaa. Pääsyyllisenä hän sai ansionsa mukaisen kohtelun.

Aaronin synty oli sitäkin inhot-tavampi sen vuoksi, että hän oli saanut tavallista kansaa paljon suuremman siunauksen ja kunnian. »Aaronia, Herran pyhää» (Ps. 106: 16), oli vaikea uskoa epä-jumalan tekijäksi ja sen palvontamenojen julistajaksi. Hän se kui-tenkin oli, sama mies, jonka Jumala oli antanut hidaspuheisen Mooseksen avustajaksi ja josta hän oli sanonut: »Minä tiedän, että hän osaa puhua» (2 Moos. 4: 14). Ja sitten tämä mies ei pystynyt estämään epäjumalanpalvelukseen langenneiden taivasta uhmaavia aikeita. Hän jonka välityksellä Jumala oli langettanut tuomionsa egyptiläisille ja heidän jumalilleen, oli nyt vaiti kuunnellut valetun epäjumalankuvan edessä annettua julistusta: »Tämä on sinun jumalasi, Israel, se, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta.» Hän oli ollut Mooseksen kanssa vuorella ja kat-sellessaan Herran kunnian kirkkautta saanut todeta, ettei mikään ihmisen tekele pystynyt kuvaamaan sitä - ja hän sitten vaihtoi tuon kunnian härän kuvaan. Hän jolle Jumala oli uskonut kansan hallinnon Mooseksen poissa ollessa, syyllistyi sen kapinoinnin hyväksymiseen. »Aaroniin Herra vihastui niin suuresti, että hän aikoi tuhota hänet» (5 Moos. 9: 20). Mutta Mooses puhui hänen puolestaan niin hartaasti, että Herra säästi hänen henkensä, ja kaduttuaan nöyrästi suurta syntiään Aaron pääsi jälleen Jumalan suosioon.

Jos Aaronilla olisi ollut rohkeutta puolustaa oikeaa asiaa seurauksista välittämättä, hän olisi voinut ehkäistä tuon luopumuksen. Jos hän olisi itse pysynyt uskollisena Jumalalle, jos hän olisi tähdentänyt kansalle Siinain vaaroja ja muistuttanut siitä juh-lallisesta liitosta, jonka se oli tehnyt Jumalan kanssa lupaamalla noudattaa hänen lakiaan, ei tuota pahaa olisi tapahtunut. Mutta kun hän suostui kansan toivomuksiin ja ryhtyi vakuuttavan tyynesti toteuttamaan heidän suunnitelmiaan, se rohkaisi heitä etenemään synnin tiellä pitemmälle kuin he alun perin olivat aikoneetkaan.

Kun Mooses leiriin palattuaan ankarasti nuhteli kapinallisia ja ilmaisi vastenmielisyytensä rikko-malla pyhät laintaulut, kansa vertasi tätä hänen veljensä miellyttävään puhetapaan ja hillittyyn käytökseen ja asettui Aaronin puolelle. Vaikka tämä koettikin itseään

puolustaakseen vierittää kansan niskoille syyn siitä, että oli heikkona taipunut heidän vaatimuksiinsa, he ihastelivat hänen lempeyttään ja kärsivällisyyttään. Mutta Jumala näkee asiat toisin kuin ihminen. Aaronin myöntöväinen mieli ja miellyttämisen halu olivat sokaisseet hänet, niin ettei hän käsittänyt sen rikoksen suuruutta, johon hän oli suostunut. Yhdistämällä oman vaikutuksensa Israelissa ilmenneeseen syntiin hän aiheutti tuhansien kuoleman. Miten vastakohtaista tämä olikaan Mooseksen menettelylle, kun tämä noudattamalla uskollisesti Jumalan tahtoa osoitti arvostavansa Israelin hyvinvointia enemmän kuin omaa menestystään tai kunniaansa tai henkeäänkin.

Kaikista rankaisemistaan synneistä Jumala pitää raskaimpina niitä, jotka rohkaisevat toisia tekemään paha. Jumala haluaisi palvelijainsa osoittavan kuuliaisuutensa nuhtelemalla uskollisesti rikkomuksista, vaikka se olisi miten tuskallista. Ne joille hän on uskonut jumalallisen tehtävän, eivät saa olla heikkoja, myöntöväisiä tuuliviirejä. He eivät saa pyrkiä korottamaan itseään eivätkä kaihtaa vastenmielisiä tehtäviä, vaan heidän on tehtävä Jumalan työtä järkkymättömän uskollisesti.

Vaikka Jumala oli Mooseksen rukoukseen suostuen säästänyt Israelin tuholta, oli heidän luopumuksensa selvästi rangaistava. Ellei sitä laittomuutta ja uppiniskaisuutta, johon Aaron oli päästänyt heidät lankeamaan, olisi nopeasti lannistettu, se olisi puhjennut julki jumalattomuudeksi ja syössyt kansan väistämättömään perikatoon. Pahuus oli poistettava pelottavalla ankaruudella. Mooses asettui leirin portille ja huusi kansalle: »Joka on Herran oma, se tulkoon minun luokseni.» Luopumukseen liittyväntömiä tuli asettua Mooseksen oikealle puolelle ja niiden taas vasemmalle, jotka olivat syyllisiä mutta katuvia. Käskyä noudatettiin. Huomattiin, ettei Leevin heimo ollut lainkaan osallistunut epäjumalan palvelukseen. Muista heimoista oli paljon niitä, jotka kyllä olivat tehneet syntiä mutta nyt ilmaisivat katuvansa. Mutta suuri joukko, lähinnä sekakansaa, jonka aloitteesta vasikka valettiin, pysyi itsepintaisesti kapinallisena. Herran, Israelin Jumalan, nimessä Mooses kehotti oikealla puolellaan olevia, jotka eivät olleet sekaantuneet epäjumalanpalvelukseen, sitomaan miekkansa vyölleen ja tappamaan kaikki, jotka eivät luopuneet kapinallisesta asenteestaan. »Ja sinä päivänä kaatui kansaa noin kolmetuhatta miestä.» Asemaan, sukulaisuuteen tai ystävy-

teen katsomatta kaikki jumalattomuuteen yllyttäjät surmattiin, mutta kaikki katuvat ja nöyryvät säästettiin.

Tämän kauhean tuhoamistuomion täytöntöönpanijat toimivat Jumalan valtuuttamina ja toteuttivat taivaan Kuninkaan tuomion. Ihmisten on oltava varovaisia langettaessaan inhimillisessä sokeudessaan tuomioitaan lähimmäisilleen. Mutta kun Jumala langettaa tuomionsa jumalattomuudelle ja käskää heidän toteuttaa sen, häntä on toteltava. Ne jotka täyttivät tämän tuskallisen tehtävän, ilmaisivat siten inhoavansa kapinaa ja epäjumalanpalvelusta ja pyhittäytyivät entistä ehyemmin palvelemaan oikeaa Jumalaa. Herra arvosti heidän uskollisuuttaan asettamalla Leevin heimon erikoisasemaan.

Israelilaiset olivat syyllistyneet maanpetokseen, vieläpä sellaista Kuningasta vastaan, joka oli suonut heille runsaasti kaikkea hyvää ja jonka arvovaltaa he olivat vapaaehtoisesti sitoutuneet tottelemaan. Jotta taivaallinen hallitus voisi pysyä vallassa, maanpetturien oli saatava oikeutettu rangaistuksensa. Mutta tässäkin Jumala osoitti armoaan. Samalla kun hän säilytti lakinsa voimassa, hän soi valinnan vapauden ja katumuksen tilaisuuden kaikille. Vain ne tuhottiin, jotka itsepintaisesti jatkoivat kapinoimistaan.

Tämä synti oli välttämättä rangaistava osoitukseksi ympärillä asuville kansoille siitä, ettei Jumala suvainnut epäjumalanpalvelusta. Antamalla syyllisten kärsiä ansaitsemansa rangaistuksen Mooses joutui Jumalan välikappaleena merkitsemään muistiin vakavan ja julkisen vastalauseen heidän rikostaan vastaan. Kun israelilaiset tämän jälkeen tulisivat tuomitsemaan naapuriheimojensa epäjumalanpalveluksen, heidän vihollisensa esittäisivät vastasyytökseksi sen, että kansa joka piti Kaikkivaltiasta Jumalanaan oli tehnyt vasikan ja palvonut sitä Hoorebilla. Vaikka Israelin olikin pakko tunnustaa tuo häpeä todeksi, se saattoi silloin kuitenkin kertoa rikkomuksen tekijöiden kauheasta kohtalosta ja siten todistaa, ettei heidän syntiään aikanaan hyväksytty eikä puolusteltu.

Rakkaus vaati tätä syntiä rangaistavaksi yhtä hyvin kuin oikeuskin. Jumala on kansansa suojelija yhtä hyvin kuin sen valtiaskin. Hän tuhoaa parantumattomat kapinalliset, jotta he eivät johtaisi toisia perikatoon. Säästäessään Kainin hengen Jumala oli näyttänyt koko maailmankaikkeudelle, mikä olisi tuloksena, jos synti saisi jäädä rankaisematta. Hänen elämänsä ja opetuksensa vaikuttivat jälkipolviin niin turmelevasti, että lopulta koko maailma oli tuhot-

tava vedenpai-sumuksella. Sitä edeltävien suku-polvien vaiheista ilmenee, ettei pitkä ikä ole siunaukseksi syntiselle; ei Jumalan suuri pitkämielisyyskään hillinnyt heidän jumalattomuuttaan. Mitä kauemmin ihmiset elivät, sitä enemmän he turmeltuivat.

[306] Asia oli samoin Siinailla tapah- tuneessa luopumuksessa. Ellei rikkomusta olisi nopeasti rangaistu, olisi taas saatu nähdä samantaisia seurauksia. Maa olisi turmeltunut samalla tavoin kuin Nooan päivinäkin. Jos nämä syntiset olisi säästetty, seurauksena olisi ollut enemmän pahuutta kuin Kainin hengen säästämistä johtui. Oli Jumalan armoa antaa tuhansien joutua kärsimään, sillä muutoin olisi ollut pakko langettaa tuomiot miljoonille. Pelastaakseen monet hänen täytyi rangaista muutamia. Lisäksi kansa oli rikkomalla Jumalan kanssa tekemänsä liiton menettänyt jumalallisen varjeluksensa ja oli näin suojatonna vihollistensa armoilla. Ellei paha olisi heti poistettu, he olisivat pian jääneet lukuisten ja voimakkaiden vihollistensa saaliiksi. Israelin parhaaksi ja opetuksesi kaikille tuleville sukupolville oli tarpeen, että tämä rikos rangaistiin heti. Eikä syntisille itselleenkään ollut yhtään vähemmän armollista, että heitä estettiin menemästä pitemmälle pahuudessaan. Jos heidän henkensä olisi säästetty, olisi sama mieli, joka oli saattanut heidät kapinoimaan Jumalaa vastaan, kehittynyt keskinäiseksi vihaksi ja taisteluksi, ja lopulta he olisivat tuhonneet toisensa. Rakkaudessaan maailmaa kohtaan, Israelia ja jopa näitä synnin tekijöitä kohtaan Jumala rankaisi tämän rikoksen niin nopeasti ja hirvittävän ankarasti.

Kun kansa sai nähdä syyllisyytensä koko laajuuden, koko leiri joutui kauhun valtaan. Pelättiin jokaisen rikkojan tulevan tuhotuksi. Heidän hätänsä herätti sääliä Mooseksessa, ja hän lupasi vielä kerran rukoilla Jumalaa heidän puolestaan.

»Te olette tehneet suuren synnin», hän sanoi. »Minä nousen nyt Herran tykö - jos ehkä voisin sovittaa teidän rikoksenne.» Hän lähti, ja tunnustuksessaan Jumalalle hän sanoi: »Voi, tämä kansa on tehnyt suuren synnin! He ovat tehneet itselleen jumalan kullasta. Jospa nyt antaisit heidän rikoksensa anteeksi! Mutta jos et, niin pyyhi minut pois kirjastasi, johon kirjoitat.» Herra vastasi: »Joka on tehnyt syntiä minua vastaan, sen minä pyyhin pois kirjastani. Mene nyt ja johdata kansa siihen paikkaan, josta minä olen sinulle puhunut; katso, minun enkelini käy sinun edelläsi. Mutta kostoni päivänä minä koston heille heidän rikoksensa.»

Mooseksen rukous johtaa aja-tuksemme taivaallisiin kirjoihin, joihin kaikkien ihmisten nimet on kirjoitettu ja heidän tekonsa, hyvät niin kuin pahatkin, tarkoin merkitty muistiin. Elämän kirjassa ovat kaikkien niiden nimet, jotka jolloinkin ovat ryhtyneet palvelemaan Jumalaa. Jos joku näistä loittonee hänestä ja pysyttelee itsepintaisesti synnissä kunnes lopulta paatuu hänen Pyhän Henkensä vaikutukselle tunnottomaksi, hänen nimensä pyyhi-tään tuomiolla elämän kirjasta, ja hän itse joutuu tuhon omaksi. Mooses käsitti, miten kauhistava olisi syntisen kohtalo. Mutta jos Herra hylkäisi Israelin kansan, hän halusi nimensä pyyhittävän pois heidän nimensä yhteydessä. Hän ei jaksaisi nähdä rangaistustuomioiden kohtaavan niitä, jotka Herra niin armollisesti oli vapauttanut. Mooseksen rukous Israelin puolesta kuvaa Kristuksen välitystoimintaa syntisten ihmisten hyväksi. Mutta Herra ei sallinut Mooseksen ottaa kannettavakseen, kuten Jeesus otti, rikkojan syyllisyyttä. »Joka on tehnyt syntiä minua vastaan», hän sanoi, »sen minä pyyhin pois kirjastani.»

[307]

[308]

Syvän surun vallassa kansa oli haudannut kuolleensa. Kolme tuhatta oli kaatunut miekkaan; pian sen jälkeen ruttotauti oli puhjennut leirissä, ja nyt saatiin kuulla, ettei Herra enää läsnäolollaan seuraisi heitä matkalla. Hän oli julistanut: »Minä en itse vaella sinun kanssasi, koska olet niskurikansa, etten minä sinua tiellä hukuttaisi.» Ja sitten hän käski: »Riisu nyt koristuksesi yltäsi, niin minä ajattelen, mitä sinulle tekisin.» Nyt oltiin murheellisia kaikkialla leirissä. Katuvina ja nöyrytyneinä »israelilaiset riisuivat koristuksensa ja olivat Hoorebin vuoren luota lähtien ilman niitä».

Jumalan ohjeen mukaisesti siir-rettiin maja, jota oli käytetty väli-aikaisena jumalanpalveluspaikkana, »jonkun matkan päähän leiristä». Tämäkin osoitti Jumalan vetäytyneen pois heidän keskeltään. Hän ilmestyisi kyllä Moo-sekselle mutta ei tuollaiselle kansalle. Omantuntonsa soimaamana kansa tunsu syvästi Herran nuhtelun, joka sen mielestä saattoi enteillä suurempaakin onnettomuutta. Eikö Herra vain mahtanut erottaa Moosesta leiristä voidakseen tyystin hävittää heidät? Mutta heitä ei jätetty toivottomiksi. Maja pystytettiin tosin leirin ulkopuolelle, mutta Mooses »kutsui sen ilmestysmajaksi». Kaikkia, jotka todella katuivat ja halusivat palata Herran tykö, kehoitettiin käymään majalle tunnustamaan syntinsä ja etsimään Herran armoa. Kun he olivat palanneet teltoihinsa, Mooses meni majaan. Kiinnostuneena mutta tuskaisin mielin kansa tarkkaili

nähdäkseen jonkin merkin siitä, että Herra hyväksyi hänen rukouksensa heidän puolestaan. Jos Jumala suostuisi tapaamaan hänet, he saattaisivat toivoa, ettei heitä tyystin tuhottaisi. Kun pilvenpatsas laskeutui ja pysytteli majan ovella, kansa itki ilosta, ja he nousivat ja »kumartuivat itsekukin majansa ovella».

Jumalan kirkkaus

[309] Mooses tiesi hyvin, miten turmel-tuneita ja sokeita hänen hoitoon; sa uskotut olivat; hän tiesi, mitä vaikeuksia hän joutuisi kestä-
mään. Mutta hän oli oppinut, että tullakseen toimeen kansan kanssa hänen oli saatava apua Jumalalta. Hän rukoili selvempää ilmoitusta Jumalan tahdosta ja vakuutusta hänen läsnäolostaan: »Katso, sinä sanot minulle: 'Johdata tämä kansa sinne', mutta et ole ilmoittanut minulle, kenen sinä lähetät minun kanssani. Ja kuitenkin sinä sanoit: 'Minä tunnen sinut nimeltäsi, ja sinä olet myös saanut armon minun silmieni edessä.' Jos siis olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin ilmoita minulle tiesi, että tulisin tuntemaan sinut ja tietäisin saaneeni armon sinun silmiesi edessä; ja katso: tämä kansa on sinun kansasi.»

Herra vastasi: »Pitäisikö minun kasvojeni käymän sinun kanssasi ja minun viemän sinut lepoon?» Tämä ei kuitenkaan tyydyttänyt Moosesta. Hänen sieluaan ahdisti, kun hän ajatteli miten kauheat seuraukset olisivat, jos Jumala jättäisi Israelin paatumaan katumattona. Eron joutuminen veljistään oli hänestä sietämätöntä, ja hän rukoili, että Jumala ottaisi kansansa jälleen suosionsa ja johdattaisi läsnäolonsa merkillä heidän vaellustaan: »Elleivät sinun kasvosi käy meidän kanssamme, niin älä johdata meitä täältä pois. Sillä mistä muutoin tiedetään, että minä olen saanut armon sinun silmiesi edessä, minä ja sinun kansasi, ellei siitä, että sinä käyt meidän kanssamme, niin että me, minä ja sinun kansasi, olemme erikoiset kaikkien kansojen joukossa, jotka maan päällä ovat ? »

Ja Herra sanoi: »Mitä sinä nyt pyydät, sen minä myös teen; sillä sinä olet saanut armon minun silmieni edessä, ja minä tunnen sinut nimeltäsi.» Mutta profeetta ei vielääkään lakannut anomasta. Tähän mennessä oli jokaiseen rukoukseen vastattu, mutta hän janoi suurempia todisteita Jumalan suosiosta. Nyt hän anoi sellaista, mitä

kukaan ihminen ei koskaan vielä ollut pyytänyt: »Anna siis minun nähdä sinun kirkkautesi.»

Jumala ei moittinut hänen pyyntöään liian uskaliaaksi vaan lausui armollisesti: »Minä annan kaiken ihanuuteni käydä sinun ohitsesi.» Jumalan verhoamatonta kirkkautta ei yksikään ihminen voi katsella tässä kuolevaisuutensa tilassa ja jäädä eloon; mutta Moosekselle vakuutettiin, että hän saisi nähdä jumalallista kirkkautta niin paljon kuin kestäisi katsella. Jälleen hänet kutsuttiin vuoren huipulle. Ja sitten käsi, joka teki maailman ja joka »siirtää vuoret äkkiarvaamatta» (Job 9: 5), tarttui tähän tomuolentoon, tähän voimalliseen uskon mieheen, ja asetti hänet kallion rotkoon, missä hänen ohitseen kulki Jumalan kirkkaus ja kaikki hänen ihanuutensa.

Tämä kokemus - ennen muuta lupaus Jumalan jatkuvasta läsnäolosta - vakuutti Moosekselle, että hän tulisi menestymään tulevassa tehtävässään, ja hän piti sitä verrattomasti arvokkaampana kuin kaikkea Egyptin viisautta tai kaikkia saavutuksiaan valtiomiehenä tai sotapäällikkönä. Mikään maallinen valta tai taito tai oppineisuus ei voi vastata Jumalan pysyväistä läsnäoloa.

Syntisen on pelottavaa langeta elävän Jumalan käsiin, mutta Mooses seisoi yksinään Iankaikkisen edessä eikä pelännyt, sillä hänen sielunsa oli sopusoinnussa hänen Luojansa tahdon kanssa. Psalmista sanoo: »Jos minulla olisi vääryys sydämessäni, ei Herra minua kuulisi» (Ps. 66: 18). Mutta »Herran neuvo on tunnettu niille, jotka häntä pelkäävät, ja hän ilmoittaa heille liittonsa» (Ps. 25: 14).

Ja näin Jumala esittäytyi: »Herra, Herra on laupias ja armahtavainen Jumala, pitkämielinen ja suuri armossa ja uskollisuudessa, joka pysyy armollisena tuhansille, joka antaa anteeksi pahat teot, rikokset ja synnit, mutta ei kuitenkaan jätä rankaisematta.»

»Niin Mooses kumartui nopeasti maahan ja rukoili.» Jälleen hän pyysi, että Jumala antaisi anteeksi kansansa pahuuden ja ottaisi sen perintöosakseen. Herra suostui tähän pyyntöön ja armossaan lupasi ottaa Israelin jälleen suosionsa sekä tehdä sen nähden sellaisia ihmeitä, »joiden kaltaisia ei ole tehty yhdessäkään maassa, ei minkään kansan keskuudessa».

Mooses viipyi vuorella neljä-kymmentä päivää ja yötä, ja koko tämän ajan, kuten edellisellä ker-rallakin, häntä ylläpidettiin ihmeellisesti. Kenenkään ei sallittu nousta ylös hänen kanssaan, eikä hänen poissaollessaan kukaan saanut lähestyä vuotta. Jumalan käs-

[310]

kystä hän oli valmistanut kaksi kivitaulua ja ottanut ne mukaansa vuoren huipulle; ja jälleen Herra »kirjoitti tauluihin liiton sanat, ne kymmenen sanaa».

Tuon vuorella Jumalan seurassa vietetyn pitkän ajan kestäessä Mooseksen kasvot olivat heijastaneet jumalallisen läsnäolon kirkkautta. Mooses ei tiennyt vuorelta laskeutuessaan, että hänen kasvonsa vieläkin sädehtivät kirkasta valoa. Stefanuksen kasvot säteilivät samanlaista valoa, kun hänet vietiin tuomariensa eteen, »ja kaikki, jotka neuvostossa istuivat, loivat katseensa häneen, ja hänen kasvonsa olivat heistä niinkuin enkelin kasvot» (Ap.t. 6:

14) . Kun Aaron ja kansa näkivät Mooseksen, »pelkäsivät he lähestyä häntä». Havaitessaan heidän hämmästyksensä ja pelkonsa mutta tietämättä sen syytä Mooses kehotti heitä tulemaan luokseen. Hän vakuutti heille, että Jumala oli luvannut käydä sovintoon heidän kanssaan ja ottaa heidät jälleen suosionsa. He eivät havainneet hänen äänessään muuta kuin rakkautta ja hellyyttä, ja lopulta yksi uskalsi lähestyä häntä. Liian pelokkaana pystyäkseen puhumaan hän vain ääneti osoitti Mooseksen kasvoja ja sitten taivasta. Mooses ymmärsi hänen tarkoituksensa. Tuntien vielä syyllisyyttä ja katsoen yhä olevan - sa Jumalan epäsuosiossa he eivät kestäneet taivaallista valoa, joka muutoin, jos he olisivat olleet kuuliaisia Jumalalle, olisi täyttänyt heidät ilolla. Syyllisyyteen liittyy pelkoa. Synnistä vapaa sielu ei pyri kätkeytymään taivaan valolta.

[311] Mooseksella oli paljon ilmoitettavaa heille, ja ymmärtäen heidän pelkonsa hän verhosi kasvonsa hunnulla tämän jälkeen joka kerta, kun hän palasi leiriin oltuaan Herran puheilla.

Tällä kirkkaudella Jumala halusi tähdentää Israelille lakinsa pyhää ja ylevää luonnetta sekä Kristuksen kautta ilmoitetun evankeliumin kirkkautta. Sillä ollessaan vuorella Mooses sai Jumalalta lain taulujen lisäksi kuulla myös pelastussuunnitelmasta. Hän sai nähdä, miten juutalaisen aikakauden kaikki vertauskuvat viittasivat Kristuksen uhriin, ja hänen kasvonsa säteilivät yhtä hyvin Golgatalta virtaavaa taivaallista valoa kuin Jumalan lain kirkkautakin. Tuo jumalallinen valo kuvasi sen armotalouden kirkkautta, jonka näkyvänä välimiehenä Mooses oli ainoan oikean Välimiehen edustajana.

Mooseksen kasvoilta heijastunut kirkkaus kuvaa niitä siunauksia, joita Jumalan käskyjä noudattava kansa saa Kristuksen välityksellä. Se todistaa, että mitä läheisempi on yhteytemme Jumalaan ja

mitä paremmin tunnemme hänen vaatimuksensa, sitä täydemmin me muutamme jumalallisen kuvan kaltaisiksi ja sitä helpommin osallistumme jumalallisesta luonnosta.

Mooses oli esikuva Kristuksesta. Samoin kuin hän Israelin väli-miehenä verhosi kasvonsa, koska kansa ei voinut katsella niiden kirkkautta, Kristuskin jumalallisena Välimiehenä verhosi jumaluutensa inhimillisyydellä, kun hän tuli tähän maailmaan. Jos hän olisi tullut taivaallisessa kirkkaudessaan, hän ei olisi päässyt lähelle synnin tilassa olevia ihmisiä. He eivät olisi kestäneet hänen läsnäolonsa kirkkautta. Siksi hän nöyryytti itsensä ja pääsi »syntisen lihan kaltaisuudessa» (Room. 8: 3) niin lähelle langennutta ihmissukua, että saattoi kohottaa sen ylös.

Luku 29—Viha Jumalan lakia kohtaan

Kun saatana ensi kerran yritti kumota Jumalan lakia - taivaan synnittömien olentojen keskuudessa - hänen hankkeensa näytti aluksi menestyvän. Hän sai vietelleyksi suuren joukon enkeleitä, mutta tuo hänen näennäinen voittonsa päättyi lopulliseen tappioon, eroon Jumalasta ja karkottamiseen taivaasta.

Taistelu hyvän ja pahan välillä

Taistelun päästessä uudelleen vauhtiin maan päällä saatana näytti jälleen saavuttavan menestystä. Langettuaan syntiin ihminen joutui hänen vangikseen, ja pääkapinallinen sai petoksella haltuunsa myös ihmisen valtakunnan. Nyt saatanan näytti olevan mahdollista perustaa oma itsenäinen valtakuntansa, joka olisi riippumaton Jumalan ja hänen Poikansa arvovallasta. Mutta pelastussuunnitelma teki ihmiselle jälleen mahdolliseksi pääsyn sopusointuun Jumalan kanssa ja hänen lakinsa kuuliaisen noudattamisen. Sen avulla sekä ihminen että maa saattoivat lopullisesti tulla lunastetuiksi paholaisen vallasta.

Jälleen saatana joutui tappiolle, ja taas hän turvautui petokseen toivoen saavansa tappion siten kääntymään voitokseen. Saadakseen langenneen ihmissuvun yllytetyksi kapinaan hän väitti nyt, että Jumala oli epäoikeudenmukainen salliessaan ihmisen rikkoa lakinsa. »Miksi», ovela kiusaaja kysyi, »Jumala joka tiesi lopputuloksen, salli ihmisen joutua koetukseen, langeta syntiin ja tuottaa maailmaan kärsimystä ja kuolemaa?» Ja Aadamin lapset kuuntelivat kiusaajaa. He unohtivat, että Jumala oli pitkämielisessä armossaan suonut ihmiselle toisen koeajan siitä huolimatta, että hänen kapinansa oli vaatinut taivaan Kuninkaalta hämmästyttävän, jopa kauhistavan uhrin. Ja niin he napsivat sitä ainoata Olentoa vastaan, joka saattoi pelastaa heidät saatanan turmiollisesta vallasta.

Nykyään tuhannet toistavat samaa kapinallista moitetta Jumalaa vastaan. He eivät huomaa, että jos ihmiseltä otettaisiin valinnan vapaus, se merkitsisi, että hän älyllisenä olentona menettäisi erään

perusoikeuksistaan ja tulisi vain koneentapaisesti toimivaksi. Jumala ei halua pakolla kahlita ihmisen tahtoa. Ihminen luotiin siveellisesti vapaaksi. Kaikkien muiden maailmojen asukasten tavoin hänenkin oli alistuttava kuuliaisuuden kokeeseen, mutta hän ei koskaan joutu sellaiseen asemaan, että hänen olisi pakko taipua pahaan. Hänen ei sallita joutua mihinkään sellaiseen kiusaukseen tai koetukseen, jota hän ei kykenisi vastustamaan. Jumala varasi ihmiselle niin paljon apua, ettei hänen olisi koskaan tarvinnut joutua tappiolle taistelussaan saatanaa vastaan.

Kun ihmiset lisääntyivät maan päällä, miltei koko maailma liittyi kapinallisten riveihin. Taaskin näytti siltä kuin saatana olisi voittanut. Mutta Kaikkivaltias katkaisi jälleen voimallaan pahuuden kasvun, ja vedenpaisumus puhdisti maan sen siveellisestä saasteesta.

Profeetta lausuu: »Kun sinun tuomiosi kohtaavat maata, oppivat maanpiirin asukkaat vanhurskautta. Jos jumalaton saa armon, ei hän opi vanhurskautta — eikä näe Herran korkeutta» (Jes. 26: 9, 10). Näin kävi vedenpaisumuksen jälkeen. Vapautuneina Herran tuomioista maan asukkaat kapinoivat jälleen häntä vastaan. Kahdesti maailma oli hylännyt Jumalan liiton ja hänen säädöksensä. Sekä vedenpaisumusta edeltäneet ihmiset että Nooan jälkeläiset väheksyivät jumalallista arvovaltaa. Silloin Jumala teki liiton Aabrahamin kanssa ja valitsi itselleen kansan, joka säilyttäisi hänen lakinsa. Saatana alkoi heti punoa juoniaan saadakseen tämän kansan vietellyksi ja tuhotuksi. Jaakobin lapsia kiusattiin solmimaan avioliittoja pakanoiden kanssa ja palvomaan heidän epäjumaliaan. Mutta Joosef pysyi uskollisena Jumalalle, ja hänen kuuliaisuutensa oli jatkuvana to-distuksena tosi uskosta. Tukahduttaakseen tämän valon saatana sai kateellisten veljesten toimesta myydyksi Joosefin orjaksi pakanalliseen maahan. Jumala johti kuitenkin tapahtumien kulkua, niin että Egyptin kansakin oppisi tuntemaan hänet. Sekä Potifarin talossa että vankilassa Joosef sai sellaista kasvatusta ja harjaannusta, että se yhdessä hänen jumalanpelkonsa kanssa valmisti häntä tulevaan korkeaan tehtäväänsä koko valtakunnan käskynhaltijana. Faraon palatsista hänen vaikutuksensa ulottui kaikkialle koko maahan, ja tieto Jumalasta levisi laajalle. Myös Egyptissä asuneet israelilaiset menestyivät ja vaurastuivat, ja ne jotka pysyivät uskollisina Jumalalle, levittivät samoin vaikutustaan laajalle ympäristöönsä. Pakanalaiset papit olivat huolissaan, kun näkivät uuden uskonnon tulevan

[313]

suosituksi. Yllyttämällä heitä omalla vihallaan taivaan Jumalaa vastaan saatana sai heidät päättämään, että tämä valo oli tukahdutettava. Valtaistuimen perijän kasvatus oli uskottu papeille, ja tämä päättävä Jumalan vastustaminen ja epäjumalain palvonnan innokas tukeminen juurrutettiin tulevan yksinvaltiaan luonteeseen. Aikanaan hän ryhtyikin sitten julmiin sortotoimiin heprealaisia vastaan.

[314] Niiden neljänkymmenen vuoden aikana, jotka seurasivat Moosesksen pakoa Egyptistä, epäjumalanpalvelus näytti päässeen voitolle. Vuosi vuodelta israelilaisten toiveet hupenivat yhä heikommiksi. Sekä kuningas että kansa ylvästelivät voimansa tunnossa ja pilkkasivat Israelin Jumalaa. Tämä yltyi yhä pahemmaksi ja saavutti huippunsa sen faraon aikana, jonka Mooses kohtasi. Kun heprealaisten johtaja aloitti sanomansa: »Näin sanoo Herra, Israelin Jumala», kuningas vastasi: »Kuka on Herra, jota minun pitäisi kuulla? — Minä en tunne Herraa.» Mutta hän ei sanonut näin siksi, etteikö hän olisi tuntenut tosi Jumalaa, vaan koska hän uhmasi hänen valtaansa. Alusta loppuun faraon vastustava asenne jumalallista käskyä kohtaan ei johtunut tietämättömyydestä vaan vihasta ja uhmasta.

Vaikka egyptiläiset olivat niin kauan kieltäytyneet tutustumasta Jumalaan, Herra antoi heille vielä tilaisuuden parannuksen tekoon. Joosefin aikana Egypti oli ollut turvapaikkana Israelille. Jumalaa oli kunnioitettu osoittamalla ystävällisyyttä hänen kansaansa kohtaan, ja nyt hän pitkämielisenä ja sääliväisenä antoi jokaiselle tuomiolle riittävästi täytäntöönpanoaikaa. Egyptiläisille juuri heidän palvon- tansa kohteet koituivat kiroukseksi, ja niin he saivat todistuksen Herran voimasta. Kaikki jotka halusivat, saattoivat jättäytyä Jumalalle ja välttyä hänen rangaistuksiltaan. Kuninkaan kiihkoilusta ja uppiniskaisuudesta oli vain seurauksena, että tieto Jumalasta levisi ja käännutti monia egyptiläisiä hänen palvelijoikseen.

Egyptissä olon syyt

Koska israelilaiset olivat niin taipuvaisia hakeutumaan pakanoiden yhteyteen ja mukautumaan heidän epäjumalanpalvelukseensa, Jumala salli heidän siirtyä Egyptiin, missä Joosefin vaikutus oli laajalti tunnettua ja missä suotuisat olosuhteet sallivat heidän pysytellä kansana muista erillään. Täällä myös egyptiläisten karkean epäjumalanpalveluksen ja heidän harjoittamansa julmuuden ja sorron

heprealaisten siellä olon jälkipuoliskolla olisi pitänyt saada israelilaiset kammoamaan epäju-malanpalvelusta ja pakenemaan isiensä Jumalan turviin. Mutta tämänkin kaitselmuksen johdon saatana koetti saada palvelemaan omia tarkoituksiaan. Hän sumensi israelilaisten mielen ja sai heidät noudattamaan pakanallisten isäntiensä tapoja. Koska egyptiläiset kunnioittivat taikauskoisesti eläimiä, heprealaiset eivät saaneet orjuutensa aikana suorittaa uhritoimituksiaan. Siksi uhripalvelus ei päässyt suuntaamaan heidän ajatuksiaan suureen Uhriin, ja heidän uskonsa heikentyi. Kun sitten Israelin vapauttamisen aika koitti, saatana ryhtyi vastustamaan Jumalan suunnitelmia. Hän päätti pitää tuon yli kaksimiljoonaisen kansan tietämättömänä ja taikauskoisena. Jumala oli luvannut siunata ja lisätä kansaansa, tehdä sen maailmanval-laksi, ilmaista sen välityksellä tahtonsa ja tehdä siitä lakinsa säi-lyttäjän. Mutta juuri tämän kansan saatana puolestaan koetti pitää huomaamattomassa asemassa ja orjuudessa saadakseen sen tyystin unohtamaan Jumalan.

[315]

Kun ihmeteot suoritettiin ku-ninkaan edessä, saatana oli maassa kumotakseen niiden vaikutuksen ja estääkseen faraota tunnustamasta Jumalan herruutta ja tottelemasta hänen hallintoaan. Kaikin keinoin hän koetti väärentäen jäljitellä Jumalan tekoja ja vastustaa hänen tahtoaan. Mutta hän ei aikaansaanut muuta kuin sen, että Jumalan voima ja kunnia pääsivät ilmenemään yhä voimallisemmin, niin että oikean ja elävän Jumalan olemassaolo ja valtiut tulivat entistä ilmeisemmiksi sekä israelilaisille että koko Egyptille.

Vapauttaessaan Israelin Jumala ilmaisi väkevästi voimansa ja rankaisi kaikkia Egyptin jumalia. »Niin hän vei kansansa pois sen iloitessa, valittunsa heidän riemuitessaan, — että he noudattaisivat hänen käskyjensä ja ottaisivat hänen laeistansa vaarin» (Ps. 105: 43, 45). Hän vapautti heidät orjuudesta saattaakseen heidät hyvään maahan, jonka hän kaitselmuksellaan oli valmistanut heille turvapaikaksi vihollisilta ja jossa he voisivat asua hänen siipiensä suojassa. Hän vetäisi heidät tykönsä ja kietois heidän ym-pärilleen iankaikkiset käsivartensa. Kaiken hänen hyvyytensä ja armonsa vastapalvelukseksi he eivät saisi pitää hänen rinnallaan mitään muita jumalia, vaan heidän tulisi tunnustaa hänet eläväksi Jumalaksi ja korottaa hänen nimeään ja kirkastaa sitä maan päällä.

Sielunvihollisen juonet

Ollessaan orjina Egyptissä monet israelilaiset olivat suureksi osaksi menettäneet Jumalan lain tunte-muksensa ja sekoittaneet sen sää-döksiin pakanallisia tapoja ja peri-mätietoa. Jumala toi heidät Siinaille ja julisti siellä omalla äänellään lakinsa.

[316] Saatana ja pahat enkelit olivat paikalla. Vieläpä silloin, kun Jumala julisti parhaillaan lakiaan kansalleen, saatana vehkeili saadakseen tämän lankeamaan syntiin. Tämän kansan, jonka Jumala oli valinnut, hän halusi riuhtaista eroon hänestä taivaan nähden. Johtamalla sen epäjumalan-palvelukseen hän tekisi tehottomaksi kaiken jumalan-palveluksen, sillä miten ihminen voisi jalostua palvomalla sellaista, joka ei ole häntä itseään ylempi ja jota hän voi kuvata omien kätensä valmisteilla? Jos ihmiset saataisiin siinä määrin sokaistuiksi, etteivät he käsittäisi äärettömän Jumalan voimaa, majesteettiutta ja kirkkautta vaan sallisivat jonkin veistoksen, nelijalkaisen eläimen tai jopa matelijan kuvata häntä; jos heidät saataisiin unohtamaan oma jumalallinen sukulaisuutensa Luojansa kuvan kaltaisiksi tehtyinä, niin että he alentuisivat kumartamaan näitä inhottavia ja mielettömiä tekeleitään - silloin tie avautuisi kaikelle kurittomuudelle; sydämen pahat intohimot pääsisivät riehumaan ja saatana voisi toimia täysin vapaasti.

Aivan Siinain vuoren juurella saatana alkoi toteuttaa suunnitelmiaan, joilla hän pyrki kumoamaan Jumalan lain. Näin hän jatkoi jo taivaassa aloittamaansa työtä. Niiden neljäkymmenen päivän aikana, jotka Mooses vietti vuorella Jumalan seurassa, saatana oli täydessä toimessa herättäen epäilyä, luopumusta ja kapinaa. Ja samaan aikaan, kun Jumala parhaillaan kirjoitti lakiaan annettavaksi hänen kanssaan liittoutuneelle kansalle, israelilaiset luopuneina kuuliaisuudestaan Herralle vaativat kullasta tehtyjä jumalia! Kun Mooses laskeutui Jumalan läsnäolon kirkkauden kunnioitusta herättävästä ilmapiiristä tuoden mukanaan lain määräyksiä, joita he olivat sitoutuneet noudattamaan, hän tapasi heidät lain käskyjä avoimesti uhmaten kumartamasta palvoen kultaista epäjumalankuvaa.

Saatana oli suunnitellut saattavansa Israelin perikatoon johtamalla heidät näin uskalletusti loukkaamaan ja pilkkaamaan Herraa. Koska he olivat osoittaneet olevansa näin läpeensä turmeltuneita ja menettäneensä kaiken käsityksensä Jumalan heille tarjoamista

etuoikeuksista ja siunauksista samoin kuin omista juhlallisista ja toistuvista kuuliaisuuden lupauksistaan, saatana arveli Herran erot-tavan heidät yh-teydestään ja jättävän heidät tuhon omiksi. Näin hänen onnistuisi tuhota Aabrahamin siemen, tuo luvattu siemen, jonka tuli säilyttää elävän Jumalan tuntemus ja jonka kautta tulisi se tosi Siemen, joka tulisi voittamaan saatanan. Suuri kapinoitsija oli suunnitellut hävittävänsä Israelin ja tekevänsä siten Jumalan ai-keet tyhjiksi. Mutta taaskin hän joutui tappiolle. Israelin kansaa ei hävitetty, niin syntistä kuin se olikin. Vaikka itsepintaiset saatanan puoluelaiset poistettiinkin kansasta, se sai kuitenkin nöyrtyneenä ja katuvana armollisesti syntinsä anteeksi. Kertomus tästä synnin teosta oli säilyvä pysyväisenä todistuksena epäjumalanpalveluksen syyllisyydestä ja rangaistuksesta ja toisaalta Jumalan oikeu-denmu-kaisuudesta ja pitkämielisestä armosta.

Koko maailmankaikkeus oli saanut katsella Siinain tapahtu-mia. Niissä ilmeni selvästi Jumalan ja saatanan hallitusten vas-takkaisuus. Toisten maailmojen synnittömät asukkaat saivat jälleen todeta saatanan luopumuksen sekä nähdä, minkälaisen hallinnon hän olisi aikaansaanut taivaassa, jos olisi päässyt toteuttamaan tahtonsa.

[317]

Saattamalla ihmiset rikkomaan toisen käskyn saatana halusi tur-mella heidän käsityksensä Jumalasta. Ja syrjäyttämällä neljännen [lepopäivä-] käskyn hän saisi heidät tyystin unohtamaan Jumalan. Kun Jumala vaatii kunnioittamaan ja palvomaan häntä ennen kaikkia pakanoiden jumalia, hän perustelee sitä sillä, että hän on Luoja, joka on antanut olemassaolon kaikille muille olennoille. Näin Raamattu esittää asian. Profeetta Jeremia julistaa: »Herra on totinen Jumala; hän on elävä Jumala ja iankaikkinen kuningas. -

- Jumalat, jotka eivät ole tehneet taivasta eikä maata, ne katoa-vat maan päältä ja taivaan alta. Hän on tehnyt maan voimallansa, vah-vistanut maanpiirin viisaudellansa ja levittänyt taivaat taidol-lansa. — Järjetön on jokainen ihminen, tietoa vailla, häpeän saa jokainen kultaseppä veistetyistä kuvasta, petosta on hänen valainansa kuva, eikä niissä henkeä ole. Turhuutta ne ovat, naurettavia teke-leitä; kun niiden rangaistus tulee, ne hukkuvat. Näiden kaltainen ei ole hän, joka on Jaakobin osa, sillä hän on kaiken Luoja» (Jer. 10: 10-12, 14-16). Juma-lan luomisvoiman muistomerkkinä sapatti viittaa häneen taivaiden ja maan Luojana. Se todistaa siis alati hänen olemassaolostaan ja muistuttaa hänen suuruudestaan, viisaudesta

ja rakkaudesta. Jos sapattia olisi aina pidetty pyhänä, ei koskaan olisi voinut olla yhtään jumalankieltäjää eikä epäjumalanpalvelijaa.

Eedenissä alkunsa saanut sapattiasetus on yhtä vanha kuin maailmakin. Luomisesta lähtien kaikki patriarkat noudattivat sitä. Egyptiläisten työnjohtajiensa pakottamina israelilaiset orjuutensa aikana rikkoivat sapattia ja menettivät suureksi osaksi käsi-tyksensä sen pyhydestä. Kun laki julistettiin Siinailla, neljännen käskyn alkusanat kuuluivat: »Muista pyhittää lepopäivä.» Se osoittaa, ettei sapattia silloin säädetty vaan että sen alkuperä on luomisessa. Pyyhkiäkseen Jumalan pois ihmisten mielestä saatana aikoi syöstä maahan tämän suuren muistomerkin. Jos ihmiset saataisiin unohtamaan Luojansa, he eivät yrittäisikään vastustaa pahuuden valtaa, ja niin saatana olisi varma saaliistaan.

Vastustaessaan Jumalan lakia saatanan oli pakko taistella kymmenen käskyn jokaista säädöstä vastaan. Jumalalle kaikkien Isänä osoitetun rakkauden ja kuuliaisuuden suureen periaatteeseen liittyvä läheisesti lapsen rakkauden ja tottelevaisuuden periaate. Vanhempien arvovallan väheksyminen johtaa pian myös Jumalan arvovallan halveksimiseen. Siksi saatana pyrkii vähentämään viidennen käskyn velvoitusta. Paka-nakansojen keskuudessa ei paljonkaan piitattu tämän käskyn tähdentämästä periaatteesta. Mo-nissa maissa vanhemmat karkotettiin tai surmattiin heidän tultuaan siihen ikään, [318] etteivät he enää pystyneet huolehtimaan itsestään. Perheessä äitiä ei kohdeltu kovinkaan kunnioittavasti, ja jäätyään leskeksi hän joutui vanhimman poikansa kurin alaiseksi. Mooses tähdensi lasten tottelevaisuutta, mutta kun israelilaiset luopuivat Herrasta, he rikkoivat muiden käskyjen ohella myös viidettä käskyä.

Saatana »on ollut murhaaja alusta asti» (Joh. 8: 44); ja niin pian kuin hän oli saanut ihmissuvun valtaansa, hän ei ainoastaan yllyttänyt heitä vihaamaan ja surmaamaan toisiaan, vaan vieläkin julkeammin uhmatukseen Jumalan arvovaltaa hän sai heidät sisällyttämään kuudennen käskyn rikkomisen uskontoonsa.

Omaksuttuaan vääriä käsityksiä jumalallisista ominaisuuksista pakanakansat alkoivat uskoa tarvittavan ihmisuhreja lepyttämään heidän jumaliaan, ja monien epäjumalien palvontamenojen yhteydessä on harjoitettu mitä kauheimpia julmuuksia. Eräs niistä oli lasten juoksuttaminen tulen läpi epäjumalankuvien edessä. Milloin joku näistä selvisi tästä tulikokeesta palovammoitta, kansa uskoi

uhrinsa tulleen hyväksytyksi. Näin selviytyneen katsottiin nauttivan erikoista jumalten suosiota. Hänelle suotiin monia etuuksia, ja myöhemminkin häntä pidettiin suuressa arvossa. Häntä ei myöskään koskaan rangaistu, vaikka hän olisi tehnyt miten raskaita rikoksia. Mutta jos taas joku tulen läpi kulkiessaan kärventyi, hänen kohtalonsa oli sinetöity. Uskottiin, että jumalat saatettiin tällöin lepyttää vain surmaamalla tuo onneton. Ja niin hänet sitten uhrattiin. Suuren luopumuksen aikoina näitä iljetyksiä harjoitettiin jossakin määrin myös israelilaisten keskuudessa.

[319]

Seitsemättä käskyä rikottiin samoin jo varhain uskonnon varjolla. Pakanalliseen palvontaan si-sällytettiin mitä irstaimpia ja inhottavimpia menoja. Itse jumalatkin kuvattiin epäpuhtaiksi, ja niin niiden palvojatkin päästivät alhaiset himonsa valloilleen. Harjoitettiin luonnonvastaisia paheita, ja uskonnolliset juhlat muodostuivat suorastaan yleisen ja julkisen saastaisuuden tyyssijoiksi.

Moniavioisuutta harjoitettiin jo varhaisina aikoina. Se oli niitä syntejä, joiden johdosta Jumalan viha kohtasi vedenpaisumusta edeltänyttä maailmaa. Mutta sen jälkeen se uudelleen levisi laajalle. Sen avulla saatana oli harkinnut voivansa turmella avioliiton, heikentää sen velvoituksia ja vä-hentää sen pyhyttä, sillä siten hän parhaiten voisi hävittää ihmisestä Jumalan kaltaisuuden ja korvata sen paheilla ja kurjuudella.

Suuren taistelun alusta asti saatana on koettanut antaa ihmisille väärän kuvan Jumalan luonteesta ja nostattaa heitä kapinaan hänen lakiaan vastaan. Tässä työssä hän näyttääkin menestyneen erinomaisesti. Kansanjoukot kuuntelevat saatanan petollisia puheita ja nousevat vastustamaan Jumalaa. Mutta tästä pahuuden toiminnasta huolimatta Jumala toteuttaa järkkymättä suunnitelmiaan ja ilmaisee kaikille järjellisille luoduilleen oikeudenmukaisuutensa ja hyväntahtoisuutensa. Saatana on kiusauksillaan saanut koko ihmisuvun rikkomaan Jumalan lakia, mutta Jumalan Poika on uhrillaan tehnyt palaamisen Jumalan luo ihmisille mahdolliseksi. Kristuksen armon avulla he voivat noudattaa Isän lakia. Ja niin Jumala kaikkina aikakausina, luopumuksen ja kapinan vallitessakin, kokoaa itselleen kansan, joka on hänelle uskollinen ja »jonka sydämessä on minun lakini» (Jes. 51: 7).

Petoksella saatana vietteli en-keleitä, petoksin hän on jatkanut toimintaansa ihmisten keskuudessa, ja niin hän tulee toimimaan lop-

puun asti. Jos hän tunnustaisi avoimesti taistelevansa Jumalaa ja hänen lakiaan vastaan, ihmiset olisivat varuillaan, mutta hän naamioituu ja sekoittaa toisiinsa totuutta ja valhetta. Vaarallisimpia valheita ovatkin ne, joihin sekoituu totuutta. Näin omaksutaan valheet, jotka valtaavat ja lopulta tuhoavat sielun. Näin saatana saa mukaansa koko maailman. Mutta päivä on tulossa, jolloin hänen voitonriemunsa on iäksi päättyvä.

Jumalan lopullinen voitto

[320] Jumalan toimenpiteet kapinan suhteen tulevat täysin paljastamaan sen toiminnan, jota niin kauan on harjoitettu salassa. Kaikki luodut tulevat näkemään, mihin saatanan hallitus ja jumalallisten säädösten syrjäyttäminen lopulta johtaa. Jumalan laki osoitetaan täysin oikeudenmukaiseksi. Tullaan näkemään, että Jumala on tehnyt kaiken kansansa ja luomiensa maailmojen ikuisiksi parhaaksi. Saatanakin tulee tunnustamaan todistavan maailmankaikkeuden edessä Jumalan hallituksen oikeudenmukaisuuden ja hänen lakinsa vanhurskauden.

Ei kestä enää kauan, kun Jumala on osoittava oikeutetuksi loukatun arvovaltansa. »Herra lähtee. asuinsijastaan kostamaan maan asukkaille heidän pahat tekonsa» (Jes. 26: 21). »Mutta kuka kestää hänen tulemisensa päivän, ja kuka voi pysyä, kun hän ilmestyy?» (Mal. 3: 2). Syntisyytensä tähden israelilaisia kiellettiin lähestymästä vuotta, kun Jumala aikoi laskeutua sille julistamaan lakinsa, jottei hänen läsnäolonsa polttava kirkkaus olisi tuhonnut heitä. Jos Jumalan lain julistamisen paikkaankin liittyi tuollaisia hänen voimansa ilmauksia, miten kauhistava onkaan hänen oikeudenkäyntinsä, jossa hän soveltaa näitä pyhiä asetuksiaan. Miten saattavatkaan hänen arvovaltaansa loukanneet kestää hänen kirkkauttaan lopullisen tuomion suurena päivänä? Siinain kauhujen tuli kuvata kansalle tuomion näkymiä. Pasuunain soitolla Israelia kutsuttiin kohtaamaan Jumalaa. Ylienkelin ääni ja Jumalan pasuuna tulevat kutsumaan kaikkialta maailmasta sekä elävät että kuolleet heidän Tuomarinsa eteen. Isä ja Poika sekä lukuisa joukko enkeleitä olivat läsnä vuorella. Suurena tuomiopäivänä Kristus »on tuleva Isänsä kirkkaudessa enkeliensä kanssa» (Matt. 16: 27). Silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimella, ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat.

Kun Jumala ilmaisi läsnäolonsa Siinailla, Herran kirkkaus oli kaikelle Israelille kuin kuluttava tuli. Mutta kun Kristus on tuleva kirkkaudessaan pyhien enkeliensä kanssa, hänen läsnäolonsa kauhistava valo on häikäisevä koko maan. »Meidän Jumalamme tulee eikä vaikene, hänen edellensä käy kuluttava tuli ja hänen ympärillensä väkevä myrsky. Hän kutsuu taivaat ylhäältä ja maan, tuomitakseen kansansa» (Ps. 50: 3, 4). Hänestä vuotaa ulos tulivirta, jon-ka vaikutuksesta alkuaineet kuu-muudesta hajoavat, ja maa ja kaikki, mitä siihen on tehty, palavat. »Herra Jeesus ilmestyy taivaasta voimansa enkelien kanssa tulen liekissä ja kostaa niille, jotka eivät tunne Jumalaa eivätkä ole kuuliaisia — evankeliumille» (2 Tess. 1: 7,8).

Ihmisen luomisesta lähtien ei koskaan ollut nähtävissä sellaista jumalallisen voiman ilmausta kuin Siinailla lakia julistettaessa. »Maa vapisi ja taivaat tiukkuivat Jumalan kasvojen edessä, Siinai vapisi Jumalan, Israelin Jumalan, kasvojen edessä» (Ps. 68: 9). Kauhastavien luonnonmullistusten keskeltä kuului pilvistä Jumalan ääni kuin pasuuna olisi jylissyt. Vuori tärähteli juurelta huipulle saakka, ja kalvenneet ja kauhusta vapisevat israelilaiset olivat heit-täytyneet kasvoilleen maahan. Hän, jonka ääni silloin järisytti maata, on julistanut: »Vielä kerran minä liikutan maan, jopa taivaankin» (Hebr. 12: 26). Raamattu sanoo: »Herra ärjyy korkeudesta, antaa äänensä kaikua pyhästä asunnostansa»; »ja taivaat ja maa järkkyvät» (Jer. 25: 30; Jooel 3: 16). Tuona tulevana suurena päi-vänä taivaskin väistyy pois »niinkuin kirja, joka kääritään kokoon» (Ilm. 6: 14). Ja kaikki vuoret ja saaret siirtyvät paikoiltaan. »Maa hoippuu ja hoipertelee niinkuin juopunut, huojuu niinkuin lehvämäja. Raskaana painaa sitä sen rikkomus, se kaatuu eikä enää nouse» (Jes. 24: 20).

»Sentähden herpoavat kaikki kädet», »ovat kaikki kasvot käyneet valjuiksi», »ja kaikki ihmissydämet raukeavat. He peljästyvät, kivut ja tuskat valtaavat heidät.» »Minä kosten maanpiirille sen pahuuden», sanoo Herra, »minä lopetan julkeitten kopeuden ja painan maahan väkivaltaisten ylpeyden» (Jes. 13: 7, 8, 11; Jer. 30: 6).

Kun Mooses laskeutui vuorelta Jumalan luota, missä hän oli saanut todistuksen taulut, syyllinen Israel ei voinut kestää hänen kasvojaan kirkastavaa valoa. Miten paljon vähemmän syntiset voivatkaan katsella Jumalan Poikaa, kun hän ilmestyy Isänsä kirkkaudessa ja kaikkien taivaallisten joukkojen ympäröimänä tuomitsemaan lakinsa rikkojat ja sovituksensa hylkääjät. Ne jotka ovat väheksyneet Ju-

malan lakia ja halveksineet Kristuksen verta, »maan kuninkaat ja ylimykset ja sotapäälliköt ja rikkaat ja väkevät, - kätkeytyvät luoliin ja vuorten rotkoihin» ja sanovat vuorille ja kallioille: »Langetkaa meidän päällemme ja kätkekää meidät hänen kasvoiltansa, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsan vihalta! Sillä heidän vihansa suuri päivä on tullut, ja kuka voi kestää?» (Ilm. 6: 15-17). »Sinä päivänä ihmiset viskaavat pois myyrille ja yököille hopeaja kultajumalansa. — Ja he menevät vuorenrotkoihin ja kallionkoloihin Herran kauhua ja hänen valtansa kirkkautta pakoon, kun hän nousee maata kauhistuttamaan» (Jes. 2:20, 21).

Silloin nähdään, että saatanan kapina Jumalaa vastaan on johtanut perikatoon hänet itsensä ja kaikki, jotka ovat ruvenneet hänen alamaisikseen. Hän on selittänyt rikkomuksesta koituvan paljon hyvää, mutta tullaan havaitsemaan, että »synnin palkka on kuolema». »Sillä katso: se päivä on tuleva, joka palaa kuin pätsi. Ja kaikki julkeat ja kaikki, jotka tekevät sitä, mikä jumalatonta on, ovat oljenkorsia; ja heidät polttaa se päivä, joka tuleva on, sanoo Herra Sebaot, niin ettei se jätä heistä juurta eikä oksaa» (Mal. 4: 1). Saatana, kaiken synnin juuri, ja kaikki pahuuden tekijät, jotka ovat hänen oksiaan, hakataan tyystin pois. Synnistä tehdään loppu ja samoin kaikesta sen aiheuttamasta kärsimyksestä ja tuhosta. Psalmista sanoo: »Sinä - - tuhosit jumalattomat; sinä pyyhit pois heidän nimensä iäksi ja ainiaaksi. Viholliset ovat tuhotut, ikuisiksi raunioiksi tulleet» (Ps. 9: 6, 7).

[322] Mutta jumalallisen tuomion rai-votessa ei Jumalan lapsilla ole mitään syytä pelkoon. »Herra on kansansa suoja, Israelin lasten turva» (Jooel 3: 16). Päivä, joka tuo Jumalan lain rikkojille kauhua ja hävitystä, kohtaa kuuliaiset »sanomattomalla ja kirkastuneella ilolla». »Kootkaa minun eteeni minun hurskaani», sanoo Herra, »jotka uhreja uhraten ovat tehneet minun kanssani liiton. Ja taivaat julistavat hänen vanhurs-kauttansa, sillä Jumala on tuomari.»

»Ja te näette jälleen, mikä on ero vanhurskaan ja jumalattoman välillä, sen välillä, joka palvelee Jumalaa, ja sen, joka ei häntä palvele» (Mal. 3: 18). »Kuulkaa minua, te jotka vanhurskauden tunnette, kansa, jonka sydämässä on minun lakini.» »Katso, minä otan sinun kädestäsi päihdyttävän maljan — ei tarvitse sinun siitä enää juoda.» »Minä, minä olen teidän lohduttajanne» (Jes. 51: 7, 22, 12). »Sillä vuoret väistykööt ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei

sinusta väisty, eikä minun rauhanliittoni horju, sanoo Herra, sinun armahtajasi” (Jes. 54: 10).

Suuri lunastussuunnitelma saattaa maailman jälleen täysin Jumalan suosioon. Kaikki synnin kadottama palautetaan ennalleen. Ei vain ihminen vaan myös maa tulee lunastetuksi, ja se tulee kuuliaisten ikuiseksi asuinsijaksi. Kuusi tuhatta vuotta saatana on kampaillut pitääkseen maata hallussaan. Nyt täyttyy se tarkoitus, joka Jumalalla alun perin oli luodessaan maailman. »Korkeimman pyhät saavat valtakunnan ja omistavat valtakunnan iankaikkisesti - iankaikkisesta iankaikkiseen» (Dan. 7:18).

»Auringon noususta sen laskuun saakka olkoon Herran nimi ylistetty” (Ps. 113: 3). »Sinä päivänä on Herra oleva yksi ja hänen nimensä yksi.” Ja »Herra on oleva koko maan kuningas» (Sak. 14: 9). Raamattu sanoo: »Iankaikkisesti pysyy sinun sanasi, Herra, vahvana taivaissa.» »Luotettavat ovat kaikki hänen asetuksensa. Ne pysyvät järkkymättä aina ja iankaikkisesti» (Ps. 119: 89; 111: 7, 8). Koko synnitön maailman-kaikkeus tulee pitämään kunniaa niitä pyhiä asetuksia, joita saatana on vihannut ja pyrkinyt hävittämään. Ja »niinkuin maa tuottaa kasvunsa ja niinkuin kasvitarha saa siemenkylvönsä versomaan, niin saattaa Herra, Herra versomaan vanhurskauden ja kiitoksen kaikkien kansojen nähden” (Jes. 61: 11).

Luku 30—Pyhäkkö ja sen palvelukset

Mooseksen ollessa vuorella Jumalan kanssa hänelle annettiin käsky: »Tehkööt he minulle pyhäkön asuakseni heidän keskellään.» Hän sai myös pyhäkön täydet rakennusohjeet. Mutta luopumuksensa tähden israelilaiset menettivät Jumalan läsnäolon siunauksen, eikä pyhäkön pystyttäminen Jumalalle heidän keskuuteensa ollut tällöin mahdollista. Mutta heidän päästyään jälleen taivaan suosioon Mooses alkoi täyttää saamaansa taivaallista käskyä.

Jumala antoi työhön valituille miehille erikoista taitoa ja viisautta pyhän rakennuksen pystyttämiseen. Jumala itse antoi rakenneselityksen ja yksityiskohtaiset ohjeet pyhäkön koosta ja muodosta, siihen käytettävistä rakennustarvikkeista ja kalusteista. Pyhäkkö ja kaikki siihen ihmiskätten työnä tehtävät pyhät esineet olisivat »sen oikean kuva» ja »taivaallisten kuvat» (Hebr. 9: 24, 23) - pienoiskuva taivaallisesta temppelistä, jossa Kristus, suuri Ylimmäinen pappimme, oli uh-rattuaan henkensä suorittava palvelustaan syntisen hyväksi. Jumala näytti Moosekselle vuorella taivaallisen pyhäkön ja käski hänen tehdä kaiken näkemänsä mallin mukaisesti. Mooses kirjoitti tarkoin muistiin kaikki nämä ohjeet ja tiedotti ne kansan johtajille.

Pyhäkön rakentaminen edellytti suuria ja kalliita valmisteluja. Siihen vaadittiin suuret määrät arvokkaita ja kalliita tarveaineita. Mutta Herra hyväksyi vain vapaaehtoiset lahjat. »Jokaiselta, jonka sydän on siihen altis, ottakaa vastaan anti minulle», kuului Jumalan käsky, jonka Mooses toisti kansalle. Jumalalle pyhit-täytyminen ja uhrimieli olivat Korkeimman asuinsijan rakentamisen tärkeimpiä edellytyksiä.

Kansan uhrimieli

Koko kansa oli yksimielisesti valmis uhraamaan. »Sitten he tulivat takaisin, jokainen, jonka sydän häntä siihen vaati, ja jokainen, jonka henki oli siihen altis, ja toivat antinsa Herralle ilmestysmajan valmistamista varten ja kaikkea siinä vietettävää jumalanpalvelusta

varten ja pyhiä vaatteita varten. He tulivat, sekä miehet että naiset, jokainen, jonka sydän oli siihen altis, ja toivat solkia, korvarenkaita, sormuksia ja kaulakoristeita, kaikkinaisia kultakaluja - jokainen, joka toi Herralle kultaa heilutusuhriksi.

[324]

»Ja jokainen, jolla oli punasinisiä, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia lankoja, valkoisia pellavalankoja, vuohenkarvoja, punaisia oinaannahkoja tai sireeninnahkoja, toi niitä. Ja jokainen, joka voi antaa anniksi hopeata ja vaskea, toi annin Herralle. Ja jokainen, jolla oli akasiapuuta, toi sitä kaikkinaisten töiden valmistamista varten.

»Ja kaikki taitavat naiset keh-räsivät omin käsin ja toivat keh-räämänsä punasiniset, purppuranpunaiset ja helakanpunaiset langat ja valkoiset pellavalangat; ja kaikki naiset, joiden taidollinen sydän heitä siihen vaati, keh-räsivät vuohenkarvoja.

»Mutta päämiehet toivat onyks-kiviä ja muita jalokiviä kasukkaa ja rintakilpeä varten, ja hajuaineita ja öljyä seitsenhaaraista lamp-pua varten sekä voiteluöljyksi ja hyvänhajuiseksi suitsutukseksi” (2 Moos. 35: 23-28).

Pyhäkköä rakennettaessa vanhat ja nuoret - miehet, naiset ja lapset - toivat jatkuvasti uhrilahjojaan, kunnes työnjohtajat totesivat saadun tarpeeksi ja enemmänkin kuin voitiin käyttää. Ja Mooses antoi kuuluttaa koko leirissä: ”Älköön kukaan, mies tai nainen, enää valmistako mitään anniksi pyhäkköä varten.’ Ja niin kansa lakkasi tuomasta lahjoja.” Israelilaisten napinat ja Jumalan rangaistustuomiot heidän syntiensä tähden ovat kirjoitetut muistiin varoitukseksi jälkipolville. Toisaalta heidän antaumuksensa, intonsa ja anteliaisuutensa ovat seurattavaksi kelpaavana esimerkkinä. Kaikki, jotka sydä-mestään haluavat palvella Jumalaa ja arvostavat hänen pyhän läs-näolonsa siunausta, osoittavat sa-maa uhrimieltä valmistaessaan pyhäkköä, jossa hän voisi kohdata heitä. He haluavat tuoda Herralle uhrin parhaasta, mitä heillä on, Herralle rakennettua huonetta ei saisi jättää velkaiseksi, sillä se tuottaa häpeää hänelle. Annettakoon auliisti niin paljon kuin tarvitaan työn saattamiseksi päätökseen, niin että työmiehet voisivat sanoa pyhäkön rakentajien tavoin: »Älkää enää tuoko mitään anteja.»

Pyhäkön rakenne

Pyhäkkö oli rakennettu sellaiseksi, että israelilaiset saattoivat purkaa sen ja kuljettaa sitä mukanaan kaikilla matkoillaan. Se oli sen tähden pieni, pituudeltaan noin 18 metriä ja kuutisen metriä leveydeltään ja korkeudeltaan. Rakennukseen ja sen kalusteisiin käytettiin akasiapuuta, joka oli kestäväntä kaikista Siinailla tavattavista puulaeista. Seinät tehtiin pystylandoista, jotka tuettiin hopealustoilla, pylväillä ja poikkitangoilla, ja kaikki silattiin kullalla, niin että koko rakennus vaikutti kullasta tehdyttä. Kattona oli nelinkertainen peite, jonka si-simmäinen kerros tehtiin »kerratuista valkoisista pellavangoista ja punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista; ja niihin tehtiin taidokkaasti kudottuja kerubeja»; muut kerrokset tehtiin vuohenkarvoista, punaisiksi värjätystä oinaanna-

[325] hoista ja päällimmäinen sireeninnahoista, kaikki niin järjestettyinä, että ne antoivat rakennukselle täyden suojan.

Rakennuksen jakoi kahteen osaan kallisarvoinen ja kaunis verho eli esirippu, jota kullalla silatut pylväät kannattivat; ja samanlainen uudin sulki etummaisen osan oviaukon. Nämä verhot samoin kuin katon sisin peite olivat loistavan värikkäitä: sinipunaisia, purppuraisia ja helakanpunaisia, värit keskenään taidokkaasti järjestettyinä. Niihin oli kultaja hopealangoilla kirjailtu kerubeja kuvaamaan taivaallisen pyhäkön toimintaan liittyviä joukkoja, jotka palvelevina henkinä avustavat maan päällä olevaa Jumalan kansaa.

Pyhäkkö sijaitsi aukiolla, jota kutsuttiin esipihaksi. Sen suoja-

[326] itana olivat vaskipylväiden tukemat ympärysverhot. Tähän aitaukseen päästiin itäiseltä sivulta. Sen portissa oli kalliista materiaalista taidokkaasti tehty kaunis uudin, joka kuitenkin ei ollut pyhäkön verhojen vertainen. Koska pihan aitaverho oli vain li-kimain puoliksi niin korkea kuin pyhäkön seinät, kansa saattoi pihan ulkopuoleltakin hyvin nähdä rakennuksen. Esipihassa ja lähin- nä sisäänkäyntiä oli vaskinen polttouhrialttari. Tällä alttarilla suoritettiin kaikki polttouhrit Herralle, ja sen sarviin siveltiin sovintoverta. Altтарin ja pyhäkön oven välillä oli niinikään vaskinen pesuallas. Se oli tehty peileistä, jotka Israelin naiset olivat vapaaehtoisesti lahjoittaneet. Pesualtaassa pappien tuli pestä kätensä ja jalkansa aina, kun he menivät sisälle pyhäkköön tai lähestyivät alttaria uhratakseen polttouhrin Herralle.

Pyhäkön kalusto

Pyhäkön etuosassa eli pyhässä si-jaitsivat näkyleipäpöytä, seitzenhaarainen lamppu ja suitsutusalttari. Näkyleipäpöytä oli huoneen pohjoisseinustalla. Se oli silattu puhtaalla kullalla, ja sitä kiersi koristeellinen kultareunus. Tälle pöydälle pappien tuli joka sapatti latoa kaksitoista leipää kahteen pinoon ja panna niiden päälle suitsuketta. Pöydältä poistettavat leivät katsottiin pyhiksi, ja pappien tuli syödä ne. Eteläseinustalla oli seitzenhaarainen lampunjalka ja siinä seitsemän lamppua. Se oli kokonaan kullasta tehty ja sen haarat erittäin kauniisti koristeltu liljoja muistuttavilla kukkakuvioilla. Koska pyhäkössä ei ollut ikkunoita, kaikki lamput eivät koskaan olleet samalla kertaa sammuksissa, vaan lampunvalo oli kaiken aikaa öin ja päivin. Aivan pyhän ja kaikkeinpyhimmän välisen esiripun edessä oli kultainen suitsutusalttari. Tällä alttarilla papin tuli polttaa suitsuketta joka aamu ja ilta; sen sarviin siveltiin syntiuhrin verta, ja sille pirskotettiin verta suurena sovituspäivänä. Jumala itse sytytti tulen tälle alttarille, ja pyhänä tulena siitä pidettiin hyvää huolta. Yötä päivää pyhä suitsutus levitti tuoksuaan pyhäkön joka puolelle ja uloskin kauas pyhäkön ympäristöön.

Sisemmän esiripun takana oli kaikkeinpyhin, jonne sovitusta ja välitystoimintaa kuvaava palvelus sekä taivaan ja maan välinen yhteydenpito keskittyi. Pyhäkön tässä osassa sijaitsi akasiapuusta tehty arkki. Se oli silattu kullalla sekä sisältä että päältä, ja kultareunus kiersi sen kantta. Se valmistettiin niiden kivitalujen säilytyspaikaksi, joihin Jumala oli kirjoittanut kymmenen käskysanaa. Tästä syystä arkkia kutsuttiin Jumalan liiton arkiksi, koska kymmenen käskyä olivat Jumalan ja Israelin välisen liiton perustana.

[327]

Pyhän arkin kantta kutsuttiin armoistuimeksi. Se oli täyttä kultaa, ja sen päällä oli kaksi kultaista kerubia, yksi kannen kummassakin päässä. Kummankin enkelin toinen siipi oli kohotettu ylöspäin ja toinen taivutettu peittämään ruumista (ks. Hes. 1: 11) kunnioituksen ja nöyryyden merkiksi. Kerubien kasvot olivat vastakkain ja käännetty kunnioittavasti alas arkkia kohti. Tämä asento ilmaisi taivaallisen väen kunnioitusta Jumalan lakia kohtaan ja mielenkiintoa lunastussuunnitelmaa kohtaan.

Armoistuimen yläpuolella oli šekina, Jumalan läsnäolon ilmesitys; ja kerubien välistä Jumala ilmaisi tahtonsa. Toisinaan pilvestä

[328] kuuluva ääni tiedotti ylimmäiselle papille jumalallisia sanomia. Toisin ajoin oikeanpuoleisen enkelin ylle lankesi valo, joka merkitsi hyväksymistä tai suostumusta, välistä taas vasemmanpuoleinen peittyi varjoon tai pilveen, mikä merkitsi asian hylkäämistä tai kieltämistä.

Arkissa säilytetty Jumalan laki oli vanhurskauden ja tuomiooikeuden suuri ohjesääntö. Tuo laki julisti kuoleman rikkojalleen; mutta lain yläpuolella oli armoistuin, ja sen yllä Jumala ilmaisi läsnäolonsa ja siitä suotiin katuvalle syntiselle anteeksianto sovituksen ansion perusteella. Näin siinä Kristuksen lunastustyössä, jota pyhäkköpalvelus kuvasi, »armo ja totuus tapaavat toisensa», ja »vanhurskaus ja rauha antavat suuta toisillensa» (Ps. 85: 10).

Mikään kieli ei pysty kuvailemaan pyhän sisänäkymien loistokkuutta. Kullalla silatut seinät heijastivat kultaisen seitsenhaaraisen lampun valoa. Runsaasti kirjailut verhot välkkyvine enkelikuvioineen antoivat pyhäkölle omaa monisävyistä väriloistoaan. Pöytä ja suitsutusalttari lisäsivät osaltaan kullan kimallusta. Ja sisäverhon takana oli pyhä arkki salaperäisine kerubeineen, ja sen yllä pyhä šekina, Herran läsnäolon näkyvä ilmestys. Ja kuitenkin tämä kaikki oli vain vähäistä kajastusta taivaassa olevan Jumalan temppelin kirkkaudesta, ihmisen hyväksi tehtävän lunastustoiminnan suuren keskuksen ihanuuksista.

Pyhäkön rakentaminen kesti noin puoli vuotta. Sen valmistuttua Mooses tarkasti rakentajien kaiken työn ja vertasi sitä vuorella näkemäänsä malliin ja Jumalalta saamiinsa ohjeisiin. »He olivat tehneet sen niin, kuin Herra oli käsenyt. Silloin Mooses

siunasi heidät.» Innokkaina israelilaiset kerääntyivät katselemaan tuota pyhää rakennusta. Heidän mietiskellessään näkemäänsä kunnioittavan tyytyväisinä pilvenpatsas leijui pyhäkön kohdalle ja laskeutuen sen ylle peitti sen. »Ja Herran kirkkaus täytti asumuksen.» Jumalallinen ylevyys ilmeni niin voimakkaana, ettei Mooseskaan voinut vähään aikaan mennä sisälle. Syvästi liikuttuneena kansa katseli tuota merkkiä siitä, että Herra hyväksyi heidän kättensä työn. Mutta he eivät puhjenneet osoittamaan iloaan äänekkäästi. Kaikkien mielen täytti pelonsekainen juhlallisuus. Silti sisäinen riemu purkautui ilon kyyneleinä, ja he kuiskailivat hartaasti kiitostaan siitä, että Jumala oli suostunut pysymään heidän keskuudessaan.

Papisto

Jumalan ohjeen mukaisesti Leevin heimo erotettiin hoitamaan pyhäkön palvelusta. Varhaisimpina aikoina jokainen mies toimi papina omassa perhekunnassaan. Aabrahamin päivien pappeutta pidettiin vanhimman pojan esikoisoikeutena. Kaikkien Israelin esikoisten asemesta Herra hyväksyi Leevin heimon huolehtimaan pyhäkön tehtävistä. Antamalla heille tällaisen kunnian hän osoitti hyväksyvänsä heidän us-kollisuutensa, kun he pysyivät hänelle kuuliaisina ja paniivat täytäntöön hänen rangaistustuomionsa silloin, kun Israel lankesi palvomaan kultaista vasikkaa. Pappuus rajoitettiin kuitenkin vain Aaronin perheeseen. Vain Aaron poikineen sai palvella Herran edessä; muille heimon jä-senille uskottiin pyhäkön ja sen kalusteiden hoito. Heidän tuli myös avustaa pappeja näiden palvelustehtävissä, mutta he eivät saaneet uhrata, polttaa suitsuketta eivätkä nähdä pyhiä esineitä näiden ollessa peittämättöminä.

[329]

Papeille säädettiin erikoiset vir-kapuvut. »Teetä veljellesi Aaronille pyhät vaatteet, kunniaksi ja kaunistukseksi», kuului Mooseksen saama jumalallinen ohje. Tavallisen papin pukuna oli valkeasta pellavasta tehty saumaton viitta. Se ulottui miltei jalkateriin asti, ja se sidottiin vyötärölle vyöllä, joka oli tehty sinipunaisesta, purppuranpunaisesta ja helakan-punaisesta kirjokudoksesta. Pukua täydensi vielä pellavainen käärelakki eli turbaani. Palavan pensaan luona Moosesta käskettiin riisumaan kenkensä, koska hän seisoi pyhälä paikalla. Samoin papitkaan eivät saaneet mennä kengät jalassa pyhäkköön. Pölyiset asusteet saastuttaisivat pyhän paikan. Ennen pyhäkköön menoaan heidän piti jättää jalkineensä esipihalle. Heidän piti myös pestä kätensä ja jalkansa ennen kuin ryhtyivät palvelemaan pyhäkössä tai polttouhrialttarin luona. Näin tähdennettiin jatkuvasti sitä, että Jumalaa lähestyvien tuli poistaa itsestään kaikki saastaisuus.

Ylimmäisen papin vaatteet olivat hänen korkeaan asemaansa soveltuvasti kallista materiaalia ja kaunista tekoa. Ensin hänellä oli tavallisen papin vaatetta vastaava pellavainen ihokas ja sen päällä saumaton sinipunainen viitta. Sen helma koristeltiin kultatiu'uilla ja granaattiomenilla, jotka tehtiin punasini-, purppuraja helakanpunalangoista. Viitan päällä oli vielä sitä lyhyempi kasukka, joka tehtiin kullasta ja sinipunaisista, purppuranpunaisista, helakanpunaisista ja

valkeista langoista. Se kiinnitettiin kauniisti tehdyllä vyöllä, jossa olivat kaikki nämä samat värit. Kasukka oli hihatton, ja sen kullalla kirjailtuihin olkakappaleisiin pantiin kaksi onykskiveä, joihin kaiverrettiin Israelin kahdentoista heimon nimi.

Kasukan päällä oli rintakilpi, kaikkein pyhin pappisasusteista. Se oli samaa ainetta kuin kasukka, neliön muotoinen ja vaaksan mittainen. Kultarenkaiden välille solmitun punasinisen nauhan varassa se riippui olkakappaleista. Rintakilven etupinnaksi siihen kiinnitettiin kultakehyksiin ja neljään riviin samoja kalliita kiviä, jotka muodostavat Jumalan kaupungin kaksitoista perustusta. Rintakilven kiviä oli kaksitoista, ja niihin oli kaiverrettu heimojen nimet, yksi kuhunkin kiveen. Herran ohje kuului: »Aaron kantakoon jumalanvastausten rintakilvessä sydämensä päällä, astuessaan pyhäkköön, Israelin poikain nimet, että heidät alati johdatettaisiin muistoon Herran edessä» (2 Moos. 28: 29). Samoin Kristuksella, joka suurena Ylimmäisenä pappina vetoaa verensä ansioon Isän edessä syntisen puolesta, on sydämellään jokaisen katuvan, uskovan sielun nimi. Psalmista sanoo: »Minä olen kurja ja köyhä, mutta Herra pitää minusta huolen» (Ps. 40: 18).

[330] Rintakilven oikealla ja vasemmalla sivustalla oli kaksi suurta ja erinomaisen kirkasta kiveä. Nieltään ne olivat uurim ja tummiin. Niiden avulla Jumala ilmaisi tahtonsa ylimmäisen papin välitettäväksi edelleen. Kun asioita esitettiin Herran ratkaistaviksi, oikeanpuoleisen kiven ympärillä oleva valo ilmaisi Herran suostumusta eli myönteistä vastausta, kun taas pilven varjostaessa vasemmanpuoleisen kiven tiedettiin Herran vastauksen olevan kielteinen tai hylkäävä.

Ylimmäisen papin päähineenä oli valkoinen pellavaturbaani, ja siihen oli punasinisellä nauhalla sidottu kiinni kultainen otsakoriste, johon oli kaiverrettu sanat »Herralle pyhitetty». Pappien asun ja esiintymisen tuli antaa katsojalle vaikutelma Jumalan ja hänen palvelontansa pyhydestä ja häntä lähestyvältä vaadittavasta puhtaudesta.

Pappien palvelustehtävät

Koska sekä pyhäkkö että siinä tehtäviään hoitavat papit »palvelevat siinä, mikä on taivaallisten kuva ja varjo» (Hebr. 8: 5), se oli erityisen tärkeää, ja siksi Herra antoikin Mooseksen välityksellä

erittäin tarkkoja ohjeita tämän vertauskuvallisen palveluksen jo-kai-sesta yksityiskohdasta. Pyhäkköpalvelus jakaantui päivittäiseen ja [331] vuotuisen palvelukseen. Päi-vittäistä palvelusta suoritettiin pyhä-kön esipihalla sijainneen polttouhrialttarin luona sekä sisällä pyhä-kön etummaisessa osassa eli pyhässä, kun taas vuotuinen palvelus suoritettiin kaikkeinpyhimmässä eli pyhäkön takaosassa.

Tätä pyhäkön sisempää osastoa ei saanut nähdä kukaan muu kuin ylimmäinen pappi, ja hänkin sai mennä sinne vain kerran vuodessa ja vain huolellisten ja juhlallisten valmistelujen jälkeen. Vavisten hän astui sisälle Jumalan eteen, ja kunnioittavan hiljaisuuden val-litessa kansa odotti hänen paluutaan ylentäen mielensä hartaasti rukoilemaan Jumalan siunausta. Armoistuimen edessä ylimmäinen pappi toimitti sovituksen Israelin synneistä, ja kirk-kaassa pilvessä Jumala ilmestyi hänelle. Jos hän viipyi sisällä ta-vallista kauemmin, kansa pelkäsi, että Herran kirkkaus oli saattanut tuhota hänet joko heidän tai omien syntiensä vuoksi.

Päivittäinen palvelus käsitti aamun ja illan polttouhrin, hyvän-tuoksuisen suitsutusuhrin kultaisella alttarilla sekä tiettyjä yksilöllisi-siä syntiuhreja. Lisäksi uhrattiin määrättyinä sapatteina, uudenkuun aikoina ja erikoisina juhla-aikoina.

Joka aamu ja ilta poltettiin alttarilla vuoden vanha karitsa ja sen yhteyteen kuuluva ruokauhri. Näin kuvattiin kansan päivittäis-tä pyhittäytymistä Herralle ja sen jatkuvaa riippuvuutta Kristuksen sovitusverestä. Jumala tähdensi erikoisesti sitä, että pyhäkköpalve-luksen yhteydessä jokaisen uhrin tuli olla »virheetön» (2 Moos. 12: 5). Pappien oli tarkastettava kaikki paikalle tuodut uhrieläimet ja hylätä jokainen sellainen, jossa todettiin jokin virhe. Vain »virhee-tön» uhri saattoi kuvata hänen täydellistä puhtauttaan, joka tulisi uhraamaan itsensä virheettömänä ja tahrattomana karitsana (ks. 1 Piet. 1: 19). Apostoli Paavali käyttää näitä uhreja kuvauksenaan pu-huessaan siitä, mitä Kristuksen seuraajista pitäisi tulla. Hän sanoo: »Niin minä Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehoitan teitä, veljet, an-tamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi; tämä on teidän järjellinen ju-malanpalveluksenne» (Room. 12: 1). Meidän tulee antautua palvelemaan Jumalaa ja pyrkiä te-ke-mään tämä uhrimme mahdolli-simman täydelliseksi. Jumala ei [332] hyväksy mitään vähempää kuin parhaan, mitä voimme tarjota. Ne jotka rakastavat häntä koko sydä-mestään, pyrkivät antamaan hänel-

le elämänsä parhaan palveluksen, ja he koettavat jatkuvasti saattaa koko olemuksensa sopusointuun niiden lakien kanssa, jotka auttavat heitä tekemään hänen tahtoaan.

Suitsutusuhri lähensi pappia Jumalaan välittömämmin kuin mikään muu päivittäinen palvelus. Koska pyhäkön sisempi esirippu ei ulottunut kattoon asti, armoistuimen yllä oleva Jumalan kirkkaus pääsi kajastamaan pyhäkön etuosaan. Uhratessaan suitsuketta Herran edessä pappi katsoi arkkiin päin, ja kun suitsutus kohosi pilvenä ylös, jumalallinen kirkkaus laskeutui armoistuimen päälle sekä täytti kaikkein pyhimmän ja usein pyhäkön molemmat osat, niin että papin oli pakko perääntyä ulko-ovelle asti. Tässä esikuvallisessa palveluksessa pappi katsoi uskossa armoistuimeen päin, jota hän ei voinut nähdä. Sa-moin Jumalan kansan on nyt koh-distettava rukouksensa Kristukseen, suureen Ylimmäiseen pappiinsa, joka inhimilliselle katseelle näkymättömänä rukoilee heidän puolestaan taivaallisessa pyhäkössä.

Israelin rukousten ohessa ylös kohoava suitsutus kuvaa Kristuksen ansioita ja välitystoimintaa sekä hänen täydellistä vanhurskauttaan, joka uskon kautta luetaan hänen kansansa hyväksi ja joka yksin voi tehdä syntisten olentojen palveluksen kelpolliseksi Jumalalle. Pyhäkön pyhimmän osaston verhon edessä oli ikuisen välitystoiminnan alttari ja sen etummaisena osastona edessä oli jatkuvan sovituksen alttari. Jumalaa oli lähestyttävä veren ja suitsutuksen välityksellä. Nämä kuvasivat suurta Välimestä, jonka kautta syntiset saavat lähestyä Herraa ja jonka ainoana välityksellä armo ja pelastus voidaan suoda katuvalle, uskovalle sielulle.

Kun papit aamuin ja illoin astuivat sisälle pyhäkköön suitsutuksen aikana, oltiin esipihalla valmiina suorittamaan päivittäinen uhraaminen siellä olevalla alttarilla. Jumalanpalvelukseen kokoon-tuneet seurasivat tätä suurella mielenkiinnolla. Ennen kuin he papin palveluksen välityksellä pääsivät Jumalan eteen, heidän oli vakavasti tutkisteltava sydäntään ja tunnustettava syntinsä. Katse pyhäkköön suunnattuna he yhtyivät hiljaiseen rukoukseen. Näin heidän pyyntönsä kohosivat suitsutuksen pilvessä ylös ja uskonsa kiinnittyi sen luvattun Vapahtajan ansioihin, jota sovitusuhri kuvasi. Aamun ja illan uhriaikoja pidettiin pyhinä, ja myö-hemmin niitä noudatettiin jumalanpalvelukseen määrättyinä aikoina koko Israelissa. Ja kun juutalaiset sitten aikanaan joutuivat maanpakolaisina hajaantumaan

kaukaisuun maihin, he näinä määrääaikoina yhä käänsivät kas-vonsa Jerusalemiä kohti ja rukoilivat Israelin Jumalaa. Tästä tavasta kristitytkin saavat esimerkin aamuja iltarukouksesta. Vaikka Jumala ei hyväksykään pelkkiä muutomenoja, jotka ovat vailla jumalanpalveluksen hen- keä, hän mielihyvin näkee häntä rakastavien kumartuvan aamuin ja illoin pyytämään anteeksi tekemiään syntejä ja anomaan tarvitsemiaan siunauksia. Näkyleivät pidettiin aina Herran edessä jatkuvana uhrina. Näin ne sisältyivät päivittäiseen uhraamiseen. Näkyleipää kutsuttiin myös »läsnäolon leiväksi», koska se oli aina Herran kasvojen edessä. Se oli ihmisen tunnustus siitä, että hän on riippuvainen Jumalan antamasta sekä ajallisesta että hengellisestä ruoasta ja että hän saa sitä vain Kristuksen välitystoiminnan avulla. Jumala oli ruokkinut Israelia erämaassa taivaan leivällä, ja häneen heidän täytyi yhä turvautua saadakseen sekä ajallista ruokaa että hengellisiä siunauksia. Sekä manna että näkyleipä viittasivat Kristukseen, elävään leipään, joka aina Jumalan luona ollen edustaa meitä. Hän itse sanoi: »Minä olen se elävä leipä, joka on tullut alas taivaasta» (Joh. 6: 48-51). Leipien päälle pantiin suitsuketta. Kun leivät sapattisin vaihdettiin tuoreisiin, poltettiin suitsuke alttarilla uhriksi Jumalalle.

[333]

Eri henkilöiden hyväksi suoritettu palvelus oli tärkeimpänä osana päivittäisistä toimituksista. Katuva syntinen toi uhrinsa pyhäkön ovelle ja pannen kätensä uhrieläimen pään päälle tunnusti syntinsä. Näin hän vertauskuvallisesti siirsi ne itseltään viattomalle uhrille. Omin käsin hän sitten surmasi eläimen, ja pappi kantoi veren pyhäkköön ja pirskotti sitä sen esiripun edessä, jonka takana oli arkin sisällä syntisen rikkoma laki. Tällä toimituksella synti siirrettiin veren välityksellä vertauskuvallisesti pyhäkköön. Papin tuli sen jälkeen syödä uhrieläimen liha Aaronin poikien Moosekselta saaman seuraavan ohjeen mukaisesti: »Hän [Jumala] on antanut sen teille, että poistaisitte kansan syntivelan» (3 Moos. 10: 17). Molemmat uhrimenot kuvasivat samanvertaisesti synnin siirtämistä katuvalta pyhäkköön.

Tämänkaltainen toiminta jatkui vuoden mittaan päivästä toiseen. Israelin synnit tällä tavoin pyhäkköön siirrettyinä saastuttivat sen, ja niin synnit oli poistettava sieltä erikoisin toimenpitein. Jumala käski toimittaa pyhäkön molempien osien sovituksen, ja alttari oli

puhdistettava ja pyhitettävä »israelilaisten saastaisuudesta» (3 Moos. 16: 19).

Suuri sovituspäivä

Kerran vuodessa, suurena sovituspäivänä, pappi astui sisälle kaik-keinpyhimpään puhdistukseen pyhäkön. Siellä suoritettu työ päätti pyhäkköpalveluksen vuotuisen kierron.

[334] Sovituspäivänä tuotiin kaksi kaurista pyhäkön ovelle, ja ylimmäinen pappi heitti niistä arpa, »toisen arvan Herralle ja toisen Asaselille». Se kauris, jonka arpa määräsi Herralle, oli uhrattava kansan syntiuhriksi. Ja papin oli vietävä sen verta esiripun sisäpuolelle ja pirskotettava sitä armoistuimelle. »Ja näin hän toimittakoon pyhäkölle sovituksen israelilaisten saastaisuudesta ja heidän rikoksistaan, olivatpa heidän syntinsä minkälaiset tahansa; näin hän tehköön myös ilmestysmajalle, joka on heidän tykönänsä, keskellä heidän saastaisuuttansa.»

»Ja Aaron laskekoon molemmat kätensä elävän kauriin päälle ja tunnustakoon siinä kaikki is-raelilaisten pahat teot ja kaikki heidän rikkomuksensa, olipa heillä mitä syntejä tahansa, ja pankoon ne kauriin pään päälle ja lähettäköön sen, sitä varten varatun miehen viemänä, erämaahan. Näin kauris kantakoon kaikki heidän pahat tekonsa autioon seutuun.» Kansa tunsu vapautuneensa syntiensä taakasta vasta sitten, kun kauris oli näin lähetetty pois. Jokaisen oli tutkisteltava sieluaan niin kauan kuin sovitus työ oli käynnissä. Kaikki maiset toimet pantiin syrjään, ja koko Israelin kansa käytti sen päivän vakavaan nöyrytykseen Jumalan edessä, ru-koukseen, paastoon ja syvään sydämen tutkisteluun.

[335] Tämä vuosittainen palvelus opetti kansalle tärkeitä totuuksia sovitukselta. Vuoden varrella toimitetuissa syntiuhreissa sijainen oli hyväksytty syntisen tilalle, mutta uhrieläimen veri ei ollut aikaansaanut synnille täyttä sovitukselta. Se oli vain mahdollistanut synnin siirtämisen pyhäkköön. Veriuhrilla syntinen tunnusti lain sitovuuden ja oman syyllisyytensä sen rikkomiseen sekä ilmaisi uskovansa häneen, joka oli ottava pois maailman synnin. Mutta hän ei vielä päässyt täysin vapaaksi lain tuomiosta. Kun ylimmäinen pappi oli sovituspäivänä toimittanut kansan syntiuhrin, hän vei sen verta kaikkeinpyhimpään ja pirskontti sitä armoistuimelle, lain taulujen

yläpuolelle. Näin täytettiin se lain vaatimus, joka langetti kuoleman syntiselle. Sitten pappi välimiehen tehtävänsä mukaisesti säilytti synnit itselleen ja poistuen pyhäköstä kantoi muassaan Israelin syyllisyyden taakan. Pyhäkön ovella hän laski molemmat kätensä elävän kauriin pään päälle ja tunnusti siinä »kaikki israelilaisten pahat teot ja kaikki heidän rikkomuksensa, olipa heillä mitä syntejä tahansa» ja pani »ne kauriin pään päälle». Ja kun kauris nämä synnit kantavana lähetettiin pois, niiden katsottiin sen mukana tulleen ikuisesti eroteutiksi kansasta. Näin toimitettiin se palvelus, »mikä on taivaallisten kuva ja varjo» (Hebr. 8: 5).

Taivaallinen temppeli

Kuten edellä on jo mainittu, Mooses rakensi maanpäällisen pyhäkön sen mallin mukaan, joka hänelle näytettiin vuorella. Se oli »nykyistä aikaa tarkoittava ver-tauskuva, ja sen mukaisesti» siinä uhrattiin »lahjoja ja uhreja». Sen pyhät osastot olivat »taivaallisten kuvat». Kristus, suuri Ylimmäinen pappimme, tekee pappispalvelusta »kaikkeinpyhimmässä, siinä oikeassa majassa, jonka on rakentanut Herra eikä ihminen» (Hebr. 9: 9, 23; 8: 2). Apostoli Johannes sai näyssä katsella taivaassa olevaa Jumalan temppeliä, ja hän näki, miten »valtaistuimen edessä paloi seitsemän tulisoihtua». Hän näki enkelin tulevan »pitäen kultaista suitsutusastiaa, ja hänelle annettiin paljon suitsukkeita pantavaksi kaikkien pyhien rukouksiin kultaiselle alttarille, joka oli valtaistuimen edessä» (Ilm. 4: 5; 8: 3). Tässä profeetta sai katsella taivaallisen pyhäkön etummaista osaa, ja hän näki siellä »seitsemän tulisoihtua» sekä kultaisen alttarin, joita maanpäällisessä pyhäkössä kuvasivat seitsenhaarainen lamppu ja suitsutusalttari. Edelleen »Jumalan temppeli taivaassa aukeni» (Ilm. 11: 19), ja hän katsoi sisemmän esiripun taa kaikkeinpyhimpään. Siellä näkyi »hänen liittonsa arkki» (Ilm. 11: 19). Sitä kuvasi Mooseksen rakentama pyhä arkki, jossa oli määrä säilyttää Jumalan laki.

Maanpäällinen pyhäkkö rakennettiin »sen kaavan mukaan, minä Mooses oli nähnyt». »Majan ja kaikki palvelukseen kuuluvat esineet» Paavali katsoo valmistuneina olevan »taivaallisten kuvat» (Ap.t. 7: 44; Hebr. 9: 21, 23). Ja Johannes sanoo nähneensä taivaallisen pyhäkön. Tämä pyhäkkö, jossa Jeesus palvelee hyväksemme, on

[336]

se suuri alkupe-räiskappale, josta Mooseksen ra-kentama pyhäkkö oli jäljennös.

Taivaallinen temppeli, kuningasten Kuninkaan vakituinen olinpaikka, jossa »tuhannen tuhatta palveli häntä, ja kymmenen tuhatta kertaa kymmenen tuhatta seiso i hänen edessänsä» (Dan. 7: 10), on iankaikkisen valtaistuimen kirkkauden täyttämä, niin että serafitkin, sen loistavat vartijat, verhoavat kasvonsa kunnioituksesta. Sen avaruutta ja kirkkautta ei mikään maallinen rakennus voinut esittää. Kuitenkin maanpäällisen pyhäkön ja sen palvelusten oli määrä opettaa tärkeitä totuuksia taivaallisesta pyhäköstä ja siitä suuresta työstä, jota siellä suoritettiin ihmisen lunastamiseksi.

Taivaaseen astumisensa jälkeen Vapahtajamme oli määrä aloittaa toimintansa Ylimmäisenä pappi-namme. Paavali sanoo: »Kristus ei mennyt käsillä tehtyyn kaik-keinpyhimpään, joka vain on sen oikean kuva, vaan itse taivaaseen, nyt ilmestyäkseen Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme» (Hebr. 9: 24). Kristuksen toiminnassa tulisi olemaan kaksi suurta vaihetta, jotka kumpikin täyttivät tietyn ajanjakson ja oman määrätyn paikkansa tai-vaallisessa pyhäkössä. Sitä kuvaa-vasti maanpäällinenkin pyhäkköpalvelus jakautui kahteen vai-hee-seen, päivittäiseen ja vuotuiseen palvelukseen, ja pyhäkössä oli näille kummallekin omistettu oma osastonsa.

[337] Samoin kuin pappi pirkkotti py-häkössä päivittäin uhrieläimen verta syntisen puolesta, niin myös Kristus taivaaseen noustuaan ilmestyi Jumalan eteen vedotakseen verensä ansioon katuvien usko-vaisten puolesta.

Joskin Kristuksen veren tuli vapauttaa syntinen lain tuomiosta, se ei kuitenkaan tyystin poistanut syntiä, vaan tämä pysyi muistiin merkittynä pyhäkössä lopulliseen sovitukseen saakka. Samoin esikuvallisesti syntiuhrin veri poisti synnin katuvalta, mutta se jäi pyhäkköön sovituspäivään asti.

Johannes sai nähdä, miten suurena lopullisen palkanmaksun päivänä »kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan» (Ilm. 20: 12). Silloin kaikkien todella katuvien synnit pyyhitään pois taivaan kirjoista Kristuksen sovitus-veren ansion perusteella. Siten pyhäkkö vapautetaan eli puhdistetaan syntien muistimerkinnöistä. Esikuvallisesti tätä suurta so- vitustyötä eli syntien pyyhkimistä pois vastasi se palvelus, joka suoritettiin so- vituspäivänä - maanpäällisen pyhäkön puhdistaminen, joka tapahtui

poistamalla sieltä syntiuhrin veren perusteella ne synnit, jotka sen olivat saastuttaneet.

Kuten lopullisessa sovituksessa todella katuvien synnit poistetaan taivaan kirjoista, niin ettei niitä enää muisteta eivätkä ne enää mieleen johdu, niin ne esikuvallisestikin kannettiin ulos erämaahan, ikuisesti eroon kansasta.

Koska saatana on synnin al-kuunpanija ja suorainen yllyttäjä kaikkiin niihin synteihin, jotka aiheuttivat Jumalan Pojan kuoleman, oikeudenmukaisuus vaatii, että saatanan on kärsittävä lopullinen rangaistus. Kun Kristus lopullisesti lunastaa ihmiset ja puhdistaa kaikkeuden synnistä, tämä toiminta päättyy siihen, että synti poistetaan taivaallisesta pyhäköstä, ja nämä synnit säilytetään saatanalle, joka näin joutuu kantamaan niiden lopullisen rangaistuksen. Samoin esikuvallisesti vuotuinen palveluksen kierto päättyi pyhäkön puhdistamiseen ja syntien tunnustami- seen kädet laskettuina sen kau-riin pään päälle, joka lähetettiin erämaahan.

Näin pyhäkkö ja myöhemmin sen sijaan tullut temppeli opettivat toimituksillaan kansalle päi-vittäin suuria totuuksia Kristuk-sen kuolemasta ja palveluksesta. Ja kerran vuodessa heidän ajatuksensa suunnattiin Kristuksen ja saatanan välisen suuren tais-telun loppuvai-heisiin, maailmankaikkeuden lopulliseen puhdistamiseen synnistä ja syntisistä.

Luku 31—Naadabin ja Abihun synti

Pyhäkön vihkimisen jälkeen myös papit vihittiin pyhään virkaansa. Nämä toimitukset kestivät seitsemän päivää, niin että kullakin päivällä oli erikoiset juhlamenonsa. Kahdeksantena päivänä he ryhtyivät palvelustehtäviinsä. Poikiensa avustamana Aaron suoritti Jumalan vaatimat uhrin, kohotti kätensä ja siunasi kansan. Kaikki oli tehty Jumalan käskyn mukaisesti, ja hän hyväksyi uhrin ja ilmaisi kirkkautensa ihmeellisellä tavalla; tuli lähti Herran tyköä ja kulutti alttarilla olleen uhrin. Kansa katseli tätä suurenmoista jumalallisen voiman ilmausta pelokkaana ja kovin kiinnostuneena. He näkivät siinä merkin Jumalan kirkkaudesta ja suosiosta, ja riemuiten yhteen ääneen ja ylistäen ja kunnioittaen Jumalaa he lankesivat kasvoilleen, aivan kuin Herra itse olisi ollut paikalla.

Mutta pian tämän jälkeen äkil-linen ja hirveä onnettomuus kohosi ylimmäisen papin perhettä. Jumalanpalveluksen aikana, kansan rukousten ja ylistysten kohotessa Jumalan puoleen, kaksi Aaronin pojista otti kumpikin hiilipannunsa ja poltti sen päällä hyvänhajuista suitsuketta suloisesti tuoksuavaksi uhriksi Herralle. Mutta vastoin Herran käskyä he »toivat vierasta tulta» suitsutukseen. Herra oli käskenyt käyttämään siihen hänen itse sytyttämiensä pyhää tulta, mutta sen sijasta he ottivat siihen tavallista tulta. Tämän synnin vuoksi tuli lähti Herran tyköä ja kulutti heidät kansan nähden.

[339] Mooseksen ja Aaronin jälkeen Naadab ja Abihu olivat olleet korkeimmassa asemassa Israelissa. Herra oli antanut heille erikoisen kunnian sallimalla heidän seitsemänkymmenen vanhimman seurassa katsella hänen kirkkauttaan vuorella. Mutta sen perusteella heidän rikkomustaan ei sopinut puolustella eikä vähätellä. Päinvastoin se vain pahensi heidän syntiään. Vaikka ihmisillä olisi paljon totuuden valoa, vaikka he olisivat Israelin vanhimpien tavoin saaneet nousta vuorelle sekä seurustella etuoikeutetusti Jumalan kanssa ja oleskella hänen kirkkautensa valossa, heidän ei sovi kuvitella, että he myöhemmin voivat tehdä syntiä rankaisematta ja ettei Jumala, suotuaan heille sellaisen kunnian, kovin-kaan ankarasti rankaisisi

heidän pahuuttaan. Tämä on kohtalokas erehdys. Suodut etuoikeudet ja suuri valo vaativat vastaanottajaltaan annettua valoa vastaavia hyveitä ja pyhyyttä. Jumala ei voi hyväksyä mitään vähempää kuin tämän. Suuret siunaukset tai etuoikeudet eivät saisi tuodittaa ketään väärään varmuuteen tai huolimattomuuteen. Niiden saajat eivät saisi koskaan tuntea olevansa vapaita tekemään syntiä, luullen, ettei Jumala ole niin tarkka heidän suhteensa. Kaikkien Jumalan antamien etujen tarkoituksena on lisätä hengen palavuutta, intoa toimintaan ja tarmoa hänen pyhän tahtonsa to-teuttamiseen.

[340]

Naadabia ja Abihua ei ollut nuoruudessa totutettu hillitsemään itseään. Isä antoi helposti periksi eikä vaatinut ehdottomasti noudattamaan sitä, mikä oli oikeaa, ja niin hänen lapsensakin saivat kasvaa kurittomasti. Hän salli poikiensa seurata omia taipumuksiin, ja kun he pitkän aikaa hemmottelivat itseään, he tottuivat niin noudattamaan omia mielitekojaan, etteivät osanneet poiketa niistä silloinkaan, kun jou-tuivat hoitamaan kaikkein pyhintä virkaa. He eivät olleet oppineet kunnioittamaan isänsä arvovaltaa eivätkä siksi käsittäneet, että Jumalan vaatimuksia oli noudatettava ehdottoman tarkasti. Jumala joutui rankaisemaan Aaronin poikia, koska tämä oli erehtynyt olemaan heille liian peräänantava.

Jumala halusi opettaa kansalle, että sen oli lähestyttävä häntä erittäin kunnioittavasti ja hänen määräämällään tavalla. Hän ei voi hyväksyä osittaista kuuliaisuutta. Ei riittänyt, että tänä jumalanpalveluksen juhlallisena aikana miltei kaikki tehtiin hänen ohjeidensa mukaisesti. Hän on julistanut kirouksen niille, jotka poikkeavat hänen käskyistään eivätkä tee eroa arkisten ja pyhien asioiden välillä. Profeetan välityksellä hän lausuu: »Voi niitä, jotka sanovat pahan hyväksi ja hyvän pahaksi, jotka tekevät pimeyden valkeudeksi ja valkeuden pimeydeksi! - - Voi niitä, jotka ovat viisaita omissa silmissään ja ymmärtäväisiä omasta mielestänsä, — jotka lahjuksesta julistavat syyllisen syyttömäksi ja ottavat oikeuden siltä, joka oikeassa on! — He ovat ylenkatsooneet Herran Sebaotin lain ja pitäneet pilkkansa Israelin Pyhän sanaa” (Jes. 5: 20-24). Älköön kukaan eksykö uskomaan, että eräät Jumalan käskyt olisivat vähemmän tärkeitä tai että hän hyväksyisi jotakin muuta sen tilalle, mitä on vaatinut. Profeetta Jeremia lausui: »Onko kukaan sanonut, ja se on tapahtunut, jos ei Herra ole käskennyt?” (Val.v. 3: 37). Jumala ei ole pannut sanaansa yhtään sellaista käs-kyä, jota ihmiset saisivat vapaasti joko totella tai

olla tottelematta ilman, että joutuisivat kärsimään seurauksista. Jos ihmiset haluavat vähänkin poiketa ehdottoman kuuliaisuuden polulta, he saavat havaita valinneensa tien, »joka lo-pulta on kuoleman tie» (Sanani. 14: 12).

[341] »Mooses sanoi Aaronille ja hänen pojillensa Eleasarille ja Iitamarielle: 'Älkää päästäkö tukkaanne hajalle älkääkä repikö vaatteitanne, ettette kuolisi, - sillä Herran voiteluöljy on teissä.'» Mooses muistutti veljeään Jumalan sanoista: »Niissä, jotka ovat minua lähellä, minä osoitan pyhyytteni ja kaiken kansan edessä kirkkauteni». Aaron oli vaiti. Tuska raastoi hänen isänsydäntään, kun hänen poikansa oli niin äkkiä ja varoittamatta surmattu. Mutta heidän syntinsäkin oli niin hirvittävä. Ja nyt hän käsitti sen aiheutuneen siitä, että hän oli laiminlyönyt velvollisuutensa. Hän ei kuitenkaan ilmaissut tunteitaan millään tavoin. Hän ei saanut mitenkään ilmaisemalla suruaan näyttää olevansa myötätuntoinen synnille. Kansaa ei saanut ylyttää napolisemaan Jumalaa vastaan.

Herra halusi opettaa kansaansa tunnustamaan hänen ojennustensa oikeudenmukaisuuden, jotta toiset pelkäisivät. Israelissa oli niitä, jotka tämä kauhea tuomio varjeli käyttämästä väärin Jumalan pitkämielisyyttä, kunnes hekin olisivat sinetöineet oman kohtalonsa. Jumala nuhtelee niitä, jotka osoittavat syntiselle sellaista väärää myötätuntoa, mikä pyrkii puolustelemaan hänen syntiään. Synti kuoletaa siveelliset käsitykset, niin ettei vääryyden tekijä tajua rikkomuksensa valtavuutta, ja ilman Pyhän Hengen vakuuttavaa voimaa hän jää puo-littain sokeaksi syntinsä suhteen. Kristuksen palvelijain velvollisuutena on osoittaa näille erehtyville heidän vaaransa. Ne jotka kumoavat varoituksen vaikutuksen estämällä syntisiä näkemästä synnin todellista luonnetta ja seurauksia, kehuvat usein, että he siten vain osoittavat rakkauttaan. Mutta toiminnallaan he päinvastoin estävät ja vastustavat Jumalan Pyhän Hengen työtä. He tuodittavat syntisen uneen aivan häviönsä partaalla. Näin he syyllistyvät itsekin hänen rikkomukseensa ja joutuvat raskaaseen vastuuseen hänen katumattomuudestaan. Tällainen väärä ja petollinen myötätunto on johtanut monen monta perikatoon.

Naadab ja Abihu eivät olisi lainkaan tehneet tuota kohtalokasta syntiä, elleivät ensin olisi juopuneet paljon viinin käytöstä. He käsittivät, että ennen esiintymistään pyhäkössä heidän oli valmistauduttava erittäin huolellisesti ja vakavasti; ilmaisihan Jumala siellä

läsnäolonsa. Mutta epäraittius teki heidät kelvottomiksi pyhään virkaansa. Heidän mielensä tuli sekavaksi ja käsityksensä sumeni, niin etteivät he pystyneet erottamaan pyhiä asioita arkisista. Aaronia ja hänen eloon jääneitä poikiaan varoitettiin: »Viiniä ja väkijuomaa älkää juoko, älä sinä älköötäkä sinun poikasi sinun kanssasi, kun menette ilmestysma-jaan, ettette kuolisi. Tämä olkoon teille ikui-nen säädös sukupolvesta sukupolveen, tehdäkseenne erotiuksen pyhän ja epäpyhän, saastaisen ja puhtaan välillä, ja opettaaksenne israelilaisille kaikki ne käskyt, jotka Herra on heille Mooseksen kautta puhunut.» Väkijuomien käyttö heikentää ruumista, tekee mielen sekavaksi ja alentaa siveellistä tasoa. Se estää ihmisiä tajuamasta taivaallisten asioiden pyhyyttä ja Jumalan vaatimusten sitovuutta. Kaikkien niiden, joiden asemaan liittyi pyhää vastuuta, oli oltava täysin raittiita, jotta he olisivat osanneet tehdä selvän eron oikean ja väärän välillä ja lujasti periaatteellisina pystyneet viisaasti jakamaan oikeutta ja osoittamaan armoa.

Tämä sama velvollisuus on jokaisella Kristuksen seuraajalla. [342] Apostoli Pietari julistaa: »Te olette valittu suku, kuninkaallinen pappisto, pyhä heimo, omaisuus kansa» (1 Piet. 2: 9). Jumala vaatii meitä säilyttämään jokaisen kykymme mahdollisimman hyvässä kunnossa voidaksemme palvella Luojaamme hyväksyttävästi. Väkijuomia käytettäessä tulokset ovat samat kuin noiden Israelin pappien tapauksessa. Omatunto menettää herkkyytensä synnin suhteen, ja ihminen alkaa varmasti paatua yhä pahemmaksi, kunnes hän ei enää osaa tehdä mitään eroa arkisen ja pyhän välillä. Miten sitten voimme päästä Jumalan vaatimalle tasolle? »Et - tekö tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli, joka Henki teissä on ja jonka te olette saaneet Jumalalta, ja ettette ole itsenne omat? Sillä te olette kalliisti ostetut. Kirkastakaa siis Jumala ruumiissanne» (1 Kor. 6: 19, 20). »Söittepä siis tai joitte tai teittepä mitä hyvänsä, tehkää kaikki Jumalan kunniaksi» (1 Kor. 10: 31). Kristuksen seurakunnalle kaikkina aikoina annetaan tämä vakava ja pelottava varoitus: »Jos joku turmelee Jumalan temppelin, on Jumala turmeleva hänet; sillä Jumalan temppeli on pyhä, ja sellaisia te olette» (1 Kor. 3: 17).

Luku 32—Laki ja liitot

Luomisesta lähtien Adam ja Eeva tunsivat Jumalan lain. He olivat selvillä siitä, mitä se vaati heiltä, ja sen käskyt olivat kirjoitetut heidän sydämeensä. Kun ihminen lankesi syntiin, lakia ei muutettu, vaan laadittiin parannussuunnitelma hänen palauttamisekseen kuuliaisuuteen. Annettiin lupaus Vapahtajasta ja säädettiin uhrijärjestelmä, joka viittasi siihen, että Kristus tulisi kuolemaan suurena syntiuhrina. Mutta ellei Jumalan lakia olisi koskaan rikottu, ei kuolemaakaan olisi koskaan ollut eikä olisi tarvittu Vapahtajaa. Niin muodoin ei olisi myöskään tarvittu uhreja.

Jumalan laki Adamista Siinaille

Adam opetti jälkeläisilleen Jumalan lakia, ja tulevien sukupolvien aikana se siirtyi isältä pojalle. Mutta kaikesta siitä huolimatta, mitä ihmisen lunastamiseksi oli niin armollisesti tehty, vain muutama ottivat sen vastaan ja olivat kuuliaisia. Syntisyydessään maailma saastui niin pahoin, että se oli vedenpaisumuksella puhdistettava turmeluksestaan. Nooa perheineen säilytti lain, ja hän opetti jälkeläisilleen kymmenen käskyä. Ihmisten jälleen luopuessa Jumalasta Herra valitsi Aabrahamin, josta hän lausui: »Aabraham kuuli minua ja noudatti, mitä minä noudatettavaksi annoin, minun käskyjäni, säädöksiä-ni ja opetuksiani” (1 Moos. 26: 5). Hänelle säädettiin ympärileikkaus merkiksi siitä, että ne joille se tehtiin olivat antautuneet palvelemaan Jumalaa ja sitoutuneet pysymään erossa epäjumalanpalveluksesta sekä noudattamaan Jumalan lakia. Aabrahamin jälkeläiset eivät täyttäneet tätä sitoumusta vaan liittoutuivat pakanoiden kanssa ja omaksuivat heidän tapojaan, ja niin he joutuivat vaeltelemaan ja lopulta orjiksi Egyptiin. Mutta heidän ollessaan läheisessä yhteydessä epäjumalanpalvelijoihin ja pakotettuina egyptiläisten valtalalaisuuteen pakanuuden inhottavat ja julmat opetukset turmelivat entistä pahemmin heidän jumalalliset säädöksensä. Sen tähden Herra, vapautettuaan heidät Egyptistä, laskeutui Siinaille kirkkautensa

loistossa ja enkeleidensä ympäröimänä ja pelottavan majesteettisesti ju- listi lakinsa kaiken kansan kuullen.

[344]

Mutta hän ei jättänyt käskyjään sellaisen kansan muistin varaan, joka oli taipuvainen unohtamaan hänen vaatimuksensa, vaan kirjoitti ne kivitauluihin. Hän ei jättäisi Israelille mitään mahdollisuutta sekoittaa pakanallista perimätietoa hänen pyhiin käskyihinsä tai halventaa hänen vaati- muksiaan ihmisten säädöksillä tai tavoilla. Mutta hän ei tyytynyt vain antamaan heille kymmenen käskyn lakia. Kansa oli osoittautunut niin helposti harhaan joh- dettavaksi, ettei hän halunnut jättää yhtään kiusauksen ovea vartioimatta. Mooseksen tuli kirjoittaa Jumalan ohjeiden mukaisesti hänen yksityiskohtaiset oikeutensa ja lakinsa, joista he saisivat tarkoin oppia tuntemaan hänen vaatimuksensa. Nämä ohjeet esittivät heille, miten heidän tuli suhtautua Jumalaan, toisiinsa ja muukalaisiin, ja ne selostivat erityisesti ja seikkaperäisesti kymmenen käskyn periaatteita, jottei kenenkään tarvitsisi erehtyä. Ne annettiin turvaamaan kivitauluihin kaiverrettujen kymmenen käskyn pyhyys.

Kaksi lakia

Jos ihminen olisi pitänyt Jumalan lain, jonka Aadam sai lankeemuksensa jälkeen, jonka Nooa säilytti ja jota Aabraham noudatti, ei ympärileikkauksen säädökseen olisi ollut mitään aihetta. Ja jos Aabrahamin jälkeläiset olisivat pitäneet sen liiton, jonka merkinä ympärileikkaus oli, ei heitä olisi koskaan saatu vietellyiksi palvelemaan epäjumalia, eikä heidän olisi tarvinnut joutua kärsimään Egyptin orjuutta. He olisivat säilyttäneet Jumalan lain mielessään, eikä sitä olisi tarvinnut julistaa Siinailta eikä kaivertaa kivitauluihin. Ja jos kansa olisi soveltanut käytäntöön kymmenen käskyn periaatteita, ei Moosekselle olisi tarvinnut antaa mitään lisäohjeita.

Aadamin jälkeläiset vääristivät myös hänen saamansa uhrijärjestelmän. Taikausko, epäjumalanpalvelus, julmuus ja irstailu turmelivat Jumalan säätämän yksinkertaisen ja merkitsevän palveluksen. Ollessaan niin kauan tekemisissä epäjumalanpalvelijoiden kanssa Israelin kansa liitti monia pakanallisia tapoja jumalanpalvelukseensa. Siksi Herra antoi heille Siinailta myös uhripalvelusta koskevia täsmällisiä ohjeita. Pyhäkön tultua valmiiksi hän antoi Moosekselle armoistuimen yllä olevasta pilvestä täydet ohjeet pyhäkössä suo-

ritettävien uhrien järjestelmästä ja jumalanpalveluksen muodoista. Näin Moosekselle annettiin seremonialaki, ja hän kirjoitti sen kirjaan. Mutta kymmenen käskyn lain, joka julistettiin Siinailta, Jumala itse oli kirjoittanut kivitauluihin, ja se säilytettiin pyhänä kalleutena arkissa.

[345] Monet pyrkivät sekoittamaan nämä kaksi järjestelmää toisiinsa lainaamalla seremonialaista puhuvia raamatunkohtia sen väitteen tueksi, että siveyslaki on poistettu. Mutta tämä on Raamatun vääristelyä. Nämä kaksi järjestelmää eroavat toisistaan jyrkästi ja selvästi. Seremonialaki käsitti vertauskuvia, jotka viittasivat Kristukseen, hänen uhriinsa ja pappeteensa. Heparalaisten tuli noudattaa tätä jumalanpalvelusmenoja koskevaa lakia uhreineen ja muotomeneineen, kunnes vertauskuva tapasi perikuvansa silloin, kun Kristus kuoli Jumalan Karitsana, joka ottaa pois maailman synnin. Silloin kaikkien uhritoimitusten piti lakata. Tämän lain Kristus »otti meidän tieltämme pois ja naulitsi ristiin» (Kol. 2: 14). Mutta kymmenen käskyn laista psalmista lausuu: »Iankaikkisesti pysyy sinun sanasi, Herra, vahvana taivaissa» (Ps. 119: 89). Ja Kristus itse sanoo: »Älkää luulko, että minä olen tullut lakia — kumoamaan. — Sillä totisesti minä sanon teille:» - näin hän tekee lausuntonsa mahdollisimman korostetuksi - »kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennenkuin kaikki on tapahtunut» (Matt. 5: 17, 18). Tässä hän ei opeta vain, mitä Jumalan lain vaatimukset ovat olleet ja silloin olivat, vaan että nämä vaatimukset pysyvät voimassa niin kauan kuin taivaat ja maa ovat olemassa. Jumalan laki on yhtä järkkymätön kuin hänen valtaistuimensa. Sen vaatimukset koskevat ihmiskuntaa kaikkina aikoina.

Siinailta julistetusta laista Nehemia sanoo: »Sinä astuit alas Siinain vuorelle ja puhuit heille tai-vaasta ja annoit heille *oikeat tuomiot ja totiset lait, hyvät säädökset ja käskyt*» (Neh. 9: 13). Ja Paavali, »pakanain apostoli», julistaa: »Laki on kuitenkin pyhä ja käskysana pyhä, vanhurskas ja hyvä» (Room. 7: 12). Tämä ei voi tarkoittaa mitään muuta kuin kymmenen käskyn lakia, sillä se sanoo: »Älä himoitse» (Jae 7).

Kun Vapahtajan kuolema lak-kautti vertauskuvien ja varjojen lain, se ei vähääkään vähentänyt siveyslain velvoittavaa arvoa. Sen muuttumattomuutta todisti päin-vastoin se tosiasia, että Kristuksen oli kuolemallaan sovitettava sen rikkomisen.

Ne jotka väittävät Kristuksen tulleen kumoamaan Jumalan lain ja poistamaan Vanhan testamentin, esittävät juutalaisen aikakauden hyvin synkäksi ja heprealaisten uskonnon pelkiksi muotomenoiksi. Mutta tämä ei pidä paikkaansa. Suuri MINÄ OLEN on jättänyt palavat merkkinsä kaikkialle pyhän historian lehdille, joille Jumalan ja hänen kansansa väliset vaiheet on merkitty muistiin. Hän ei ole ihmislapsille kos-kaan ilmaissut voimaansa ja kirk-kauttaan avoimemmin kuin silloin, kun hänet yksin tunnustettiin Israelin hallitsijaksi ja hän antoi lakinsa kansalleen. Hänen valtikkaansa ei yksikään ihmisen ollut pitänyt kädessään, ja tämän näkymättömän israelilaisten Kuninkaan arvokkaat esiintymiset olivat sanomattoman ylväitä ja pelottavan juhlallisia.

Kristus Israelin kokemuksissa

Kaikissa näissä jumalallisen läs-näolon ilmestyksissä Jumala ilmaisi kirkkautensa Kristuksen välityksellä. Ei vain Vapahtajan tultua maailmaan, vaan kaikkina syntiinlankeemusta ja lunastuslupausta seuranneina aikoina, »Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa» (2 Kor. 5: 19). Kristus oli uhrijärjestelmän perustuksena ja keskuksena sekä patriarkallisena että juutalaisena kautena. Ensimmäisten vanhempiemme synnin jälkeen Jumalan ja ihmisen välillä ei ole ollut välitöntä kanssakäymistä. Isä on antanut maailman Kristuksen käsiin, jotta hän välimiehen toiminnallaan lunastaisi ihmisen ja todistaisi Jumalan lain arvovaltaiseksi ja pyhäksi. Kaikki taivaan ja langenneen ihmissuvun välinen yhteydenpito on tapahtunut Kristuksen välityksellä. Jumalan Poika se ensimmäisille vanhemmillemekin antoi lupauksen lunastuksesta. Hän se ilmaisi itsensä patriarkoille. Aadam, Nooa, Aabraham, Iisak, Jaakob ja Mooses ymmärsivät evankeliumin. He odottivat ihmisen Sijaisen ja Takaajan aikaansaamaa pelastusta. Nämä muinaiset pyhät pitivät yhteyttä Vapahtajaan, joka oli tuleva ihmiseksi maailmaamme, ja eräät heistä puhuivat Kristuksen ja taivaan enkeleiden kanssa kasvotusten.

Kristus ei ollut ainoastaan hep-realaisten johtajana erämaassa - enkelinä, jossa oli Herran nimi ja joka pilvenpatsaaseen verhoutuneena kävi joukon edellä - vaan hän myös antoi lain Israelille. Siinain pelottavan juhlallisen kirkkauden keskeltä Kristus julisti kai-

[346]

ken kansan kuullen Isänsä lain kymmenen käskyä. Hän se ojensi Moosekselle kivitauluihin kaiverretun lain.

[347] Samoin se oli Kristus, joka puhui kansalleen profeettain välityksellä. Kristittyjen seurakunnalle kirjoittaessaan Pietari sanoo, että »profeetat, jotka ovat ennustaneet teidän osaksenne tulevasta armosta, ovat tutkineet, mihin tai millaiseen aikaan heissä oleva *Kristuksen Henkiviittasi*, edeltäpäin todistaessaan Kristusta kohtaavista kärsimyksistä ja niiden jälkeen tulevasta kunniasta» (1 Piet. 1: 10, 11). Kristuksen ääni puhuu meille Vanhan testamentin lehdiltä. »Jeesuksen todistus on profetian henki» (Ilm. 19: 10).

Ollessaan maan päällä Jeesus kohdisti opetuksillaan kansan huomion Vanhaan testamenttiin. Hän sanoi juutalaisille: »Te tutkitte kirjoituksia, sillä teillä on mielestänne niissä iankaikkinen elämä, ja ne juuri todistavat minusta» (Joh. 5: 39). Siihen aikaan ei Raamatussa muuta ollutkaan kuin Vanhan testamentin kirjat. Jumalan Poika julisti edelleen: »Heillä on Mooses ja profeetat; kuulkoot niitä.» Ja hän jatkoi: »Jos he eivät kuule Moosesta ja profeettoja, niin eivät he usko, vaikka joku kuolleistakin nousisi ylös» (Luuk. 16: 29, 31).

Seremonialaki oli Kristuksen antama. Vaikkei sitä enää ollutkaan noudatettava, Paavali esitti sen juutalaisille oikeassa asemassaan ja arvossaan sekä suhteessa lunastussuunnitelmaan ja Kristuksen tehtävään. Suuri apostoli julistaa tämän lain ihanaksi ja jumalallisen säätäjänsä arvoiseksi. Pyhäkön juhlallinen palvelus esitti vertauskuvallisesti suuria totuuksia, jotka selviäisivät lopullisesti tulevien sukupolvien aikana. Israelin rukousten yhteydessä kohoava suitsutuspilvi kuvaa hänen vanhurskauttaan, joka yksin voi tehdä syntisen rukouksen kelvolliseksi Jumalalle. Uhrialttarilla verensä vuodattanut uhrieläin todisti tulevasta Lunastajasta, ja kaikkeinpyhimmästä loisti Jumalan läsnäolon näkyvä ilmaus. Näin ylläpidettiin uskoa ihmisten sydämessä halki monien synkkien luopumusten kausien, kunnes luvatus Messiaan tuleminen aika koitti.

Jeesus oli kansansa valo - maailman valkeus - jo ennen kuin hän tuli ihmisenä maailmaan. Ensimmäinen valon pilkahdus tähän synnin synkentämään maailmaan tuli Kristukselta. Ja häneltä on sen jälkeen tullut jokainen valonsäde, joka taivaallisella kirkkaudellaan on valistanut maan asukkaita. Kristus on lunastussuunnitelman Alfa ja Omega - alku ja loppu.

Siitä lähtien, kun Vapahtaja vuodatti verensä syntien sovitukseksi ja nousi taivaaseen »ilmestyäkseen Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme» (Hebr. 9:24) , valoa on virrannut Golgatan ristiltä ja taivaallisesta pyhäköstä. Mutta vaikka me olemme saaneet selvemmän valon, meidän ei silti pitäisi väheksyä sitä valoa, jota saatiin tulevaan Vapahtajaan viittaavien vertauskuvien välityksellä. Kristuksen evankeliumi selvittää juutalaista taloudenhoitoa ja seremonialain merkitystä. Sitä mukaa kuin opitaan uusia totuuksia ja entistä paremmin kaikkea sitä, mikä on ollut tunnettua alusta asti, saadaan myös selvyyttä Jumalan luonteesta ja suunnitelmista tarkkailemalla sitä, mitä hän on tehnyt valitulle kansalleen. Kaikki lisätieto minkä näin saamme, auttaa meitä ymmärtämään paremmin lunastussuunnitelmaa, jossa Jumalan tahto toteutuu ihmisen pelastukseksi. Havaitsemme innoitetussa Sanassa uutta kauneutta ja voimaa, ja tutkimme sen sivuja yhä syvemmin kiinnostuneesti ja vastaanottavin mielin.

[348]

Kaikkien kansojen Kristus

Monet ovat sitä mieltä, että Jumala pystytti erottavan muurin heprealaisten ja ulkomaailman välille ja että hän pidätti huolenpitonsa ja rakkautensa suureksi osaksi muulta ihmiskunnalta ja keskitti sen Israeliin. Mutta hänen tarkoituksensa ei ollut, että hänen kansansa pystyttäisi erottavan väliseinän itsensä ja toisten ihmisten välille. Rajaton rakkaus sulki piiriinsä kaikki maan asukkaat. Vaikka he olivat hylänneet hänet, hän koetti alati ilmaista itsensä heille ja saada heidät osallistumaan rakkaudesta ja armostaan. Hän soi siunauksiaan valitulle kansalle, jotta se jakaisi niitä muille.

Jumala kutsui Aabrahamin ja soi hänelle menestystä ja kunniaa; ja patriarkan uskollisuus oli todistukseksi kaikille niille kansoille, joiden keskuudessa hän oleskeli. Aabraham ei sulkeutunut erilleen ympäristöstään. Hän ylläpiti ystävällisiä suhteita naapurivaltioiden kuninkaisiin, joista muutamat kohtelivat häntä erittäin kunnioitavasti; ja rehellisyydellään, epätavallisuudellaan, urheudellaan ja hyväntahtoisuudellaan hän edusti Jumalan luonnetta. Mesopotamian, Kanaanin, Egyptin ja jopa Sodomian asukkaat tutustuivat taivaan Jumalaan hänen edustajansa välityksellä. Samoin Jumala ilmaisi itsensä Joosefin välityksellä Egyptin kansalle ja kaikille niille kan-

soille, jotka olivat tekemisissä tuon mahtavan valtakunnan kanssa. Miksi Herra johdatti Joosefin niin korkeaan asemaan Egyptissä? Hän olisi kyllä voinut muutoinkin toteuttaa sen, mitä oli aikonut tehdä Jaakobin lasten hyväksi, mutta hän halusi tehdä Joosefin valoksi ja asetti hänet kuninkaan palatsiin, jotta taivaan valo pääsisi loistamaan lähelle ja kauas. Joosef edusti Kristusta olemalla viisas ja oikeudenmukainen, puhdas ja hyväntahtoinen sekä harrastamalla kansan parasta, niin epäjumalanpalvelijoita kuin kaikki olivatkin. Tuossa hyväntekijässään, johon koko Egypti katsoi kiitollisena ja ihastellen, tuon pakanakansan oli nähtävä Luojansa ja Lunastajansa rakkauden ilmennystä. Samoin Jumala sijoitti Mooseksen valoksi maailman mahtavimman valtakunnan valtaistuimen vierelle, niin että kaikki jotka halusivat olisivat voineet oppia tuntemaan oikean ja elävän Jumalan. Ja kaikkea tätä valoa annettiin egyptiläisille, ennen kuin Jumala ojensi kätensä rankaisemaan heitä.

[349] Israelin vapauttaminen Egyptistä levitti laajalti tietoa Jumalan voimasta. Pelko valtasi Jerikon linnoituksen sotaivan väenkin. »Kun me sen kuulumme», kertoi Raahab, »raukesi meidän sydämemme, eikä kenessäkään ole enää rohkeutta asettua teitä vastaan; sillä Herra, teidän Jumalanne, on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan päällä» (Joos. 2: 11). Vuosisatoja Egyptistä lähdön jälkeenkin filistealaisten papit muistuttivat kansaansa Egyptin vitsauksista ja varoittivat sitä vastustamasta Israelin Jumalaa.

Jumala kutsui Israelin ja soi sille siunausta ja menestystä. Sen ei kuitenkaan pitänyt pyrkiä lainkuuliaisuudellaan saamaan hänen suosiotaan tai yksinoikeutettuja siunauksiaan, sillä Herran tarkoitus oli siunata kansaansa, jotta hän pääsisi sen välityksellä ilmaisemaan itsensä kaikille maan asukkaille. Ja nimenomaan sitä varten hän käski kansaansa pysymään erossa ympärillä olevista kansoista, jotka palvelivat epäjumalia.

Jumala inhosi epäjumalanpalvelusta ja kaikkea siihen liittyvää syntiä, ja hän kielsi kansaansa sekaantumasta muihin kansoihin sekä tekemästä »niinkuin he tekevät» ja unohtamasta häntä. Hän kielsi heitä menemästä naimisiin epäjumalanpalvelijoiden kanssa, jotta he eivät vieraantuisi hänestä. Jumalan kansan oli silloin yhtä tärkeää kuin nytkin »varjella itsensä niin, ettei maailma saastuta». Sen on pysyttävä erossa sen totuutta ja vanhurs-kautta vastustavasta mielestä. Mutta Jumalan tarkoitus ei ollut, että hänen omansa vetäytyisivät

itsevanhurskaasti syrjään maailmasta, niin etteivät voisi mitenkään vaikuttaa siihen.

Mestarinsa tavoin Kristuksen seuraajien tuli kaikkina aikoina olla maailman valona. Vapahtaja sanoo: »Ei voi ylhäällä vuorella oleva kaupunki olla kätkössä; eikä lamppua sytytetä ja panna vakan alle, vaan lampunjalkaan, ja niin se loistaa kaikille huoneessa oleville» eli maailmalle. Ja hän lisää: »Niin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät teidän Isääne, joka on taivaissa» (Matt. 5: 14-16). Juuri näin tekivät Eenok ja Nooa, Aabraham, Joosef ja Mooses. Ja juuri tätä Jumala halusi kansansa Israelin tekevän.

Heidän oma paha ja epäuskoinen sydämensä, jota saatana piti vallassaan, sai heidät kätkemään valonsa sen sijaan, että olisivat antaneet sen loistaa ympärillä oleville kansoille. Tuo sama kiihkoileva mielenlaatu sai heidät joko omaksumaan pakanoiden huonoja tapoja tai sulkeutumaan ylpeinä omiin oloihinsa, ikään kuin Jumalan rakkaus ja huolenpito kuuluisivat vain heille.

Kaksi liittoa

Kuten Raamattu esittää kaksi lakia, toisen muuttumattomana ja iankaikkisena ja toisen väliaikaisena ja ajallisena, on myös olemassa kaksi liittoa. Armon liitto tehtiin ensin ihmisen kanssa Eedenissä, kun Jumala syntiinlankeemuksen jälkeen lupasi, että vaimon siemen polkisi rikki käärmeen päin. Uskon kautta Kristukseen tämä liitto tarjosi ihmisille anteeksiannon ja Jumalan armoa avuksi vastaiseen kuuliaisuuteen. Se lupasi heille myös iankaikkisen elämän, jonka ehtona oli kuuliaisuus Jumalan laille. Näin patriarkat saivat pelastuksen toivon.

[350]

Tämä sama liitto uudistettiin Aabrahamille, kun hänelle luvattiin: »Sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä» (1 Moos. 22: 18). Tämä lupaus viittasi Kristukseen. Aabraham ymmärsi sen siten (ks. Gal. 3: 8, 16) ja uskoi Kristukseen syntien anteeksiantajana. Tämä usko luettiin hänelle vanhurskaudeksi. Aabrahamin kanssa tehty liitto ylläpiti myös Jumalan lain arvovaltaa. Herra ilmestyi Aabrahamille ja sanoi: »Minä olen Jumala, Kaikkivaltias; vaella minun edessäni ja ole nuhteeton» (1 Moos. 17: 1). Myöhemmin Jumala todisti uskollisesta palvelijastaan: »Aabraham

kuuli minua ja noudatti, mitä minä noudatettavaksi annoin, minun käskyjäni, säädöksiäni ja opetuksiani” (1 Moos. 26: 5). Ja Herra ilmoitti hänelle: »Minä teen liiton sinun kanssasi ja sinun jälkeläistesi kanssa, sukupolvesta sukupolveen,*iankaikkisen liiton*, ollakseni sinun ja sinun jälkeläistesi Jumala (1 Moos. 17: 7).

Vaikka tämä liitto tehtiin Aadamın kanssa ja uudistettiin Aabrahamille, vasta Kristuksen kuolema saattoi vahvistaa sen. Se oli ollut olemassa Jumalan lupauksen varassa siitä lähtien, kun ensimmäinen ilmoitus lunastuksesta annettiin, ja uskon avulla se oli vastaanotettu. Kuitenkin sitä Kristuksen vahvistamana kutsutaan *uudeksi* liitoksi. Jumalan laki oli perustuksena tässä liitossa, joka yksinkertaisesti pyrki saattamaan ihmiset jälleen sopusointuun Jumalan tahdon kanssa ja kuuliaisiksi hänen lailleen.

Toinen sopimus, jota Raamattu nimittää »vanhaksi» liitoksi, solmittiin Jumalan ja Israelin välillä Siinailla. Se vahvistettiin silloin uhrieläimen verellä. Aabrahamin kanssa tehty liitto vahvistettiin Kristuksen verellä, ja sitä kutsutaan »toiseksi» eli »uudeksi» liitoksi, koska veri jolla se sinetöitiin vuodatettiin ensimmäisen liiton veren jälkeen. Se, että uusi liitto oli voimassa Aabrahamin päivinä, ilmenee »näistä kahdesta muuttumattomasta asiasta, joissa Jumala ei ole voinut valhetella» (Hebr. 6: 18): lupauksesta ja valasta, joilla Jumala vahvisti liittonsa.

Mutta jos kerran Aabrahamin kanssa tehdyssä liitossa oli lupaus lunastuksesta, niin miksi solmittiin vielä toinen liitto Siinailla? Orjuutensa aikana kansa oli suureksi osaksi unohtanut Jumalan ja sen liiton periaatteet, jotka Jumala oli tehnyt Aabrahamin kanssa. Vapauttaessaan heidät Egyptistä Jumala koetti ilmaista heille voimansa ja armonsa, jotta he oppisivat rakastamaan häntä ja luottamaan häneen. Hän johdatti heidät Punaisen meren äärelle, missä heidän näytti olevan mahdotonta selviytyä egyptiläisten takaaajosta, jotta he tajuaisivat äärimmäisen avuttomuutensa ja jumalallisen avun tarpeensa; ja sitten hän pelasti heidät. Niin he tunsivat syvää rakkautta ja kiitollisuutta Jumalaa kohtaan ja uskoivat hänen kykenevän auttamaan heitä. Hän oli sitonut heidät itseensä vapauttamalla heidät ajallisesta orjuudesta.

[351] Mutta heidän mieleensä oli painettava vielä tärkeämpi totuus. Epäjumalanpalveluksen ja turmeluksen keskellä eläessään heillä ei ollut oikeaa käsitystä Jumalan pyhydestä, oman mielensä synti-

syystä, ei siitä, miten täysin ky-kenemättömiä he olivat omassa voimassaan noudattamaan Jumalan lakia, eikä Vapahtajan tarpeestaan. Kaikki tämä oli opetettava heille.

Jumala johdatti heidät Siinaille. Siellä hän ilmaisi kirkkautensa ja antoi heille lakinsa sekä runsaan siunauksen lupauksen kuuliaisuuden ehdolla: »Jos te nyt kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, niin — te olette minulle pappisvaltakunta ja pyhä kansa» (2 Moos. 19: 5, 6). Kansa ei tajunnut oman sydämensä syntisyyttä ja sitä, ettei heidän ollut mahdollista pitää Jumalan lakia ilman Kristusta. Niinpä he auliisti kävivät liittoon Jumalan kanssa. Tuntien voivansa nojata omaan vanhurskauteensa he julistivat: »Kaikkea, mitä Herra on puhunut, me noudatamme ja tottelemme» (2 Moos. 24: 7). He olivat kuulleet, miten pelottavan juhlallisesti laki julistettiin, ja olivat vavisseet kauhusta vuoren juurella. Kuitenkin jo muutaman viikon kuluttua he rikkoivat Jumalan kanssa tekemänsä liiton ja kumarsivat valettua epäjumalankuvaa. He eivät voineet toivoakaan pysyvänsä Jumalan suosiossa sen liiton nojalla, jonka he olivat rikkoneet. Ja siksi he nyt nähdessään syntisyytensä ja anteeksiannon tarpeensa tunsivat tarvitsevansa sitä Vapahtajaa, joka ilmoitettiin Aabrahamin kanssa tehdyssä liitossa ja jota vertauskuvalliset uhrit esittivät. Nyt Jumala uskon ja rakkauden avulla liitti heidät itseensä heidän vapauttajanaan synnin orjuudesta. Nyt he olivat valmiita arvostamaan uuden liiton siunauksia.

»Vanhan liiton» ehdot olivat: Ole kuuliainen, niin saat elää. »Se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä» (Hes. 20: 11; 3 Moos. 18: 5), mutta: »Kirottu olkoon se, joka ei pidä tämän lain sanoja eikä täytä niitä» (5 Moos. 27: 26). »Uusi liitto» perustettiin »paremmille lupauksille» syntien anteeksiannosta ja siitä, että Jumalan armo uudistaa sydämen saattaen sen sopusointuun Jumalan lain periaatteiden kanssa. »Tämä on se liitto, jonka minä teen Israelin heimon kanssa niiden päivien tultua, sanoo Herra: Minä panen lakini heidän sisimpäänsä ja kirjoitan sen heidän sydämiinsä. Minä annan anteeksi heidän rikoksensa enkä enää muista heidän syntejensä» (Jer. 31: 33, 34).

Saman lain, joka kaiverrettiin kivitauluihin, Pyhä Henki kirjoittaa sydämen tauluihin. Sen sijaan, että ryhtyisimme pystyttämään omaa vanhurskauttamme, me vastaanotamme Kristuksen vanhurskauden. Hänen verensä sovittaa syntimme. Hänen kuuli-aisuutensa

[352]

luetaan hyväksemme. Sitten Pyhän Hengen uudistama sydän tuottaa »Hengen hedelmän». Kristuksen armon avulla elämme kuuliaisina Jumalan laille, joka on kirjoitettu sydämeemme. Kun Kristuksen Henki pysyy meissä, vaellamme niin kuin hän vaelsi. Profeetan välityksellä hän sanoi itsestään: »Sinun tahtosi, minun Jumalani, minä teen mielelläni, ja sinun lakisi on minun sydämessäni» (Ps. 40: 8). Ja eläessään ihmisten keskuudessa hän sanoi: »Hän [Isä] ei ole jättänyt minua yksinäni, koska minä aina teen sitä, mikä hänelle on otollista» (Joh. 8: 29).

Apostoli Paavali esittää selvästi uskon ja lain välisen suhteen uudessa liitossa. Hän sanoo: »Koska me siis olemme *uskosta vanhurskaiksi tulleet*, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta.» »Teemmekö siis lain mitättömäksi uskon kautta? Pois se! Vaan me vahvistamme lain.» »Sillä mikä laille oli mahdotonta, koska se oli lihan kautta heikoksi tullut» - se ei voinut vanhurskauttaa ihmistä, koska hän syntisessä luonnossaan ei voinut pitää lakia - »sen Jumala teki, lähettämällä oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsemalla synnin lihassa, *ettälain vanhurskaus täytettäi-siin* meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen» (Room. 5: 1; 3: 31; 8: 3, 4).

Jumalan toiminta on samanlaista kaikkina aikoina, joskin hän sopeuttaa sitä ja voimansa erilaisia ilmauksia vastaamaan eri aikojen ihmisten tarpeita. Ensimmäisestä evankeliumin lupauksesta lähtien, läpi patriarkkojen ja juutalaisten ajan nykyaikaan asti, Jumala on vähitellen paljastanut yhä lisää lunastussuunnitelman tarkoituksperiä. Juutalaisten lain uhritoimitusten ja menojen vertauskuvallisesti esittämä Vapahtaja oli aivan sama kuin se, jonka evankeliumit ilmoittavat. Hänen jumalallista muotoaan verhonneet pilvet ovat häipyneet pois, usvat ja varjot ovat hälventyneet jättäen Jeesuksen, maailman Lunastajan, selvästi näkyviin. Hän joka julisti lain Siinailta ja antoi Moosekselle uhritoimitusten lakisäädökset, on sama, joka esitti vuorisaarnan. Jumalan rakkauden suuret periaatteet, jotka hän esitti lain ja profeettain perustuksena, ovat vain sen toistoa, mitä hän oli lausunut Mooseksen välityksellä heprealaisille: »Kuule, Israel! Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi. Ja rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi» (5 Moos. 6: 4, 5). »Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi» (3 Moos. 19: 18). Molemmissa ar-motalouksissa on sama opetta-

ja. Jumalan vaatimukset ovat samat. Hänen hallintonsa periaatteet ovat samat. Sillä kaikki on lähtöisin hänestä, »jonka tykönä ei ole muutosta, ei vaihteen varjoa» (Jaak. 1: 17).

Luku 33—Siinailta Kaadekseen

Pyhäkön rakentamiseen ryhdyttiin vasta Israelin viivyttyä jonkin aikaa Siinailta, ja se valmistui toisen vuoden alkaessa Egyptistä lähdön jälkeen. Sen jälkeen vihittiin papit virkaansa, vietettiin pääsiäistä, suoritettiin väenlasku ja erinäisiä välttämättömiä siviilihallintoon ja uskonnon järjestelmään liittyviä asioita, niin että Siinailta oltiin leiriytyneinä lähes vuoden päivät. Siellä heidän uskonnonharjoituksensa sai entistä täsmällisemmät muotonsa. He saivat kansallista hallintoaan koskevat lait, ja heidän järjestäytymisensä vakiintui sopivasti ennen heidän siirtymistään Kanaanin maahan.

Israelin hallinto oli erittäin huolellisesti laadittu; se oli ihmeellisesti kaiken käsittävä mutta silti yksinkertainen. Heprealaisessa yhteiskunnassa ilmeni sama järjestys, joka niin selvästi on havaittavissa kaikissa Jumalan luomistöiden täydellisissä järjestelyissä. Jumala oli Israelin Valtias, arvovallan ja hallinnon keskus. Mooses oli heidän näkyvä johtajansa, joka Jumalan asettamana jakoi oikeutta hänen nimessään. Myöhemmin valittiin eri heimoista seitsemänkymmenen neuvosto avustamaan Moosesta kansan yleisten asiain hoidossa. Sitten tulivat papit, jotka kysyivät Herralta neuvoa pyhäkössä. Päälliköt eli ruhtinaat olivat heimojen johdossa. Heidän alaisikseen asetettiin sukukuntien päämiehiä »tuhannen-, sadan-, viidenkymmenenja kymmenenjohtajiksi» (5 Moos. 1: 15) sekä toimenhaltijoita erikoistehtäviin.

Leirijärjestys

Heprealaiden leirijärjestys oli tarkoin määrätty. Leiri jaettiin kolmeen osastoon, ja kullakin oli leirissä tietty paikkansa. Keskellä oli Pyhäkkö, näkymättömän Kuninkaan olinpaikka. Sen ympärille asettuivat papit ja leeviläiset. Näiden taakse leiriytyivät kaikki muut heimot.

Leeviläiset saivat hoidettavakseen pyhäkön ja kaiken siihen kuuluvan, sekä leirissä että liikkeellä oltaessa. Leirin lähtiessä matkaan

heidän tuli purkaa pyhä teltta; pysähdyspaikkaan tultua heidän oli jälleen pystytettävä se. Kukaan toisten heimojen jäsen ei saanut tulla lähelle, kuoleman- rangaistuksen uhalla. Leeviläiset jaettiin Leevin kolmen pojan jälkeläisten kolmeen osastoon, joista kukin sai oman asemansa ja tehtävänsä. Mooseksen ja Aaronin teltat olivat pyhäkön edessä ja lähinnä sitä. Etelän puolella olivat kehatilaiset, joiden tehtävänä oli huolehtia arkista ja muusta kalustosta; pohjoispuolella olevien merarilaisten hoitoon annettiin pyhäkön laudat, poikkitangot, pylvää, jalustat yms.; takana olevat geersonilaiset saivat hoitoonsa pyhäkön telttakankaat, peitteet ja uutimet. [354]

Jokaisen heimon sijoitus oli samoin tarkoin määrätty. Kunkin tuli marssia lippuaan seuraten ja leirytyä sen luokse Herran käskyn mukaan: »Israelilaiset leirytykööt kukin lippunsa luo, perhekuntien sa sotamerkkien kohdalle; he leirytykööt taammas ilmestysmajan ympärille. - - Niinkuin olivat leirytyneet, niin lähteköötkin, kukin kohdallansa, lippukunnittani» (4 Moos. 2: 2, 17). Sekakansa, joka oli seurannut Israelia Egyptistä, ei saanut sijoittua heimojen leiripaikkoihin, vaan heidän oli pysyteltävä leirin laitamilla, ja heidän jälkeläisensä pääsivät vasta kolmannessa polvessa liittymään seurakuntaan (ks. 5 Moos. 23: 7, 8).

Leiri ja sen lähitienoo oli pidettävä tarkoin siistinä ja hyvässä järjestyksessä. Jyrkkiä terveydenhoito-ohjeita oli noudatettava. Leiriin ei saanut tulla kukaan, joka jostakin syystä oli epäpuh - das. [355] Niin suuren kansanjoukon säilyttäminen terveenä vaati välttämättä tällaisia toimenpiteitä, ja täydellinen järjestys ja puhtaus oli samoin tarpeen pyhän Jumalan läheisyydessä. Hän itse julisti: »Herra, sinun Jumalasi, vaeltaa leirissä auttaaksensa sinua ja antaakseen vihollisesi sinulle alttiiksi; sentähden olkoon sinun leirisi pyhä.»

Aina kun Israel oli liikkeellä, »Herran liitonarkki kulki heidän edellensä — etsimässä heille levähdyspaikkaa» (4 Moos. 10: 33). Kehatin poikien kantama Jumalan pyhän lain sisältävän pyhän arkin tuli käydä kärkijoukon edessä. Sen edessä kulkivat Mooses ja Aaron ja sen lähellä papit hopeatorvineen. Näillä he välittivät kansalle Moosekselta saamia ohjeita. Torvitiedotusten mukaisesti oli kunkin ryhmän johtajien annettava edelleen täsmälliset ohjeet joukkonsa kaikista liikkeistä. Kaikkien oli noudatettava saamia käskyjä kuolemanrangaistuksen uhalla.

Jumala on järjestyksen Jumala. Kaikki taivaaseen liittyvä on täydellisessä järjestyksessä. Enkelijoukotkin suorittavat alamaisesti kaikki liikkeensä täydessä kurinalaisuudessa. Vain järjestys ja sopusointuinen toiminta johtavat menestykseen. Jumala vaatii työssään yhtä hyvää järjestystä ja järjestelmällisyyttä nyt kuin Israelin päivinäkin. Kaikkien hänen työssään olevien on toimittava järkevästi eikä huolimattomasti ja umpimähkään. Hän haluaa työtään tehtävän uskossa ja täsmällisesti voidakseen painaa siihen hyväksymisensä sinetin.

Jumala itse johdatti israelilaisia kaikilla heidän matkoillaan. Pilvenpatsas ilmaisi laskeutumisellaan heidän leiripaikkansa, ja niin kauan kuin heidän tuli olla leiriy-tyneinä, pilvi viipyi pyhäkön yllä. Kun heidän oli taas lähdettävä liikkeelle, pilvi kohosi korkealle pyhän teltan yläpuolelle. Sekä liikkeelle lähdöstä että pysähtymisestä tiedotettiin juhlallisella kuulutuksella. »Kun arkki lähti liikkeelle, niin Mooses lausui: 'Nouse, Herra, hajaantukoot sinun vihollisesi, ja sinun vihamiehesi paetkoot sinua.' Ja kun arkki laskettiin maahan, lausui hän: 'Palaja, Herra, Israelin heimojen kymmentuhansien tykö''' (4 Moos. 10: 35, 36).

Siinailta oli yhdentoista päivän matka Kanaanin rajaseudulla olevaan Kaadekseen; ja Israelin joukot toivoivat hyvinkin pian pääsevänsä tuohon hyvään maahan läh-tiessään liikkeelle, kun pilvi kohotessaan lopultakin antoi heille siihen luvan. Olihan Herra suurin ihmetein johdattanut heidät pois Egyptistä; eivätkö he siis voisi odottaa häneltä vielä runsaampia siunauksia nyt, kun he olivat muodollisestikin liittoutuneet hänen kanssaan, hyväksyneet hänet Valtiaakseen ja saaneet varmuuden siitä, että olivat Korkeimman valittua kansaa?

[356] Kuitenkin monet lähtivät miltei vastahakoisesti tuosta pitkäaikaisesta leiripaikastaan. He olivat jo miltei kotiutuneet siihen. Noiden vuorensienien suojaan Jumala oli koonnut kansansa erilleen muista kansoista toistaakseen heille pyhän lakinsa. He katselivat mielellään tuota pyhää vuorta, jonka harmaantuneilla huipuilla ja paljailla harjanteilla Jumala niin usein oli ilmaissut kirkkautensa. Paikkaan liittyi niin läheisesti Jumalan ja pyhien enkelien läsnäolon tuntua, että se vaikutti liian pyhältä, jotta sen voisi ilman muuta tai ilomielin jättää taakseen.

Mutta kun torvensoittajat kajauttivat merkkitoitotuksensa, koko leiri lähti liikkeelle lippukunnittani, pyhäkkö keskellään ja kukin heimo omalla kohdallaan. Kaikki tarkkailivat innokkaina, mihin suuntaan pilvi johdattaisi heitä. Sen siirtyessä itää kohti, missä oli pelkkää sokkeloista vuoristoa, synkkää ja autiota, monet alkoivat jo mielessään surra ja epäillä.

Sitä mukaa kuin he kulkivat eteenpäin, tie kävi yhä vaikeammaksi. Se kulki rosoisen maaston halki ja paljaiden kallioiden lomitse. Ennen pitkää he huomasivat olevansa suuressa »erämaassa, arojen ja kuilujen maassa, kuivuuden ja synkeyden maassa, maassa, jossa ei kukaan kulje eikä yksikään ihminen asu» (Jer. 2: 6). Kalliorotkoihin oli lähellä ja kaukana ahtautunut miehiä, naisia ja lapsia vaunuineen ja tavaroineen. Lammasta ja karjalaumat seurasivat joukkoa pitkinä jonoina. Heidän kulkunsa oli pakostakin hidasta ja vaivalloista, eikä pitkällinen leirilläolo niinkään ollut ka-raissut heitä kestäämään matkan vaaroja ja raskuuksia.

Jälleen napinaa

Kolmen päivän vaelluksen jälkeen alkoi jo kuulua valituksia. Niitä esittivät monet sekakansaan kuuluvat, jotka eivät olleet täysin yhtyneet Israeliin ja siksi etsivät alituisen jotakin moitteen aihetta. Nämä moitiskelijat eivät hyväksyneet marssisuuntaa, ja *Mooseksen* johtotavassa oli aina jotakin vikaa, vaikka he hyvin tiesivät hänen ja heidän kaikkien vain seuraavan pilven johdatusta. Tyytymättömyys oli tarttuvaa, ja pian se levisikin leirissä.

Taas he alkoivat vaatia ruoakseen lihaa. Eivät he tyytyneet siihen, että saivat päivittäin yllin kyllin mannaa. Orjuutensa aikana israelilaisten oli ollut Egyptissä pakko tyytyä kovin vaatimattomaan ja yksinkertaiseen ruokaan, mutta sekin oli puutteen ja ankaran työn höystämänä ollut maittavaa. Mutta heidän joukossaan oli nyt monia egyptiläisiä, jotka olivat tottuneet ylelliseen ruokaan, ja nämä aloittivat ensimmäisinä napinansa. Kun israelilaisille annettiin mannaa vähän ennen heidän saapumistaan Siinaille, Herra soi lihaakin näille napolisijoille, mutta vain yhdeksi päiväksi.

Jumala olisi yhtä helposti voinut toimittaa heille lihaa kuin mannaakin, mutta hän rajoitti ruokavaliota heidän parhaakseen. Hän halusi antaa heille ruokaa, mikä tyydytti heidän tarpeensa paremmin

[357] kuin se kiihottava ruoka, johon monet olivat tottuneet Egyptissä. Tarkoitus oli parantaa heidän pilaantunut ruokahalunsa, jotta he oppisivat nauttimaan ihmisen alkuperäisestä ruoasta - maan hedelmistä, joita Jumala antoi Aadamille ja Eevalle Eedenissä. Siitä syystä israelilaiset oli suureksi osaksi jätetty vaille eläinkunnasta saatavaa ruokaa.

Saatana kiusasi heitä pitämään tätä rajoitusta epäoikeudenmukaisena ja julmana. Hän sai heidät himoitsemaan sellaista, mikä oli kiellettyä, sillä hän tiesi ruokahalun hillittömyyden johtavan aistillisuuteen, ja siten hän saisi helposti kansan valvontaansa. Sairauden ja kurjuuden aiheuttaja käy ihmisten kimppuun siinä kohdin, missä hän voi menestyä parhaiten. Ruokahaluun kohdis-tuvilla kiusauksillaan hän on suureksi osaksi saanut ihmiset tekemään syntiä siitä lähtien, kun hän houkutteli Eevan syömään kiellettyä hedelmää. Tällä samalla keinolla hän sai Israelin napisemaan Jumalaa vastaan. Epärätis syöminen ja juominen päästää alhaiset himot valloilleen ja villitsee ihmiset unohtamaan siveelliset velvoituksensa. Kun he sitten joutuvat kiusaukseen, heillä ei ole mitään voimaa sen vastustamiseen.

Jumala johdatti israelilaiset pois Egyptistä voidakseen sijoittaa heidät Kanaanin maahan puhtaana, pyhänä ja onnellisena kansana. Tästä syystä hän kasvatti heitä kurinalaisesti sekä heidän itsensä että heidän jälkeläistensä parhaaksi. Jos he olisivat suostuneet hillitsemään ruokahalunsa hänen viisaiden rajoitustensa mukaisesti, heidän parissaan ei olisi tavattu raihnaita eikä sairaita. Heidän jälkeläisensä olisivat olleet voimakkaita niin ruumiillisesti kuin henkisestikin. He olisivat käsittäneet selvästi totuuden ja velvollisuutensa sekä omanneet terävää arvostelukykä ja tervettä järkeä. Mutta koska he eivät halunneet alistua Jumalan rajoituksiin ja vaatimuksiin, se pääasiassa esti heitä pääsemästä hänen haluamalleen tasolle ja saamasta niitä siunauksia, joita hän oli valmis antamaan heille.

Psalmista sanoo: »He kiusasivat Jumalaa sydämässensä, vaatien ruokaa himonsa tyydyttämiseksi. Ja he puhuivat Jumalaa vastaan sanoen: 'Voikohan Jumala kattaa pöydän erämaassa? Katso, hän kyllä kallioon iski, ja vedet vuotivat ja purot tulvivat; mutta voiko hän antaa myös leipää tai hankkia kansallensa lihaa?' Sentähden Herra, kun hän sen kuuli, julmistui» (Ps. 78: 18-21). He olivat usein napisseet ja mellakoineet matkallaan Punaiselta mereltä Siinaille, mutta säälien heidän tietämättömyyttään ja sokeuttaan Jumala ei ollut ran-

gaissut heidän syntiään. Mutta sen jälkeen hän oli ilmaissut itsensä heille Hoorebissa. Heidän tietonsa oli suuresti lisääntynyt, kun he olivat nähneet Jumalan ylevyyden, voiman ja armon, ja heidän epäuskonsa ja tyytymättömyytensä merkitsi nyt suurempaa syyllisyyttä. Lisäksi he olivat sitoutuneet hyväksymään Herran kuninkaakseen ja alistumaan hänen ar-vovaltaansa. Heidän napinansa oli nyt kapinaa ja ansaitsi sellaisena pikaisen ja ankaran rangaistuksen, jos haluttiin varjella Israelia joutumasta sekasortoon ja perika-toon. »Herran tuli syttyi heidän keskellään, ja se kulutti ulommaisena osan leiriä.» Pilvestä iskevä salama tuhosi pahimmat moitiskelijat.

Kauhuissaan kansa pyysi Moosesta rukoilemaan puolestaan. Mooses rukoili, ja tuli sammui. Tämän rangaistuksen muistoksi sen paikan nimeksi pantiin Tabeera, joka merkitsee syytymistä. [358]

Mutta pahuus vain lisääntyi entisestään. Sen sijaan, että eloon jääneet olisivat nöyrytyneet ja katuneet, tämä ankara rangaistus näytti vain lisäävän heidän napi-naansa. Joka taholla kansaa kerääntyi teltojen edustalle itkemään ja valittamaan. »Heidän keskuuteensa kerääntyneessä hylkyväessä heräsivät himot, ja niin israelilaisetkin rupesivat jälleen itkemään sanoen: 'Voi jospa meillä olisi lihaa syödäksemme! Me muistelemme kaloja, joita söimme Egyptissä ilmaiseksi, kurkkuja, melooneja, ruoholaukkaa, sipulia ja kynsilaukkaa. Mutta nyt me näännymme, sillä eihän täällä ole mitään; emme saa nähdäkään muuta kuin tuota mannaa.'» Näin he ilmaisivat olevansa tyytymättömiä siihen ruokaan, jota heidän Luojansa hankki heille. Kuitenkin heillä oli jatkuvia todisteita siitä, että se täytti hyvin heidän tarpeensa; kaikista matkan rasituksista huolimatta heidän heimoissaan ei ollut yhtään raihnaista.

Mooses masentui. Hän oli rukoillut, ettei Israelia hävitettäisi, vaikka hänen omista jälkeläisistään olisi siinä tapauksessa tullut suuri kansa. Rakkaudesta kansaan hän oli rukoillut, että hänen nimensä olisi poistettu elämän kirjasta mieluummin kuin heidät olisi jätetty tuhon omiksi. Hän oli vaarantanut kaikkensa heidän hyväkseen, ja tämä oli heidän vastauksensa. Kaikista vaikeuksistaan, jopa kuvitelluista kärsimyksistään, he syyttivät häntä, ja heidän jumalaton napinansa teki hänen raskaan huolten ja vastuun taakkansa kaksin verroin painavammaksi. Ahdingossaan hän oli jopa kiusattu epäilemään Jumalaa. Miltei moittien hän rukoili: »Miksi olet tehnyt niin pahoin palvelijallesi, ja miksi en ole saanut armoa sinun silmiesi

edessä, koska olet pannut kaiken tämän kansan minun taakakseni? - Mistä minulla on lihaa antaa kaikelle kansalle, kun he ahdistavat minua itkullaan sanoen: 'Anna meille lihaa syödäksemme'? En minä jaksa yksinäni kantaa koko tätä kansaa, sillä se on minulle liian raskas."

Seitsemänkymmentä vanhinta

Herra kuuli hänen rukouksensa ja kehotti häntä kutsumaan koon seitsemänkymmentä Israelin vanhinta. He eivät olleet pelkäämään ikämiehiä, vaan heillä oli arvokkuutta, tervettä harkintakykyä ja kokemusta. »Tuo heidät ilmestysmajalle», Herra sanoi, »ja he asettukoot sinne sinun kanssasi. Minä sitten astun alas ja puhun siellä sinun kanssasi ja otan henkeä, joka sinussa on, ja annan heille; siten he voivat auttaa sinua tuon kansataakan kantamisessa, ettei sinun tarvitse sitä yksinäsi kantaa.»

[359] Herra antoi Mooseksen valita itselleen kaikkein uskollisimmat ja tehokkaimmat miehet kantamaan vastuuta hänen kanssaan. He auttaisivat vaikutuksellaan hillitsemään kansan väkivaltaa ja tukahduttamaan kapinan yritykset. Kuitenkin tästä heidän virkaan asettamisestaan oli myöhemmin ikäviä seurauksia. Heitä ei olisi lainkaan valittu, jos Mooses Jumalan voimaa ja hyvyttä kokeneena olisi ilmaissut kokemustaan vastaavaa uskoa. Mutta hän oli suurennellut taakkojaan ja palveluksiaan miltei unohtaen olleensa vain välikappaleena Jumalan kädessä. Hänen ei sopinut vähääkään yhtyä siihen napinaan, joka oli Israelin kirouksena. Jos hän olisi täysin luottanut Jumalaan, Herra olisi alati opastanut häntä ja vahvistanut häntä kaikissa vaikeuksissa.

Jumala kehotti Moosesta valmistamaan kansaa sitä varten, mitä hän aikoi tehdä sille: »Pyhittäytykää huomiseksi, niin saatte syödä lihaa, koska itkitte Herran kuullen, sanoen: 'Voi, jospa meillä olisi lihaa syödäksemme! Egyptissä meidän oli hyvä olla.' Herra antaa nyt teille lihaa syödäksenne. Eikä siinä ole teille syömistä ainoastaan päiväksi tai kahdeksi, tai viideksi tai kymmeneksi tai kahdeksikymmeneksi päiväksi, vaan kuukauden päiviksi, kunnes ette enää siedä sen hajua ja se iljettää teitä. Sillä te olette pitäneet halpana Herran, joka on teidän keskellänne, ja itkeneet hänen edessänsä sanoen: 'Miksi lähdimme Egyptistä!'"

Mutta Mooses huudahti: »Kuu-sisataa tuhatta jalkamiestä on sitä kansaa, jonka keskuudessa minä elän, ja kuitenkin sinä sanot: 'Minä annan heille lihaa, niin että heillä on sitä syödä kuukauden päivät'. Onko lampaita ja raavaita teurastettaviksi heille, niin että heille riittää, vai kootaanko heille kaikki meren kalat?» Herra nuhteli häntä tästä epäluotta-muksesta: »Onko Herran käsi lyhyt? Nyt saat nähdä, toteutuuko sinulle minun sanani vai eikö.»

Mooses toisti seurakunnalle Herran sanat ja ilmoitti seitsemänkymmenen vanhimman nimittämisen virkaan. Hänen neuvonsa näille valituille miehille soveltuu mainiosti oikeudellisen lahjomattomuuden ohjeeksi myös nykyajan tuomareille ja lainsäätäjille: »Kuulustelkaa veljiänne ja tuomitkaa oikein, jos jollakulla on riita-asia veljensä tai luonaan asuvan muukalaisen kanssa. Älkää katsoko henkilöön tuomitessanne, vaan kuulkaa pientä yhtä hyvin kuin suur-takin; älkää peljätkö ketään ihmistä, sillä tuomio on Jumalan” (5 Moos. 1: 16, 17).

Sitten Mooses kutsui ne seitse-mänkymmentä koolle pyhäkön luo. »Silloin Herra astui alas pilvessä ja puhutteli häntä, otti henkeä, joka hänessä oli, ja antoi sitä niille seitsemällekympmenelle vanhim-malle. Kun Henki laskeutui heihin, niin he joutuivat hurmoksiin.» Heille vuodatettiin, kuten opetuslapsille helluntaipäivänä, »voima korkeudesta». Herra halusi näin valmistaa heitä tehtävänsä ja osoit-taa heille kunniaa seurakunnan nähden, niin että heihin luotettaisiin miehinä, jotka Jumala oli valinnut avustamaan Moosesta Israelin hallinnossa.

Jälleen Mooses ilmaisi jalon ja epäitsekkään mielenlaatunsa. Kaksi niistä seitsemästäkymmenestä oli jäänyt menemättä pyhäkön luo, koska he katsoivat vaatimattomasti olevansa niin arvotto- mia vastuulliseen tehtävään. Jumalan henki laskeutui silti heiliinkin siel- lä missä he olivat, ja hekin joutuivat hurmoksiin. Saatuaan kuulla tästä Joosua halusi estää tällaisen ohjeista poikkeamisen peläten sen aiheuttavan hajaannusta. Hän halusi myös suojata esimiehensä mainetta ja sanoi siksi: »Oi, herrani Mooses, kiellä heitä!» Mutta Mooses vastasi: »Oletko kateellinen minun puolestani? Oi, jospa koko Herran kansa olisi profeettoja, niin Herra antaisi henkensä heihin!»

Mereltä alkoi nyt puhaltaa voimakas tuuli, joka ajoi edellään lau-moittain viiriäisiä »ja painoi niitä leiriin päivänmatkan laajuu-delta

joka suunnalle leiristä, lähes kahden kyynärän korkeuteen maasta» (4 Moos. 11: 31). Koko sen päivän ja yön ja vielä seuraa-vankin päivän kansa kokosi tuota ihmeellisesti järjestettyä ruokaa. Sitä saatiin valtavat määrät. »Vähin määrä, jonka joku sai kootuksi, oli kymmenen hoomer-mittaa.» Kaikki se, mitä ei sillä kertaa tarvittu, levitettiin kuivumaan, ja niin ruokaa riitti koko kuukaudeksi niin kuin oli luvattukin.

Jumala antoi kansalle sellaista, mikä ei ollut heille parasta, koska he itsepintaisesti halusivat sitä. He eivät olisi tyytyneet sellaiseen, mikä olisi osoittautunut heille hyödylliseksi. Heidän kapinalliset halunsa tyydytettiin, mutta heidät jätettiin kärsimään niiden seurauksista. He juhlivat hillittömästi, mutta ylensyöminen kostautui heti. »Herra tuotti kansalle hyvin suuren surman.» Suuret joukot sortuivat kovaan kuumeseen, kun taas eniten lihaa himoinneet sairastuivat kuolettavasti jo maistettuaankin sitä.

Aaronin ja Mirjamin kateus

Haserotissa, joka oli seuraava py-sähdyspaikka Tabeerasta lähdettyä, Mooses joutui vieläkin katkerampaan koetukseen. Aaron ja Mirjam olivat olleet kunnioitetussa johtoasemassa Israelissa. Molemmat olivat saaneet profetoimisen lahjan ja Jumalan määräminä avustaneet Moosesta, kun heprealaiset vapautettiin. Profeetta Miikan välityksellä Herra todistaa: »Minä lähetin Mooseksen, Aaronin ja Mirjamin käymään sinun edelläsi» (Miika 6: 4). Mirjam oli jo varhain osoittanut luonteenlujuuttaan vartioidessaan Niilin rannalla pientä kaisla-arkkua, jossa Mooses-lastasta pidettiin piilossa. Jumala käytti hyväkseen hänen itsehillintäänsä ja tahdikkuuttaan varjellesaan kansansa vapauttajaa. Runollisesti ja musikaalisesti lahjakkaana Mirjam oli johtanut Israelin naisia heidän laulaessaan ja karkeloidessaan Punaisen meren rannalla. Kansa rakasti ja taivas kunnioitti häntä eniten Mooseksen ja Aaronin jälkeen. Mutta sama pahe, joka ensiksi herätti epäsopua taivaassa, heräsi vaikuttamaan myös tämän israelilaisen naisen mielessä, eikä hänen tarvinnut jäädä olemaan yksin tyytymättömänä.

Kun seitsemänkymmentä vanhinta nimitettiin virkaansa, asiasta ei neuvoteltu Mirjamin ja Aaronin kanssa, ja niin he alkoivat kaidehtia Moosesta. Jetron vierailun aikana, jolloin israelilaiset olivat

matkalla Siinaille, Mooses oli niin auliisti hyväksynyt appensa neuvon, että Aaron ja Mirjam pelkäsivät tämän jo heitä voimakkaammin vaikuttavan Moosekseen. Ja vanhinten nimitysasiassa he katsoivat tulleen syrjäytetyiksi arvoasemastaan huolimatta. Mirjam ja Aaron eivät olleet koskaan tunteneet Mooseksen kannettavana olevan huolen ja vastuun painoa. Mutta koska heidät oli valittu hänen avustajikseen, he katsoivat johtamisen vastuun kuuluvan tasaveroisesti myös heille, eikä heidän mielestään ollut tarpeellista valita lisää avustajia.

Mooses tunsu saamansa tehtävän tärkeyden syvemmin kuin kukaan muu ennen häntä. Hän tajusi oman heikkoutensa ja otti Jumalan neuvonantajakseen. Aaron piti itseään suuremmassa arvossa ja luotti vähemmän Jumalaan. Saatuaan vastuuta hän oli epäonnistunut ja ilmaissut luonteensa heikkouden myöntymällä alhaisesti epäjumalanpalvelukseen Siinailta. Mutta kateuden ja kunnianhimon sokaisemina Mirjam ja Aaron unohtivat tämän. Jumala oli antanut Aaronille suuren kunnian asettamalla hänen perheensä pappeuden pyhään tehtävään, mutta tämäkin seikka vain yllytti häntä korostamaan itseään. »Ja he sanoivat: 'Ainoastaan Mooseksen kauttako Herra puhuu? Eikö hän puhu myös meidän kauttamme?'» He katsoivat olevansa yhtä hyvin Jumalan suosiossa ja oikeutettuja samaan asemaan ja arvovaltaan.

Tyytymättömyydessään Mirjam havaitsi moittittavaa Jumalan johdatuksellisessa asiain hoidossakin. Varsinkin Mooseksen avioliitto harmitti häntä. Perhettä ja kansallista ylpeyttä loukkasi se, ettei Mooses valinnut vaimokseen heprealaista vaan toiseen kansaan kuuluvan naisen. Sipporaan suhtauduttiin karsaan halveksivasti:

Vaikka sanotaankin, että Mooses »oli ottanut vaimokseen etiopialaisen naisen» (4 Moos. 12: 1), tämä oli midianilainen ja niin muodoin Aabrahamin jälkeläinen. Hänen ihonsa väri oli hiukan tummempi kuin heprealaisten. Mutta vaikkei Sippora ollutkaan israelilainen, hän pelkäsi silti oikeaa Jumalaa. Hän oli arka, syrjään ve-täytyvä, lempeä ja helläluonteinen. Kärsimyksen näkeminen teki hänet kovin onnettomaksi, ja siksi Mooses Egyptiin matkatessaan suostuikin lähettämään hänet takaisin Midianiin. Hän halusi säästää vaimoan niiltä ahdistuksilta, joihin tämä olisi joutunut nähdessään, miten Jumala rankaisi Egyptiä.

[362]

Palattuaan miehensä luo erämaahan Sippora huomasi, miten vastuun rasitukset kuluttivat tämän voimia. Hän kertoi pahoista aavistuksistaan Jetrolle, joka eh-dotti Moosekselle helpotuksia. Tästä syystä Mirjam tunsi vastenmielisyyttä Sipporaa kohtaan. Kuvitellen ja harmitellen mieles-sään omaa ja Aaronin syrjäyttämistä hän uskoi kaiken olleen lähtöisin Mooseksen vaimosta, jonka hän päätteli vaikutuksellaan estäneen miestänsä kutsumasta heitä neuvotteluihin kuten tavallisesti. Jos Aaron olisi lujasti puolustanut oikeutta, hän olisi voinut ehkäistä pahan. Mutta sen sijaan, että hän olisi osoittanut Mirjamille hänen menettelynsä synnillisyyden, hän asettui tämän puolelle, kuunteli hänen moitteitaan ja yhtyi kadehtimaan Moosesta.

Mooses kesti heidän syyttelynsä ääneti ja valittelematta. Työskennellessään ankarasti ja odotettuaan vuosikaudet Mooses oli kehittynyt mieleltään nöyräksi ja pitkämieliseksi, ja tämä kokemus auttoi häntä suhtautumaan kärsivällisesti kansan epäuskoon ja napinaan samoin kuin niiden ylpeyteen ja kateuteen, joiden olisi pitänyt järkkymättä pysyä hänen avustajinaan. »Mooses oli sangen nöyrä mies, nöyrempi kuin kukaan muu ihminen maan päällä», ja siksi hänelle suotiin taivaallista viisautta ja johdatusta enemmän kuin kenellekään toiselle. Raamattu sanoo: »Hän johdattaa nöyriä oikein, hän opettaa nöyrille tiensä» (Ps. 25: 9). Herra johdattaa nöyriä, koska he suostuvat opetettaviksi. He haluavat vilpittömästi oppia tuntemaan ja tekemään Jumalan tahdon. Vapahtaja lupaa: »Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, tulee hän tuntemaan, onko tämä oppi Jumalasta» (Joh. 7: 17). Ja apostoli Jaakobin välityksellä hän kehoittaa: »Jos joltakin teistä puuttuu viisautta, anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille alttiisti ja soimaamatta, niin se hänelle annetaan» (Jaak. 1: 5). Mutta hänen lupauksensa kuuluu vain niille, jotka ovat valmiit kaikessa seuraamaan Herraa. Jumala ei pakota kenenkään tahtoa; siksi hän ei voi johdattaa niitä, jotka ovat liian ylpeitä opetettaviksi ja taipuvaisia toimimaan mielensä mukaan. Kaksimielisestä ihmisestä, joka pyrkii noudattamaan omaa tahtoaan samalla kun sanoo tekevänsä Jumalan tahdon, on kirjoitettu: »Älköön sellainen ihminen luulko Herralta mitään saavansa» (Jaak. 1:7).

Jumala oli valinnut Mooseksen ja pannut henkensä häneen. Nyt Mirjam ja Aaron syyllistyivät napinallaan tottelemattomuuteen paitsi heille määrättyä johtajaa myös itse Jumalaa kohtaan. Nis-koitelevat kuiskuttelijat kutsuttiin ilmestysmajalle, ja siellä he joutuivat

olemaan kasvokkain Mooseksen kanssa. »Silloin Herra astui alas pilvenpatsaassa, asettui majan ovelle ja kutsui Aaronia ja Mirjamia.» Ei heidän profeetallista lahjaansa kielletty; Jumala olisi voinut puhua heille näyssä ja unessa. Mutta Mooses, jonka Her-ra itse julisti olevan »uskollinen koko minun talossani», pääsi läheisempään kanssakäymiseen. Hänen kanssaan Herra puhui suusta suuhun. ”Miksi ette siis peljänneet puhua minun palvelijaani Moosesta vastaan?” Ja Herran viha syttyi heitä kohtaan, ja hän meni pois.” Pilvi poistui pyhäkön yltä merkiksi Jumalan mielipahasta, ja Mirjam sairastui ja »oli lumivalkea pitalista». Aaron säästy, mutta hänelle oli Mirjamin rankaiseminen ankaraksi nuhteeksi. Nyt kun heidän ylpey-tensä oli painettu tomuun, Aaron tunnusti heidän syntinsä ja pyysi hartaasti, ettei hänen sisarensa tarvitsisi jäädä tuon inhottavan ja kuolettavan vitsauksen tuhottavaksi. Vastaukseksi Mooseksen rukoukseen Mirjam puhdistui sairaudestaan mutta suljettiin seitsemäksi päiväksi leirin ulkopuolelle. Vasta kun hänet oli karkotettu leiristä, Jumalan suosion merkki laskeutui jälleen pyhäkön ylle. Kunnioittaen Mirjamin korkeaa asemaa ja surren hänen saamaansa ankaraa iskua koko kansa odotteli Haserotissa hänen paluutaan.

[363]

Tämä Herran mielipahan ilmaus oli tarkoitettu varoitukseksi koko Israelille. Sen oli määrä torjua lisääntyvää tyytymättömyyttä ja uppiniskaisuutta. Ellei Mirjamia olisi kaikkien nähden nuhdeltu tyytymättömyydestään, se olisi aiheuttanut paljon pahaa. Kateus on ihmismielen saatanallisimpia ja seurauksiltaan tuhoisimpia piirteitä. Viisas Salomo sanoo luulevaisesta kateudesta: »Kiukku on julma, viha on niinkuin tulva; mutta kuka voi kestää luulevaisuutta?» (Sananl. 27: 4). Kateus aiheutti ensimmäisen epäsovun taivaassa, ja sen leviäminen on aikaansaanut sanomattoman paljon pahaa ihmisten keskuudessa. Se synnyttää riitaisuutta, josta apostoli Jaakob sanoo: »Missä kiivaus ja riitaisuus on, siellä on epäjärjestys ja kaikinainen paha meno» (Jaak. 3:16).

Toisten panettelua tai heidän vaikuttimiensa tai tekojensa tuomitsemista emme saisi vähätellä. »Joka veljeään panettelee tai veljensä tuomitsee, se panettelee lakia ja tuomitsee lain; mutta jos sinä tuomitset lain, niin et ole lain noudattaja, vaan sen tuomari» (Jaak. 4: 11). Mutta on vain yksi tuomari, Herra, »joka myös on saattava valoon pimeyden kätköt ja tuova ilmi sydänten aivoitukset» (1 Kor. 4:

5). Mutta joka laittautuu toisten tuomariksi ja ryhtyy tuomitsemaan heitä, anastaa itselleen Luojalle kuuluvan etuoikeuden.

Raamattu opettaa meitä tarkoin pidättymään niiden syyttelystä, jotka Jumala on kutsunut lähettiläikseen. Apostoli Pietari sanoo paatuneista syntisistä: »Nuo uhkarohkeat, itserakkaat eivät kammo herjata henkivaltoja, vaikka enkelitkään, jotka väkevyydeltään ja voimaltaan ovat suuremmat, eivät lausu heitä vastaan herjaavaa tuomiota Herran edessä» (2 Piet. 2: 10, 11). Ja Paavali neuvoo seurakunnan kaitsijaa: »Älä ota huomioon syytettä vanhinta vastaan, ellei ole kahta tai kolmea todistajaa» (1 Tim. 5: 19). Hän, joka on asettanut henkilöitä kansansa johtajien ja opettajien vastuullisiin tehtäviin, vaatii kansaansa vastaamaan siitä, miten he kohtelevat hänen palvelijoitaan. Meidän on kunnioitettava niitä, joita Jumala on kunnioittanut. Mirjamin saaman rangaistuksen tulisi varoittaa kaikkia niitä, jotka antavat mielessään sijaa kateudelle ja napisevat niitä vastaan, joiden kannettavaksi Herra antaa työnsä taakan.

[364]

Lähdettyään Hoorebin vuorelta heprealaisten joukko leiriytyi yksitoista päivää myöhemmin Kaadekseen, joka oli Paaranin erämaassa, lähellä luvatus maan rajaa. Siellä kansa ehdotti, että lähetettäisiin miehiä vakoilemaan maata. Mooses esitti asian Herralle, joka antoi suostumuksensa sekä ohjeen, jonka mukaan kustakin sukukunnasta oli valittava joku ruhtinaista tähän tehtävään. Miehet valittiin tämän neuvon mukaan, ja Mooses lähetti heidät ottamaan selvää, minkälainen maa oli asemaltaan ja luonnontuotteiltaan, ja asuiko siellä vähän vai paljon, voimakasta vai heikkoa kansaa. Heidän tuli tutkia myös maaperän laatua ja sen tuottavuutta sekä tuoda näytteitä maan hedelmistä.

Miehet lähtivät ja vakoilivat koko maata etelärajalta edeten sen pohjoisseutuihin asti. He palasivat oltuaan poissa neljäkymmentä päivää. Suurin toivein Israelin kansa odotti innokkaasti heidän paluutaan, ja kun tieto siitä levisi heimolta toiselle, sitä tervehdittiin riemuiten. Kansa riensi vakoojia vastaan, jotka olivat turvallisesti selviytyneet vaarallisesta tehtävästään. Heillä oli muus-saan hedelmänäytteitä, jotka todistivat maan viljavuudesta. Vii-nirypäleet olivat juuri silloin kypsiä, ja he toivat mukanaan niin suuren rypäletertun, että kahden miehen oli kannettava sitä korennolla. He toivat myös viikunoita ja granaattimenoita, joita siellä kasvoi runsaasti.

Vakoojien raportti

Kansa iloitsi siitä, että nyt päästäisiin omistamaan niin hyvä maa. Ja kun retken tuloksia esitettiin Moosekselle, kaikki kuuntelivat niin innokkaasti, ettei vain sanaakaan menisi hukkaan. »Me menimme siihen maahan, jonne meidät lähetit», vakoojat aloittivat. »Ja se tosiaankin vuotaa maitoa ja mettä, ja tällaisia ovat sen hedelmät.» Kansa oli haltioissaan; nyt kyllä toteltaisiin halukkaasti Herran ääntä, jotta päästäisiin heti valtaamaan tuo maa. Mutta kuvailtuaan maan kauneutta ja hedelmällisyyttä kaikki vakoojat, kahta lukuunot-

[366] tamatta, alkoivat suurennella vaikeuksia ja vaaroja, jotka uhkasivat israelilaisia, jos he yrittäisivät valloittaa Kanaanin. He luettelivat, mitä voimallisia kansoja asusti maan eri osissa, ja kertoivat, että sen kaupungit olivat hyvin vallitettu- ja ja niiden asukkaat erittäin vahvoja ja että niitä oli mahdoton valloittaa. He mainitsivat nähneensä jättiläisiäkin, Anakin jälkeläisiä, joten maan haltuun ottamista ei kannattanut ajatellakaan.

Näin koko tilanne muuttui. Toivo ja rohkeus vaihtuivat pelkurimaiseksi epätoivoksi, kun vakoojat purkivat käsityksiään epäuskoisesta mielestään, jonka saatana oli masentanut. Heidän epäuskonsa synkisti koko seurakunnan, ja se unohti tyystin Jumalan väkevän voiman, jonka hän niin usein oli ilmaissut valitun kansansa hyväksi. Kansa ei pysähtynyt päättelemään, että hän joka oli johdattanut heidät siihen asti, antaisi varmasti maan heidän haltuunsa. He eivät muistelleet, miten ihmeellisesti Jumala oli vapauttanut heidät sortajien vallasta, aukaissut tien halki meren ja tuhonnut faraon takaa-ajavat joukot. He jättivät Jumalan kokonaan pois laskuista ja toimivat, niin kuin asevoima olisi ollut heidän ainoa turvansa.

[367] Epäuskossaan he rajoittivat Jumalan voimaa eivätkä luottaneet siihen käteen, joka oli siihen asti niin turvallisesti johdattanut heitä. Ja niin he entiseen tapaansa alkoivat taas napista Moosesta ja Aaronia vastaan. »Näin siis raukesivat ihanat toiveemme», he sanoivat. »Tällaista maata me olemme taivaltaneet Egyptistä asti muka otta- maan haltuumme.» He syyttivät johtajiaan kansan pettämisestä ja Israelin saattamisesta vaikeuksiin.

Suuri pettymys sai kansan aivan epätoivoiseksi. Sen napinakin alkoi saada tuskaista sävyä. Kaaleb tajusi tilanteen ja koetti parhaansa mukaan puolustaa rohkeasti Jumalan sanaa ja vastustaa uskottomien tovereidensa masentavaa vaikutusta. Hetkeksi kansa hiljeni kuuntelemaan, kun hän toiveikkaasti ja rohkeasti kehui tuota hyvää maata. Ei hän väittänyt vääräksi sitä, mitä siitä oli sanottu; muurit olivat kyllä korkeita ja kanaanilaiset väkeviä. Mutta Jumala oli luvannut maan Israelille. »Menkäämme sittenkin sinne ja otta- kaamme se haltuumme», Kaaleb innosti heitä, »sillä varmasti me sen voitamme.»

Mutta ne kymmenen muuta va-koojaa keskeyttivät hänet ja ku- vailivat vaikeuksia entistä synkemmin värein: »Emme me kykene käymään sen kansan kimppuun, sillä se on meitä voimakkaampi. —

Kaikki kansa, jota me siellä näimme, oli kookasta väkeä. Näimmepä siellä jättiläisiäkin, Anakin jättiläisheimon jälkeläisiä, ja me olimme mielestämme kuin heinäsiirkoja, sellaisia me heistäkin olimme.»

Kun nämä miehet kerran olivat omaksuneet väärän asenteen, he nyt vastustivat itsepintaisesti Kaalebia ja Joosuaa, Moosesta ja Jumalaakin. Jokainen askel eteenpäin sai heidät yhä päättäväisemmiksi: kaikki Kanaanin valloitusyritykset oli tukahdutettava! He turvautuivat valheeseenkin lisätäkseen tuhoisaa vaikutustaan. Se »on maa, joka syö omat asukkaansa», he sanoivat. Tämä masentava raportti oli silkkaa valhetta ja täysin ristiriitainen. Va-koojat olivat kehuneet maata he-delmälliseksi ja tuottoisaksi ja sen kansaa kookkaaksi, mikä kaikki olisi ollut mahdotonta, jos maasta voitiin sanoa, että se epäedullisen ilmastonsa vuoksi »söi omat asukkaansa». Mutta kun epäusko pääsee valtaamaan mielen, saatana ottaa sen valvontaansa, eikä kukaan pysty sanomaan, miten pitkälle hän riepottaa sitä.

Kansan napina

»Silloin koko kansa alkoi huutaa ja parkua, ja kansa itki sen yön.» Tilanne kehittyi pian avoimeksi kapinaksi, sillä saatana pääsi nyt riehumaan vapaasti, ja kansa näytti menettäneen järkensä. He kirosivat Moosesta ja Aaronia ja unohtivat, että Jumala kuunteli heidän jumalatonta puhettaan ja että pilvenpatsaaseen verhoutuneena hänen läsnäolonsa Enkeli oli todistamassa heidän vihansa raivokkaita purkauksia. Katkerina he huusivat: »Jospa olisimme kuolleet Egyptin maahan tai tähän erämaahan! Jospa olisimme kuolleet!» Sitten he purkivat tunteitaan Jumalaakin vastaan: ”Miksi viekään Herra meitä tuo-hon maahan, jossa me kaadumme miekkaan ja vaimomme ja lapsemme joutuvat vihollisen saaliiksi! Eikö meidän olisi parempi palata Egyptiin?’ Ja he puhuivat toinen toisilleen: ’Valitkaamme johtaja ja palatkaamme Egyptiin.’» Näin he eivät syyttäneet ainoastaan Moosesta vaan myös itse Jumalaa siitä, että tämä oli petollisesti luvannut heille maan, jota he eivät pystyneet valtaamaan. Ja he menivätkin niin pitkälle, että valitsivat päällikön johtamaan heidät takaisin kärsimystensä ja orjuutensa maahan, josta Kaikkivaltias oli väkevällä käsivarrellaan vapauttanut heidät.

Nöyryytettyinä ja ahdistuksissaan »Mooses ja Aaron lankesivat kasvoilleen Israelin kansan koko seurakunnan eteen” tietämättä,

[368]

miten saisivat heidät luopumaan äkkipikaisista hankkeistaan. Kaaleb ja Joosua koettivat tyynnyttää meteliä. He repäisivät vaatteensa surun ja suuttumuksen merkiksi ja syöksyivät kansan keskelle korottaen äänensä kaikumaan yli väkijoukon vaikertelun ja kapinallisen kohun: »Maa, jota kävimme vakoilemassa, on ylen ihana maa. Jos Herra on meille suosiollinen, niin hän vie meidät siihen maahan ja antaa sen meille, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä. Älkää vain kapinoiko Herraa vastaan älkääkä peljätkö sen maan kansaa, sillä heitä ei ole meille kuin suupalaksi. Heidän varjelijansa on väistynyt heistä, mutta meidän kanssamme on Herra. Älkää te heitä peljätkö.»

Kanaanilaiset olivat täyttäneet pahuuden mittansa, eikä Herra enää kärsinyt heitä. Hänen poistettuaan heiltä varjeluksensa he olisivat helposti voitettavissa. Jumalan liitto takasi maan Israelille. Mutta kun uskottomien vakoojien valheellinen raportti hyväksyttiin, se eksytti koko kansan. Petturit olivat tehneet tehtävänsä. Ja vaikka huonon raportin esittäjiä olisi ollut vain kaksi ja muut kymmenen olisivat rohkais-seet kansaa valloittamaan maan Herran nimessä, se olisi jumalattoman epäuskonsa tähden noudattanut noiden kahden neuvoa mieluummin kuin kymmenen muun. Mutta nyt vain kaksi puolusti oikeutta ja kymmenen tuki kapinaa.

Kelvottomat vakoojat tuomitsivat jyrkästi Kaalebin ja Joosuan, ja kansa vaati heitä jo kivitettäväksi. Villiintynyt väkijoukko keräili jo kaikkea heitettävää noiden uskollisten pään menoksi. Raivoten ja kiljuen joukko syöksyi heitä kohti, kun yhtäkkiä kivet kirposivat käsistä ja väkijoukko hiljeni kuin kauhun lamauttamana. Jumala oli väliintulollaan ryhtynyt hillitsemään heidän murhanhimoaan. Hänen läsnäolonsa kirkkaus oli liekehtivänä leimuna valaissut pyhäkön. Kaikki kansa katseli Herran merkkiä. Heitä väkevämpi oli ilmaissut it-sensä, eikä kukaan tohtinut enää vastustella. Huonon raportin tuoneet vakoojat kyyristelivät kauhuissaan ja hakeutuivat henki kurkussa teltoilleen.

[369]

Rangaistus

Mooses nousi nyt ja meni pyhäkköön. Herra sanoi hänelle kansasta: »Minä tuhoan sen rutolla ja hävitän sen perinjuurin, mutta sinusta minä teen suuremman ja väkevämmän kansan.» Mutta jälleen Mooses rukoili kansansa puolesta. Ei hän voinut suostua siihen,

että se hävitettäisiin ja hänestä tehtäisiin väkevämpi kansa. Vedoten Jumalan armoon hän sanoi: »Osoittautukoon nyt sinun suuri voimasi, Herra, niinkuin olet puhunut sanoen: 'Herra on pitkämielinen ja suuri armossa. — Anna siis anteeksi tämän kansan pahat teot suuressa armossasi, niin kuin sinä ennenkin olet anteeksi antanut tälle kansalle, Egyptistä tänne saakka.'»

Herra lupasi säästää Israelin välittömältä tuholta, mutta heidän epäuskonsa ja pelkuruutensa tähden hän ei voinut käyttää voimaansa heidän vihollistensa ku-kistamiseen. Siksi hän armossaan neuvoi heille ainoana turvallisena reittinä paluun Punaista merta kohti.

Kapinoidessaan kansa oli huutanut: »Jospa olisimme kuolleet tähän erämaahan!» Nyt he saivat tämän pyyntönsä täyttymään. Herra julisti: »Aivan niinkuin te olette minulle puhuneet, niin minä teille teen. Tähän erämaahan kaatuvat teidän ruumiinne, teidän kaikkien, jotka olette katselmuksessa olleet, niin monta kuin teitä on kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia. — Mutta teidän lapsenne, joiden sanoitte joutuvan vihollisen saaliiksi, heidät minä vien sinne, ja he saavat tulla tuntemaan sen maan, jota te halveksitte.» Ja Kaalebista hän sanoi: »Koska minun palvelijassani Kaalebissa on toinen henki, niin että hän on minua uskollisesti seurannut, niin hänet minä vien siihen maahan, jossa hän kävi, ja hänen jälkeläisensä saavat sen omakseen.» Niin kuin vakoojat olivat viipyneet retkellään neljäkymmentä päivää, Israel joutui samoin vaeltamaan erämaassa neljäkymmentä vuotta.

Kun Mooses ilmoitti kansalle Jumalan päätöksen, heidän rai-vonsa vaihtui suruun. He tiesivät, että heidän rangaistuksensa oli oikeudenmukainen. Kymmenen uskotonta vakoojaa kuolivat äkkiä Jumalan lyöminä kaiken Israelin nähden, ja heidän kohtalosaan kansa näki oman tuomionsa.

Kansan tyytymättömyys

Nyt he näyttivät vilpittömästi katuvan synnillistä menettelyään. Mutta he surivat pahojen tekojensa seurauksia pikemmin kuin omaa kiittämättömyyttään ja tot-telemattomuuttaan. Kun he havaitsivat, ettei Herra hetyntyt päätöksestään, he herkesivät taas itsepäisiksi ja julistivat, etteivät he enää palaisi erämaahan. Käskemällä heidän vetäytyä vihollistensa maasta Jumala koetteli heidän esittämäänsä

alistuvaisuutta ja todisti, ettei se ollut aitoa. He tiesivät tehneensä syntiä kovin pahoin aikoessaan pikaistuksissaan surmata vakoojat, jotka oli-vat kehottaneet heitä tottelemaan Jumalaa, mutta nyt he olivat kauhuissaan huomattessaan tehneensä pelottavan virheen, jonka seuraukset koituisivat heille kohtalokkaiksi. Heidän mielensä ei ollut muuttunut, ja he olivat valmiit samanlaiseen purkaukseen, kunhan vain aihetta ilmaan-tuisi. He saivatkin siihen syytä, kun Mooses Jumalan valtuuttamana käski heidän palata erämaahan.

Mooses ja Aaron, Kaaleb ja Joosua pettyivät katkerasti, kun Israelilta evättiin neljäksikymmeneksi vuodeksi pääsy Kanaaniin. Kuitenkin he hyväksyivät napolisematta jumalallisen määräyksen. Mutta ne, jotka olivat moittineet Jumalalta saamaansa kohtelua ja uhanneet palata Egyptiin, itkivät ja surivat kovin, kun heiltä otettiin pois ne siunaukset, joita he olivat väheksyneet. He olivat syyttä vaikeroineet, ja nyt Jumala antoi heille syytä itkuun. Jos he olisivat surreet syntiään silloin, kun se tunnollisesti paljastettiin heille, tätä tuomiota ei olisi langetettu. Mutta he surivat tuomiota; heidän surunsa ei ollut katumusta eikä voinut saada heidän tuomiotaan kumotuksi.

Koko yön he itkivät ja valittivat, mutta aamulla virisi jälleen toivo. He päättivät nyt näyttää, etteivät olleet pelkureita. Kun Jumala oli käskennyt heidän lähteä valtaamaan maata, he olivat kieltäytyneet. Ja nyt kun hän kehotti heitä perääntymään, he olivat yhtä vastahankaisia. He päättivät hyökätä maahan ja ottaa sen haltuunsa; kukaties Jumala hyväksyisi heidän toimenpiteensä ja peruisi omat suunnitelmansa heidän suhteensa.

Jumalan antamana etuoikeutena ja velvollisuutena heidän tuli mennä siihen maahan hänen määräämäänään aikana, mutta hän oli peruuttanut tämän luvan heidän tahallisen vastahakoisuutensa vuoksi. Saatanan oli onnistunut estää heitä pääsemästä Kanaaniin, ja nyt hän yllytti heitä tekemään vastoin Jumalan käskyä juuri sen, jota he olivat kieltäytyneet tekemästä, kun Jumala vaati sitä. Näin tuo suuri pettäjä pääsi voitolle saadessaan heidät kapinoimaan jo toisen kerran. He olivat epäilleet, ettei Jumala voimallaan kyennyt tukemaan heitä, niin että he olisivat saaneet Kanaanin haltuunsa. Mutta nyt he kuitenkin havittelivat tuota samaa omin voimin ja ilman Jumalan apua. »Me olemme tehneet syntiä Herraa vastaan», he huusivat. »Me menemme ja taistelemme aivan niinkuin Herra, meidän Jumalamme, on meitä käskennyt» (5 Moos. 1: 41). Näin täy-

sin rikkomus oli sokaissut heidät. Herra ei koskaan ollut käsenyt heitä menemään ja taistelemaan. Hänen tarkoituksensa ei ollut, että he olisivat valloittaneet maan soti-malla vaan noudattamalla tarkoin hänen käskyjään.

Vaikkei kansan mieli ollutkaan muuttunut, heidän oli ollut pakko tunnustaa syntisyytensä ja se tyh-myys, että olivat ryhtyneet kapi-noimaan vakoojien esitettyä ra-porttinsa. Nyt he käsittivät sen siunauksen arvon, jonka he niin äkkipikaisesti olivat hylänneet. He tunnustivat oman epäuskonsa estäneen heitä pääsemästä Ka-naaniin. »Me olemme tehneet syntiä», he sanoivat myöntäen vian olevan heissä itsessään eikä Jumalassa, jota he niin pahoin olivat syyttäneet heille antamiensa lupauksen rikkomisesta. Vaikkei heidän tunnustuksensa pohjautunutkaan todelliseen katumukseen, se kuitenkin osoitti kaiken sen oikeudenmukaiseksi, mitä Jumala oli tehnyt heille. [371]

Herra toimii vieläkin samoin kirkastaakseen nimensä saattamalla ihmiset tunnustamaan hänen oikeamielisyytensä. Kun ne, jotka sanovat rakastavansa häntä, moittivat hänen johdatustaan, väheksyvät hänen lupauksiaan langeten kiusaukseen ja ryhtyvät pahojen enkelien kanssa vastus-tamaan Jumalan suunnitelmia, Herra usein puuttuu asioiden kulkuun. Vaikka nämä henkilöt eivät todella katuisikaan, hän saa heidät vakuuttumaan synneistään, niin että heidän on pakko tunnustaa oman menettelynsä vääryys ja toisaalta Jumalan oikeudenmukaisuus ja hyvyys heitä kohtaan. Näin Jumala vastatoimin paljastaa pimeyden teot. Ja vaikkei pahuuteen johtanut mielenlaatu täysin muuttuisikaan, tehdyt tunnustukset aikaansaavat sen, että Jumala saa kunnian, ja hänen palvelijansa, joita on vastustettu ja ymmärretty väärin, havaitaan uskollisiksi nuhtelijoiksi. Näin tulee käymään silloin, kun Jumala lopullisesti vuodattaa vihansa. Raamattu sanoo siitä: »Herra tulee tuhannen tuhansine pyhinensä tuomitsemaan kaikkia ja rankaisemaan kaikkia jumalattomia kaikista heidän jumalattomista teoistansa» (Juud. 14, 15). Tällöin jokainen syntinen joutuu näkemään ja tunnustamaan tuomionsa oikeutuksen. [372]

Jumalan päätöksestä välittämättä israelilaiset valmistautuivat valloittamaan Kanaania. Sotavarusteineen ja aseineen he katsoivat kyllä selviytyvänsä taistelusta, mutta Jumalan ja hänen murheellisten palvelijoidensa mielestä ne eivät likimainkaan riittäneet takaamaan voittoa. Kun Herra lähes neljäkymmentä vuotta myöhemmin johdatti Israelin valtaamaan Jerikoa, hän lupasi kulkea heidän kanssaan. Ark-

kia, joka sisälsi hänen lakinsa, kannettiin heidän aseväkensä edellä. Hänen määräämiensä johtajien tuli ohjata heidän liikkeitään Jumalan valvonnassa. Tällainen johdatus varjeli heitä kaikelta vahingolta. Mutta tällä kertaa he lähtivät vihollisen joukkoja vastaan Jumalan käskyn vastaisesti ja uhmaten johtajiensa vakavaa varoitusta, ilman arkkia ja vailla Moosesta.

Torvilla annettiin hälytys, ja Mooses kiiruhti heidän jälkeensä varoittamaan: »Minkätähden te nyt käytte rikkomaan Herran käskyä. Ei se onnistu. Älkää lähtekö sinne, sillä Herra ei ole teidän keskellänne; älkää lähtekö, etteivät vihollisenne voittaisi teitä. Sillä amalekilaiset ja kanaanilaiset ovat siellä teitä vastassa, ja niin te kaadutte miekkaan.»

[373] Kanaanilaiset olivat kuulleet salaperäisestä mahdista, joka näytti varjelevan tätä kansaa, sekä heidän hyväkseen tehdyistä ihmeistä. Niinpä he nyt kokosivat vahvan joukon torjumaan maahan tunkeutuvia. Hyökkäävillä joukoilla ei ollut päällikköä. Kuukaan ei rukoillut Jumalaa suomaan heille voittoa. He lähtivät matkaan joko saadakseen epätoivoisella yrityksellään kohtalonsa käännetyksi tai kuollakseen taistelussa. Vaikka heiltä puuttuikin sotakokemusta, heillä oli siksi paljon aseväkeä, että he toivoivat voivansa yllättävällä ja kiivaalla hyökkäyksellään lannistaa kaiken vastarinnan. Yltiöpäisesti he haastoivat taisteluun vihollisen, joka ei uskaltanut hyökätä heitä vastaan.

Kanaanilaiset olivat sijoittuneet kallioiselle ylätasangolle, jonne päästiin vain jyrkkien ja vaarallisten nousujen tai ahtaiden solien kautta. Tämä vain lisäsi suurten heprealaisjoukkojen surkean tappion todennäköisyyttä. Astellessaan hitaasti pitkin vuoriston polkuja he olivat helppona maalitauluna kaikelle, mitä vihollinen ylhäältä sinkosi. Isoja kivenjätkäleitä tulla jyrästi rinteitä alas jättäen alleen kaatamiensa verestä punettuneen vaon taakseen. Ne jotka noususta uupuneina pääsivät huipulle, syöstiin kiivaasti alas tai ajettiin raskain tappioin pakosalle. Kaatuneita jäi runsaasti kuoleman kylvönä verilöylyn paikalle. Israelin joukot kärsivät musertavan tappion. Heidän uhitteleva kokeilunsa päättyi hävitykseen ja kuolemaan.

Lopultakin nöyryytettyinä henkiin jääneet palasivat ja itkivät »Herran edessä. Mutta Herra ei kuullut» heidän huutoaan (5 Moos. 1: 45). Saatuaan näin merkittävän voiton Israelin viholliset, jotka aiemmin olivat vavisten odottaneet tuon valtaisan joukon tuloa, roh-

kaistuivat entistä luottavamemmin vastustamaan heitä. He pitivät nyt valheellisina kaikkia niitä tietoja, joita he olivat saaneet siitä, miten ihmeellisesti Jumala oli auttanut kansaansa, eivätkä he enää katsoneet olevan mitään aihetta pelkoon. Tuo Israelin ensimmäinen tappio innosti kanaanilaisia olemaan rohkeita ja päättäväisiä, ja siksi se vaikeutti huomattavasti maan valloittamista. Israelin ei auttanut muu kuin perääntyä voitokkaan vihollisensa näkyvistä erämaahan tietäen, että sinne oli kokonaisen sukupolven kuoltava.

Luku 35—Koorahin kapina

Israelin kärsimät rangaistustuomiot hillitsivät joksikin aikaa kansan napinaa ja uppiniskaisuutta, mutta kapinamieli kyti vielä ja puhkesi lopulta ilmoille kovin katkerin seurauksin. Aikaisemmat kapinat olivat pelkkiä mellakoita, jotka syntyivät kiihtyneen kansanjoukon mielihohteesta. Mutta nyt oli tekeillä harkittu salaliitto, jonka herätteenä oli päättäväinen pyrkimys kukistaa itsensä Jumalan asettamien johtajien arvovalta.

Tämän liikkeen johtavana hahmona oli leeviläinen Koorah, joka oli Kehatin perheestä ja Mooseksen serkku. Hän oli kyvykäs ja vaikutusvaltainen mies. Vaikka hän oli päässyt pyhäkön palvelukseen, hän ei ajan mittaan tyytynyt asemaansa vaan havitteli papin arvostettua asemaa.

Kapinan juuret

Kun Aaron ja hänen perheensä saivat papinviran, joka aiemmin lankesi luonnostaan jokaisen perheen esikoispojalle, tämä herätti kateutta ja tyytymättömyyttä. Niinpä Koorah jo jonkin aikaa oli salaa vastustanut Mooseksen ja Aaronin arvovaltaa, vaikkei hän uskaltanutkaan nousta ilmi kapinaan. Lopulta hän alkoi rohkeasti valmistella sekä siviilihallinnon että uskonnollisen johdon kaatamista. Hankkeelle löytyi kyllä kannattajiakin. Koorahin ja kehatilaisten teltojen lähellä, pyhäkön eteläsivustalla, oli Ruubenin heimon leiripaikka, ja kahden tämän heimon johtavan miehen, Daatanin ja Abiramin, teltat olivat lähellä Koorahin telttaa. Nämä ruhtinaat liittyivät halukkaasti tukemaan hänen kunnianhimoisia suunnitelmiaan. Jaakobin vanhimman pojan jälkeläisinä he vaativat siviilihallintoa itselleen, ja kunnioitetun pappisviran he päättivät jakaa keskenään Koorahin kanssa.

Kansan mielialat soveltuivat hyvin Koorahin hankkeisiin. Pettymyksestään masentuneina he palasivat jälleen entisiin epäilyksiinsä, kateuteensa ja kaunaisuuteensa ja alkoivat taas moitiskella kärsiväl-

listä johtajaansa. Israelilaiset eivät jaksaneet pitää mielessään sitä tosiasiaa, että he olivat Jumalan johdossa. He unohtivat, että liiton Enkeli oli heidän näkymätön johtajansa, että pilvenpatsaan verhoamana Kristus itse kulki heidän edellään ja että Mooses sai häneltä kaikki ohjeensa.

[375]

Haluamatta alistua siihen kauhistavaan päätökseen, että heidän kaikkien oli kuoltava erämaassa, he olivat valmiit tarttumaan mihin tahansa tekosyyhyn voidakseen uskoa, ettei Jumala vaan Mooses heitä johti ja oli langettanut heidän tuomionsa. Maailman nöyryin mies ei parhaalla tahdollaankaan saanut hillityksi tämän kansan härkäpäisyyttä. He eivät ottaneet opikseen aikaisempaakaan niskoitteluaan, vaikka Jumala oli siitä pahastuneena juuri äsken harventanut heidän rivejään ja vähentänyt heidän mää-räänsä. Ja niin he taas lankesivat kiusaukseen.

Mooseksen vaatimaton paimen-tolaiselämä oli ollut paljon rauhallisempaa ja onnellisempaa kuin hänen nykyinen tehtävänsä tämän kurittoman kansan johtajana. Hänellä ei kuitenkaan ollut valinnan varaa. Paimensauvan sijaan hän oli saanut voiman valtikan, ja sitä sauvaa hän ei voinut laskea kädestään, ennen kuin Jumala vapauttaisi hänet tehtävästään.

Hän joka lukee sydänten salaisuudet, oli huomannut Koorahin ja hänen kumppaniensa aikeet ja varoittanut ja opettanut kansaansa, niin että se olisi voinut välttyä näiden juoniaan punovien miesten eksytykseltä. He olivat nähneet, miten Jumala rankaisi Mirjamia siitä, että tämä kadehti ja moitti Moosesta. Herra oli selittänyt, että Mooses oli enemmän kuin profeetta. »Hänen kanssaan minä puhun suusta suuhun.» Ja hän lisäsi: »Miksi ette siis peljänneet puhua minun palvelijaani Moosesta vastaan?» (4 Moos. 12: 8). Tämä opetus ei koskenut vain Aaronia ja Mirjamia vaan koko Israelia.

Koorah ja hänen salaliittolaisensa olivat saaneet nähdä aivan erikoisia Jumalan voiman ja suuruuden ilmauksia. He olivat päässeet Mooseksen mukana vuorelle katselemaan Jumalan kirkkautta. Mutta sen jälkeen heissä oli tapahtunut muutos. Ensin he olivat päästäneet vähäisen kiusauksen pesiytymään mieleensä, ja siellä vaalittuna se oli vahvistunut, kunnes saatana oli saanut heidän mielensä valtaansa ja uskaltautuivat nurjamieliseen hankkeeseen. Julkisesti väittäen ajavansa vain kansan etuja he ensin kuiskailivat tyytymättömyyttään toinen toiselleen ja sitten Israelin päämiehille. Nämä kuuntelivat hei-

dän kuiskuttelujaan niin ha-lukkaasti, että he julkesivat mennä yhä pitemmälle, kunnes lopulta uskoivat, että kiivaus Jumalan puolesta oli saanut heidät tarttumaan asiaan.

Heidän onnistui houkutella puolelleen kaksisataaviisikymmentä kansan huomattavaa päämiestä. Tämän vahvan ja vaikutusvaltaisen kannatuksen turvin he uskoivat aikaansaavansa jyrkän muutoksen hallinnossa ja suuria parannuksia Mooseksen ja Aaronin asiainhoitoon.

[376] Kyräily oli herättänyt kateuden, ja kateus oli johtanut kapinaan. He olivat keskustelleet Mooseksen oikeudesta suureen arvoonsa ja kunniaansa jo niin kauan, että olivat alkaneet pitää hänen asemaansa hyvin kadehdittavana. Toisaalta kukin heistä katsoi pystyvänsä hoitamaan sen tehtävän yhtä hyvin kuin hänkin. Ja niin he luulottelivat itselleen ja toisilleen, että Mooses ja Aaron olivat omavaltaisesti anastaneet itselleen nykyisen asemansa. Tyy-tymättömät sanoivat, että nämä johtajat olivat korottaneet itsensä Herran seurakunnan yläpuolelle ottamalla käsiinsä pappeuden ja hallitusohjat, vaikkei heidän perheensä ollut Israelin muita perhekuntia kummempi. Eivät he olleet sen pyhempää kuin muutkaan, ja heidän olisi sopinut tyytyä olemaan veljiensä tasolla, joita Jumala suosi yhtä hyvin läsnäolollaan ja varjeluksellaan.

Kapinan laajuus

Sitten salaliittolaiset keskittivät toimintansa kansaan. Niille, jotka ovat väärässä ja ojennuksen tarpeessa, ei mikään ole mieluisampaa kuin toisilta saatu myötätunto ja kiitos. Ja niin Koorah ja hänen kumppaninsa kiinnittivät puoleensa kansan huomion ja hankkivat sen kannatuksen. He selittivät virheelliseksi sen väitteen, että kansa oli napinallaan vetänyt ylleen Jumalan vihan. He vakuuttivat, ettei syy toki ollut seurakunnan, koska se ei halunnut muuta kuin oikeuksiaan, vaan että Mooses oli kovin mahdikas hallitsija; olihan hän nuhdellut heitä syntisinä, vaikka he olivat pyhää kansaa ja vaikka Herra oli heidän keskellään.

Koorah kertasi heidän vaelluksensa vaiheita. Erämaassa heidät oli johdettu ahtaisiin soliin, ja monet olivat menehtyneet napinansa ja tottelemattomuutensa tähden. Hänen kuulijansa olisivat mielestään hyvinkin voineet välttyä vaikeuksiltaan, jos Mooses olisi va-

linnut toisen reitin. He katsoivat hänen aiheuttaneen kaikki heidän onnettomuutensa ja pitivät Mooseksen ja Aaronin huonoa hoitoa syynä siihenkin, etteivät he päässeet Kanaaniin. Jos Koorah olisi heidän johtajansa ja rohkaisisi heitä eikä moittisi heitä synnistä, vaan kehuisi heidän hyviä tekojaan, he saattaisivat rauhallisesti ja onnellisesti edetä suoraan Luvattuun maahan sen sijaan, että joutuisivat harhailemaan erämaassa.

Koskaan aikaisemmin kansan tyytymättömät ainekset eivät olleet näin läheisesti yhteen lyöttäytyneinä ruvenneet yksissä tuumin lietsomaan eripuraisuutta. Koorahin kansansuosio lisäsi hänen itseluottamustaan ja vahvisti hänen käsitystään siitä, että ellei Mooseksen vallananastusta ehkäistäisi, israelilaiset menettäisivät pian kaikki kansalaisyhteisyytensä. Koorah väitti niinkään, että Jumala oli selvittänyt asiat hänelle ja valtuuttanut hänet aikaansaamaan muutoksen hallinnossa ennen kuin se olisi liian myöhäistä. Mutta monet eivät olleet vielä valmiit uskomaan kaikkea, mitä Koorah syyti Moosesta vastaan. He muistivat, miten karsivällisesti ja uhrautuvasti tämä oli uurastanut heidän hyväkseen, ja heidän omatuntonsa tuli rauhattomaksi. Siksi koko hänen syvälle harrastukselleen Israelin hyväksi oli keksittävä jokin itsekäs vaikutin, ja niin turvauduttiin siihen vanhaan syytökseen, että hän oli johtanut heidät erämaahan kuolemaan saadakseen sitten haltuunsa heidän omaisuutensa.

[377]

Ensi alkuun nämä hankkeet pidettiin salassa. Mutta niin pian kuin liike sai tarpeeksi tuulta purjeisiinsa, Koorah astui esiin syyttämään julkisesti Moosesta ja Aaronia siitä, että he anastivat itselleen vallan, josta Koorah ja hänen toverinsa olivat yhtä oikeutetut saamaan osansa. Edelleen syytettiin, että kansalta oli riistetty vapaus ja itsenäisyys. »Jo riittää!» sanoivat salaliittolaiset. »Koko seurakunta, he kaikki, ovat pyhät, ja Herra on heidän keskellensä. Miksi te siis korotatte itsenne Herran seurakunnan yli?»

Mooses oli kovin yllättynyt näin syvälle käyvistä vehkeilyistä, ja kun hänelle selvisi salahankkeen koko kauheus, hän lankesi kasvoilleen Herran eteen ja syventyi hiljaiseen rukoukseen. Siitä hän nousi kovin murheisena mutta tyynenä ja vahvistuneena. Jumala oli antanut hänelle ohjeensa. »Huomenna», Mooses sanoi, »Herra ilmoittaa, kuka on hänen omansa ja kuka on pyhä ja kenen hän sallii käydä tykönsä. Kenen hän valitsee, sen hän sallii käydä tykönsä.» Ratkaisu siirrettiin seuraavaan päivään, jotta kaikille jäisi

miettimisaikaa. Sitten oli niiden, jotka tavoittelivat pappeutta, tultava hiilipannuineen ilmestysmajalle uhraamaan suitsuketta Herran edessä ja seurakunnan läsnäollessa. Laki rajoitti tarkoin vain pyhään virkaan vihityt palve-lemaan pyhäkössä. Ja kun Naadab ja Abihu toivat kerran »vierasta tulta» Herran eteen vastoin hänen käskyään, heidät tuhottiin, vaikka he olivatkin pappeja. Silti Mooses vaati niitä, jotka nyt olivat esittäneet näin raskaan syy-töksen, tuomaan asian Jumalan ratkaistavaksi.

Ratkaisu ja rangaistus

Siirrettyään Koorahin ja hänen leeviläistoverinsa erilleen kansasta Mooses sanoi: »Eikö teille jo riitä se, että Israelin Jumala on erottanut teidät Israelin seura-kunnasta, sallinut teidän käydä hänen tykönsä toimittamaan palvelusta Herran asumuksessa ja seisomaan seurakunnan edessä palvelemassa heitä? Hän salli käydä tykönsä sinun ja kaikkien veljiesi, leeviläisten, sinun kanssasi; ja nyt te tavoittelette pappeuttakin. Niin siis sinä ja koko sinun joukkosi käytte kapinoimaan Herraa vastaan; sillä mikä on Aaron, että te häntä vastaan napisette?»

Daatanin ja Abiramin asenne ei ollut niin jyrkkä kuin Koorahin, ja Mooses toivoi, että he olisivat joutuneet houkutelluiksi salaliittoon olematta täysin turmeltuneita. Niinpä hän kutsui heidät luokseen kuullakseen, mitä heillä oli häntä vastaan. Mutta he eivät tahtoneetkaan tulla, vaan kieltäytyivät julkeasti tunnustamasta hänen arvoaltaansa. Seurakunnan kuullen he vastasivat: »Eikö jo riitä, että olet tuonut meidät tänne maasta, joka vuotaa maitoa ja mettä, hukuttaaksesi meidät erämaahan? Pyritkö vielä meidän valtiaaksemme? [378] Oletpa totisesti tuonut meidät maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä, ja antanut meille perintöosaksi vainioita ja viinitarhoja! Luuletko voivasi sokaista silmät näiltä ihmisiltä? Me emme tule.»

Näin he käyttivät orjuutensa maasta samoja sanoja, joilla Herra oli kuvaillut luvattua perintöosaa. He syyttivät, että Mooses pönkitti vain omaa arvoaltaansa uskotellen toisille olevansa jumalallisen johdatuksen alaisena. Ja nyt he selittivät, ettei heitä sopinut enää sokeiden tavoin siirrellä paikasta toiseen milloin Kanaanin suuntaan, milloin taas erämaahan päin aina sen mukaan, miten se sopi hänen kunnianhimoisimpiin suunnitelmiinsa. Näin hänet, joka oli ollut

heille hellänä isänä ja kärsivällisenä paimenena, leimattiin kaikkein pahimman luonteiseksi hirmuvaltiaaksi ja vallananastajaksi. Hänen syykseen luettiin nyt se, etteivät he omien syntiensä tähden päässeet Kanaaniin.

Oli ilmeistä, että kansa kallistui kapinoivien puolelle. Mutta Mooses ei mitenkään ruvennut puolustelemaan itseään. Juhlallisesti hän kaiken kansan nähden vetosi Jumalaan, jotta tämä todistaisi hänen vaikuttimensa puhtaiksi ja toimintansa vilpittömäksi sekä olisi tuomarina hänen asiassaan.

Seuraavana aamuna paikalle tuli kaksisataaviisikymmentä päämiestä hiilipannuineen, Koorah etunenässä. Heidät ohjattiin pyhäkön pihalle kansan ko-koontuessa sen ulkopuolelle odottamaan ratkaisua. Mooses ei koonnut seurakuntaa katsomaan Koorahin ja hänen joukkionsa tappiota, vaan kapinalliset ne so-keudessaan olivat kutsuneet kansan paikalle näkemään heidän voittonsa. Suuri osa seurakunnasta oli avoimesti Koorahin puolella, ja tämä arveli melko varmasti syrjäyttävänsä Aaronin.

Heidän ollessaan siinä koolla Jumalan edessä »Herran kirkkaus näkyi koko seurakunnalle». Jumala varoitti Moosesta ja Aaronia: »Erottautukaa te tästä joukosta, niin minä tuokiossa heidät tuhoan.» Mutta he lankesivat kasvoilleen ja rukoilivat: »Oi Jumala, sinä Jumala, jonka vallassa on kaiken lihan henki: jos yksi mies rikkoo, vihastutko silloin koko seurakuntaan?»

Koorah oli vetäytynyt joukosta liittyäkseen Daataniin ja Abiramiin, kun Mooses seitsemänkymmenen vanhimman seurassa laskeutui varoittamaan viimeistä kertaa niitä miehiä, jotka olivat kieltäytyneet tulemasta hänen luokseen. Väkijoukko seurasi heitä, mutta ennen varsinaisen sa-nomansa esittämistä Mooses kehotti kansaa: »Siirtykää pois näiden jumalattomien miesten majoilta älkääkös keko mihinkään, mikä on heidän, ettette tuhoutuisi kaikkien heidän syntiensä tähden.» Väki totteli varoitusta, sillä lähestyvän tuomion tunne oli vallannut kaikki. Pääkapinoitsijat näkivät olevansa niiden hylkäämiä, jotka he olivat pettäneet, mutta se ei järkyttänyt heidän julkeuttaan. He asettuivat perheineen teltojensa edustalle aivan kuin uhmaamaan Jumalan varoitusta.

Israelin Jumalan nimessä Mooses julisti nyt seurakunnan kuul-
len: »Tästä te tietäkää, että Herra on minut lähettänyt tekemään
kaikki nämä teot ja etteivät ne ole tapahtuneet minun omasta tahdos-

tani: jos nämä kuolevat samalla tavalla, kuin muut ihmiset kuolevat, ja heidän käy, niinkuin kaikkien muiden ihmisten käy, niin ei Herra ole minua lähettänyt. Mutta jos Herra antaa jotakin erikoista tapahtua ja maa avaa kitansa ja nielaisee heidät kaikkineen, niin että he elävältä suistuvat tuonelaan, niin siitä tie-täkää, että nämä miehet ovat pilkanneet Herraa.»

Kaikki kansa katsoi Moosekseen odottaessaan kauhuissaan, mitä tuleman piti. Kun hän oli lakannut puhumasta, kiinteä maa halkesi, ja kapinalliset suistuivat elävinä syvyyteen kaikkine tavaroineen, »ja niin heidät hävitettiin seurakunnan keskeltä». Kansa pakeni itsesyytösten vallassa tuntien osallistuneensa samaan syntiin.

Mutta tuomion tuho ei loppunut tähän. Pilvestä leimahtava tuli kulutti suitsuketta uhranneet kaksisataaviisikymmentä päämiestä. Koska nämä miehet eivät olleet ensimmäisinä lietsomassa kapinaa, heitä ei hävitetty pääsalaliittolaisten yhteydessä. He saivat nähdä miten näiden kävi, jotta he vielä katuisivat. Mutta heidän myötätuntonsa oli kapinallisten puolella, ja niin hekin tuhoutuivat.

Kun Mooses kehotti vakavasti Israelia pakenemaan lähestyvää tuhoa, Jumala olisi vieläkin pidättänyt rangaistustaan, jos Koorah ja hänen kannattajansa olisivat katuneet ja pyytäneet tekoaan anteeksi. Mutta jatkuvalla itsepäisyydellään he sinetöivät tuomionsa. Koko seurakunta osallistui heidän syyllisyyteensä, sillä kaikki olivat olleet heille enemmän tai vähemmän myötätuntoisia. Kuitenkin Jumala suuressa armossaan teki eron kapinan johtajien ja heidän johdettaviensa välillä. Petettäväksi suostuneelle kansalle annettiin vielä katumi-sen mahdollisuus. Silti oli täysin pätevästi todistettu, että he olivat väärässä ja Mooses oikeassa. Voimansa ilmauksella Jumala oli poistanut kaiken epävarmuuden.

Jeesus, joka enkelinä kulki heprealaisten edellä, koetti varjella heitä tuholta. Anteeksianto olisi niin mielellään suotu heille. Jumalan rangaistustuomio oli osunut aivan heidän lähelleen ja kehottanut heitä parannukseen. Taivaan erikoinen, vastustamaton väliintulo oli tukahduttanut heidän kapinansa. Jos he nyt ottaisivat varteen Jumalan sallimuksen väliintulon, he voisivat pelastua. Mutta vaikka he häviöön joutumisen pelosta pakenivatkin tuomion ankaruutta, heidän kapinamielensä ei ollut silti muuttunut. He palasivat sinä iltana teltoilleen kauhuissaan mutta katumattomina.

Koorah oli kumppaneineen kehunut ja imarrellut heitä, niin että he lopulta todella uskoivat olevansa erinomaista kansaa, jota Mooses oli kohdellut huonosti ja väärin. Jos he myöntäisivät Koorahin ja hänen puoluelai-stensa olleen väärässä ja Mooseksen oikeassa, niin heidän olisi pakostakin hyväksyttävä Jumalan sanaksi se tuomio, jonka mukaan heidän täytyi kuolla erämaahan. Tähän he eivät halunneet suostua, ja siksi he koettivat uskoa, että Mooses oli pettänyt heitä. He olivat toivoneet ja uskotelleet itselleen, että asiat saataisiin peräti uudelle tolalle, niin että moitteen sijasta kuultaisiin kiitosta, ja huolet ja taistelut vaihtuisivat lepoon ja rauhaan. Tuhon omiksi joutuneiden miesten puheet olivat olleet mieluisaa kuultavaa. He olivat sanoneet tuntevansa suurta mielenkiintoa ja rakkautta kansaa kohtaan, ja niin kansa päättelikin, että Koorahin ja hänen tovereidensa täytyi olla kunnan miehiä ja että Mooses oli jollakin keinoin aiheuttanut heidän tuhonsa.

[380]

Ihmisten on tuskin mahdollista muulla tavoin loukata Jumalaa pahemmin kuin halveksimalla ja hyljeksimällä niitä välikappaleita, joilla hän pyrkii pelastamaan heitä. Israelilaiset olivat kaiken tämän lisäksi aikoneet jopa surmata Mooseksen ja Aaronin. Kuitenkaan he eivät käsittäneet, miten tärkeää heidän oli anoa Jumalalta anteeksi-antoa tälle raskaalle synnilleen. Sitä armon iltaa ei käytetty katumukseen ja synnintunnustukseen, vaan jonkin keinon keksimiseen niiden todisteiden ku-moamiseksi, jotka osoittivat heidän olevan syntisistä suurimpia. He tunsivat yhä vihaa noita Jumalan asettamia miehiä kohtaan ja kohentautuivat vastustamaan heidän arvovaltaansa. Saatana oli paikalla häiritsemässä heidän harkintaansa ja johtamassa heitä sokaistuina tuhoa kohti.

Kuullessaan, miten tuomitut syntiset huusivat vajotessaan syvyyteen, israelilaiset olivat paenneet järkyttyneinä, »sillä he pelkäsivät maan nielaisevan heidätkin». »Mutta seuraavana päivänä kaikki israelilaisten seurakunta napisi Moosesta ja Aaronia vastaan sanoen: 'Te olette surmanneet Herran kansaa.'» Ja he olivat vähällä käydä käsiksi noihin uskollisiin, uhrautuviin johtajiinsa.

Mutta silloin näkyi Herran kirkkaus pyhäkön yllä olevassa pilvessä, ja sen keskeltä hän sanoi Moosekselle ja Aaronille: »Poistukaa tämän joukon luota, niin minä tuokiossa heidät tuhoan.»

Synnin syyllisyys ei vaivannut Moosesta, eikä hän siksi pelännyt ja paennut kiireesti eikä jättänyt seurakuntaa tuhon omaksi. Mooses

jäi paikalleen ja osoitti tämän pelottavan koetuksen hetkenä huolehtivansa tosi paimenen tavoin hoidossaan olevasta laumasta. Hän rukoi, ettei Jumala vihassaan tyystin tuhoaisi valitsemaansa kansaa. Tällä esirukouk-sellaan hän esti rankaisevaa käsivartta kokonaan lopettamasta tottelematonta ja kapinallista Israelia.

Mutta rankaisun toimeenpanija oli jo työssään; »vitsaus oli jo alkanut kansan keskuudessa». Veljensä ohjeiden mukaisesti Aaron otti hiilipannun ja kiiruhti seurakunnan keskelle toimittamaan »kansalle sovituksen. Ja hänen siinä seisoessaan kuolleitten ja elävien vaiheella” suitsituksen savu kohosi ja Mooseksen rukoukset ylenivät pyhäköstä Jumalan puoleen. Vitsaus lakkasi, mutta vasta kun neljätoista tuhatta seitsemänsataa israelilaista oli kuollut napinansa ja kapinansa johdosta.

[381] Mutta Herra antoi vielä lisätodisteen siitä, että pappuus oli uskottu Aaronin perheelle. Herran käskystä jokainen heimo teki sauvan ja kirjoitti siihen heimon nimen. Leevin heimon sauvassa oli Aaronin nimi. Sauvat vietiin sitten pyhäkköön ja pantiin »lain arkin eteen”. Jonkin sauvan verso-minen olisi merkinä siitä, että Herra oli valinnut sen heimon hoitamaan pappetta. Seuraavana päivänä »katso, Aaronin sauva, joka oli siinä Leevin sukukunnan puolesta, oli alkanut versoa, siihen oli ilmestynyt silmuja, puhjennut kukkia ja kasvanut kypsiä manteleita”. Se näytettiin kansalle ja pantiin myöhemmin talteen pyhäkköön todistukseksi tuleville sukupolville. Tämä ihme ratkaisi lopullisesti pappuskysymyksen.

Samoin oli nyt täysin selvitetty se, että Mooses ja Aaron olivat puhuneet jumalallisen arvovallan nojalla. Ja kansan oli uskottava se vastenmielinen totuus, että he joutuisivat kuolemaan erämaahan. »Katso”, he valittivat, »me menehdymme, me hukumme, kaikki me hukumme!» He tunnustivat, että olivat tehneet syntiä kapinoimalla johtajiaan vastaan ja että Koorah puoluelaisineen oli saanut Jumalalta oikeudenmukaisen rangaistuksen.

[382]

Ihmisen ylpeys

Koorahin kapinassa nähdään sup-peammassa määrin saman hengen toimintaa, joka taivaassa johti saatanan kapinaan. Ylpeys ja kunnianhimo saivat Luciferin moittimaan Jumalan hallintoa ja yrittämään taivaallisen asiantilan ja järjestyksen kumoamista. Lankee-

muksensa jälkeen hän on ottanut kylvääkseen ihmisten mieleen samaa kateuden ja tyytymättömyyden mieltä, samaa kunnian-himoa ja ylhäisen aseman tavoittelua. Näin hän vaikutti Koorahin, Daatanin ja Abiramien mieleen yllyttäen heitä itsekorotukseen, kateuteen, epäluottamukseen ja kapinaan. Saatana sai heidät hylkäämään Jumalan asettamat miehet ja siten hylkäämään Jumalan johtajanaan. Napistessaan Moosesta ja Aaronia vastaan he pilkkasivat Jumalaa mutta olivat samalla niin harhaan johdettuja, että pitivät itseään vanhurskaina ja toisaalta saatanan käytyreinä niitä, jotka uskollisesti nuhtelivat heitä synnistä.

Eikö yhä vieläkin ole olemassa samoja paheita, jotka aiheuttivat Koorahin perikadon? Ylpeys ja kunnianhimo ovat laajalle levinneitä, ja missä niitä suositaan, siellä ne herättävät kateutta ja vallanhimoa. Näin sielu loittonee Jumalasta ja joutuu tietämättään saatanan puolelle. Koorahin ja hänen kumppaniensa tavoin monet Kristuksen seuraajiksi tunnustautuvatkin korottavat itseään ajatuksin, sanoin ja teoin niin innokkaasti, että saadakseensa puolelleen ihmisten myötätunnon ja tuen ovat valmiit väentämään kieroon totuuden, panettelemaan ja esittämään väärässä valossa Herran palvelijoita ja jopa syyttämään heidän vaikuttimiaan alhaisiksi ja itsekkäiksi, vaikka heidän oman sydämensä herätteet ovat juuri sellaisia. Toistamalla itse-pintaisesti valhetta vastoin kaikkia todisteita he lopulta uskovat sen todeksi. Koettaessaan saada Jumalan miehet menettämään kansan luottamuksen he todella uskovat tekevänsä hyvää työtä ja edistävänsä Jumalan asiaa.

Heprealaiset eivät suostuneet noudattamaan Herran ohjeita ja rajoituksia. Hillitseminen teki heidät levottomiksi, ja he kuuntelivat vastahakoisesti nuhteita. Tä-hän perustui heidän napinansa Mooses-ta vastaan. Jos he olisivat saaneet vapaasti toimia mielensä mukaan, he eivät olisi kovinkaan paljon moitiskelleet johtajaansa. Tällaista mielialaa Jumalan palvelijat ovat tavanneet työssään koko kirkkohistorian ajan.

Noudattamalla synnillisiä halujaan ihmiset päästävät saatanan vaikuttamaan mieleensä, ja niin he kulkeutuvat yhä pitemmälle jumalattomuuteen. Valon hylkääminen pimentää mielen ja paaduttaa sydämen, niin että heidän on yhä helpompi edetä synnin tiellä ja hylätä entistä selvempääkin valoa, kunnes heidän tapansa vakiintuvat lopullisesti pahoiksi. Synti ei enää näytä heistä synnilliseltä. Siksi

[383]

se, joka uskollisesti saarnaa Jumalan sanaa ja joutuu sen perusteella tuomitsemaan heidän syntinsä, saa kovin usein niskoilleen heidän vihansa. Haluttomina kestämaan parannuksen vaatimaa vaivaa ja uhrausta he väittävät Jumalan palvelijan nuhteita aiheettomiksi ja ankariksi. Koorahin tavoin he selittävät, ettei vika ole kansassa; kaikki vaikeudet johtuvat nuhtelijasta. Ja tyynnytellen näin omaatuntoaan nuo kateelliset ja tyytymättömät kylvävät yhdessä epäsopua seurakuntaan ja heikentävät niiden toimintaa, jotka pyrkivät edistämään sen kasvua.

Aina kun ne, jotka Jumala on kutsunut johtamaan hänen työtään, ovat vähänkin edenneet, se on herättänyt epäluuloja; kateelliset ovat esittäneet heidän toimintansa väärässä valossa. Näin kävi Lutherin, Wesley'n ja muiden uskonpuhdistajien aikana. Ja niin käy nykyäänkin.

Koorah ei olisi ryhtynyt kapinoimaan, jos olisi tiennyt, että kaikki Israelille annetut ohjeet ja nuhteet tulivat Jumalalta. Mutta hän olisi voinut tietää tämän. Jumala oli antanut yllin kyllin todisteita siitä, että hän johti Israelia. Mutta Koorah ja hänen toverinsa hylkäsivät tämän valon, kunnes sokaistuivat niin etteivät Jumalan voiman selvimmäkään ilmaukset saaneet heitä vakuuttumaan, vaan he pitivät niitä kaikkia vain inhimillisten tai saatanallisten voimien aikaansaannoksina. Samoin menetteli kansakin, joka Koorahin ja hänen puoluelaistensa hävityksen jälkeisenä päivänä tuli sanomaan Moosekselle ja Aaronille: »Te olette surmanneet Herran kansaa.» Vaikka Jumala oli vakuuttavan selvästi osoittanut paheksuvansa heidän menettelyään tuhoamalla ne miehet, jotka olivat johtaneet heidät harhaan, he julkesivat väittäen, että hänen rangaistuksensa olivat lähöisoin saatanasta ja että Mooses ja Aaron olivat paholaisen voimalla aiheuttaneet hyvien ja pyhien miesten kuoleman. Tällä teollaan kansa sinetöi tuomionsa. He olivat tehneet synnin Pyhää Henkeä vastaan, mikä merkitsee ihmissydämen täyttä paatumusta jumalallisen armon vaikutukselle. »Jos joku sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, niin hänelle annetaan anteeksi; mutta jos joku sanoo jotakin Pyhää Henkeä vastaan, niin hänelle ei anteeksi anneta» (Matt. 12: 32). Vapahtaja lausui nämä sanansa, kun juuta-laiset väittivät hänen tehneen Beelsebulin voimalla ne armotyönsä, jotka hän oli suorittanut Jumalan voimalla. Jumala pitää yhteyttä ihmiseen Pyhän

Hengen välityksellä, ja ne, jotka tahallaan torjuvat tämän toiminnan saatanallisena, ovat katkaisseet sielun ja taivaan välisen yhteyslinjan.

Jumala pyrkii saamaan Pyhän Henkensä nuhtelulla syntisen vakuuttuneeksi, ja jos Hengen työ lopullisesti torjutaan, Jumala ei enää voi tehdä mitään sielun hyväksi. Hän on käyttänyt jumalallisen armonsa viimeisenkin keinon. Synnintekijä on irrottautunut Jumalasta, eikä synnissä itsessään ole mitään parantavaa voimaa. Jumalalla ei ole mitään varavoimia, joilla hän saisi syntisen vakuuttumaan ja kääntymään. »Anna hänen olla» (Hoos. 4: 17), kuuluu jumalallinen käsky. Silloin »ei ole enää uhria meidän syntiemme edestä, vaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka on kuluttava vastustajat» (Hebr. 10: 26, 27).